

Government of Kerala

FARM GUIDE 2022

Agriculture Development and Farmers' Welfare Department
Farm Information Bureau

Government of Kerala

Agriculture Development and
Farmers' Welfare Department

FARM GUIDE 2022

FARM INFORMATION BUREAU

FARM GUIDE 2022

Printed & Published by

GEORGE SEBASTIAN

PRINCIPAL INFORMATION OFFICER
FARM INFORMATION BUREAU
Kowdiar P.O., Thiruvananthapuram, Kerala - 695 003
0471 - 2318186, 9383470283
e-mail : fibkerala.agri@kerala.gov.in, fibtvm.agri@kerala.gov.in

Compiled and Edited by

SUNILKUMAR R.

Joint Director of Agriculture (WM), Directorate of Agriculture

S. SREEKALA

Deputy Director of Agriculture (Editor, Kerala Karshakan)

M.S. PRAMOD KUMAR

Deputy Director of Agriculture (Media Liaison)

MANU S.P.

Accounts Officer (Under Secretary(H.G))

Dr. S.R. MOHANACHANDRAN NAIR

Campaign Officer (Asst. Director, Animal Husbandry)

Dr. T.T. ASHA

Editor, Farm News (Asst. Director, Animal Husbandry)

Dr. P.V. RAJEE

Information Officer (Asst. Director, Animal Husbandry)

ASOK P.I.

Senior Agricultural Officer (Njattuvela Radio Programme)

P.K. SREEKUMARI

Senior Agricultural Officer (Information Technology Division)

C.S. ANITHA

Assistant Director of Agriculture (Video Production)

S.P. VISHNU

Agricultural Officer (Media Liaison)

P.K. RESHMY

Asst. Editor, Editorial (Agricultural Officer), Kerala Karshakan

A.J. AL-UNAIS

Asst. Editor, Circulation (Agricultural Officer), Kerala Karshakan

RENJITH D.

Sr. Clerk, Publication

Publication

A.K. BINDU

Publication Officer (Assistant Director, Dairy Development Department)

Cover Illustration

ANAND VISHNU PRAKASH (Agricultural Officer, Krishibhavan, Manakkad, Idukki)

Design & Layout

MAYA SANTHOSH

Articles for Kerala Karshakan: editorkkfib@gmail.com

Press Release: mediadivisionfib@gmail.com

Farm News & General Communication: piofibtvm@gmail.com

Website: www.fibkerala.gov.in

0471- 2314358

0471- 2317314

0471- 2318186

കേരള സർക്കാർ
 പിണറായി വിജയൻ
 മുഖ്യമന്ത്രി

നം. 362/പ്രസ്/സി.എം.ഒ/21.

10 ഡിസംബർ, 2021.

സന്ദേശം

കാർഷിക മേഖലയിലെ വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രർത്തനങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ ഫാമ ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ നടത്തിവരുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശ്ലാഘനീയമാണ്.

കർഷകർക്കും കാർഷിക സമൂഹത്തിനാകെയും പ്രയോജനപ്രദമായ വിധത്തിൽ ഈ വർഷവും ഫാമ ഗൈഡ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു എന്നറിഞ്ഞതിൽ സന്തോഷം. കൃഷി - കൃഷി അനുബന്ധ മേഖലയിലെ സ്ഥാപനങ്ങൾ, കാർഷിക ഗവേഷണ കേന്ദ്രങ്ങൾ, കാർഷിക സംബന്ധമായ സാങ്കേതിക അറിവുകൾ തുടങ്ങിയവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഫാമ ഗൈഡ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും ഒരു പോലെ ഉപകാരപ്രദമാകുമെന്ന് കരുതുന്നു.

എല്ലാ ഭാവുകങ്ങളും നേരുന്നു.

 പിണറായി വിജയൻ

The Principal Information Officer
 Farm Information Bureau
 E-mail: mediadivisionfib@gmail.com

കേരള സർക്കാർ

സന്ദേശം

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കാർഷികമേഖല പ്രതിസന്ധികളെ അതിജീവിച്ച് മുന്നേറുകയാണ്. കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനവും കോവിഡ് മഹാമാരിയും തുടർച്ചയായി പ്രതിരോധങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചെങ്കിലും സർക്കാരിന്റെ കർഷകപക്ഷ നിലപാടുകളും നയങ്ങളും കർഷകർക്ക് അവരുടെ മേഖലയിൽ തന്നെ തുടരുന്നതിന് പുത്തൻ ഊർജ്ജം നൽകി. എന്തെല്ലാം തടസ്സങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും കൃഷി നമുക്ക് ഒഴിവാക്കാൻ പറ്റാത്ത ഒരു ചര്യയാണ്. മനുഷ്യരാശിയുടെ തന്നെ ഏറ്റവും മഹത്തായ കണ്ടെത്തലാണ് കൃഷി. കൂടുതൽ കരുത്തോടെ കൃഷി നമുക്ക് മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോയേ മതിയാകൂ.

മറ്റേതൊരു മേഖലയെയും പോലെ തന്നെ വളരെ അഭിമാനകരമായ ഒരു തൊഴിൽ മേഖലയാണ് കൃഷി. കൃഷി എന്നത് കർഷകന് കേവലം അതിജീവനത്തിനുള്ള ആനുകൂല്യം ലഭ്യമാക്കാനുള്ള ഒരു പ്രവൃത്തിയല്ല, മറിച്ച് അവന് സമൂഹത്തിൽ അന്തസ്സാർന്ന ജീവിതം നയിക്കാനുള്ള ഒരു കർമ്മ പാതയാകണം. ഇതിന് കൃഷി ഒരു സംരംഭകത്വം ആയി വളരണം. പരിമിതമായ വിഭവങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമമായ ഉപയോഗത്തിലൂടെ കൃഷി നമുക്ക് ആദായജനകമാക്കാം, കർഷക വരുമാനവും വർദ്ധിപ്പിക്കാം. കാർഷിക ഉത്പാദനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ നാം ഏറെ കടന്നു മുൻപന്തിയിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഉത്പാദനത്തിനൊപ്പം സംഭരണത്തിനും സംസ്കരണത്തിനും വിപണനത്തിനും തുല്യപ്രാധാന്യം കൊടുത്തുകൊണ്ടുള്ള പദ്ധതികളാണ് കൃഷിവകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുവാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നത്. ഇതിനുള്ള ഇടപെടലുകളാണ് സംസ്ഥാന സർക്കാരും കൃഷിവകുപ്പും ചേർന്ന് നടത്തിവരുന്നത്.

കാർഷികമേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രതിസന്ധികൾ എന്താകട്ടെ, പ്രതിവിധി ഒന്നേയുള്ളൂ എല്ലാവരും കൃഷിയിലേക്ക് ഇറങ്ങുക എന്നതാണ് അത്. സാധ്യമായ എല്ലായിടത്തും കൃഷി നടപ്പിലാക്കുവാൻ നമ്മൾ ശ്രമിക്കണം. എല്ലാവിധ സഹായത്തിനും ഒപ്പം കൃഷിവകുപ്പും ഉണ്ടാകും. കൃഷി-മൃഗസംരക്ഷണം-ക്ഷീരവികസനം എന്നീ മേഖലകളിൽ വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെയും ഏജൻസികളിലൂടെയും കർഷകർക്ക് ലഭ്യമാകുന്ന സഹായങ്ങൾ, സേവനങ്ങൾ, പദ്ധതികൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുത്തി കൃഷിവകുപ്പിന്റെ ഫാം ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള കൈപ്പുസ്തകമാണ് ഫാം ഗൈഡ് 2022. ഇതിനു പിന്നിൽ പ്രവർത്തിച്ച എല്ലാവർക്കും ആശംസകൾ അറിയിക്കുന്നു. പുതുവർഷം കാർഷികമേഖലയ്ക്ക് നവോന്മേഷം പകരുന്നതാകട്ടെ.

പി. പ്രസാദ്
കൃഷിവകുപ്പ് മന്ത്രി

കേരള സർക്കാർ

സന്ദേശം

കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണം, ക്ഷീരവികസനം എന്നീ മേഖലകളിലെ വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഏകോപിപ്പിച്ച് യഥാസമയം കർഷകരിലും, സംരംഭകരിലും, പൊതുജനങ്ങളിലും എത്തിയ്ക്കുന്നതിൽ നിർണ്ണായക പങ്കുവഹിയ്ക്കുന്ന സ്ഥാപനമാണ് ഫാം ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ. കാലാകാലങ്ങളായി ഫാം ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ പ്രസിദ്ധീകരിയ്ക്കുന്ന ഫാം ഗൈഡ്, സർക്കാർ, അർദ്ധസർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിയ്ക്കുന്ന സേവനങ്ങളുടേയും, സർക്കാർ നടപ്പാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളുടേയും, അത്യാവശ്യം അറിഞ്ഞിരിയ്ക്കേണ്ട കാർഷിക നിർദ്ദേശങ്ങളുടേയും സംക്ഷിപ്തരൂപമാണ്. കർഷകർക്ക് വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടാനുള്ള ഫോൺനമ്പരുകളും മെയിൽ അഡ്രസുകളും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതിനാൽ തന്നെ ഏവർക്കും ഉപയോഗപ്രദമായ ഒരു കൈപ്പുസ്തകമായി ഫാം ഗൈഡ് മാറുന്നു. 2022 വർഷത്തെ ഫാം ഗൈഡ് സമയബന്ധിതമായി പുറത്തിറക്കുന്നതിന് അഹോരാത്രം പ്രവർത്തിച്ച ഫാം ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോയിലെ കർത്തവ്യനിരതരായ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ അഭിനന്ദിയ്ക്കുന്നതിനൊപ്പം തുടർന്നും ഉപകാരപ്രദമായ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ കർഷകരിലേയ്ക്കും പൊതുജനങ്ങളിലേയ്ക്കും എത്തിയ്ക്കുന്നതിന് സാധ്യമാകട്ടെ എന്ന് ആശംസിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ജെ ചിഞ്ചുറാണി

മൃഗസംരക്ഷണ, ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി

Publication

**Harithadalam
E-Newsletter**

Media Division

**Njattuvela
Radio Programme**
Monday, Tuesday
Wednesday, Thursday
Through AIR FM Channels

Kuttanad FM 90.0
7.00 am to 9.00 am
Daily

**Noorumeni
Video Documentary**
Doordarsan (Mal)
Sunday 9.30 AM
Kairali News Channel (Mal)
Sunday 3.30 PM

**Farm News
All India Radio**
7.05 AM Daily

AGRICULTURE

One crore fruit plant Inauguration

Onathinu Orumuram Pachakkari Inauguration

Onathinu Orumuram Pachakkari Harvest

District level Avalokana Yogam

Karshakadinam

Punarjani at Pandalam Farm

Keragramam Inauguration at Kanjikkuzhi, Alappuzha

Njattuvela

ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRY DEVELOPMENT

Inauguration of Foot and Mouth Disease Vaccination under National Animal Disease control program II Phase

Inauguration of Ambulatory service in Animal Husbandry Department

RKI Goat rearing scheme

Kerala State Dairy Management Centre Inauguration

Dairy plant Inauguration at Ancharakkandy, Kannur

Kerala Dairy Farmers Welfare Fund Membership Campaign Inauguration at Chadayamangalam

PERSONAL MEMORANDA

Name _____

Office Address _____

_____

_____

Residential Address _____

_____

Telephone Nos. Off. _____ Res. _____ Mob. _____

E-Mail _____ Fax _____

Aadhar /NPR Card No _____

Income tax PAN _____

Election I.D. Card No. _____

Savings Bank A/c No _____

GPF A/c No _____

SLI Policy No _____

GIS Policy No _____

Other Insurance Policies _____

No. _____ Due Date _____

No. _____ Due Date _____

No. _____ Due Date _____

Credit Card No. _____ Exp. _____

Car/Scooter No. _____ Exp. _____

Driving Licence No. _____ Exp. _____

Passport No. _____ Exp. _____

In case of emergency, please notify :

Address _____

_____ Phone No: _____ Mobile No: _____

Height _____ Weight _____ Blood Group _____

CONTENTS

Page

Governor & Council of Ministers- Government of Kerala	1
Legislative Assembly	4
Minister for Agriculture	5
Minister for Animal Husbandry and Dairy	6
Government of India	
Ministry of Agriculture	7
Department of Animal Husbandry and Dairy	8
Kerala Government Offices in New Delhi	9
Government Secretariat, Kerala	10
Agriculture Department	13
Animal Husbandry and Dairy Development	14
State Planning Board	14
Heads of Departments	16
Agriculture Development and Farmers Welfare Department	
Directorate of Agriculture	17
Principal Agriculture Officers	19
Project Directors - ATMA	19
SAMETI	20
AGRI PPM Cell	20
WTO Cell	20
State Horticulture Mission	20
Farm Information Bureau	21
Contact Details of Agriculture Development and Farmers Welfare Department Offices	22
Departmental Farms	55
Other Major Institutions (Haritha keralam Mission,SFAC,VFPCK,KSSDA, etc)	60
Animal Husbandry Department	65
Details of State Level And District Level Officers	65
District Wise Important Offices (Veterinary Clinics, Hospitals)	66
Dairy Development Department	
Directorate of Dairy Development	79
State Level Offices	79
Regional And District Level Offices	80
Contact Details of Dairy Extension Service Units	82
Department of Soil Survey & Soil Conservation	
Directorate Of Soil Survey	95
Regional and District Level Offices	96
Public Sector Undertakings (Agriculture,Animal Husbandry and Dairy)	98
Other Institutions (Central Govt. Institutions ,Boards And Autonomous Bodies)	101
District-Wise Important Telephone Numbers	104
Universities (Agriculture,Veterinary, Fisheries)	121
Krishi Vigyan Kendras	125
Agriculture, Animal Husbandry Universities in India	126
ICAR Institutions	132
Information and Public Relations Department	135
Government Rest House	139
Government Guest House	139
Agriculture related Programmes through Radio and Television	140
State Government Holidays 2021	141
Kerala At A Glance	142
Functions/ Activities of Departments and Institutions	
Agriculture Development and Farmers Welfare Department	145
Farm Information Bureau	145
State Horticulture Mission-Kerala	151

Kissan Kerala Project	153
WTO Cell	154
Kerala State Seed Development Authority	154
Vegetable and Fruit Promotion Council Keralam	154
International Research and Training centre for below Sea Level Farming	155
Small Farmers Agri Business Consortium	155
Kerala Agriculture University	156
Centre for Water Resources Development	156
Directorate of Cashewnut and Cocoa Development	156
SAMETI -KERALA	157
ATMA	159
Schemes and Guidelines	
Karshika Vikasana Karshaka Kshema Vakuppu	160
Central Sector Schemes	172
Soils of Kerala	173
Crops, Manures And Fertilizers , Spacing , Seed Rate, Conversion Rates etc.	175
Agmark Certification	192
State Crop Insurance	193
Natural Calamity Assistance for Crop Loss	198
Pesticides,Fungicides,Herbicides	200
Crops Protection	209
Organic Certification	216
Department of Animal Husbandry	218
Kerala Livestock Development Board	223
Kerala Veterinary and Animal Sciences University	223
Objectives of the Department	225
Livestock, Poultry Development programmes	226
Feeding, Vaccination and deworming Schedules	232
Live Stock Census	239
Dairy Development Department	240
Plan Schemes (Department, LSGD - Guide Lines)	245
Kerala Dairy Farmers Welfare Fund Board	260
Kerala Co-Operative Milk Marketing Federation	261
Co-operative law -Tips FSSA Standards and Microbiological Standards	262
Department of Soil Survey & Soil Conservation	269
Tables	
Classification of Area on the Basis of Land Utilisation 2019-20	273
Area under Crops 2019-20	274
Production of Important Crops 2019-20	282
Estimated Area and Production of Rice -Autumn 2019-20	285
Estimated Area and Production of Rice -Winter 2019-20	286
Estimated Area and Production of Rice -Summer 2019-20	287
Estimated productivity 2019-20	288
Net Area Irrigated (Source wise) 2019-20	291
Gross Area under Irrigation (Crop wise) 2019-20	292
Rainfall Distribution of Kerala 2019-20	293
Farm Wholsale Price of Agricultural Commodities for the year 2019-20	294
Institutions under Department of Agriculture Departmental Farms	295
District Wise Livestock Population-2019	298
Production of Milk and Egg	298
Per Capita Availability of Milk	298
Per Capita Availability and consumption of Eggs per year	299
Per Capita Per Day Availability of Meat	299
Details Of Dairy Co-operatives registered under Dairy Development Department	300
Milk Procurement through Dairy Co-operatives	300
Fodder Crops and Cultivation Practices	301
Kerala Dairy Farmers Welfare Fund Board	302
General Information(Air/Rail/KSRTC)	303

GOVERNOR & COUNCIL OF MINISTERS - GOVERNMENT OF KERALA

NAME	Phone Number				E-mail / Fax
	Direct	PABX Extn.	Hotline	Residence/ Moible	
Shri. ARIF MOHAMMAD KHAN The Hon'ble Governor of Kerala	0471-2721100				e-mail: keralagovernor@gmail.com keralarajbhavan@gmail.com Website : rajbhavan.kerala.gov.in Fax : 0471-2720266

Address : Kerala Governor's Camp P.O., Kerala Raj Bhavan, Thiruvananthapuram

Shri. PINARAYI VIJAYAN Chief Minister	E-mail : chiefminister@kerala.gov.in, Website : www.keralacm.gov.in			
Office Phone	0471,2332184, 0471-2333610, 0471 2333241	Residence:	0471 2314853, 2318406	
Assembly Retiring Room	0471 2512040	Office Fax	0471 2333489	

♦ General Administration ♦ All India Services ♦ Planning and Economic Affairs ♦ Science, Technology and Environment ♦ Pollution Control ♦ Scientific Institutes ♦ Personnel and Administrative Reforms ♦ Election ♦ Integration ♦ Information Technology ♦ Sainik Welfare ♦ Distress Relief ♦ State Hospitality ♦ Airports ♦ Metro Rail ♦ Inter-State River Waters ♦ Coastal Shipping and Inland Navigation ♦ Kerala State Inland Navigation Corporation ♦ Information and Public Relations ♦ Non-Resident Keralites Affairs ♦ Home ♦ Vigilance ♦ Administration of Civil and Criminal Justice ♦ Fire and Rescue Services ♦ Prisons ♦ Printing and Stationery ♦ Welfare of Minorities ♦ All important Policy Matters ♦ Subject not mentioned elsewhere

Address : 3rd Floor, North Block, Government Secretariat, Thiruvananthapuram
Cliff House, Nanthancode, Thiruvananthapuram-695 003

Shri. V. ABDURAHIMAN Minister for Sports, Wakf and Pilgrimage	0471-2333526	300	0471-2991799 9400005600	E-mail : min.sports@kerala.gov.in
--	--------------	-----	----------------------------	-----------------------------------

♦ Sports ♦ Wakf and Haj Pilgrimage ♦ Posts and Telegraphs ♦ Railways

Address : Room No. SS-306 (Old-532), 3rd Floor, South Sandwich Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Samphrithi, T.C. No. 16/158, EVRA-392, Easwara Vilasam Road, Near Carmel School, Vazhuthacaud, Thiruvananthapuram-695 014.

Shri. AHAMMAD DEVARKOVIL Minister for Ports, Museums and Archaeology	0471-2325232 2326232 2517407	300	0471-2339002 9400552200	0471-2326232 E-mail : min.ports@kerala.gov.in Website : http://www.minister-ports.kerala.gov.in
---	------------------------------------	-----	----------------------------	--

♦ Ports ♦ Museums ♦ Archaeology and Archives

Address : Room No. 603, 6th Floor, Annexe-1, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Thycaud House, Vazhuthacaud, Thiruvananthapuram.

Shri. G. R. ANIL Minister for Food and Civil Supplies	0471-2333371 2317952	300	9400662244	E-mail : min.food@kerala.gov.in
---	-------------------------	-----	------------	---------------------------------

♦ Food and Civil Supplies ♦ Consumer Affairs and Legal Metrology

Address : Room No. S-210 (Old No. 644), IInd Floor, South Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Ajantha, Opposite to Rajbhavan, Vellayambalam, Thiruvananthapuram, Kerala-695 099.

Shri. ANTONY RAJU Minister for Transport	0471-2518221 2326772	300	0471-2729117 9400088111	0471-2327135 E-mail : min.transport@kerala.gov.in
--	-------------------------	-----	----------------------------	--

♦ Road Transport ♦ Motor Vehicles and Water Transport

Address : Room No. S-301, 3rd Floor, South Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Manmohan Bungalow, Kowdiar, Thiruvananthapuram.

Shri. K. N. BALAGOPAL 0471-2517364 8004 0471-2313530 E-mail : min.fin@kerala.gov.in
Minister for Finance 2333294 9400887700
2333254

♦ Finance ♦ National Savings ♦ Store Purchase ♦ Commercial Taxes ♦ Agricultural Income Tax ♦ Treasuries ♦ Lotteries ♦ State Audit ♦ Kerala State Financial Enterprises ♦ State Insurance ♦ Kerala Financial Corporation ♦ Stamps and Stamp Duties

Address : Room No. 131, IIInd Floor, North Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Pournami, Cliff House Compound, Nanthancode, Thiruvananthapuram.

Dr. R. BINDU
Minister for Higher Education and Social Justice 0471-2332868 0471-2334133
9447741385 E-mail : minhednsjd@gmail.com

♦ Collegiate Education ♦ Technical Education ♦ Universities (Except Agriculture, Veterinary, Fisheries, Medical and Digital Universities) ♦ Entrance Examinations ♦ National Cadet Corps ♦ Additional Skill Acquisition Programme (ASAP) and Social Justice

Address : Room No. 301, 3rd Floor, Annexe 2, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Xanadu, Vazhuthacaud, Thiruvananthapuram.

Smt. J. CHINCHURANI 0471-2335366 0471-2312326 0471-2332665
Minister for Animal Husbandry and Dairy Development 2517209 9400008700 E-mail : min.ahd@kerala.gov.in

♦ Animal Husbandry ♦ Dairy Development ♦ Milk Co-operatives ♦ Zoos ♦ Kerala Veterinary & Animal Sciences University

Address : Room No. 501, 5th Floor, Annexe-2, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Ashoka, Cliff House Compound, Nanthancode, Thiruvananthapuram.

Shri. M. V. GOVINDAN MASTER 0471-2332700 8117 0471-2312331
Minister for Local Self Governments, Rural Development and Excise 9400099111 E-mail : min.lsgd@kerala.gov.in

♦ Local Self Governments-Panchayat, Municipalities and Corporations ♦ Rural Development ♦ Town Planning ♦ Regional Development Authorities ♦ KILA and Excise

Address : Room No. 501C, 5th Floor, Annexe-1, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
NEST, Cliff House Compound, Nanthancode, Thiruvananthapuram-695 003.

Shri. K. KRISHNANKUTTY 0471-2327561 8482 0471-2727711 0471-2327759
Minister for Electricity 9447012369 E-mail : pwrministerkerala@gmail.com

♦ Electricity and ANERT

Address : Room No. 208, North Sandwich Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram-695 001.
Periyar, Cliff House Compound, Nanthancode, Kowdiar P. O., Thiruvananthapuram-695 011.

Adv. P. A. MOHAMMED RIYAS 0471-2333160 2517152 0471-2310664 9400055111 0471-2327669
Minister for Public Works and Tourism E-mail : min.pwd@kerala.gov.in, mohamed.riyas@kerala.gov.in

♦ Public Works and Tourism

Address : Room No. 601, 6th Floor, Annexe II, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram-695 001.
PAMPA, Cliff House Compound, Nanthancode, Thiruvananthapuram-695 003.

Shri. P. PRASAD
Minister for Agriculture

0471-2333091 300
2335075

0471-2320408, 9400553344
2314652 E-mail : min.agri@kerala.gov.in
Website: <https://www.minister-agriculture.kerala.gov.in>

♦ Agriculture ♦ Soil Survey and Soil Conservation ♦ Kerala Agricultural University ♦ Warehousing Corporation

Address : Lyndhurst, Devaswom Board Jn., Nanthancode, Thiruvananthapuram.
Room No. 101, 1st Floor, Annexe II, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.

Shri. K. RADHAKRISHNAN
Minister for Welfare of Scheduled
Castes, Scheduled Tribes and
Backward Classes and Devaswoms

0471-2518594

9400099555 0471-2332239

♦ Welfare of Scheduled Castes ♦ Scheduled Tribes and Backward Classes ♦ Devaswoms and Parliamentary Affairs

Address : Room No. 100, 1st Floor, North Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Essendene, Cliff House Compound, Nanthancode, Thiruvananthapuram.

Shri. K. RAJAN
Minister for Revenue and Housing

0471-2333670
2327068

0471-2314435
2314436

9400006300
E-mail : min.rev@kerala.gov.in

Website : <http://www.minister-revenue.kerala.gov.in>

♦ Land Revenue ♦ Survey and Land Records ♦ Land Reforms ♦ Housing

Address : Room No. 140, IInd Floor, North Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Grace, Near Contonment House, Palayam, Thiruvananthapuram.

Shri. P. RAJEEV
Minister for Law, Industries and
Coir

0471-2336866 8482
2336966

0471-2725671
2725673

9400077333
E-mail : min.ind@kerala.gov.in

Website : <http://minister-industries.kerala.gov.in>

♦ Law ♦ Industries (including Industrial Co-operatives) ♦ Commerce ♦ Mining and Geology ♦ Handlooms and Textiles ♦ Khadi and Village Industries ♦ Coir ♦ Cashew Industry ♦ Plantation Directorate

Address : Room No. 301, 3rd Floor, North Sandwich Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Ushus, Nanthancode, Thiruvananthapuram-695 003.

Shri ROSHY AUGUSTINE
Minister for Water Resources

0471-2333487

0471-2312329

9400099333

Website : <https://kerala.gov.in/roshy-augustine>

E-mail : min.irr@kerala.gov.in

♦ Irrigation ♦ Command Area Development Authority (CADA) ♦ Ground Water Development ♦ Water Supply and Sanitation

Address : Room No. 129, 1st Floor, North Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram-695 001.
Prasanth, Cliff House Compound, Nanthancode, Thiruvananthapuram.

Shri. SAJI CHERIAN
Minister for Fisheries, Culture
and Youth Affairs

0471-2518333
2327796
2327895

0471-2725671
9400003800

0471-2323144

E-mail : min.fish@kerala.gov.in

♦ Fisheries ♦ Harbour Engineering ♦ Kerala University of Fisheries and Ocean Studies ♦ Culture ♦ Kerala State Film Development Corporation ♦ Kerala State Chalachitra Academy and Kerala State Cultural Activists Welfare Fund Board and Youth Affairs

Address : Room No. 401, 4th Floor, Annexe-I, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Kowdiar House, Kowdiar P.O., Thiruvananthapuram-695003

Shri. A. K. SASEENDRAN 0471-2332021 300 0471-27270729495969787 0471-2320600
Minister for Forests and Wildlife 2333176 E-mail : min.for@kerala.gov.in
Website : <https://minister-forest.kerala.gov.in>

♦ Forests and Wild Life Protection

Address : Room No. 358, 1st Floor, Main Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Kaveri, No. 6, Eastern Side of Cantonment House, Thiruvananthapuram.

Shri. V. SIVANKUTTY 0471-2327560 9400009100 0471- 2330019
Minister for General Education and Labour E-mail : min.edu@kerala.gov.in, min.lbr@kerala.gov.in

♦ General Education ♦ Literacy Movement ♦ Labour ♦ Employment and Training ♦ Skills ♦ Rehabilitation ♦ Factories and Boilers
♦ Insurance Medical Service ♦ Industrial Tribunals and Labour Courts

Address : Room No. 201, 2nd Floor, Annexe II, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Rose House, Vazhuthacaud, Thiruvananthapuram.

Shri. V. N. VASAVAN 0471-2333833 0471-2720451 9447050543 0471-2335266
Minister for Co-operation and Registration 2331685 2723181 E-mail : min.coop@kerala.gov.in
Website : <https://minister-co-operation.kerala.gov.in>

♦ Co-operation and Registration

Address : Room No. 397, 1st Floor, Main Block, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram-695 001.
Ganga, Cantonment House Compound, Vikas Bhavan P. O., Thiruvananthapuram.

Smt. VEENA GEORGE 0471-2327876 0471-721272 9400066111
Minister for Health and Women & Child Development 2327976 Website : <http://minister-health.kerala.gov.in>
E-mail : min.hlth@kerala.gov.in

♦ Health ♦ Family Welfare ♦ Medical Education ♦ AYUSH ♦ Women & Child Development, Medical University, Indigenous medicine, Drug Control

Address : Room No. 701, 7th Floor, Annexe-2, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram.
Nila, Near Cantonment House, Vikas Bhavan P. O., Thiruvananthapuram.

LEGISLATIVE ASSEMBLY

M.B. RAJESH 0471-2305830 251 2513014 9446343499 0471-2512131
Speaker E-mail : speaker@niyamasabha.nic.in Website : www.niyamasabha.org
Residential Address : Neethi, Legislature Complex, Vikas Bhavan, Thiruvananthapuram-695 033.

V.D. SATHEESAN 0471-2318330 2316465 9400062990 0471-2315625
Leader of Opposition 2315625 E-mail : oppositionleaderkerala@gmail.com
Residential Address : Cantonment House, Vikas Bhavan P. O., Thiruvananthapuram.

K. CHITTAYAM GOPAKUMAR 0471-2305831 251 0471-251 9446895958 0471-2512596
Deputy Speaker 2363251 9847103731
E-mail : dy-speaker@niyamasabha.nic.in Website : www.niyamasabha.org
Residential Address : Swathi, Legislature Complex, Vikas Bhavan P. O., Thiruvananthapuram-695 033.

DR. N. JAYARAJ 0471-2512080 0471 0481-2487721 9447464451
Government Chief Whip E-mail : governmentchiefwhip@gmail.com
Office Address : Room No. 729, 3rd Floor Assembly Building, Vikas Bhavan P. O., Thiruvananthapuram-33,

MINISTER FOR AGRICULTURE Shri. P. PRASAD

	Telephone Numbers		
	Office	PABX	Residence
0471-2333091, 2335075 9400553344, 9446386719 Fax : 0471-2333775 e-mail : min.agri@kerala.gov.in website: www.minister-agriculture.kerala.gov.in	300	2314652	

Portfolios :

Agriculture, Soil survey and soil conservation,
Kerala Agricultural University, Warehousing corporation.

Residential Address:

Lyndhurst, Devaswam Board Junction
Nanthancode, Thiruvananthapuram-695003

Office:

Room No. 101, 1st Floor, Annexe2,
Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram-695001

PERSONAL STAFF OF THE MINISTER

Designation	Phone	Mobile	email
Vinod Mohan S. Private Secretary	0471-2518885	9447023352 9400077222	vinunairkollam@gmail.com
Rajmohan G. Addl. Private Secretary	0471-2518474	8075074340	rajmohangovindan@gmail.com
Sandhya.R Addl. Private Secretary	0471-2518558	9446474714	sandhya4tvm@gmail.com
C.A.Arun Kumar Addl. Private Secretary	0471-2518220	9447751129	caarunkumaraisf@gmail.com
Anil Kumar S. Asst. Private Secretary	0417-2517082	8089771652	anilkumar751969@gmail.com
Shabu Kumar S. Asst. Private Secretary	0471-2518564	9946010595	shabusivan@gmail.com
Salin S. Rajan Asst. Private Secretary	0471-2518218	9447388159	salinsrajan@gmail.com
Pradeep Varghese Asst. Private Secretary	0471-2518818	8547046467	pradeep.greencross@gmail.com
Sheejo Philip Personal Assistant	0471-2517113	9496265930	sheejophilip@gmail.com

OFFICE STAFF

Thejaswini C.P.	Clerk	2517388
Rishin Raj Vellora.	Assistant	2518119
Mahesh V.S.	Clerk	2518119
Nisamudheen P. Majeed.	Clerk	2518119
Premjith T.	Clerk	2518119
Lekshmi A.	Clerk	2518119
Santhimol S.	OA	2518119
Deepu Mon V.R.	OA	2518119
Radhakrishnan E.P.	OA	2518119
Lenindas	OA	2518119
Deya Kumar V.P.	OA	2518119
Sasi M.G.	Chauffer	
Saneesh S.	Chauffer	

MINISTER FOR ANIMAL HUSBANDRY AND DAIRY DEVELOPMENT
Smt. J. CHINCHURANI

	Office Direct	Telephone Numbers	
		PABX	Residence
	0471- 2323633, 2517209, 2335366 9400008700, 8281896075 Email : min.ahd@kerala.gov.in		
Portfolios : Animal Husbandry, Dairy Development, Milk Co-operatives Zoos and Kerala Veterinary & Animal Sciences University		website: www.minister.kerala.gov.in	Residential Address 'Asoka' Cliff House Compound Nanthancode, Thiruvananthapuram
		Office: Annexe II, 5 th floor, Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram, 695001	

PERSONAL STAFF OF THE MINISTER

Name	Office	Mobile	Email	Extn.
Anil Gopinath Private Secretary	2518321	9447367201	aniltgnair@gmail.com	301
Dr. R.S. Bimal Additional Private Secretary	2517232	9447500767	drrsbimal@gmail.com	314
Sunil Kumar M. Additional Private Secretary	2517222	9995887381	sunilmunnithan@gmail.com	309
Sooriya C. Thengamam Additional Private Secretary	2517086	8907282417	sooriyathengamam@gmail.com	310
S. Biju Assistant Private Secretary	2518343	9447496995	bijukssa@gmail.com	303
P.N. Muralidharan Assistant Private Secretary	2518745	9447083997	muralipn9447@gmail.com	304
Abdul Shakoor Assistant Private Secretary	2518309	9446101289	shakkooredava@gmail.com	306
Manita K.S. Assistant Private Secretary	2518989	9744087748	manilaks582@gmail.com	305
Sandeep S. Personal Assistant	2518765	9645088334	sandeeparkannoor@gmail.com	308
Shalini Additional Personal Assistant		8075440420		

OFFICE STAFF

Yedukrishnan P	Assistant.
Hariharan Pillai	Clerk
Sreekandan Nair	Clerk
M K Saji	Typist
Shajeena	Typist
Binu	Typist
Vipin C	Office Attendant
Akhiroop	Office Attendant
Damodaran P K	Office Attendant
Prasanth B Krishnan	Office Attendant
Sunil Kumar M	Office Attendant
Sugesh S	Driver to Min
Rajeshkumar S	Driver to Min
Ziyad	Driver to PS
Ramesh T	Driver to Ps
Humble S	Driver to A PS

GOVERNMENT OF INDIA

MINISTRY OF AGRICULTURE AND FARMERS WELFARE

Office : Room No. 131, Krishi Bhavan, Dr. Rajendra Prasad Road, New Delhi - 110 001

Fax : 011-23386004, Telex : 31-65054

Website : <http://agricoop.nic.in>

OFFICE OF THE MINISTER OF AGRICULTURE AND FARMERS WELFARE

Name	E-mail	Tele No.	Fax No.
Narendra Singh Tomar Hon'ble Minister for Agriculture	am.krishi@nic.in	23383370, 23782691	23384129 (Fax)
Smt. Kailash Choudary Minister of State	Kailashchoudary@gmail.com	23782343, 23782565	
Sushri Shobha Karandlaje Minister of State		23383975, 23383976	

DEPARTMENT OF AGRICULTURE AND FARMERS WELFARE

Name	E-mail	Tel.No	Address
Shri. Sanjay Agarwal Secretary	secy-agri@gov.in	23382651 23388444,	C-1/79, Bapa Nagar, NewDelhi 60, New Moti Bagh, New Delhi
Dr. Ashok Dalwai CEO, NRAA	ashok.dalwai@gov.in	23383830 23070257	
Shri. Arun Kumar Jha Principal Adviser		23382719	
Dr.Abhilaksh Likhi Addl. Secretary	a.likhi@nic.in	23382219 23388656	
Shri. Vivek Aggarwal Additional Secretary	as-agri@gov.in	23381176, 23382417 (FAX)	
Shri. Prasanta Kumar Swain Additional Secretary	prashantkumar.swain@gov.in	23387959 23381045	
Shri. Sanjiv Kumar Additional Secretary & F.A.	asfa-agri@nic.in	23381363 23382532	
Dr. T. R. Sreenivas ADG (Agri-Census)	tr.sreenivas62@gov.in	23382137	
Shri. Lalsanglur Sr. Economic and Statistical Adviser	office.esa-agri@nic.in 23382016	23384036	
Dr. S.K. Malhotra Agriculture Commissioner	ag.comm@nic.in	23383549, 23381012	
M.S. Alaknanda Dayal Joint Secretary & CVO (Extension, IC)	js-agriculture@nic.in 23387669(Fax)	23381503	
Dr. Vijaya Lakshmi Nadendla Joint Secretary(Policy & Marketing)	nadendla@ias.nic.in 23384280	23386849	
Dr. Pramod Kumar Meherda Joint Secretary (PP, Farmers Welfare & Digital/IT)	pk.meherda@nic.in	23388756, 23381757	
Smt.Chhavi Jha Joint Secretary (RKVY, PC & NRM)	jha.chhavi@gov.in 23073779	23382444,	
Shri. Rajbir Singh Panwar Joint Secretary (MIDH)		23384309, 23382508	

Shri. Ashwani Kumar Joint Secretary (Administration & Seed)		23382937 23073225
Mrs. ShubhaThakur Joint Secretary (Crops & Oil Seeds)	sthakur@nic.in	23383744, 23382977 (Fax)
Smt. Shomita Biswas Joint Secretary (M&T, RTI and O& M/PG)	shomita.biswas@gov.in	23389614 23386124
Smt. Priya Ranjan Joint Secretary(INM)	priya.ranjan98@gov.in	
Shri. Ritesh Chauhan Joint Secretary(GC & Credit)		23389909
Shri. Vijay Rajmohan Director (Digital Agriculture)	vijay.rajmohan@nic.in	23386681
Shri. K.N. Verma Director (MIDH)	kn.verma@nic.in	23382383
Smt. K.R. Meena Director (CPC, AIF)		23386224
Shri. Shashi Bhushan Director (Cooperation)	shashibhushan.icoas@nic.in	23381385
Shri. Rakesh Kumar Tiwari Director (FW)	rakesh.k.tiwari81@gov.in	23387388
Shri. S. Rukmani Director (Credit)		23073102
Shri. Pankaj Tyagi Director (RFS,Oil Seeds)	pankaj.tyagi99@gov.in	23389714
Shri. Suresh Kumar S. Director (Marketing - II)	suresh.kumarsWgov.in	23070176
Shri. Ranjit Singh Director (IC, NRM, INM)	singhranjit@cag.gov.in	23389023
Shri. Shyam Sundar Modi Director (Credit)	ss.modi@nic.in	
Ms. Parul Gupta Controller of Accounts	parul.g@gov.in	

OFFICE OF THE MINISTER OF ANIMAL HUSBANDRY, DAIRYING & FISHERIES

Name	Telephone No.	E-mail
Shri. Parshottam Rupala Hon'ble Minister of Fisheries, Animal Husbandry and Dairying	23380780, 23380781, Fax: 23380783	rupalaoffice@gmail.com
Shri. Sanjeev Kumar Balyan Hon'ble Minister of State of Fisheries, Animal Husbandry and Dairying 1		
Dr. L. Murugan Hon'ble Minister of State of Fisheries, Animal Husbandry and Dairying 2		office-mos@dof.gov.in

DEPARTMENT OF ANIMAL HUSBANDRY, DAIRYING & FISHERIES

Name	Telephone No.	E-mail
Shri. Atul Chaturvedi Secretary(AHD)	23382608	secyahd@nic.in

Shri. Sanjiv Kumar

AS & FA

23381363 23382532

asfa-agri@nic.in

Dr. Praveen Malik

Animal Husbandry Commissioner

21401453

ahc-dadf@nic.in

**DEPARTMENT OF AGRICULTURAL RESEARCH &
EDUCATION / INDIAN COUNCIL OF AGRICULTURAL RESEARCH**

STD code 011-

Dr. Trilochan Mohapatra

Secretary, (DARE) & Director General, ICAR

23382629, 23386711, 25843190

dg.icar@nic.in

Shri. Sanjiv Kumar

Additional Secretary and Financial Advisor (DARE/ICAR)

23383880

Shri. Sanjay Garg

Additional Secy. (DARE) & Secy. (ICAR)

23384450

secy.icar@nic.in

Shri. Shaleen Agrawal

Director (DARE) & CVO (DARE & ICAR)

23382375

dirdare.icar@nic.in

KERALA GOVERNMENT OFFICES IN NEW DELHI

Government of Kerala, 3 Janthar Mantar Road, New Delhi - 110001

Office of the Resident Commissioner

STD code 011-

Name & Designation

Office No.

Mobile

Shri. Saurabh Jain IAS

Resident Commissioner

23360342

23360333

23360343

Smt. Reena O.

Administrative Officer

23360347

9910807140

Shri. Rahul K. Jaiswar

Controller

23368176

23368176

9958460946

Shri. C. D. Sreenivas

Law Officer

23380339

23380339

9447507484

INFORMATION OFFICE (I&PRD)

STD code 011-

Smt. Sini K. Thomas

Deputy Director (i/c)

23343424

23360349

8547809599

Smt. Sini K. Thomas

Information Officer

011-23360349

8547809599

GOVERNMENT SECRETARIAT

Dr. V. P. Joy IAS
Chief Secretary

0471-2333147 8181 Fax: 0471-2327176 chiefsecy@kerala.gov.in

ADDITIONAL CHIEF SECRETARIES

Shri. T. K. Jose IAS

0471-2333174,

Additional Chief Secretary
Home, Vigilance, Water Resources and
Coastal Shipping and Inland Navigation

2433622

9446375216

Dr. Asha Thomas IAS

0471-2330363

9447741818

secy.pard@kerala.gov.in

Additional Chief Secretary
Personnel & Administrative Reforms &
Health & Family Welfare(Medical Education) Dept.

Shri. Teeka Ram Meena IAS

0471-2335462

prlsecy.plan@kerala.gov.in

Additional Chief Secretary
Planning & Economic Affairs,
Food & Civil Supplies Department

9188619351

Shri. Rajesh Kumar Singh IAS

0471-2327586,

acs.finance@kerala.gov.in

Additional Chief Secretary
Finance & Store Purchase Dept.

2518292

9868861954

Dr. V. Venu IAS

0471-2331509

Additional Chief Secretary
Higher Education, Environment, Tourism,
Archaeology, Archives & Museum

2518997

9560407263

Smt. Sarada Muraleedharan IAS

0471-2335466

9650777851

acs.lsgd@kerala.gov.in

Additional Chief Secretary, LSGD

Dr. A. Jayathilak IAS

0471-2333028

9446022644

prl.sec.y.revenue@gmail.com

Disaster Management Department
Principal Secretary

Dr. Davendra Kumar Dhodawat IAS

0471-2721700

9447007868

Principal Secretary to Governor

DEPARTMENTS

Smt. Tinku Biswal IAS

0471-2330273

9447713067

secy.ahd@kerala.gov.in

Animal Husbandry and Dairy
Development Department

Dr. Sharmila Mary Joseph IAS

0471-2328410

9446528400

ayush@kerala.gov.in

Ayush Department

0471-2447468

Shri. Pranabjyoti Nath IAS

0471-2322433

9937300864

prlsecy.scdd@kerala.gov.in

Backward classes Development Department

Shri. T. K. Jose IAS

0471-2518455

9446375216

acs.wrd@kerala.gov.in

Coastal Shipping and
Inland Navigation Department

0471-2433622

Smt. Mini Antony IAS

0471-2322475

8301928099

Co-operation Department

Dr. Venu V. IAS

0471-2329227

9560407263

venu@nic.in

Cultural Affairs Department

Shri. Sanjay M Kaul IAS

0471-2305116

9447011901

ceo_kerala@eci.gov.in

Chief Electoral Officer

0471-2311969

Shri. Bishwanath Sinha IAS

Electronics & information technology department
secy.itd@kerala.gov.in
Principal Secretary

0471-2336602

895122282

Dr. Venu V. IAS Environment Department Additional Chief Secretary	0471-2518997	9560407263	prlsecy.plan@kerala.gov.in
Shri. Rajesh Kumar Singh IAS Finance, Additional Chief Secretary	0471-2327586	9868861954 Fax: 0471-2326990	acs.finance@kerala.gov.in
Smt. Tinku Biswal IAS Fisheries and Ports	2330273 8035	9447713067	prlsec.fisheries@kerala.gov.in
Shri. Teekaram Meena IAS Additional Chief Secretary Food, Civil Supplies & Consumer Affairs Department	0471-2335462	Fax: 0471-2335462	secy.food@kerala.gov.in
Shri. Rajesh Kumar Sinha IAS Principal Secretary Forest and Wildlife Department	0471-2333388	9495060500	prlsecy.forest@kerala.gov.in
Shri. K. R. Jyothilal IAS Principal Secretary General Administration Department	0471-2320311 2460301		secy.gad@kerala.gov.in
Shri. Sunil Kumar B. Additional Secretary to Government and State Protocol Officer	0471-2324433	9447471573 Fax: 0471-2325682	stateprotocolkerala@gmail.com
Shri. A.P.M. Muhammed Hanish IAS Principal Secretary General Education	2518255	Fax: 0471-2327865 9072628100	secy.hlth@kerala.gov.in
Dr. Asha Thomas IAS Additional Chief Secretary Health & Family Welfare(Medical Education) Dept.	0471-2330363	9447741818	secy.pard@kerala.gov.in
Shri. Dr. Venu. V.IAS Additional Chief Secretary Higher Education Department	2331509, 2518997	9560407263	secy.hedu@kerala.gov.in
Shri. T. K. Jose IAS Additional Chief Secretary, Home Department	0471-2333174 2433622	9446375216	acs.home@kerala.gov.in
Dr. A. Jayathilak IAS Additional Chief Secretary, Housing Department	2333028	9446022644	prl.sec.rev@kerala.gov.in
Dr. K. Ellangovan IAS Principal Secretary, Industries Department	0471-2327499		prlsecy.ind@kerala.gov.in
Vacant Secretary Information and Public Relations Department	0471-2518274	9446313133	secy.prd@kerala.gov.in
Smt. Mini Antony IAS Additional Chief Secretary Labour and Skills Department	0471-2518880 0471-2322475	8301928099	secy.coop@kerala.gov.in
Shri. V. Hari Nair Law Secretary, Law Department	0471-2332955 2332955	9496074032	secylaw@kerala.gov.in
Smt. Sarada Muraleedharan IAS Additional Chief Secretary, LSGD	0471-2335466 2518163	9650777851	prlsecy.lsgd@kerala.gov.in
Shri. K.R. Jyothilal IAS Principal Secretary, Minority Welfare Department	0471-2518669, 251866 0471-2460301	9447744200	secy.gad@kerala.gov.in
Dr. K. Ellangovan IAS Principal Secretary, NORKA	0471-2327499	9446001265	prlsecy.norka@kerala.gov.in
Dr. Raju Narayana Swami IAS Principal Secretary Parliamentary Affairs Department	0471-2327582	9447010602	narayan5@ias.nic.in

Dr. Asha Thomas IAS Additional Chief Secretary Personnel and Administrative Reforms Department	0471-2330363	9447741818	secy.pard@kerala.gov.in
Shri. Teeka Ram Meena IAS Additional Chief Secretary Planning and Economic Affairs Department	0471-2335462	9400156199	prlsecy.plan@kerala.gov.in
Shri. Rajesh Kumar Sinha IAS Principal Secretary, Power Department	0471-2333388	9495060500	prlsecy.forest@kerala.gov.in
Shri. Biswanath Sinha IAS Principal Secretary Programme Implementation Evaluation and Monitoring Department	2518444 0471-2336576	Fax: 0471-2336576 2518444	prlsecy.forest@kerala.gov.in 9895122282
Shri. Anand Singh IAS Public Works Department	0471-2321232 2518008	8826736327	secy.pwd@kerala.gov.in
Dr. A. Jayathilak IAS Additional Chief Secretary, Revenue Department	0471-2517214	9446022644 2333028	prl.secy.revenue@gmail.com
Dr. Raju Narayana Swami IAS Principal Secretary, Sainik Welfare Department	0471-2327582	9447010602	narayan5@ias.nic.in
Shri. Pranab Jyoti Nath IAS Scheduled Castes and Scheduled Tribes Development Department	0471-2322433	9937300864	prlsecy.scdd@kerala.gov.in
Prof. (Dr.) K. P. Sudheer Ex-officio Principal Secretary Science and Technology Department	0471-2548289 0471-2444675	9444256675	prlsecy.std@kerala.gov.in
Smt. Rani George IAS Principal Secretary, Social Justice Department	0471-2518002 0487-2553565	9447753565	sjsecykerala@gmail.com
Shri. A.P.M. Muhammed Hanish IAS Principal Secretary Sports and Youth Affairs Department	2518255	Fax: 0471-2327865 9072628100	secy.hlth@kerala.gov.in
Shri. Rajesh Kumar Singh IAS Additional Chief Secretary Store Purchase Department	0471-2518292 2327586	9868861954	acs.finance@kerala.gov.in
Shri. K.R. Jyothishilal IAS Principal Secretary, Taxes (Excise)	0471-2320311	9447744200	secy.tsp@kerala.gov.in
Dr. V. Venu IAS Additional Chief Secretary, Tourism Department	0471-2331509	9560407263	venu@nic.in
Shri. K. R. Jyothishilal IAS Principal Secretary, Transport Department	0471-2518669 0471-2460301	9447744200 Fax: 2320311	secy.tspt@kerala.gov.in
Shri. T. K. Jose IAS Additional Chief Secretary, Vigilance Department	0471-2333174	9446375216	acs.home@kerala.gov.in
Shri. T. K. Jose IAS Additional Chief Secretary Water Resources Department	0471-2333174 2433622	9446375216	acs.wrd@kerala.gov.in
Smt. Rani George IAS Principal Secretary Women and Child Development Department	0471-2339182 0471-2553565	9447753565	sjsecykerala@gmail.com

AGRICULTURE DEPARTMENT

Name & Designation	Telephone Numbers		
	Direct	PABX	Mobile
Smt. Ishita Roy IAS Principal Secretary & Agriculture Production Commissioner	2333042	8398	8826272707
Shri. P.M. Ali Asgar Pasha IAS Secretary	2327339	7371	9447110022
Shri S. Sabir Hussain Addl. Secretary	2518955	8955	9447563296
Smt. Aarathi.L.R, IES Special Officer, Agriculture (WTO Cell)	2327039	7170	8939054461
Shri.Boby Antony Addl. Secretary	2334622	8804	9446039456
Smt. Anitha kumari K.B Addl Secretary	2518707	8707	9446550489
Smt. Salini K.J. Deputy Secretary	2518638	8638	9446012443
Smt. Jayasree.L Deputy Secretary	2518652	8652	9495482591
Smt. Praseetha K.C Deputy Secretary	2517169	8212	9446646565
Smt. Shajila Under Secretary	2518239	8239	8590089796
Smt. Semi Gopinath Under Secretary	2518271	8271	8129066994
Shri. Anoop.M.R Under Secretary	2518258	8258	9446045963
Shri. Praveen.B Section Officer (EA)	2518253	8253	9447494225
Smt. Sangeetha.S. Section Officer (EB)	2517106	7106	9487760385
Smt. Megha.R Section Officer (PA)	2518958	8958	9446308404
Smt. Maya P. Section Officer (PB)	2517340	7340	7907845982
Smt. Sreelatha S.V. Section Officer (NCA)	2518019	8019	9495729892
Shri. Premchand.C.P Section Officer (PU)	2518528	8528	9847131913
Shri. Justin Joy J. Section Officer (FARMS)	2517159	7159	9995688587
Smt. Vidya Aravind Section Officer (PPM Cell)	2461452		9400696175
Shri.Maneesh.C.M Section Officer (IFA)	2518796	8796	9847635795
Shri. Vineesh Kumar.G Section Officer (Agri)	2518070	8070	7736661592

Shri.Rajeev Mathew Section Officer (PS)	2518130	8130	9495302839
Smt. Raihanath Beegam.P Office Supt (OS)	2518576	8576	9746900997

ANIMAL HUSBANDRY & DAIRY DEVELOPMENT DEPARTMENT

Name & Designation	Telephone Numbers		
	Direct	PABX	Mobile
Smt. Tinku Biswal IAS Principal Secretary	2330273	8035	9447713067
Shri. Anil Kumar.C Joint Secretary (AH & Dairy)	2518289	8289	7025376099
Smt. Sheela P. Addl. Secretary (AH)	2518005	8005	9495727402
Shri. Sreekumar P.P. Under Secretary (A.H.& Dairy)	2518238	8238	8075403704
Smt. Jayasree.P.N Under Secretary (Animal Husbandry)	2518131	8131	9495243176
SECTION OFFICERS			
Shri. Binuraj S. (Dairy)	2518728	8728	9656967421
Smt. Liya Lathief A. (G)	2518506	8506	9495228801
Shri. Prasanth G.S. (E)	2518569	8569	9995024227
Shri. Syam.R.K. (F)	2518754	8754	9446257271

STATE PLANNING BOARD

Fax : 0471-2541765, 2540970 EPABX:0471 -2540707, 2540208, 2542714, 2541176, 2542681
 Website: www.keralaplanningboard.org, spb@keralaplanningboard.org
 Email: vc-spb.ker@nic secretary@keralaplanningboard.org

Officers	Office (Direct)	EPABX	Residence	Mobile	E-mail
Chairman Shri. Pinarayi Vijayan Chief Minister:	0471-2333812 Fax: 0471 2333489	201		9447565656	chiefminister@kerala.gov.in
Vice Chairperson Dr. V.K. Ramachandran	0471-2540404 Fax: 0471 2540970	700	0471-2315066 23155088		vkr.kerala@gov.com
Member Secretary: Shri. Teeka Ram Meena IAS	0471-2541765 Fax 0471 2541765 0471-2518004	715		9188619351 9400887700	ms_spb.ker@nic.in min.fin@kerala.gov.in
MEMBERS					
Shri. K.N.Balagopal Minister for Finance					
Shri. K. Rajan Minister for Revenue and Housing	0471-2518187			9400006300	min.rev@kerala.gov.in
Shri. K. Krishnan kutty Minister for Electricity	0471-2327561			9400055333	kkrishnankutty@kerala.gov.in
Shri. A.K. Saseendran Minister for Forest and Wild Life	0471-2518178			9495969787	min.for@kerala.gov.in
Shri. Roshy Augustine Minister for Water Resources	0471-2518517			9400552200	min.irr@kerala.gov.in

Shri. Ahammad Devarkovil 0471-2327135
Minister for Ports, Museums
and Archaeology

9400552200 min.ports@kerala.gov.in

Adv. Antony Raju 0471-2518221
Minister for Transport

9400088111 min.transport@kerala.gov.in

Name	Designation	Phone No.	E-mail
Dr. K.Raviraman	Full Time Member	9958209920	raviraman2013@gmail.com
Prof. Mini Sukumar	Full Time Member	9495629694	minisukumars@gmail.com
Dr. Jiju P.Alex	Full Time Member	9447010934	jijupalex@hotmail.com
Prof. P.K.Jameela	Full Time Member	9447737579/9847614754	drjameelabalan@gmail.com
Prof. R. Ramakumar	Part Time Member	9969109995	ramakumarr@gmail.com
Sri. Santhosh George Kulangara	Part Time Member	9447025466	sgk@labourindia.com
Sri. V.Namashivayam	Part Time Member	9845015311	vnamas@gmail.com

Name	Designation	Phone Office	Mobile No.
Dr. V.Santhosh	Chief, Perspective Planning Division	0471-2532750	8547434266
Joy.N.R	Chief, Industry & Infrastrure Division	0471-2540809	9495098608
Nagesh S.S	Chief, Agricultur Division	0471-2531395	9495098605
P.Shaji	Chief, Plan Co-ordination Division	0471-2540852	9495098610
J.Josphen	Chief, Decentralised Planning Division	0471-2530277	9495006887
Dr. Bindu P. Varghees	Chief Social Services Division	0471-2540609	949508606
Rekha V.Dev	Cheif (i/c) Evaluation Division	0471-2531394	9446777034
Gayathri Nair	I.E.S. Economic Advisor	0471-2531996	9560338220
Gopinath.R	Senior Administrative Officer	0471-2541270	9447928183
Prasad.R	Finance Officer	0417-2542714	9447331447
Sisiliamma Chako	Plan Publicity Officer	0471-2532686	9447593697
Shajahan.N	Publication Officer	0471-2540208	9846296581

District	District Planning Board Officer	Phone Office	Mobile No.	E-mail
Thiruvananthapuram	Biju.V.S	0471-2731317	9495098590	dpotvm.ker@nic.in
Kollam	P.J.Amina	0474-2793455	9495098591	dpokollam@gmail.com
Alappuzha	S.Sathyaprakash	0477-2252064	9495098598	planningalpy@gmail.com
Kottayam	Litty Mathew	0481-2561638	9495098594	dpokottayam@yahoo.com
Pathanamthitta	Sabu.C.Mathew	0468-2222725	9495098592	dpopta.spb@kerala.gov.in
Idukki	Dr.Sabu Vargheese	0486-2233010	9495098595	dpoidk.ker@nic.in
Ernakulam	Anitha Ealiyas	0484-2422290	9495098596	ekmdp@gmail.com
Thrissur	N.K.Sreelatha	0487-2360672	9496371993	dpotrissur@gmail.com
Palakkad	Ealiyamma Ninan	0491-2505350	9495098598	dpokkd.spb@kerala.gov.in
Malappuram	P.A.Fathima	0483-2734832	9495098599	dpomp@gmail.com
Kozhikode	T.R.Maya	0495-2371907	9846486999	dpokozhikode@gmail.com
Kannur	K.Prakashan	0497-2700765	9495098601	dpokannur@gmail.com
Wayanad	R. Manilal	0493-6202626	9495098602	dpowayanad@gmail.com
Kasaragode	Maya.A.S	0499-4255313	9496240994	dpoksgd@gmail.com

HEADS OF DEPARTMENTS

AGRICULTURE DEVELOPMENT & FARMERS' WELFARE DEPARTMENT

Shri. Subhash T.V. IAS 0471-2304480 9446385900
Director of Agriculture

ANIMAL HUSBANDRY DEPARTMENT

Dr. A. Kowsigan IAS 0471-2302283 9447639500
Director

DAIRY DEVELOPMENT DEPARTMENT

Shri. V.P. Sureshkumar 0471-2445799 9447867975
Director 2445749

DEPARTMENT OF FISHERIES

Smt. R. Girija IAS 0471-2303160 9496007020
Director Fax: 0471-2304355 fisheriesdirector@gmail.com

DEPARTMENT OF SOIL SURVEY AND SOIL CONSERVATION

Shri. S. Subramanian IIS 0471-2339800 soildirector@gmail.com 9497724200
Director Fax: 0471-2338200 soilconservationkerala@gmail.com

കേരള സർക്കാർ
കാർഷിക വികസന കമ്മീഷൻ/കേരള വകുപ്പ്
ഫിംഗ് ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ

₹ 10

കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രചാരമുള്ള കൃഷിമാസിക

കേരളകർഷകൻ

അമ്മ മലയാളത്തിന്റെ കൃഷിതയാഴ്ചയാണ്

കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ
J 0471 - 2314358, 9383470288
www.fiberkerala.gov.in

കൃഷിവേൻവഴി
വരിക്കാരാകൂ...

കൂടുതൽകാർഷിക വികസന കമ്മീഷൻ/കേരള വകുപ്പ്
ഫിംഗ് ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ

- കൃഷി
- മൃഗ സംരക്ഷണം
- കാർഷിക സൗകര്യങ്ങൾ
- വിപണന
- മത്സ്യകൃഷി
- കാർഷിക വികസന സൗകര്യങ്ങൾ
- വിപണന സൗകര്യങ്ങൾ
- ഓൺലൈൻ സംരംഭങ്ങൾ
- മുൻപുപ്രദാന സംരംഭങ്ങൾ

വാർഷിക വില്പന വില 100 രൂപ
15 വർഷത്തിന് 1000 രൂപ

AGRICULTURE DEVELOPMENT & FARMERS WELFARE DEPARTMENT

DIRECTORATE

Vikas Bhavan, Thiruvananthapuram - 695 033 Fax No:/2304230

Designation	Name	Office	Mobile
DIRECTOR OF AGRICULTURE	Shri. Subhash T.V. IAS	2304480	9446385900
Call Centre No.			1800-425-1661
PRO	Shri. Manu.K.G	2304481	9383470030 9447264131
TA to DA	Shri. Ramesh. P.K	2304480	9446458043
PA	Smt. L. Prasannakumari	2304480	9446211594
CA	Smt. Girijadevi. L	2304480	9496746586
Addl. DA (PLANNING)	Shri. Sivaramkrishnan. V	2304741	9447866500
Deputy Director (Plg.)	Shri. Sarath Chandrakumar. S	2304739	9446440930
ADA (Plg.) TP 1	Shri. Ajoy Sukumaran	2304739	9496100938
ADA (Plg.) TP 2	Shri. Ajit. C	2304739	9447023818
TA (Plg.)TP 2	Smt. Anjali Divakaran	2304739	9388487957
SAO (Plg.) TP 3	Smt. Sheena.P.K.	2304739	9446361970
ADA (Plg.) TP 4	Smt. Beena.S	2304739	9495538952
TA (Plg.) TP 3	Smt. Abhita .G	2304739	9656840013
ADA (Plg.) TP 5	Shri. Vijayachandran. V	2304739	9447034073
ADA (TF)	Smt. Melvin Jose. V. J	2304739	9495303827
ADA (M & E)	Shri. Suraj John	2304739	9446061515
Addl.DA (CP)	Shri. George Alexander	2300129	9446428276
Joint Director of Agriculture (WM)	Shri. Sunilkumar. R	2305019	9447210314
ADA (TR)	Smt. Sheeba Thomas	2304739	8547233649
TA (TR)	Smt. Shibina Illiyas	2304739	9846831761
Deputy Director (CD)	Dr. Rajan. S	2305019	9446036999
SAO (TA)	Smt. Sunitha Menon. S	2305019	9447690822
ADA (Seed)	Shri. Nizam.S.A	2304739	9383470040
ADA (TB)	Smt. Padmakumari. M	2304739	8281005961
TA (TA)	Smt. Anju. V.S	2304739	9496817531
Joint Director of Agriculture (PP)	Smt. Chandini. A	2305019	9447387751
ADA (OF)	Smt. Vijayasree. S. B		9544988887
Deputy Director (PPO)	Smt. Jyothei. K. I	2305019	9447705595
ADA (QC)	Shri. Sasikumar.S	2304739	9447582796
TA (TQ)	Smt. Priya. P	2304739	9562435768
SAO (TF)	Smt. Bindu.C.P	2304739	8547360981
SAO (TD)	Smt. Deethi N. Varadan	2305019	
ADDL.DA (Extn.)	Smt. Sushama. S	2308382	9496100869
Joint Director of Agriculture (AR & T)	Smt. Rajasree J.	2305019	9447454982
Deputy Director (IT)	Dr. Mohandas. K	2303990	9446324360
AO (IT)	Shri. Vipin.K.S.	2303990	8547978401
AO (IT)	Shri. Muhammed Riyas	2303990	9400043030

ADA (ATMA)	Smt. Sajani. S. Nair	2304481	9495832602
TA (ATMA)	Shri. Baiju. G	2304481	9447077133
ADA (TV)	Smt. Chithra.V.G.	2304739	9447762192
ADDL.DA (Biogas & Farms)	Smt. Sonia. V.R	2304687	9446285419
Joint Director of Agriculture (VC)	Smt. Ragini. R	2305019	858996466
Joint Director of Agriculture (FARMS)	Smt. Sheeja.V. G	2304686	974773405
ADA (VC)	Smt. Indu George	2303480	9495403499
SAO (VC)	Smt. Sindhu.S	2303480	8547238905
ADA (FARMS)	Smt. Nirmala Cicily George	2304481	9446046462
SAO (FARMS)	Smt. Rejani.T.S.	2304481	9995175934
ADA (BIOGAS) (TJ)	Shri. Suresh. K	2304739	9446178647
TA (TK)	Smt. Arya. V. C	2304739	9400127441
ADDL. DA (Marketing)	Smt. Anila Mathew	2306219	9383470150
Deputy Director (Marketing)	Smt. Rejatha.V	2304739	9495931216
ADA (M)	Smt. Sabitha. R	2304739	9447001499
SAO (M)	Shri. Anil. B. K	2304739	9447450506
DEPUTY DIRECTOR (STAT)	Shri. Murugan. A	2304739	8921135431
ADA (STAT)	Shri. Rajendran Kuttikkadu	2304739	9446249039
STATE AGRL. ENGINEER	Shri. V.BABU	2306748	9447442490
ASST.EXE.ENGINEER	Shri. Jayaraj. R	2304481	9447225802
ASST. ENGINEER	Smt. Beena George	2304481	9400988557
SENIOR ADMINI. OFFICER	Smt. Sabitha.S	2304463	9447701663
ADMIN. ASSISTANT - I	Smt. Roja.S.Nair	2304481	9495125025
ADMIN. ASSISTANT - 2	Smt. Bindumol. T	2304481	9497851346
SENIOR FINANCE OFFICER	Smt. Beena A. Khan	2301348	9497249657
ACCOUNTS OFFICER 1	Smt. Sushama Kumari.L.S.	2304481	9744113597
ACCOUNTS OFFICER 2	Shri. Biju. G	2304481	9995456794
ACCOUNTS OFFICER 3	Smt. Bindu. S	2304481	9495204311
ACCOUNTS OFFICER 4	Smt. Valsa.C	2304481	9567600546
ACCOUNTS OFFICER 5	Smt. Sheeja. S	2304481	8943702173
LABOUR WELFARE OFFICER		2304481	
LAW OFFICER	SARADA.T.R.	2304686	9746243536
VIGILANCE OFFICER	Shri. Manoj Kumar P.N.	2303809	8547564690
Dafedar	Shri. Nazar. K	2304480	9847903419
OA	Shri. Saju Ramachandran	2304480	9495047509
Drivers	Shri. Rajesh. A. Nair	2304480	8075399914
	Shri. Binu. T	2304480	9745383334
Watchmen	Shri. Shakkir. S	2304480	7034540411
	Shri. Aneesh. C	2304480	8129496073

PRINCIPAL AGRICULTURAL OFFICERS

District	Name	Office	Mobile No	E-mail
Thiruvananthapuram	Shri. K.M. Raju	0471-2733334	9446590250	paotvpm@gmail.com
Kollam	Smt. Sheeba K.S.	0474-2795082	9447020543	principalaokollam@gmail.com
Pathanamthitta	Smt. Sheela A.D.	0468-2222597	9447215415	paopathanamthitta@gmail.com
Alappuzha	Smt. Sreekha R.	0477-2251403	9446441045	paoallappuzha@gmail.com
Kottayam	Smt. Beena George	0481-2562263	9383471400	paoktym@gmail.com
Idukki	Smt. Elizabeth Punnoose	0486-2222428	9744984983	paoidukki@gmail.com
Ernakulam	Smt. Babitha E.M.	0484-2422224	9383471500	paoernakulam@gmail.com
Thrissur	Smt. Jayasree T.V.	0487-2444297	9383471600	jda.tsr@gmail.com
Malappuram	Smt. Sreekala	0483-2734916	9447077506	paomalappuram@gmail.com
Palakkad	Smt. Sheela P.R.	0491-2505075	6238118914	paopkd@gmail.com
Kozhikode	Shri. Sasi Ponnana	0495-2370897	9846572376	paokzd@gmail.com
Kannur	Smt. Ajimol E.K. (i/c)	0497-2706154	9383472300	jdknrr@gmail.com
Wayanad	Smt. Sherly A.F.	0493-6202506	9447212375	paowayd@gmail.com
Kasaragod	Smt. Veena Rani R.	0499-4255346	9446071460	paoksd1@gmail.com

PROJECT DIRECTORS - ATMA

District	Name	Mobile No	E-mail
Thiruvananthapuram	Smt. Rajeswari S.R.	9383471980	pdatmatvpm@gmail.com
Kollam	Shri. Suresh R.	9383471982	atmakollam@gmail.com
Pathanamthitta	Smt. Sara T. John	9383470102	projectdirectorpta@gmail.com
Alappuzha	Smt. Sreekha (i/c)	9383471983	atmaalappuzha@gmail.com
Kottayam	Smt. Leela Krishnan M.	9383471984	atmakottayam@gmail.com
Idukki	Smt. Ancy Thomas	9383471985	atmaidukki@gmail.com
Ernakulam	Smt. A. Haseena Beevi	9383471986	atmaernakulam@gmail.com
Thrissur	Smt. Hairunneesa C.A.	9383471987	atmatsr2017@gmail.com
Palakkad	Smt. Deepthi K.T.	9383471406	atmapkd@gmail.com
Malappuram	Shri. Chandran K.	9383471604	atmamalappuram@gmail.com
Kozhikode	Smt. Ramadevi P.R. (i/c)	9383471990	pdatmakzd@gmail.com
Wayanad	Smt. Sajimol V.K.	9383471992	atmawayanad@gmail.com
Kannur	Smt. Shylaja P.V. (i/c)	9383471993	atmaknr@gmail.com
Kasaragod	Smt. Susheela T.	9383471994	pdatmaksd@gmail.com

SAMETI
(State Agriculture Management And Extension Training Institute)

Agricultural Urban Wholesale Market Compound, Venpalavattom
Anayara P.O, Thiruvananthapuram, Kerala Pin-695029

Smt. Ishita Roy IAS Chairman, Principal Secretary & APC	0471-2333042
Shri. P.M. Ali Asgar Pasha IAS Vice Chairman, Agriculture Secretary	9447110022 0471-2327339
Smt. Anila Mathew (i/c) Director	0471 - 2743840 , 9383470150 www.sametikerala.com sametikerala@gmail.com, directorsametikerala@gmail.com

FACULTY

Sri. Suraj.S (DDA)	9383470263
Sri. Kurikesu.K (DDA)	9383470264
Smt. Leena.P (DDA)	9383470265
Smt. Mini Jacob (DDA)	9495984862
Smt. Elizabeth Chacko (DD, Dairy)	9495554944
Smt. Ambili.R (DD, Fisheries)	7907217183
Dr. Saji S. (DD AH)	9446528634

AGRI PPM CELL

Govt. Secretariat, Thiruvananthapuram - 695 001

Name	Designation	Mobile No.
Smt. Radha.K	Director	9383470050
Smt. Beena Lakshman	Joint Director	9383470267
Sri. Jyothi.A.R	Deputy Director	9383470268
Sri. HariKumar B	Deputy Director	9383470269
Sri. Suresh .C	Assistant Director	9383471819
Smt. Ann Napoleon	Assistant Director	9383471525
Smt.Vidya Aravind	Section Officer	8848752744

WTO CELL

Annexe III, Secretariat, Thiruvananthapuram
Phone: 0471-2517169 email: wtocellkerala@gmail.com

Special Officer: Smt. Aarathi L.R. IES	0471-2327039	8939054461
Deputy Secretary: Smt. Praseetha K.C.		9446646565

STATE HORTICULTURE MISSION

Smt. Aarathi L.R (IES) , Mission Director	0471-2330856, 2330857 Fax: 0471-2330857 Email: mdshmkerala@yahoo.co.in. mdshmkerala@gmail.com Website: www.shm.kerala.gov.in	89390 54461
Smt. Shirly Jose , Additional Director of Agriculture	0471-2330856, 2330857	94474 64102
Smt. Sindhu N. Panicker , Joint Director of Agriculture	0471-2330856, 2330857	99612 75210
Smt. Indu P., Deputy Director of Agriculture	0471-2330856, 2330857	85474 97582

FARM INFORMATION BUREAU

Kowdiar P.O., Thiruvananthapuram - 695 003 Website: www.fibkerala.gov.in

Name & Designation	Phone(0)& email	Mobile
GEORGE SEBASTIAN Principal Information Officer (Joint Director of Agriculture)	0471-2318186 piofibtvm@gmail.com fibkerala.agri@kerala.gov.in, fibtvm.agri@kerala.gov.in	9383470283
KERALA KARSHAKAN DIVISION		
Sreekala S. Deputy Director of Agriculture (Editor, Kerala Karshakan & E-journal)	2314358 editorkkfib@gmail.com	9383470285
P.K. Reshmy Asst. Editor, Editorial (Agricultural Officer)	2314358	9383470289
Al-Unais A.J. Asst. Editor, Circulation (Agricultural Officer)		
MEDIA LIAISON DIVISION		
M.S. Pramod Kumar Deputy Director of Agriculture (Media Liaison Officer)	mediadivisionfib@gmail.com 2317314	9383470284
Vishnu S.P. Agricultural Officer (Media Liaison)	2317314	9383470290
Dr. S.R. Mohanachandran Nair Campaign Officer (Asst. Director, A.H.)	2317314 exbsnsfib.agri@kerala.gov.in	9447255867
Dr. T.T. Asha Editor, Farm News (Asst. Director, A.H.)	2317314 farmnewsfib.agri@kerala.gov.in	9447905360 7907161758
PUBLICATION DIVISION		
Bindu A.K. Publication Officer (Asst. Director, Dairy Devt. Dept.)	2317314 fibfg2019@gmail.com	9447840158
VIDEO PRODUCTION & IT DIVISION		
Anitha C.S. Assistant Director of Agriculture	2317314 noorumenifib@gmail.com	9383470287
P.K. Sreekumari Senior Agricultural Officer	2318186 fib.cyber@gmail.com	9383470286
ESTABLISHMENT & ACCOUNTS DIVISION		
Manu S.P. Accounts Officer, (Under Secretary (HG), Secretariat)	2317314 fib.bills@gmail.com	9895858515
Dr. Rajee P.V. Information Officer (Asst. Director, AH)	2314358 fib.establishment@gmail.com	9495555860
REGIONAL OFFICE, ERNAKULAM		
A.A. John Sherry Senior Agricultural Officer	0484-2429017 fibekm@gmail.com	9383472015
REGIONAL OFFICE, KOZHIKODE		
Nisha P.T. Assistant Director of Agriculture	0495-2370368 adafib@gmail.com	9383471905
SPL. OFFICER, COMMUNITY RADIO & NJATTUVELA		
P.I. Asok Senior Agricultural Officer	0471-2318186	9447657417

CONTACT DETAILS

AGRICULTURE DEVELOPMENT AND FARMERS WELFARE DEPARTMENT OFFICES

THIRUVANANTHAPURAM (STD Code : 0471)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	2733334	9400365101	paotvpm@gmail.com
Project Director (ATMA)		9383470700	
Deputy Director of Agriculture (WM)		9383470084	
Deputy Director of Agriculture (NWDPRRA)		9383470085	
Deputy Director of Agriculture (C)		9383470086	
Deputy Director of Agriculture (YP)		9383470087	
Deputy Director of Agriculture (E&T)		9383470089	
Deputy Director of Agriculture (H)		9383470090	
Deputy Project Director (ATMA)		9383471995	
Assistant Principal Agricultural Officer		9383470092	
Technical Assistant		9383470091	
Assistant Director of Agriculture (QC)		9383470095	
ADA Parassala	0471-2234421	9383470096	adaparassala@gmail.com
Parassala	0471-2201622	9383470104	kbparassala@gmail.com
Karode	0471-2217788	9383470098	kbkarode@gmail.com
Chenkal	0471-2230922	9383470097	a.o.k.bchenkal@gmail.com
Kulathoor	0471-2217700	9383470103	aokbukulathoor@gmail.com
Thirupuram	0471-2263522	9383470106	aothirupuram@gmail.com
Poovar	0471-2211422	9383470105	poovarkb@gmail.com
ADA Aryancode	0471-2257611	9383470107	adaaryancode@gmail.com
Perumpazhuthoor	0471-2227322	9383470118	aokbperumpazhuthoor@gmail.com
Perumkadavila	0471-2275922	9383470117	kbperumkadavila@gmail.com
Kollayil	0471-2252322	9383470114	krishibhavankollayil@gmail.com
Kunnathukal	0471-2252122	9383470115	kbkunnathukal@gmail.com
Ottasekharamangalam	0471-2256622	9383470116	krishibhavanosm@gmail.com
Aryancode	0471-2256422	9383470112	aryancodekb@gmail.com
Vellarada	0471-2244222	9383470119	kbvellarada@gmail.com
Amboori	0471-2246022	9383470109	amboorikb@gmail.com
Kallikadu	0471-2271240	9383470113	kbkallikad@gmail.com
ADA Neyyattinkara	0471-2220066	9383470120	adaneyyattinkara@gmail.com
Athiyanoor	0471-2227122	9383470121	kbathiyanoor@gmail.com
Karumkulam	0471-2260099	9383470124	kbkarumkulam@gmail.com
Kanjiramkulam	0471-2262722	9383470122	kbkanjiramkulam@gmail.com
Kottukal	0471-2267122	9383470125	kbkottukal@gmail.com
Vizhinjam	0471-2482422	9383470129	kbvizhinjam@gmail.com
Venganoor	0471-2481822	9383470128	kbvenganoor@gmail.com
Thiruvallam	0471-2381822	9383470127	kbthiruvallam@gmail.com
Neyyattinkara	0471-2227022	9383470126	kbneyyattinkara@gmail.com
ADA Pallichal	0471-2279009	9383470130	adapallichal@gmail.com
Pallichal	0471-2390541	9383470136	pallichalkb@gmail.com
Vilappil	0471-2286022	9383470138	vilappilkb@gmail.com
Malayinkeezhu	0471-2284022	9383470133	kbmkl2012@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Nemom	0471-2394122	9383470135	aokrishibhavannemom@gmail.com
Maranalloor	0471-2297306	9383470134	kbmaranalloor@gmail.com
Kalliyoor	0471-2405322	9383470132	kbkalliyoor@gmail.com
Balaramapuram	0471-2405122	9383470131	krishibhavanbalaramapuram@gmail.com
Vilavoorkkal	0471-2280686	9383470139	kbvilavoorkkal@gmail.com
City Corporation	0471-2320942	9383470137	afotvpm@gmail.com
ADA Vamanapuram	0472-2837172	9383470140	vamanapuramada@gmail.com
Kallara	0472-2821922	9383470141	aokallara@gmail.com
Manickal	0472-2581282	9383470142	aokbmanickal@gmail.com
Nanniyodu	0472-2840023	9383470143	aonanniyodu@gmail.com
Nellanadu	0472-2835200	9383470144	aokbnellanadu@gmail.com
Peringamala	0472-2840823	9383470146	aoperingamala@gmail.com
Pullampara	0472-2829922	9383470147	aopullampara@gmail.com
Vamanapuram	0472-2835122	9383470148	aovamanapuram@gmail.com
Pangodu	0472-2868084	9383470145	pangodekb@gmail.com
ADA Nedumangadu	0472-2802011	9383470149	adandd123@gmail.com
Vembayam	0472-2830847	9383470158	aovembayam@gmail.com
Anad	0472-2801945	9383470151	aoanad@gmail.com
Panavoor	0472-2866422	9383470156	aopanavoor@gmail.com
Nedumangad	0472-2812548	9383470155	afokbndd@gmail.com
Karakulam	0472-2370094	9383470153	aokarakulam@gmail.com
Aruvikkara	0472-2887633	9383470152	kbaruvikkara@gmail.com
Kudappanakunnu	0472-2731322	9383470154	kbkudappanakunnu@gmail.com
Vattiyoor kavu	0472-2367622	9383470157	krishibhavanvtk@gmail.com
ADA Kattakada	0472-2291680	9383470159	adaktda@gmail.com
Aryanadu	0472-2854922	9383470160	aokbaryanad@gmail.com
Kattakada	0472-2290922	9383470161	aoktda@gmail.com
Kuttichal	0472-2854822	9383470162	aokuttichal@gmail.com
Poovachal	0472-2895220	9383470163	aokbpoovachal@gmail.com
Vellanadu	0472-2883722	9383470166	kbvellanad@gmail.com
Vithura	0472-2858922	9383470167	kbvithura@gmail.com
Uzhamalakkal	0472-2899222	9383470165	kbuzhamalakkal@gmail.com
Tholicode	0472-2859022	9383470164	kbtholicode@gmail.com
ADA Kazhakkuttom	0471-2412025	9383470168	adakzm@gmail.com
Mangalapuram	0471-2420098	9383470174	aomangalapuram@gmail.com
Andoorkonam	0471-2754022	9383470169	aoandoorkonam@gmail.com
Pothencode	0471-2718026	9383470175	aokbptc@gmail.com
Ulloor	0471-2545122	9383470177	aoullloor2012@gmail.com
Kazhakkuttom	0471-2418522	9383470173	adakazhakkuttom@gmail.com
Kadakampally	0471-2740822	9383470171	aokadakampally@gmail.com
Kadinamkulam	0471-2754322	9383470172	aokbkk@gmail.com
Attipra	0471-2412822	9383470170	kbattipra@gmail.com
Sreekariyam	0471-2591722	9383470176	skb2591022@gmail.com
ADA Attingal	0470-2621191	9383470178	adaatl26@gmail.com
Chirayinkeezh	0470-2645422	9383470182	kbchirayinkeezh@gmail.com
Attingal Municipality	0470-2623121	9383470180	afoattingal@gmail.com
Azhoor	0470-2635022	9383470181	aoazhoor@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Mudakkal	0470-2632090	9383470185	kbmudakkal@gmail.com
Vakkom	0470-2653200	9383470186	aokbvakkom@gmail.com
Kizhuvilam	0470-2645322	9383470184	krishibhavankizhuvilam@gmail.com
Anchuthengu	0470-2658022	9383470179	aoanchuthengu@gmail.com
Kadakkavoor	0470-2658122	9383470183	aokbkadakkavoor@gmail.com
ADA Varkala	0470-2608400	9383470187	adavarkalablock@gmail.com
Chemmaruthy	0470-2611313	9383470188	ao.krishi@gmail.com
Cherunniyur	0470-2610222	9383470189	kbcherunniyoor@gmail.com
Edava	0470-2663122	9383470190	aokbedavatvm@gmail.com
Elakamon	0470-2668422	9383470191	kbelakamon@gmail.com
Manambur	0470-2620922	9383470192	kbmanambur@gmail.com
Ottoor	0470-2687022	9383470193	ottoorkrishibhavan@gmail.com
Vettoor	0470-2611322	9383470195	kbvettoor123@gmail.com
Varkala	0470-2608022	9383470194	afovarkalakb@gmail.com
ADA Pulimath	0470-2670007	9383470196	adapulimath@gmail.com
Navaikulam	0470-2698949	9383470204	aonavaikulam@gmail.com
Karavaram	0470-2690422	9383470197	kbkaravaram@gmail.com
Kilimanoor	0470-2673422	9383470198	kbkmrtvm@gmail.com
Nagaroor	0470-2679900	9383470201	Krishbhavannagaroor9900@gmail.com
Madavoor	0470-2683922	9383470199	kbmdrtvm@gmail.com
Pallickal	0470-2683222	9383470205	kbpk11@gmail.com
Pazhayakunnummel	0470-2674222	9383470206	aopzkl2012@gmail.com
Pulimath	0470-2836422	9383470207	kbpulimath@gmail.com

KOLLAM (STD Code 0474)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	2795082	9383470770	principalaokollam@gmail.com
Project Director (ATMA)	2792080	9383470102	atmakollam@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (WM)		9383470316	
Deputy Director of Agriculture (NWDPR)		9383470317	
Deputy Director of Agriculture (C)		9383470318	
Deputy Director of Agriculture (YP)		9383470319	
Deputy Director of Agriculture (E&T)		9383470320	
Deputy Director of Agriculture (H)		9383470313	
Assistant Principal Agricultural Officer		9383470330	
Technical Assistant		9383470230	
Assistant Director of Agriculture (M)		9383470550	
Assistant Director of Agriculture (DPD2)		9383470515	
ADA Sasthamcotta	0476-2837170	9383470660	adasasthamcotta@gmail.com
Sasthamcotta	0476-2837191	9383470225	kbsasthamcotta@gmail.com
Sooranad North	0476-2852277	9383470231	kbsooranadnorth@gmail.com
West Kallada	0476-2013740	9383470238	kbwestkallada@gmail.com
Poruvazhy	0476-2820142	9383470229	kbporuvazhy@gmail.com
Sooranad South	0476-2852239	9383470233	krishbhavansooranadusouth@gmail.com
Mynagappally	0476-2846084	9383470236	kbmynagappally@gmail.com
Kunnathur	0476-2856100	9383470227	kbkunnathoor@gmail.com
ADA Vettikkavala	2404292	9383470369	advattkla@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Kulakkada	0474-2615043	9383470372	kbkulakkada@gmail.com
Melila	0474-2404282	9383470371	kbmelila@gmail.com
Mylom	0474-2450432	9383470357	kbmylom2012@gmail.com
Pavithreswaram	0474-2620481	9383470359	kbpavithreswaram@gmail.com
Ummanoor	0474-2471196	9383470363	kbummanoor@gmail.com
Vettikkavala	0474-2202241	9383470351	krishibhavanvta@gmail.com
ADA Chadayamangalam	0474-2477138	9383470321	adacdlm@gmail.com
Chadayamangalam	0474-2475114	9383470322	kbchm2012@gmail.com
Nilamel	0474-2433436	9383470328	kbnilamel@gmail.com
Kadakkal	0474-2422017	9383470326	kbkadakkal@gmail.com
Kummil	0474-2447181	9383470327	kbkummil@gmail.com
Chithara	0474-2427131	9383470323	aokbchithara@gmail.com
Ittiva	0475-2270749	9383470325	kbittiva2012@gmail.com
Elamad	2671721	9383470324	elamadukb@gmail.com
Velinalloor	2466688	9383470329	kbvelinalloor@gmail.com
ADA Oachira	0476-2698919	9383470220	adaoachira@gmail.com
Oachira	0476-2698952	9383470506	kboachira@gmail.com
Clappana	0476-2895208	9383470212	krishibhavanclappana@gmail.com
Kulasekharapuram	0476-2642981	9383470616	aokspm@gmail.com
Thazhava	0476-2862491	9383470216	kbthazhava@gmail.com
Thodiyoor	0476-2862057	9383470607	kbthodiyoor@gmail.com
Alappad	0476-2827220	9383470211	aoyalappad@gmail.com
Karunagappally	0476-2625780	9383470214	aokarunagappally@gmail.com
ADA Chathannoor	0474-2596655	9383470349	adachathannoor.agri@kerala.gov.in
K B Poothakulam	0474-2512529	9383470219	kbpoothakulam@gmail.com
Chirakkara	0474-2590102	9383470213	kbchirakkara@gmail.com
Nedumpana	0474-2564464	9383470208	aonedumpana@gmail.com
Paravur	2512347	9383470224	kbparavoor@gmail.com
Chathannoor	2590572	9383470215	kb6666chathannur@gmail.com
Adichanalloor	2590760	9383470217	kbadichanalloor@gmail.com
Kalluvathukkal	2572864	9383470210	aokalluvathukkal@gmail.com
ADA Anchal	0475-2270709	9383470355	adaanchal@gmail.com
Kulathupuzha	0475-2317234	9383478952	kbkulathupuzha@gmail.com
Aryankavu	0475-2211163	9383478912	kbaryankavu@gmail.com
Edamulakkal	0475-2207220	9383478956	kbendamulakkal@gmail.com
Thenmala	0475-2335355	9383478958	kbthenmala@gmail.com
Yeroor	0475-2270367	9383478950	kbjeroor@gmail.com
Karavallur	0475-2221390	9383478910	kbkaravallur@gmail.com
Anchal	0475-2270710	9383478962	kbanchal@gmail.com
Alayamon	0475-2271216	9383478954	alayamonkb@gmail.com
ADA Eravipuram	0474-2504167	9383470440	adaepm@gmail.com
Eravipuram	0474-2726157	9383470242	kberavipuram@gmail.com
Vadakkevila	0474-2713941	9383470249	kbvadakkevila@gmail.com
Kilikkolloor	0474-2710135	9383470243	kbkilikkolloor@gmail.com
Kollam	0474-2751212	9383470244	kbkollam@gmail.com
Sakthikulangara	0474-2770412	9383470247	kbsakthikulangara@gmail.com
Mayyanad	0474-2530304	9383470246	kbmayyanadu@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Thrikkovilvattom	0474-2501597	9383470248	kbthrikkovilvattom@gmail.com
Kottamkara	0474-2707868	9383470245	aokbkottamkara@gmail.com
Elampalloor	0474-2525491	9383470239	aoelampalloor@gmail.com
ADA Chavara	0476-2684931	9383470343	
Chavara	0476-2684917	9383470346	kbchavara@gmail.com
Panmana	0476-2671977	9383470341	kbpanmana@gmail.com
Thevalakkara	0476-2872185	9383470340	kbthevalakkara@gmail.com
Thekkumbhagom	0476-2883563	9383470342	kbthekkumbhagom@gmail.com
Neendakara	0476-2680309	9383470344	kbneendakara@gmail.com
ADA Kundara	0474-2586545	9383470370	ada.kundara1@gmail.com
Munroe Island	0474-2542213	9383478903	kbmunroeisland@gmail.com
East Kallada	0474-2585728	9383478901	kbeastkallada@gmail.com
Perayam	0474-2522015	9383478905	kbperayam@gmail.com
Kundara	0474-2520743	9383478902	kbkundara@gmail.com
Perinad	0474-2546511	9383478906	kbperinad@gmail.com
Panayam	0474-2550732	9383478904	kbpanayam@gmail.com
Thrikkadavur	0474-2700266	9383478908	kbthrikkadavoor@gmail.com
Thrikkaruva	0474-2701261	9383478964	kbthrikkaruva@gmail.com
ADA Kottarakkara	0474-2453640	9383470353	adaktr@gmail.com
Ezhukone	0474-2482213	9383470356	eknkrishi@gmail.com
Kottarakkara	0474-2459440	9383470354	kbkottarakkara@gmail.com
Neduvathur	0474-2450547	9383470350	kbneduvathoor@gmail.com
Kareepra	0474-2581166	9383470352	kbkareepra@gmail.com
Pooyappally	0474-2464899	9383470358	kbpooyappally@gmail.com
Veliyam	0474-2462011	9383470360	kbveliyam@gmail.com
ADA Punalur	0475-2350401	9383470250	adapunalur@gmail.com
Pathanapuram	0475-2350305	9383470251	kbpathanapuram@gmail.com
Punalur	0475-2230958	9383470235	afopunalurkb@gmail.com
Piravanthoor	0475-2371158	9383470304	krishibhavanpvr2013@gmail.com
Pattazhy South	0475-2397191	9383470253	kbpattazhysouth@gmail.com
Pattazhy North	0474-2615162	9383470252	pattazhynorthkb@gmail.com
Thalavur	0475-2327524	9383470237	kbthalavoor1@gmail.com
Vilakkudy	0475-2321137	9383470218	kbvilakkudy@gmail.com

PATHANAMTHITTA (STD Code 0468)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	2222597	9383470900	paopathanamthitta@gmail.com
Project Director (ATMA)		9383417982	
DDA(C)		9383470499	
DDA(E&T)		9383470502	
DDA(WM)		9383470497	
DDA(NWDPRA)		9383470498	
DDA(H)		9383470503	
DDA(YP)		9383470501	
Assistant Principal Agricultural Officer		9383470507	
Technical Assistant		9383470504	
ADA(M)		9383470510	adamarketingpta@gmail.com
ATMA DyPD (ADA)		9383471982	

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
ADA Adoor	04734-216020	9383470411	ada.adoor@gmail.com
Adoor	04734-227361	9383470485	adoorkb@gmail.com
Enadimangalam	04734-246735	9383470495	krishibhavanendlm@gmail.com
Ezhamkulam	04734-243100	9383470483	krishibhavanezhm@gmail.com
Kalanjoor	04734-270215	9383470493	kbkalanjoor@gmail.com
Kodumon	04734-285198	9383470481	krishibhavankodumon@gmail.com
Erathu	04734-220585	9383470491	erathukrishibhavan@gmail.com
Kadampnanadu	04734-234190	9383470489	krishibhavankadampnanad2013@gmail.com
Pallickal	04734-220626	9383470487	kbpallickal@gmail.com
ADA Pandalam	04734-252266	9383470399	adagripandalam@gmail.com
Thonnalloor	04734-252323	9383470393	krishibhavanthonnalloor@gmail.com
Thekkkara	04734-223261	9383470390	pandalamthekkkara@gmail.com
Thumpamon	04734-209860	9383470388	kbthumpamon@gmail.com
Kulanada	04734-260711	9383470394	kbkulanada@gmail.com
Mezhuveli	04734-2257323	9383470397	mezhuvelikrishbhavan@gmail.com
Aranmula	04734-2289046	9383470386	aoaranmula@gmail.com
ADAThirusvalla	0469-2631401	9383470398	tvlaada@gmail.com
Thirusvalla	0469-2631123	9383470384	kbtvla@gmail.com
Kuttoor	0469-2616146	9383470382	kbkuttoor@gmail.com
Kadapra	0469-2747427	9383470380	kbkadapra@gmail.com
Niranam	0469-2747424	9383470376	niranamagriculture@gmail.com
Nedumpuram	0469-2643124	9383470374	ndpmagri@gmail.com
Peringara	0469-2732022	9383470378	Krishibhavanperingara@gmail.com
ADA Pullad	0469-2660112	9383470410	adapullad@gmail.com
Koippuram	0469-2661159	9383470441	kbkoipuram@gmail.com
Eraviperoor	0469-2663511	9383470431	kberaviperoor@gmail.com
Puramattom	0469-2752124	9383470436	kbpuramattom@gmail.com
Ezhumattoor	0469-2655730	9383470433	kbezhumattoor@gmail.com
Thottappuzhassery	0469-2672520	9383470405	kbthottappuzhassery@gmail.com
Ayroor	04735-230888	9383470430	kbayroor@gmail.com
ADA Mallappally	0469-2785615	9383470414	adamlpy@gmail.com
Mallappally	0469-2681430	9383470455	aomallappally@gmail.com
Kunnamthanam	0469-2690886	9383470453	kbkunnamthanam@gmail.com
Kaviyoor	0469-2619521	9383470449	kbkvr@yahoo.com
Kallooppara	0469-2677015	9383470451	aokbkallooppara@gmail.com
Kottanad	0469-2776511	9383470447	kbkottanad@gmail.com
Anicadu	0469-2686476	9383470458	krishibhavananicadu@gmail.com
Kottangal	0469-2687168	9383470445	kbkvaipur@gmail.com
ADA Ranni	04735-223124	9383470415	ranniada1@gmail.com
Thottamon	04735-228883	9383470462	aorthottamon@gmail.com
Angadi	04735-221840	9383470460	aoangadi@gmail.com
Pazhavangadi	04735-228882	9383470461	aopazhavangadi@gmail.com
Perunad	04735-240888	9383470467	aorperunad@gmail.com
Vadasserikkara	04735-252828	9383470464	aovadasserikkara@gmail.com
Chittar	04735-256885	9383470463	aochittar@gmail.com
Seethathode	04735-259888	9383470466	aoseethathode@gmail.com
Vechoochira	04735-266888	9383470468	avechoochira@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Naranamoozhi	04735-270888	9383470465	aonaranamoozhi@gmail.com
ADA Konni	2232085	9383470401	adakonny@gmail.com
Konny	2240171	9383470407	krishibhavankonni@gmail.com
Mylapra	2224398	9383472013	kbmpira@gmail.com
Malayalappuzha	2300080	9383470402	krishibhavanmalayalapuzha@gmail.com
Aruvappulam	2240773	9383470408	kbaruvapulam@gmail.com
Thannithode	2382030	9383470403	tndukrishibhavan@gmail.com
Vallicode	2350631	9383470406	kbvallicode@gmail.com
Pramadom	2335033	9383470391	krishibhavanpramadom@yahoo.in
ADA Pathanamthitta	2325757	9383470409	adapathanamthitta@gmail.com
Pathanamthitta - Municipality	2270723	9383470427	kbpathanamthitta@gmail.com
Omallee	2354910	9383470418	Omalleorkb@gmail.com
Chenneerkkara	2257244	9383470428	kbchenneerkkara@gmail.com
Elanthoor	2263004	9383470424	elanthoorkb@gmail.com
Kozhencherry	2210476	9383470417	kozhencherrykb@gmail.com
Mallappuzhassery	2210478	9383470422	kbmallapuzhassery@gmail.com
Naranganam	2217740	9383470420	naranganamkb@gmail.com
Cherukole	2277118	9383470413	kbcherukole@gmail.com

ALAPPUZHA (STD Code:0477)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	0477-2238244	9383471108	paoallappuzha@gmail.com
Project Director (ATMA)		9383471983	
Deputy Director of Agriculture (WM)		9383470559	
Deputy Director of Agriculture (NWDPR)		9383470560	
Deputy Director of Agriculture (C)		9383470561	
Deputy Director of Agriculture (YP)		9383470562	
Deputy Director of Agriculture (E&T)		9383470563	
Deputy Director of Agriculture (H)		9383470564	
Assistant Principal Agricultural Officer		9383470566	
Technical Assistant		9383470565	
Assistant Director of Agriculture (M)		9383470571	
Assistant Director of Agriculture (QC)		9383470572	
ADA PANAVALLY	0478-2522288	9383470579	adapanavally@yahoo.com
Perumbalam	0478-2513131	9383470583	perumbalamkbn@gmail.com
Panavally	0478-2523232	9383470582	kbpanavally@gmail.com
Thycattussery	0478-2532734	9383470584	kbthycattussery@gmail.com
Chennampallipuram	0478-2153560	9383470581	krishibhavanppm@gmail.com
Arookutty	0478-2878203	9383470580	kbakty@gmail.com
ADA KUTHIATHODE	0478-2561633	9383470585	adakuthiathode2012@gmail.com
Ezhupunna	0478-2877511	9383470587	krishibhavanezhupunna@gmail.com
Kuthiathode	0478-2560333	9383470589	krishibhavankuthiathode@gmail.com
Pattanakad	0478-2159530	9383470590	krishibhavanpattanakkad@gmail.com
Aroor	0478-2871014	9383470586	krishibhavanaroor@gmail.com
Kodamthuruth	0478-2561228	9383470588	krishibhavankodamthuruth@gmail.com
Thuravoor	0478-2569400	9383470591	krishibhavanthuravoor@gmail.com
Vayalar	0478-2159562	9383470592	krishibhavanvayalar@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
ADA CHERTHALA	0478-2821488	9383470593	adacherthala@gmail.com
Kadakarappally	0478-2182848	9383470601	kbkadakarappally@gmail.com
Thanneermukkam	0478-2820719	9383470599	kbtmkm@gmail.com
Kanjikuzhy	0478-2860068	9383470596	kanjikuzhykb@gmail.com
Cherthala (N)	0478-2820152	9383470597	kbcherthalam@gmail.com
Chethala South	0478-2157417	9383470595	krishibhavancherthalasouth@gmail.com
Mararikulam North	0478-2186120	9383470597	kbmararikulamnorth@gmail.com
Muhamma	0478-2158233	9383470598	aomuhamma@gmail.com
ADA ALAPPUZHA	0477-2238244	9383470602	adaalpy@gmail.com
Mannamcherry	0477-2293349	9383470605	kbnmcy@gmail.com
Mararikulam South	0477-2125390	9383470608	krishibhavanmararikulamsouth@gmail.com
Aryadu	0477-2125360	9383470604	krishibhavanaryad@gmail.com
Punnapra	0477-2129165	9383470609	punnaprasouthkb@gmail.com
Punnapra North	0477-2268952	9383470610	kbpunnapranorth@gmail.com
Alappuzha (M)	0477-2230970	9383470603	afokbalpy@gmail.com
ADA AMBALAPUZHA	0477-2279409	9383470611	adaambalappuzha@gmail.com
Purakkadu	0477-2279009	9383470615	aokbpurakkad@gmail.com
Ambalapuzha	0477-2279909	9383470612	kbambsouth@gmail.com
Ambalapuzha North	0477-2280131	9383470613	kbambnorth@gmail.com
Thakazhy	0477-2127818	9383470617	aokbthakazhy@gmail.com
Karuvatta	0479-2491134	9383470614	aokbkaruvatta@gmail.com
ADA CHAMPAKULAM	0477-2707759	9383470618	adachampakulam12@gmail.com
Edathua	0477-2210194	9383470620	krishibhavanedathua@gmail.com
Thalavady	0477-2212268	9383470623	thlavadykb@gmail.com
Champakulam	0477-2704986	9383470619	champakulamkb@gmail.com
Kainakary	0477-2171300	9383470621	kbkainakary12@gmail.com
Nedumudy	0477-2762185	9383470622	kbnedumudy@gmail.com
ADA RAMANKARY	0477-2707758	9383470624	adaramankary@gmail.com
Veliyanadu	0477-2754400	9383470630	kbveliyamad@gmail.com
Ramankary	0477-2172133	9383470629	kbnedumudy@gmail.com
Pulinkunnu	0477-2707451	9383470628	kbpulinkunnu@gmail.com
Kavalam		9383470625	kbkavalam@gmail.com
Muttar	0477-2219296	9383470626	kbnmuttar@gmail.com
Neelamperoor	0477-2710978	9383470627	kbneelamperoor@gmail.com
ADA HARIPAD	0479-2411625	9383470631	adaharipad@gmail.com
Veeyapuram	0479-2319570	9383470639	aoveeyapuram@gmail.com
Cheruthana	0479-2404800	9383470632	aocheruthana@gmail.com
Pallippadu	0479-2407715	9383470637	aopallipad@gmail.com
Kumarapuram	0479-2404045	9383470636	kbkumarapuram@gmail.com
Thrikkunnapuzha	0479-2480961	9383470638	krishibhavanthrikkunnapuzha@gmail.com
Karthikappally	0479-2487993	9383470635	kbkarthikappally@gmail.com
Haripad	0479-2404625	9383470634	aokbharipad@gmail.com
Chingoli	0479-2470500	9383470633	aochingoli@gmail.com
ADA KAYAMKULAM	0479-2446029	9383470640	adakayamkulam@gmail.com
Krishnapuram	0479-2439102	9383470646	krishibhavankrishnapuram@gmail.com
Devikulangara	0479-2479580	9383470643	kbdevikulangara@gmail.com
Kandalloor	0479-2433334	9383470644	kbkandalloor@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Muthukulam	0479-2474413	9383470647	kbmuthukulam@gmail.com
Arattupuzha		9383470641	kbarattupuzha@gmail.com
Pathiyoor	0479-2435305	9383470648	krishibhavanpathiyoor@gmail.com
Cheppad		9383470642	krishibhavancheppad@gmail.com
Kayamkulam (M)	0479-2444164	9383470645	kbkayamkulam@gmail.com
ADA Charummood	0479-2138378; 2385038	9383470649	adachmd@gmail.com
Chunakkara	0479-2377460	9383470652	kbchunakkara@gmail.com
Nooranadu	0479-2374041	9383470653	krishibhavannooranad@gmail.com
Palamel	0479-2373172	9383470654	aopalamel@gmail.com
Thamarakulam	0479-2372464	9383470655	krishibhavantkm@gmail.com
Vallikunnam	0479-2137410	9383470656	aokbvk@gmail.com
Bharanikavu	0479-2330866	9383470651	kbbharanickav@gmail.com
ADA MAVELIKKARA	0479-2340488	9383470657	adamavelikara@gmail.com
Mavelikkara (M)	0479-2342499	9383470661	kbmavelikara@gmail.com
Chettikulangara	0479-2348199	9383470659	kbchettikulangara@gmail.com
Thekkekkara	0479-2346966	9383470663	thekkekkarakb@gmail.com
Chennithala	0479-2323618	9383470658	kbchennithala@gmail.com
Thazhakkara	0479-2359088	9383470662	krishibhavanthazhakara@gmail.com
ADA CHENGANNUR	0479-2451998	9383470677	adachengannur@gmail.com
Pandanadu	0479-2466849	9383470685	kbpandanad7@gmail.com
Thiruvannandoor	0479-2429220	9383470687	kbtvdr@gmail.com
Venmony	0479-2352616	9383470688	kbvenmony10@gmail.com
Mulakuzha	0479-2467544	9383470684	kbmulakuzha@gmail.com
Ala	0479-2369929	9383470679	krishibhavanala@gmail.com
Cheriyannadu	0479-2362828	9383470682	kbcheriyannad2@gmail.com
Chengannur (M)	0479-2245997	9383470681	kbchengannur@gmail.com
Mannar	0479-2310800	9383470683	kbmannar2012@gmail.com
Budhanoor	0479-2464734	9383470680	Budhanoorkb@gmail.com
Puliyoor	0479-2466989	9383470686	kbpuliyoor@gmail.com
Other Offices			
District Agricultural Farm Mavelikkara	0479-2357690	9383470691	noorekkr@gmail.com
SSF Arunnoottimangalam	0479-2358700	9383470689	ssfarm@gmail.com
SSF Veeyapuram	0479-2318490	9383470689	ssfagrivpm@gmail.com
State Seed Testing Lab	0477-2268615	9249110371	sstlalappuzha@gmail.com
District Soil Testing Lab	0477-2266862	9495269742	soiltestinglabalappuzha@gmail.com
Mobile Soil Testing Lab, Alappuzha	0477-2266863	9446918058	mstlalappuzha@gmail.com
State Agmark Lab		9465132767	saglalpy@gmail.com
KCPM Mancompu	0477-2702683	9446096607	pdkcpm@gmail.com
KLDA Purakkad	0477-2272617	9847045369	cdokaripurakalp@gmail.com
EE Agri		9447072587 9446739659	
AEE Agri	0477-2268098	9447462572	aealpy@gmail.com
Onattukara Vikasan Agency Kayamkulam	0479-2442890	9447399555	

KOTTAYAM (STD Code:0481)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	2562263	9383471300	paoktm@hotmail.com/

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Deputy Director of Agriculture IRTCBSF		9383472392	
PD ATMA	0481-2560569		atmakottayam@gmail.com
DDA(NWDPRA)	0481-2562263	9383470703	
DDA(H)		9383470709	
DDA(WM)		9383470702	
DDA(C)		9383470704	
DDA(YP)		9383470705	
DDA(T)		9383470706	
Assistant Principal Agricultural Officer		9383470711	paoktym@gmail.com
ADA(M)		9383470714	
Technical Assistant		9383470710	
Paddy Procurment Office	0481-2300039	9446569904	pmokottayam@supplycomail.com
ADA Pallom	0481-2565443	9383470724	adakottayam@gmail.com
Nattakom	0481-2360190	9383470025	aonattakom@gmail.com
Kurichy	0481-2320049	9383470727	kbkurichy@gmail.com
Ayarkunnam	0481-2541015	9383470726	kbayarkunnam@gmail.com
Puthuppally	0481-2351096	9383470728	aoputhuppally@gmail.com
Vijayapuram	0481-2570259	9383470731	aokbvijayapuram@gmail.com
Kumaranalloor	0481-2310466	9383470801	aokumaranalloor@gmail.com
Panachikkad	0481-2330053	9383470729	aopanachikkadu@gmail.com
Kottayam (M)	0481-2300028	9383470730	afokbkottayam@gmail.com
ADA Pampady	0481-2505081	9383470732	adapampady@gmail.com
Akalakunnam	0481-2551001	9383470736	agri.alkm@gmail.com
Pallickathodu	0481-2553626	9383470737	kbpallickathode@gmail.com
Meenadom	0481-2555255	9383470734	meenadomkb@gmail.com
Kooroppada	0481-2500020	9383470735	kbkoooppada@gmail.com
Pampady	0481-2507167	9383470733	agrlofficerpdy@gmail.com
Elikulam	04828-226139	9383470740	aelikulam@yahoo.in
Kidangoor	04822-254169	9383470738	Kbkidangoor@gmail.com
Manarcadu	0481-2370276	9383470739	aomanarcad@gmail.com
ADA Vazhoor	0481-2494962	9383470741	adavazhoor@gmail.com
Nedumkunnam	0481-2415313	9383470742	kbnedumkunnam@gmail.com
Kangazha	0481-2494144	9383470743	kangazhakrishbhavan@gmail.com
Vellavoor		9383470744	kbvellavoor@gmail.com
Vazhoor	0481-2458947	9383470745	krishbhavanvazhoor@gmail.com
Chirakkadavu		9383470746	kbchirakkadavu62@gmail.com
Karukachal		9383470747	karukachalao@gmail.com
ADA Madappally	0481-2446133	9383470701	adamadappally@gmail.com
Madappally	0481-2471432	9383470668	kbmadappally@gmail.com
Thrikkodithanam	0481-2443201	9383470673	kbthrikkodithanam@gmail.com
Paippadu	0481-2446201	9383470664	aopaippad@gmail.com
Vakathanam	0481-2460223	9383470676	kbvakathanam@gmail.com
Vazhappally	0481-2720296	9383470669	kbvazhapally@gmail.com
Changanacherry (M)	0481-2420205	9383470671	kbchry0009@gmail.com
ADA Pala	0482-2201367	9383470748	adapalai@gmail.com
Bharananganam	0482-2239084	9383470749	bharnanganamkb@gmail.com
Kadanad	0482-2224066	9383470751	kbkadanad@gmail.com
Karoor	0482-2259201	9383470753	karoorkrishbhavan@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Kozhuvanal	0482-2267277	9383470755	kbkozhuval@gmail.com
Meenachil	0482-2236025	9383470752	kbmeenachil2013@gmail.com
Mutholy	0482-2205163	9383470754	kbmutholy@gmail.com
Pala	0482-2200167	9383470756	krishibhavanpala@gmail.com
ADA Erattupetta	0482 2276260	9383470757	adaerattupetta@gmail.com
Erattupetta	0482-2272038	9383470758	kberattupetta@gmail.com
Thidanad	0482-2275999	9383470766	kbthidanadu@gmail.com
Teekoy	0482-2281299	9383470763	kbteekoy@gmail.com
Poonjar	0482-2285054	9383470761	aopoonjar@gmail.com
Poonjar South	0482-2275799	9383470762	aopoonjarsouth@gmail.com
Thalanad	0482-2281499	9383470764	aothalanadu@gmail.com
Moonnilavu	0482-2286063	9383470760	kbmoonnilavu@gmail.com
Melukavu	0482-2219327	9383470759	kbmelukavu@gmail.com
Thalappalam	0482-2276799	9383470765	aothalappalam@gmail.com
ADA Kanjirappally	0482-8204525	9383470767	adakanjirappally@gmail.com
Kanjirappally	0482-8205761	9383470769	kbkply@gmail.com
Manimala	0482-8249075	9383470773	krishybhavanmanimala@gmail.com
Erumely	0482-8210210	9383470768	krishibhavanerumely@gmail.com
Parathod	0482-8270060	9383470775	krishiparathod@gmail.com
Mundakayam	0482-8272022	9383470774	kbmundakayam@gmail.com
Kootickal	04828-284046	9383470771	kbkootickal@gmail.com
Koruthodu	0482-8280070	9383470772	kbkoruthodu@gmail.com
ADA Uzhavoor	0482-2232442	9383470776	adauzhavoor@gmail.com
Kanakkary	0481-2536692	9383470778	kbkanakkary@gmail.com
Manjoor	0482-9245970	9383470779	aokbmanjoor@gmail.com
Kadaplammattom	0482-2254041	9383470780	kadaplammattomkrishibhavan@gmail.com
Veliyanoor	0482-2244157	9383470781	kbveliannoar@gmail.com
Uzhavoor	0482-2240147	9383470782	uzhavoorao@gmail.com
Ramapuram	0482-2260066	9383470783	krishibhavanramapuram@gmail.com
Marangattupilly	0482-2250822	9383470784	marangattupillykb@gmail.com
Kuravilangad	0482-2230410	9383470785	kbkuravilangad@gmail.com
ADA Kaduthuruthy	0482-9283004;	9383470787	adakaduthuruthy@gmail.com
Kaduthuruthy	0482-9282106	9383470788	aokaduthuruthy@gmail.com
Thalayolaparambu	0482-9234416	9383470790	agricultureofficer.tlp@gmail.com
Njeezhoor	0482-9263421	9383470791	aoneezhoor@gmail.com
Mulakkulam	0482-9251591	9383470792	kbmulakkulam@gmail.com
Kallara	0482-9267409	9383470793	kbkallara@gmail.com
Velloor	0482-9256853	9383470794	aokbvelloor@gmail.com
ADA Ettumanoor	0481-2533450	9383470795	adaettumanoor@gmail.com
Aymanam	0481-2516037	9383470796	aoaymanam@gmail.com
Arpookkara	0481-2597835	9383470798	kbarpookkara@gmail.com
Athirampuzha	0481-2732921	9383470799	aoathirampuzha@gmail.com
Kumarakom	0481-2523164	9383470802	aokumarakom@gmail.com
Neendoor	0481-2711050	9383470803	kbneendoor@gmail.com
Ettumanoor	0481-2539448	9383470804	krishibhavanetmrao@gmail.com
Thiruvarpu	0481-2380053	9383470805	aothiruvarpuppu@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
ADA VAIKOM	0482-9217755	9383470806	adavaikom@gmail.com
T.V. Puram	0482-9210077	9383470807	aotvpuram@gmail.com
Maravanthuruth		9383470810	aomaravanthuruthu@gmail.com
Udayanapuram	0482-9221025	9383470811	aodayanapuram@gmail.com
Vechoor	0482-9275238	9383470812	aokbvechoor@gmail.com
Thalayazham	0482-9221012	9383470813	kbthalayazham@gmail.com
Chempu	0482-9271788	9383470814	kbchempu@gmail.com
Vaikom.	0482-9221034	9383470815	vaikomafo@gmail.com
Other Offices			
RATTC,Kozha	0482-2231351	9383470817	ddaratckozha@gmail.com
AEE Agri. KTM	0481-2561585	9447101223	aeegriktm@gmail.com
District Soil Testing Lab, Kozha		9496000932	dstkkozha@gmail.com
MSTL, Kozha		9496000933	mstlkkozha@gmail.com
District Agricultural Farm Kozha	0482-2232684	9496000936	dafkozha@gmail.com
SSF Kozha		9383470719	ssfkozha@gmail.com
SSF Valachira	0482-9283306	9383470720	ssfvalachira@gmail.com
SAGL, Kottayam		9496000935	saosaglktm@hotmail.com

IDUKKI (STD Code:0486)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	04862-222428	9383471400	paoidukki@gmail.com
P.D. ATMA	04862-228188	9383471985	
D.D.A(WM)		9383470819	
DDA (NWDPRA)		9383470820	
D.D.A [YP]		9383470822	
DDA (C)		9383470821	
DDA (E&T)		9383470823	
DDA (H)		9383470824	
Deputy Director of Agriculture (ATMA DPD2)		9383471996	
Assistant Principal Agricultural Officer	04862-222428	9383470826	paoidukki@gmail.com
Technical Assistant	04862-222428	9383470825	paoidukki@gmail.com
ADA(M)	04862-222428	9383470829	
ADA Thodupuzha	04862-224530	9383471170	adathodupuzha@gmail.com
Manacad	04862-202146	9383470966	manacadukrishibhavan@gmail.com
Thodupuzha (M)	04862-223146	9383470972	thodupuzhakrishibhavan@gmail.com
Kumaramangalam	04862-201009	9383470964	kumaramangalamkrishibhavan@gmail.com
Edavetty	04862-220724	9383470948	edavettykrishibhavan@gmail.com
Muttom	04862-256613	9383470968	muttomkrishibhavan@gmail.com
Purapuzha	04862-273285	9383470970	purappuzhakrishibhavan@gmail.com
Karimkunnam	04862-242939	9383470950	krishibhavankm@gmail.com
ADA Elamdesam	04862-261577	9383471171	adaelamdesam@gmail.com
Alakode	04862-275044	9383470974	kbalacode@gmail.com
Velliamattom	04862-275030	9383470980	velliamattom@gmail.com
Kudayathoor	04862-255639	9383470976	kudayathoorkrishibhavan@gmail.com
Karimannoor	04862-261715	9383470982	kbkarimannoor@gmail.com
Udumbannoor	04862-272820	9383470984	kbudumbannoor@gmail.com
Vannappuram	04862-247836	9383470986	kbvannapuram@gmail.com
Kodikulam	04862-264727	9383470978	kbkodikulam@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
ADA Idukki	04862-253288	9383471172	adaidukki@gmail.com
Arakulam	04862-253144	9383471003	kbarakkulam@gmail.com
Kanjikuzhy	04862-234250	9383470992	krishibhavan68@gmail.com
Vazhathope	04862-236763	9383470989	kbvazhathoppu@gmail.com
Mariapuram	04862-235122	9383470994	krishiofficermppm@gmail.com
Kamakshy	04868-275886	9383470997	kbkamakshy@gmail.com
Vathikudy	04868-260425	9383470998	aovathikudy@gmail.com
Agro Service Centre	0486-2235052		modelagroidukki@gmail.com
ADA Kattappana	04868-252545	9383471173	adaktpna@gmail.com
Erattayar	04868-256540	9383471004	kberattayar@gmail.com
Kattappana	04868-251159	9383471007	kattappanakb@gmail.com
Ayyappancoil	04869-244002	9383471014	kbayyappancoil@gmail.com
Upputhara	04869-244007	9383471016	kbupputhara@gmail.com
Kanchiyar	04868-259050	9383471009	krishibhavankanchiyar@gmail.com
Chakkupallom	04868-282133	9383471021	kbchakkupallam@gmail.com
Vandanmedu	04868-277172	9383471018	kbvandanmedu@gmail.com
ADA Nedumkandom	04868-233583	9383471174	adandkm@gmail.com
Nedumkandom	04868-233362	9383471023	ndkmkrishibhavan@gmail.com
Udumbanchola	04868-238873	9383471027	kbudumbanchola@gmail.com
Pampadumpara	04868-221177	9383471025	kbpampadumpara@gmail.com
Karunapuram	04868-236980	9383471035	krprkrishibhavan@gmail.com
Rajakkad	04868-241819	9383471033	kbrajakkad@gmail.com
Rajakumari	04868-246009	9983471031	kbrajakumary@gmail.com
Senapathy	04868-246021	9383471029	kbsenapathy@gmail.com
ADA Peerumedu	04869-232219	9383471175	adapeerumedu@gmail.com
Kumily	04869-223930	9383471047	kbkumily@gmail.com
Vandiperiyar	04869-252474	9383471045	krishibhavanvpr@gmail.com
Elappara	04869-242030	9383471041	kbelappara@gmail.com
Kokkayar	04868-284377	9383471043	krishibhavankokkayar@gmail.com
Peruvanthanam	04869-280161	9383471039	agripvnm@gmail.com
Peerumedu	04869-232122	9383471037	aokbpeermade@gmail.com
ADA Devikulam	04865-264598	9383471178	adadevikulam@gmail.com
Munnar	04865-230209	9383471059	aomunnar@gmail.com
Marayoor	04865-252171	9383471057	aomarayoor@gmail.com
Kanthalloor	04865-246040	9383471051	aokanthalloor@gmail.com
Santhanpara	04868-247366	9383471061	aosanthanpara@gmail.com
Chinnakkanal	04868-249530	9383471049	kbchinnakkanal@gmail.com
Mankulam	513558147	9383471055	kbmankulam@gmail.com
Vattavada	513561581	9383471063	aovattavada@gmail.com
Devikulam	04865-242002	9383471051	aodevikulam@gmail.com
ADA Adimaly	04864-225997	9383471176	adaadimali1@gmail.com
Adimaly	04864-225203	9383471065	krishibhavanadimali@gmail.com
Bysonvalley	04865-265313	9383471071	kbbaisonvalley@gmail.com
Konnathady	04868-262505	9383471067	kbkonnathady@gmail.com
Vellathooval	04864-277445	9383471069	aovellathooval@gmail.com
Pallivasal	04865-263649	9383471073	krishibhavanpallivasal@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Farms			
District Agricultural Farm, Areekuzha-685584	04862-278599	9383470832	dafidukki@gmail.com
SSF, Karimannoor685581	04862-263560	9383470831	ssfkarimannoor@gmail.com
SVF, Vandiperiyar-685533	04869-253543	9383470834	svfvandiperiyar@gmail.com
Other Offices			
Asst. Soil Chemist-685584	04862-281162	9383470830	soiltestinglabidukki@gmail.com
Asst. Executive Engineer (Agri) -685584	04862-228522	9447599178	aeagriidk@gmail.com

ERNAKULAM (STD Code:0484)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	2422224	9383471500	paoernakulam@gmail.com
Project Director (ATMA)		9383471986	
Deputy Director of Agriculture (WM)		9383471148	
Deputy Director of Agriculture (NWDPR)		9383471149	
Deputy Director of Agriculture (C)		9383471150	
Deputy Director of Agriculture (YP)		9383471151	
Deputy Director of Agriculture (E&T)		9383471152	
Deputy Director of Agriculture (H)		9383471153	
Assistant Principal Agricultural Officer		9383471180	paoekm@hotmail.com
Technical Assistant		9383471179	
Assistant Director of Agriculture (M)		9383471184	
ADA Njarakkal	2499473	9383470938	adanarakkal@gmail.com
Pallippuram	2416044	9383470939	kbplpypn@gmail.com
Kuzhippilly	2416191	9383470940	kbkuzhuppilli@gmail.com
Edavanakkad	2505057	9383470941	kbedavanakkad@gmail.com
Nayarambalam	2492297	9383470942	kbnayarambalam@gmail.com
Njarakkal	2492338	9383470943	kbnarakkal@gmail.com
ADA Paravoor	2448664	9383470936	adaparavur@gmail.com
Kottuvally	2440207	9383471143	kbkottuvally@gmail.com
Chendamangalam	2518122	9383471137	chendamangalamkb@gmail.com
Vadakkera	2440204	9383471146	kbvadakkera@gmail.com
Chittattukara	2440334	9383471139	kbchittattukara@gmail.com
Parur (M)	2440194	9383471135	kbnparavur@gmail.com
Ezhikkara	2508095	9383471141	kbezikkara@gmail.com
ADA Aluva	2672192	9383470934	adaalangad@gmail.com
Kadungallur	2603501	9383471097	kbkadungallur@gmail.com
Karumalloor	2671460	9383471095	kbkarumalloor@gmail.com
Alengad	2670273	9383471089	kbalangad@gmail.com
Eloor (M)	2545084	9383471093	kbloor@gmail.com
Aluva (M)	2620173	9383471091	afoaluva@gmail.com
Varappuzha	2511163	9383471099	kbvarapuzha@gmail.com
ADA Nedumbassery	2470790	9383470932	ada.ndsry@gmail.com
Chengamanad	2603262	9383470921	kbchengamanad@gmail.com
Nedumbassery	2474334	9383470923	kbnedumbassery@gmail.com
Kunnukara	2478233	9383470922	kbkunnukara@gmail.com
Parakkadavu	2470015	9383470924	kbpkdv@gmail.com
Puthenvelikara	2485210	9383470925	kbputhenvelikara@gmail.com
Sreemoolanagaram	2600357	9383470926	kbsmnagaram@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
ADA Kalamassery	2423884	9383470929	adakalamassery@gmail.com
Kalamassery (M)	2411025	9383470887	aokalamassery2011@gmail.com
Thrikkakara (M)	2428158	9383470892	krishibhavantka@gmail.com
Cheranelloor	2430087	9383470881	cheranellorekrishibhavan@gmail.com
Kadamakudy	2430084	9383470885	kbkadamakudyekm@gmail.com
Elamkunnapuzha	2492228	9383470883	kbelamkunnapuzha@gmail.com
Mulavukad	2750079	9383470890	k.bmulavukad@yahoo.com
ADA Vytila	2302299	9383470937	ada.palluruthy@gmail.com
Chellanam	2247075	9383471157	ao.chellanam@gmail.com
Kumbalangi	2240034	9383471161	kbkumbalangi@gmail.com
Kochi Corporation	2301160	9383471169	afovytila@gmail.com
Thiruvankulam	2786285	9383471165	aokbtvklm@gmail.com
Maradu (M)	2700785	9383471163	kbmaradu@gmail.com
Kumbalam-Panangad	2700084	9383471159	kumbalamkb@gmail.com
Tripunithura (M)	2782150	9383471168	krishibhavantripunithura@gmail.com
ADA Perumbavoor	2590546	9383470928	adapbvr@gmail.com
Mudakkuzha	2645868	9383470862	kbmudakuzha@gmail.com
Vengoor	2643413	9383470864	kbvengoor@gmail.com
Koovappady	2649970	9383470866	koovappadykrishibhavan@gmail.com
Rayamangalam	2653143	9383470854	kbrayamangalam@gmail.com
Asamannoor	2650201	9383470858	kbasamannoor@gmail.com
Perumbavoor (M)	2590742	9383470860	afokbpbvr@gmail.com
Okkal	2244115	9383470856	kbokkal@gmail.com
ADA Angamaly	2458737	9383470935	ada.ankamaly@gmail.com
Kalady	2460387	9383471106	kbkalady@gmail.com
Ayyampuzha	2696111	9383471104	kbayyampuzha@gmail.com
Manjapra	2690417	9383471128	manjaprakb@gmail.com
Malayattoor-Neeleswaram	2468111	9383471126	kbmalayattoor@gmail.com
Kanjoor	2460436	9383471109	kbkanjoor@gmail.com
Thuravoor	2617259	9383471132	kbthuravoor@gmail.com
Karukutty	2612146	9383471124	kbkarukutty@gmail.com
Mookkannoor	2614371	9383471130	kbmookkannoor@gmail.com
Angamaly (M)	2452000	9383471102	kbangamaly@gmail.com
ADA Keezhmad	2679001	9383470930	adakeezhmad@gmail.com
Choorikkara	2620214	9383470894	aokbchr@gmail.com
Edathala	2836185	9383470902	krishibhavanedthala@gmail.com
Keezhmad	2620435	9383470896	krishikee@gmail.com
Kizhakkambalam	2680547	9383470904	aokizhakkambalam@gmail.com
Vengola	2590086	9383472395	kbvengola@gmail.com
Vazhakulam	2678800	9383470899	vazhakulamkb@gmail.com
ADA Poothrikka	2766194	9383470868	adapoothrikkavb@gmail.com
Kunnathunad	2687712	9037843086	kbkunnathunadu@gmail.com
Mazhuvannoor	2767329	6281694089	kbmazhuvannoor@gmail.com
Poothrikka	2761249	9383470876	kbpothrikka@gmail.com
Thiruvaniyoor	2733175	9383470874	aokbtvr@yahoo.in
Aikaranad	2766567	9383470877	kbaikaranad@gmail.com
Vadavucode-Puthencruz	2761249	9383470872	krishibhavanptz@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
ADA Moovattupuzha	0485-2814475	9383470927	muvattupuzhaada@gmail.com
Marady	0485-2230413	9383470843	kbmarady@gmail.com
Valakom	0485-2207688	9383470844	kbvalakom@gmail.com
Paipra	0485-2812436	9383470842	kbpaipra@gmail.com
Kallookad	0485-2287070	9383470839	kbkallookad@gmail.com
Ayavana	0485-2283063	9383470838	kbayavana@gmail.com
Avoly	0485-2830188	9383470837	kbavoly@gmail.com
Manjalloor	0485-2260259	9383470840	kbmanjalloor@gmail.com
Arakkuzha	0485-2254010	9383470836	kbarakuzha@gmail.com
Muvattupuzha (M)	0485-2810083	9383470841	kbmuvattupuzha@gmail.com
ADA Kothamangalam	0485 2826004	9383470944	assistantdirectorklm@gmail.com
Kothamangalam	0485 2860101	9383470947	kbkothamangalam@gmail.com
Nellikuzhy	0485 2822116	9383470954	kbnellikuzhy@gmail.com
Kavalangad	0485 2859140	9383470945	kbkavalangad@gmail.com
Kuttampuzha	0485 2582101	9383470953	kbkuttampuzha@gmail.com
Keerampara	0485 2570010	9383470946	kbkeerampara@gmail.com
Varappetty	0485 2284095	9383470959	kbvarappetty@gmail.com
Pindimana	0485 2570047	9383470957	kbpindimana@gmail.com
Pallarimangalam	0485 2562131	9383470956	kbpallarimangalam@gmail.com
Kottappady	0485 2842211	9383470952	kbkottappady@gmail.com
Paingottoor	0485 2562059	9383470955	kbpaingottoor@gmail.com
Pothanicad	0485 2562470	9383470958	kbpothanicadu@gmail.com
ADA Piravom	0485 2241124	9383470933	adapvm2018@gmail.com
Palakkuzha	0485 2250265	9383471085	kbpalakuzha@gmail.com
Koothattukulam	0485 2250939	9383471081	koothattukulamkb@gmail.com
Elanji	0485 2257185	9383471083	kbelanji@gmail.com
Piravom	0485 2242118	9383471075	krishibhavanpiravom@gmail.com
Ramamangalam	0485 2278850	9383471077	kbramamangalam@gmail.com
Thirumarady	0485 2875095	9383471079	krishibhavanthirumarady@gmail.com
Pampakuda	0485 2273519	9383471087	krishibhavanpampakuda@gmail.com
ADA Mulanthuruthy	0484 2743801	9383470908	adamly333@gmail.com
Edakkattuvayal	0484 2747249	9383470906	edakkattuvayalkb@gmail.com
Amballoor	0484 739020	9383470907	adkbabbr2739020@gmail.com
Mulanthuruthy	0484 740342	9383470908	aokbmly@gmail.com
Chottanikkara	0484 711458	9383470911	chottanikkarakb@gmail.com
Udayamperoor	0484 791261	9383470912	aokbupr@gmail.com
Maneed	0484 267974	9383470913	kbmaneed@gmail.com
Other offices			
District Agricultural Farm Neriamangalam	0485 2554416	9383471195	fsdafn@gmail.com
SSF Okkal	2464941	9383471193	ssfokkal@gmail.com
SSF Aluva		9383471192	aluvaseedfarm@gmail.com
CN Vytila	2700779	9383471194	cnandcf1910@gmail.com
AEE Agri, Kakkanad	2422974	9383470962	aeegriekm@gmail.com
RATTC, Vytila	2703838	9383470960	rattcvytila@gmail.com
SAGL, EKM	2703320	9383471186	agmarkekm@gmail.com
AUWM, Maradu	2701042	9383471190	maraduwholesale@gmail.com
ARWM, Muvattupuzha	0485 2813200	9383471187	arwmvz@gmail.com
Asst.Soil.Chemist	2703976	9383471185	soiltestinglabernakulam@gmail.com

THRISSUR (STD Code:0487)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer,			
Thrissur	2333297	9383471600	jda.tsr@gmail.com
Project Director, ATMA	2332048	9383471987	atmatsr2017@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (WM)		9383473223	ddatsr@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (H)		9383473443	ddatsr@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (YP)		9383473343	ddatsr@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (E&T)		9383473435	ddatsr@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (C)		9383473242	ddatsr@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (NWDPPRA)		9383473233	ddatsr@gmail.com
Deputy Director of Agriculture Kole Ponnani		9383472393	
Assistant Principal Agricultural Officer,		9383473545	jda.tsr@gmail.com
Technical Assistant		9383473536	jda.tsr@gmail.com
Assistant Director of Agriculture (QC)		9383473738	adaqctst@gmail.com
Assistant Director of Agriculture (CD)		9383473663	siniakk1967@gmail.com
Assistant Director of Agriculture (M)		9383473646	adamtsr@gmail.com
Assistant Director of Agriculture DPD2 (ATMA)		9383472008	
ADA Anthikad	04872635333	9383471453	adaanthikkad@gmail.com
Anthikad	-	9383471390	aokbanthikad@gmail.com
Arimpur	04872314157	9383471389	arimpurao@gmail.com
Chazhur	04872270794	9383471393	aochazhur@gmail.com
Manalur	04872639647	9383471395	kbmanalur@gmail.com
Thanniam	04872392309	9383471386	aokbthanniam@gmail.com
ADA Chalakudy	0480 2702082	9383471452	adachalakudy@gmail.com
Chalakudy		9383471385	afockdy@gmail.com
Kadukutty	0480 2717400	9383471383	aokadukutty@gmail.com
Kodassery	0480 2742600	9383471381	aokodassery@gmail.com
Koratty	0480 2733258	9383471379	kbkoratty@gmail.com
Melur	0480 2738200	9383471376	kbmeloora@gmail.com
Pariyaram	0480 2747411	9383471375	aopariyaram@gmail.com
Vettilappara	0480 2769241	9383471373	krishibhavanvettilappara@gmail.com
ADA Chavakkad	0487 2556668	9383471451	adachavakkad@gmail.com
Chavakkad	0487 2507262	9383471366	kbchavakkad@gmail.com
Guruvayur	0487 2553004	9383471362	kbguruvayur@gmail.com
Kadappuram	0487 2530325	9383471354	kbkadappuram@gmail.com
Orumanayur	0487 2507071	9383471370	kbormanayur@gmail.com
Pookode	0487 2554168	9383471359	kbpookode@gmail.com
Punnayurkulam	0487 2542244	9383471364	kbpunnayurkulam@gmail.com
Punnayur	0487 2542224	9383471355	kbpunnayur@gmail.com
Thaikkad	0487 2554004	9383471367	kbthaikkad@gmail.com
Vadakkkad	0487 2680868	9383471357	kbvadakkkad@gmail.com
ADA Cherpu	0487-2342845	9383471449	adacherpu@gmail.com
Avinissery	0487-2353556	9383471338	avinisserykb@gmail.com
Cherpu	0487-2343223	9383471335	aocherpu@gmail.com
koorkenchery		9383471334	kbkoorkanchery@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Ollur	0487-2353253	9383471327	ollurao@gmail.com
Paralam	0487-2278060	9383471329	krishiparalam@gmail.com
Vallachira	0487-2343023	9383471326	kbvallahira@gmail.com
ADA Chowannur	0487-284869	9383471447	adachowannur@gmail.com
Arthat	0487-222460	9383471307	aoarthat@gmail.com
Choondal	0487-223373	9383471305	choondalkb@gmail.com
Chowannur	0487-220499	9383471303	aochowannur@gmail.com
Kadangode	0487-262329	9383472396	kbkadangode@gmail.com
Kadavallur	0487-282088	9383471298	kbkadavallur@gmail.com
Kandanasserry	0487-235881	9383471297	krishbhavankandanasserry@gmail.com
Kattakampal	0487-274556	9383471295	kattakampal@hotmail.com
Kunnamkulam	0487-223363	9383471293	afokunnamkulam@gmail.com
Porkulam	0487-220533	9383471290	aoporkulam@gmail.com
Veloor	0487-285505	9383471287	aokbvelur@gmail.com
ADA Irinjalakuda	0480-2824420	9383471446	adairinjalakuda@gmail.com
Irinjalakuda (M)		9383471284	agrifieldofficerijk@gmail.com
Karalam	04802834598	9383471276	krishbhavankaralam@gmail.com
Kattoor	04802877001	9383471279	krishbhavankattoor@gmail.com
Muriyad	04802883154	9383471286	krishbhavanmuriyad@gmail.com
Parappukara	04802790446	9383471280	krishbhavanparappukara@gmail.com
Porathissery	04802885090	9383471277	kbporathissery@gmail.com
ADA Kodakara	04802755496	9383471436	adakodakarablock@gmail.com
Alagappanagar	04802752755	9383471197	aoalagappanagar@gmail.com
Kodakara		9383471198	kbkodakara@gmail.com
Mattathur		9383471201	krishbhavanmattathur@gmail.com
Nenmanikkara		9383471202	nenmanikkarakb@gmail.com
Pudukkad	04802750125	9383471203	krishbhavanpudukad@gmail.com
Thrikkur	04802752010	9383471204	kbthrikkur@gmail.com
Varandarappilly		9383471205	kbvarandarapilly@gmail.com
ADA Mala	04802891590	9383471440	adamalablock@gmail.com
Aloor	04802786063	9383471242	krishbhavanaloor@gmail.com
Annamanada	04802770706	9383471239	aoannamanada@gmail.com
Kodungallur (M)	04802802260	9383471238	aokodungallur@gmail.com
Kuzhur	04802779260	9383471228	aokuzhur@gmail.com
Mala	04802895352	9383471232	krishbhavanmala@gmail.com
Methala	04802811171	9383471230	kbmethala@gmail.com
Poyya	04802895322	9383471236	aopoyya@gmail.com
ADA Mathilakam	04802852800	9383471448	adamathilakam@gmail.com
Edathiruthy	04802835547	9383471322	aokbedy@gmail.com
Edavilangu	04802819430	9383471311	kbedavilangu@gmail.com
Eriyad	04802819446	9383471308	kberiyad@gmail.com
Kaippamangalam	04802844188	9383471320	kbkaipamangalam@gmail.com
Mathilakam	04802851400	9383471317	aomathilakam@gmail.com
Perinjanam	04802642952	9383471318	kbperinjanam@gmail.com
S.N.Puram	04802810278	9383471312	aosnpuram@gmail.com
ADA Mullassery	04872262755	9383471445	adamullassery@gmail.com
Elavally	-	9383471267	elavallykb@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Mullassery	0487-2641885	9383471273	mullasserykb@gmail.com
Pavaratty	0487-2642525	9383471272	agriofficerpavaratty@gmail.com
Venkitangu	0487-2264978	9383471271	venkitangukb@yahoo.in
ADA Ollukkara	0487-2370581	9383471450	adaollukkara@gmail.com
Madakkathara	0487-2693745	9383471343	aomadakkathara@gmail.com
Nadathara	0487-2317174	9383471348	nadatharakb@gmail.com
Ollukkara	0487-2370390	9383471346	aoollukkara@gmail.com
Pananchery	0487-2282963	9383471353	kbpananchery@gmail.com
Puthur	0487-2354030	9383471352	krishibhavanputhur@gmail.com
Vilvattom	0487-2322490	9383471339	kbvilvattom@gmail.com
Thrissur	0487-2422330	9383471350	thrissurkrishibhavan@gmail.com
ADA Pazhayannur	0488-4224386	9383471437	adapzyr@gmail.com
Chelakkara	0488-4253300	9383471211	kbchelakkara@gmail.com
Kondazhy	0488-4286090	9383471210	aokondazhy@gmail.com
Panjal	0488-4274150	9383471209	kbpanjal@gmail.com
Pazhayannur	0488-4225140	9383471208	agopzr@gmail.com
Thiruvilwamala	0488-4282040	9383471206	kbtmala@gmail.com
Vallathol Nagar	0488-4262080	9383471207	kbvallatholnagar@gmail.com
ADA Puzhakkal	0487-2360722	9383471442	adapuzhakkal@gmail.com
Adat	0487-2306390	9383471256	adatkb@gmail.com
Avanoor	0487-2202610	9383471244	aoavanur@gmail.com
Ayyanthole	0487-2363638	9383471254	aoayyanthole@gmail.com
Kaiparamba	0487-2210441	9383471252	kbkaiparamba@gmail.com
Kolazhy	0487-2976500	9383471250	aokolazhy@gmail.com
Tholur	0487-2285185	9383471248	aotholur@ymail.com
Mulamkunnathukavu	0487-2206663	9383471246	kbmgkavu@gmail.com
ADA Thalikulam	0487-2392066	9383471443	adatalikulam@gmail.com
Engandiyur	0487-2291829	9383471264	egrkrishibhavan@yahoo.in
Nattika	0487-2402617	9383471257	krishibhavannattika@gmail.com
Thalikulam	0487-2607160	9383471259	kbthalikulam@gmail.com
Valapad	0487-2395521	9383471265	kbvalapad@gmail.com
Vatanappally	0487-2607364	9383471262	kbvatanappilly@gmail.com
ADA Vellangallur	0480-2860514	9383471439	adavellangallur@gmail.com
Padiyoor		9383471223	kbpadiyur@gmail.com
Poomangalam	0480-2820506	9383471224	aokbplm@gmail.com
Puthenchira	0480-2890646	9383471225	kbputhenchira@gmail.com
Vellangallur	0480-2864871	9383471227	aovellangallur@gmail.com
Velookkara	0480-2881120	9383471226	kbvelukkara@gmail.com
ADA Wadakkanchery		9383471438	asst.directorwky@gmail.com
Desamangalam	0488-4277181	9383471218	kbdesamangalam@gmail.com
Erumapetty	0488-5262293	9383471216	kberumapetty@gmail.com
Mullurkkara	0488-4272073	9383471215	kbmullurkkara@gmail.com
Mundathikode	0488-5285835	9383471214	kbmundathikode@gmail.com
Thekkumkara	0488-5285835	9383471220	aothekumkara@gmail.com
Varavoor	0488-4278800	9383471217	kbvaravoor@gmail.com
Wadakanchery	0488-4234243	9383471219	krishibhavanwky@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Other Officers			
ASC District Soil Testing Lab, Thrissur	0480-2701630	9383471410	distsoiltest@gmail.com
AO District Soil Testing Lab, Thrissur	0480-2701630	9383471411	distsoiltest@gmail.com
ASC Mobile Soil Testing Lab, Thrissur	0487-2323131	9383471412	mstltsr@gmail.com
AO Mobile soil Testing Lab Thrissur	0487-2323131	9383471413	mstltsr@gmail.com
District Agricultural Farm, Chelakkara		9383471434	dafchelakkara2011@gmail.com
State Seed Farm, Mannuthy		9383471430	saossfmnty1916@yahoo.com
State Seed Farm, Pananchery	228334	9383471426	ssfpanancherry@gmail.com
State Seed Farm, Nadavaramba		9383471429	ssfnadavarambu@gmail.com
State Seed Farm, Edathiruthy		9383471431	ssfedathiruthy@gmail.com
State Seed Farm, Pazhayannur		9383471428	stateseedfarm@gmail.com
State Seed Farm, Kodassery		9383471427	ssfkodassery@gmail.com
SAGL Irinjalakuda		9383471432	saglirinjalakuda@gmail.com
Seed Development Unit, Chavakkad	0487-2502580	9383471421	seedcoconut@gmail.com
DDA State Bio Control Lab, Mannuthy		9383471417	sbclgov@gmail.com
ADA State Bio Control Lab, Mannuthy		9383471418	sbclgov@gmail.com
AO State Bio Control Lab, Mannuthy		9496003631	sbclgov@gmail.com
AO State Bio Control Lab, Mannuthy		9496003632	sbclgov@gmail.com
Kerala State Seed Development			
Authority, Thrissur	2360301 2360299	9383473747	jdakssda@hotmail.com
AEE(Agri), Thrissur	2325208	9383471422	aeeari.tsr@gmail.com
AE(Agri), Thrissur		9383471423	aeeari.tsr@gmail.com
AE(Agri), Thrissur		9383471425	aeeari.tsr@gmail.com

PALAKKAD (STD Code:0491)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer			
Project Director of Agriculture ATMA	2505075	9383471700	paopkd@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (E&T)		9383471459	
Deputy Director of Agriculture (WM)		9383471454	
Deputy Director of Agriculture (C)		9383471457	
Deputy Director of Agriculture (NWDPR)		9383471455	
Deputy Director of Agriculture (YP)		9383471458	
Deputy Director of Agriculture (H)		9383471460	
Assistant Principal Agricultural Officer		9383471462	
Technical Assistant		9383471461	
Assistant Director of Agriculture (M)		9383471465	
ADA Mannarkkad			
Alanelur	04924-222475	9383471495	adamannarkkad@gmail.com
Kottopadam	04924-202040	9383471496	aokbalr@gmail.com
Kumaramputhur	04924-262584	9383471498	aoktppadam@gmail.com
Thachanattukara	04924 232255	9383471499	krishibhavankmtr@gmail.com
Thenkara	04924-236400	9383471504	kbthachanattukara@gmail.com
Pottassery	04924-225535	9383471505	aotherkarakb@gmail.com
Mannarkkad	04924-238710	9383471502	aopottassy@gmail.com
Thachampara	04924-224886	9383471501	aokbmkd@gmail.com
Karimba	04924-244110	9383471503	aokbtpara@gmail.com
	04924-247478	9383471497	karimbakrishibhavan@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
ADA Shoranur	0466-2220019	9383471506	adashoranur@gmail.com
Shoranur (Mun)	0466-2225631	9383471513	kbshoranur@gmail.com
Ottappalam	0466-2344116	9383471512	kbottapalam@gmail.com
Lakkidi-Perur	0466-2231040	9383471510	kblekkidi@gmail.com
Ananganadi	0466-2242440	9383471508	kbananganadi@gmail.com
Vaniyamkulam	0466-2226966	9383471518	kbvaniyamkulam@gmail.com
Chalavara	0466 2106804	9383471509	kbchalavara@gmail.com
Ambalappara	0466-2240897	9383471507	kbambalappara@gmail.com
Vallapuzha	0466-2235071	9383471517	krishibhavanvallappuzhapkd@gmail.com
Nellaya	0466-2288375	9383471511	nellayakb@gmail.com
Thrikkadeeri	0466-2380660	9383471514	kbthrikkaderi@gmail.com
ADA Pattambi	0466-2212627	9383471519	adaptb@gmail.com
Pattambi	0466-2213715	9383471526	krishibhavanpattambi@gmail.com
Koppam	0466-2265253	9383471520	krishiofficerkoppam@gmail.com
Muthuthala	0466-2317087	9383471522	muthuthalakraishibhavan@gmail.com
Ongallur	0466-2233151	9383471523	aoongallur@gmail.com
Paradur	0466-2238136	9383471524	aoparadhur@gmail.com
Thiruvegappura	0466-2218010	9383471527	aotupa@gmail.com
Vilayur	0466-2315806	9383471528	kbvilayur@gmail.com
Kulukkallur	0466-2216955	9383471521	kbkulukkallur@gmail.com
ADA Malampuzha	0491-2571060	9383471529	adamalampuzha@gmail.com
Malampuzha	0491-2004351	9383471532	kbmpza@gmail.com
Marutharode	0491-2525713	9383471533	kbmard@gmail.com
Akathethara	0491-2555632	9383471530	kbakathethara@gmail.com
Puduppariyaram	0491-2555221	9383471534	aokbppm@gmail.com
Pudussery	0491-2569787	9383471535	kbpudussery@hotmail.com
Kodumbu	0491-2574227	9383471531	aokodumbu@gmail.com
ADA Agali	04924-254204	9383471536	adaagali@gmail.com
Agali	04924-254705	9383471537	kbagali705@gmail.com
Pudur		9383471538	kbpudur@gmail.com
Sholayur		9383471539	kbsholayur@gmail.com
ADA Chittur	04923-272299	9383471540	adachittur@gmail.com
	04923-273519		
Chittur			
Thathamangalam (M)	04923-228016	9383471541	kbtr123@gmail.com
Perumatty	04923-232754	9383471546	kbperumatty@gmail.com
Nallepilly	04923-282373	9383471545	kbnp123@gmail.com
Kozhinjampara	04923-273032	9383471544	kbkraagri@gmail.com
Eruthiampathy	04923-236910	9383471542	kbepy36@gmail.com
Vadakarapathy	04923-235869	9383471550	kbvadakarapathy@gmail.com
Elappully	0491-2584305	9383471543	kbelply@gmail.com
Polpully	04923-207002	9383471549	kbpolpully@gmail.com
ADA Palakkad	0491-2545964	9383471552	adapkd@gmail.com
Palakkad (M)	0491-2505234	9383471559	afokbpkd@gmail.com
Parali	0491-2858368	9383471560	aokbparali@gmail.com
Mundur	0491-2833992	9383471558	krishibhavanmundur@gmail.com
Mankara	0491-2872244	9383471556	mankarakb@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Mannur	0491-2107695	9383471557	aomnrpkd@gmail.com
Kongad	0491 2847950	9383471554	kbkongad@gmail.com
Pirayiri	0491-2509030	9383471561	kbpirayiri@gmail.com
Keralassery	0491-2841010	9383471553	kbkssypkd@gmail.com
ADA Alathur	0492-2222480 0492 2223209	9383471562	alathurada@gmail.com
Alathur	0492-2223642	9383471533	aolathurkb@gmail.com
Erimayur	0492-2211170	9383471564	aoyerimayur@gmail.com
Kavassery	0492-2202521 0492-2222052	9383471566	kbkavassery@gmail.com
Pudukode	0492-2267240	9383471569	krishibhavanputhucode@gmail.com
Tarur	0492-2206333 0492-2232265	9383471570	krishibhavantarur@gmail.com
Kannambra	0492-2267237	9383471565	aokannambra@gmail.com
Kizhakkanchery	0492-2254323	9383471568	kbkizhakkenchery@gmail.com
Vadakkanchery	0492-2259353	9383471572	krishibhavanvadakkenchery@gmail.com
ADA Nenmara	0492-3241519	9383471573	ada.nenmara@gmail.com
Nenmara	0492-3241129	9383471578	kbnenmara@gmail.com
Ayilur	0492-3245119	9383471574	kbayiloor@gmail.com
Melarkode	0492-2244084	9383471576	kbmelarkode@gmail.com
Elavanchery	0492-3266336	9383471575	kbelavanchery@gmail.com
Pallassana	0492-2235937	9383471579	kbpallassana@gmail.com
Vandazhi	0492-2261408	9383471580	aovandazhi@gmail.com
Nelliyampathy		9383471577	
ADA Thrithala	04662-270820	9383471581	adathrithala@gmail.com
Thrithala	0466-2270827	9383471588	adathrithala@gmail.com
Anakkara	0466-2254153	9383471582	kbanakkara@gmail.com
Chalissery	0466-2256940	9383471583	kbchalissery@gmail.com
Kappur	0466-2276532	9383471584	kbkappur@gmail.com
Nagalassery	0466-2371763	9383471585	kbnagalassery@gmail.com
Pattithara	0466-2374095	9383471586	pattitharakb@gmail.com
Thirumittakode	0466-2258633	9383471587	kbthirumittacode@gmail.com
ADA Sreekrishnapuram	0466-2260920	9383471589	adaskpuram2@gmail.com
Karimpuzha	0466-2366203	9383471593	kbkarimpuzha@gmail.com
Sreekrishnapuram	0466-2261033	9383471595	kbskpuram07@gmail.com
Vellinezhi	0466-2018475	9383471596	kbvellinezhi@gmail.com
Cherpulassery	0466-2284452	9383471590	kbcherpulassery@gmail.com
Pookkottukavu	0466-2241825	9383471594	kbpookkottukavu@gmail.com
Kadampazhippuram	0466-2268902	9383471591	ktppan720@gmail.com
Karakkurissi	04924-244714	9383471592	aokarakurissy@gmail.com
ADA Kollengode	04923-263447	9383471597	adakollengode@gmail.com
Kollengode	04923-262072	9383471599	kbkollengode@gmail.com
Koduvayur	04923-253332	9383471598	krishibhavankoduvayur@gmail.com
Pudunagaram	04923-251332	9383471396	kbpm678503@gmail.com
Vadavannur	04923-216149	9383471397	aokbvadavannur@gmail.com
Muthalamada	04923-275965	9383471601	krishibhavanmda@gmail.com
Pattanchery	04923-232008	9383471602	pattancherykb@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Peruvembu	04923-251115	9383471603	peruvembakrishibhavan@gmail.com
ADA Kuzhalmannam	0492-2273696 0492-2273898	9383471398	adakuzhalmannam@gmail.com
Kuzhalmannam	0492-2273797	9383471403	kuzhalmannamkb@gmail.com
Kuthannur	0492-2288147	9383471402	kbkuthannur@gmail.com
Peringotttukurissi	0492-2217335	9383471405	aokbpky@gmail.com
Kottayi	0492-2285429	9383471401	kbkottayi@gmail.com
Mathur	0492-2214500	9383471404	krishimathur@gmail.com
Kannadi	0492-2273798	9383471399	kbkannadi@gmail.com
Thenkurissi	0492-2283019	9383471406	kbthenkurissi@gmail.com
Other Offices			
FQCL, Pattambi	0466-2212048	9383471474	fqlcptb@gmail.com
District Soil Testing Laboratory, Pattambi	0466-2212511	9383471466	ascsoilptb@gmail.com
Mobile Soil Testing Lab, Pattambi	0466-2212993	9383471469	
AExE (Agri), Malampuzha	0491-2816028	9383471479	aepkd@gmail.com
SFF Kunnanur	0491-2572224	9383471490	ssfarmkunnanur11@gmail.com
RATTC, Malampuzha	0491-2815812	9383471493	rattcmpz@gmail.com
HD Farn, Malampuzha	0491-2815331	9383471486	orangevegetablefarm@gmail.com
State Agmark lab, Thathamangalam	0492-3228015	9383471473	
Govt. Orange & Vegetable Farm, Nelliyampathy	0492-3246225	9383471482	orangevegetablefarm@gmail.com
SSF Kongad	0491-2102121	9383471488	
SSF Ananganadi	0466-2243171	9383471489	
SSF Muthalamada	0492-3212125	9383471491	
SSF Alathur	0492-2223313	9383471492	
RARS Pattambi	0466-2212228		
ATMA Kalmandapam	0491-2571205	9383471407	

MALAPPURAM (STD Code:0483)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	2734916	9383471800	paomalappuram@gmail.com
Project Director (ATMA)	2733916	9383471604	atmamalappuram@gmail.com
Deputy Project Director (ATMA)	2733917	9383472131	
Deputy Director of Agriculture (YP)	2734916	9383471619	farmsmpm@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (WM)	2734916	9383472108	
Deputy Director of Agriculture (C)	2734916	9383471618	
Deputy Director of Agriculture (H)	2733424	9383471621	shmmalappuram@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (E&T)	2734674	9383471620	ddepamalappuram@gmail.com
Deputy Director of Agriculture (NWDPPRA)	2734916	9383472112	vegetablempm@gmail.com
Assistant Principal Agricultural Officer	2734916	9383471623	
Technical Assistant	2734916	9383471622	
ADA (M)	2734916	9383471627	marketmlpm@gmail.com
ADA Perumpadappa	0494-2107793	9383471645	adapdpa@gmail.com
Perumpadappa	0494-2670396	9383471649	pdpakbhavan@gmail.com
Veliyamcode	0494-2676802	9383471650	kbveliyamcode@gmail.com
Maranchery	0494-2676824	9383471647	kbmaranchery@gmail.com
Nannamukku	0494-2656546	9383471648	nmkbbpdp@gmail.com
Alamkode	0494-2656544	9383471646	krishibhavanalankode@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
ADA Thavanur	0494-2681610	9383471651	(i/c) adatavanur@gmail.com
Edappal	0494-2690117	9383471652	kbedappal2@gmail.com
Vattamkulam	0494-2690130	9383471657	vattamkulamkb@gmail.com
Ezhuvathiruthy	0494-2333053	9383471653	(i/c) ezhuvathiruthy@gmail.com
Thavanur	0494-2686010	9383471656	aokbtvr@gmail.com
Ponnani (M)	0494-2663103	9383471655	ponanikb@gmail.com
Kalady	0494-2686612	9383471654	kbkldymplm@gmail.com
ADA Tirur	0494-2428461	9383471658	adatirur@gmail.com
Purathur	0494-2561040	9383471660	kbpurathur@gmail.com
Tripangode	0494-2565330	9383471665	tripangode@gmail.com
Thirunavaya	0494-2601939	9383471663	thirunavaya@gmail.com
Vettam	0494-2630078	9383471667	aovettom@gmail.com
Thalakkad	0494-2427346	9383471662	kbthalakkad@gmail.com
Tirur (M)	0494-2428101	9383471664	kbtirur@gmail.com
Mangalam	0494-2564144	9383471659	kbmangalam@gmail.com
ADA Valanchery	0494-2646413	9383471668	adavalanchery@gmail.com
Kuttippuram	0494-2607952	9383471673	kbktpm@gmail.com
Irimbiliyam	0494-2621950	9383471671	kbirimbiliyam@gmail.com
Valanchery	0494-2638952	9383471675	kbvlnerympl.agri@kerala.gov.in
Athavanadu	0494-2570094	9383471669	kbathavanad@gmail.com
Edayur	0494-2644662	9383471670	kbedayur@gmail.com
Kalpakanchery	0494-2549857	9383471672	aokbkalpakanchery@gmail.com
Marakkara	0494-2618899	9383471674	kbmarakkara@gmail.com
ADA Ponnundam	0494-2110280	9383471676	adapndm@gmail.com
Valavannur	0494-2543224	9383471685	kbvlvnr@gmail.com
Cheriyamundam	0494-2585111	9383471677	kbcheriyamundam@gmail.com
Thanalur	0494-2580091	9383471683	kbthanalur@gmail.com
Thanur	0494-2440014	9383471684	kbthanalur009@gmail.com
Ozhur	0494-2580057	9383471680	agriculturalofficerozhur@gmail.com
Ponmundam	0494-2585181	9383471682	kbponmundam@gmail.com
Niramaruthur	0494-2420135	9383471679	kbmiramaruthur@gmail.com
Perumanna Clari	0494-2489056	9383471681	aokbperumannaklari@gmail.com
ADA Parappangadi	0494-2413315	9383471686	adaprgdi@gmail.com
Nannambra	0494-2480091	9383471688	kbannambra2014@gmail.com
Thirurangadi	0494-2464178	9383471692	kbthirurangadi@gmail.com
Parappanangadi	0494-2413317	9383471689	aokbprgdi@gmail.com
Moorniyoor	0494-2478166	9383471687	kbmoorniyur@gmail.com
Vallikkunnu	0494-2418820	9383471693	kbvallikkunnu@gmail.com
Thenhipalam	0494-2402066	9383471691	kbthenhipalam@gmail.com
Peruvallur	0494-2435888	9383471690	kbperuvallur@gmail.com
ADA Vengara	0494-2450415	9383471694	ada.vengara@gmail.com
Thennala	0494-2489108	9383471701	krishibhavantnl@gmail.com
Edarikode	0494-2750510	9383471696	edarikodekb@gmail.com
Parappur	0483-2745025	9383471699	kbparappur@gmail.com
Oorakam	0494-2450631	9383471698	kbloorakam@gmail.com
Vengara	0494-2450257	9383471702	vengarakb@gmail.com
AR Nagar	0494-2494070	9383471695	aokbarnagar@gmail.com
Kannamangalam	0494-2490107	9383471697	kbkngmlmpl.agri@kerala.gov.in

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
ADA Malappuram	0483-2735673	9383471703	adamalappuram@gmail.com
Ponmala	0483-2705494	9383471710	kbponmala@gmail.com
Kottakkal	0483-2747678	9383471706	kbkottakkal@gmail.com
Malappuram (M)	0483-2734673	9383471707	afokbmpm@gmail.com
Kodur	0483-2800230	9383471705	aokbkodur@gmail.com
Pookottur	0483-2105908	9383471711	kbpookottur@gmail.com
Othukkungal	0483-2123185	9383471709	kbothukkungal@gmail.com
Morayur	0483-2105909	9383471708	aomorayur@gmail.com
Anakkayam	0483-2848140	9383471704	kbanakkayam@gmail.com
ADA Angadippuram	0493-3281630	9383471712	angadippuramada@gmail.com
Moorkanadu	0493-3202322	9383471719	aokbmoorkkanad@gmail.com
Kuruva	0493-3243209	9383471714	aokuruva@gmail.com
Puzhakkattiri	0493-3254343	9383471720	aokbpuzhakkattiri@gmail.com
Mankada	0493-3238005	9383471716	aokbmankada@gmail.com
Makkarapparamba	0493-3286115	9383471715	aokbmkp1@gmail.com
Kottilangadi	0493-3241915	9383471713	aokbkoottilangadi@gmail.com
ADA Perinthalmanna	0493-3228034	9383471721	adaperinthalmanna@gmail.com
Elamkulam	0493-3230287	9383471724	kbelamkulam@gmail.com
Aliparamba	0493-3207054	9383471722	aliparambakb@gmail.com
Thazhekode	0493-3250022	9383471730	thazhekkodekb@gmail.com
Perinthalmanna	0493-3228873	9383471728	kbperinthalmanna@gmail.com
Vettathur	0493-3245845	9383471731	kbvettathur@gmail.com
Keezhattoor	0493-3270359	9383471725	kbkeezhattur@gmail.com
Melattur	0493-3278201	9383471726	kbmelattur@gmail.com
Pulamanthole	0493-3267115	9383471729	aokbpulamanthole@gmail.com
Angadippuram	0493-3258115	9383471723	aokbangadippuram@gmail.com
ADA Manjeri	0483-2769166	9383471732	adamanjeri@gmail.com
Manjeri (M)	0483-2760385	9383471739	kbmanjeri@gmail.com
Pulpatta	0483-2821110	9383471741	kbpulpatta@gmail.com
Kavanur	0483-2869105	9383471736	kbkavanoor@gmail.com
Areacode	0483-2110987	9383471733	kbakdo@gmail.com
Urangattiri	0483-2853974	9383471740	kburangattiri@gmail.com
Keezhuparamba	0483-2859300	9383471737	kbkizhuparamba@gmail.com
Cheekode	0483-2724042	9383471734	cheekodekrishibhavan@gmail.com
Kuzhimanna	0483-2755460	9383471738	kbkuzhimanna2015@gmail.com
Edavanna	0483-2704689	9383471735	krishibhavedavanna@gmail.com
ADA Wandoor	0493-1245568,		
	1211870	9383471742	adawandoor@yahoo.com
Pandikkad	0483-2780858	9383471744	krishibhavanpandikkad@gmail.com
Porur	0493-1211800	9383471745	aoporur@gmail.com
Thiruvai	0483-2720855	9383471746	krishibhavanthiruvai@yahoo.com
Wandoor	0493-1245951	9383471748	kbwandoor@gmail.com
Thrikkalagode	0483-2700156	9383471747	kbtrikkalagode@gmail.com
Mampad	0493-1200085	9383471743	kbmampad@gmail.com
ADA Kondotty	0483-2715100	9383471749	adakondotty@gmail.com
Pallikkal	0483-2400099	9383471755	pallikkalkb@gmail.com
Kondotty	0483-2715099	9383471752	kondottykb@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Chelembra	0494-2400628	9383471750	kbchelembra@gmail.com
Cherukavu	0483-2794456	9383471751	kbcherukavu@gmail.com
Pulikkal	0483-2794430	9383471756	kbpulikkal@gmail.com
Vazhayur	0483-2833682	9383471758	kbvazhayoor@gmail.com
Vazhakkad	0483-2728970	9383471757	kbvazhakkad@gmail.com
Nediyiruppu	0483-2103135	9383471754	kbnediyiruppu@gmail.com
Muthuvallur	0483-2711615	9383471753	kbmuthuvallur@gmail.com
ADA Nilambur	0493-1222714	9383471759	adanilambur@gmail.com
Nilambur (M)	0493-1221224	9383471764	kbnilambur@gmail.com
Chaliyar	0493-1207087	9383471760	kb2chaliyar@gmail.com
Moothedam	0493-1272866	9383471763	kbmoothedam1@gmail.com
Chungathara	0493-1232919	9383471761	kbchungathara@gmail.com
Edakkara	0493-1279710	9383471762	edakkarakb@gmail.com
Vazhikkadavu	0493-1275767	9383471766	kb6vkd@gmail.com
Pothukal	0493-1241000	9383471765	pothukalkb@gmail.com
ADA Kalikavu	0493-1259767	9383471767	adakalikavu@gmail.com
Amarambalam	0493-1262574	9383471768	kbamarambalam@gmail.com
Karulai	0493-1271400	9383471773	kbkarulai@gmail.com
Kalikavu	0493-1257040	9383471772	kbkalikavu@gmail.com
Chokkad	0493-1260029	9383471769	kbchokkad@gmail.com
Karuvarakundu	0493-1280037	9383471774	krishibhavankvk@gmail.com
Thuvvur	0493-1284033	9383471775	kbtuvvur@gmail.com
Edapatta	0493-3277114	9383471770	kbedapatta@gmail.com
Other Offices			
Seed Garden Complex ,Munderi	0493-1209890		
	1209044	9383471631	sgcmunderi@gmail.com
District Agricultural Farm Chungathara	0493-1230104	9383471637	dafchungathara@gmail.com
State Seed Farm Chokkad	212144	9383471641	ssfchokkad@gmail.com
State Seed Farm Thavanur		9383471640	ssftvr@gmail.com
State Seed Farm Anakkayam	0483-2848126	9383471642	ssfakm@gmail.com
Coconut Nursery Parappanangadi	0494-2413314	9383471639	cnparappanangadi@gmail.com
Mobile Soil Testing Laboratory Malappuram	0483-2731390	9383471628	mstlmpm@gmail.com
District Soil Testing Laboratory Malappuram	0483-2731390	9383471630	dstlmpm@gmail.com
Assistant Executive Engineer (Agri)	0483-2848127	9383471643	aeempm@gmail.com

KOZHICODE (STD Code:0495)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	2370897, 2376897	9383471900	
Project Director ATMA (IDA)		9383471990	
Deputy Director of Agriculture (WM)		9383471776	
Deputy Director of Agriculture (NWDPR)		9383471778	
Deputy Director of Agriculture (C)		9383471779	
Deputy Director of Agriculture (YP)		9383471780	
Deputy Director of Agriculture (E&T)		9383471781	
Deputy Director of Agriculture (H)		9383471782	
Deputy Director of Agriculture DPD (4)		9383471998	

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Assitant Principal Agricultural Officer		9383471784	
Technical Assistant		9383471783	
Assistant Director of Agriculture (M)		9383471788	
Assistant Director of Agriculture (QC)		9383471790	
ADA Kunnummel	0496-2589490	9383471847	adakunml@gmail.com
Maruthonkara	0496-2666076	9383471852	maruthonkarakbkzd@gmail.com
Kavilumpara	0496-2564140	9383471848	kavilumparakbkzd@gmail.com
Velom	0496-2771250	9383471854	velomkbkzd@gmail.com
Narippatta	0496-2448722	9383471853	naripattakbkzd@gmail.com
Kayakodi	0496-2587089	9383471849	kayakodikbkzd@gmail.com
Kunnummel	0496-2587036	9383471850	kunnummalkbkzd@gmail.com
Kuttiadi	0496-2595085	9383471851	kuttiadykbkzd@gmail.com
ADA Tuneri	0496-2551134	9383471885	adatuneri@gmail.com
Nadapuram	0496-2554139	9383471889	nadapuramkbkzd@gmail.com
Tuneri	0496-2551180	9383471891	tuneri kbkzd@gmail.com
Edachery	0469-2544262	9383471887	edacherikbkzd@gmail.com
Purameri	0496-2551370	9383471890	puramerikbkzd@gmail.com
Vanimel	0496-2560475	9383471893	vanimelkbkzd@gmail.com
Chekkiad	0496-2571243	9383471886	Chekkiadkbkzd@gmail.com
Valayam	0496-2460144	9383471892	valayamkbkzd@gmail.com
ADA Vatakara	0496-2515090	9383471904	adavatakara@gmail.com
Vatakara	0496-2515750	9383471909	vatakarakbkzd@gmail.com
Azhiyur	0496-2500182	9383471905	azhiyurkbkzd@gmail.com
Eramala	0496-2544010	9383471907	eramalakbkzd@gmail.com
Onchiam	0496-2500307	9383471908	onchiyamkbkzd@gmail.com
Chorode	0496-2512090	9383471906	chorodekbkzd@gmail.com
ADA Thodannur	0496-2593735	9383471879	adathodannur@gmail.com
Ayanchery	0496-2590097	9383471880	ayancherykbkzd@gmail.com
Maniyur	0496-2536844	9383471882	maniyurkbkzd@gmail.com
Villiapally	0496-2535524	9383471884	villiappallykbkzd@gmail.com
Thiruvallur	0496-2590075	9383471883	kbthiruvallur@gmail.com
ADA Kozhikode	0496-2723338	9383471838	adako zhikode2009@gmail.com
Beypore	0495-2414148	9383471839	beyporekbkzd@gmail.com
Cheruvannur Nallalam	0495-2420039	9383471841	cnallalamkbkzd@gmail.com
Ramanattukara	0495-2440354	9383471846	ramanattukarakbkzd@gmail.com
Feroke	0495-2480270	9383471843	ferokekbkzd@gmail.com
Olavanna	0495-2431315	9383471845	olavannakbkzd@gmail.com
Kozhikode Corporation	0495-2720048	9383471840	afokozhikode@gmail.com
Kadalundi	0495-2470590	9383471844	aokbkadalundi@gmail.com
Elathur	0495-2460130	9383471842	kbelathur123@gmail.com
ADA Kakkur	0496-2260728	9383471811	adakakkur@gmail.com
Kakkur	0495-2260275	9383471814	kakkurkbkzd@gmail.com
Kakkodi	0495-2265058	9383471813	kakkodykbkzd@gmail.com
Chelannur	0495-2260288	9383471812	chelannurkbkzd@gmail.com
Nanminda	0495-2855808	9383471815	nanmindakbkzd@gmail.com
Narikkuni	0495-2246061	9383471816	narikkunikbkzd@gmail.com
Thalakkulathur	0495-2850103	9383471817	thalakkulathurkbkzd@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
ADA Mukkam	0496-2801162	9383471855	adakunnamangalam@gmail.com
Chathamangalm	0495-2800398	9383471856	chathamangalamkzkzd@gmail.com
Karassery	0495-2294235	9383471857	karasserykzkzd@gmail.com
Kodiyathur	0495-2206039	9383471858	kodiyathurkzkzd@gmail.com
Kunnamangalm	0495-2800611	9383471859	kunnamangalamkzkzd@gmail.com
Kuruvattur	0495-2810438	9383471860	kuruvattoorkkzkzd@gmail.com
Mavoor	0495-2884433	9383471861	mavoorkkzkzd@gmail.com
Mukkam	0495-2294026	9383471862	mukkamkzkzd@gmail.com
Perumanna	0495-2430364	9383471863	perumannakkzkzd@gmail.com
Peruvayal	0495-2490192	9383471864	kbperuvayal@gmail.com
ADA Koyilandy	0496-2623826	9383471832	adakoyilandy@gmail.com
Koyilandy	0496-2631691	9383471836	koyilandykzkzd@gmail.com
Arikulam	0496-2695052	9383471833	krishibhavanarikkulam@gmail.com
Moodadi	0496-2693220	9383471837	moodadikkzkzd@gmail.com
Chengottukvu	0496-2211846	9383471834	chengottukavukzkzd@gmail.com
Chemanchery	0496-2686059	9383471835	chemancherykzkzd@gmail.com
ADA Thikkody	0496-2600530	9383471873	adathikkody@gmail.com
Payyoli	0496-2600150	9383471876	payyolikzkzd@gmail.com
Thikkody	0496-2600121	9383471877	aokbthikkodi@gmail.com
Thurayur	0496-2470210	9383471878	thurayurkzkzd@gmail.com
Keezhariyur	0496-2675097	9383471874	keezhariyurkzkzd@gmail.com
Meppayur	0496-2675421	9383471875	meppayurkzkzd@gmail.com
ADA Perambra	0496-2615570	9383471865	adaperambra1@gmail.com
Perambra	0495-2294546	9383471872	perambrakkzkzd@gmail.com
Kayanna	0496-2659104	9383471869	kayannakkzkzd@gmail.com
Nochad		9383471871	nochadkkzkzd@gmail.com
Chakittapara	0496-2662003	9383471866	chakittaparakkzkzd@gmail.com
Changaroath	0496-2668055	9383471867	changaroathkkzkzd@gmail.com
Koothaly	0496-2610499	9383471870	koothalikkzkzd@gmail.com
Cheruvannur	0496-2775335	9383471868	Cheruvannurkzkzd@gmail.com
ADA Koduvally	0496-2210050	9383471820	adakdly@gmail.com
Kattipara	0495-2270071	9383471821	kattiparakkzkzd@gmail.com
Kizhakkoth	0495-2200422	9383471822	kizhakkothkkzkzd@gmail.com
Kodenchery	0495-2236107	9383471823	kodencherykzkzd@gmail.com
Koduvally	0495-2214500	9383471824	koduvallykzkzd@gmail.com
Koodaranhi	0495-2252147	9383471825	koodaranhikkzkzd@gmail.com
Madavoor	0495-2244190	9383471826	madavoorkkzkzd@gmail.com
Omassery	0495-2281060	9383471827	omasserykzkzd@gmail.com
Puduppadi	0495-2220309	9383471829	kbpuduppadi@gmail.com
Thamarassery	0495-2223828	9383471830	thamarasserykzkzd@gmail.com
Thiruvambady	0495-2252050	9383471831	kbthiruvambady@gmail.com
ADA Ulliyeri	0496-2654243	9383471894	adauliyeri@gmail.com
Ulliyeri	0496-2654269	9383471902	ulliyerikkzkzd@gmail.com
Naduvannur	0496-2654320	9383471899	naduvannurkzkzd@gmail.com
Balussery	0496-2705054	9383471896	balusserykzkzd@gmail.com
Panangad	0496-2642036	9383471901	panangadkkzkzd@gmail.com
Koorachundu	0496-2660088	9383471897	koorachundukzkzd@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Kottur	0496-2658525	9383471898	kotturkbkzd@gmail.com
Atholi	0496-2672141	9383471895	atholikbkzd@gmail.com
Unnikulam	0496-2646434	9383471903	unnikulambkzd@gmail.com
Other Offices			
State Seed Farm Perambra	0496-2614221	9383471808	saossfperambra@gmail.com
State Seed Farm Pudukkottai	0495-2220175	9383471809	saossfpudukkottai@gmail.com
Coconut Nursery Thikkoti	0496-2606788	9383471810	adathikkoti@gmail.com
District Soil Testing Lab	0496-2600250	9383471791	ascdstlthikkoti@gmail.com
Mobile Soil Testing Lab	0496-2606633	9383471792	ascmstlkkd@gmail.com
ADA(Seed) Vatakara	0496-2520400	9383471801	adaseedvatakara@gmail.com
District Agricultural Farm Koothali	0496-2663264	9383471806	koothalifarm@gmail.com
State Agmark Grading Laboratory Vengeri	0495-2237514	9383471794	chemistsagl@gmail.com
Farmers Training Centre Vengeri	0495-2373582	9383471793	ftckzd@gmail.com
ATMA Vengeri	0495-2378997		
AUWM Vengeri	0495-2376514	9383471795	
AUWM Vengeri, Asst. Secretary (JDA)		9383471796	
Asst.Ex.Eng.Office, Asst. Secretary (ADA)	0495-2723766	9383471798	

WAYANAD (STD Code:0493)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	6202506	9383472442	paowayd@gmail.com
Project Director ATMA	6204540	9383471992	atmawayanad@gmail.com
DDA(YP)		9383472394	ddywayanad@gmail.com
DDA(NWDPRA)		9383471911	ddnwdprawayd@gmail.com
DDA(W M)		9383471910	ddawmwayd@gmail.com
DDA(C)		9383471912	
DDA (E&T)		9383471913	ddaeandtwynd@gmail.com
DDA(H)		9383471914	ddahwayd@gmail.com
Deputy Director of Agriculture ATMA (DPD 5)		9383472001	
Assistant Principal Agricultural Officer		9383471916	
Technical Assistant		9383471915	
ADA (M)		9383471921	
ADA Kalpetta	6207544	9383471927	adakpta@gmail.com
Kalpetta	6202720	9383471928	kbkalpetta@gmail.com
Pozhuthana	6255186	9383471935	aokbpoza@gmail.com
Thariode	6250361	9383471936	aokbthariode@gmail.com
Meppadi	6281845	9383471931	kbmeppadi@gmail.com
Padinjarathara	6273221	9383471934	kbpadinj@gmail.com
Vythiri	6255165	9383471938	aokbvythiri@gmail.com
Muttil	6202722	9383471933	kbmuttil@gmail.com
Muppainad	6217250	9383471932	kbmoopainad@gmail.com
Vengappally	6202548	9383471937	kbvengappally@gmail.com
Kottathara	6284126	9383471930	aokbktr@gmail.com
ADA Sulthan Bathery	6227210	9383471953	adasbby@gmail.com
Nenmeni	6266290	9383471956	kbnenmeni@gmail.com
Ambalavayal	6260181	9383471954	krishibhavanabl@gmail.com
Meenangadi	6246280	9383471955	aokbmgdy@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Sulthan Bathery	6220040	9383471958	aokbsbi@gmail.com
Noolpuzha	6270061	9383471957	krishibhavanoolpuzha@gmail.com
ADA Mananthavady	5244422	9383471939	adamtdy@gmail.com
Vellamunda	5230115	9383471945	aokbvellamunda@gmail.com
Thondernad	5236310	9383471944	krishibhavanthondernad@gmail.com
Edavaka	5246697	9383471940	aoedavaka@gmail.com
Mananthavady	5242225	9383471941	agrioffmtdy@gmail.com
Thavinjal	5256040	9383471942	kbthavinhal@gmail.com
Thirunelly	5250144	9383471943	aotnly@gmail.com
ADA Panamaram	5220271	9383471946	adapnmb@gmail.com
Panamaram	5220209	9383471950	aokbpm@gmail.com
Poothadi	6210070	9383471951	kbpothadi@gmail.com
Pulpally	6242699	9383471952	kbpulpally@gmail.com
Mullankolly	6240016	9383471949	kbmullankolly@gmail.com
Kaniyambetta	6284112	9383471948	krishibhavanbta@gmail.com
Other Offices			
Asst.Executive Engineer		9383471924	
(Agri)-Wayanad, Kaniyambetta	6284747	9383471926	aeeagriwayanad@gmail.com
ASC Mananthavady	5242499	9496316340	ascwayanad@gmail.com
CES Ambalavayal	6260001	9447933145	cesabl003@gmail.com
RAWM Sulthan bathery (Secretary / Deputy Director of Agriculture)	6223192	9383471922	rawmarketbathery@gmail.com

KANNUR (STD Code:0497)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	2706154	9383472300	jdaknr@gmail.com
Project Director (ATMA)		9383471993	
Deputy Director of Agriculture (ATMA) DPD 6		9383472003	
Deputy Director of Agriculture (WM)		9383472026	
Deputy Director of Agriculture (NWDPR)		9383472027	
Deputy Director of Agriculture (C)		9383472028	
Deputy Director of Agriculture (YP)		9383472029	
Deputy Director of Agriculture (E&T)		9383472031	
Deputy Director of Agriculture (H)		9383472032	
Assistant Principal Agricultural Officer	4972706154	9383472034	jdaknr@gmail.com
Technical Assistant	4972706154	9383472033	jdaknr@gmail.com
Assistant Director of Agriculture (M)			
ADA Payyannur	0498-5209588	9383472053	adapnr@gmail.com
Cherupuzha	0498-5242520	9383472265	kbcherupuzha@gmail.com
Eramam - Kuttur	0498-5270780	9383472250	kberamam@gmail.com
Karivellur-Peralam	0498-5262142	9383472257	karivellur.kb@gmail.com
Kankole-Alapadamba	0498-5283955	9383472260	kbkankol@gmail.com
Kunhimangalam	4972810920	9383472259	kunhimangalamkb@gmail.com
Payyannur	0498-5202261	9383472251	krishibhavanpnr@gmail.com
Peringom	0498-5237800	9383472252	kbperingome@gmail.com
Ramanthali	0498-5222950	9383472262	kbramanthali123@gmail.com
ADA Thaliparamba	0460-2205135	9383472054	ada.tpba@gmail.com
Alakode	0460-2256476	9383472082	aokbalakode476@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Andhoor	2781474	9383472065	kbandhoor@gmail.com
Chapparapadavu	0460-2270035	9383472072	krishibhavan18@yahoo.com
Chengalayi	0460-2260888	9383472076	aochengalai@gmail.com
Kadannappally	0498-5270700	9383472080	krishibhavankadannapally@gmail.com
Kurumathur	0460-2224141	9383472078	kbkurumathur@gmail.com
Naduvil	0460-2251600	9383472074	aokbnaduvil@gmail.com
Pariyaram	0460-2202610	9383472071	pariyaramkb@gmail.com
Pattuvam	0460-2220550	9383472068	aopattuvam@gmail.com
Thaliparamba	0460-2201245	9383472066	kbtaliparamba@gmail.com
Udayagiri	0460-2286549	9383472085	krishibhavanudayagiri@gmail.com
ADA Kalliaserry	0497-2866710	9383472055	adaksry@gmail.com
Cherukunnu	0497-2860080	9383472201	aokbcherukunnu@gmail.com
Cheruthazham	0497-2800365	9383472165	aocheruthazham@gmail.com
Ezhome	0497-2871622	9383472161	kbezhome@gmail.com
Kalliaserry	0497-2781580	9383472163	aokbkalliasseri@gmail.com
Kannapuram	0497-2860112	9383472157	aokbkannapuram@gmail.com
Madayi	0497-2874875	9383472155	madayikrishibhavan@gmail.com
Mattool	0497-2843322	9383472160	kbmattul@gmail.com
Narath	0460-2240335	9383472156	aonarath@gmail.com
ADA Kannur	0497-2747086	9383472056	adakannur@gmail.com
Azhikode	0497-2772372	9383472142	aoazhikode@gmail.com
Chirakkal	0497-2775199	9383472144	kbchirakkal@gmail.com
Pallikkunnu	0497-2749522	9383472150	kbpallikkunnu@gmail.com
Kannur	0497-2700693	9383472145	kannurkrishibhavan@gmail.com
Pappinissery	0497-2788953	9383472151	kbppy123@gmail.com
Puzhathi	0497-2749622	9383472148	kbpuzhathi@gmail.com
Valapattanam	0497-2777321	9383472153	kbvalapattanam@gmail.com
ADA Iritty	0490-2486160	9383472057	adairitty@gmail.com
Aralam	0490-2456130	9383472212	aokbaralam@gmail.com
Ayyankunnu	0490-2456059	9383472213	aokbayyankunnu@gmail.com
Keezhallur	0490-2487220	9383472208	aokbkeezhallur@gmail.com
Keezhur Chavassery	490-2433270	9383472217	aokbkeezhurchavassery@gmail.com
koodali	0490-2487420	9383472215	aokoodali@gmail.com
Mattannur	0490-2474007	9383472230	kbmattannur@gmail.com
Payam	0490-2422455	9383472204	aokbpayam@gmail.com
Thillankeri	0490-2405270	9383472207	aokbthillanker@gmail.com
ADA Irikkur	0460-2297320	9383472058	adaikr@gmail.com
Eruvessy	0460-2212155	9383472182	kberuvessy@gmail.com
Irikkur	0460-2297340	9383472196	kbirikkur@gmail.com
Kuttiattur	0497-2790037	9383472190	kbktrao@gmail.com
Malappattam	0460-2235149	9383472189	aokbmpm@gmail.com
Mayyil	0460-2274066	9383472192	aokbmayyil@gmail.com
Padiyoor	0460-2278600	9383472186	aokbpadiyoor@gmail.com
Payyavoor	0460-2210095	9383472195	aokbpayyavoor@gmail.com
Sreekandapuram	0460-2230494	9383472184	aokbskpm@gmail.com
Ulikkal	0460-2228160	9383472180	ulikalkb@gmail.com
ADA Edakkad	0497-2824590	9383472059	ada.edakkad@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Chelora	0497-2721318	9383472125	aokbchelora@gmail.com
Chembilode	0497-2850192	9383472126	kbchembilode@gmail.com
Edakkad	0497-2835796	9383472129	aoedakkad@gmail.com
Elayavoor	0497-2728125	9383472130	kbelayavoor@gmail.com
Kadambur	0497-2821288	9383472134	kbkadambur@gmail.com
Kolachery	0460-2242500	9383472135	kbkolachery@gmail.com
Munderi	0497-2857218	9383472137	kbmunderi@gmail.com
Peralassery	0497-2827182	9383472140	kbperalassery@gmail.com
ADA Thalassery	0490-2344607	9383472060	thalasseryada@gmail.com
Anjarakandy	0497-2853443	9383472114	kbanjarakandy@gmail.com
Dharmadam	0490-2346066	9383472102	aodharmadam@gmail.com
Eranholi	0490-2389022	9383472104	kberanholi@gmail.com
Kodiyeri	0490-2357160	9383472107	kbkodiyeri@gmail.com
Muzhappilangad	0497-2833791	9383472103	kbmuzhappilangad@gmail.com
New-Mahe	0490-2333634	9383472110	kbnewmahe@gamil.com
Pinarayi	0490-2382713	9383472119	kbpinarayi@gmail.com
Thalassery Block (M)	0490-2344703	9383472117	kbthalassery@gamil.com
Vengad	0490-2385237	9383472376	kbvangad@gamil.com
ADA Peravoor	0490-2443215	9383472172	adapvr@gmail.com
Kanichar	0490-2446680	9383472166	kbkancr@gmail.com
Kelakam	0490-2416101	9383472177	aokelakam@gmail.com
Kolayad	0490-2303384	9383472174	krishibhavankolayad@gmail.com
Kottiyoor	0490-2431177	9383472176	aokottiyoor@gmail.com
Malur	0490-2401200	9383472167	aomalur@gamil.com
Muzhakkunnu	0490-2458460	9383472170	kbmuzhakkunnu@gmail.com
Peravoor	0490-2443080	9383472172	kbperavoor@gmail.com
ADA Panoor	0490-2316016	9383472062	adapanoor@gamil.com
Chokli	0490-2338200	9383472094	aokbchokli@gmail.com
Kadirur	0490-2388233	9383472099	kbkadirur@gmail.com
Kariyad	0490-2394701	9383472097	kbkariyad@gmail.com
Mokeri	0490-2317067	9383472086	aokbmcri@gmail.com
Panniyannur	0490-2314454	9383472091	aokbpanniannur@gmail.com
Panoor	0490-2318570	9383472088	aopanoor@gmail.com
Peringalam	0490-2394260	9383472092	aokbperingalam@gmail.com
ADA Kuthuparamba	0490-2362090	9383472063	adakuthu10@gmail.com
Koothuparamba	4902365080	9383472231	kbkuthuparamba@gmail.com
Chitariparamba	0490-2300132	9383472236	kbchitaariparamba@gmail.com
Kunnothuparamba	0490-2464347	9383472242	kbknp2013@gmail.com
Kottayam Malabar	0490-2364910	9383472245	kbkottayammalabar@gmail.com
Mangattidam	0490-2368061	9383472238	aomanagattidam@gmail.com
Pattiam	0490-2367189	9383472240	kbpattiam@gmail.com
Thripangattur	0490-2466227	9383472247	agricultureofficertp@gmail.com
Other Offices			
Aralam Farm	0490-2444740		aralamfarm2010@gmail.com
AEE	0497-2725229	9383472050	aeegrknr@gmail.com
ATMA	0490-2365154	9383472003	atmaknr@gmail.com
Coconut Nursery Palayad	0490-2345766	9383472049	cnpalayad@gmail.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
District Agricultural Farm Thaliparamba	0460-2203154	9383472042	kannurdaf@gmail.com
District Soil Testing Lab	0460-2206812	9383472038	dstlknr@gmail.com
Mobile Soil Testing Lab		9383472040	
State Seed Farm Kankole		9383472046	
State Seed Farm Vengad		9383472047	
Hybridization Unit Chalode		9383472048	

KASARGOD (STD Code:0499)

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Principal Agricultural Officer	0499-4255346	9383472400	paoksd1@gmail.com
Project Director (ATMA)		9383472994	
Deputy Director of Agriculture (WM)		9383471959	
Deputy Director of Agriculture (NWDPR)		9383471960	
Deputy Director of Agriculture (C)		9383471961	
Deputy Director of Agriculture (YP)		9383471962	
Deputy Director of Agriculture (E&T)		9383471963	
Deputy Director of Agriculture (H)		9383471964	
Deputy Director of Agriculture (ATMA) DPD		9383472004	
Assistant Principal Agricultural Officer		9383471966	
Technical Assistant		9383471965	
Assistant Director of Agriculture (M)		9383471969	
ADA Nileshwar	0467-2280357	9383471974	adanileshwar@gmail.com
Nileshwar	0467-2280517	9383472334	nileshwarkb@gmail.com
Kayyur-Cheemeni	0467-2251301	9383472331	kbcheemeni@gmail.com
Cheruvathur	0467-2263434	9383472326	kbcheruvathur@gmail.com
Padne	0467-2213805	9383472338	kbpadne@gmail.com
Pilicode	0467-2260298	9383472336	kbpilicode@gmail.com
Valiyaparamba	0467-2258600	9383472341	kbvaliyaparamba@gmail.com
Thrikaripur	0467-2214230	9383472328	kbtrikaripur@gmail.com
ADA Kanhangad	0467-2207355	9383471975	adakgd@gmail.com
Udma	0467-2237427	9383472308	krishibhavanudma@gmail.com
Pallikkara	0467-2272124	9383472377	kbpallikkara@gmail.com
Ajanur	0467-2268900	9383472305	krishibhavanajanur@gmail.com
Pullur-Periya	0467-2233010	9383472307	kbpullurperiya@gmail.com
Madikai	0467-2240644	9383472302	madikaikb@gmail.com
Kanhangad (M)	0467-2202877	9383472297	kbkhdagri@gmail.com
ADA Parappa	0467-2254121	9383471976	parappaada@gmail.com
Balal	0467-2242551	9383472351	krishibhavanbalal@gmail.com
Kodom Belur	0467-2346100	9383472356	kbkbelur@gmail.com
Panathady	(0467-2227010)	9383472354	kbpanatadi@yahoo.com
Kallar	0467-2224766	9383472355	kallarkrishibhavan@gmail.com
Kinanur-Karindalam	0467-2259297	9383472357	krishibhavanckgp@gmail.com
West Eleri	0467-2245599	9383472353	kbwesteleri@gmail.com
East Eleri	0467-2222872	9383472352	kbtheasteleri@gmail.com
ADA Kasaragod	0467-4226108	9383471977	adaksd@yahoo.com
Madhur	4231288	9383472325	madhurkrishibhavan@gmail.com
Mogralputhur	4232006	9383472316	kbmogralputhur@gmail.com
Chengala	4280065	9383472321	aokbchengala@yahoo.com

Name of Office	Landline	Mobile	e-mail id
Kasaragod (M)	4230560	9383472310	afokbksd@gmail.com
Chemnad	4237557	9383472312	kbchemnad@gmail.com
Kumbala	0499-8216802	9383472315	aokbkumbala@gmail.com
Badiadka	0499-8286696	9383472319	aobadiadka@gmail.com
ADA Karadka	4260350	9383471978	karadkaada@gmail.com
Muliyar	4252649	9383472280	muliyarkrishbhavan@gmail.com
Karadka	4260356	9383472273	krishbhavankaradka@gmail.com
Delampady	4270095	9383472271	delampadykbc@gmail.com
Bedadka	4210201	9383472268	aokbbedadka@gmail.com
Kuttikol	4205353	9383472278	kuttikolkbc@gmail.com
Kumbadaje	8260009	9383472275	kbkumbadaje@gmail.com
Bellur	8266022	9383472270	krishbhavanbellur@yahoo.com
ADA Manjeshwar	0499-8274447	9383471979	manjeshwarada@yahoo.com
Vorkady	8202321	9383472285	vorkadykrishbhavan@yahoo.com
Manjeshwar	8273321	9383472283	manjeshwarkb@yahoo.com
Meenja	8252321	9383472286	meenjakb@yahoo.com
Mangalpady	8240049	9383472292	aokbmangalpady@yahoo.com
Paivalike	8205175	9383472290	paivalikekrishbhavan@yahoo.com
Puthige	8245210	9383472294	puthigekrishbhavan@yahoo.com
Enmakaje	8225231	9383472295	krishbhavanenmakaje@yahoo.in

DEPARTMENTAL FARMS

THIRUVANANTHAPURAM	Office	Mobile
District Agricultural Farm, Peringamala	0472-2846488	9383470306
Banana Nursery, Peringamala		9383470305
State Seed Farm, Ulloor	0471 2530035	9383470298
State Seed Farm, Chirayinkeezhu	0470 2644291	9383470299
Coconut Nursery, Valiyathura	0471 2508222	9383470301
Coconut Nursery, Kazhakkuttam	0471 2413195	9383470302
KOLLAM		
District Agricultural Farm, Anchal	0474 - 2270447	9383470361
Cashew Farm, Kottarakkara	0474 - 2450602	9383470366
State Seed Farm, Kottarakkara	0474 - 2450602	9383470366
State Seed Farm, Karunagapally	0476 - 2620290	9383470336
State Seed Farm, Kadakkal	0474 - 2426666	9383470334
PATHANAMTHITTA		
State Seed Farm, Adoor	0473-4291869	9383470516
State Seed Farm, Pullad	0469 2661917	9383471416
Sugarcane Seed Farm, Pandalam	04734 293955	9383470517
ALAPPUZHA		
District Agricultural Farm, Mavelikkara	0479 2357690	9383470692
State Seed Farm, Arunoottimangalam	0479 2358700	9383470690
State Seed Farm, Veeyapuram	0479 2318490	9383470689
KOTTAYAM		
District Agricultural Farm, Kozha	0482-2232684	9383470721

	Office	Mobile
State Seed Farm, Kozha	0482-2295040	9383470719
State Seed Farm, Valachira	0482-9299306	9388470720
IDUKKI		
District Agricultural Farm, Areekuzha	0486-2278599	9383470832
State Seed Farm, Karimannoor	0486-2263560	9383470831
State Vegetable Farm, Vandiperiyar	04869 253543	9383470834
ERNAKULAM		
District Agrl. Farm, Neriya Mangalam	0485 2445516	9383471195
State Seed Farm, Aluva		9383471192
State Seed Farm, Okkal	0484 2464941	9383471193
Coconut Nursery, Vyttila	0484-2700779	9393471194
THRISSUR		
District Agricultural Farm, Chelakkara	0488 4252636	9383471433
State Seed Farm, Mannuthy	0487 2371678	9383471430
State Seed Farm, Kodassery	0480 2743834	9393471427
State Seed Farm, Nadavarambu	0480-2822027	9383471429
State Seed Farm, Edathuruthy	0480-2870221	9383471431
State Seed Farm, Pazhayannor	0488 4226260	9383471428
State Seed Farm, Pananchery	0487 2283345	9383471426
Coconut Nursery, Irinjalkuda	0480 2822052	9383471432
PALAKKAD		
Horticulture Development Farm, Malampuzha		9383471486
Orange & Vegetable Farm, Nelliampathy	0492-3246225	9383471482
Integrated Seed Development Farm, Eruthiampathy	0492-3292043	9383471484
Central Orchard, Pattambi	0466-2212009	9383471487
State Seed Farm, Alathur	0492-2223313	9383471492
State Seed Farm, Kunnannur	0491-2572224	9393471490
State Seed Farm, Kongadu	0491-2930990	9383471488
State Seed Farm, Ananganadi	0466-2963171	9383471489
State Seed Farm, Muthalamada		9383471491
MALAPPURAM		
Seed Garden Complex, Munderi		9383471631
District Agricultural Farm, Chungathara	0493 1230104	9393471637
State Seed Farm, Chokkad		9383471641
State Seed Farm, Thavanur		9383471640
State Seed Farm, Anakkayam	0483 2848126	9383471642
Coconut Nursery, Parappanangadi	0494 - 2413314	9383471639
KOZHIKODE		
District Agricultural Farm, Koothali	0496 2662264	9383471806
State Seed Farm, Perambra	0496 2614221	9383471808
State Seed Farm, Pudupadi	0496-2512340	9383471809
Coconut Nursery, Thikkodi	0496 2606788	9383471810
KANNUR		
District Agricultural Farm, Taliparamba	0460 2203154	9383472042
State Seed Farm, Vengad	0490 2308047	9383472047
State Seed Farm, Kankole	0498 5280050	9383472046
Coconut Nursery, Palayad	0490-2345766	9383472049
T x D Farm, Chalod, Kannur		9383472048

KASARAGOD

State Seed Farm, Kasaragod	04994 230510	9383471969
State Seed Farm, Pullur	0467 2268808	9383471971
Cashew Development Office	04994 262272	
Cashew Progeny Orchard, Aadoor, Gwalimugha, Kasaragod		9383471972

DISTRICT SOIL TESTING LABORATORIES (DSTL) IN KERALA

	Office	Mobile
1. District STL, Parottukonam, Nalanchira P.O., Thiruvananthapuram - 695 015.	0471 2533044	9383471516
2. DSTL, Mamoottil Kadavu, Kavanadu.P.O., Kollam	0474-2797869	9383470348
3. DSTL, Sanathanapuram, Alappuzha -3.	0477-2266862	9383470573
4. DSTL, Kadakkad, Pandalam, Pathanamthitta.	04734-256645	9383470511
5. DSTL, Kozha P.O., Kottayam.	0482-2231156	9383470715
6. DSTL, Areekuzha P.O., Thodupuzha, Idukki.	04862-281162	9383470830
7. DSTL, Vytila, Ernakulam, Kochi-19.	0484-2703976	9383471185
8. DSTL, Chempukavu, Thrissur - 20.	0480-2701630	9383471410
9. DSTL, Mele Pattambi, Palakkad - 679 306.	9447075482	9383471466
10. DSTL, Up Hills, Malappuram - 5.	0483-2731390	9383471628
11. DSTL, Tikkoti, Kozhikode.	0496-2600250	9383471791
12. DSTL, Mananthavady, Wayanad.	04935-242499	9383471926
13. DSTL, Karimbam P.O., Thaliparamba, Kannur.	0460-2206812	9383472038
14. DSTL, Seed Farm Complex (Agri.), A.T. Road, Kasaragod.	04994-227438	

CENTRAL SOIL PLANT HEALTH CENTRE (CSPHC)

CSPHC, Parottukonam, Nalanchira P.O., Thiruvananthapuram - 695 015. 2541776 9383471331

MOBILE SOIL TESTING LABORATORIES (MSTL)

	Office	Mobile
1. MSTL, Parottukonam, Nalanchira P.O., Thiruvananthapuram - 695 015.	0471 2530622	9383471213
2. MSTL, Mamoottil Kadavu, Kavanadu.P.O., Kollam.	04742797795	9383470339
3. MSTL, Sanadanapuram, Kalarkodu, Alappuzha- 3	0477-2266863	
4. MSTL, Up Hills, Malappuram - 5.	0483-2731390	9383471628
5. MSTL, Tikkoti, Sanadanapuram, Kozhikode.	496 2606633	9383471792
6. MSTL, Karimbam P.O., Thaliparambu, Kannur.	04972764595	9383472040
7. MSTL, Chempukavu, Thrissur - 20.	9446537419	9383471412
9. MSTL, Mele Pattambi, Palakkad - 679 306.	0466-2212993	9383471469
8. MSTL, Kozha.P.O., Kottayam.	0482-2230030	9383470716
10. Central STL, Parottukonam, Nalanchira.P.O., Thiruvananthapuram.		

FERTILIZER QUALITY CONTROL LABORATORIES (FQCL)

1. FQCL, Parottukonam, Nalanchira P.O., Thiruvananthapuram - 695 015.	Email: fqcltvp.agri@gmail.com	0471-2530578	9383471771
2. FQCL, Pattambi, Palakkad - 679 306.	Email: fqclptb@gmail.com	Ph: 0466 2212048	9383471474

PESTICIDE TESTING LABORATORY (PTL)

PTL, Parottukonam, Nalanchira P.O.,
Thiruvananthapuram - 695 015.

Email:ddaptl.agri@gmail.com

0471-2530867

SEED TESTING LABORATORIES (STL)

1. State Seed Testing Laboratory,
Kalarcode, Alappuzha - 688 003   Email:sstlalappuzha@gmail.com   0477 2268615   9383470578
2. Seed Testing Laboratory,
Parottukonam, TVM - 15.   Email:aosstltvpm@gmail.com   9383470262

STATE AGMARK GRADING LABORATORIES OF KERALA (SAGL)

1.	SAGL, Agricultural Wholesale Market, Venpalavattom, TVM-695029.	0471 2558930	9383470297
2.	SAGL, Thirumullavaram, Kollam - 12.	0474 2791410	9383470332
3.	SAGL, PM 354/12, Illrd Floor, P.P. Road, Pathanamthitta.	04734 252801	9383470512
4.	SAGL, Beach Road, Sea View Ward, Alappuzha - 12.	9447804033	9383470577
5.	SAGL, Near H.D. Commercial Centre, Kottayam - 1.	9496000935	9383470718
6.	SAGL, Vyttila, Thammanam P.O., Ernakulam.	9495427788	9383471186
7.	SAGL, KAEP Building, Opp. St.Joseph's Womens College, Irinjalakuda P.O., Thrissur.	9496003624	9383471416
8.	SAGL, Pallimukku, Thathamangalam P.O., Palakkad.	04923 2535708	9383471473
9.	SAGL, Malaparamba P.O., Kozhikode - 9.	0495 237514	9383471794
10.	SAGL, Civil Station, F block, Kannur.	0460 2205773	

STATE BIO-CONTROL LAB, MANNUTHY

Phone : 0487-2374605, 9496003629, 9383471417 email. bmfotvm@yahoo.co.in

BIO-TECHNOLOGY AND MODEL FLORICULTURE CENTRE

KAZHAKUTTAM, THIRUVANANTHAPURAM. Phone : 0471-2413739, 9383470291 email. adabmfc@gmail.com

STATE BIO-FERTILIZER LABORATORY (SBFL)

1. SBFL, Parottukonam, Nalanchira P.O. Thiruvananthapuram-695 015   0471-2530578
2. BFL, Mele Pattambi P.O, Pattambi,   Email-boqclptb@gmail.com   0466-2212048
Palakkad Dist. - 679 306
3. Biofertilizer & Organic Manure Quality Central Laboratory
Melepattambi P.O., Pattambi, Palakkad-679306   Email-boqclptb@gmail.com

PARASITE BREEDING STATIONS (PBS)

1. PBS, Agriculture whole sale Market Anayara,
Trivandrum 695029   9383472016
2. PBS, State Agmark Grading Lab, Kollam   saosagkollam04@gmail.com   0474 2991410   9383470717
3. PBS, Kalarcode, Sanadanapuram P.O., Alappuzha   9383472018
4. PBS, Kottayam   9383472019
5. PBS, Vyttila, Ernakulam Dist.   9383472022
6. PBS, Irinjalakuda, Thrissur Dist. 680 121   9383472023
7. PBS, Parappanangadi, Malapapuram   9383472232
8. PBS, Thikkodi, Kozhikode Dist.   9383472025
9. PBS, State Seed Farm, Kasaragod-671121   9383472375

KERALA CENTRE FOR PEST MANAGEMENT

MANCOMPU, THEKKEKKARA P.O., ALAPPUZHA, Ph: 0477 2702683. Mob: 9383470696
pdkcpm@gmail.com

REGIONAL AGRICULTURAL TECHNOLOGY TRAINING CENTRES (RATTC)

(1) Thiruvananthapuram, Kazhakuttom;	0471 2413739	rattckzhm@gmail.com	9383471415
(2) Kottayam, Kozha;	04822 231 351	ddarattkkozha@gmail.com	9383470816
(3) Ernakulam, Vyttila;	0484 2703694	rattcvyttila@gmail	9383470960
(4) Palakkad, Malampuzha	0491 2815912	rattcmpz@gmail.com	9383471494
(5) Kannur, Thaliparamba	0460 2203151	ddarattctpba @yahoo.com	9383472390

FARMERS TRAINING CENTRES (FTC)

1. Farmers Training Centre Pandalam, Pathanamthitta.	04734-252244	ftcpandalam@gmail.com	93834701513
2. Farmers Training Centre, Vengeri, Kozhikode,	0495 2373582	ftckzd@gmail.com	9383471793

AGRICULTURAL WHOLESALE MARKETS

1. Agricultural Urban Wholesale Market, Venpalavattom, Anayara P.O., Thiruvananthapuram-29	0471 2558930	9383470309
2. Agricultural Rural Wholesale Market, Nedumangad P.O., Thiruvananthapuram,	0472 2813932	9383470311
3. Agricultural Urban Wholesale Market, Maradu, Nettoor P.O. Ernakulam - 682 304	0484 2701042	9383471190
4. Agricultural Rural Wholesale Market, Muvattupuzha, Ernakulam -686 673,	0484 2813200	9383471187
5. Agricultural Urban Wholesale Market, Tadampattuthazham, Vengeri, Kozhikode - 673 010	0495 2376514	9383471795
6. Agricultural Rural Wholesale Market, Ammayi Palam, Sulthan Bathery P.O., Wayanad-673592	0493-6223192	9383471922

ENGINEERING OFFICES

Sl. No.	Name of officer	Designation	Mobile Number	Office address	Phone Number	Email address
1	C.K. Rajmohan	EE(A)	9383470693	Office of the Executive Engineer(Agri), Sanathanapuram PO, Kalarkode Alappuzha, Kerala-686 668	4772-266084	eeagria@gmail.com
2	Mohan C.K.	EE(A)	9496296784	Office of the Executive Engineer(Agri), Puthiyara PO Kozhikkode, Kerala-673 004	0495-2725354	eeagrikde@gmail.com
3	Haja Shereef M.	AEE(A)	9446377184	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri),Venpalavattom, PO, Anayara, Thiruvananthapuram, 695021	0471-2743820	aeegrivtm@gmail.com,
4	Prabha Devi P.S.	AEE(A)	9400889188	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), Kavanad , Kureepuzha South, Kollam, Kerala 691012	0474-2795434	aeegriskm@yahoo.in
5	G. Jayapraksh	AEE(A)	8281211692	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), Kadakkad, Pandalam, Kerala 689501	0473-4252939	aeegrpandalam@gmail.com
6	Shiny Lukose	AEE(A)	9447462572	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), Kalarkode Alappuzha-686 668	0477-2268098	aeaalpy@gmail.com
7	Sumesh Kumar T.	AEE(A)	9447344143	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), Vayasakunnu, Kottayam- 686001	0481-2561585	aeegrictm@gmail.com
8	Sailaja L.	AEE(A)	9446740469	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri),SH8, Thodupuzha, Kerala 685584	0486-2228522	aeegriddk@gmail.com

9	Suresh Kumar	AEE(A)	9447599178	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), Tagore Rd, Karuvelipady, Thoppumpady, Kochi, Kerala 682005	0484-2703974	aeegriekm@gmail.com
10	Sooraj Kannan K.	AEE(A)	9496122599	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), 2nd Floor, National Highway Building Complex, Chembukkav, Thrissur, Kerala 680005	0487-2325208	aeegrtsr@gmail.com
11	Sam K. James	AEE(A)	9946043156	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), Bus Stand, Palakkad Malampuzha SP Line Rd, Malampuzha-I, Kerala 678651	4912-816028	aeepkd@gmail.com
12	Santhosh P.B.	AEE(A)	9526119161	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), Anakkayam,PO Malappuram-676509	0483-2848127	aeempm@gmail.com
13	Abdul Vahab V.S.	AEE(A)	9847411709	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), jail, near District, Near Maharani Hotel, Op. Sahakarna Bhavan, Puthiyara, Kozhikode, 673004	0495-2723766	aeegrikkd@gmail.com
14	Sabu M.S.	AEE(A)	9446307887	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), Muttill P.O. Kalpetta, Wayanad- 673121	0493-6202747	aeegriwayanad@gmail.com
15	Sudheer Narayanan N.	AEE(A)	9383472050	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), Pathitipparamba, Chovva P.O., -670006, Kannur	0497-2725229	aeegriknr@gmail.com
16	Saidalavi M.	AEE(A)(i/c)	9495032155	Office of the Assistant Executive Engineer(Agri), A.T. Road, Kasaragod, Kerala 671121	0499-4225570	aeeksd@gmail.com
17	Lal C.L.	AEE(A)	9447101223	Research Engineer Research Testing & Training Centre Vellayani PO, Thiruvananthapuram Kerala-695522	0471-2481763	rttctvpm@gmail.com

OTHER MAJOR INSTITUTIONS

KERALA FARMERS WELFARE FUND BOARD

Principal Agricultural Office Building Complex, Chembukkavu P.O., Thrissur -680020
Phone: 04872320500 Email: ceo.ksfwfb@gmail.com, jceokfwfb@gmail.com

Chairman : **Prof (Dr.) P. Rejendran** 9847159209
Chief Executive Officer : **Shri. S. Subramanian IIS** 9497724200

HARITHA KERALAM MISSION

T.C. 2/3271 (3) (4), Haritham, Kuttanad Lane, Near Govt. Girls Higher Secondary School, Pattom P.O, Thiruvananthapuram-695 004 +91 471 2449939. haritham@kerala.gov.in

Name	Mobile no	Email
Dr. T.N. Seema Co-ordinator, Navakerala Karma Padhathi II		
Indu S Administrative Officer	9446456435	aoharithakeralam@gmail.com
Abraham Koshy Consultant - Water Resources	9447388184	abrahamkoshy@hotmail.com
Sajeev S.U. Consultant - Agriculture	9387801694	sanjeevsu106@gmail.com
T.P. Sudhakaran Consultant - (Capacity Building & Coordination) Technical Officer- Agriculture	9895029009	tpsudhakaran@gmail.com
Technical Officer - Water Resources		
P. Ajayakumar Technical Officer - Waste Disposal Management	9447221655	ajayanhi@gmail.com

Rajendran Nair V.

Technical Officer (Capacity Building & Coordination) 9446104370 rajisakhav@gmail.com

Manoj B

Public Relations Officer 9895882812 manojarga@gmail.com

T. Jayanthy

Accounts Officer

Shiji S.J

Assistant 9496368511 shijisj14@gmail.com

DISTRICT COORDINATORS

Kasaragod	M.P.Subramanyan	9497301687	mpperikamana64@gmail.com
Kannur	E.K Somasekharan	9744333345	somumalapattam@gmail.com
Kozhikode	Prakash P	9447768058	hkmkozhikode@gmail.com
Wayanad	E Suresh Babu	9495031023	hkmwayanad@gmail.com
Palakkad	Y Kalyana Krishnan	9400583312	kalyanakrishnany@gmail.com
Malappuram	Jithin TVS	9497541531	hkmmalapuram@gmail.com
Ernakulam	P.S Jayakumar (i/c)	9446504599	sujithkarunekm@gmail.com
Thrissur	P.S Jayakumar	9446849395	psjayakumar123@gmail.com
Idukki	G.S Madhu	9447466229	madhugsdr@gmail.com
Kottayam	P Ramesh	9447862064	rameshpdwaraka@gmail.com
Alappuzha	K S Rajesh	9497676809	ksralpy2@gmail.com
Pathanamthitta	R Rajesh	9400912190	rajeshgptcvchr@gmail.com
Kollam	S Isacc	9447721737	harithakeralamissionklm@gmail.com
Trivandrum	D Humayoon	7558049330	humayoond@gmail.com

SMALL FARMER'S AGRI BUSINESS CONSORTIUM, KERALA

1st Floor, Administrative Block, AUWM, Anayara P.O, Thiruvananthapuram 695029
Phone: 0471-2742110, email: sfackerala@gmail.com, sfackerala.agri@kerala.gov.in

	Office	Mobile
President: Ishita Roy IAS (Agriculture Production Commissioner)		8826272707
Managing Director: Tessy Abraham Email: sfackerala@gmail.com, Website: www.sfackerala.org	0471-2742113	9383470650
Rajesh Kumar S. - Project Director	0471-2742110	9383470280
Salin Tapasi - Project Leader	0471-2742110	9383470281
Asha Raj - Manager (Projects)	0471-2742110	9383470282

STATE AGRICULTURAL PRICES BOARD

Statue, General Hospital Road, Thiruvananthapuram - 695 023

Chairman : **Dr. P. Rajasekharan**

Secretary : **Sreekala S.** 0471 2473411 e-mail : sapbstatue@gmail.com

VEGETABLE AND FRUIT PROMOTION COUNCIL KERALAM (VFPCCK)

Mythri Bhavan Kakkanad, Kochi-682037. Phone: 0484-2881333

Email-vfpcckorg@gmail.com. Website: www.vfpcck.org

Chairman: **Sri. P. Prasad**

Hon'ble Minister for Agriculture Development and Farmers Welfare

Chief Executive Officer: V Sivaramakrishnan 9447701000

Director (A & F): **Shri. Srikrishnan K.** 9447702000

Director (Projects I): **Smt. Shyla Pillai** 9447981155

Director (Projects II): **Shri. K Sajan Andrews** 9447989955

CONTACT DETAILS OF VFPCCK

SL No	District Managers	Contact No. District Office	Contact No. District Manager	District Office Address
1	Thiruvananthapuram	0471-2335480	9446455663	District Manager VFPCCK Training Center, 38, Vipanchika, Bakery Junction Chempakanagar, Trivandrum-695001 Email-vfpck.tvm@gmail.com
2	Kollam	0474-2160364	9447988455	District Manager VFPCCK Training Center, Swathi, Naduvathur Factory Junction, Kottarakkara, Kollam-691506 Email-vfpck.klm@gmail.com
3	Pathanamthitta	0473-4252030	9447988355	District Manager VFPCCK Training Center, Kaveri Building, Near Sastha Temple, Pandalam, Pathanamthitta Email-vfpck.pta@gmail.com
4	Kottayam	0481-2534709	9447988255	District Manager VFPCCK Training Center, Pandarasseril Building, Near Village Office, Ettumanoor, Kottayam-686631 Email-vfpck.ktm@gmail.com
5	Idukki	04864-223502	9447988155	District Manager VFPCCK Training Center, Opp. Mini Industrial Estate, NH 49 Adimali P O, Idukki-685561 Email-vfpck.idk@gmail.com
6	Alappuzha	0479-2380976	9446394468	District Manager VFPCCK Training Center, Building No.CP-X/382, First Floor, SDM Building, Karimulakkaljn, Komallur P O, Kayamkulam, Alappuzha Email-vfpck.alp@gmail.com
7	Ernakulam	0484-2422273	9447988055	District Manager VFPCCK Training Center, VFPCCK,Kakkanad Ernakulam-682037 Email-vfpck.ekm@gmail.com
8	Thrissur	0480-2727950	9447982255	District Manager VFPCCK Training Center, J M Complex, Near ITC Bank, Aloor Road, Kodakara-680301 Email-vfpck.tsr@gmail.com
9	Palakkad	04922-223826	9447986655	District Manager VFPCCK Training Center, Opp. Gurukulam High School, Alathur, Palakkad-678541 Email-vfpck.pkd@gmail.com
10	Malappuram	0483-2768987	9447984455	District Manager VFPCCK Training Center Padmasree Building, Industrial Estate Road Near Town Hall, Manjeri, Malappuram- 676121 Email-vfpck.mlp@gmail.com
11	Calicut	0495-2225517	9447983355	District Manager VFPCCK Training Center, Sithara Buildings Thamarassery, Calicut673573 Email-vfpck.clt@gmail.com

12	Kannur	0497-2708211	9497715463	District Manager VFPC Training Center, C/o Dr. Ramesh Babu Yogasala Road, Kannur-1 Email-vfpc.knr@gmail.com
13	Wayanad	04936-286012	9447988655	District Manager VFPC Training Center, Building No.G-525, Ground Floor, Ward No.6, KaniyampettaPanchayath Kambalakkad P O, Wayanad-673121 Email-vfpc.wnd@gmail.com
14	Kasargode	0467-2217410	9497715463	District Manager VFPC Training Center, Alhalal Building, Magham Road, Al aminPalli, Kanjangad P O, Kasargode Email-mpakgd@vfpc.org
15	SPP	0492-2222706	9447988555	District Manager VFPC Seed Processing Plant, Opp. Gurukulam High School, Alathur, Palakkad-678541 Email-vfpc.spp@gmail.com
16	Krishi Business Kendra (KBK) Ernakulam Shri. Sunil Paul	0484-2881300	9497713883	VFPC Krishi Business Kendra (KBK) Near Dooradarshan Kendra Kakkanad, Kochi-682037 Email-vfpc.kbk@gmail.com
17	Krishi Business Kendra (KBK) Thiruvananthapuram	0471-2740480	8281635530	VFPC Krishi Business Kendra (KBK) World Market, Near Anayara KSRTC Deppo Thiruvananthapuram-695029 Email-kbktvmvfpc@gmail.com
18	Krishi Business Kendra (KBK) Kasargode	04994-257061	9446644880	VFPC Krishi Business Kendra (KBK) BC Road, Vidyanaagar Post Near Collectorate, Kasargode-671123 Email-kbkkasaragod.vfpc@gmail.com
19	Thalir Branded Outlet	-	9447103313	Kunnakara, Kottarakkara thalir.ktka@gmail.com
20	Banana & Vegetable Pack House, Wayanad	0493-6246306	9447988655	Kamma P O, Mananthavadi vfpcpackhousewnd@gmail.com
21	Hi Tech Plug Nursery, Nadukkara	-	9447900025	Nadukkara, Muvattupuzha Vfpc.pn@gmail.com
22	Soil Testing Lab, Alappuzha	-	9446394468	VFPC-SPAAC, Puthanchantha Thuravoor South, Cherthala, Alappuzha
23	Soil Testing Lab, Malappuram	-	8547601603	VFPC-SPAAC, Kootala Road, Thiruvalli P O, Malappuram
24	Bio-Control Lab, Ayiloor, Palakkad	-	9447986655	VFPC Bio Control Lab, Near Kairadi Milk Society, Ayiloor

KISSAN KERALA PROJECT

Chief Project Coordinator, Kissan Kerala Project, Kissan Operations Centre, 0471 - 2700965, 2700947
 IIITM-K Building, Technopark Campus, Trivandrum - 695 581 Fax : 0471 - 2527568
 Email : info@kissanerala.net

KERALA STATE AGRICULTURE MECHANISATION MISSION

Agriculture Research Station, Mannuthy, Thrissur

Dr. U. Jayakumaran
 Special Officer & CEO, KSAMM

9447530673
 Email : spokksasc@kerala.gov.in

KERALA STATE SEED DEVELOPMENT AUTHORITY (KSSDA)

Agricultural Complex, Chembukkav P. O., Thrissur 680020

Phone: 0487 2330299, 0487 2331299

E mail - jdakssda@hotmail.com; jdakssda@gmail.com

Chairperson: Ishita Roy IAS (Principal Secretary & Agriculture Production Commissioner)	Office 0471-2333042	Mobile
Additional Director of Agriculture - Sri. Oommen Thomas		9383473747
Deputy Director of Agriculture - Smt. Bindu V.		9383471419
Assistant Director of Agriculture - Sri. George T. Abraham		9383471420

KOLE DEVELOPMENT AUTHORITY

KLDC Building, Chembukavu P.O., Thrissur, 680020

Ph: 0487-2320503, 9383472393. Email: kldstsr@gamil.com

Chairman: **Shri. K. Rajan** (Minister, Revenue)

Vice Chairman : **T.N. Prathapan M.P.**
E.T. Muhammed Basheer M.P.

Special Officer : **Smt. Haritha V. Kumar** (District Collector, Thrissur)

INTERNATIONAL RESEARCH AND TRAINING CENTRE FOR BELOW SEA LEVEL FARMING, KUTTANAD

Thottappally P.O. Alappuzha-688561 Phone/Fax: 0477 2297001 e-mail: irtcbsf@gmail.com

Director : **Prof (Dr).K.G.Padmakumar**

Deputy Director (Agriculture): **Smt. Rekha Bhaskar**

Administrative Officer : **Shri.D.Vimal Kumar**

AGRICULTURE RELATED PROGRAMMES THROUGH RADIO AND TV

Media	Programme	Day	Time
All India Radio	Vayalum Veedum	Monday to Friday	6.50 pm
	Agricultural News	Every Day	7.05 am
Ananthapuri FM	Njattuvela	Monday, Tuesday, Wednesday Thursday	6.00pm
Devikulam FM	Njattuvela	Monday, Tuesday, Wednesday Thursday	5.30 - 5.45 pm
Kochi FM	Njattuvela	Monday, Tuesday, Wednesday Thursday	5.45 - 6.00 pm
Mancheri FM	Njattuvela	Monday, Tuesday, Wednesday Thursday	5.30 - 5.45 pm
Kozhikodu Real FM	Njattuvela	Monday, Tuesday, Wednesday Thursday	5.15 - 5.30 pm
Kannur FM	Njattuvela	Monday, Tuesday, Wednesday Thursday	5.30 - 5.45 pm
Thrissur FM & AM	Njattuvela	Monday, Tuesday, Wednesday Thursday	5.30 - 5.45 pm
Doordarsan	Krishidarsan	Monday to Friday	5.30 pm
	Noorumeni	Sunday	9.30 am
Kairali News	Noorumeni	Saturday	3.30 AM
Asianet	Kissan Krishideepam	Saturday Sunday	7.30 am
Jaihind	Mannum Manushyanum	Sunday Saturday	9.30 am 6 am
Jeevan	Harithakeralam	Monday to Friday	5.30 pm
Mathrubhumi	Krishibhoomi	Monday to Friday	3.30 pm, 6.30 am
Manorama	Nattupacha	Saturday	5.30 pm
Media One	Njaattuvela	Monday, Tuesday	4.00 pm
Kaumudi TV	Haritham Sundaram	Sunday, Monday, Tuesday, Friday Saturday	12.35pm 4pm 7.35 pm 8pm 10pm
Janam	Nattuvarampu	Sunday	4.30 pm

ANIMAL HUSBANDRY DEPARTMENT

Directorate of Animal Husbandry, Vikas Bhavan, Palayam, Thiruvananthapuram, Kerala 695033
Ph: 0471-2302283. E-mail : directorah.ker@nic.in, Web: ahd.kerala.gov.in

Name	Designation	Land Phone (Extension)	E-mail.Id
Dr.A.Kowsigan, IAS	Director	0471-2302381 - 22, 55	directorah.ker@nic.in
Dr.S.M.Sabu	Addl. Director(AH)	0471 -2303683 - 30	adlah.ahd@kerala.gov.in
Dr.Jiji Mon Joseph	Addl.Director (Plg)	0471-2303683 - 41	adplg.ahd@kerala.gov.in
Dr.Premjain E.J	Joint Director (LP)	0471-2303683 - 60	jdlp.ahd@kerala.gov.in
Dr.Vinuji	Joint Director (P)	0471-2303683 - 70	jdp.ahd@kerala.gov.in
Dr.K.G.Geetha	Joint Director (Stat)	0471-2303683 - 60	jdstat.ahd@kerala.gov.in
Dr.Maheen.M	Deputy Director (V)	0471-2303683 - 33	ddv.ahd@kerala.gov.in
Dr.Mathews	Deputy Director (E)	0471-2303683 - 11	dde.ahd@kerala.gov.in
Dr.Giri.S.S	Deputy Director(b)(P)	0471-2303683 - 80	ddp.ahd@kerala.gov.in
Dr.Anilkumar.V.A	Deputy Director (Plg)	0471-2303683 - 80	ddplg.ahd@kerala.gov.in
Dr.Rayne Joseph	Deputy Director (KV)	0471-2303683 - 90	ddkv.ahd@kerala.gov.in
Dr.Pushpalatha R.	Deputy Director (SH)	0471-2303683 - 55	ddsh.ahd@kerala.gov.in
Dr.Selvakumar P.	Asst. Director (Plg)	0471-2303683 - 84	adplg.ahd@kerala.gov.in
Dr.R.Venugopal	Asst.Director (RE)	0471-2303683 - 27	adre.ahd@kerala.gov.in
Dr.Sivadurga S.	Asst.Director (CD)	0471-2303683 - 26	adcd.ahd@kerala.gov.in
Dr.Binu Prasad	Asst. Director (FD)	0471-2303683 - 94	adfd.ahd@kerala.gov.in
Prasanth.K.R			
Dr.Suja Mary Kosi	Asst. Director (CSO)	0471-2303683 - 25	adcso.ahd@kerala.gov.in
Dr.Balachandran.B	IT Officer	0471-2303683 - 96	ito.ahd@kerala.gov.in
Dr.Bimal R.S	Liaison Officer	0471-2303683 - 21	liaisonahd@gmail.com
Dr.Manu P Raveendran	Veterinary Surgeon	0471-2303683 - 87	vs1.ahd@kerala.gov.in
Dr.Ganesh	Veterinary Surgeon	0471-2303683 - 89	vs2.ahd@kerala.gov.in
Dr.Soumya Vijayakumar	Veterinary Surgeon (insurance cell)	0471-2303683 - 93	Insurance.ahd@kerala.gov.in
Sri.Rajeev Kumar	Finance Officer	0471-2303683 - 20	sfo.ahd@kerala.gov.in
Smt.Hazeena Kalliyath	Administrative Officer	0471-2303683 - 10	sao.ahd@kerala.gov.in
Sri.Krishnakumara Pillai	Accounts Officer	0471-2303683 - 24	ao.ahd@kerala.gov.in
Smt.Asha Nalarajan	Administrative Asst I	0471-2303683 - 23	aa2.ahd@kerala.gov.in
Smt.Jessy Jaicob	Administrative Asst II	0471-2303683 - 29	aa1.ahd@kerala.gov.in

STATE LEVEL OFFICERS

Name	Designation	Land phone	E-mail.Id
Dr.Sindhu.K	Director, IAH &VB, Palode, TVM	0472-2840262	dirvbi.ker@nic.in
Dr.Winny Joseph	Additional Director, SLBP (HQ), TVM	0471-2730662	cru.slbphq@kerala.gov.in
Dr.Harikrishnakumar.G.R	Registrar, Kerala state Veterinary Council, TVM	0471-2435246	keralastateveterinarycouncil@yahoo.com
Dr.Mini Jose	Chief Disease Investigation Officer, Siad, Palode	0472-2840252	cdio.ahd@kerala.gov.in
Dr.Sindhu. s	Project Coordinator, Animal Disease Control Project	0471-2733416	pcadcp.ker@nic.in
Dr.Meera Unwin Antony	Principal Training Officer(ic), LMTC, Kudappanakunnu, TVM	0471-2732918	ptotvm.ahd@kerala.gov.in
Dr.Joe Kuriakose	Principal Training Officer, LMTC, Mundayad, Kannur (retires on 30-09-2021)	0497-2763473	jointdirectormundayad@gmail.com

Dr.Jayanthi. M.V	Joint Director (RE), Rinderpest Eradication Scheme, Palakkad	0491-2520626	jdre.pkd.ahd@kerala.gov.in
Dr.Renny K.Oommen	Deputy Director, Avain Disease Diagnostic Lab, Thiruvalla	0469-2700413	addkerala@gmail.com
Dr.Bindhu. E.T	Cattle Sterility Officer, Cattle Sterility Office, Aluva, Ernakulam	0484-2624083	sterlab@gmail.com
Dr.Eppen John,	Livestock Products Inspecting Officer, State Laboratory for Marine and Agri Products Maradu, Ernakulam	0484-2703710	slmap.ahd@kerala.gov.in
Dr.Mathew. M	Production Manager, Central Hatchery ,Chengannur	0479-2452277	ch.ahd@kerala.gov.in
Dr.Jacob. K.M	Deputy Director, Multi Speciality Veterinary Hospital, Kudappanakunnu	0471-2733344	msvhtvm.ahd@kerala.gov.in

DISTRICT ANIMAL HUSBANDRY OFFICERS

Name	Name of District	Land Phone	E-mail id
Dr.T.M.Beena Beevi	Trivandrum	0471-2330736	dahotvm@kerala.nic.in
Dr.Suja T. Nair	Kollam	0474-2793464	dahoklm@kerala.nic.in
Dr.K. Ajilast	Pathanamthitta	0468-2322762	dahopta.ker@nic.in
Dr.Geo A.G	Alappuzha	0477-2252431	dahoalp@kerala.nic.in
Dr.Thankachan. O.T	Kottayam	0481-2563726	dahoktm@kerala.nic.in
Dr. Jayachandy	Idukki	0486-2222894	dahoidki@kerala.nic.in
Dr. Baby Joseph	Ernakulam	0484-2360648	dahoekm@kerala.nic.in
Dr.Suraja. O.G	Thrissur	0487-2361216	dahotsr@kerala.nic.in
Dr. Reji Varghese George. P	Palakkad	0491-2520297	dahopkd@kerala.nic.in
Dr. Uma. K.V	Malapuram	0483-2734917	dahompm@kerala.nic.in
Dr. K Ramadevi	Kozhikkode	0495-2768075	dahokzkd@kerala.nic.in
Dr.Vinod Kumar. P	Wayanad	04936-202292	dahowynd@kerala.nic.in
Dr.Girishu Babu. M.P	Kannur	0497-2700267	dahoknr@kerala.nic.in
Dr.Nagaraja . P	Kasargode	0499-4255483	dahoksgd@kerala.nic.in

DISTRICT-WISE IMPORTANT TELEPHONE NUMBERS

THIRUVANANTHAPURAM

District Annual Husbandry Office	0471 2330736	Central Veterinary Store	0471 2330736
District Veterinary Centre (DVC)	0471 2302643	District Co-ordinator Office, ADCP	0471 2301661
District Livestock Farm (DLF), Kudappanakunnu	0471 2732962	Regional Poultry Farm (RPF) Kudappanakunnu	0471 2730804
Pig Breeding Unit (PBU) Parassala	0471 2201680	Jersey Farm, Vithura	0472 2786126
Jersey Farm Extension Unit, Chettachal	0472 2185364	Goat Farm (GF) Parassala	0471 2202822
Intensive Cattle Development Office (ICDP)	0471 23210801	SLBP Deputy Director Office	0471 2326557

REGIONAL ANIMAL HUSBANDRY CENTERS (RAHC)

RAHC, Attingal	0470 2626499
RAHC, Aralumoodu	0471 2222064
RAHC, Nedumangad	0472 2804790
RAHC, Parassala	0471 2201686
RAHC, Trivandrum	0471 2321090

VETERINARY POLY CLINICS

VPC, Nedumangad	0472 2802200	VPC, Parassala	0471 2204822
-----------------	--------------	----------------	--------------

VETERINARY HOSPITALS

Attingal	0470 2628664	Chirayinkil	0470 2647650
Kanjiramkulam	0471 2264100	Kilimanoor	0470 2675965
Koithoorkonam	0471 2617693	Malayinkeezh	0471 2279650
Nalanchira	0471 2533650	Neyyattinkara	0471 2226409
Thakaraparambu	0470 2651074	Thiruvallam	0471 2382253
Uchakkada	0471 2267650	Vamanapuram	0472 2871688
Vattiyoorkavu	0471 2369131	Vellamkolly	0470 2679941
Vengode	0471 2709040		

VETERINARY DISPENSARIES

Alamukku (Poovachal)	0472 2896266	Amboori	0471 2246044
Arumanoor	0471 2210011	Aruvikkara	0472 2889000
Attinkuzhy	0471 2412531	Balaramapuram	0471 2405099
Kadakampally	0471 2741340	Kadinamkulam	0471 2752756
Kalamachal	0472 2853111	Kallikadu	0471 2271132
Kalloor	0471 2429040	Kamukinkode	0471 2222106
Karakulam	0471 2370010	Karumkulam	0471 2211311
Keezhattingal	0470 2688257	Kulathoor	0471 2218515
Kunnathukal	0471 2250211	Kuttichal	0472 2853837
Kuttiyani	0472 2585700	Malayadi	0472 2892182
Maranalloor	0471 2297470	Mudakkal	0470 2631088
Murukumpuzha	0471 2425155	Navayikulam	0470 2692227
Ottasekharamangalam	0471 2257879	Palode	0472 2840810
Peringamala	0472 2843060	Perunkadavila	0471 2278142
Pulimath	0470 2672142	Pulimoodu	04702652993
Pullampara	0472 2828118	Sarkara	0470 2642977
Thrikannapuram	0471 2351448	Uzhamalakkal	0472 2898077
Vakkom	0470 2142194	Varkala	0470 2608111
Velavoor(Manickal)	0472 2583304	Vellanadu	0472 2882020
Venkulam	0470 2661011	Vettor	0470 2609099
Vilappil	0471 2270172	Vilvoorkal	0471 2281988
Vithura	0472 2859500	RP Checkpost, Parassala	0471 2204222

KOLLAM

DAHO,Kollam	0474-2793464	DVC Kollam	0474-2795076
Kollam	0474-2795076	ICDP Office Kottarakkara	0474-2454123
LMTC Kottiyam	0474-2537300	Mobile Veterinary Office Kollam	
RAIC Sasthamcottah	0476-2837150	RAIC Sasthamcottah (2)	0476-2837149
RAIC Kottarakkara	0474-2459611	RAIC Kottarakkara (2)	0474-2459610
RAIC Kottiyam	0474-2535345	RAIC Pathanapuram	0475-2353405
RPF Kollam	0474-2799222	RPF Kollam (2)	0474-2799221
RP Vigilance Unit, Punalur		VD Kuzhimathicadu	0474-2026928
VD East Kallada	0476-2084665	VD Kummil	0474-2447114
VD Maruthamonpally	0474-2049853	VD Nilamel	0474-2434699
VD Prayar South	0476-2899557	VD Roadvila	0474-2467939
VD Sankarapuram	0474-2439400	VD, Adichanalloor	
VD, Ezhukone	0474-2065830	VD, Kannanalloor	0474-2501140

VD, Kottamkara	0474-2707797	VD, Kulasekharapuram	0476-2625069
VD, Munroe Island	0474-2543414	VD, Nallila	0474-2566111
VD, Panyam		VD, Pattazhi	0475-2399641
VD, Poruvazhy	0476-2821618	VD, Punukkannoor	0474-2520562
VD, Puthenkulam	0474-2512720	VD, Sooranadu South	0476-2854400
VD, Thenmala	0475-2336319	VD, Ummannoor	0474-2071510
VD, Venchempu	0475-2252732	VD, Yeroor	0475-2278718
VD,Chengamanadu	0474-2696065	VD,Inchakkadu	0474-2045523
VD,Mynagappally	0476-2846121	VD,Pavithreswaram	0474-2621175
VD,Sasthamcottah	0476-2837050	VH Anchal	0475-2270160
VH Ayoor	0475-2294646	VH Pathanapuram	0475-2035600
VH, Chathannur	0474-2596979	VH, Chavara	0476-2681001
VH, Chemmakkad		VH, Cheruvakkal	0474-2670780
VH, Kadakkal		VH, Sakthikulangara	0474-2772289
VPC, Paravur	0474-2518080	VPC,Arinallor	0476-2874293
ADCP Kollam	0474-2797276	BBF Kuriottumala	0475-2227485
Block Office,Ithikkra	0474-2593260	CFSS,Chavara	0476-2684805
CFSS, Kottiyam	0474-2535345	CFSS Kollam	0476-2797276
CFSS Kottarakkara	0474-2459611	CFSS Sasthamcotta	0476-2837150
CFSS,Kadakkal		Clinical Lab Kollam	0474-2795076
VD West Kallada	0476-2587866	VD Alappadu	0476-2827300
VD Aryanjavu	0475-2344002	VD Chadayamangalam	0474-2477410
VD Chirakkara	NIL	VD Chithara	
VD Eravipuram	0474-2764577	VD Kannettil	0476-2062800
VD Karavoor	0475-2385151	VD Mangad	0474-2713347
VD Panavelly	0474-2047239	VD Vayakkal	0474-2472710
VD Veliyam	0474-2465599	VD, Kaduvathodu	0475-2397570
VD, Kanjavelly	0474-2706961	VD, Kulakkada	0474-2167725
VD, Mayyanadu	NIL	VD, Mulavana	0474-2520700
VD, Nedumpana	0474-2561115	VD, Panmana	0476-2670356
VD, Parakkadavu	0476-2834313	VD, Randalummoodu	0475-2328707
VD, Thekkumbhagom	0476-2883979	VD,Neendakara	0476-2081799
VD,Perayam	0474-2523495	VH Channapettah	
VH Kottiyam		VH Kulathupuzha	0475-2317062
VH Kunnicoode,		VH Manappally	0476-2865378
VH, Anchalummoodu	0474-2550699	VH, Kalluvathukkal	0474-2577643
VH, Kottarakkara	0474-2450892	VH, Kundara	0474-2546820
VH, Kunnathoor	0476-2857977	VH, Punthalathazham	0474-2719867
VH, Thevalappuram	0474-2067838	VH,Oachira	0476-2697310
VPC Karunagappally	0476-2660713	VPC Karunagappally	0476-2660712
VPC, Punalur	0475-2221555		

PATHANAMTHITTA

DAHO	04682322762	ADDL Thiruvalla	04692700413
Duck Training Institute & Hatchery	9188522711		
Duck Farm Niranam	04692711898	ADCP	04682270206
DVC	04682270908	RAIC Pathanamthitta	04682325693
ICDP Pathanamthitta	04682220418	RAIC Mallappally	04692683123

VPC Adoor	04734223445	RAIC Ranni	04735224550
VPC Thiruvalla	04692607354	VH Kozhencherry	04682261448
VPC Ranni	04735221358	VH Mallappally	04692680315
VH Ayroor	04735230470	VH Malayalappuzha	04682303206
VH Kalanjoo	04734273046	VH Pandalam	04734256405
VH Kodumon	04734280190	VH Pulikkeezhu	04692717812
VD Anickad	04692686459	VH Pullad	04692662380
VD Chathanthara	04735263300	VH Pallickal	04734289666
VD Chenneerkkara	04682257849	VD Kuttoor	04692615853
VD Chethomkara	04735223323	VD Kaviyur	04692618361
VD Elanthur	04682263462	VD Mannarakulanji	04682303179
VD Erathu	04734223439	VD Nedumpram	04692642651
VD Ezhamkulam	04734243600	VD Naranganam	04734261442
VD Elamannoor	04734247826	VD Othara	04692657966
VD Kaipattur	04682351340	VD Peringara	04692737363
VD Kallooppara	04692678728	VD Pramadam	04682336995
VD Kidangannur	04682260252	VD Puramattom	04692651809
VD Kottanadu	04692775857	VD Ranni Angadi	04735201983
VD Kottangal	04692799601	VD Ranni Perinadu	04735242011
VD Kulanada	04734261149	VD Thattayil	04734223527
VD Kuriannur	04692672857	VD Thelliyur	04692655759
VD Vayala	04734244900	VD Thumpamon	04734209858

KOTTAYAM

DAHO	04812563726		
DVC	04812564623	ADCP	04812309770
MVH	04812568768	RAHC Vaikkom	04829231267
RPF Manarkadu	04812373710	LMTC Thalayolaparambu	04829234323
RAHC Kanjirappally	04828202545	VD Memmury	04829245090
VD Anicad	04812551289	VD Mulakulam	04829253113
VD Arpookkara	04812591842	VD Mundakayam	04828274518
VD Athirampuzha	04812594388	VD Nattakam	04812432705
VD Ayarkunnam	04812546123	VD Neendoor	04812711477
VD Chengalam South	04812526110	VD Paika	04822226633
VD Chennai	04822279016	VD Paipad	04812445669
VD Kadanad	04822248013	VD Panachikadu	04812331810
VD Kallara	04829268872	VD Parathanam	04828287014
VD Kanam	04812455300	VD Parathodu	04828270110
VD Kooraly	04828265675	VD Pothempuzha	04828246240
VD Kooropada	04812701965	VD Puthuvely	04822245833
VD Kozhuvanal	04822268081	VD T V Puram	04829211852
VD Kumarakom	04812526114	VD Teekoy	04822280849
VD Kumaranalloor	04812310156	VD Thalanadu	04822280848
VD Kurichi	04812433980	VD Thekkethukavala	04828228060
VD Kurichithanam	04822250638	VD Thidanadu	04822272068
VD Madappally	04812475632	VD Thodanal	04822268350
VD Marangoly	04829264315	VD Thottappally	04812703040
VD Mattakara	04812546505	VD Thrkodithanam	04812445648
VD Meenadam	04812556889	VD Thuruthy	04812321006
VD Melampara	04822237851	VD Ullanad	04822248023

VD Melukavu	04822220608	VD Uzhavoor	04822243528
VD Valavoor	04822259009	VD Vayala	04822229392
VD Vechoor	04812277538	VD Velloor	04829225856
VD Vijayapuram	04812577177		

ALAPPUZHA

DAHO	04772252431	04772252431	
CFSP Alappuzha	04772246834	ADCP	04772252636
CFSP Haripad	04792442949	DVC	04772252635
CFSP Mavelikara	04792302262	Hatchery Chengannur	04792452277
MBVH Alappuzha	04772252635	RAIC Cherthala	04782817801
RAIC Mavelikkara	04792302262	VD Ala	04792367253
VD Kavalam		VD Anaprambal	04772122828
VD Kodamthuruth	04782561802	VD Arattupuzha	04792488900
VD Kuthiyathode	04782561803	VD Aroor	04782872052
VD Mararikulam South	04772249125	VD Aryad	04772125952
VD Muttar	04772122556	VD Ambalappuzha North	04772280544
VD Arthumkal	04782573070	VD Kumarapuram	04792418065
VD Punnapra North	04772269567	VD Thiruvanvandoor	04792427407
VD Thrikkunnappuzha	04792480688	VD Thuruthimel	04792362201
VD Vaduthala	04782873340	VD Ayaparambu	04792318480
VD Neelamperoor	04772174141	VD Budhanur	04792466388
VD Pallippad	04792487712	VD Chembumpuram	04772171298
VD Pandanad	04792466386	VD Chennithala	04793214657
VD Pathiyoor	04792437030	VD Cheppad	04792401300
VD Pattoor	04792374002	VD Cheriyanad	04792353122
VD Perumbalam		VD Cherthala	04782811188
VD Pulincunnu	04772702074	VD Chettikulangra	04792346232
VD Puliyoor	04792466387	VD Chingoli	04792487712
VD Purakkad	04772127100	VD Chunakkara	04792379440
VD Ramankary	04772703607	VD Devikulangara	04762697330
VD Thakazhi	04772275888	VD Edathua	04772210472
VD Thannermukkom	04782820070	VD Ezhupunna	04782187420
VD Thazhakkara	04792358472	VD Kadakkarapally	04782181889
VD Thuravoor	04782618262	VD Kainakary	04772171607
VD Vallikunnam	04792338644	VD Kandallloor	04792431201
VD Vayalar	04782595125	VD Kanichukulangara	04782186276
VD Veeyapuram	04792318400	VD Karuvatta	04792491700
VD Venmony	04772270495	VH Thycattussery	04782532326
VH Mulakkuzha	04792468998	VH Ambalappuzha South	04772270495
VH Muthukulam	04792474225	VH Kalavoor	04772290098
VH Nooranad	04792389397	VH Karthikappally	04792487912
VH Otappunna	04782552597	VH Kattanam	04792331621
VH Panavally	04782522091	VH Kayippuram	04782863303
VH Pattanakad	04782595123	VH Kidangara	04772753733
VH Punnapra South	04772288458	VH Krishnapuram	04792437679
VH Thamarakkulam	04792372225	VH Mannar	04792313811
VH Vathikulam	04792327292	VH Kayipuram	04782863303

VPC Chengannur	04792450558	VPC Kayamkulam	04792442949
VPC Cherthala	04782816584	VPC Mankombu	04772615105
VPC Haripad	04792418100	VPC Mavelikkara	04792340325

IDUKKI

DAHO	04862222894	DVC Thodupuzha	04862221546
ADCP	04862223878	DPF Kolani	04862221138
VD Kunchithanny	04865266357	KLDB Mattupetty	04865242202
VD Marayoor	04865253086	KLDB Training Centre	04865242201
VD Puthuppariyam	04862210992	VD Rajakkad	04868241727
VD Kanjikuzhy	04862238036	VD Keezhanthoor	04865253684
VD Vellathooval	04864277061	VD Kodikulam	04862265205
VD Thopramkudy	04868265125	VD Vazhathoppe	04862236030
VD Erattayar	04868230444	VH Muttom	04862255120
VH Peerumedu	04869233790	VH Elappara	04869242202
VH Adimaly	04864224215	R.A.H.C Kattappana	04868 250820
R.A.H.C Thodupuzha	04862 221078		

ERNAKULAM

DAHO	0484 2360648	DVC	04842351264
MVH	0484 2351264		
State Laboratory for Livestock, Marine and Agri Products, Ernakulam	0484 2703710		
CSO, Aluva	0484 2624083	RPF, Koovappady	0484-2523559
RAHC ALUVA	0484 2621588	ADCP	0484-2367495
ICDP ALUVA	0484-2624441	LMTC ALUVA	0484 2631355
MFU, KURUPPUMPADY	0484-2541078	VPC Mattanchery	0484 2210855
VPC Mattanchery	0484 2210855	VPC, Mulanthuruthy	0484 2742234
VPC, Mulanthuruthy	0484 2742234	VPC, Muvattupuzha	
VPC, North Parur	0484 2441676	VPC, North Parur	0484 2441676
VH Chendamangalam	0484 2519792	VH Eloor	0484 2546410
VH Kalady	0484 2698082	VH Kizhakkambalam	0484 2680264
VH Kolenchery	0484 2764553	VH Koothattukulam	0485 2250362
VH Kothamangalam	0485 2826933	VH Kottappady	0485 2842195
VH Nedumbassery	0484 2477246	VH Perumbavoor	0484 2595846
VH Piravam	0485 2242743	VH Puthencruz	0484 2734196
VH Sreemoolangaram	0484-2601677	VH Valakam	0485 2208714
VH Valayanchirangara	0484 2655527		

VETERINARY DISPENSARIES

VD Arakuzha	0485 2850779	VD Arayankavu	0484 2746717
VD Avoly	0485 2850779	VD Chellanam	0484 2249045
VD Cheranelloor	0484 2431618	VD Cheruvattoor	0485 2549216
VD Choorikkara	0484 2628024	VD Edakkattuvayal	0484 2738198
VD Edakkunnu	0484 2450701	VD Edavanakkad	0484 2507111
VD Elamkunnappuzha	0484 2499626	VD Ezhikkara	0484 2251087
VD Kodanad	0484 2642818	VD Kokkunnu	0484 2614020
VD Kombanad	0484 2847494	VD Kuttampuzha	0485 2588657

VD Kuzhuppilly	0484 2507151	VD Malayattoor	0484 2468673
VD Manjappetty	0484 2524270	VD Marady	0485 2837651
VD Nayarambalam	0484 2276173	VD Nellad	0484 2767332
VD Njarakkal	0484 2499622	VD Odakkally	0484 2650368
VD Okkal	0484 2698105	VD Ooramana	0485 2870472
VD Paingotoor	0485 2563370	VD Panangad	0484 2701440
VD Pothanikad	0485 2564124	VD Thiruvankulam	0484 2786840
VD Thuravoor	0484 2617921	VD Thuruthy	0484 2643708
VD Trikkakara	0484 2427763	VD Varappetty	0485 2285147
VD Veliyathunad	0484 2672830	Vennikulam	0484 2273788

THRISSUR

DAHO, Ayyanthole	0487 2361216	S.L.B.P Office	2360225
I.C.D.P.Mala	04802892422	RAHC Chalakudy	04802709067
RAHC Cherpu	2340195	RAHC Kunnamkulam	954885220070
RAHC Kodungallur	95480 2803440	DVC, Thiruvampady	2440232
CVS, VC, Olarikkara	2364166	RP Mobile Unit, Mathilakam	9447489126
ADCP, VC, Olarikkara.	2424223		
VPC Anthikad	0487 2635368	VPC Irinjalakuda	0480 2832729
VPC,Kodungallur	0480 2812430	VPC Kunnamkulam	04885 210287
PBU Kunnamkulam	04885 210287	VPC Wadakkanchery, Ottupara	04884 2203568
VH Aloor	0480 2731600	VH Chalakkudy	0480 2705547
VH Chelakkara	04884 250777	VH Kaipamangalam	2313726
VH Kumbidy	0480 2773289	VH Mannamangalam	2688739
VH Mathilakam	0480 2641576	VH Mundur	2211915
VH Ollur	0487 2215044	VH Pananchery	2282289
VH Thiroor	0487 2204282	VH Valappad	2400600
VH Vaniyampara	0487 2687047	VH Vellangallur	0480 2863071
VH Vilvattom	0480 2374045		
VD Arimbur	0487 2300095	VD Arthat	04885 228214
VD Ashtamichira	0480 2897856	VD Athirapally	0480 2769857
VD Avinissery	04872352074	VD Ayyanthole	0487 2369058
VD Chaipankuzhy	0480 2769027	VD Chirakkakode	2693559
VD Chowannur	0487 2380839	VD Desamangalam	04884 2806334
VD Edakulam	0480 2206493	VD Edathiruthy	2391906
VD Engandiyur	04872292304	VD Eriyad	0480 2815599
VD Erumapetty	04885 269260	VD Guruvayur	2557868
VD Kadappuram	0487 2252752	VD Karalam	0480 2887356
VD Karuvannur	0480 2889270	VD Kattakampal	2603904
VD Kattilappoovam	0487 2693602	VD Kattur	2870920 .
VD Killannur	0487 2205493	VD Kottanellur	0480 2735666
VD Kuttur	0487 2361070	VD Machad	0480 2878578
VD Mambra	0480 2736585	VD Mayannur	285606
VD Melur	0480 2737571	VD Moorkkanikkara	04802754545
VD Mullassery	0487 2643004	VD Mullurkkara	04884 271468
VD Mundathicode	04885 247077	VD Narayanamangalam	0480 2844683
VD Padiyur	0480 2842330	VD Pampady	04884 283787

VD Pariyaram	0480 2748200	VD Pavaratty	2251253
VD Kottappady	0487 2389070	VD Poomala	95487 2202213
VD Poopathy	0480 2893539	VD Pudukkad	04802790957
VD Punnayurkulam	0487233657	VD Sreenarayanapuram	0480 2810631
VD Thaikad	04872334345	VD Thalikulam	0487 2551028,
VD Thanikudam	0487 2695144	VD Thanniam	2275317
VD Vallachira	0480 2875207	VD Valoor	0480 2732926
VD Vatanapilly	0487 2600633	VD Vellikulangara	0480 2741668,
VD Velur	04865 285950	VD Venkitangu	2265020
VD Vynthala	0480 2773262		

PALAKKAD

DAHO	04912520297	Dvc-palakkad	4912534220
JD RE	04912520626	Rpf malampuzha	4912815206
CFSP palakkad	04912500291	Rahc palakkad	4912527358
RAHC shornur	04662224670	Adcp palakkad	4912529155
CP chemmanampathy	04923277377		
CP meenakshipuram	04923232175	CP gopalapuram	4923273102
CP kozhippara	04923235310	CP walayar	4912803450
Ggf attappady	04924209956	VPC-Alathur	4922225655
VH-Kannambra	04922266066	VH-vadackencheri	4922257910
VD-kottayi	04922285244	VD-kuthannur	4922287979
VH-kuzhalmannam	04922272929	VD-mathur	4922215334
VD-perungottukurissi	04922216136	VD-thenkurrissi	4922283040
VD-polpully	04923222260	VD-palappallam	4923222442
VD-meenakshipuram	04923234222	VD-peruvemba	4923254900
VD-vadavannur	04922215334	VD-elavanchery	4923266929
VH-nenmara	04923243604	VD-chittilanchery	4922244233
VPC-mannarkkad	04924224162	VD-kadampazhipuram	4662267899
VH-sreekrishnapuram	04662208710	VD-vellinezhy	4662285565
VD-kailiad	04662228008	VD-koppam	4662263931
VH-pattambi(ongallur)	04662201154	VH-kumaranallur	4662276526
VD-nagalassery	04662259200	VD- pattithara	4662273200
VD-walayar	04912862394	VD-malampuzha	

MALAPPURAM

DAHO	04832734917	ADCP	04833096701
District Clinical Laboratory	04832734815	MFAU Wandoor	04931247634
DPF Athavanad	04942615103	Check Post Vazhikadavu	04931274267
DVC	04832734815	RAIC Athavanad	04942615103
MFAU Kottakkal	04832102727	RAIC Nilambur	04931225247
VD Aliparambu	04933206874	VD Kalikavu	04931257065
VD Amarambalam	04931261980	VD Kallirattikkal	04832845863
VD Areacode	04832850863	VD Karuvarakundu	04931280606
VD Athavanad	04942615103	VD Kolathur	04933202388
VD Chaliyar	04931206768	VD Moothedam	04931274261
VD Cherakkaparambu	04933255120	VD Parambilpeedika	04942400190
VD Chokkad	04931215646	VD Pookulathur	04832821330

VD Edakkara	04931274470	VD Thenjipalam	04942406080
VD Edavanna	04832700292	VD Thuvur	04931284606
VD Elamkulam	04933208003	VD Uppada	04931241943
VD Irimbiliam	04942621318	VD Urungattiri	04832117155
VD Kadannamanna	04933220818	VD Vattamkulam	04942689902
VD Kalady	04942685275	VD Vazhayur	04832833684
VH Kavannur	04832862533	VD Vettathur	04933247200
VH Kondotty	04832104750	VH Perumbadappu	04942107477
VH Kottakkal	04832102727	VH Valanchery	04942638751
VH Melattur	04933277342	VH Vazhikadavu	04931274267
VH Nilambur	04931225247	VH Wandoor	04931247634
VPC Eswaramangalam	04942668321	VPC Perinthalmanna	04933225313
VPC Manjeri	04832100760	VPC Tirur	04942421725

KOZHIKODE

DAHO	04952768075	dahokzkd@kerala.nic.in	
ADCP	04952762050	dcoadcp04@gmail.com	
DVC	04952368349	cvokzkd@kerala.nic.in	
RPF Chathamangalam	04952287481	rpfnitc@gmail.com	
RAHC Kozhikode	04952768166	raicclt@gmail.com	
ICDP Kozhikode	04952762456	RCL	04952368349
CVS	04952723408	CFSS	04952768155
Rinderpest Vigilance Unit, Kozhikkode	04952721227	VH Bepore	04952416718
MVD	04952368349	VH Koduvally	04952448370
VPC Perambra	04962616401	VH Kunnamangalam	04952801209
VPC Vadakara	04962528552	VH Kunnummal	04962448370
VH Balussery	04962238636	VH Koyilandy	04962533545
VH Kavilumpara	04962565885	VH Meppayur	04952510090
VH Kodenchery	04952236699	VH Puduppady	04952510090
VD Anakampoyil	04962276044	VH Tuneri	04962557555
VD Arikkulam	04962696790	VD Chakkittapara	04962663900
VD Changaroth	04962670009	VD Cheruvannur- Muyipoth	049627750660
VD Atholi	04962674974	VD Kuruvattoor	04962812699
VD Ayanchery	04962593628	VD Makkada	04952268380
VD Azhiyur	04962500976	VD Chekkiad	04962573580
VD Chorode	04962515059	VD Edachery	04962440046
VD Eramala		VD Kavilumpara	04962565885
VD Iyyamkode, Nadapuram	04962460323	VD Narippatta	04962447722
VD Onchiyam	04962502522	VD Purameri	04962553990
VD Kayakkodi	04962588450	VD Kuttiyadi	04962599933
VD Ayanikkad	04962606899	VD Maniyur	04962230270
VD Chathamangalam	04952287520	VD Mankavu	04952331131
VD Chelannur	04952261848	VD Cheruvannur- Nallalam	04952422700
VD Maruthomkara	04962667206	VD Elathur	04952461160
VD Feroke	04952483460	VD Kadalundy	04952483460
VD Mannur	0495243001	VD Makkada	04952268360
VD Chemanchery	04962688992	VD Mavoor	04952883975
VD Chengottukavu	04962620446	VD Meladi	04962606999

VD Kakkur	04952857070	VD Mundotukalangara	04952207599
VD Thekkumkudy	04952295950	VD Maikkavu (Koodathai)	04952248844
VD Kattipara	04952270822	VD Koduvally	04952213009
VD Olavanna	04952431770	VD Kooppara	04952277707
VD Mukkom	04952296260	VD Thottumukkom	04832758025
VD Nanminda	04952456000	VD Narikkuni	04952247477
VD Omassery	04952283747	VD Perumanna	04952432020
VD Peruvayal	04952490124	VD Puthuppadi	04952234811
VD Peumanna	04952432020	VD Perivayal	04952490124
VD Puthuppadi	04952234811	VD Thalakulathur	04952853222
VD Kayanna	0496265910	VD Ramanattukara	04952441100
VD Kizhakoath	04952202233	VD Thamarassery	04952225993
VD Keezhariyoor		VD Palachottil	
VD Kizhakkan Perambra		VD Ulliyeri	04962209144
VD Koottoor	04962658099	VD Meppayur	04962679360
VD Moodadi	04962693194	VD Naduvannur	04962652170
VD Nochad		VH Panagad	04962640302
VD Koorachundu	04962661874	VD Thiruvambady	04952255585
VD Kunnakody	04962706785	VD Thodannur	04962241090
VD Thuneri	04962557555	VD Vadakara	04962528552
VD Valayam	04962460323		
VD Villiapally	04962533545	VD Unnikulam	04962645170

WAYANAD

DAHO	04936 202292	DVC	04936 202729
VPC Sulthan Bathery		VPC Mananthavady.	04935 245910
VH Kenichira		VH Meppady	04936 281320
VH Meenangady	04936 246335	VH Pallikkunnu	04936 284309
VH Pulpally	04936 240080	VH Vythiri	04936 255574
VD Ambalavayal		VD Edavaka	
VD Irulam	04936 296141	VD Kattimoola	04935 266908
VD Kottathara	04936 285800	VD Kattikkulam	
VD Makkiyad	04935 236499	VD Mooppenad	04936 280180
VD Muttil		VD Nenmeni	04936 262977
VD Noolpuzha	04936 270545	VD Padichira	04936 234003
VD Padinjarathara, Wayanad	04936 274100	VD Panamaram	04935 221001
VD Pozhuthana		VD Thariyode	04936 251594
VD Vengappally	04936 216260	VD Nadavayal	
MFAU Kalpetta		ADCP Wayanad	04936 206845
VD Vellamunda	04935 231987	LMTC Bathery	04936 220399

KANNUR

DAHO	04972700267	ADCP	04972702952
DVC	04972700184	RAIC Iritty	04902491145
Goat Farm Kommeri	04902302307	RSB Kannur	04972780144
LMTC Mundayad	04972763473	SLBP Kannur	04972711588
RPF Mundayad	04972721168	VH Alakode	04602256222
RAHC Kannur	04972700266	VH Azhikode	04972775180

VPC Chempanthotti	04602267616	VH Cheruvanchery	04902304388
VPC Chungakunnu	04902412320	VH Kuthuparamba	04902366615
VPC Iritty	04902493280	VH Mattanur	04902473970
VPC Payyannur	04985206310	VH Mavilayi	04972828092
VPC Thalassery	04902341060	VH Pappinissery	04972786140
VPC Thalipparamba	04602208655	VH Pazhayangadi	04972876122
VD Arayalinkeezhil	04902400148	VD Kuttiyeri	04602201706
VD Ayyappanthode	04902309184	VD Malappattam	04602235700
VD Blathur	04602279900	VD Mattool	04972841160
VD Chembilode	04972851145	VD Mokeri	04902315899
VD Chengalai	04602231091	VD Muriyathode	04602220688
VD Chittariparamba	04902301706	VD Muzhappala	04972851562
VD Cherupuzha	04985242910	VD Muzhappilangad	04972833701
VD Eranholi	04902353824	VD Padiyoor	04602279900
VD Irikkur	04602297450	VD Palayad	04902347166
VD Irinave	04972866170	VD Panniyannur	04902311488
VD Kadambur	04972820262	VD Parassinikadavu	049727B4487
VD Kandakkai	04602277500	VD Perumpadavu	04602280280
VD Kandonthar	04985279291	VD Pinarayi	04602383252
VD Kolacherimukku	04602244010	VD Pullooppi	04972797309
VD Kolakkad	04902444421	VD Puzhathi	04972748656
VD Kommeri	04902515153	VD Valapattanam	04972775587
VD Kudiyanmala	04602809180	VD Vengara	04972871190

KASARGOD

DAHO Kasaragod	04994 255483	RAHC Kasaragod	04994 222529
RAHC Kanhangad	04672 202325	ADCP Kasaragod	04994 226450
DVC Kasaragod	04994 224624	VH Kanhangad	0467-2200335
VH Konnakkad	0467-2223153	VH Manjeshwaram	04998-274985
VH Trikaripur	0467 2284846	VH Nileshwaram	0467-2214229
VH Uduma	0467-2265322	VD Ravaneeshwaram	0467-2419705
VD Badiadka	04998284959	VD Bedadka	04994-212299
VD Bellur	04998 266828	VD Balanthode	0467-2224999
VD Chittarikkal	0467-2223153	VD Cheemeni	04672251707
VD Delampady	04994 270081	VD Dharmanagar	04998202220
VD Kallar	0467-2224999	VD Kodakkad	04985-263769
VD Kalichanadukkam	0467-2256778	VD Kayyur	0467-2231609
VD Karinthalam	0467-2259128	VD Kumbala	04998217291
VD Kuttikole	04994206686	VD Madhur	04994 230977
VD Madikai	0467-2283349	VD Mangalpady	04998240566
VDMeenja	04998 252611	VD Mogralputhur	04994 232200
VD Muliyar	0467-251080	VD Mulleria	04994262417
VDMugu	04998-247508	VD Madakkara	0467-263743
VD Naimarmoola	04994-251080	VD Paravanadukkam	04994 239940
VD Periy	0467 2323338	VD Perla	04998 226822
VD Padne	04672 278169	VD Paivalike	04998207382
VD Plachikkara	0468-2245964	VD Thachangad	04672274030
VD Valiyaparamba	0467-2300015		

MAJOR DIAGNOSTIC LABORATORIES

1. State Institute for Animal Diseases (Former CDIO), Palode, Thiruvananthapuram.	0472-2840252
2. Avian Disease Diagnostic Laboratory, Thiruvalla.	0469- 2700413
3. State Laboratory for Livestock, Marine and Agriculture Products (SLMAP) Maradu, Ekm	0484-2703710
4. Rabies & Leptospirosis Diagnostic Laboratory, Dist. Vetry. Centre, Kollam	0474-2795076

LIVESTOCK FARMS

1. District Livestock Farm, Kudappanakkunnu, Thiruvananthapuram	0471-2732962
2. Jersey Farm, Vithura, Thiruvananthapuram	0472-2786126
3. Jersey Farm Extension Unit, Chettachal, Thiruvananthapuram	0472-2185364
4. Regional Poultry Farm, Kudappanakkunnu, Thiruvananthapuram	0471-2730804
5. Pig Breeding Unit, Parassala, Thiruvananthapuram.	0471-2201680
6. Goat Farm, Parassala, Thiruvananthapuram	0471-2202822
7. Goat Breeding Unit, Kudappanakkunnu, Thiruvananthapuram	0471-2732962
8. Hightech Dairy Farm, Kuriottumala, Kollam	0475-2227485
9. Regional Poultry Farm, Kollam (Turkey Farm)	0474-2537300
10. Goat Breeding Unit, Kuriottumala, Kollam	0475-2227485
11. Duck Farm, Niranam, Pathanamthitta	0469-2711898
12. Central Hatchery, Chengannur, Alappuzha	0479-2452277
13. Pig Farm, Kappad, Kottayam	0469-2711898
14. Regional Poultry Farm, Mannarcaud, Kottayam	0481-2373710
15. District Poultry Farm, Kolani, Idukki	04862-221138
16. Regional Poultry Farm, Koovappady, Ernakulam	0484-2523559
17. Pig Breeding Unit, Kunnamkulam, Thrissur	04885 210287
18. Goat Farm, Attapadi, Palakkad District.	9446149910
19. Regional Poultry Farm, Malampuzha, Palakkad	0491-2815206
20. District Poultry Farm, Athavanadu, Malappuram	0494-2615103
21. Regional Poultry Farm, Chathamangalam, Kozhikode	0495-2287481
22. Goat Farm, Komeri, Kannur	0490-2302307
23. Regional Poultry Farm, Mundayad, Kannur	0497-2721168

LIVESTOCK MANAGEMENT TRAINING CENTRES (LMTC)

Name	Officer Name	Number	Email id
LMTC, Kudappanakkunnu	Dr. Meera Unwin Antony (i/c)	0471- 2732918	ptotvm.ahd@kerala.gov.in
LMTC, Kottiyam	Dr. D.Shine Kumar	0474 2537300	adlmtckottiyam.ahd@kerala.gov.in
LMTC, Chengannur	Dr. Neena.S	0479-2452277	centralhatchery1961@gmail.com
LMTC, Thalayolaparambu	Dr. R.Mini	0482-9234323	lmtc_tmp.ahd@kerala.gov.in
LMTC, Aluva	Dr. P.M.Rajana	0484-2631355	aluvallmtc.ahd@kerala.gov.in
LMTC, Malampuzha	Dr.Velayudha Kumar.R	0491-2815454	malampuzhalmtc@gmail.com
LMTC, Mundayad	Dr. K.P.Sunilkumar (i/c)	0497-2763473	jointdirectormundayad@gmail.com
LMTC Wagamon	Dr. K.K.Shaji	9447219214	lmtcvagamon@gmail.com
LMTC, Sulthan Bathery	Dr. Prakash	7025856542	lmtcsby.ahd@kerala.gov.in
LMTC, Athavanad	Dr. Shajan Jacob	0494-2962296	lmtcatvdmlpm.ahd@kerala.gov.in
Duck Training institute & hatchery, Manjadi	Dr. Jacob Vargheese	046929655351	duckfarmanx.ahd@kerala.gov.in

AVAILABILITY OF POULTRY LAYERS, BROILERS, HATCHING EGGS

Thiruvananthapuram - RPF Kudappanakunnu KSPDC Kudappanakunnu, Pettah	04712730804 0471-2468585
Kollam - Turkey Farm - Kollam KSPDC Kottiyam	0474-2537300 9495000913
Alappuzha - Central Hatchery, Chengannur	
Pathanamthitta - Duck Farm, Niranam Duck Hatchery, Manjady	0469 2711898 0469 2963303
Kottayam - Regional Poultry Farm, Manarcaud	
Idukki - District Poultry Farm, Kolani, Thodupuzha	
Ernakulam - District Poultry Farm, Koovapady	0484 -2523559
Palakkad - Regional Poultry farm, Malampuzha	0491 2815206
Malappuram - District Poultry Farm, Athavanad	0494 2615103
Kozhikode - Regional Poultry Farm, Chathamangalam	
Kannur - Regional Poultry Farm, Mundayad	0497 2721169

Rabbits

Thiruvananthapuram - District Livestock Farm, Kudappandakkunnu	0471 2732962
---	--------------

DAIRY DEVELOPMENT DEPARTMENT

DIRECTORATE OF DAIRY DEVELOPMENT DEPARTMENT, PATTOM, THIRUVANANTHAPURAM

Fax - 0471 -2444987, e-mail - dir.dairy@kerala.gov.in, dddtvm@gmail.com

Designation	Name of Officer	Office Phone No.	Mobile No.
Director	V.P. Sureshkumar	0471 - 2445799 0471 - 2445749	9447867975
Joint Director (General)	V.P. Suresh Kumar	0471 - 2445799	9447867975
Joint Director (Planning)	K. Sasi Kumar	0471 - 2445799	9446376988
Joint Director (State Dairy Lab)	Rafi Paul	0471-2440074	9497453867
Administrative Officer	Ajaykumar K.	0471 - 2445799	9895023918
Finance Officer	Saraswathy.P.V	0471 - 2440853	8921440730
Deputy Director (Planning)	Silvi Mathew	0471 - 2445799	8075052797
Deputy Director (Extension)	RamGopal.R	0471 - 2445799	6235661111
Deputy Director (General)	Salini Gopinath	0471 - 2445799	9400032197
Deputy Director (egov.&IT)	Rajeetha R.	0471 - 2445799	9446300767
Assistant Director (IT Cell)	Prasanth.G.S	0471 - 2445799	9497639939
Assistant Director/Subject Matter Specialist (Dairy)	Harsha.V.S	0471 - 2445799	9447001071
Assistant Director - SDL	Aswathy.M.G	0471 -2440074	9995185846
Sr.Dairy Extension Officer - Project Cell	Fahad.M	0471 - 2445799	9847541453
Dairy Extension Officer - Tech. Cell	Muhammed Reez	0471 - 2445799	9447376452
Dairy Extension Officer - Tech. Cell	Sreejith.P	0471 - 2445799	9497280970
Dairy Extension officer - SDL	Raji Rajan	0471 -2440074	9746185197
Dairy Extension officer - SDL	Nimmi Ameer	0471 -2440074	9495592514
Dairy Extension officer - SDL	Indu.S	0471 -2440074	8289820995
Dairy Extension Officer - Project Cell	Vidhubala.S	0471 - 2445799	9496200776
Administrative Assistant	Girijakumari.M.T	0471 - 2445799	9847774637

STATE LEVEL OFFICERS

THE STATE DAIRY LABORATORY, THIRUVANANTHAPURAM

Rafi Paul, The Joint Director, The State Dairy Laboratory,

Pattom, Thiruvananthapuram - 695004

0471-2440074

statedairy@kerala.gov.in

STATE FODDER FARM

Radhika P.M., The Assistant Director, State Fodder Farm,

Valiathura, Thiruvananthapuram -8

0471-2501706

dd-sf.dairy@kerala.gov.in

KERALA DAIRY FARMERS WELFARE FUND BOARD

C. Sujay Kumar, Chief Executive officer,

0471-2723671

keraladairyfarmerswfb@yahoo.com

KDFWF, TC 11/20, Thumbunkal Manoj Mandir, Pattom Palace P.O,

Plamood, PMG Jn, Thiruvananthapuram - 695004

REGIONAL AND DISTRICT LEVEL OFFICERS

REGIONAL DAIRY LABORATORY

Name of Regional Dairy Labs	Name of Officer	Office Phone No.	Mobile No.	e-mail
The Regional Dairy Laboratory, Building Number XIII / 1060 , Eerayil kadavu, Kottayam - 686001	Susmitha S (Assistant Director)		9446589413	ad-rlktm.dairy@kerala.gov.in

The Regional Dairy Laboratory, Building No.1/1, Alathur, Palakkad	Anupama.A (Deputy Director)	0492 - 2226040	9447287477	dd-dtc-pkd.dairy@kerala.gov.in
The Regional Dairy Laboratory, Naikappu, Kumbia P.O, Kasargode - 671321	Varkey George (Deputy Director)		9995351626	dd-rlksd.dairy@kerala.gov.in

DISTRICT OFFICERS OF DAIRY DEVELOPMENT DEPARTMENT

District	Name of Officer	Office PhoneNo.	Mobile No.	e-mail
The Deputy Director, Dairy Development Department, Pattom, Thiruvananthapuram - 695004	Jayakumar.S	0471 - 2554986	9495011449	dd-tvm.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, St. Mary's Building, Mundakkal West, Kollam - 691 001	Nisha.B.S	0474 - 2748098	9995240861	dd-klm.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Alappuzha, Building No.59/28, Near Kallupalam, Alappuzha -688 111	Reshmi.R	0477 - 2252358	9446514878	dd-alp.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Pathanamthitta, Civil Station IIIrd Floor, Pathanamthitta	Sindhu.R	0468 - 2223711	9447439670	dd-pta.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Kottayam, No.KMC-13/1060, Erayilkadavu, Kottayam - 686 001	Rafi Paul	0481 - 2562768	9846647049	dd-ktm.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Idukki Building No.143/VI, Mini Civil Station, Thodupuzha, Idukki	Mini Joseph	0486 - 2222099	9446201266	dd-idk.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Ernakulam, Civil Station, Kakkanad, Cochin, Ernakulam - 682 030	Bindumon.P.P	0484 - 2422310	9495737573	dd-ekm.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Mini Civil Station, IIInd Floor, Chempookavu, Thrissur -20	Beena P.A.	0487 - 2321660	9947773914	dd-tsr.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Malappuram, Civil Station, Malappuram - 676 505	Sheeba Khammer	0483 - 2734944	9447620778	dd-mlp.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Palakkad, Civil Station, Palakkad - 678 001	Jayasujeesh.J.S	0491 - 2505137	9446467244	dd-pkd.dairy@kerala.gov.in

The Deputy Director, Dairy Development Department, Kozhikode, Civil Station,Vth floor, New Block, Kozhikode - 673 020	Sinila Unnikrishan	0495 - 2371254	9497800530	dd-kkd.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Kannur, Civil Station, F Block, Ground Floor, Kannur - 2	Rajasree.K. Menon	0497 - 2707859	9446375055	dd-knr.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Wayanad, Civil Station, Kalpetta North P.O., Wayanad - 673 122	Usha Devi.K	04936-2202093	8113902228	dd-wnd.dairy@kerala.gov.in
The Deputy Director, Dairy Development Department, Kasargod, Civil Station, First floor, F Block, Vidyanagar P.O., Kasargod - 671 123	Gija.C.Krishnan	0499 - 4255475	9495818683	dd-ksd.dairy@kerala.gov.in

DAIRY TRAINING CENTRES

Name of Dairy Training Centre	Name of Officer (Deputy Directors)	Office Phone No.	Mobile No.	e-mail
The Principal, Dairy Training Centre, Thiruvananthapuram, Pattom P.O, Thiruvananthapuram - 695 004	Mini.T.S	0471 - 2440911	9446559818	dd-dtc-tvm.dairy@kerala.gov.in
The Principal, Dairy Training Centre, Oachira,Building No 10-171, North Oachira temple, East of Highway, OachiraP.O.,Kollam-695026	Doles.P.E	0476 - 2698550	9447305100	dd-dtc-klm.dairy@kerala.gov.in
The Principal, Dairy Training Centre, Building No.13/1060, Erayilkadavu, Kottayam	Sarada.C.R	0481 - 2302223	9447824520	dd-dtc-ktm.dairy@kerala.gov.in
The Principal, Dairy Training Centre, Building No.1/1, Alathur, Palakkad	Anupama A.	0492 - 2226040	9447287477	dd-dtc-pkd.dairy@kerala.gov.in
The Principal, Dairy Training Centre, Bepore North P.O., Kozhikode - 695 015	Shaiji.K.M	0495 - 2414579	9446228368	dd-dtc-kkd.dairy@kerala.gov.in
The Principal, Dairy Entrepreneurship Development Centre, Ammakandakara, Adoor.P.O, Pathanamthitta - 691523		04734 - 299869		dedcptadairy@kerala.gov.in

QUALITY CONTROL UNITS

1. The Quality Control Officer, Dairy Development, Pattom P.O., Thiruvananthapuram - 695 004 qcotvm.dairy@kerala.gov.in
2. The Quality Control Officer, Dairy Development Department, St. Mary's Building, Mundakkal West, Kollam qcoklm.dairy@kerala.gov.in
3. The Quality Control Officer, Dairy Development Department,

	Civil Station, Illrd Floor, Pathanamthitta	qcopta.dairy@kerala.gov.in
4.	The Quality Control Officer, Dairy Development Department, Building No.59 / 28, Near Kallupalam, Alappuzha - 688 111	qcoalp.dairy@kerala.gov.in
5.	The Quality Control Officer, Dairy Development Department, No. KMC - 13/1060, Erayilkadavu, Kottayam - 686 001	qcoktm.dairy@kerala.gov.in
6.	The Quality Control Officer, Dairy Development Department, Building No.143 / VI, Mini Civil Station, Thodupuzha, Idukki.	qcoidk.dairy@kerala.gov.in
7.	The Quality Control Officer, Dairy Development Department, Civil Station, Kakkanad, Cochin, Ernakulam - 682 030	qcoekm.dairy@kerala.gov.in
8.	The Quality Control Officer, Dairy Development Department, Municipal Jai Hind Market Building, 'C' Block, Hall No.6, Trichur 680 001	qcotsr.dairy@kerala.gov.in
9.	The Quality Control Officer, Dairy Development Department, Civil Station, Palakkad - 678 001	qco-pkd.dairy@kerala.gov.in
10.	The Quality Control Officer, Dairy Development Department, Civil Station, Malappuram - 676 505	qcomlp.dairy@kerala.gov.in
11.	The Quality Control Officer, Dairy Development Department, Vth Floor, New Block, Kozhikode - 673 020	qcokkd.dairy@kerala.gov.in
12.	The Quality Control Officer, Dairy Development Department, Civil Station, Kalpetta North (P.O), Wayanad - 673 122	qcownd.dairy@kerala.gov.in
13.	13.The Quality Control Officer, Dairy Development Department, Civil Station, 'F' Block, Ground Floor, Kannur - 2	qcoknr.dairy@kerala.gov.in
14.	The Quality Control Officer, Dairy Development Department, Civil Station, I floor, 'F' Block, Vidyanagar P.O., Kasargod - 671 123	qcoksd.dairy@kerala.gov.in

CONTACT DETAILS OF DAIRY EXTENSION SERVICE UNITS

THIRUVANANTHAPURAM

Sl. No.	ADDRESS	PHONE	MAIL ID
1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Thiruvananthapuram Rural, TC.8/758/28 2nd Floor Thirumala Shopping Complex, Thirumala.P.O Thiruvananthapuram-695006	0471 2357727	deorur-tvm.dairy@kerala.gov.in
2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Varkala, Block Panchayath Office, Cherunniyoor.P.O., Thiruvananthapuram- 695142	0470 2611888	deovak-tvm.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kilimanoor Mini Civil Station, Kilimanoor.P.O., Thiruvananthapuram- 695601	0470 2267116 0470 2267116	deokmr-tvm.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Vamanapuram Kallara Panchayath Office Compound, Kallara,P.O. Thiruvananthapuram-695608	0472 2861218	deovmn-tvm.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Perumkadavila Near Block Office Building Perumkadavila.P.O., Thiruvananthapuram- 695124	0471 2276160	deoprk-tvm.dairy@kerala.gov.in

6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Vellanad Mahilasamajam Building, Near Block Office, Vellanad P.O Thiruvananthapuram- 695543	0472 2883160	deovnd-tvm.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Parassala Mini Civil Station, 1st Floor, Hall No. 3 Parassala.P.O., Thiruvananthapuram-695502	0471 2205160	deopas-tvm.dairy@kerala.gov.in
8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Athiyanoor, Block Panchayath Hall, Aralummoodu.P.O Thiruvananthapuram-695123	0471 2222416	deoaty-tvm.dairy@kerala.gov.in
9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Chirayinkil Kattukulam, Chirayinkil.P.O., Thiruvananthapuram-695 304.		deocry-tvm.dairy@kerala.gov.in
10	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Block Panchayat Office, Nemom, Malayinkeezhu P.O. Thiruvananthapuram-695 571	0471 2282160	deonem-tvm.dairy@kerala.gov.in
11	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Nedumangad, Nedumangad Revenue Tower Nedumangad.P.O., Thiruvananthapuram-695541	9497639939	deondd-tvm.dairy@kerala.gov.in
12	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kazhakoottam, Pothencode Block Panchayath Office Compound, Kazhakoottam.P.O Thiruvananthapuram-695 582	0471 2413160	deokzk-tvm.dairy@kerala.gov.in

KOLLAM DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Block Panchayat Building, Anchal.P.O., Kollam- 691306	0475 2270360	deoanc-klm.dairy@kerala.gov.in
2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Chathannoor Block Panchayat Building, Ithikkara, Chathannoor.P.O. - 691572	0474 2590233	deocht-klm.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Chadayamangalam Near KSRTC Busstand Chadayamangalam.P.O- 691534	0474 2477000	deocdm-klm.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Vettikkavala Block Panchayat Building, Vettikkavala Vettikkavala, P.O- 691538	0474 2402259	deovtk-klm.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Anchalumoodu Naduvilancherry, Perinad.P.O- 691601	0474 2553877	deonad-klm.dairy@kerala.gov.in

6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Cherumood Mini Civil Station, Kundara.P.O- 691501	0474 2526800	deochd-klm.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Oachira Block Panchayat Building, Oachira.P.O 690526	0476 2690554	deooch-klm.dairy@kerala.gov.in
8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Pathanapuram Block Panchayat Building, Pathanapuram KP Road, Pidavoor.P.O- 689695	0475 2350470	deoptm-klm.dairy@kerala.gov.in
9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Sasthamkotta Block Panchayat Building Sasthamkotta, Poruvazhi.P.O-690520	0476 2834211	deostk-klm.dairy@kerala.gov.in
10	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Karunagappally Mini Civil Station, Karunagappally.P.O-690518	0476 2627050	deokpy-klm.dairy@kerala.gov.in
11	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Chavara Mini Civil Station, 2nd Floor Sankaramangalam.P.O-691583	0476 2682355	deochv-klm.dairy@kerala.gov.in
12	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kottarakkara E T C.P.O-691531	0474 2450249	deokot-klm.dairy@kerala.gov.in
13	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Mukhathala Block Panchayat Building, Mukhathala.P.O-691058	0474 2501532	deomgt-klm.dairy@kerala.gov.in

PATHANAMTHITTA DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Elanthoor Block Office Building, Pathanamthitta- 689643	0468 2362862	deoelt-pta.dairy@kerala.gov.in
2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kulanada Kulanada Block Panchayat Office Building Pathanamthitta - 689503	04734-260014	deokln-pta.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Adoor Parakkodu Block Panchayat Office Building, Pathanamthitta-691554	04734- 216145	deoadr-pta.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Thiruvalla Pulikkezhu Block Panchayat Office Building Pathanamthitta-689104	0469-2611668	deotrv-pta.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Mallappally	0469-2682025	deompy-pta.dairy@kerala.gov.in

Revenue Tower, Mallappally
Pathanamthitta-689585

6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Ranni Near Thottamonkavu Temple,Ranni Pathanamthitta - 689672	04735-221185	deorny-pta.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Pandalam Pandalam Block Office Building, Pathanamthitta-689 501	04734-252744	deopdm-pta.dairy@kerala.gov.in
8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Koipuram Block Office Building, Pullad Pathanamthitta-689 548.	0469-2669103	deokpr-pta.dairy@kerala.gov.in
9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Konni Konni Block Panchayat Office Building, Elakollur.P.O Pathanamthitta-689691	0468-2232103	deokni-pta.dairy@kerala.gov.in

ALAPPUZHA DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Ambalapuzha, Block Panchayat Building Sanathanapuram.P.O, Alappuzha-688 003	0477-2266733	deoamb-alp.dairy@kerala.gov.in
2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Mavelikkara, Mini Civil Station Ground Floor, Mavelikkara.P.O- 690101	0479-2301003	deomvl-alp.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Harippad Block, N.S.S. Building, Madhava Junction Harippad.P.O, Alappuzha-690514.	0479-2412303	deohad-alp.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Thycattussery, Panavally.P.O. Cherthala, Alappuzha	0478-2522238	deotct-alp.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Chengannur Block, 3rd Floor Mini Civil Station, Chengannur, Alappuzha- 869121	0479-2455160	deocng-alp.dairy@kerala.gov.in
6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Cherthala Kanjikkuzhi Block, Mini Civil Station Cherthala.P.O., Alappuzha-688 524.	0478-2814400	deocrt-alp.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Bharanikkavu, Block Panchayat Office Building Charummood.P.O, Alappuzha-690505	0479-2380086	deobkv-alp.dairy@kerala.gov.in

8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Aryad Block, Kalavoor.P.O., Alapuzha	0477-2290625	deoard-alp.dairy@kerala.gov.in
9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Muthukulam Block, Mini Civil Station Kayamkulam.P.O., Alapuzha	0477-2446690	deomtk-alp.dairy@kerala.gov.in
10	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Veliyanad Block Ramankary.P.O., Alappuzha-689595	0477-2707827	deovly-alp.dairy@kerala.gov.in
11	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Champakkulam, Mamkomu Mini Civil Station, 3rd Floor, Alappuzha -688503	0477-2705971	deocha-alp.dairy@kerala.gov.in
12	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Pattanakkad Block Near Thuravoor Grama Panchayat Building Thuravoor South.P.O., Cherthala, Alappuzha-688532	0478-2569644	deoptn-alp.dairy@kerala.gov.in

KOTTAYAM DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Madappally Block Panchayat Office, Madappally.P.O Kottayam- 686546		deocgy-ktm.dairy@kerala.gov
2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Lalam Block Panchayat Office Anthinadu.P.O, Kottayam-686651		deopla-ktm.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Pampady, Pampady.P.O., Kottayam-686502		deopmd-ktm.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Erattupetta Erattupetta Block Panchayat Office Aruvithura.P.O., Kottayam- 686122		deopjr-ktm.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kuruppanthara.P.O., Manjoor, Kottayam-683305		deomjr-ktm.dairy@kerala.gov.in
6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Vaikkom, Thekkenada.P.O., Kottayam - 686 141		deovkm-ktm.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Vazhoor, Nedumkunnam P.O., Kottayam-686542		deovzr-ktm.dairy@kerala.gov.in
8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kaduthuruthy Block Panchayat Office Kaduthuruthy.P.O., Kottayam-686604		deokdt-ktm.dairy@kerala.gov.in

9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kanjirappally Mini Civil Station, Kanjirappally.P.O., Kottayam-686507		deokjr-ktm.dairy@kerala.gov.in
10	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Ettumanoor Ettumanoor Block Panchayat Office, Ettumanor.P.O., Kottayam-686631		deoetm-ktm.dairy@kerala.gov.in
11	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Uzhavoor Marangattupilly.P.O., Kottayam-686635		deouZR_ktm.dairy@kerala.gov.in
12	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Pallom Pallom Block Panchayat Office Vadavathoor.P.O., Kottayam-686010		deoplM-ktm.dairy@kerala.gov.in

IDUKKI DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Thodupuzha, Block Office Building Kolani.P.O., Idukki-685584	04862-229306	deotdp-idk.dairy@kerala.gov.in
2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Idukki Block Office Building, Thadiyanpadu.P.O-685602	048682-235060	deoidk-idk.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Elamdesam Elamdesam Block Panchayat Building, Alakkod Pin.685 588	04862-267110	deoeld-idk.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Adimali, Adimali.P.O., Idukki - 685 561	04864-222262	deoadi-idk.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Devikulam, Block Office Building, Devikulam.P.O- 685613	04865-264045	deodvk-idk.dairy@kerala.gov.in
6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Nedumkandam, Nedumkandam.P.O., Idukki - 685 553.	04868-233213	deondk-idk.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kattappana, Vazhava.P.O-685515	04868-278300	deoktp-idk.dairy@kerala.gov.in
8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Peermedu, Peermedu.P.O., Idukki- 685531	04869-232890	deoprm-idk.dairy@kerala.gov.in
9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Vathikkudi, Thopramkudi.P.O., Idukki- 685509	04868-264230	deovtk-idk.dairy@kerala.gov.in

ERNAKULAM DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Vytila, Mini Civil Station Building, 1st Floor Thripunithura.P.O., Ernakulam-682301	0484-2775517	deovtl-ekm.dairy@kerala.gov.in
---	---	--------------	--------------------------------

2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, North Paravoor Mini Civil Station Building, North Paravoor.P.O Ernakulam-683 513.	0484-2443929	deonpr-ekm.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Angamali, Block Panchayat Building Angamali.P.O., Ernakulam-683572	0484-2452262	deoang-ekm.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Aluva, Alangad Block Panchayat Building Alangad.P.O, Ernakulam-683 511.	0484-2670090	deoalv-ekm.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Parakkadavu, Block Panchayat Office Building, Kurumassery.P.O, Ernakulam-683 579	0484-2980909	deoprk-ekm.dairy@kerala.gov.in
6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Koovappady, Block Office Building Kuruppampady.P.O, Perumbavoor-683545	0484-2520030	deokvp-ekm.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Vazhakulam Block Panchayat Office Building Vazhakulam.P.O., Ernakulam-683105	0484-2679614	deovzk-ekm.dairy@kerala.gov.in
8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Piravom Pampakkuda Block Panchayat Office Building, Anjalpetty.P.O, Ernakulam-686667	0485-2274894	deopvm-ekm.dairy@kerala.gov.in
9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Muvattupuzha, Mini Civil Station Mudavoor.P.O Ernakulam-686669	0485-2810073	deomvp-ekm.dairy@kerala.gov.in
10	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kothamangalam Block Panchayat Office Building Kothamangalam.P.O, Ernakulam-686691	0485-2822089	deokmg-ekm.dairy@kerala.gov.in
11	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Mulanthuruthy, Block Panchayat Office Building Perumpilly.P.O., Ernakulam-682314	0484-2741119	deomnt-ekm.dairy@kerala.gov.in
12	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Vadavucode, Pattimattom.P.O., Ernakulam-683562	0484-2687933	deoptm-ekm.dairy@kerala.gov.in
13	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Edappally 3rd Floor Civil Station, Kakkanad, Ernakulam-682030	0484-2421170	deoedp-ekm.dairy@kerala.gov.in
14	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Vypin	0484-2417440	deovpn-ekm.dairy@kerala.gov.in

Vypin Block Panchayat Building, Kuzhuppilly
Ayyampilly.P.O., Ernakulam- 682 501.

15	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Palluruthy Block Panchayat Building, Palluruthy Veli.P.O, Ernakulam-682 006.	0484-2230195	deoplr-ekm.dairy@kerala.gov.in
----	---	--------------	--------------------------------

THRISSUR DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Mala, Mini Civil Station 1st Floor, Vadama.P.O Thrissur-680732	0480-2897250	deomal-tsr.dairy@kerala.gov.in
---	--	--------------	--------------------------------

2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Wadakkanchery, Block Panchayat Building Kumaranellur.P.O, Thrissur-680590	0488-4234524	deowki-tsr.dairy@kerala.gov.in
---	---	--------------	--------------------------------

3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Anthikkad, Mini Civil Station Anthikkad.P.O, Thrissur-680 641	0487-2620262	deoank-tsr.dairy@kerala.gov.in
---	---	--------------	--------------------------------

4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Ollukkara Block Panchayat Building, Ollukkara.P.O. Thrissur - 680 655.	0487-2370007	deookl-tsr.dairy@kerala.gov.in
---	---	--------------	--------------------------------

5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Mullassery, Block Panchayat Building Mullassery.P.O, Thrissur-680509	04872-262650	deomls-tsr.dairy@kerala.gov.in
---	--	--------------	--------------------------------

6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Thalikulam, Mini Civil Station Valappad.P.O,Thrissur-680567	0487-2399632	deotlk-tsr.dairy@kerala.gov.in
---	---	--------------	--------------------------------

7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Mathilakam, Block Panchayat Building Mathilakom.P.O, Thrissur-680685	0480-2853100	deomtl-tsr.dairy@kerala.gov.in
---	--	--------------	--------------------------------

8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kodungalloor, Mini Civil Station, Kodungalloor.P.O. Thrissur-680664	0480-2808266	deokdr-tsr.dairy@kerala.gov.in
---	---	--------------	--------------------------------

9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kodakara, Block Panchayat Building Puthukkad.P.O., Thrissur-680301	0480-2750033	deokdk-tsr.dairy@kerala.gov.in
---	--	--------------	--------------------------------

10	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Irinjalakuda Mini Civil Station, 2nd Floor Irinjalakuda North.P.O. Pin: 680 125.	0480-2820351	deojk-tsr.dairy@kerala.gov.in
----	---	--------------	-------------------------------

11	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Cherpu, Block Panchayat Building Palakkal.P.O, Pallissery, Thrissur - 680027.	0487-2342411	deocrp-tsr.dairy@kerala.gov.in
12	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Pazhayannoor Mini Civil Station, Chelakkara.P.O., Thrissur-680 586	0488-4250019	deopzy-tsr.dairy@kerala.gov.in
13	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Chowannoor Block Panchayat Building, Kanippayoor.P.O., Thrissur - 680517	0488-5224353	deocvn-tsr.dairy@kerala.gov.in
14	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Chalakkudy Block Panchayat Building Chalakkudy.P.O., Thrissur-680307	0480-2705446	deocld-tsr.dairy@kerala.gov.in
15	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Chavakkad Mini Civil Station, Room No.38, 3rd Floor, Chavakkad, Thrissur- 680506	0487-2501145	deocvk-tsr.dairy@kerala.gov.in
16	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Vellangalloor Vellangalloor Block Panchayat Compound Vellangalloor.P.O, Thrissur- 680 662	0480-2860232	deovlg-tsr.dairy@kerala.gov.in
17	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Puzhakkal Block Panchayat Compound Puranattukara.P.O, Muthuvara, Thrissur - 680511	0487-2306660	deopzk-tsr.dairy@kerala.gov.in

PALAKKAD DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Palakkad, Block Panchayat Building Kallekkad.P.O, Palakkad-678 001.	0491-2543460	deopkd-pkd.dairy@kerala.gov.in
2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Chittoor, Mini Civil Station, Chittoor.P.O, Palakkad - 678 101	04923-222920	deoctr-pkd.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Nenmara, Block Panchayat Building Nenmara.P.O, Palakkad - 678 508.	04923-242270	deonmr-pkd.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kuzhalmannam Block Panchayat Building, Kulavanmukku Kuzhalmannam.P.O, Palakkad - 678 702.	04922-274980	deokuz-pkd.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Attappady, Agali.P.O., Palakkad-678581	04924-254670	deoaty-pkd.dairy@kerala.gov.in

6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kollengode, Block Panchayat Building Kollengode.P.O, Palakkad-678506	04923-264940	deokol-pkd.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Pattambi, Mini Civil Station Building Pattambi.P.O., Palakkad	0466-2210222	deoptb-pkd.dairy@kerala.gov.in
8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Thrithala, Block Panchayat Building Koottanad.P.O, Palakkad - 679 533.	0466-2371220	deottl-pkd.dairy@kerala.gov.in
9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Malampuzha Block Panchayat Building Marutharoad.P.O, Palakkad-678007	0491-2573120	deomlp-pkd.dairy@kerala.gov.in
10	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Alathur Block Panchayat Building Alathur. P.O, Palakkad- 678541	0492-2225920	deoalt-pkd.dairy@kerala.gov.in
11	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Mannarkkad Mannarkkad College.P.O., Palakkad.	04924-230160	deomkd-pkd.dairy@kerala.gov.in
12	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Ottappalam Block Panchayat Building Ottappalam.P.O., Palakkad.	0466-2244212	deootp-pkd.dairy@kerala.gov.in
13	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Sreekrishnapuram Block Panchayat Building Sreekrishnapuram.P.O Palakkad-679513		deoskn-pkd.dairy@kerala.gov.in

MALAPPURAM DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Malappuram, Block Office Building Kizhakkethala, Downhill.P.O, Malappuram- 676519	04832-731122	deomlp-mlp.dairy@kerala.gov.in
2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Perinthalmanna Mini Civil Station, Perinthalmanna.P.O. Malappuram- 679322	04933-220107	deopmn-mlp.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Nilambur Near Milk Chilling Plant, Nilambur.P.O. Malappuram - 679 329.	04931-221050	deonil-mlp.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kondotty, Mundappalam.P.O. Malappuram- 673638	04832-718111	deokdt-mlp.dairy@kerala.gov.in

5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Wandoor, Blok Panchayat Building, Wandoor.P.O, Malappuram-679 328.	04832-718111	deowdr-mlp.dairy@kerala.gov.in
6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Mankada, Block Panchayat Building Ramapuram.P.O, Malappuram 679 321.	04933-287650	deomkd-mlp.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Ponnani, Block Panchayat Building, Edappal.P.O, Malappuram-679576	04942-683330	deopni-mlp.dairy@kerala.gov.in
8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Parappanangadi,Thirurangadi Block Panchayat Building Chemmad.P.O, Malappuram-676306	04942-462211	deopr-mlp.dairy@kerala.gov.in
9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Thirur Block Panchayat Building, Thekkummuri.P.O. Tirur, Malappuram - 676 105.	04942-420201	deotir-mlp.dairy@kerala.gov.in
10	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Thanoor Block Panchayat Building Thanoor.P.O., Malappuram- 676302	04942-440244	deotan-mlp.dairy@kerala.gov.in
11	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Perumpadappu, Block Panchayat Building Perumpadappu.P.O., Malappuram - 679 580	04942-676050	deopr-mlp.dairy@kerala.gov.in
12	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kuttippuram, Block Panchayat Building Thozhuvanur.P.O., Malappuram-676552	04942-640370	deoktu-mlp.dairy@kerala.gov.in
13	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Vengara, Block Panchayat Building Vengara.P.O, Malappuram-676304	04942-450979	deovgr-mlp.dairy@kerala.gov.in
14	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kalikavu, Block Panchayat Building Kalikavu.P.O, Malappuram-676525	04931-259111	deoklk-mlp.dairy@kerala.gov.in
15	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Areekkod, Block Panchayat Building Areekkod.P.O, Malappuram-673639		deomjr-mlp.dairy@kerala.gov.in

KOZHIKODE DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kozhikode Vth Floor 'C' Block, Civil Station, Kozhikode-673 020.	0495-2375254	deokozhikode20@gmail.com
---	--	--------------	--------------------------

2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Panthalayani, 1st Floor, Woman Industrial Commercial Centre, Near Municipal Market, Quilandy.P.O. Kozhikode- 673305	0496-2624500	deopnl-kkd.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Koduvally Mini Civil Station, Thamarasseri.P.O Kozhikode-673 573.	0495-2220041	deokdv-kkd.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Vadakara, Mini Civil New Block Vadakara.P.O, Kozhikode- 673 101	0496-2522521	deovka-kkd.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Balussery Balussery Block Panchayat Office, Balussery.P.O, Kozhikode-673 612.	0496-2640258	deobls-kkd.dairy@kerala.gov.in
6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Payyoli, Melady Block Panchayat, Payyoli.P.O. Kozhikode-673522	0496-2600417	deopyo-kkd.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Tuneri Thuneri Block Panchayat, Thuneri.P.O. Kozhikode- 673505	0496-2554410	deotnr-kkd.dairy@kerala.gov.in
8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Perambra, Perambra Block Panchayat, Kallode Perambra.P.O, Kozhikode- 673525	0496-2310775	deoprm-kkd.dairy@kerala.gov.in
9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Thodannur Thodannur Block Panchayat, Thodannur.P.O Kozhikode-673108	0496-2592520	deotdn-kkd.dairy@kerala.gov.in
10	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kunnamangalam Block, Mini Civil Station, 3rd Floor, Kozhikode-673571	0495-2294091	deoknm-kkd.dairy@kerala.gov.in
11	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kunnummel Kunnummel Block Panchayat Vattoli.P.O., Kozhikode-673507	0496-2446050	deoknl-kkd.dairy@kerala.gov.in
12	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Chelannur Chelannur Block Panchayat, Chelannur.P.O Kozhikode-673 616	0495-2264272	deocln-kkd.dairy@kerala.gov.in

WAYANAD DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kalpetta, Kalpetta Block Panchayat Building Kalpetta.P.O., Wayanad-673 121.	0493-6206770	deokpt-wnd.dairy@kerala.gov.in
---	---	--------------	--------------------------------

2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Mananthavady, Arattuthara P.O., Wayanad-670645	0493-5244093	deomnd-wnd.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Sulthan Bathery, Sulthan Bathery.P.O. Wayanad-673592	0493-6222905	deosby-wnd.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Panamaram.Block Panchayat Building Panamaram, Wayanad-670721	0493-5220002	deopnm-wnd.dairy@kerala.gov.in

KANNUR DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kannur, Block Panchayat Office Pallikkunnu, Kannur	0497-2713859	deoknr-knr.dairy@kerala.gov.in
2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Payyannur, Block Panchayat Building Kelothe, Payyannur- 670307	0498-5207259	deopay-knr.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Thalassery, Mini Civil Station Thalassery, Kannur- 670101	0490-2342859	deotly-knr.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Irikkur, Block Panchayat Office, Irikkur.P.O. Kannur-670593	0460-2258959	deoirk-knr.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Edakkad Kizhakkakara, Thazhechowa.P.O. Kannur-670 018.	0497-2725055	deoedk-knr.dairy@kerala.gov.in
6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Thaliparambu, Thaliparambu Block Panchayat Office, Karimpam.P.O. Kannur-670 142.	0460-2208559	deotlp-knr.dairy@kerala.gov.in
7	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Peravoor Block Panchayat Office, Peravoor.P.O., Kannur-670673	0490-2445859	deoprvt-knr.dairy@kerala.gov.in
8	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Koothuparambu Block Panchayat Office, Koothuparambu.P.O., Kannur-670 643.	0490-2361181	deoktp-knr.dairy@kerala.gov.in
9	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Iritty Block Panchayat Office Iritty.P.O., Kannur- 670703	0490-2493159	deoirt-knr.dairy@kerala.gov.in
10	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Alakkode Poonjar Building, Kottaram Road Alakkode.P.O., Kannur- 670571	0460-2256055	deoalk-knr.dairy@kerala.gov.in

11	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Manikkadavu Ullikkal Panchayat Office Building Ullikkal.P.O, Kannur -670705	0460-2217666	deomnk-knr.dairy@kerala.gov.in
12	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kalyassery Block Panchayat Building Irinavu.P.O., Kannur- 670301	0497-2866117	deokls-knr.dairy@kerala.gov.in
13	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Panoor Block Panchayat Building Thazhe Champad, Champad.P.O, Kannur- 670694	0490-2317250	deopnr-knr.dairy@kerala.gov.in

KASARGOD DISTRICT

1	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Nileswar Block Panchayat Office Building Puthariyadukkam.P.O., Kasargod	0467-2280680	deonle-ksd.dairy@kerala.gov.in
2	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Kanhangad Block Panchayat Office Building, Kanhangad, Kasargod	0467-2281718	deokhd-ksd.dairy@kerala.gov.in
3	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit Kasargod, Civil Station F Block, Vidyanar.P.O., Kasargod	0499-4256165	deoksd-ksd.dairy@kerala.gov.in
4	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Manjeswaram Block Panchayat Office Building Manjeswaram.P.O., Kasargod	0499-8275051	deomjs-ksd.dairy@kerala.gov.in
5	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Karadukka Block Panchayat Office Building Karmamthody P.O. Pin 671542	0499-4260343	deokrd-ksd.dairy@kerala.gov.in
6	Dairy Extension Officer Dairy Extension Service Unit, Parappa Block Panchayat Office Building Parappa P.O. Pin 671533	04672-255055	deopr-ksd.dairy@kerala.gov.in

DEPARTMENT OF SOIL SURVEY & SOIL CONSERVATION

Directorate of Soil Survey & Soil Conservation
Center Plaza buildings, Vazhuthacadu, Thiruvananthapuram-695 014. Ph: 0471 2339899

Director	Sri. S. Subramanian IIS	0471 2339800	9497724200
Department of Soil Survey & Soil Conservation	Email: soildirector@gmail.com soilconservationkerala@gmail.com	2778760, 2778761 Fax: 0471 2338200	
Additional Director, Soil Survey	Smt. Ambika S	0471 2778766	9446054491
Additional Director, Soil Conservation	Sri. Biju S	0471 2778762	9447042147
Administrative Officer	Smt. Sushama Bhai S	0471 2778774	9446184465
Finance Officer	Sri. Ajith Kumar C	0471 2778771	9495686317
Deputy Director, Soil Survey, HQ	Smt. Sudha Devi K. C.	0471 2778767	9447475507
Deputy Director, Soil Conservation, HQ	Sri. George Philip	0471 2778763	9447254871
Deputy Director, Soil Survey	Smt. Shahila Rose J.S.	0471 2778768	9495727379

Assistant Director, Soil Survey, HQ	Smt. Deepa S	0471 2778770	9446484098
Assistant Director, Soil Survey, GML	Smt. Sindhu S.	0471 2778770	9446434165
Assistant Director, Soil Survey, Soil Informatics & Publication Cell	Smt. Renu P.D	0471 2778770	9497012464
Assistant Director, Soil Conservation, (HQ)	Smt. Ajayambika Devi S.J.	0471 2778764	9446018877
Assistant Director, Soil Conservation,(CSS)	Smt. Asha Devadas	0471 2778764	9495669453
Assistant Director, Soil Conservation, (General)	Smt. PriyaV.P	0471 2778764	9446067097
Assistant Director, Soil Conservation, (Planning)	Sri. S. Vinod	0471 2778764	9447309823

REGIONAL AND DISTRICT LEVEL OFFICES

REGIONAL OFFICES

Designation & Office

Phone

Joint Director, Kabini Project, Wayanad	0493-6205732
Deputy Director, Soil Survey, Southern Region, Thiruvananthapuram	0471- 2468237
Deputy Director of Soil Conservation Institute for Watershed Development & Management -Kerala (IWDM-K), Chadayamangalam	0474-2475051
Deputy Director, Soil Survey, Northern Region, Thrissur	0487 -2321296

DISTRICT OFFICES

Name of Office/Officer	Tel (Office)	e-mail
Thiruvananthapuram		
Directorate of Soil Survey & Soil Conservation	0471 2339800, 2778760, 2778761	soildirector@gmail.com, soilconservationkerala@gmail.com
District Soil Conservation Officer, Thiruvananthapuram	0471-2732648	dscoptvm@gmail.com
Assistant Director of Soil Conservation, Aruvikkara	0471-2478030	adscaruvikkara@gmail.com
Deputy Director Soil Survey (Southern Region)	0471 2468237	ddsstrivandrum@gmail.com
Principal Soil Chemist, Central Soil Analytical Lab	0471 2541776	psc.csal@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey), Thiruvananthapuram	0471 2469709	adsstvm@gmail.com
Kollam		
District Soil Conservation Officer, Kollam	0474-2768816	dscoollam@gmail.com
Assistant Director of Soil Conservation, Sasthamkotta	0476-2837080	adscskta@gmail.com
Deputy Director of Soil Conservation, IWDM-K, Chadayamangalam	0474-2475051	iwdmkerala@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey), Kollam	0474 2767121	adsskollam@yahoo.in
Pathanamthitta		
District Soil Conservation Officer, Pathanamthitta	0468-2224070	dscopta@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey) Pathanamthitta	0468 2323105	soilsurveypta@gmail.com
Kottayam		
District Soil Conservation Officer, Kottayam	0481-2568519	dscoctm@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey) Kottayam	0481 2300978	adssktm@gmail.com
Alappuzha		
District Soil Conservation Officer, Alappuzha	0477-2254927	dscoalappuzha@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey) Alappuzha	0477 2236293	adssalappuzha@gmail.com
Senior Chemist, Regional Soil Analytical Lab, Alappuzha	0477 2236294	rsalalappuzha@gmail.com
Ernakulam		
District Soil Conservation Officer, Ernakulam	0484-2423301	dscoekm@gmail.com

Assistant Director (Soil Survey) Ernakulam	0484 2421509	adssekm@gmail.com
Idukki		
District Soil Conservation Officer, Idukki	0486-2252650	dscoidukki@gmail.com
Assistant Director of Soil Conservation, Kattappana	0486-8273322	adsckattappana@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey) Idukki	04862 228725	adssidukki@gmail.com
Thrissur		
District Soil Conservation Officer, Thrissur	0487-2360426	dscothrissur@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey) Thrissur	0487 2323965	adsstr@gmail.com
Senior Chemist, Regional Soil Analytical Lab Thrissur	0487 2327140	rsalthrissur@gmail.com
Deputy Director Soil Survey (Northern Region) Thrissur	0487 2321296	ddsoilsurveytsr@gmail.com
Palakkad		
District Soil Conservation Officer, Palakkad	0491-2505860	dscopkd@rediffmail.com
Assistant Director (Soil Survey) Palakkad	0491 2505455	adsspalakkad@gmail.com
Malappuram		
District Soil Conservation Officer, Malappuram	0483-2767872	dscomanjeri@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey),Malappuram	0483 2739001	soilsurveymalappuram@gmail.com
Kozhikode		
District Soil Conservation Officer, Kozhikode	0495-2370790	dscokkd@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey) Kozhikode	0495 2371060	adsoilsurveykozhikode@gmail.com
Senior Chemist, Regional Soil Analytical Lab, Kozhikode	0495 2372040	rsalkkd@gmail.com
Wayanad		
District Soil Conservation Officer, Wayanad	0493-6203756	dscowayanad@gmail.com
Joint Director of Soil Conservation, Wayanad	0493-6205732	jdscrvp@gmail.com
Assistant Director of Soil Conservation, Vythiri	0493-6255227	adscvythiri@gmail.com
Assistant Director of Soil Conservation, Mananthavady	0493-5227163	adscmndy@gmail.com
Assistant Director of Soil Conservation, Kaniyambetta	0493-6247430	adsckk@gmail.com
Assistant Director of Soil Conservation, Karakkamala	0493-5227565	adsc.karakkamala012@gmail.com
Assistant Director of Soil Conservation, EH, Meenangadi	0493-6247160	adscehsb@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey), Wayanad	04936 246330	adsswayanad@gmail.com
Senior Chemist, Hi-Tech Soil Analytical Lab, Wayanad	04936 207750	hsalwyd@gmail.com
Kannur		
District Soil Conservation Officer, Kannur	0497-2768260	dscoknr@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey), Kannur	0497 2712818	adsskannur@gmail.com
Kasargode		
District Soil Conservation Officer, Kasargode	0499-4256658	distsoilksd@gmail.com
Assistant Director (Soil Survey), Kasargod	04994 257450	adssksgd123@gmail.com

SOIL ANALYTICAL LABORATORIES

Name of labs	Designation	Phone
Central Soil Analytical Lab, Parottukonam, Thiruvananthapuram	Principal Soil Chemist	0471- 2541776
Regional Soil Analytical Laboratory, Alappuzha	Senior Chemist	0477- 2236294
Regional Soil Analytical Lab, Thrissur	Senior Chemist	0487-2327140
Regional Soil Analytical Lab, Kozhikode	Senior Chemist	0495- 2372040
Hitech Soil Analytical Lab, Wayanad	Senior Chemist	04936-207750
Soil & Plant Health Clinic, Pathanamthitta	Assistant Director (Soil Survey)	0468- 2323105
Soil & Plant Health Clinic,Kasargod	Assistant Director (Soil Survey)	04994 -257450

PUBLIC SECTOR UNDERTAKINGS

AGRICULTURE

FERTILISERS AND CHEMICALS TRAVANCORE LTD. (FACT)

P.B. No. 15, Udyogamandal - 683 501. Tel - 0484 2567355

Chairman & Managing Director

Kishore Rungta

0484 2545410

email: cmd@factltd.com, pubrel@factltd.com

KERALA AGRO INDUSTRIES CORPORATION LTD. (KAICO)

Kissan Jyothi, Fort, Thiruvananthapuram - 695 023

MD - **K.C Jayakumar**

2471343

8375035026

e-mail : mdofficekaic@gmail.com

Fax-0471-2463188

Website : www.keralaagro.com

KERALA AGRO MACHINERY CORPORATION LTD. (KAMCO)

Athani PO., Ernakulam 683 583

Chairman - **K.P. Suresh Raj**

MD - **K.P. Sasikumar**

0484 2474301-(305)

8743925252

e-mail : mail@kamcoindia.com

0484 2475041

Fax-0484-2474589

Website : www.kamcoindia.com

KERALA KERAKARSHAKA SAHAKARANA FEDERATION (KERAFED)

KERA Tower, Water Works Compound, Vellayambalam, Thiruvananthapuram - 695 033

Chairman: **V. Chamunni**

2320504

9446404505

MD - **K.C. Jayakumar** (Addl. charge)

2326107

8375035026

e-mail : kerafed@giasmd01. bsnl.net.in

Fax-0471-2326298

Website : www.kerafed.com

KERALA STATE COCONUT DEVELOPMENT CORPORATION

Regd off: A.U. Wholesale Market, Anayara, Thiruvananthapuram - 695 029

Chairman - **M. Narayanan**

0495-2461350

9446693311

MD - **Sidharthan A.K.** (i/c)

0471-2741250

9495050726

e-mail: mail.kscdctvm@gmail.com

Fax-0495-2460350

Website: www.kscdc.in

KERALA LAND DEVELOPMENT CORPORATION (KLDC)

Regd off: Near Ramanilayam, Chempukavu, Trissur-680020

TC. 11/5701, Museum Bains Compound, Trivandrum-3

Chairman - **P.V. Sathyanesan**

0471-2315001

Managing Director - **P.S. Rajeev**

0471-2319697

9744111762

email : kldctvm@gmail.com, md-kldcorp@kerala.gov.in

website : <https://www.kldc.org>

KERALA STATE CO-OPERATIVE AGRL. & RURAL DEVELOPMENT BANK LTD. (KSCARDB)

P.B. No. 56, Statue, Thiruvananthapuram - 695001

President - **Solomon Alex**

presidentpa.kscardb@gmail.com

0471-2460528

9447025933

MD - **Benoy Kumar M.**

md.kscardb@gmail.com

0471-2451961

9447230608

GM - **Aparna Pratap**

gmcardbanck@gmail.com

0471-2462121

8281452561

e-mail : ho.cardbank@gmail.com

Fax-0471-2462671

Website : www.keralalandbank.org

KERALA STATE CO-OPERATIVE RUBBER MARKETING FEDERATION LIMITED (KSCRMF)

P.B. No. 15, Gandhi Nagar, Kochi - 682 020

President: C.V. Scaria	0484 2205849	9447185248
MD - Shiroz.S.A	0484 2204765	
email :info@rubbermark.com	0484 2267590	9447077746
Website : www.rubbermark.com	Fax-0484-2205827	

KERALA STATE HORTICULTURAL PRODUCTS DEVELOPMENT CORPORATION (KSHPPDC)

(HORTICORP) Udayagiri, Poojappura, Thiruvananthapuram - 695012.

Chairman : S. Venugopal		
MD - J. Sajeev	0471 2359651	9447083200
e-mail : horticultureheadoffice1989@gmail.com		

KERALA STATE WAREHOUSING CORPORATION

P.B. No. 1727, Kochi - 682 016. EPABX Numbers : 0484-2375537, 2376269, 2375180.

Chairman : P. Muthupandi	0484-2375116	
MD - P.H.Ashref IPS (Rtd)		9539000852
e-mail : kerwacor@gmail.com	Fax: 0484-2376339, 2375567	
Website : www.kerwacor.com		

OIL PALM INDIA LTD.

Regd.Office XIV/130, Kodimatha, Kottayam South PO.,Kottayam - 686 013

Ph. No. 0481 2566882, 0481 2567103

Chairman : M.V. Vidyadharan		
MD - Dr. Babu Thomas	0481-2582202	9072886887
email - mdopil@yahoo.co.in	Fax-0481-2561442	
Website-www.oilpalmindia.com		

PLANTATION CORPORATION OF KERALA (PCK)

Muttambalam, Kottayam - 686 004

Chairman : O.P.A. Salam		
MD - J. Sajeev (Addl. charge)	0481 -2578301/02/03	9447083200
e-mail : pckltd@bsnl.in	Fax-0481- 2578448	
Website-www.pcklimited.in		

REGIONAL AGRO INDUSTRIES DEVELOPMENT CORPORATION (RAIDCO)

Raidco Tower, PB No. 407, S.P.C.A. Road, Kannur-670 002

Chairman - Valsalan Panoli	0497-2700875, 2700276	9447065977
MD - C.P. Manojkumar	0497-2700875	9446005920
e-mail : info@raidco.in, website : www.raidco.in	Fax: 0497-2700192	

RAIDCO PRODUCTION UNITS, KANJOKODE, WEST P.O., 6786223

Pumpset Mnf. Unit-	0491 2566072	Rubber Roller Mnf. Unit-	0497 2760298
Fruit Canning Unit-	0490 2471302	Curry Powder Factory-	0497 2826794
Mattannoor- 670702		Mavilayil P.O. 670622	
Kannur Dist.			

STATE FARMING CORPORATION OF KERALA

Farm House, PB No: 13 ,Vettithitta P.O., Alimukku, Punalur, Kollam-689696

Chairman - K. Sivasankaran Nair		
MD - Shibukumar L.	0475-2222245	9447782251
email: sfckpnlr@gmail.com	Fax-0475-2222251/52	
www.sfckerala.com		

VAZHAKULAM AGRO AND FRUIT PROCESSING COMPANY LIMITED

IX/266-271, Avoly P.O, Muvattupuzha, Ernakulam Dist. Kerala - 686 670

0485 - 2261547, 2989095

Email: jiveagrofruit@gmail.com

Website : www.jivekerala.com

MD : **Sri. Shibu Kumar L**

Ph: 9388834917

ANIMAL HUSBANDRY

KERALA LIVESTOCK DEVELOPMENT BOARD LIMITED

Gokulam, Pattom Palace P.O., Thiruvananthapuram - 695 004

Chairperson

Smt. Tinku Biswal I.A.S

Secretary (Forest-Animal Protection-Poultry Farm Zoo,

Fisheries, Sports & Youth Affairs)

0471-2330273 9447713067

secy.ahd@kerala.gov.in

Managing Director

Dr. Jose James

0471-2449020, 2554423, 2449138

kldboard8@gmail.com,

Kerala Live Stock Development Board Ltd,

0471-2440673

9446004275 kldboard.kldb@kerla.gov.in

Gokulam, Pattom, Thiruvananthapuram-695004

http://www.livestock.kerala.gov.in

KERALA FEEDS LIMITED (KFL)

Kallemtumkara, Thrissur -680 683, PH: 0480 2713550

Chairman - **K. Sreekumar**

0471 2330273

MD - **Dr. B. Sreekumar**

0480 2721256

9496103200

e-mail: md.kfl@kerala.gov.in, mdsoffice.kfl@kerala.gov.in

Fax: 0480 2720194

Website: www.keralafeeds.com

KERALA STATE POULTRY DEVELOPMENT CORPORATION (KEPCO)

TC 30/697, Pettah, Thiruvananthapuram - 695 024, PH: 0471-2478585, 2468585

Chairperson - **T. Krishnan**

0471 2468585

MD - **Dr. Vinod John**

9495000910

9447450617

e-mail : kspdc@yahoo.co.in, kepcopoultry@gmail.com

Website : www.kepcopoultry.com

MEAT PRODUCTS OF INDIA LTD (MPI)

Edayar, Koothattukulam, Ernakulam - 686 662

Chairman - **Kamala Sadanandan**

0485-2252365

9447713067

MD - **Dr. Bijulal A.S.**

Fax-0485-2252695

9496972370

e-mail : mpiedayarsales@gmail.com

www.meatproductsofindia.com

DAIRY SECTOR

KERALA DAIRY FARMERS' WELFARE FUND BOARD (KDFWFB)

Head office : KERALA DAIRY FARMERS WELFARE FUND BOARD, TC26/1135,

Thumbunkal Manoj Mandir, Plamoodu - PMG Road, Pattom Palace. P.O., Thiruvananthapuram - 695 004,

Phone :- 0471-2723671, 9446373671

Chairman

N. Rajan (Ex. MLA)

9447102202

E-mail : keraladairyfarmerswfb@yahoo.com Website : www.kdfwf.org

Chief Executive Officer

C. Sujay Kumar

9497453867

KERALA CO-OPERATIVE MILK MARKETING FEDERATION LTD. (MILMA)

Milma Bhavan, Pattom Palace P.O., Thiruvananthapuram-695004

Chairman

Shri. K.S. MANI

0471-2786400

9447039870

milma@milma.com

www.milma.com

Managing Director

Dr. Patil Suyog Subhash Rao IFS

0471-2786408

9447905992

milma@milma.com

www.milma.com

OTHER CENTRAL AND STATE INSTITUTIONS

CENTRAL PLANTATION CROPS RESEARCH INSTITUTE (CPCRI)

Kasaragod - 671 124

Director

Dr. Anitha Karun

04994-232333

9895425628

directorpcpri@gmail.com

CPCRI, Kudlu (p.o), Kasargod.

Fax:04994232322

www.cpcri.gov.in

Head

Dr.S.Kalavathi

0479-2442160

headcpcri@yahoo.co.in

CPCRI, Regional Station

krishnapuram (p.o), Kayamkulam.

CENTRAL TUBER CROPS RESEARCH INSTITUTE (CTCRI)

Sreekariyam, Thiruvananthapuram - 695 017

Director : **M.N. Sheela**

(Director, Acting)

e-mail: director.ctcri@icar.gov.in, ctcritvm@gmail.com

Website : www.ctcri.org

0471- 2598431

0471-2598551 to 2598554

Fax : 0471-2590063

INDIAN INSTITUTE OF SPICES RESEARCH (IISR)

P.B.No. 1701, Marikunnu P.O., Kozhikode - 673 012

Director - **Dr. J. Rama**

e-mail: director.spices@icar.gov.in

Website : www.spices.res.in

0495-2730294

Fax : 0495-2731187

9447727717

COCONUT DEVELOPMENT BOARD (CDB)

Kera Bhavan, SRVHS Road, Kochi - 682 011. 0484-2376265, 2377266

Chairman : **Rajvir Singh Canwar IAS**

Chief Coconut Development Officer : **Rajeev Bhushan Prasad**

Secretary : **R. Madhu**

Director : **Hemachandra**

e-mail : kochi.cdb@gov.in

Website : www.coconutboard.gov.in

0484 2375216

0484 2375999

2377737

2375237

Fax-0484-2377902

chairman.cdb@gov.in

ccdo.cdb@gmail.com

secretary.cdb@gmail.com

DIRECTORATE OF ARECANUT & SPICES DEVELOPMENT

West Hill P.O., Kozhikode - 673 005

Director - **Dr. Homey Cheriyan**

e-mail : spicedte@nic.in

website - http://dasd.gov.in

0495-2369877

0495-2765501

Fax-0495-2765777

DIRECTORATE OF CASHEW NUT & COCOA DEVELOPMENT

8th & 9th Floor Kerabhavan, Kochi - 682 011

Director - **Dr. Venkatesh N. Hubballi**

0484 2377239,

e-mail : dccd@nic.in, Website : http://dccd.gov.in

Shri. Dadasaheb Desai

Office: 0484 2377151 , Extn: 203

Deputy Director

COFFEE BOARD

Chairman : **Sri. M.S. Boje Gowda**

080 22200040

e-mail : chairmancoffeeboard@gmail.com

Website : www.indiacoffee.org

Secretary & CEO : **Sri. Jagadeesh IAS**

080 22252917

e-mail : secretary.coffeeboard@gmail.com

Deputy Director (Research) - **Dr. Chandrappa.K**

04936-202256

Email: rcrschundale@yahoo.com

RCRS, Chundale-673123

Kerala Regional Office

Joint Director, Extension : **Nirmal Davis J.**

Wayanad, Kerala

04936-203307

Email: jdekalpetta@gmail.com

Deputy Director (Extn.) : **Nirmal Davis J. (i/c)**

Kalpetta

04936-202446

Email: ddekalpetta@gmail.com

KERALA STATE BIODIVERSITY BOARD

Kailasam, TC 4/1679 (1), 43 Belheaven Gardens, Kowdiar P.O., Thiruvananthapuram, Pin - 695003

Phone : 0471 - 2724740

Chairman - **Dr. C. George Thomas**

9349759355

Member Secretary - **Reni R. Pilla**

9847226644

Email- kerala.sbb@kerala.gov.in

Website: www.keralabiodiversity.org

KERALA STATE LAND USE BOARD, VIKAS BHAVAN

Thiruvananthapuram

Land Use Commissioner

Nizamudeen A.

0471-2307833

9446503040

e-mail : landuseboard@yahoo.com

2302231, 2307830

Website : www.kslub.kerala.gov.in

Fax: 2307838

RUBBER BOARD

PB. No. 1122, Sub Jail Road, Kottayam - 686 002

Chairman - Dr. Savar Dhanania

0481-2301231

Executive Director - **Dr. K.N. Raghavan IRS**

Secretary (i/c) - Vacant

Fax-0481-2571380

e-mail : info@rubberboard.org.in, Website : www.rubberboard.org.in

SPICES BOARD

PB. No. 2277, Sugandha Bhavan, NH Bypass, Palarivattom P.O., Kochin - 682025

Chairman - **A.G. Thankappan**

0484-2333606, 2333610, Extn: 236

Secretary - **D. Sathiyam IFS**

0484-2333604, 2333610, Extn: 333

CENTRE FOR WATER RESOURCES DEVELOPMENT AND MANAGEMENT (CWRDM)

Kunnamangalam, Kozhikode 673 571

(An Institution of Kerala State Council for Science, Technology and Environment, Govt. of Kerala)

Dr. Manoj P. Samuel

Executive Director

04952351802

9177943425

E mail ed@cwrmdm.org

Website: www.cwrmdm.org

NATIONAL CENTRE FOR EARTH SCIENCE STUDIES(CESS)

Akkulam, P.B. No.7250, Thuruvekkal.P.O.,Thiruvananthapuram - 695 011

Director - **Prof. Jyothiranjana S. Ray**

e-mail: director.ncess@nic.in, director@ncess.gov.in, dircel@ncess

website: www.ncess.gov.in

0471-2511501, 2511502

Fax: 0471-2442280

Dr. D.S. Suresh Babu, Scientist & Head DTC

0471-2511505

Shri. D.P. Maratt, Senior Manager

0471-2511526

E-mail: seniormanager.ncess.gov.in, director@ncess.gov.in, Website: www.ncess.gov.in

M.S. SWAMINATHAN RESEARCH FOUNDATION, KALPETTA, Wayanad

Community Agro Biodiversity Centre, Puthoorvayal, Meppady PO, Kalpetta- 673577

Founder Chairman - **Prof M S Swaminathan**

Email: founder@mssrf.res.in

Chairperson - **Dr Madhura Swaminathan**

Email: madhura@mssrf.res.in / chairpersonpa@mssrf.res.in

Executive Director i/c - **Dr G N Hariharan**

Email: gnhariharan@mssrf.res.in / executivedirector@mssrf.res.in

044 2254 2790

Fax: 044 2254 1319

044 2254 1229 / 2254 1690

Fax: 044 2254 1319

044 2254 1229 / 2254 1690

Fax: 044 2254 1319

NATIONAL SEEDS CORPORATION LTD.

Behind ITI Kanjicode West, Palakkad P.O 678623

Area Manager - R. Poornima

9895013810

0491-2566414

e-mail : palakkad@indiaseeds.com Website:www.indiaseeds.com

NATIONAL INSTITUTE FOR INTERDISCIPLINARY SCIENCE AND TECHNOLOGY

Industrial Estate P.O., Pappanamcode, Thiruvananthapuram - 695 019

Director - Dr. A. Ajayaghosh

2490324

e-mail : director@niist.res.in

Fax-0471-2491712, 2490186

Website: www.niist.res.in

NATIONAL HORTICULTURE BOARD

Ministry of Agriculture and Farmers Welfare, Govt of India

UR - 10, Uppalam Road, Statue, Thiruvananthapuram. - 695001

Sr. Horticulture Officer - **S.S.Purty**

0471-2470505, 2470506

e-mail : keralanhbtvm@gmail.com, Website: www.nhb.gov.in

7044761644

ONATTUKARA VIKASANA AGENCY

Mini Civil Station, Kayamkulam, Alappuzha-690502,

Chairman - **P. Prasad**, Hon'ble Minister for Agriculture Development & Farmers Welfare

Vice Chairman - **N. Sukumara Pillai**

9447484271

Chief Development Officer : **P.S. Soman**

0479 2442890

9447399555

e-mail : onattukylm@gmail.com

Secretary : Principal Agriculture officer, Alappuzha

RAJIV GANDHI CENTRE FOR BIOTECHNOLOGY

Jagathy, Thiruvananthapuram- 695014

Director - Prof. Chandrabas Narayana

2529400, 2347975

e-mail : director@rgcb.res.in

Website : www.rgcb.res.in

Fax-0471-2348096

JAWAHARLAL NEHRU TROPICAL BOTANICAL GARDEN AND RESEARCH INSTITUTE

(TBGRI), Palode, Thiruvananthapuram, 695562

Director - **Dr. R. Prakash Kumar**

0472-2869246

9446556113

e-mail : director_tbgri@rediffmail.com

Fax-0472-2869646

Website : www.tbgr.res.in, director@jntbgri.res.in

DISTRICT-WISE IMPORTANT TELEPHONE NUMBERS - EMAIL ID - WEBSITE

THIRUVANANTHAPURAM STD Code : 0471

Name of Office	Tel (Office)	e-mail	website
Farm Information Bureau, kowdiar	2318186	profibtm@gmail.com	www.fibkerala.gov.in
AGMARK Lab	2740622	sagltvm@gmail.com	
Agricultural Urban Whole Sale Market, Venpalavattom	2558930	auwmanayara@gmail.com	
Agro Service Centre, Kazhakuttom	2754022	agrokzm@gmail.com	
All India Radio	2324406	sd@airtm.com;nutvm@gmail.com	http://www.airtm.com
Animal Disease Control Project(ADCP), HQ Thiruvananthapuram	0471-2556151	pcadcp@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
Assistant Director of Soil Conservation, Aruvikkara	0471-2478030	adscauvikkara@gmail.com	http://www.keralasoils.gov.in
Assistant Executive Engineer (Agri)	2743820	aeegrivtm@gmail.com	
Banana Nursery, Peringamala	9383470305	banananurserytm@gmail.com	
Biotechnology Lab and Model Floriculture Unit, Kazhakuttom	2413739	bmfctvm@yahoo.co.in	
CDIO,Palode	(472)2840252	cdiopalode@yahoo.co.in	https://ahd.kerala.gov.in
Central Soil Plant Health Centre, Parottukonam	2541776	soildirector@gmail.com	www.keralasoils.gov.in
Central Tuber Crops Research Institute, Sreekaryam	2598551	ctcritvm@yahoo.com	www.ctcri.org
Coconut Nursery, Kazhakoottam	2413195	cnkzhakkuttom@gmail.com	www.keralaaagriculture.gov.in
Coconut Nursery, Valiathura	2508222	cnvaliathura@gmail.com	
Coconut Research Station, Balaramapuram	2400621	crsbalaram@kau.in	http://crsbalaram.kau.in
College of Agriculture, Vellayani	2381002	deanagri@kau.in	http://coavellayani.kau.in
Cropping Systems Research Centre, Karamana	2343586	csrc@kau.in	http://ifsrskaramana.kau.in
CWRDM Neyyattinkara	2222319	neyyattinkara@cwrdm.org	www.cwrdm.org
Department of Economics and Statistics	2533727	ddtvm.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
Deputy Director (Dairy Dept.)	2554986	dairydirector05@yahoo.co.in	www.dairy.kerala.gov.in
Deputy Director of Fisheries	2464076	ddtvm_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
Deputy Director Soil Survey (Southern Region)	2468237	ddsstrivandrum@gmail.com	www.keralasoils.gov.in
Directorate of Animal Husbandry	2302283	directorah.ker@nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
Directorate of Fisheries	2303160	fisheriesdirector@gmail.com	www.fisheries.kerala.gov.in
Directorate of Kerala state Ground Water Dept	2434098	gwdkerala@gaimil.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Directorate of Soil Survey & Soil Conservation	2339800	soildirector@gmail.com	http://www.keralasoils.gov.in
District Agricultural Farm, Peringamala	(472)2846488	dafperingamala@gmail.com	
District Animal Husbandry Officer	2330736	dahotvm@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Collector	273117727, 31,200	dctvm@kerala.nic.in	https://trivandrum.gov.in/collectrate/
District Co-operative Bank	2451595	tvmdcb@gmail.com	http://tvmdcb.com/

District Information Officer	2334740; 2731300	dio-tvm@prd.kerala.gov.in	http://www.prd.kerala.gov.in
District Insurance Office	2322771	diovms.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
District Livestock Farm, Kudappanakkunnu	2732964	dftvm.ahd@kerala.gov.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Panchayat President	2550750; 2440890	dptvpm@gmail.com	www.lsgkerala.in/thiruvananthapuram
District Planning Officer	2472317	dptvpm@gmail.com	http://spb.kerala.gov.in
District Poverty Alleviation Units	2360137/38	popautvm@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
District Soil Conservation Officer	2732648	dscotvpm@gmail.com	http://www.keralasoils.gov.in
District Soil Survey Officer	2469709	adsstvm@gmail.com	http://www.keralasoils.gov.in
District Soil Testing Laboratory	2533044	dstlparottukonam@gmail.com	
District Supply Office	9188527315	dsotvm.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
District Veterinary Hospital	2302643	dvctvm@gmail.com	https://ahd.kerala.gov.in
Doordarshan Kendra	2730143	dtcddtvm@gmail.com	https://www.ddktvm.gov.in
Fertilizer Quality Control Laboratory	2530578	fqltvm.agri@gmail.com ghthiruvananthapuram@keralatourism.org	https://www.keralatourism.org
Govt. Press, Thiruvananthapuram	2331941	sgp.printing@kerala.gov.in	https://kerala.gov.in/printing
Haritakeralam Project	2449939	haritham@kerala.gov.in	http://haritham.kerala.gov.in
IIITMK, Technopark	2527567; 2700777; 2527568	Info@iiitmk.ac.in	https://www.iiitmk.ac.in
IMG, Trivandrum	2304341; 2303230 Fax 2302391	imgtvm@gmail.com	http://www.img.kerala.gov.in
Institute Of Animal Health And Veterinary Biologicals Palode	(472)2840262	dirvbi.ker@nic.in	https://ahd.kerala.gov.in ;
Dist. Medical Officer	9946105472		www.vbikerala.nic.in
IT Mission	2726881, 2314307; Fax: 2314284	admin.ksitm@kerala.gov.in	http://www.itmission.kerala.gov.in
Jawaharlal Nehru Tropical Botanic Garden and Research Institute	(472)2869246; 2869226; Fax 2869646	director@jntbgri.res.in	www.tbagri.res.in
KERAFED	2320504; 2321660; 2326153; Fax 2326298	kerafed@giasmd01.bsnl.net.in	http://www.kerafed.com
Kerala Farmers Call Centre	1800-425-1661	info@krishi.info	http://www.krishi.info/
Kerala Land Development Corporation	2315001; Fax: 2319596	kldctvm@gmail.com	http://www.kldc.org
Kerala Land Use Board	2307830, 2302231; Fax: 2307838	landuseboard@yahoo.com	http://kslub.kerala.gov.in
Kerala Livestock Development Board	2440920; 2449138; Fax: 2440673	kldboard8@gmail.com; kldboard@kldb.kerala.gov.in	http://www.livestock.kerala.gov.in
Kerala State Agro Industries Corporation	2471343	kaicgeneralsection@gmail.com	www.keralaagro.com
Kerala State Cooperative Agricultural and Rural Development Bank	2460595	ho.cardbank@gmail.com	www.keralalandbank.org
Kerala State Co-operative Marketing Federation	2323483	md@marketfed.com	http://marketfed.com
Kerala State Farmers' Debt Relief Commission	2555783, 2743782	keralasdrc@gmail.com	www.ksfdrc.kerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Lab:	2437653	gwdaltvm@gamil.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept TVM	2430279	gwdtvm@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Kerala State Horticultural Products Development Corporation	2359651; 2359477	horticorphotvm@gmail.com	http://horticorp.org
Kerala State Poultry Development Corporation	2478585, 2468585	kepcopoultry@gmail.com; kspdc@yahoo.co.in	www.kepco.co.in
KISSAN, Kerala	2700965; Fax : 2700947	info@kissankerala.net	http://www.kissankerala.net

Kudumbashree	2554714, 2554715	info@kudumbashree.org	http://www.kudumbashree.org
Lead Bank(IOB)	2320154	0809lbd@iobnet.co.in; leadbank@trisco.iobnet.co.in	https://www.iob.in
LMTc, Kudappanakkunnu (Addl. Director)	2732918	ptotvm.ahd@kerala.gov.in	
Mobile Soil Testing Lab, Thiruvananthapuram	2530622	mstl.tv@gmail.com	
N.A.R.P., College of Agriculture, Vellayani	2382239	advvellayani@kau.in	http://rarsvni.kau.in
NABARD	2323859,2323846;		
NABARD Dist.Office	2701688, 9789597761 Fax 2323859	trivandrum@nabard.org	https://www.nabard.org
National Institute for Interdisciplinary Science and Technology	2490324;2493599	director@niist.res.in	http://www.niist.res.in
National Centre for Earth Science Studies	2511501	director@necess.gov.in; chiefmanager@necess.gov.in	http://necess.gov.in
National Horticulture Board	2470505, 2470506	kerala.nhb@gov.in kerala.nhb@gov.in ; jd.south.nhb@gov.in	www.nhb.gov.in
National Research Centre for Oilpalm, Palode	(472)2840221; Fax (472)2840774	doprrspalode@gmail.com	http://dopr.gov.in
Nedumangad Rural market	(472)2813932	nedumangadrawm@gmail.com	
Planning Board (Agriculture Department)	2540707(Gen); 2531395(Direct)	chiefagriculture@gmail.com	www.spb.kerala.gov.in
Press Information Bureau	2534055;2574056	piibtvpm@gmail.com	http://www.pib.nic.in
Prices Board	2573494;2473411	sapbstatue@gmail.com	https://kerala.gov.in/
state-agricultural-prices-board Principal Agricultural Officer	2733334; Fax:2733334	paotvpm@gmail.com	http://www.keralaagriculture.gov.in
Principal Soil Chemist, Central Soil Analytical Lab (Soil Survey)	2467796;2541776	psc.csal@gmail.com	http://www.keralasoils.gov.in
Public Relations Department	2518443	prddirector@gmail.com	http://www.prd.kerala.gov.in
Public Relations Department (IO Press release)	2518637; 9496003236	iopressrelease@gmail.com	http://www.prd.kerala.gov.in
R.T.T Centre, Vellayani (Research Engineer)	2481763, 2482022	rttctvpm@gmail.com,	tarttc.agri@kerala.gov.in
RATTC Kazhakuttom	2413622	rattckzhm@gmail.com raidcokasaragod@gmail.com	
Regional Agriculture Research Station, Vellayani	2383249	advvellayani@kau.in	http://rarsvni.kau.in
Registrar of Co-operative societies,	2331982	keralarcs@gmail.com	https://kerala.gov.in/co-operation
SADEC,Thiruvananthapuram	2732151	vsadcp.ahd@kerala.gov.in	https://ahd.kerala.gov.in
SAMETI	2740440	directorsametikerala@gmail.com	http://sametikerala.com
Sanghamythy Farmers Producer Co. LTD, Kerala	2392668; 9497009168 2740109, 2742110, 2742113	sanghamaitry@gmail.com sfackerala123@gmail.com sfackerala@gmail.com;	www.sfackerala.org
State Horticulture Mission	2330856; Fax 2330857	mdshm@kerala.nic.in; mdshmkerala@gmail.com	www.hortnet.kerala.nic.in
State Information Commission	2561615;2561613; Fax 2320920	sic@kerala.nic.in	http://keralasic.gov.in
State Pesticide Testing Laboratory	2530867	ddaptl.agri@gmail.com	
State Public Information Officer	2518447;2327471	prddirector@gmail.com	http://www.prd.kerala.gov.in
State Seed Farm, Chirayinkeezhu	(470)2644291	adassfckl@rediffmail.com; farmckl@gmail.com	
State seed Farm,Ulloor	2530035	aosssfu@gmail.com	
Vegetable and Fruit Promotion Council, Kerala	2335480; 9446455663	vfpcktm@gmail.com;mail@vfpck.org	http://www.vfpck.org
WTO Cell	2327039	wtozellkerala@gmail.com	

KOLLAM STD code : 0474

Kerala State Agency for the expansion of Cashew Cultivation	2760456; 9496045000	chairmanksacc@kerala.gov.in	www.cashewcultivation.org
The Kerala State Cashew Development Corporation Limited	2742271;2742172	kscdc@kerala.gov.in; mdcdc@cashewcorporation.com	http://cashewcorporation.com/
District Animal Husbandry Officer	2793464	dahoklm@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Collector	2794900	dcklm.ker@nic.in	https://kollam.gov.in/district-collector/
District Co-operative Bank	2742301;2742303	kollamdcb@yahoo.co.in	http://www.kollamdcb.com
Kerala state Ground Water Dept Kollam	2790313	gwdklm@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
District Development Office For SC	2794996	ddoforsckollam@yahoo.in	https://scdd.kerala.gov.in
District Insurance Office	2765882	dioklm.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
District Soil Conservation Officer, Kollam	2768816	dscokollam@gmail.com	http://www.keralasoils.gov.in
Assistant Director of Soil Conservation, Sasthamkotta	(476)2837080	adscksta@gmail.com	http://www.keralasoils.gov.in
Deputy Director of Soil Conservation, lWDM-K, Chadayamangalam	2475051	iwdmkerala@gmail.com	http://www.keralasoils.gov.in
Assistant Director (Soil Survey), Kollam	2767121	adsskollam@yahoo.in	http://www.keralasoils.gov.in
District Information Officer	2794911	prdkollam@gmail.com	http://www.prd.kerala.gov.in
District Panchayat President	2795198;2793446	dpklam@gmail.com	http://kollamdp.lsgkerala.gov.in/
District Planning Officer	2793455, 2793459	dpokollam@gmail.com,	
Dist.Medical Officer	9946105473	dpokollam@yahoo.com	http://spb.kerala.gov.in
District Supply Office	2794818, 9188527313	dsoklm.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
District Veterinary Hospital	2795076		www.ahd.kerala.gov.in
District Poverty Alleviation Units	2795673/75	drdakollam@asianetindia.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
Dy. Director, Economics and Statistics	2793418	ddklm.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
Dy. Director, Dairy Development	2748098	dairydeptkollam@gmail.com	http://www.dairy.kerala.gov.in
Extension Training Centre Kottarakkara	2454621;2454618, 2454169, 2454768	sirdkerala@gmail.com	www.sird.kerala.gov.in
Farming Systems Research Station, Kottarakkara	2663535	fsrskottarakkara@kau.in	http://fsrskottarakkara.kau.in
Fisheries Office	2792850	ddklm_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
Indian Bank (Lead Bank)	2742651	ldmkollam@indianbank.co.in	http://www.slbcerala.com
Joint Registrar of Co-operative Societies	2795176	jrgklm@coop.kerala.gov.in	https://kerala.gov.in/co-operation
KERAFED	2748033; (476)2620627	kerafedcprklm@gmail.com	http://www.kerafed.com
Deputy Director Fisheries	2792850	ddklm_fisheries.ker@nic.in	www.fisheries.kerala.gov.in
Kerala Agro Industries Corporation, Kottarakkara	2454740	kaicktr@yahoo.co.in	http://www.keralaagro.com
KVK Sadanandapuram	2663599	kvkkollam@kau.in	http://kvkkollam.kau.in
Milk Product Training and Development Centre, Oachira	(476)2698550.	dtcoachira@gmail.com	http://www.dairy.kerala.gov.in
NABARD	9161355111, 2743524, 2701632	kollam@nabard.org	https://www.nabard.org
Oilpalm India Ltd, Bharathipuram	(475)2202324	opilyeroorestate@gmail.com	www.oilpalmindia.com
Principal Agricultural Officer	2795082; Fax: 2795082	principalaokollam@gmail.com	http://www.keralaagriculture.gov.in
RAIDCO, Kollam	0474 2741651	raidcokollam@gmail.com	
State Farming Corporation	(475)222252;53	sfckpnlr@gmail.com	http://www.sfckerala.com
Vegetable and Fruit Promotion Council Keralam	210364	mpaklm@vfpc.org	http://www.vfpc.org

PATHANAMTHITTA STD Code : 0468

Agmark Laboratory, Pandalam	(473)4252801		
Assistant Director of Fisheries	2223134	adpta_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
Asst. Soil Chemist, Pandalam	(473)4256645	dstipandalam@gmail.com	http://www.keralasoils.gov.in
Soil Testing Laboratory	(469)2662094, 2661821	cardkvk@yahoo.com	https://www.kvkc.org
Kerala state Ground Water Dept Pathanamthitta	2224887	gwdpta@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Assistant Director (Soil Survey) Pathanamthitta	2323105	soilsurveypta@gmail.com	
Avian Disease Diagnostic Laboratory, Thiruvalla	(469)2700413	addkerala@gmail.com; addl.ahd@kerala.gov.in	https://ahd.kerala.gov.in
Dairy Development Department	2223711		http://www.dairy.kerala.gov.in
District Information Officer	2222657	pta@prd.kerala.gov.in	http://www.prd.kerala.gov.in
District Animal Husbandry Officer	(468)2322762	dahopta@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Collector	2222505;2222515	dcpta.ker@nic.in	https://kerala.gov.in
District Co-operative Bank	2222271;2222365	pathanamthittadcb@gmail.com	http://www.pathanamthittadcb.com
District Panchayat President	2223078		http://pathanamthittadp.lsgkerala.gov.in
District Planning Officer	2222725	dpopta725@gmail.com	http://spb.kerala.gov.in
District Soil Conservation Officer	2224070	dsopta@gmail.com	http://www.keralasoils.gov.in
District Forest Officer, Ranni	(473)5227558	dfo-ranni.for@kerala.gov.in	http://www.forest.kerala.gov.in
Dy. Director, Economics and Statistics	0473 - 2322748	ddptm.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
District Insurance Office	2270857	dioppta.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
DMO Pathanamthitta	9946105475	dmo_ismpta@yahoo.com	http://www.ism.kerala.gov.in
District Development Office For SC	2232272	ddopta@gmail.com	https://scdd.kerala.gov.in
District Supply Office	2222612	dsoppta@sch.kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
District Treasury PTA	2222402		http://www.treasury.kerala.gov.in
District Poverty Alleviation Units	2222686	drdapopta@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
Economics And Statistics Office	2322743;2322748	ddptm.des@kerala.gov.in ptadtpc@yahoo.co.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in http://pathanamthittatourism.com
Joint Registrar, Co-operative Societies	2222417	jrgpta.coop@kerala.gov.in	https://kerala.gov.in/co-operation
ICAR-Krishi Vigyan Kendra	(469)2662094; 2661821	cardkvk@yahoo.com	www.kvkc.org
KERAFED	(484)2301450	kerafedroc@gmail.com	http://www.kerafed.com
Kerala Agro Industries Corporation, Thiruvalla	(469)2701273	kaictvl@gmail.com	http://www.keralaagro.com
Krishi Vigyan Kendra, Pullad	(469)2662094; 2661821	cardkvk@yahoo.com	https://www.kvkc.org
KSEB, Pathanamthitta	2222433;2223499		http://www.kseb.in
Kudumbasree, Pathanamthitta	2221807		
Lead Bank (SBT)	2222589	lpathanam@sbt.co.in	http://pathanamthitta.nic.in
Minor Irrigation	2271272	emipta@gmail.com	http://www.irrigation.kerala.gov.in
NABARD (PTA & Alapuzha)	(477)2244033	alappuzha@nabard.org	www.nabard.org
Principal Agricultural Officer	2222597; Fax:0468-2222597	paopathanamthitta@gmail.com	http://www.keralaagriculture.gov.in
RAIDCO, Pathanamthitta	2222098	raidcopathanamthitta@gmail.com	
Pazhakulam Agricultural & social Service Society	(473)4237262; 4237072	passspklm@gmail.com	http:// www.passs.org.in/
District Forestry Office Ranni	(473)5227558	dforanni@gmail.com	http://forest.kerala.gov.in
State Seed Farm, Pulladu	(469)2661917	ssfpullad@gmail.com	
State Seed Farm, Adoor	(473)4227868	stateseedfarmadoor@gmail.com	
Sugarcane Research Institute, Thiruvalla	(469)2604181	arsthiruvalla@kau.in	http://arsthiruvalla.kau.in
Tribal Development Office Ranni	(473)5227703	rannitdo@gmail.com	http://www.stdd.kerala.gov.in

VFPCK Pandalam	(473)4252030	mpapta@vfpck.org	http://www.vfpck.org
State Seed Farm, Adoor(Munnalam)	(4734)227868	stateseedfarmadoor@gmail.com	
Sugarcane Seed Farm, Kadakkad,	(4734)252500	pandalamfarm@yahoo.com	
F.T.C., Pandalam, Kadakkad,	(4734)252244	ftcpandalam@gmail.com	
Asst. Exe. Engineer (Agri),Pandalam, Kadakkad	(4734)252939	aeegrpandalam@gmail.com	
ASC, Pandalam, Kadakkad	(4734)256645	dstlpandalam@gmail.com	
SAO, Agmark Lab	(4734)252801	saglpathanamthitta@gmail.com	

ALAPPUZHA STD Code : 0477

Asst.Executive Engineer(Agri)	2268098		
CPCRI, Kayamkulam	(479)2442160	headcpcri@yahoo.co.in	http://www.cpcri.gov.in
District Development Office For SC	2252548	ddoforscalpy@gmail.com	https://scdd.kerala.gov.in
Deputy Director of Fisheries,	2252367	ddalp_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
District Panchayat	2253836	dpalpy@gmail.com	http://lsgkerala.in/alappuzha/
Dy. Director, Economics and Statistics	2252312	ddalp.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
District Insurance Office	2244436	dioalp.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
Dist. Agri Farm, Mavelikkara	(479)2357690	noorekkr@gmail.com	
District Animal Husbandry Officer	2252431	dahoalp@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Collector	2251720	dcalp.ker@nic.in	kerala.gov.in/districts-collectors
District Planning Officer	2252064		
District Information Office	2251349	dio-alp@prd.kerala.gov.in	www.prd.kerala.gov.in
District Soil Conservation Officer, Alappuzha	2254927	dscoalappuzha@gmail.com	www.keralasoils.gov.in
Assistant Director (Soil Survey) Alappuzha	2236293	adssalappuzha@gmail.com	www.keralasoils.gov.in
Senior Chemist, Regional Soil Analytical Lab, Alappuzha	2236294	rsalalappuzha@gmail.com	www.keralasoils.gov.in
District Poverty Alleviation Units	2251063	drdaalpy@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
District Supply Office	9188529318, 2823058	dsoalp.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Alappuzha	2288866	gwdalp@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Dy. Director, Dairy Development	2252358	dairyalpy@gmail.com	http://www.dairy.kerala.gov.in
Deputy Director Fisheries	2251103	ddalp_fisheries.ker@nic.in	www.fisheries.kerala.gov.in
Executive Engineer(Agri.)	2266084	eeagrja@gmail.com	
Guest House	2246503		
Joint Registrar, Co-operative Societies	2251713		
Kariland Development Agency, Purakkad	2272617		
KCPM, Mancombu	2702683		
KLDC, Kayamkulam	(479)2270495		
Kerala Agro Industries Corporation	2270942		
Kerala Centre for Pest Management, Moncompu	2702683		
Krishi Vigyan Kendra, Kayamkulam	(479)2449268	kvkalapuzha@gmail.com	www.kvkalappuzha.org
Lead Bank	2251267	lbalpy@sbi.co.in	http://alappuzha.nic.in/
NABARD	2244033		
NSC Unit, Ramankary	2707173		
ORARS, Kayamkulam	(479)2443192		
Principal Agricultural Officer	2251403; Fax:(477)2251403	paoalappuzha@gmail.com	http://www.keralaagriculture.gov.in
Punja Special Officer	2245426		
Rice Research Station, Moncompu	2702245		
State Seed Testing Lab	2268615		

Soil Testing Lab	2266862		
DMO	9446105477	dmoalppy@yahoo.co.in	

KOTTAYAM STD Code : 0481

Asst. Ex. Engineer (Agri.)	2561585		
Deputy Director of Fisheries	2566823	adktm_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Kottayam	2560436	gwdktm@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
District Panchayat President	2565966		www.lsgkerala.in/kottayam
District Insurance Office	2822176	dioktm.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
District Collector	2562001		
District Animal Husbandry Officer	2563726	dahoktm@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Agricultural Farm , Kozha	(482)2234016		
District Supply Office	918852319, 2560371	dsoktm.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
District Development Office For SC	2562503	scddoktm@gmail.com	https://scdd.kerala.gov.in
Dy. Director, Economics and Statistics	0481 - 2562073	ddktm.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
Dy. Director, Dairy Development	2562768	dairyddktm@gmail.com	http://www.dairy.kerala.gov.in
District Soil Conservation Officer, Kottayam	0481-2568519	dscoktm@gmail.com	
Assistant Director (Soil Survey) Kottayam	0481 2300978	adssktm@gmail.com	
District Poverty Alleviation Units	0481-2560721	drdakottayam@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
Joint Registrar of Co-operative Societies	2562069		
Dist. Co-operative Bank	2563603		
District Information Officer	2562558		
District Veterinary Centre	2564623		
Kerala Agro Industries Corporation, Vaikom	(482)9221214		
Lead Bank(SBI)	9447778716	lbktm@sbi.co.in	http://kottayam.nic.in/
NABARD	9446745600, 2304688	kottayam@nabard.org	
Oil Palm India Ltd	2567881		
Plantation Corporation, HQ	2578301		
Principal Agricultural Officer	2562263	paoktm@hotmail.com/ paoktym@gmail.com	http://www.keralaagriculture.gov.in
Dist Planning Officer	2561638		
Dairy Training Centre	2302273		
Punja Special Officer	2560122		
RAIDCO, Kottayam	0481 2562932	raidcokottayam@gmail.com	
RATT, Kozha	(482)2231351		
RARS, Kumarakom, Office	2524421		
Vegetable and Fruit Promotion Council (VFPC)	2534709		

IDUKKI STD Code : 0486

Asst. Director of Fisheries, Kumily	9222326		
All India Radio, Devikulam	5264259		
Asst. Ex. Engineer (Agri.), Thodupuzha	2228522		
Asst. Soil chemist, Arikuzha	2281162		
Cardamom Research Station, Pampadumpara	8236263		
District Poverty Alleviation Units	04862-233027	drdaidk@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
Coffee Board, Vazhava	8278025		
Coffee Board, Vandipperiya	9252349		
Kerala state Ground Water Dept Idukki	2226199	gwdidk@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Coffee Board Junior Liaison Officer Adimali	04864-222689	eoadmli.coffeeboard@nic.in	www.indiacoffee.org

Coffee Board Junior Liaison Officer Vandiperiyar	04869-252349	jlovpr@gmail.com	www.indiacoffee.org
Deputy Director, Dairy Development	2222099	dairyddidk@gmail.com	http://www.dairy.kerala.gov.in
Deputy Director of Fisheries	0486-9222326	adidk_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
District Agricultural Farm, Areekuzha	2278599		
Dy. Director, Economics and Statistics	0486 - 2222856	ddidk.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
District Planning Officer	2233010		
District Insurance Office	0486-2226240	dioidk.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
District Development Office For SC	0486-2252003	ddoforscidukki@yahoo.in	https://scdd.kerala.gov.in
District Supply Office	9188527220, 2232321	dsoidk.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
District Tribal Development Officer	2222399		
Deputy Director, Spices Board, Nedumkandam	8234730		
District Animal Husbandry Officer	2222894	dahoidki@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Collector	233103		
RDO Idukki	2232231		
RDO Devikulam	9264222		
District Information Officer	2233036		
District Panchayat President	2233069		www.lsgkerala.in/idukki
District Soil Conservation Officer, Moolamattom	2252650		www.keralasoils.gov.in
District Soil Survey Office, Thodupuzha	2228725		www.keralasoils.gov.in
Forest IB Munnar	5231587		
Indian Cardamom Research Institute, Myladumpara	8237207		
Joint Registrar of Co-operative Societies	2232394		
Kerala Agro Industries Corporation	2225117		
Kerala State Warehouse Corporation	2222592		
KLD Board, Mattupetty	5230389		
Kudumbasree	2232223		
Lead Bank(Union Bank of India)	5230294	cmdmidukki@gmail.com	http://idukki.nic.in/
NABARD	94473747006, 2223705		
National Informatic Centre	2232543		
KVK, Santhanpara	8247541		
Oil Palm India Ltd., Vettimattom	2276164		
Principal Agricultural Officer	2222428;Fax: 2227848		http://www.keralaagriculture.gov.in
RAIDCO, Thodupuzha	2223703		
State Seed Farm, Karimannoor	2263560		
Spices Park, Puttadi	8288371		
Spices Board, Kattappana	8232989		
Spices Board, Cheruthoni	235984		
Spices Board, Peerumedu	232989		
Spices Board, NDKM	347307		
State Vegetable Farm, Vandiperiyar	9253543		
Rubber Board, Regional Office	2222310		
SIDCO, Thodupuzha	222205		
ERNAKULAM STD Code : 0484			
Aromatics and Med:			
Plants Research Station, Odakkali	2658221		
Asst Ex Engineer (Agri.), Vyttila	2422974		

Agri. Rural Wholesale Market Authority, Muvattupuzha	(485)2813200		
Agri. Urban Wholesale Market Authority, Maradu	2701042		
District Poverty Alleviation Units	2422221	pauernakulam@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
Directorate of Cashewnut and Cocoa Development	2377239;2377151	dccd@nic.in	dccd.gov.in
All India Radio, Kochi	2429113		
Cashew Export Promotion council	2376459		
Coir Board	2351807		
Central IPM Centre	2427114		
Kerala state Ground Water Dept Ernakulam	2426331	gwdekm@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Central Warehousing Corporation	2314423		
Coconut Development Board	2377266		
District Soil Conservation Officer, Ernakulam	2423301	dscoekm@gmail.com	
Assistant Director (Soil Survey) Ernakulam	2421509	adssekm@gmail.com	
Dy. Director, Economics and Statistics	2422533	ddek.m.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
Deputy Director of Fisheries	2394476	ddek.m.fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
Deputy Director, Dairy Devpt Dept	2422310	dddek.m@gmail.com	http://www.dairy.kerala.gov.in
Director of Cashewnut & Cocoa Devpt	2377239		
Kerala Public Service Commission		doek.m.psc.gov.in	www.keralapsc.gov.in
Directorate of Marketing & Inspection	2424797		
District Insurance Office	2356955	dioek.m.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
District Agricultural Farm, Neriamaangalam	2554416		
Kerala state Ground Water Dept Lab:	2424331	ralgwdekm@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
DRDA	2422221		
District Animal Husbandry Officer	2360648	dahoek.m@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Planning Office	2422290		
District Collector	2423001		
District Veterinary Hospital	2351264		
District Co-operative Bank	2424613		
District Development Office For SC	2422256	ddoscekm@gmail.com	https://scdd.kerala.gov.in
Vazhakulam Agro and Fruit Processing Company Limited	(485)2261547; 2989095	jiveagrofruit@gmail.com	www.jivekerala.com
District Information Officer	2354208		
District Panchayat	2425205, 2422520		www.lsgkerala.in/ernakulam
District Veterinary Hospital	2351264 9188527321, 988527321		www.keralasoils.gov.in
District Supply Office	2423359	dsoek.m.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
FIB Regional Office, Edappally	2344935		
Fisheries College, Panangad	2700337		
FACT, Udyogamandal	2545106		
Dist. Planning Officer	2422290		
Hindusthan Insecticides	2545121		
Horticorp Regional production Centre	2427730		
IPD Block Muvattupuzha	2232731		
KERAFED	2306720; 2301450	kerafedcprekm@gmail.com	http://www.kerafed.com
Kerala Agro Industries Corporation	2474267		
Krishi Vigyan Kendra, Njarakkal	2492450		
Kerala Press Academy	2422275		

Kerala State Warehousing Corporation	2375537		
KAMCO	2474301		
Lead Bank(UBI)	2395392	ldm@unionbankofindia.com	http://ernakulam.nic.in/
LMTc, Aluva	2624441		
MARKETFED	2204073		
Meat Products of India, Koothattukulam	2352365		
NABARD	2338293		
NAFED	2205843		
Principal Agrl. Officer	2422224; Fax:2422224	paoekm@hotmail.com	
Project Office, ICDP, Aluva	2624441		
Pokkali Land Development Agency	2449682		
Press Information Bureau	2312153		
Plant Quarantine Fumigation Station	2666145		
Pineapple Research Station, Vazhakkulam	2260832		
Rice Research Station, Vyttila	2809963		
Rubber Marketing Federation	2205790		
Raidco	2622923		
RATTC, Nettoor	2703094		
Rubber Board Regional Office	2380101		
Regional Poultry Farm, Koovapady	2523557		
Spices Board	2333610		
Tea Board, W. Island	2666523		
Tourist Bungalow, Aluva	2622637		
Vegetable and Fruit Promotion Council (VFPCk)	2427455		

THRISSUR STD Code : 0487

All India Radio	2323572		
Asst. Exe. Engineer(Agri)	2385529		
Bio-Control Lab, Mannuthy	2374605		
CADA, Water Management Specialist (C.R. Ramesh)	2332445		
District Poverty Alleviation Units	0487- 2365719	drdatsr@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
CPCRI	2282029		
Dy. Director, Economics and Statistics	0487 - 2361339	ddtsr.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
Deputy Director, Dairy Development	2321660	dddairytsr@gmail.com	http://www.dairy.kerala.gov.in
Deputy Director of Fisheries	2331090	ddtsr_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
District Co-operative Bank	2420954		
District Soil Conservation Officer, Thrissur	2360426	dscothrissur@gmail.com soilsurveythrissur@yahoo.co.in	
Senior Chemist, Regional Soil Analytical Lab Thrissur	2327140	rsalthrissur@gmail.com	
Deputy Director Soil Survey (Northern Region) Thrissur	2321296	ddsoilsurveytsr@gmail.com	
District Insurance Office	2361639	diotsr.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Trissur	-2365563	gwdtsr@gmail.com www.keralasoils.gov.in	www.groundwater.kerala.gov.in
District Animal Husbandry Officer	2361216	dahotsr@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Collector	2361020		
District Development Office For SC	2360381	ddosctr@gmail.com	https://scdd.kerala.gov.in
District Information Officer	2360644		
District Panchayat President	2360251		www.thrissurdp.lsgkerala.gov.in

District Soil Survey Officer	2323965		www.keralasoils.gov.in
District Supply Office	9188527322, 2360046	dsotsr.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
Joint Registrar of Co-operative Societies	2360363		
Dist. Planning Officer	2360672		
Kerala Agro Industries Corporation	2310983		
Kerala State Seed Development Authority	2360299		
KFRI, Peechi	2699037		
Kerala Institute of Local Administration (KILA)	2201061		
Kerala Land Development Corporation	2331092		
Kole Development Authority	2320503		
Krishi Vigyan Kendra	2375855	kvkthrissur@kau.in	www.kvkthrissur.kau.in
Lead Bank (Canara Bank)	2331156	lbothrissur@canarabank.com	http://thrissur.nic.in/
NABARD	2321718		
NBPGR, Vellanikkara	2370499		
Principal Agricultural Officer	2444297; 9383991600 Fax:2444297	jda.tsr@gmail.com	http://www.keralaagriculture.gov.in
RAIDCO, Thrissur	0487 2424307	raidcothrissur@gmail.com	
Ramanilayam Guest House	2332016		
Regional Soil Analytical Lab	2327140		

PALAKKAD STD Code : 0491

CADA, Joint Director of Agriculture	2535473		
Deputy Director of Fisheries	2815245	ddpkd_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
District Animal Husbandry Officer	(491)2520297	dahopkd@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Collector	2505266		
District Co-operative Bank	2547326		
District Soil Conservation Officer, Palakkad	2505860	dscopkd@rediffmail.com	
Assistant Director (Soil Survey) Palakkad	2505455	adsspalakkad@gmail.com	
Dy. Director, Economics and Statistics	2505106	ddtsr.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
District Insurance Office	2527142	diopkd.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
Coffee Board Junior Liaison Officer	2555594	cbjlopgt@gmail.com	www.indiacoffee.org
District Development Office For SC	2505005	scddpkd@gmail.com	https://scdd.kerala.gov.in
District Information Officer	2505329		
District Poverty Alleviation Units	0491-2505560	drdapopkd@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
District Panchayat President	2505638		www.lsgkerala.in/palakkad
Dist. Planning Officer	2505350		
District Supply Office	2505541	dsopkd.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Palakkad	0491-2528471	gwdpkd@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Guest House	2529966		
Dy. Director, Dairy Development Dept	2505137	dydpalakkad@gmail.com	www.dairy.kerala.gov.in
Dy. Director, Fisheries Dept	2815245	ddpkd-fisheries@nic.in	
Horticulture Development Farm, Malampuzha	2816135		
Integrated Seed Development Farm, Eruthiampathy	(492)3236007		
Joint Registrar of Co-operative Societies	2505529		
KAMCO, Kanjikode	2567258		
Kerala Agro Industries Corporation	2547924		
KLD & MM Board, Dhoni	2558547		
KVK, Pattambi	(466)2212279		

NABARD	8803002660, 2952660		
National Seeds Corporation	2566414; 9895013810	palakkad@indiaseeds.com	www.indiaseeds.com
Orange and Vegetable Farm, Nelliampathy	(492)3246225		
Project Director AHADS, Agali	(492)4254518	paopkd@gmail.com	
Principal Agricultural Officer	938347170, 2505075; Fax :2527075		http://www.keralaagriculture.gov.in
RATTC, Malampuzha	2815912		
RAIDCO, Palakkad	2547726	raidcopalakkad@gmail.com	
Regional Poultry Farm, Malampuzha	2555206		
State Seed Farm, Kunnannoor	2572224		
VFPC, Alathur	(492)2222706		
Fertilizer Quality Control Lab, Pattambi	(466)2212048		
MALAPPURAM STD Code 0483			
District Animal Husbandry Officer	2734917	dahomp@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
Arya Vaidyasala, Kottakkal	2742216		
Asst. Ex. Engineer (Agrl.)	9847411709		
Block Development Office	2734459		
Canara Bank (Lead Bank)	2734881	lbomalappuram@canarabank.com	http://malappuram.nic.in/
Cashew Research Station, Anakkayam	2848239		
District Poverty Alleviation Units	0483-2734976	drdampm@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
Deputy Director of Fisheries	0494-2666428	ddpni_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
District Soil Conservation Officer, Malappuram	2767872	dscomanjeri@gmail.com	
Assistant Director (Soil Survey), Malappuram	2739001	soilsurveymalappuram@gmail.com	
Dy. Director, Economics and Statistics	2734939	ddmlp.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Malappuram	2731450	gwdmpm@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Dy. Director, Dairy Development Dept	2734944	dddairympm@gmail.com	www.dairy.kerala.gov.in
District Forest Office	2734803		
District Collector	2734355		
District Co-operative Bank	2734928		
District Development Office For SC	0483-2734901	ddomp@gmail.com	https://scdd.kerala.gov.in
District Insurance Office	0483-2732068	diomp.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
District Fisheries Office, Ponnani	(494)2666428		
District Industries Office	2734812		
District Information Office	2734387		
District Kudumbasree Office	2733470		
District Social Forestry Office	2734803		
District Panchayat President	2734564		www.lsgkerala.in/malappuram
District Supply Office	9188527324, 2734912	dsompm.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
District Planning Officer	2734832		
Dairy Development Office	2734944		
Kerala Agro Industries Corporation	(493)1247059		
Joint Registrar of Co-op Societies	2734994		
Kelappaji College of Engg. & Technology	(494)2686214		
NABARD	2964084		
Precision Farming Development Centre, Thavanur	(494)3297592		

Principal Agricultural Officer	2734916; 9383471800 Fax : 2734916	paomalappuram@gmail.com	http:// www.keralaagriculture.gov.in
RAIDCO, Malappuram	0483 2734870	raidcomalappuram@gmail.com	
Seed Garden Complex, Munderi	(493)1240090		
VFPC, Manjeri	2768987		
Rest House	2736274		

KOZHICODE STD Code : 0495

Agri. Urban Wholesale Market, Vengeri	2376514		
All India Radio	2366027		
I&PRD, Calicut	2371096		
Asst. Ex. Engineer (Agrl.)	2723766		
Dy. Director, Economics and Statistics	2370343	ddkkd.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Kozhikkode	2370016	gwdkkd@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
District Soil Conservation Officer, Kozhikkode	2370790	dscokkd@gmail.com	
Assistant Director (Soil Survey) Kozhikkode	2371060	adsoilsurveykozhikkode@gmail.com	
Senior Chemist, Regional Soil Analytical Lab, Kozhikkode	2372040	rsalkkd@gmail.com	
CWRDM	2351801		
District Poverty Alleviation Units	2371283	pdpaukkd@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Lab: KKD	2375537	ralkkdgd@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Directorate of Arecanut & Spices	2369877		
District Insurance Office	2376768	diokkd.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
Dairy Training Centre	2414579		
Deputy Director of Fisheries	2383780	ddkzd_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
Dy. Director, Dairy Development Dept	2371554	dddairykkd@gmail.com	www.dairy.kerala.gov.in
Dist. Planning Officer	2320792		
District Animal Husbandry Officer	2768075	dahokzkd@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Development Office For SC	2370379	ddosckkd@gmail.com	https://scdd.kerala.gov.in
District Fisheries Officer	2380005	ddkzd_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
District Information Officer	2370225		
District Soil Conservation Officer	2370790		www.keralasoils.gov.in
District Soil Survey Officer	2371060		www.keralasoils.gov.in
District Agrl. Farm, Koothali	(496)2662264		
District Collector	2371400		
District Panchayat President	2370550		www.lsgkerala.in/kozhikode
District Supply Office	9188527314, 2370655	dsokkd.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
Dy. Director, Dairy Development	2371254		
Economic and Statistics	2370248		
FIB Regional Office	2370368		
FTC, Vengeri	2373582		
IISR Farm, Peruvannamoozhi	(496)2249371		
Indian Institute of Spices Research	2730294	mail@spices.res.in; director@spices.res.in	http://www.spices.res.in
IMG	2356095		
Joint Registrar of Co-op Societies	2722334		
Kerala Agro Industries Corporation	2370676		
KVK, Peruvannamuzhi	(496)2662372		
KERAFED	(495)2762970, 2762960	kerafedcprlt@gmail.com	http://www.kerafed.com

Lead Bank	2701895	lbocalicut@canarabank.com	http://kozhikode.nic.in/
Malabar Botanic Garden	2430939		
NABARD	2741176		
Principal Agricultural Officer	2370897; 9383471900 Fax :2370897	paokzd@gmail.com	http://www.keralaagriculture.gov.in
Regional Soil Analytical Laboratory (Soil Survey)	2372040		
RAIDCO, Kozhikkode	0495 2366376	raidcokozhikkode@gmail.com	
Spices Board	2302980		
State Seed Farm, Perambra	(496)2615234		
State Seed Farm, Puthuppady	(496)2512340		
VFPCCK	2225517		

WAYANAD STD Code : 0493

Collectorate	6202230	dcwayanad@gmail.com	https://wayanad.gov.in/collectrate/
Coffee Board	6203307	jdekalpetta@gmail.com	www.indiacoffee.org
District Animal Husbandry Officer	6202292	dahowynd@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
DFO, South Wayanad	6203428		
Coffee Board Joint Director(Extension) Kalpetta	203307,	jdekalpetta@gmail.com	www.indiacoffee.org
DeputyDirector(Extension,) Kalpetta		ddekalpetta@gmail.com	www.indiacoffee.org
DFO, North Wayanad	6240233		
Canara Bank (Lead Bank)	6202255	lbokalpetta@canarabank	
Deputy Director of Fisheries	6256187, 6255214	adwyd_fisheries@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
District Information Officer	6202529	diowayanad@gmail.com	
District Soil Conservation Officer, Wayanad	6203756	dscowayanad@gmail.com	
Joint Director of Soil Conservation, Wayanad	6205732	jdscrpv@gmail.com	
Assistant Director of Soil Conservation, Vythiri	6255227	adscvythiri@gmail.com	
Assistant Director of Soil Conservation, Mananthavady	5227163	adscmndy@gmail.com	
Assistant Director of Soil Conservation, Kaniyambetta	6247430	adsckk@gmail.com	
Assistant Director of Soil Conservation, Karakkamala	5227565	adsc.karakkamala012@gmail.com	
Assistant Director of Soil Conservation, EH, Meenangadi	6247160	adscehsub@gmail.com	
Assistant Director (Soil Survey) , Wayanad	246330	adsswayanad@gmail.com	
Senior Chemist, Hi-Tech Soil Analytical Lab, Wayanad	207750	hsalwyd@gmail.com	
Dy. Director, Economics and Statistics	6202633	ddwyd.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
District Insurance Office	207939	diowyd.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
Dist. Planning Officer	202626		
District Development Office For SC	203824	scdepartmentwyd@gmail.com	https://scdd.kerala.gov.in
District Poverty Alleviation Units	205390	podrdawyd@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Wayanad	6248210	gwdwyd@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
District Panchayat Office	6202490	dpwynd@gmail.com	www.lsgkerala.in/wayanad
Dy. Director Panchayath	6202634	ddpwayanad@gmail.com	
District Soil Survey Officer	6246330		www.keralasoils.gov.in
District Soil Conservation Office	6203756	dscowayanad@gmail.com	www.keralasoils.gov.in

Dy. Director, Dairy Development	6202093	dairywayanad@gmail.com	www.dairy.kerala.gov.in
District Industries Centre	6202485		
District Supply Office	9188527326, 6202273	dsownd.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
ITDP Project Office	6202256		
Mining and Geology	6248235		
District Treasury	6202639	wayanaddto@gmail.com	
SBT Kalpetta	6202063		
District Soil Testing Lab,Mananthavady	5242499	ascwayanad@gmail.com	
District Planning Officer	6202626	dpowayanad@gmail.com	
District PSC Office	6202539		
College of Vet&Animal Science	6256380		
Dist. Mission Coordinator, Kudumbasree	6206589	spemwyd@gmail.com	
Dist. Co-op. Bank, Kalpetta	6202650	wdcbank@yahoo.co.in	
DTO KSRTC Kalpetta	6202611		
FRIENDS Janasevanakendram	6202580		
Joint Registrar of Co-op. Societies	6202267		
Hitech Soil Analytical Laboratory	6207750		
Kerala Agro Industries Corporation	6220316		
KVK, Ambalavayal	6260411	kvkwayanad@kau.in	
M.S Swaminathan Research Foundation, Kalpetta	6204477		
RDO Mananthavady	5240222		
Coffee Board	6247306		
Coffee Research Station,Chundale	6202256		
NABARD	6203573		
NIC	6202763		
District Sericulture Officer	6203774		
District Fisheries Office	255214	adfwyd@gmail.com	
Principal Agricultural Officer	6202506;		
	Fax :6202506	paowayd@gmail.com	http://www.keralaagriculture.gov.in
RARS, Ambalavayal	6260421	rarsamb@kau.in	
Rural Agri Wholesale Market, Sulthanbathery	6223192	rawmarketbathery@gmail.com	
RDO, Mananthavady	5240222		
RAIDCO, Mananthavady	04935 242859	raidcomanthavady@gmail.com	
Spices Board	6202605		
Veterinary Hospital	6202729		
VFPCK	6286012	vfpc.wnd@gmail.com	
KANNUR STD Code 0497			
AIR	2748581		
Aralam Farm	(490)2444740		
Assistant Executive Engineer (Agri) Kannur	2725229	aeegrknr@gmail.com	
Asst. Director of Agri. (Mktg)	2705078		
Atma Kannur	(490)2365154	atmaknr@gmail.com	
Coconut Nursery, Palayad	(490)2345766	cnpalayad@gmail.com	
CWRDM	2706300		
District Agricultural Farm , Taliparamba	(460)2203154		
Dy. Director, Economics and Statistics	2700405	ddknr.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
Dist Co-Op Bank	2700001		

Deputy Director, Dairy Development	2707859	dairyddknr@gmail.com	www.dairy.kerala.gov.in
District Insurance Office	2707617	dioknr.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
District Poverty Alleviation Units	2700143	pdpaukannur@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
District Development Office For SC	2700596	ddosckannur@yahoo.com	https://scdd.kerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Kannur	2709892	gwdknr@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Deputy Director, Fisheries	2731081	ddknr_fisheries.ker@nic.in	http://www.fisheries.kerala.gov.in
District Agricultural Farm, Taliparamba	(460)2203154	kannurdaf@gmail.com	
District Animal Husbandry Officer	2700267	dahoknr@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Collector	2700243		
District Forest Officer	2704808		
District Information Officer	2700231		
District Panchayat Office	2700205		www.lsgkerala.in/kannur
District Panchayat President	2700306		
District Planning Officer	2700765		
District Soil Conservation Officer	2768260		www.keralasoils.gov.in
District Soil Survey Officer	2712818		www.keralasoils.gov.in
District Soil Testing Lab, Taliparamba	(460)2206812	dstlknr@gmail.com	
District Statistical Officer	2700405		
District Supply Office	9188527327,		
	2700552	dsoknr.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
District Treasury Officer	2700683		
DMO	2700709		
DRDA	2700143		
FACT	2741757		
Govt. Press Kannur	2747306		
Govt. Guest House	2706426		
Ground Water Dept	2709892		
Horticon	2783730		
Joint Registrar of Co-op Societies	2700413		
K.V.K. Panniyoor	(460)2226087		
Kerala Agro Industries Corporation	2761404		
Lead Bank Dist. Manager, Syndicate Bank	2768994	ldo.kannur@syndicatebank.co.in	http://kannur.nic.in/
Mobile Soil Testing Lab ,Kannur	4972764595	mstlascknr@gmail.com	
NABARD	2764713		
NIC	2700761		
Pepper Research Station, Panniyoor	(460)2227287		
Press Club Kannur	2700875		
Principal Agricultural Officer	2706154	jdaknr@gmail.com	http://www.keralaagriculture.gov.in
PWD Rest House, Thalassery	(490)2320468		
Raidco	2700663;2700276	info@raidco.in	www.raidco.in
RATTC, Taliparamba	(460)2203151	ddarattctpba@yahoo.com	
RAIDCO, Kannur	2700663	raidcoiritty@gmail.com	
RDO Thalassery	(490)2343500		
SAGL Taliparamba	(460)2205773	saglkannur@gmail.com	
Soil Conservation Office	(460)2768260		www.keralasoils.gov.in
State Seed Farm ,Kankole	(498)5280050	ssfkanol@gmail.com	
State Seed Farm ,Vengad	(490)2308047	vengadfarm@gmail.com	
Sugarcane Research Institute	2705054		
T x D Pollination Unit Chalode		txdchalode@gmail.com	
VFPCK	2708211		

KASARAGOD STD Code : 0499

Asst. Ex. Engineer Agri.	4225570		
Asst. Soil Chemist	4227428		
Cashew Development Officer	4262272		
Coconut Research Station, Nileshtar	(467)2280358		
College of Agriculture, Padannakkad	(4672)280616		
Dist. Planning Officer	255313		
Dy. Director, Economics and Statistics CPCRI	256474	ddksd.des@kerala.gov.in	http://www.ecostat.kerala.gov.in
	4232893;4232894; 4232895: Fax : 4232322		
District Poverty Alleviation Units	255944	podrdaksd@gmail.com	http://www.rdd.kerala.gov.in
District Insurance Office	226027	dioksd.ins@kerala.gov.in	http://www.insurance.kerala.gov.in
Kerala state Ground Water Dept Kasargod	4255392	gwdksd@gmail.com	www.groundwater.kerala.gov.in
Deputy Director, Dairy Development	4255475	dddairyksd@gmail.com	www.dairy.kerala.gov.in
District Animal Husbandry Officer	4255483	dahoksgd@kerala.nic.in	https://ahd.kerala.gov.in
District Collector	4256400		
District Co-op. Bank	4220118		
District Development Office For SC	04994-256162	ddoscksd14@gmail.com	https://scdd.kerala.gov.in
District Information Officer	4255145	dioksgd@gmail.com	
District Panchayat Office	4256277;4255633	www.lsgkerala.in/kasaragod	
District Soil Conservation Officer	4256658		www.keralasoils.gov.in
District Soil Survey Officer	4257450		www.keralasoils.gov.in
District Supply Office	9188527328, 4255138	dsokgd.sch@kerala.gov.in	http://civilsupplieskerala.gov.in
District Veterinary Hospital	4230184		
Dy. Director, Fisheries	(467)2202537		
Lead Bank (Syndicate Bank)	4230170	ldokasargod@gmail.com	http://kasargod.nic.in/
NABARD	4220427		
Principal Agricultural Officer	9383472400, 4255346; Fax : 4255346	paoksd1@gmail.com	http://www.keralaagriculture.gov.in
RARS, Pilicode	(467)2260632		
Raidco Kerala Limited	4230406; 2204770	raidcokasargod@gmail.com; raidcokanhangad@gmail.com	www.raidco.in
KVK (CPCRI)	4232993		
Extention Training Centre, Vorkady	8202203		

UNIVERSITIES

KERALA AGRICULTURAL UNIVERSITY

KAU P.O., Vellanikkara,
Thrissur 680656

Tel:0487-2438012
Fax:0487-2370019
Office (Code 0487)

Website:www.kau.edu

Designation & Name	Tel No.	Mobile No	Email Id
Vice-Chancellor - Dr. R.Chandra Babu	0487-2438001		vc@kau.in
Vice-Chancellor Dr. R.Chandra Babu	0487-2438001		vc@kau.in
Registrar Dr. A. Sakeer Husian	0487-2438011	9447991484	registrar@kau.in
Comptroller Sri. V.S. Zakir Hussain	0487-2438061	9446736669	comptroller@kau.in
Dean of faculty (Agriculture) Dr. A. Anilkumar	0471-2388000	9447547677	deanagri@kau.in
Dean of faculty (Agriculture Engg) Dr. K.K. Sathian	0494-2688214	9846010324	deanengg@kau.in
Dean of faculty (Forestry) Dr. E.V Anoop	0487-2438401	9495375541	deanforestry@kau.in
Director of Research Dr. Madhu Subramanian	0487-2438101	9447100151	dr@kau.in
Director of Extension Dr. Jayasree Krishnankutty	0487-2370150	9895215633	de@kau.in
Director of Physical Plant Sri. M.V Sivasankaran	0487-2438151	9846037302	dpp@kau.in
Director of Students' Welfare Dr.Beena V.I	0487-2438457	9400489173	dsw@kau.in
Director (Education) Dr. S. Gopakumar	0487-2438131	9447890860	diracad@kau.in
Director (Plg) Dr. T. Pradeep Kumar	0487-2438107	9447300743	drplan@kau.in
University Librarian Dr. N.B Nisha	0487-2438551	9495037603	librarian@kau.in
Director, DIS, Dr. Nameer P.O	0487-2438181	9446573106	dis@kau.in
Dean, CoA, Padannakad Dr. Miini. PK	0467-2282699	9496430794	adpad@kau.in
Dean, CoA, Vellanikkara Dr. Miniraj.N	0487-2438301	9388673785	adhort@kau.in
Dean, CCBM, Vellanikkara Dr. K. Usha Devi	0487-2438501	8547121782	adeebm@kau.in
Dean, CCCES, Dr. Nameer P.O.	0487-2372413	9446573106	dean.ccces@kau.in
ADR, RARS, Pillicode Dr. T. Vanaja	0467-2260632	9495240048	adrpil@kau.in
ADR, RARS, Ambalavayal Dr. Ajithkumar K.	0493-6260421	9447219238	adramb@kau.in
ADR, RARS, Pattambi Dr. K. Karthikeyan	0466-2212275	9447835943	adrptb@kau.in
ADR, RARS, Kumarakom Prof. Joby Bastian	0481-2524421	9446126778	adrkum@kau.in
Proj. Dir. & Head, ORARS, Kayamkulam Dr. G. Suja	0479-2443404	9847965554	orars@kau.in
ADR, RARS, Vellayani Dr. Roy Stephen	0471-2382239	9447586674	advellayani@kau.in
ADE, SZ. Dr. B. Seema	0471-2381829	9447961835	adesouth@kau.in
ADE, CZ. Dr. Sreevalsan J Menon	0487-2370086	9447045120	adehqr@kau.in
ADE, NZ. Dr. P. Jayaraj	0460-2226087	9446960736	adenorth@kau.in
ADR (AR&T) Dr. Anitha. S	0487-2438103	9446433292	adrart@kau.in
ADR (Vegetable Mission), Dr. Jyothis M.L	-	9447393701	vegetablemission@kau.in
ADR (Farms), Dr.Jyothis M.L	0487-2438106	9447393701	adrfields@kau.in
ADR (Plg,) Dr. Abida P.S	0487-2438112	9037998940	adrplan@kau.in
ADR (Seeds), Dr. Anitha. S	0487-2438104	9495634953	o5dseeds@kau.in
ADR (M&E.) Dr. Binoo P Bonny	0487-2438105	9447406793	adrme@kau.in
ADR (Eng), Dr. E.K Kurien	0471-2380520	9447614627	adrenng@kau.in
ADR (Forestry), Dr. Kunhammu T.K	-	9495331771	adrforestry@kau.in
Director, CeL, Vellanikkara Dr. Ajithkumar B	0487-2438566	9847749670	cel@kau.in
Prof & Head, ARS, Mannuthy Dr.A.Latha	0487-2370726	9496827722	arsmannuthy@kau.in
Prof & Head, ARS, Chalakkudy Dr. Mini Abraham	0480-2702116	9447917854	arschalakudy@kau.in
Prof & Head, AMPRS, Odakkali Dr. Ancy Joseph	0484-2658221	9446276443	amprs@kau.in
Prof & Head, ARS, Thiruvalla Dr. Shajan V.R	0469-2604181	9847327630	arsthiruvalla@kau.in

Prof & Head, ARS, Anakkayam Dr. Musthafa Kunnathadi	0483-2848050	9447322114	arsanakkayam@kau.in
OSD, ATIC, Mannuthy Dr. Sreevalsan J. Menon	0487-2370540	9447045120	ATIC@kau.in
Prof & Head, BRS, Kannara Dr. P.B.Pushpalatha	0487-2699087	9496245127	brskannara@kau.in
Prof & Head, C C, Mannuthy Dr. Arularasan. G.S	0487-2370773	9495891023	ccmannuthy@kau.in
Prof & Head, CRS,Balaramapuram Dr. N.VRadhakrishnan	0471-2400621	9446283898	crsbalaram@kau.in
Prof & Head, IFSRS, Karamana Dr. Jacob John	0417-2343586	9847022929	csre@kau.in
Prof & Head, CRS, Pampadumpara Dr. M.Murugan	0468-236263	8277566528	crspam@kau.in
Prof & Head, CRS, Madakkathara Dr. Jalaja S. Menon	0487-2376800	9446141724	crmadakkathara@kau.in
Prof & Head, CTI, Mannuthy Dr. Helen S.	0487-2371104	9446142552	cti@kau.in
Associate Prof & Head, TSS VLY, Dr. Sreedaya G.S	0471-2388056	9447495778	tssvellayani@kau.in
Prof & Head, IF, VLY Dr. Sajitha Rani	0471-2383573	9847910119	ifvellayani@kau.in
Prof & Head, IF, V'kara Dr. Anitha S.	0487-2371751	9446433292	ifvka@kau.in
Prof & Head, FSRS, Kottarakkara Dr. Joy. M	0474-2663535	8547195426	fsrkottarakkara@kau.in
Prof & Head, PRRPL, Vellayani Dr.Thomas George	0471-2380520	9447586226	prrali@kau.in
Prof & Head, PRS, Pnniyur Dr. Neema V.P.	0460-2227287	9447314007	prspanniyur@kau.in
Prof & Head, PRS, Vazhakkulam R. Maya T.	0485-2260832	9446840136	prsvkm@kau.in
Prof & Head, PRS, Mancompu Dr. Surendran. M	0477-2702245	9447565946	rrsmancompu@kau.in
Prof & Head, PRS, Vyttila Dr. Sreelatha A.K	0484-2809963	9446328761	rrsvyttila@kau.in
Prof & Head, Central Nursery, Vellanikkara Dr. Vandana Venugopal	0487-2438620	8547885608	centralnursery@kau.in
Prof & Head, CPBMB, Vellanikkara Dr. Abida P.S	0487-2371994	9037998940	cpbmb@kau.in
Prof & Head, CGSAFED, Vellanikkara Dr. Binoo P. Bonny	0487-2438455	9447406793	genderstudies@kau.in
Prof & Coordinator, IPR Cell, Dr. Deepthy Antony. P	-	8105209617	iprcell@kau.in
Prof & Head, FSRS, Vellanikkara Dr. Minimol J.S	0487-2373242	9400900151	prcvka@kau.in
Prof & Head, Manjeswar Sub Centre,Vorkady Dr.Shasikanth	04998-202203	9947518192	scmanjeswar@kau.in
Program Coordinator KVK, Kollam Dr. Bini Sam	0471-2663599	9447525264	kvkkollam@kau.in
Program Coordinator KVK, kottayam Dr. Jayalaksmi. G	0481-2623421	8281750541	kvkkottayam@kau.in
Program Coordinator KVK, Thrissur Dr. Suma Nair	0487-2375855	9446157139	kvkthrissur@kau.in
Program Coordinator KVK, Palakkad Dr. Sumiya K.V	0466-2212279	9446211364	kvkpalakkad@kau.in
Program Coordinator KVK,Malappuram Dr.Ibraheem Kutty C	0494-2687640	9562497320	kvkmalappuram@kau.in
Program Coordinator KVK, Wayanad Dr. Allan Thomas	0493-6260411	9074707544	kvkwayanad@kau.in
Program Coordinator KVK, Kannur Dr. P.Jayaraj	0460-2226087	9446960736	kvkkannur@kau.in
Public Relations Officer, Dr. Shaji. M	0487-2370051	9400570051	pro@kau.in

A.COLLEGES FUNCTIONING UNDER THE UNIVERSITY

College of Agriculture, Vellayani, Thiruvananthapuram-695522	0471-2381829, 2381915	coavellayani@kau.in
College of Agriculture, Vellanikkara, Thrissure-680656	0487-2438301	adhort@kau.in
College of Agriculture, Padannakkad, Kasargod-671328	2438303	adpad@kau.in
College of Agriculture, Wayanad Ambalavayal-679573	0467-2282699, 2280616 04936-260421	coawayanad@kau.in
College of Forestry, Vellanikkara, Thrissur-680656	0487-2438401	deanforestry@kau.in
College of Co-op. Banking & Management, KAU (PO), Thrissure-680656	2438403, 0487-2438501	adccbm@kau.in
Kelappaji College of Agrl, Engg. & Technology, Tavanur-679573	2438503, 0494-2688214	deanengg@kau.in
College of Climate Change and Environmental Science, Vellanikkara-680656	2686214, 0487-2372413	dean.ccces@kau.in
Institute of Agricultural Sciences, Pattambi,Palakkad-679306	0466-2212228	spoiatptb@kau.in

B. REGIONAL AGRICULTURAL RESEARCH STATIONS

Regional Agricultural Research station (Southern Zone), Vellayani, Thiruvananthapuram	0471-2383239	advellayani@kau.in
Onattukara Regional Agricultural Research Station, Kayamkulam	0479-2443404	orars@kau.in
Regional Agricultural Research Station (Special Zone), Kumarakom, kottayam	0481-2524421	adrkum@kau.in
Regional Agricultural Research Station (Central Zone), Pattambi, Palakkad	0466-2212228	adrptb@kau.in
Regional Agricultural Research Station (High Range Zone), Ambalavayal, Wayanad.	04936-260421	adramb@kau.in
Regional Agricultural Research Station (Northern Zone), Pilicode, Kasargod.	0467-2260554	adrpil@kau.in

C. OTHER STATIONS OF KAU

1. Agril. Research Station, Mannuthy	0487-2370726	arsmannuthy@kau.in
2. Agron. Research Station, Chalakkudy	0487-2702116	arschalakudt@kau.in
3. Agril. Research Station, Anakkayam	0469-2604181	arsanakkayam@kau.in
4. Agril. Research Station, Thiruvalla	0483-2848239	arsthiruvalla@kau.in
5. Aromatic & Medicinal Plants Research, Station, Odakkali	0484-2658221	amprs@kau.in
6. Agricultural Technology Information Centre, Mannuthy	0487-2371340	atic@kau.in
7. Banana Research Station, Kannara	0487-2699087	brskannara@kau.in
8. Cardamon Research Station, Pampadumpara	04868-296163	crspam@kau.in
9. Coconut Research Station, Balaramapuram	0471-2400621	crsbalaram@kau.in
10. Cashew Research Station, Madakkathara	0487-2980339	crsmadakkathra@kau.in
11. Communication Centre, Mannuthy	0487-2370773	ccmannuthy@kau.in
12. Central Training Institute, Mannuthy	0487-2371104	cti@kau.in
13. Central Nursery, Vellanikkara	0487-2438620	centnursery@kau.in
14. Centre for Gender Studies in Agriculture & Farm Entrepreneurship Development, Vellanikkara	0487-2438455	genderstudies@kau.in
15. Directorate of Information System, Vellanikkara.	0487-2438181	citi@kau.in
16. Cocoa Research Station, Vellanikkara	0487-2438451	ccrp@kau.in
17. Extension Centre, Vorkady, Manjeswaram	04998202203	prcvka@kau.in
18. Farming System Research Station, Sadanandapuram	0474-2663535	fsrskottarakkara@kau.in
19. Integrated Farming System Research Station, Karamana.	0471-2343586	ifsrs@kau.in
20. Information Cum Sales Centre, Kozhikode	0495-2730614	icskozhikode@kau.in
21. OFR Centre, Vellayani	0471-2832863	ofrcentre@kau.in
22. Pepper Research Station, Panniyoor	0460-2227287	prspanniyur@kau.in
23. Pesticide Residue Research and Analytical Lab, Vellayani	0471-2380520	prral@kau.in
24. Pineapple Research Station, Vazhakulam	0485-2260832	prsvkm@kau.in
25. Fruit Crop Research Centre, Vellanikkara	0487-2373242	prcvka@kau.in
26. Radio Tracer Lab, Vellanikkara	0487-2438670	isotopes@kau.in
27. Rice Research Station, Moncompu	0477-2702245	rrsmoncompu@kau.in
28. Rice Research Station, Vyttila	0484-2809963	rrsvyttila@kau.in
29. Training Service Scheme, Vellayani	0471-2383254	tssvellayani@kau.in
30. Instructional Farm, Vellayani	0471-2383573	ifvellayani@kau.in
31. Instructional Farm, Vellanikkara	0487-2961457	ifvka@kau.in
31. ARS Subcentre for water management, Vellanikkara	0487-2373242	

KERALA VETERINARY & ANIMAL SCIENCES UNIVERSITY (KVASU)

Pookod, Lakkidi P.O., Wayanad, email: vc@kvasu.ac.in

Designation & Name	Tel No.	Email Id
Vice Chancellor - Prof (Dr.) M R Saseendranath	04936 209209	vc@kvasu.ac.in
Registrar - Prof (Dr.) P Sudheer Babu	04936 209220	registrar@kvasu.ac.in
Finance Officer - Smt. Sreelatha N	04936 209240	fo@kvasu.ac.in
Director (Academics & Research)- Prof (Dr.) N Ashok	04936 209260	dar@kvasu.ac.in
Director (Entrepreneurship) - Prof (Dr.) M K Narayanan	04936 209280	de@kvasu.ac.in
Public Relations Officer - Prof (Dr.) T S Rajeev	9447436130	pro@kvasu.ac.in

COLLEGES UNDER KVASU

1.	College of Veterinary and Animal Sciences, Mannuthy P O, Thrissur - 680 651	0487 2370451	deanvetmty@kvasu.ac.in
2.	College of Veterinary and Animal Sciences, Pookode, Wayanad - 673 576	04936 256991	deanvetpkt@kvasu.ac.in
3.	Verghese Kurien Institute of Dairy and Food Technology, Mannuthy P O, Thrissur - 680 651	0487 2372861	deancdstmty@kvasu.ac.in
4.	College of Dairy Science and Technology, Thiruvananthapuram - 695 040	0470 2794401	cdstctcl@kvasu.ac.in
5.	College of Avian Sciences and Management, Thiruvazhamkunnu, Palakkad - 678 601	04924 208206	pfso@kvasu.ac.in
6.	College of Dairy Science and Technology, Pookode, Wayanad - 673 576	04936 257964	spobtechpkd@kvasu.ac.in
7.	College of Dairy Science and Technology, Kolahalamedu, Idukki	04869 296016	spocdstklmd@kvasu.ac.in

FARMS AND RESEARCH STATIONS UNDER KVASU

1.	Base Farm, Kolahalamedu, Idukki	9446085770	basefarm@kvasu.ac.in
2.	Instructional Farms attached to CoVAS, Pookode		ifpkt@kvasu.ac.in
3.	Livestock Research Station, Thiruvazhamkunnu, Palakkad	04924 208685	lrst@kvasu.ac.in
4.	University Poultry & Duck Farm, Mannuthy, Thrissur	0487 2371178	poultfarm@kvasu.ac.in
5.	Goat and Sheep Farm, Mannuthy	0487 2376117	goatandsheepf@kvasu.ac.in
6.	University Livestock Farm and Fodder Research & Development Scheme, Mannuthy, Thrissur	0487 2370302	ulfmty@kvasu.ac.in
7.	All India Co-ordinated Research Project on Poultry Mannuthy, Thrissur	0487 2370237	poultryaicrp@kvasu.ac.in
8.	University Meat Plant, Mannuthy, Thrissur	0487 2370956	lptmty@kvasu.ac.in
9.	University Dairy Plant, Mannuthy, Thrissur	0487 2370848	dpmt@kvasu.ac.in
10.	University Veterinary Hospital, Kokkalai, Thrissur	0487 2423415	vhkok@kvasu.ac.in
11.	Veterinary Hospital, Mannuthy, Thrissur	0487 2972065	vhmty@kvasu.ac.in
12.	Cattle Breeding Farm, Thumburmuzhy, Chalakudy	0480 2746065	cbft@kvasu.ac.in
13.	Centre for Pig Production and Research, Mannuthy	0487 2374535	cpb@kvasu.ac.in
14.	Avian Research Station, Thiruvazhamkunnu	04924 208206	pfso@kvasu.ac.in

SCHOOLS UNDER KVASU

1.	School of Applied Animal Production & Biotechnology	0487 2374461	iosaapb@kvasu.ac.in
2.	School of Animal Nutrition and Feed Technology	8078400653	sanft@kvasu.ac.in
3.	School of Zoonoses, Public Health and Pathobiology	0487 2370344*317-	vphty@kvasu.ac.in

4. School of Bioenergy & Farm Waste Management
5. School of New Media and Research

CENTRES OF KVASU

1.	Centre for Advanced Studies in Poultry Science, Mannuthy	0487 2370117	casps@kvasu.ac.in
2.	Centre for Advanced Studies in Animal Breeding and Genetics, Mannuthy	0487 2374461	abgmyt@kvasu.ac.in
3.	Centre for Animal Adaptation and Climate Change Studies, Mannuthy	0487 2373637	caadeccs@kvasu.ac.in
4.	Centre for Ethno Pharmacology, Pookode, Wayanad	04936 256958	pharpkt@kvasu.ac.in
5.	Centre for One Health Education, Advocacy, Research & Training, Pookode	04936 256948	coheart@kvasu.ac.in
6.	Centre for Wildlife Studies, Pookode, Wayanad		
7.	Centre for Livestock Development and Policy, Research, Thiruvananthapuram	0471 2550370	clpr@kvasu.ac.in

KERALA UNIVERSITY OF FISHERIES AND OCEAN STUDIES (KUFOS)

Ph. Nos. : 0484-2703782, 2700598

Fax : 04842703782

E-mail : utyanangad@kufos.ac.in Website : www.kufos.ac.in

Prof (Dr.) K. Riji John, Vice Chancellor   0484 2703781   9443657839
Dr. B. Manojkumar, Registrar (i/c)   0484 2703782   9447525232

KRISHI VIGYAN KENDRAS (KVK) IN KERALA

1.	Krishi Vigyan Kendra, Regional Agricultural Research Station, Kumarakom, Distt.-Kottayam-686566	Kerala Agril. University,	+91-481-2523421 kvkottayam@kau.in http://kvkottayam.kau.in
2.	Krishi Vigyan Kendra, Panniyur, PO. Kanhirangad, Taliparamba Distt. Kannur-670142	Kerala Agril. University,	+91-460-2226087 kvkannur@kau.in http://kvkannur.kau.in
3.	Krishi Vigyan Kendra, Kellappaji College of Agriculture Engineering & Technology, Tavanur, Distt. Malappuram-679 573	Kerala Agril. University,	+91-494-2686329 kvkmalappuram@kau.in http://kvkmalappuram.kau.in
4.	Krishi Vigyan Kendra, Vellanikara Distt. Thrissur-680 656	Kerala Agril. University,	+91-487-2375855 kvkthrissur@kau.in http://kvkthrissur.kau.in
5.	Krishi Vigyan Kendra, CPCRI Regional Station, PO. Krishnapuram, Kayamkulam, Distt. Alleppey-690 533	Central Plantation Crops Research Instiute,	0479-2959268 kvk.Alappuzha@icar.gov.in; kvk.kayamkulam@icar.gov.in
6.	Krishi Vigyan Kendra, Sadanandapuram, Distt. Kollam-691550	Kerala Agril. University,	+91-474-2663599 +91-474-2663599 kvkollam@kau.in http://kvkollam.kau.in
7.	Krishi Vigyan Kendra, Santhanpara, Distt. Idukki-685 619	President, Bapooji Sewak Samaj, Chakkopallam, PO-Kumily-685 509	04868-247541, 8157895397 E-mail: kvk.Idukki@icar.gov.in, kvksanthanpara@gmail.com

8.	Krishi Vigyan Kendra, Kolabhagon, Thadiyoor, Distt. Pathanamthitta-689 545	Chairman, Christian Agency for Rural Development, Thiruvalla-689 101 Pathanamthitta	0481-2523421
9.	Krishi Vigyan Kendra, PO. Kudlu, Distt. Kasaragode-671124	Director, Central Plantation Crops Research Instiute, Kasargod-671124	04994232993
10.	Krishi Vigyan Kendra, Peruvannamuzhi, Distt. Kozhikode (Calicut)-673 528	Director, Indian Institute of Spices Research Calicut-673 528	0495-2966041 Email- kvk.kozhikode@icar. gov.in.
11.	Krishi Vigyan Kendra, Ambalavayal, Distt. Waynad-673593	Kerala Agril. University,	+91-4936-260411 kvkwayanad@kau.in http://kvkwayanad.kau.in
12.	Krishi Vigyan Kendra, Pattambi, Distt. Palakkad-679 306	Kerala Agril. University,	+91-466-2212279 +91-466-2212279 kvkpalakkad@kau.in http://kvkpalakkad.kau.in
13.	Krishi Vigyan Kendra, Mitraniketan, Velland, Distt. Thiruvananthapuram-695 543	Director, Mitraniketan, Velland-695543, Tiruvananthapuram	0472-2882086
14.	Krishi Vigyan Kendra, Narakkal, Distt. Ernakulam-682505	CMFRI, P.Box No.1603, Tatapuram PO. Kochi-682 014	0485-2492450

AGRICULTURE, ANIMAL HUSBANDRY UNIVERSITIES IN INDIA

Sl.	Name, email & website	Address	Telephone/Fax No.
1	Acharya NG Ranga Agricultural University Website: http://www.angrau.net Email: angrau_vc@yahoo.com , raghuvardhanreddy_s@rediffmail.com	Adminstrative Office, Rajendra Nagar, Hyderabad-500030, Andhra Pradesh	040-24015035, 24013095 Fax: 040-24015031
2	Agriculture University Jodhpur Website: http://www.au-ju.org Email: vcunivag@gmail.com	Mandor, Jodhpur-342304	0291-2570711 Fax: 0291-2570710
3	Agriculture University Kota Email: vcakota@gmail.com	Borkhera, Website: http://aukota.org	0744--2207212 Kota-324001
4	Anand Agricultural University Website: http://www.aau.in Email: vc@aau.in , vc_aau@yahoo.com Fax: 02692-261520	Anand 388110, Gujarat	02692-261273
5	Assam Agricultural University Website: http://www.aau.ac.in Email: vc@aau.ac.in , kmbujarbaruah@rediffmail.com Fax: 0376-2340001	Jorhat 785013, Assam	0376-2340013
6	Bidhan Chandra Krishi Viswavidyalaya Website: http://www.bckv.edu.in	Mohanpur, Nadia-741252,	03473-222666 033-25879772

	Email:bckvvc@gmail.com, sarojsanyal@yahoo.co.in Fax:03473-222275	West Bengal	
7	Bihar Agricultural University Website: http://www.bausabour.ac.in Email: vcbausabour@gmail.com Fax:0641-2452604	Bhagalpur 813210, Sabour, Bihar	0641-2452606
8	Birsa Agricultural University Website: http://www.baujharkhand.org Email: vc_bau@rediffmail.com Fax:0651-2450850	Kanke, Ranchi-834006, Jharkhand	0651-2450500
9	Central Agricultural University Website: http://www.cau.org.in Email: snpuri04@yahoo.co.in , snpuri@rediffmail.com Fax:0385-2410414	P.O. Box 23, Imphal-795004, Manipur	0385-2415933
10	Chandra Shekar Azad University of Agriculture & Technology Website: http://www.csauk.ac.in Email: vc@csauk.ac.in Fax:0512-2533808	Kanpur-208002, Uttar Pradesh	0512-2534155
11	Chaudhary Charan Singh Haryana Agricultural University Website: http://www.hau.ernet.in Email: vc@hau.ernet.in Fax:01662-234952	Hisar-125004, Haryana	01662-231640, 284301
12	CSK Himachal Pradesh Krishi Vishwavidyalaya Website: http://www.hillagric.ac.in Email: vc@hillagric.ac.in Fax:01894-230465	Palampur-176062, Himachal Pradesh	01894-230521
13	Chhattisgarh Kamdhenu Vishwavidyalaya Website: http://cgkv.ac.in	Anjora, Durg, Chhattisgarh 491001	0788-2623465
14	Dr Balasaheb Sawant Konkan Krishi Vidyapeeth Website: www.dbskkv.org Email: vcbskkv@yahoo.co.in Fax:02358-282074	Dapoli Distt, Ratnagiri 415 712, Maharashtra	02358-282064
15	Dr Panjabrao Deshmukh Krishi Vidyapeeth Website: http://www.pdkv.ac.in Email: vc@pdkv.ac.in Fax:0724-2258219	Krishinagar, Akola-444104, Maharashtra	0724-2258365
16	Dr Yashwant Singh Parmar University of Horticulture & Forestry Website: http://www.yspuniversity.ac.in Email: vc@yspuniversity.ac.in , vcuhf@yahoo.com Fax:01792-252242	Solan, Nauni-173230, Himachal Pradesh	01792-252363
17	Dr YSR Horticultural University Website: http://www.drysrhu.edu.in	Adminstrative office, Venkataramannagudem,	08818-284311

	Email: vc@drysru.edu.in Fax: 08818-284223	PB No. 7, West Godavari Dist., Tadepalligudem-534101 Andhra Pradesh	
18	Govind Ballabh Pant University of Agriculture & Technology Website: http://www.gbpuat.ac.in Email: vcgbpuat@gmail.com Fax: 05944-233500	Pantnagar-263145, Distt Udham Singh , Nagar , Uttaranchal	05944-233333, 233500
19	Guru Angad Dev Veterinary and Animal Science University Website: http://www.gadvasu.in Email: vijay_taneja@hotmail.com, vcgadvasu@gmail.com. Fax:0161-2553340	Ludhiana - 141004, Punjab	0161-2553320, 2553360
20	ICAR National Dairy Research Institute Website: www.ndri.res.in Email: dir@ndri.res.in, dir.ndri@gmail.com Phone: +91-184-2252800, 2259002 (0) Fax: +91-184-2250042	Karnataka	
21	Indira Gandhi Krishi Vishwavidyalaya Website: www.igau.edu.in Email: vcigkv@gmail.com Fax:0771-2442302, 2443121	Krishak Nagar, Raipur-492006, Chhattisgarh	0771-2443419
22	Jawaharlal Nehru Krishi Viswavidyalaya Website: http://www.jnkvv.nic.in Email: vst.vcjkvv@gmail.com Fax:0761-2681389	Krishi Nagar, Adhartal Jabalpur-482004, Madhya Pradesh	0761-2681706
23	Junagadh Agricultural University Website: http://www.jau.in Email: vc@jau.in Fax:0285-2672004	Univ. Bhavan, Motibagh Junagadh-362001, Gujarat	0285-2671784
24	Karnataka Veterinary, Animal and Fisheries Sciences University Website: http://www.kvafsu.kar.nic.in Email: vckvafsu@yahoo.co.in dekvafsub@yahoo.com, sskvafsu@yahoo.co.in Fax:08482- 245107	Nandinagar, PB No 6, BIDAR 585401, Karnataka	08482-245264
25	Kerala Agricultural University Website: http://www.kau.edu Email: vc@kau.in, vicechancellorkau@gmail.com Fax:0487-2370019	Vellanikara, Trichur 680656, Kerala	0487-2371928, 2370034, 2438001
26	Kerala University of Fisheries & Ocean Studies Website: http://www.kau.edu Email: kurup424@gmail.com	Panangad, Kochi-682506 Kerala	0487- 2703782 2703781, 2700964
27	Kerala Veterinary and Animal Sciences University Website: http://www.kvasu.ac.in Email: vc@kvasu.ac.in. Phone: 04936-209209	Liason Office, Pookkod, Lakkidi P.O. Wayanad	0471-2550058

28	Lala Lajpat Rai University of Veterinary & Animal Sciences Website: http://www.llruvas.edu.in/ Email: vc@llruvas.edu.in	Hisar, Haryana	01662 289332 01662- 272002
29	Nanaji Deshmukh Veterinary Science University Website: http://www.mppcvv.org Email: vcnduvs@gmail.com Fax: 0761-2620783	South Civil Lines, Jabalpur-482001, Madhya Pradesh	0761-2678007
30	Maharana Pratap University of Agriculture & Technology Website: http://www.mpuat.ac.in Email: vc@mpuat.ac.in . Fax:0294-2470682	Udaipur, Rajasthan 313001	0294-2471101
31	Maharashtra Animal Science & Fishery University Website: http://www.mafsu.in Email: vcmatsu@gmail.com , cadaba_prasad@yahoo.co.in Fax:0712-2511282	Seminary Hills, Nagpur-440006, Maharashtra	0712-2511088
32	Mahatma Phule Krishi Vidyapeeth Website: http://mpkv.mah.nic.in Email: vcmpkv@rediffmail.com Fax:02426-243302	Rahuri-413722, Maharashtra	02426-243208
33	Manyavar Shri Kanshiram Ji University of Agriculture and Technology Website: http://www.mskjuat.edu.in/ Email: vc.mskjuat@gmail.com Fax:02426-243302	Banda - 210001, Uttar Pradesh	05192-221605
34	Narendra Deva University of Agriculture & Technology Website: http://www.nduat.org Email: vc_nduat2010@yahoo.co.in Fax:05270-262097	Kumarganj, Faizabad -224229, Uttar Pradesh	05270-262097, 262161
35	Navsari Agricultural University Website: http://www.nau.in Email: vc_2004@yahoo.co.in Fax:02673-284254	Navsari-396450 Gujarat	02673-283869
36	Orissa University of Agriculture & Technology Website: http://www.ouat.ac.in Email: ouat_dproy@yahoo.co.in , bsenapati1942@yahoo.com Fax:0674-2397780	Bhubaneshwar-751003, Orissa	0674-2397700
37	Prof. Jayashankar Telangana State Agricultural University Website: www.pjtsau.ac.in Email: vcpjtsau@gmail.com Fax:040-24018653	Admn. Office: Rajendranagar, Hyderabad - 500 030	040-24015122 (M):09849029245
38	Punjab Agricultural University Website: http://www.pau.edu Email: vcpau@pau.edu . Fax:0161-2402483	Ludhiana-141004, Punjab	0161-2401794

39	Rajasthan University of Veterinary and Animal Sciences Website: http://rajuvas.org Email: vcrajuvas@gmail.com Fax: 0151-2549348	Bijey Bhavan Place Complex (Pt Deen Dayal circle) Bikaner 334006 Rajasthan	0151-2543419
40	Rajendra Agricultural University Website: http://www.pusavarsity.org.in Email: vcrau@sify.com Fax:06274-240255	Pusa, Samastipur 848125, Bihar	06274-240226
41	Rajmata Vijayraje Scindia Krishi Vishwa Vidyalaya Website: http://www.rvskvv.nic.in Email: vcrvskvv@gmail.com Fax: 0751-2467673	Race Course Road, Gwalior 474002 Madhya Pradesh	0751-2467673
42	Rani Laxmi Bai Central Agricultural University Website: www.rlbcu.ac.in Email: ddgedn@icar.org.in , Fax:011-25843932	Jhansi, Uttar Pradesh	011-25841760
43	Sardar Vallabhbhai Patel University of Agriculture and Technology Website: http://www.svbpm Meerut.ac.in Email: vc_agunivmeerut@yahoo.com Fax:0121-2888505	Modipuram, Meerut - 250110 Uttar Pradesh	0121-2888522,
44	Sardarkrushinagar-Dantiwada Agricultural University Website: http://www.sdau.edu.in Email: vc@sdau.edu.in Fax:02748-278261	Sardar Krushinagar, Distt Banaskantha, Gujarat-385506	02748-278222
45	Sher-E-Kashmir University of Agricultural Sciences & Technology Website: http://www.skuast.org Email: vc@skuast.org Fax:0191-2262073	Railway Road, Jammu 18009, J&K	0191-2263714
46	Sher-E-Kashmir University of Agricultural Sciences & Technology of Kashmir Website: http://www.skuastkashmir.ac.in Email: vc@skuastkashmir.ac.in , skuastkvc@gmail.com Fax:0194-2462160, 2461543	Shalimar Campus, Shrinagar-191121, Jammu & Kashmir	0194-2464028, 2462159
47	Sri Karan Narendra Agriculture University Website: http://sknau.ac.in Email: nsrdsr@gmail.com , vc@sknau.ac.in Fax:0877-2249222	Jobner-303329	0877-2248986
48	Sri Venkateswara Veterinary University Website: http://www.svvu.edu.in Email: prabhakarvrao@yahoo.com Fax:0877-2249222	Admn office, Regional Library Building, Tirupati-517502	0877-2248986
49	Swami Keshwanand Rajasthan Agricultural University Website: http://www.raubikaner.org	Bikaner-334006, Rajasthan	0151-2250443, 2250488

Email: vcrau@raubikaner.org
Fax:0151-2250336

50	Tamil Nadu Agricultural University Website: http://www.tnau.ac.in Email: vc@tnau.ac.in Fax:0422-2431672	Coimbatore-641003, Tamil Nadu	0422-2431788, 2431672
51	Tamil Nadu Fisheries University Website: http://www.tnfu.org.in	Nagapattinam-611 003, Tamil Nadu	04365-253011
52	Tamil Nadu Veterinary & Animal Science University Website: http://www.tanuv.ac.in Email: vc@tanuv.ac.in , karanmgk@gmail.com Fax:0444-225551576	Chennai-600051, Tamilnadu	044-25551574, 25551575
53	University of Agricultural Sciences, Bangalore Website: http://www.uasbangalore.edu.in Email: vc@uasbangalore.edu.in , knarayanagowda@yahoo.co.in Fax:080-23330277	Bellari Road, Vignanakendra Bengaluru-560065, Karnataka	080-23332442
54	University of Agricultural Sciences, Dharwad Website: http://www.uasd.edu Email: vc_uasd@rediffmail.com Fax:0836-2448349	Dharwad-580005, Karnataka	0836-2447783,
55	University of Agricultural Sciences, Shimoga Website: http://www.uasbangalore.edu.in/ asp/agriShimoga.asp	Shimoga, Karnataka	0818-2267070
56	University of Horticultural Sciences Website: http://uhsbagalkot.edu.in/ Email: dandinbnn@gmail.com Fax: 08354 235152	Sector No 60 Navanagar Bagalkot 587102 Karnataka	08354 201310
57	University of Agricultural Sciences, Raichur Website: http://www.uasraichur.edu.in Email: vcuasraichur10@rediffmail.com Fax: 08532- 220444	PB 329, Raichur - 584101 Karnataka	08532-221444
58	UP Pandit Deen Dayal Upadhaya Pashu Chikitsa Vigyan Vishwa Vidhyalaya evam Go Anusandhan Sansthan Website: http://www.upvetuniv.edu.in Email: singhambika1945@gmail.com , duvasuvc@gmail.com Fax:0565-2404819	Mathura-281001 , Uttar Pradesh	0565-2470199
59	Uttarakhand University of Horticulture and Forestry Website: http://www.uuhf.ac.in/	Pauri Garhwal, Uttarakhand-173230	09412051976
60	Uttar Banga Krishi Viswavidyalaya Website: http://www.ubkv.ac.in Email: vcubkv@gmail.com , vcubkv@rediffmail.com Fax:03582-270249	P.O. Pundibari, Dist. Coach Bihar- 736165, West Bengal	03582270141, 270013

61	Vasantrao Naik Marathwada Agricultural University Website: http://www.mkv2.mah.nic.in Email: vcmau@rediffmail.com Fax:02452-223582	Parbhani-431402, Maharashtra	02452-223002
62	West Bengal University of Animal & Fishery Sciences Website: http://www.wbuafscs.ac.in Email: wbuafs@wb.nic.in Fax:033-25571986	68 KB Sarani, Kolkata-700037, West Bengal	033-25563450
63	Sri Ku Telengana State Horticultural University Administrative Office, Mulugn (village & Mandal) Email: registrar@skltshu.ac.in	Siddipet Dist- 502279 Telengana	040-24014301 24014312
64	Sam Higginbottom University of Agriculture, Technology & Science www: shiat.edu.in email: registrar@shuats.edu.in	Allahabad-211007 U.P	91532-2684284 2684290
65	P.V. Narasimha Rao Telengana Veterinary University email: tdanganavetinir@gmail.com web: www.tsvu.nic.in	Rajendra Nagar, Hydrabad-500030	040-24002114 Fax: 040-24002114

ICAR INSTITUTIONS

Deemed Universities - 4

1. ICAR-Indian Agricultural Research Institute, New Delhi
2. ICAR-National Dairy Research Institute, Karnal
3. ICAR-Indian Veterinary Research Institute, Izatnagar
4. ICAR-Central Institute on Fisheries Education, Mumbai

Institutions - 65

1. ICAR-Central Island Agricultural Research Institute , Port Blair
2. ICAR-Central Arid Zone Research Institute, Jodhpur
3. ICAR-Central Avian Research Institute, Izatnagar
4. ICAR-Central Inland Fisheries Research Institute, Barrackpore
5. ICAR-Central Institute Brackishwater Aquaculture, Chennai
6. ICAR-Central Institute for Research on Buffaloes, Hissar
7. ICAR-Central Institute for Research on Goats, Makhdoom
8. ICAR-Central Institute of Agricultural Engineering, Bhopal
9. ICAR-Central Institute for Arid Horticulture, Bikaner
10. ICAR-Central Institute of Cotton Research, Nagpur
11. ICAR-Central Institute of Fisheries Technology, Cochin
12. ICAR-Central Institute of Freshwater Aquaculture, Bhubneshwar
13. ICAR-Central Institute of Research on Cotton Technology, Mumbai
14. ICAR-Central Institute of Sub Tropical Horticulture, Lucknow
15. ICAR-Central Institute of Temperate Horticulture, Srinagar
16. ICAR-Central Institute on Post harvest Engineering and Technology, Ludhiana
17. ICAR-Central Marine Fisheries Research Institute, Kochi
18. ICAR-Central Plantation Crops Research Institute, Kasargod
19. ICAR-Central Potato Research Institute, Shimla
20. ICAR-Central Research Institute for Jute and Allied Fibres, Barrackpore
21. ICAR-Central Research Institute of Dryland Agriculture, Hyderabad

22. ICAR-National Rice Research Institute, Cuttack
23. ICAR-Central Sheep and Wool Research Institute, Avikanagar, Rajasthan
24. ICAR- Indian Institute of Soil and Water Conservation, Dehradun
25. ICAR-Central Soil Salinity Research Institute, Karnal
26. ICAR-Central Tobacco Research Institute, Rajahmundry
27. ICAR-Central Tuber Crops Research Institute, Trivandrum
28. ICAR-ICAR Research Complex for Eastern Region, Patna
29. ICAR-ICAR Research Complex for NEH Region, Barapani
30. ICAR-Central Coastal Agricultural Research Institute, Ela, Old Goa, Goa
31. ICAR-Indian Agricultural Statistics Research Institute, New Delhi
32. ICAR-Indian Grassland and Fodder Research Institute, Jhansi
33. ICAR-Indian Institute of Agricultural Biotechnology, Ranchi
34. ICAR-Indian Institute of Horticultural Research, Bengaluru
35. ICAR-Indian Institute of Natural Resins and Gums, Ranchi
36. ICAR-Indian Institute of Pulses Research, Kanpur
37. ICAR-Indian Institute of Soil Sciences, Bhopal
38. ICAR-Indian Institute of Spices Research, Calicut
39. ICAR-Indian Institute of Sugarcane Research, Lucknow
40. ICAR-Indian Institute of Vegetable Research, Varanasi
41. ICAR-National Academy of Agricultural Research & Management, Hyderabad
42. ICAR-National Institute of Biotic Stresses Management, Raipur
43. ICAR-National Institute of Abiotic Stress Management, Malegaon, Maharashtra
44. ICAR-National Institute of Animal Nutrition and Physiology, Bengaluru
45. ICAR-ICAR-National Institute of Natural Fibre Engineering and Technology, Kolkata, Kolkata
46. ICAR-National Institute of Veterinary Epidemiology and Disease Informatics, Hebbal, Bengaluru
47. ICAR-Sugarcane Breeding Institute, Coimbatore
48. ICAR-Vivekananda Parvatiya Krishi Anusandhan Sansthan, Almora
49. ICAR-Central Institute for Research on Cattle, Meerut, Uttar Pradesh
50. ICAR-National Institute of High Security Animal Diseases, Bhopal
51. ICAR-Indian Institute of Maize Research, New Delhi
52. ICAR- Central Agroforestry Research Institute , Jhansi
53. ICAR-National Institute of Agricultural Economics and Policy Research, New Delhi
54. ICAR- Indian Institute of Wheat and Barley Research, Karnal
55. ICAR- Indian Institute of Farming Systems Research, Modipuram
56. ICAR- Indian Institute of Millets Research, Hyderabad
57. ICAR- Indian Institute of Oilseeds Research, Hyderabad
58. ICAR- Indian Institute of Oil Palm Research, Pedavegi, West Godawari
59. ICAR- Indian Institute of Water Management, Bhubaneswar
60. ICAR-Indian Institute of Rice Research, Hyderabad
61. ICAR- Central Institute for Women in Agriculture, Bhubaneswar
62. ICAR-Central Citrus Research Institute, Nagpur
63. ICAR-Indian Institute of Seed Research, Mau
64. ICAR-Indian Agricultural Research Institute, Post Box No. 48, Hazaribag 825 301, Jharkhand
65. ICAR-National Institute for Plant Biotechnology, New Delhi

National Research Centres - 14

1. ICAR-National Research Centre for Banana, Trichi
2. ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune
3. ICAR-National Research Centre for Litchi, Muzaffarpur
4. ICAR-National Research Centre for Pomegranate, Solapur
5. ICAR-National Research Centre on Camel, Bikaner
6. ICAR-National Research Centre on Equines, Hisar
7. ICAR-National Research Centre on Meat, Hyderabad
- 8.. ICAR-National Research Centre on Mithun, Medziphema, Nagaland
9. ICAR-National Research Centre on Orchids, Pakyong, Sikkim

10. ICAR-National Research Centre on Pig, Guwahati
11. ICAR-National Research Centre on Seed Spices, Ajmer
12. ICAR-National Research Centre on Yak, West Kemang
13. ICAR-National Centre for Integrated Pest Management, New Delhi
14. Mahatma Gandhi Integrated Farming Research Institute ,Motihari

National Bureaux - 6

1. ICAR-National Bureau of Plant Genetics Resources, New Delhi
2. ICAR-National Bureau of Agriculturally Important Micro-organisms, Mau, Uttar Pradesh
3. ICAR-National Bureau of Agricultural Insect Resources, Bengaluru
4. ICAR-National Bureau of Soil Survey and Land Use Planning, Nagpur
5. ICAR-National Bureau of Animal Genetic Resources, Karnal
6. ICAR-National Bureau of Fish Genetic Resources, Lucknow

Directorates/Project Directorates - 13

1. ICAR-Directorate of Groundnut Research, Junagarh
2. ICAR-Directorate of Soybean Research, Indore
3. ICAR-Directorate of Rapeseed & Mustard Research, Bharatpur
4. ICAR-Directorate of Mushroom Research, Solan
5. ICAR-Directorate on Onion and Garlic Research, Pune
6. ICAR-Directorate of Cashew Research, Puttur
7. ICAR-Directorate of Medicinal and Aromatic Plants Research, Anand
8. ICAR-Directorate of Floricultural Research, Pune, Maharashtra
9. ICAR-Directorate of Weed Research, Jabalpur
10. ICAR-Project Directorate on Foot & Mouth Disease, Mukteshwar
11. ICAR-Directorate of Poultry Research, Hyderabad
12. ICAR-Directorate of Knowledge Management in Agriculture (DKMA), New Delhi
13. ICAR-Directorate of Cold Water Fisheries Research, Bhimtal, Nainital

INFORMATION AND PUBLIC RELATIONS DEPARTMENT

S.Hari Kishore IAS	DIRECTOR	0471-2518443, 2327782	dir.prd@kerala.gov.in
	K. Santhosh Kumar	ADDITIONAL DIRECTOR (General & Administration)	0471-2517231 9447861123 prdsanthosh@gmail.com
K.Abdul Rasheed	ADDITIONAL DIRECTOR	0471-2325689	
	(Electronic Media)	0471-2516337 9447635922	sunilprd64@gmail.com

District	Phone (Off)	Mobile	E-mail
Thiruvananthapuram	0471-2731300	9496003215	dioprdtvm@gmail.com
Kollam	0474-2794911	9496003214	prdkollam@gmail.com
Pathanamthitta	0468-2222657	9496003213	diopta1@gmail.com
Alappuzha	0477-2251349	9496003212	prdalppy@gmail.com
Kottayam	0481-2562558	9496003209	prdktyam@gmail.com
Idukki	04862-233036	9496003211	dioidk@gmail.com
Eranakulam	0484-2354208	9496003208	dioekm@gmail.com
Thrissur	0487-2360644	9496003207	diothrissur@gmail.com
Palakkad	0491- 2505329	9496003206	prd.pkd@gmail.com
Malappuram	0483- 2734387	9496003205	dioimplm@gmail.com
Kozhikode	04936-202529	9496003246	diowayanad@gmail.com
Wayanad	0495-2370225	9496003203	dio.prd@gmail.com
Kannur	0497-2700231	9496003202	kannurdio@gmail.com
Kasaragod	04994-255145	9496003201	dioksgd@gmail.com
Deputy Director			
New delhi	011-23343424		iokhnd@gmail.com
Information Officer			
New Delhi	011-23360349		iokhnd@gmail.com

GOVERNMENT REST HOUSE

	Phone Number,	E-mail Address	Mobile Number	Mobile Number
Thiruvananthapuram				
1	Thycaud			8086395124
2	Attingal			8086395127
3	Neyyattinkara			8086395126
4	Parasala	0471-2304288 pwwbldgsdn@gmail.com	8086395123	8086395126
5	Nedumagadu			8086395128
6	Vithura			8086395128
7	Palode			8086395128
8	Aryanadu			8086395128
9	Ponmudi			8086395128
Kollam				
10	Kollam			8086395132
11	Chathanoor			8086395132
12	Kottarakara			8086395134
13	Karunagappalli			8086395133
14	Sasthamkotta	0474-2762457 pwwbklm@gmail.com	8086395131	8086395133
15	Achankovil			8086395135
16	Pathanapuram			8086395135
17	Punaloor			8086395135
18	Aryankavu			8086395135
19	Kuttalam Palace			8086395135
20	IB Kulathupuzha			8086395135

21	Kundara			8086395132
22	Pozhikara			8086395132
Pathanamthitta				
23	Adoor			8086395139
24	Kulanada			8086395139
25	Mallappalli			8086395140
26	Aranmula	0468-2224833	8086395137	8086395138
27	Pathanamthitta	pwdbuildings@gmail.com		8086395138
28	Kozhenjeri			8086395138
29	Ranni			8086395138
30	Thiruvalla			8086395138
31	Sabarimala Sathram			8086395138
Kottayam				
32	Kottayam			8086395150
33	Chagnasseri			8086395150
34	Pala			8086395151
35	Arunapuram	0481-2563783	8086395149	8086395151
36	Kaduthuruthi	buildingsktm@gmail.com		8086395151
37	Vikkom			8086395151
38	Mundakayam			8086395152
39	Erumeli			8086395152
40	Eerattupetta			8086395152
41	Pambadi			8086395150
42	Kanjirappalli			8086395152
Alappuzha				
43	Alappuzha			8086395143
44	Cherthala			8086395146
45	Harippadu	0477-2251489	8086395142	8086395145
46	Kayamkulam	alpybldgs@gmail.com		8086395145
47	Mavelikkara			8086395145
48	Kattanam			8086395145
49	Chenganoor			8086395144
Ernakulam				
50	Ernakulam			8086395164
51	Thrippunnithura			8086395164
52	Kalamasseri Pathadipalam			8086395166
53	Kakkanadu			8086395166
54	Angamali			8086395169
55	North paravoor			8086395169
56	Kaladi	0484-2337013	8086395163	8086395169
57	Permbavoor	pwdresthouseekm@gmail.com		8086395167
58	Kothamangalam			8086395167
59	Puthenkurish			8086395164
60	Pattimatam			8086395164
61	Muvatthupuzha			8086395168
62	Kuthattukulam			8086395168
63	Jarakkal			8086395164
64	Aluva			8086395169
65	Fort Kochi			8086395164

Thrissur

66	Thrissur			8086395172
67	Chavakkadu			8086395172
68	Eringalikulda			8086395174
69	Kodungalloor	0487-2333030	8086395171	8086395172
70	Chalakudi	eebltsr@gmail.com		8086395174
71	Vadacancheri			8086395175
72	Chelakkara			8086395175
73	Cheruthuruthi			8086395175
74	Kunnumkulam			8086395175

Idukki

75	Thodupuzha			8086395158
76	Elappara			8086395161
77	Kuttikkanam			8086395161
78	Kumuli			8086395161
79	Nedumkandom	0486-2232383		8086395159
80	Idukki	eeblidk.pwd@kerala.gov.in	8086395156	8086395157
81	Munnar			8086395160
82	Kattappana			8086395159
83	Shantanpara			8086395159
84	Thekkadi IB			8086395161
85	Kuttikanam IB			8086395161

Palakkad

86	Palakkad			8086395179
87	Thathamongalam			8086395182
88	Alathoor			8086395182
89	Kozhinjampara			8086395182
90	Ottapalam			8086395181
91	Shornnur	0491-2505895		8086395181
92	Pattambi	eeblpkd.pwd@kerala.gov.in		8086395181
93	Thrithala			8086395181
94	Mannarkad	eeblpkd.pwd@gmail.com		8086395180
95	Agali			8086395180
96	Vadakkancheri			8086395182
97	Nenmmara			8086395182
98	Kottayi			8086395182
99	Cherupulasseri			8086395181

Malappuram

100	Thirooragadi			8086395187
101	Thiroor			8086395187
102	Thanoor			8086395187
103	Valayankulam			8086395187
104	Ponnani			8086395187
105	Parappanagadi			8086395187
106	Kondotti			8086395187
107	Vandoor	0483-2734937	8086395184	8086395186
108	Pandikkad	pwdexecutiveengineer@gmail.com		8086395186
109	Kuttiapuram			8086395186
110	Kalikkavu IB			8086395186
111	Angadipuram			8086395186

112	Arikkode			8086395185
113	Edvanna			8086395185
114	Kottaykal			8086395185
115	Malappuram			8086395185
116	Nilamboor			8086395185
117	Manjeri			8086395185

Kozhikode

118	Nadapuram			8086395192
119	Kuttiyadi			8086395192
120	Vadakara			8086395192
121	Balusseri			8086395192
122	Perambra	0495-2721877	8086395189	8086395192
123	Koyilandi	eebldkdd@gmail.com		8086395192
124	Farok			8086395191
125	Kunnamangalam			8086395191
126	Kozhikode			8086395191
127	Thamarasserri			8086395191

Kannur

128	Thaliparambu			8086395197
129	Erikkur			8086395197
130	Payyanoor			8086395197
131	Perigom			8086395197
132	Thalasserri			8086395195
133	IB Panoor	0497-2320468	8086395194	8086395195
134	IB Kuthuparambu	eebldkdnr@gmail.com		8086395195
135	Mattannor			8086395195
136	Eritti			8086395195
137	IB Maday			8086395196
138	Peravoor			8086395195
139	Kannur			8086395196

Wayanad

140	Kalpatta			8086395200
141	Sulthanbatheri			8086395202
142	Vythiri			8086395200
143	Meppadi	0493-6202640	8086395199	8086395200
144	Manathavadi TB	eekalpetta@gmail.com		8086395201
145	Manathavadi IB			8086395201
146	Koro			8086395201

Kasargod

147	Kalikadavu			9495066898
148	Kanjagadu			9495066898
149	Kasargod			8086395205
150	Manjeswaram	04994-230542	80863952014	8086395205
151	Bandadukka	eebldksd@gmail.com		8086395205
152	Kumbla			8086395205
153	Badayadukka			8086395205
154	Uppala			8086395205

DISTRICT WISE CONTACT NUMBERS FOR BOOKING REST HOUSES

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
PMG Junction, Thiruvananthapuram.
Ph.0471-2304288 Mob:8086395123
Email: eeb1tvm.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
Collectorate Building, Painavu, Idukki.
Ph. 0486-2232383 Mob:8086395156
Email: eeb1ldk.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
PwD Complex, Manachira, Kozhikode.
Ph. 0495-2721877 Mob:8086395189
Email: eeb1kkd.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Complex, Beach Road, Kollam.
Ph.0474-2762457 Mob:8086395131
Email: eeb1klm.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
Edapally, Ernakulam
Ph. 0484-2337013 Mob:8086395163
Email: eeb1ekm.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
Near Mini civil station, Kalpetta, Waynad
Ph. 0493-6202640 Mob:8086395199
Email: eeb1lwyd.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
Mini civil station, Pathanamthitta
Ph. 0468-2224833 Mob:8086395137
Email: eeb1pta.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division, Chempukavu, Thrissur
Ph. 0487-2333030 Mob:8086395171
Email: eeb1tsr.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
Hollow way road, Thalassery, Kannur
Ph: 0490-2320468 Mob:8086395194
Email: eeb1knr.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
Collectorate Building, Alapuzha
Ph. 0477-2251489 Mob:8086395142
Email: eeb1alp.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
Civil Station, Palakkad
Ph. 0491-2505895 Mob:8086395178
Email: eeb1pkd.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division
PwD Complex, Pulikkunnu, Kasargode
Ph: 0499-4230542 Mob:8086395204
Email: eeb1ksd.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
Collectorate Building, Kottayam
Ph. 0481-2563783 Mob:8086395149
Email: eeb1ktm.pwd@kerala.gov.in

Executive Engineer
PwD Buildings Division,
Collectorate Building, Malappuram
Ph. 0483-2734937 Mob:8086395184
Email: eeb1mpm.pwd@kerala.gov.in

GOVERNMENT GUEST HOUSES/YATRI NIVAS

Office	Fax
Yathri Nivas, Thiruvananthapuram	0471-2337727
Guest House Thiruvananthapuram	0471-2324897
	0471-2324561
	0471-2324957
	0471-2324453
Guest House Tvm V.I.P.suite No. 102	0471-2324397
Guest House Tvm V.I.P. Suite No. 202	0471-2324362
Guest House Tvm V.I.P. Suite No. 302	0471-2329752
Guest House Tvm V.I.P. Suite No. 402	0471-2324431
Guest House Ponmudi	0472-2890230
Guest House Kovalam	0471-2480146
	0471-2480279
Guest House Kovalam V.I.P. Suite No.1	0471-2480247
Guest House Hovalam V.I.P. Suite No.2	0471-2480287
Guest House Alappuzha	0477-2246504
	0477-2246508
Guest House Alappuzha V.I.P. Suite No. 1	0477-2246503
Guest House Alappuzha V.I.P. Suite No. 2	0477-2246504
Guest House Kottayam	0481-2340219

Guest House Kottayam V.I.P. Room	0481-2340799	
Guest House Munnar	04865-230385	
Guest House Idukki	04862-233086	
Guest House Peermade	04869-232071	
Guest House Devikulam	9846433331	
Guest House Ernakulam	0484-2360502, 2360558, 2361635, 2372903	
Guest House Aluva	0484-2623636	
Guest House Palakkad	0491-2505599	
Guest House Thrissur	0487-2332016	
Guest House Thrissur V.I.P. Suite No. 101	0487-2332233	
Guest House Thrissur V.I.P. Suite No. 201	0487-2332301	
Guest House Thrissur V.I.P. Suite No 207	0487-2332550	
Guest House Cheruthuruthy	04884-262498	
Guest House Malampuzha	0491-2815207	
Guest House Malappuram	0483-2734311	0483-2734311
Guest House Kozhikode	0495-2383920,2380020, 2383720,2383520	0495-2383408
Guest House Kozhikode V.I.P. Suite	0495-2382020	
Guest House Sulthan Bathery	04936-220225	04936-220225
Guest House Kannur	0497-2706426, 2707783	0497-2701946
Guest House Kannur V.I.P. Suite No. 1	0497-2701946	2705143
Guest House Kannur V.I.P. Suite No. 14	0497-2705181	
Guest House Kasargode	04994-230666, 230876, 230622	04994-230060
Guest House Kasargode V.I.P. Suite No. 104	04994-230060	
Kerala House Kanyakumari	04652-246229	
Kerala House Mumbai	022-27810106, 27810112	022-27810124
Kerala House, New Delhi	011-30411411	

Lined writing area with horizontal dotted lines.

STATE GOVERNMENT HOLIDAYS - 2022

January	2	Mannam Jayanthi	Sunday
January	26	Republic Day	Wednesday
March	1	Sivarathri	Tuesday
April	14	Maundy Thursday/ Dr.B.R.Ambedkar Jayanthi	Thursday
April	15	Good Friday/Vishu	Friday
April	17	Easter	Sunday
May	1	May day	Sunday
May	2	Id-ul Fitr (Ramzan)*	Monday
July	9	Id-ul-Ad'ha (Bakrid)*	Saturday
July	28	Karkkadaka Vaavu	Thursday
August	8	Muharram*	Monday
August	15	Independence Day	Monday
August	18	Sreekrishna Jayanthi	Thursday
August	28	Ayyan Kali Jayanthi	Sunday
September	7	First Onam	Wednesday
September	8	Thiruvonam	Thursday
September	9	Third Onam	Friday
September	10	Fourth Onam/Sree Narayana Guru Jayanthi	Saturday
September	21	Sree Narayana Guru Samadhi Day	Wednesday
October	2	Gandhi Jayanthi	Sunday
October	4	Mahanavami	Tuesday
October	5	Vijayadasami	Wednesday
October	8	Milad-i-Sherif* (Birthday of Prophet Muhammed)	Saturday
October	24	Deepavali	Monday
December	25	Christmas	Sunday

* Subject to change depending on the sighting of the Moon

KERALA AT A GLANCE

Location : North Latitude Between 8° - 18' and 12° - 48'
East Longitude Between 74° - 52' and 77° - 22'

Area	-	38,863 Sq.Km.
Percentage of Area to the area of Indian Union	-	1.18
Length of Coastal Line	-	580 KM
Highest Peak	-	Anamudi (2694 metres)
West flowing rivers	-	41 Nos
East flowing rivers	-	3 Nos
Districts	-	14 Nos
Taluks	-	75 Nos
Revenue Village	-	1535 Nos
Panchayat	-	941 Nos
Corporations	-	6 Nos
Municipalities	-	86 Nos
M.L.A.s Elected	-	140 Nos
Nominated	-	1 No
M.P.s Lok Sabha	-	20 Nos
Nominated	-	1 No
Rajya Sabha	-	9 Nos
Community Development Blocks	-	152 Nos

Population 2011 Census

Total population (lakhs)	-	334.06
Male population (lakhs)	-	160.27
Female population (lakhs)	-	173.78
Rural population (lakhs)	-	174.71
Urban population (lakhs)	-	159.34
Increase of population (%)	-	4.9
Density per sq.km.	-	860
Sex ratio (Females per 1000 males)	-	1084
Literacy(%)	-	94%
Male Literacy(%)	-	96.1%
Female Literacy (%)	-	92.1%

* Source : www.kerala.gov.in

LIVESTOCK POPULATION - 2019

Cattle	-	1341996
Buffaloes	-	101504
Goat	-	1359161
Pig	-	103863
Sheep	-	1482
Fowls	-	27165606
Duck	-	1776503
Other Poultry	-	829796
Rabbits	-	92693

Land Use (2019-2020) Area in hectares

Total Geographical Area	-	39.86 L ha
Forests	-	10815.09 sq km
Land put to non-Agri use	-	455897
Barren and uncultivable land	-	10619
Permanent pastures and other grazing land	-	0
Land under miscellaneous tree crops	-	2143
Cultivable Waste	-	99810
Fallow other than current fallow	-	46931
Current fallow (up to one year)	-	57387
Net area sown	-	2026064
Area sown more than once	-	560388
Total cropped area	-	2586452

Source : Department of Economics & Statistics

www.ecostat.com

OPERATIONAL HOLDINGS (2015-2016)

Sl.No.	Size of Holding (ha)	Number	Area(ha)
1.	Below 1.00	7333248	856074
2.	1.00-1.99	181372	242336
3.	2.00-3.99	55744	141685
4.	4.00-9.99	11274	60007
5.	10.00 and above	1858	94833
	Total	7583496	1394936

Source: Directorate of Economics and Statistics

www.ecostat.com

District Wise Number & Area of Individual operational holdings(2015-16)

SI No	District	Number of operational holdings				Area of operational holdings (in Ha)			
		Individual	Joint	Institutional	All	Individual	Joint	Institutional	All
1	Kasargod	271563	213	4444	276220 [3.64%]	76228.29	161.19	2369.52	78759.31[5.65%]
2	Kannur	553870	1065	4100	559035 [7.37%]	108363.62	572.49	3835.3 8	112771.48 [8.08%]
3	Wayanad	187745	1917	2475	192137 [2.54%]	69285.79	1675.75	17845.21	88806.76 [6.37%]
4	Kozhikode	679771	2314	5129	687214 [9.06%]	91887.07	964.60	2552.63	95404.29 [6.84%]
5	Malappuram	810892	3319	6360	820571 [10.82%]	121315.15	1038.53	7128.42	129482.10 [9.2 a%]

6	Palakkad	600057	871	6167	607095 [8%]	132290.83	762.56	6056.03	139109.42 [9.97%]
7	Thrissur	714661	877	4194	719732 [9.5%]	94342.44	631.50	3450.26	98424.20 [7.06%]
8	Ernakulam	701537	2110	7784	711431 [9.38%]	98111.19	783.25	5343.92	104238.36 [7.47%]
9	Idukki	269862	807	3636	274305 [3.62%]	104602.18	339.87	42782.15	147724.20 [10.59%]
10	Kottayam	433903	416	3261	437580 [5.77%]	108496.50	445. a9	4066.76	113009.15 [8.11%]
11	Alappuzha	517696	882	4756	523334 [6.9%]	65775.85	694.55	2823.57	69293.98 [4.97%]
12	Pathanamthitta	306089	253	2498	308840 [4.07%]	62685.37	143.22	1562.79	64391.38 [4.62%]
13	Kollam	635963	75	4770	640808 [8.45%]	72528.40	21.18	1782.36	74331.94 [5.32%]
14	Thiruvananthapuram	321282	10	3902	825194 [10.8 8%]	76183. 89	3.52	300 2.78	79190.19 [5.67%]
State total		7504891	15129	63476	7583496 [100%]	1232096.56	8238.09	104602.08	1394936.74 [100%]

Area and production of major crops in 2019-20 in Kerala

Crop	Area (in Hect)	Production (in MT)
Paddy!!	198180	587078
Tapioca	62070	2592633
Coconut*	760776	4814
Pepper	83765	34545
Cashew	39898	19444
Rubber	55120	492500
Groundnut	117	147
Sesamum	207.94	129.37
Cotton#	54	481
Pulses	2260	2183
Ginger (Dry)	2819	11917
Turmeric	2277	6653
Banana	60678	548425
Tobaco	8	14.4
Total Cereals	198849	605541
Arecanut	96921	92555
Coffee	85880	65459
Tea	37871	59260

Source: Directorate of Economics and Statistics

www.ecostat.com

!! Production in rice

* Production in million number

Production in bales of 170kg

FUNCTIONS /ACTIVITIES OF DEPARTMENTS AND INSTITUTIONS

AGRICULTURE

AGRICULTURE DEVELOPMENT AND FARMERS' WELFARE DEPARTMENT

AT A GLANCE

Agriculture Development and Farmers' Welfare Department in its present set up is functioning since 1987 for the overall Development of agriculture sector in the state.

VISION

The vision of the Department is to attain self-sufficiency in food production through enhanced agricultural productivity of crops so as to make agriculture a sustainable and viable vocation providing livelihood support.

FUNCTIONS

The functional of the Department are as follows:

- Impart knowledge about latest agricultural technologies and information to the farmers through agricultural extension
- Achieve growth in agriculture sector by successful implementation of State/ Central/Local Self-Government schemes and by local level farm plans
- Protect farmers from risk through risk management cover including various relief measures
- Create awareness about departmental schemes, agriculture activities, events new initiatives, etc. by publishing information materials like leaflets, booklets brochures, posters, etc and through various print and visual media
- Facilitate social security support to farmers through welfare schemes
- Ensure timely supply of various quality agricultural inputs by enforcing various Acts and quality.
- Production distribution of quality planting materials including vegetable/paddy seeds, etc.
- Ensure marketing support/facilities for farmers and facilitate market intervention and value addition
- Training to farmers and promotion of agricultural mechanization
- Arrange credit facilities for crop development
- Conserve and protect agricultural and natural resources by promoting environmentally safe agricultural practices

MISSION

To safeguard the interest of farmers, ensure food and nutritional security and support Kerala's agricultural economy by enhancing agricultural production and productivity through transfer of technology and successful implementation of various schemes/programmes.

The above functions are mainly catered through 1077 Krishi Bhavans at panchayath level and 152 Assistant Director of Agriculture offices at block level and also through the 14 Principal Agricultural Offices at district level. In addition to the above training centres, quality control laboratories, soil testing laboratories, Agmark lab, district farms and seed farms etc also support the activities of the Department.

FARM INFORMATION BUREAU

The Farm Information Bureau (FIB) was established by reorganizing the information wings of Agriculture and Animal husbandry department in 1969. It acts as a nodal agency to provide information support to agricultural extension and promotion of various activities/events of the Agriculture Development and Farmers Welfare, Animal Husbandry and Dairy Development departments. The headquarters of Farm Information Bureau is at Thiruvananthapuram.

The Farm Information Bureau has five divisions viz; Kerala Karshakan Division, Media Liaison Division, Information Technology & Video Production Division, Publication Division and Administration & Accounts Division. The FIB has two regional Offices at Ernakulum and Kozhikode headed by Senior Agricultural Officer/Assistant Director of Agriculture. FIB has an advisory committee under the Chairmanship of Agricultural Production Commissioner.

The FIB takes up the propaganda works of Agriculture and allied departments to help the farming community in availing various benefits offered and about the activities/events of the Agriculture Development and Farmers Welfare, Animal Husbandry and Dairy Development departments. FIB is doing different extension methods for disseminating scientific knowledge to the farmers and public. The major activities of Farm Information Bureau include the following:

The "Kerala Karshakan" magazine was published since 1954 by the Agricultural information wing of Agriculture Department of Travancore- Cochin State and is being continued regularly by FIB from 1969 onwards. The FIB is also

publishing Kerala Karshakan, English e-journal and is available in www.fibkerala.gov.in. Farm Photography Awards and Essay & Short Story and Video Contest is also organizing every year.

The Farm Information Bureau is an agency to provide the print and visual media with day to day press release related to agriculture activities/events/new initiatives, coverage of all programmes of Hon'ble Ministers of Agriculture and Animal Husbandry in agriculture and allied sectors and provide news to media. Publicity/coverage of state level programmes/ all major schemes, functions/events of the department/award ceremonies by designing banners/WhatsApp posters/logos and also design and prepare the advertisement and publish/telecast the same through print and visual media AIR, community radio & FM channels and through other extension techniques are also taken up with the active participation of regional offices of FIB. Arranging press conferences for Hon'ble Minister for Agriculture, preparation of press notes and other related activities are carried out by FIB.

The "Farm Guide" is published every year which contain all basic data and technical information related to agriculture and allied sectors. Other information materials like leaflets, booklets, brochures, posters, technical bulletins, etc. for the farming community are also published.

A radio programme, entitled 'Njattuvela' by FIB is being broadcast through FM channels and Akashvani Thrissur Station on Monday, Tuesday, Wednesday and Thursday every week. Karshika Mekhala Varthakal (Farm News) in District. All India Radio is another regular daily activity. Campaign activities, participation in national and international exhibitions/events, including IITF New Delhi, organizing Kissan Melas at specific locations etc. are also carried out by FIB.

The FIB is also producing short videos of agriculture and allied subjects of recent importance as part of various events by the department, regularly. A video programme titled "Noorumeni" is produced and telecast through Dooradarshan and Kairali News TV channel regularly. The website www.fibkerala.gov.in is providing information on current activities of the departments.

Kuttanad FM 90.0 is a Community Radio of Farm Information Bureau. This is the first community radio in agricultural sector run by a Government Department/agency in India. The Letter of Intent (LOI) for starting community Radio Station was issued by the Ministry of Information and Broadcasting, Government of India. Wireless operating license is issued by the Ministry of Telecommunications, Government of India, which is renewed every year. The FM station, situated in Kalarcode in Alappuzha district, cater to the farmers of Kuttanad region which is one of the 2 major rice bowls of Kerala. The broadcast reaches the listeners within 15 km radius.

Kuttanad FM 90.00 was inaugurated on 17/02/2021. Since then, the station broadcasts programmes of agriculture and rural sector daily for 2 hours from 7am to 9am. Experts in farming sector and farmers themselves participate in discussions, talks, success stories and features, Entertainment programmes and rural music are also broadcasted through this station.

STATE BIO-CONTROL LAB, MANNUTHY

The State Bio-Control Lab (SBCL) Mannuthy, Thrissur is the bio-control agent production and distribution Laboratory under Department of Agriculture Development and Farmer's Welfare. The core objective of this Lab is to produce quality bio-control agents and inputs and supply it to the farming community in Kerala. The role of the lab is very important in the SAFE to EAT food production and organic farming. The major products of the lab includes *Trichoderma viride* to control most of the soil and seed borne plant pathogens, *Pseudomonas fluorescens* to control fungal and bacterial diseases, *Trichogramma* (Tricho cards) to control Rice leaf folder, American boll worm, pink boll worm, Rice yellow stem borer, Tomato fruit borer, cardamom stem/ capsule borer etc. Chitin enriched *pseudomonas* to control leaf roller of paddy, Entamo pathogenic Nematode (EPN) to control banana pseudostem weevils etc. In addition to this lab also has technology and facility to produce *Beauveria bassiana* to control rice bug, BPH, coleopteran borers, *Vetricillium lecani* to control soft bodied insects. .

BIO-TECHNOLOGY AND MODEL FLORICULTURE CENTRE

The Centre is equipped with a tissue culture laboratory carrying out micro propagation work in Banana, Orchids, Anthurium, Pepper and Vanilla. A sales counter for sale of planting materials and seeds produced in Departmental Farms, a mobile sales unit for sale of Departmental products like Jam, Jelly, Squash etc. apart from planting materials production is also functioning here.

KERALA CENTRE FOR PEST MANAGEMENT

Kerala Centre for Pest Management is an independent Unit under Department of Agriculture functioning with the objective of helping the farmers with timely intervention during pest and diseases incidence and early detection of pests if any, by conducting Pest Surveillance. Data regarding pest and diseases symptoms as well as abiotic stress are collected processed and interpreted and released to the farming community through various media during the

planting season of paddy in Kuttanadu region of Kerala. This centre was started in 1999 as Operational Research Project with the aim of conducting pest surveillance in paddy for avoiding diseases and pest outbreaks. It was organised with headquarters in Moncomp as per GO[MS]11/99 and later renamed as Kerala Centre for Pest Management in 2005. Due to the timely intervention of the Unit the pest incidence since the year 2000 could be brought under control in Kuttanad without much economic loss. The intervention of the Station has also resulted in reducing the pesticide consumption in rice cultivation especially in Kuttanadu.

The important activities carried out by the station are as the following:

1. Pest Surveillance activities of the station

The station is following such pest surveillance system in rice in the entire Kuttanadu spread across three districts of Alappuzha, Pathanamthitta and Kottayam in an area of about 45000 hectares. It also acts as an agency in coordinating the crop health management programme of the Department of Agriculture along with ATMA (Agricultural Technology Management Agency). Based on the information made available from the above surveys data are analysed and forecast of pest and disease incidence, management techniques etc in the form of weekly bulletins and are released to the farmers during cropping season in consultation with Kerala Agriculture University, through various media.

SMS service to farmers and Extension Officers :

After the interpretation of data advisories are released to farmers and officers through SMS.

Agro Clinic Support Mechanism

Agro clinics are conducted at places along with rapid roving survey.

Other activities: include Trainings to farmers, Extension Officers, Farm Labourers. Farmers Field Schools are also conducted by this station.

2. Production of Bio - Inputs

A Bio input production centre is functioning attached to KCPM. Bio-Input that act as crop growth promoters, insect repellents, Rat repellents, pathogen repellents, etc are being produced and supplied to farmers. KCPM is collaborating with NBAIR Bangalore on production of Bio-inputs.

3. Plant Health Clinic

A model plant health clinic is functioning attached to KCPM. Preliminary aspects of Entomology, Pathology and soil testing are carried out here. Specimen preservations, Herbariums, live specimens, crop models etc are being displayed for farmers. Facility for testing the water quality for Nitrite, Phosphates, and Arsenic content has started recently. Also PH and TDS are analysed at regular intervals for giving forewarning against Salinity intensification.

Other activities include taking Crop Cut for Scientific assessment of crop yield, Pheromone Lure Demonstration and Demonstration on Good Agricultural Practices (GAP).

AGRO-ECOLOGICAL ZONES OF KERALA

The Kerala State Planning Board commissioned a project to National Bureau of Soil Survey and Land use planning in 2008. The analysis of agro-ecology of Kerala was done State based primarily on climate, geomorphology, land use and soil variability resulted in delineation of 5 agro-ecological zones and 23 agro-ecological units. As per G.O. (Ms. No. 66/2019/Agri dt. 25-05-2019), the Agricultural sector of Kerala has been delineated into 5 Agro Ecological Zones (AEZS). This is carried out without any change in the Administrative boundaries and frame of Agricultural Development and Farmers Welfare Department and in the system and methods of project implementation in Agricultural sector through LSGD. This policy has been adopted with implementation of crop-based schemes of the Department since 2020-21.

Agro-Ecological Zones

1. Coastal Plain

The Coastal Plain agro-ecological zone comprises the nearly level to gently sloping lands along the coast at elevation below 30 metres and lying between the sea and the midlands. It includes sandy beaches, sandy plains, coastal laterites and low lying areas such as estuaries, backwaters, submerged lands, swamps, marshes, kayal lands and broad valleys. The zone covers 5,09,246 ha (13.10%) in the State.

2. Midland Laterites

Midland Laterites agro-ecological zone comprises undulating to rolling lands interspersed with narrow valleys between the coastal plain on the west and foothills and hills on the east, extending from the southern end to the northern end of the State. The elevation ranges from 30 to 300 metres. The zone covers 10,56,385 ha (27.18%) in the State.

3. Foothills

The undulating to rolling lands and low hills between the midland laterite on the west and high hills on the eastern side constitute the Foothills agro-ecological zone. The terrain has only very narrow valleys. The elevation ranges from 300 to 600 metres. The zone covers 4,60,074 ha (11.84%) in the State.

4. High Hills

The hilly region comprising Western Ghats and plateaus extending from south to north constitute the High Hills agro-ecological unit. The Western Ghats and highland plateaus rise 600 metres above mean sea level, with a number of peaks well over 1800 metres. The Western Ghats comprise Central Sahyadri, the Nilgiris and South Sahyadri. The mountains are essentially plateau remnants of two or three altitudinal zones. Slopes of hill ranges can be as high as 80 per cent. The zone covers 15,53,225 ha (39.97%) in the state.

5. Palakkad Plain

The Palakkad Gap, resembling an inland plain with low elevation, is a prominent physical feature along the valley of the Bharathapuzha river. The gently sloping lands of Palakkad east of Kuthiran hills, flanked on the south and north by Nelliampathy hills and Attappady hills, respectively and merging to Tamil Nadu uplands through the gap in Western Ghats constitute the agro-ecological zone, covering 1,60,006 ha (4.12%) in the State.

Agro-Ecological Units

Twenty three agro-ecological units (AEU's) have been delineated for the State based on climatic variability, landform and soils. Of them, five are identified for the special soil and hydrological conditions in the coastal zone requiring unique management strategies. The spatial bounding limits (external) of the agro-ecological units have been made to correspond to the administrative boundaries of panchayats. Any agro-ecological unit is a collection of panchayats.

AEU 1: Southern Coastal Plain

It is delineated to represent the nearly level coastal lands where sands are the dominant soil type. The unit comprises 42 panchayats along the coast from Thiruvananthapuram to Ernakulam district. The climate is tropical humid monsoon type. Coconut plantations on uplands and rice in lowlands are the major land use. The unit covers 56,782 ha (1.46%) in the State.

AEU 2: Northern Coastal Plain

It represents the coastal plain north of Ernakulam district and comprises 77 panchayats along the coast from Thrissur till the northern end of the State. The unit with tropical humid monsoon climate has dominantly sandy soils on nearly level lands.

Coconut plantations on uplands and rice in lowlands are the major land use. The unit covers 1,22,970 ha (3.16%) in the State.

AEU 3: Onattukara Sandy Plain

This special agro-ecological unit is delineated for the sandy plains extending into the midlands from coast and covering 43 panchayats in Kollam and Alappuzha districts. Climate is tropical humid monsoon type.

Coconut plantations on uplands and rice in lowlands are the major land use. The unit covers 67,447 ha (1.74%) in the State.

AEU 4: Kuttanad

Kuttanad is a special agro-ecological unit delineated to represent the waterlogged lands spread over 69 panchayats of Alappuzha, Kottayam and Pathanamthitta districts. Large parts of these lands are below, at or just above sea level. Climate is tropical humid monsoon type.

Hydromorphic soils, often underlain by potential acid-sulphate sediments and unique hydrological conditions characterize the unit. Seawater ingress into Kuttanad is controlled through bunds and barrages to facilitate rice cultivation. Lowlands which dominate the unit, are under water the year round. Rice cultivation is made possible by dewatering (pumping out water from fields). Coconut is grown on the uplands and bunds of the unit and rice in lowlands. The unit covers 1,26,931 ha (3.27%) in the State.

AEU 5: Pokkali Lands

Pokkali Lands, another special agro-ecological unit, is delineated for the lowlands, often below sea level, in coastal areas of Ernakulam district and extending to parts of Thrissur and Alappuzha districts. The unit covers 34 panchayats. Climate is tropical humid monsoon type.

Hydrology and soils are similar to those in Kuttanad. However, seawater inundation is not controlled and hence soils are acid-saline. Coconut is raised on uplands and a special kind of rice cultivation, locally known as Pokkali cultivation, is done in lowlands. The unit covers 39,765 ha (1.02%) in the State.

AEU 6: Kole Lands

It spread over the coastal part of Thrissur district and extending to southern coastal parts of Malappuram district covers 40 panchayats. Climate is tropical humid monsoon type.

These lands too are, for most part, below sea level, Seawater ingress into these lands is controlled through barrages and weirs to facilitate rice cultivation. The soils are hydromorphic acid clays, often underlain by potential acid-sulphate sediments. Coconut is grown on the uplands of the unit and bunds and rice in lowlands. The unit covers 71,142 ha (1.83%) in the State.

AEU 7: Kaipad Lands

It occurs along the coast of Kozhikkode, Kannur and Kasaragod districts as isolated stretches of waterlogged lands. The unit covers only 16 panchayats. Climate is tropical humid monsoon type.

The lowlands, often below sea level, do not have any protection against sea water inundation. The hydromorphic, acid-saline, clay soils are often underlain by potential acid-sulphate soils. Coconut is grown on the uplands and bunds of paddy in lowlands. The unit covers 24,209 ha (0.62%) in the State.

AEU 8: Southern Laterites

This unit spread over 24 panchayats in south-western part of Thiruvananthapuram district. The area with tropical moist subhumid monsoon climate receives low rainfall compared to the other areas of midland laterites. However, the well-distributed rainfall from both SW and NE monsoon restricts the dry period to just three months in a year.

The soils, though acid and having low-activity lateritic clay, unlike in other parts of laterite terrain, are practically free of gravel and plinthite. Coconut on uplands intercropped to a variety of annual and other perennial crops and rice, tapioca, banana and vegetables on lowlands are the major land uses. The unit covers 38,727 ha (1.02%) in the State.

AEU 9: South Central Laterites

This unit is delineated to represent midland laterite terrain with typical laterite soils and short dry period. The unit covering 161 Panchayats of midlands extends from Thiruvananthapuram to Ernakulam district. The climate is tropical humid monsoon type.

Unlike the southern counterpart, the strongly acid, lateritic clay soils herein are gravelly and often underlain by plinthite. The lowlands have strongly acid, low-activity, non-gravelly clay soils with impeded drainage conditions. Mono-cropped rubber and coconut intercropped to a variety of annual and other perennial crops is the major land use on uplands and rice, tapioca, banana and vegetables on lowlands. The unit covers around 3,65,932 ha (9.42%) in the State.

AEU 10: North Central Laterites

This unit is delineated to represent midland laterite terrain with longer dry period than its southern counterpart, but less than the one in the north. The unit is spread over 62 panchayats, 3 municipalities and a corporation in Thrissur and Palakkad districts. The climate is tropical humid monsoon type.

The uplands have strongly acid, gravelly, lateritic, low-activity, clay soils, often underlain by plinthite. The lowlands have strongly acid, non-gravelly clay soils with impeded drainage. Coconut intercropped to a variety of annual and other perennial crops is the major land use on uplands and rice, tapioca, banana and vegetables on lowlands. The unit covers 1,71,469 ha (4.41%) in the State.

AEU 11: Northern Laterites

This unit is delineated to represent midland laterites from Malappuram to Kasaragod districts experiencing long dry period. It is spread over 163 panchayats and 6 municipalities. The climate is tropical humid monsoon type.

The uplands have strongly acid, gravelly, lateritic, low-activity, clay soils often underlain by plinthite. Laterite duricrusts are also frequent in the unit. Coconut intercropped to a variety of annual and other perennial crops is the major land use on uplands and rice, tapioca, banana and vegetables in lowlands.

Cashew plantations are also extensive on uplands. The unit covers around 4,60,257 ha (12.36%) in the State.

AEU 12: Southern and Central Foothills

This unit is delineated to represent the undulating lands with low hills, between midland laterites and the high hills of Western Ghats. It covers 90 panchayats from Thiruvananthapuram to Thrissur districts. The climate is tropical humid monsoon type.

The strongly acid, gravelly, lateritic, low-activity, lateritic clay soils are rich in organic matter. The narrow valleys have similar but non-gravelly soils with impeded drainage conditions. Shorter dry period, absence of plinthite layer in soil and higher soil organic matter distinguish the foothills from midland laterites. Plantations of rubber, coconut, pepper and coffee abound in the unit. The unit covers 3,15,893 ha (8.13%) in the State.

AEU 13: Northern Foothills

This unit represents foothills from Thrissur to Kasaragod and differs from its southern counterpart for longer dry period. It covers 27 panchayats of Palakkad, Malappuram, Kannur and Kasaragod districts. The climate is tropical humid monsoon type.

The strongly acid, gravelly, lateritic, low-activity, clay soils are rich in organic matter. The narrow valleys have similar, but non-gravelly, soils with impeded drainage conditions. Shorter dry period, absence of plinthite layer in soil and enhanced levels of organic matter distinguish the foothill soils from north central and northern midland laterites. Plantations of rubber, coconut, pepper and coffee are the major land use. The unit covers 1,44,181 ha (3.71%) in the State.

AEU 14: Southern High Hills

This unit extending from Thiruvananthapuram to Nelliampathy in Palakkad district has elevation more than 600 metres. The steep slopes of the terrain and lower temperatures distinguish the high hills from the foothills and midlands. Thirty panchayats in Thiruvananthapuram to Palakkad district constitute this unit. The climate is tropical humid monsoon type, but lower temperatures than in coastal plain and midlands.

The steeply sloping hilly terrain has deep, well drained, strongly acid, organic-matter-rich clay soils. While forests cover major part of the unit, plantations of rubber, coconut, pepper, tea and coffee are also there. The unit covers 6,72,675 ha (17.31%) in the State.

AEU 15: Northern High Hills

This unit extending from Thrissur to Kannur is similar to its southern counterpart except for the longer dry period. The unit comprises 61 panchayats spread over the northern districts. The climate is tropical humid monsoon type.

The hilly terrain has deep, well drained, strongly acid, organic-matter-rich, clay soils. The valleys have deep, imperfectly drained, acid clay soils. While forests cover major part of the unit, plantations of rubber, coconut, pepper and coffee are not uncommon. The unit covers 5,28,434 ha (13.60%) in the State.

AEU 16: Kumily High Hills

It is delineated to represent low-rainfall parts of the High Hills zone. There is extensive occurrence of very deep, non-gravelly clay soils. Thirteen panchayats distributed in Peerumedu and Udumbanchola taluks of Idukki district constitute this unit. The climate is tropical humid monsoon.

The soils for most part are very deep, well drained, acid, non-gravelly, low-activity clay. They are rich in organic matter. The highland valleys in the unit are similar, except for impeded drainage conditions. Plantations of cardamom, tea, coffee and pepper are the major land use. Forest cover is also there. The unit covers around 1,50,984 ha (3.81%) in the State.

AEU 17: Marayur Hills

This unit is delineated to represent the low rainfall region (rain-shadow) of the high hill zone and comprises only three panchayats of Idukki district. The climate is tropical subhumid monsoon type.

The fertile, deep, clay soils, rich in organic matter with favourable soil reaction (slightly acid to neutral) are well supplied with bases. Land use, besides forest, comprises temperate fruits, potato, sugarcane, temperate vegetables and rice. The unit covers 28,968 ha (0.75%) in the state.

AEU 18: Attappady Hills

This unit spatially distributed as a narrow strip of land along the valley in central part of the hills in North Palakkad, represents land areas of comparatively low rainfall. It comprises parts of Sholayur and Agali panchayats. The climate is subhumid tropical monsoon type.

There is fertile, near neutral to slightly alkaline clay soils rich in organic matter and bases. Land use is mainly coconut plantations, banana, vegetables, maize and rice. The unit covers 8,872 ha (0.23%) in the State.

AEU 19: Attappady Dry Hills

This unit represents land areas of very low rainfall and dry period around eight months in a year. This unit in the north-eastern corner of Palakkad district comprises parts of Puthur, Agali and Sholayur panchayats. The climate is tropical dry subhumid to semi-arid type.

The hilly terrain has shallow, slightly acid or neutral, stony and gravelly clay soils. Thorny shrubs with occasional trees are the dominant land cover. Cultivation is confined to limited areas of valley lands and around tribal hamlets. The unit covers 18,495 ha (0.48%) in the State.

AEU 20: Wayanad Central Plateau

This unit represents highland plateau with low temperature and high rainfall. The unit covers 11 panchayats in Wayanad district. Climate is tropical humid monsoon type.

Upland soils are deep, acid clays and are fairly rich in organic matter. Valley soils are similar, but suffer from impeded drainage conditions. Plantations of coffee, tea, coconut, arecanut and pepper are the dominant land use on uplands and rice and banana in lowlands. Forests cover a significant area. The unit covers 74,471 ha (1.92%) in the State.

AEU 21: Wayanad Eastern Plateau

This unit represents parts of the high land plateau with lower rainfall. The unit comprises 6 panchayats, one in Mananthavady taluk and rest in Sulthan Bathery taluk of Wayanad district. The climate is tropical subhumid to humid monsoon type.

The unit have lower rainfall and longer dry period. Besides, the soils in this part have favourable soil reaction (slightly acid to neutral) and are well supplied with bases. Plantations of coffee, tea, coconut, arecanut and pepper are the dominant land use on uplands and rice and banana in lowlands. Forests cover a significant area. The unit covers 70,325 ha (1.81%) in the State.

AEU 22: Palakkad Central Plain

The unit is delineated to represent the land areas of moderate rainfall and dry period around five months in the Palakkad plain. It is transitional to the drier eastern plain and humid western parts (AEU 10). The unit comprises 37 panchayats spread over Alathur, Chittur and Palakkad taluks and the Palakkad Municipality. The climate is tropical subhumid to humid monsoon type.

The deep well drained upland soil are non - gravelly loams and clay. soil reaction is slightly acid or neutral and the soil are well supplied with impeded drainage condition. Coconut intercropped to a variety of annual and perennial crops is the major land use on uplands and rice in lowlands. The unit cover 1,12,957ha (2.91%) in the State

AEU 23 : Palakkad Eastern / Plains

The unit is delineated to represent the drier parts of Palakkad plain in the gap region of Western Ghats, having low rainfall, long dry period and fertile soils. The unit comprises 11 panchayats in eastern Palakkad. The climate is tropical subhumid to humid monsoon type.

The upland of the unit have slightly acid or neutral red clay soil well supplied with bases and plant nutrients. Lower parts of the uplands and lowlands have alkaline, swell-shrink clay soil. The fertile soil are rich in bases and plant nutrients . Lowlands have impeded drainage. Coconut, arecanut and mango are the major plantation crops. Annual crops include rice, groundnut, cotton, banana, maize, jowar, and sugarcane. The unit covers 47,049 ha (1.21%) in the State.

STATE HORTICULTURE MISSION - KERALA

State Horticulture Mission - Kerala is a Society registered under Travancore Cochin Literary Scientific and Charitable Societies Act, 1955 in October 2005 for the implementation of National Horticulture Mission (NHM), a centrally sponsored scheme, which has been restructured as the Mission for Integrated Development of Horticulture (MIDH) from 2014-15 onwards.

The main objective of MIDH is end to end holistic development of the horticulture sector covering fruits, vegetables, mushroom, spices, flowers, aromatic plants, plantation crops etc. The main stakeholders of the programme are farmers, SHGs, KVKs, NGOs, Department of Agriculture, KAU, Commodity Boards, Private entrepreneurs, PSUs, etc.

The Mission programmes are implemented in all the districts. The crops identified for development under the Mission are Mango, Banana, Pineapple, strawberry, dragon fruit, exotic and indigenous fruit crops like Mangosteen, Rambutan, Passion fruit, Aonla, Jamun, Dragon fruit, Jack fruit etc., vegetables, mushroom, spices such as ginger, turmeric, pepper, cinnamon, nutmeg, clove etc., cut & loose flowers, aromatic plants like betelvine, patchouli, geranium, rosemary etc., plantation crops such as cashew, cocoa etc. In addition, Bee keeping, Vegetable seed production etc are also included under MIDH.

The implementation of the State Horticulture Mission programmes is monitored in the State level by the Governing Body under the Chairmanship of Minister for Agriculture Development and Farmers' Welfare and the Executive Committee chaired by the Agricultural Production Commissioner. At the district level, District level Committee is constituted for implementing and monitoring of SHM programme under the Chairmanship of District Collector, The Deputy Director of Agriculture (H) of districts is the Member Secretary of the District Level Committee

Mission for Integrated Development of Horticulture (MIDH)

During 2021-22, SHM Kerala is implementing MIDH programme for an amount of RS 46.67 Crore. The important programmes under the Mission include production and productivity improvement, post harvest management and marketing. The components under production and productivity improvement are establishment of Hi-Tech and Small

nurseries for production of quality planting materials, establishment of new TC units, Strengthening of existing TC units, establishment of new gardens, rejuvenation of existing plantations, protected cultivation, horticulture mechanization, technology dissemination, mushroom production and bee keeping. The important programmes included under post harvest management are establishment of intergrated pack houses, sorting, grading, packing units, cold storages, pre cooling units, reefer vans, preservation units, ripening chamber etc. Under marketing development, establishment of rural markets, functional infrastructure for collection and grading, strengthening of wholesale market, market intelligence, extension quality awareness and market led extension activities are envisaged. The scheme is ongoing.

Programmes with the financial assistance of Rashtriya Krishi Vikas Yojana (RKVY)

During 2021-22, SHM-Kerala is implementing four projects with the financial assistance of Rashtriya Krishi Vikas Yojana (RKVY) viz.,

- 1. Establishing Decentralized nurseries for production of Quality Planting Materials for Horticultural Crops on Partelpatory Approach:** The project include Establishment of Hi Tech Nurseries, Establishment of small nurseries, Training to skilled laborers with a total financial assistance of Rs, 305.85 Lakh.
- 2. Comprehensive Programme for the Promotion of Mushroom Farming in Kerala:** This project include establishment of Mushroom small-scale production units, Hi-tech Milky Mushroom cultivation units, Minimal processing and Value addition units, Small scale mushroom spawn production units and Vermi compost units with a total financial assistance of Rs, 368.30 Lakh.
- 3. Strengthening of Value Chain of Fruits and Vegetables by Adopting Good Agricultural Practices (GAP) :** This project include adoption of GAP in Banana, Pineapple, passion fruit, Vegetables (with pandal) and Vegetables (without pandal) with a total financial assistance of Rs. 2187.50 Lakh.
- 4. Augmenting production, Strengthening Post Harvest Infrastructure and Supply Chain of Cool Season Vegetables in Kerala:** This project include Cultivation of cool season vegetables and Post harvest management infrastructure development with a total financial assistance of Rs. 337.50 Lakh.

The scheme is ongoing.

Paramparagat Krishi Vikas Yojana (PKVY)

Paramparagat Krishi Vikas Yojana (PKVY), an elaborated component of Soil Health Management of major project National Mission on Sustainable Agriculture (NMSA) aims at promoting organic farming through adoption of organic village by cluster approach and Participatory Guarantee System (PGS) Certification. Gol have accorded administrative approval for the implementation of PKVY scheme covering 500 clusters, by SHM-K for a total outlay of Rs 7549.75 lakhs covering 3 years, The Second Phase of PKVY scheme covering 500 clusters is being implemented in the state jointly by SHM-Kerala, Department of Agriculture and Vegetable & Fruit Promotion Council, Kerala (VFPC). The implementation is in progress.

Centre of Excellence in Vegetables and Flowers at Regional Agricultural Research Station, Ambalavayal, Wayanad

Government of Kerala has decided to set up a Centre of Excellence for Vegetables and Flowers in an area of 5 Ha. at Wayanad under the Indo - Dutch Action Plan with technical support from the Dutch Government. It will cater to the needs of the farmers across the state, by imparting the required skills, knowledge and training in Hi-tech cultivation of flowers and vegetables, besides providing the required planting material of high yielding varieties. The project is funded by MIDH (Rs. 7.04088 Crore) and Rebuild Kerala Initiative (RKI - Rs. 4.00 Crore). The project ongoing.

Special Projects under Rural Infrastructure Development Fund (RIDF)

The SHM-Kerala proposes to implement two projects titled 'Creation of Integrated Supply Chain for Fruits and Vegetables for major cities in Kerala' for a total project Cost or Rs.23.33 Crore and 'Establishment of Centre for Perishable Cargo for Agriculture Export Promotion at Kannur, Kozhikode and Thiruvananthapuram International Airports' for a total Project Cost of Rs. 23.47 Crore. NABARD has sanctioned an amount of Rs.33.50 Crore (Rs. 12.45 Crore and Rs. 21.05 Crore respectively) as assistance under the RIDF Tranche XXVII (2021-22) Programme.

Schemes implemented by SHM-Kerala during 2020-21

Mission for Integrated Development of Horticulture (MIDH)

During 2020-21, SHM-Kerala is implementing MIDH programme for an amount of Rs. 40.1932 crore. The important programmes under the Mission include production and productivity improvement, post harvest management and marketing. The components under production and productivity improvement are establishment of nurseries for production of planting materials, establishment of new gardens, rejuvenation of existing plantations, protected cultivation, horticulture mechanization, technology dissemination and bee keeping.

The important programmes included under post harvest management are establishment of integrated pack houses, sorting and grading units, cold storage, etc. Under the marketing development, establishment of rural markets, functional infrastructure for collection and grading, strengthening of wholesale market, market intelligence, extension quality awareness and market led extension activities for fresh and processed foods are envisaged. The scheme is ongoing.

Programmes with the financial assistance of Rashtriya Krishi Vikas Yojana (RKVY)

During 2020-21, SHM-Kerala is implementing two projects with the financial assistance of Rashtriya Krishi Vikas Yojana (RKVY) viz., 1) Promotion of Mushroom Cultivation Units in Kerala to motivate farmers especially women entrepreneurs to take up mushroom farming. It is proposed to establish 500 units in all the 14 districts of Kerala with an assistance of Rs. 11,250/- per unit and total financial target of Rs. 56.25 lakh.

2) Establishment of New Jaggery Production Units in Idukki to be implemented by 12 progressive sugarcane farmers having at least 10 cents of land in Marayoor and Kanthalloor Panchayats. The total financial assistance is Rs. 26.88 lakh @ Rs. 2.24 lakh per unit.

Paramparagat Krishi Vikas Yojana (PKVY)

Paramparagat Krishi Vikas Yojana (PKVY), an elaborated component of Soil Health Management of major project National Mission on Sustainable Agriculture (NMSA) aims at promoting organic farming through adoption of organic village by cluster approach and Participatory Guarantee System (PGS) Certification. Govt. have accorded administrative approval for the implementation of PKVY scheme covering 500 clusters, by SHM-K for a total outlay of Rs 7549.75 lakhs covering 3 years. The Second Phase of PKVY scheme covering 500 clusters is being implemented in the state jointly by SHM-Kerala, Department of Agriculture and Vegetable & Fruit Promotion Council, Kerala (VFPC). Total assistance for 500 clusters for the second year of implementation is Rs. 2493.55 lakh. The implementation is in progress.

Establishment of Centre of Excellence under Indo - Dutch Action Plan

Government of Kerala has decided to set up a Centre of Excellence in Floriculture and Olericulture in an area of 5 Ha. at Wayanad with technical support from the Dutch Government. It will cater to the needs of the farmers across the country, by imparting the required skills, knowledge and training in Hi-tech cultivation of flowers and vegetables, besides providing the required planting material of high yielding varieties. The total project cost comes to Rs. 13.00 Crore with Rs. 7.04088 Crore from the MIDH component, Rs. 4.00 Crore from Rebuild Kerala Initiative (RKI) and Rs. 1.958 Crore from other sources.

KISSAN KERALA PROJECT

KISSAN KERALA (Karshaka Information Systems Services And Networkin) is an integrated, multi model, ICT enabled agricultural extension system of the Department of Agriculture, Govt. of Kerala. The project is managed by the Indian Institute of Information Technology and Management - Kerala (IIITM-K) for ADFW Department.

Major Services and Activities of KISSAN

A. Kissan Krishideepam : Agricultural based weekly television programme

The media division under the project produces highly informative and authentic agriculture based television programme called "KISSAN-KRISHIDEEPAM", It is being telecasted through the leading satellite channel viz. ASIANET every Saturday at 7.30am and repeat telecast on Asianet News channel. The video programmes are produced by the technical officers of ADFW Department workers on the project. Required for the project is also met from the plan budget allocation of the department.

B. Kissan Portal based Online services (www.kissankerala.net)

C. Mobile based Agri-advisory and broadcast services

D. KISSAN ONLINE VIDEO CHANNEL

E. KISSAN ONLINE AUDIO PORTAL (Podcast Service)

WTO CELL

The WTO Cell was set up in the Agriculture Department of Secretariat in June 2004 based on the recommendation of Dr. M.S. Swaminathan Commission Report on Agricultural Trade to address the trade related concerns of agriculture in the State. The main activity of the cell is to advise the State Government on policy matters related to trade in agriculture in the context of India being a signatory to the WTO and other bilateral Agreements and also to advise the State Government on issues related to Foreign Trade Policy of Government of India with specific reference to the State's agricultural sector. The Cell draws opinion from stakeholders by conducting workshops, seminars and lectures to streamline Agricultural Policy of the State in tune with the changing policy environment. Capacity Building Programmes on WTO and FTAs are also being conducted by the Cell. It also looks into the functioning Agriculture Rural/Urban aided Wholesale Markets and establishment of Agri malls.

KERALA STATE SEED DEVELOPMENT AUTHORITY

Kerala State Seed Development Authority is an autonomous body functioning under Department of Agriculture Development & Farmer's Welfare, Government of Kerala. It was registered on 24th May 2000 under Travancore-Cochin Literary Scientific and Charitable societies Act 1955. The main objective of Kerala State Seed Development Authority is to carry out activities for promoting multiplication, production, procurement, processing and marketing of paddy seeds. The seed production programme is carried out with the co-operation of Kerala Agricultural University, State seed farms, Krishibhavana and farmers of Registered Seed Growers Programme at Panchayath level. Kerala State Seed Development Authority also has three godowns.

VEGETABLE AND FRUIT PROMOTION COUNCIL KERALAM (VFPCCK)

The mandate of Vegetable and Fruit Promotion Council Kerala is to support the commercial fruit and vegetable growers in Kerala in various farm operations from seed to marketing in a sustainable way. VFPCCK aims at improving the livelihood of farmers by improving vegetable and fruit production and ensuring fair price to their produce through extension activities and financial & infrastructure support. The 11 member Board of Directors chaired by the Hon'ble minister for Agriculture including four farmer representatives acts as the governing body of VFPCCK

The Self Help Groups conceptualised by the Council form the basic units of all interventions like Agriculture Extension, Rural credit, Group Marketing and Value addition. Credit facility is made available to lease land farmers under VFPCCK Credit Package by an MoU executed with 10 nationalised commercial banks. Insurance package is also implemented to support the farmers in the event of calamity. Trainings with participatory techniques are duly imparted to farmers and study tours, interactions, exhibitions etc are conducted to empower farmers to undertake a sustainable production system. Swasraya Karshaka Samithies are formed in production centres to market the produce of farmers directly by avoiding middlemen and currently 290 swasraya karashaka samithis are functioning under VFPCCK throughout the state. 'Thalir' a premium branded outlet for fruit, vegetables and value added products have been initiated at Kadappakada and Kottarakkara in Kollam dist.

Seed Processing Plant at Alathur produces 17 items of vegetable seeds through 189 registered seed growers who are trained for seed production. A tissue culture lab also functions in the same premises to ensure quality planting material supply of fruit plants and TC plantlets. **A Hitech plug seedling nursery** with a production capacity of 2 crore seedlings a year is commissioned at Nadukkara, Ernakulam which can cater the vegetable seedling requirement of the state.

Krisi Business Kendra (KBK) : A one stop shop for quality planting materials, seeds and seedlings, organic manures, growth regulators, bio-control agents, farm equipments, grow bags and organic pesticides are arranged for sale at KBKs functioning in Ernakulam, Thiruvananthapuram and Kasargod. An organic input production unit also initiated at KBK, Ernakulam.

Soil Testing Lab -

Full fledged soil testing labs (with yearly 4000 samples/lab testing capacity) for soil testing, water testing, organic manure testing and leaf tissue analysis for nutrient deficiency check is functioning at Malappuram and Alappuzha

RKI Scheme-“Strengthening Market Network in Kerala

The Project on “**Strengthening Market Network in Kerala**” under RKI envisages VFPCCK to support farmers in the production of safe to eat fruits and vegetables, strengthen and modernize existing farmer markets for fruits and vegetables and will provide ample support for diversification of marketing activities from its present status of primary trading to include primary and secondary processing, value addition and supply chain development ensuring better price realization to farmers and quality produce at reasonable price to consumers through the establishment

of 7 primary processing centres, 63 ecoshop model outlets, Centralised Vegetable and Fruit Processing & Marketing Centre (VFPMC) at Kakkanad. The first VFPC-MILMA collaborative kiosk initiated at Edappally, Ernakulam and two Thalir Green ecoshops each initiated in Ernakulam and Thrissur.

VFPC as State Nodal Agency For Export :

VFPC is designated as the state nodal agency for implementing Agri Export Policy and hence in liaison with APEDA and other related agencies in the state have prepared a state action plan worth Rs 467.11 crores and submitted to APEDA and to the Ministry of Commerce through government. Accordingly state level institutional mechanism have been constituted and Cluster level institutional mechanism is in progress. A central sector scheme with a budget outlay of Rs 883 lakhs have been submitted for Product clusters of Banana, Cardamom, Pepper and Turmeric.

INTERNATIONAL RESEARCH AND TRAINING CENTRE FOR BELOW SEA LEVEL FARMING, KUTTANAD

The institute was established in 2015, in response to declaration of Kuttanad as Globally Important Agricultural Heritage System(GIAHS), by FAO of the United Nations, in appreciation of the stupendous contribution of the industrious farmers of Kuttanad who have developed a Below sea level rice Farming system. The major mandate of the institute include interdisciplinary research on climate-resilient farming, Biodiversity-based conservation prospecting, Germplasm banking etc combining Agriculture, Animal husbandry and Aquaculture subsystems.

The institute is mandated to function in liaison with the National and international community of farmers and scientists with the ultimate objective of increasing productivity and diversity in coastal agro ecosystems with focus on improving livelihoods, in the context of climate change by stimulating participatory research, training and communication programs. The mission of the institute is to develop and promote sustainable farming systems in coastal wetlands that reduces vulnerability to climate change, sea water intrusion, tidal and riverine floods, pests, pathogens and such other problems through innovations that safeguard, stabilize and enhance natural resource capital, soil health and biological systems by stimulating partnership based research.

The Research and Development programs taken up by the institute inter alia include Farmer participatory research and demonstrations on Rice based Farming system models, Climate resilient adaptation farming viz., Floating raft farming through utilization of aquatic weeds for floating agriculture, Open water Aquaculture, Weeds Utilization in Agri- Aqua production systems, waste utilization Inventory and documentation of agro biodiversity tolerant to climate stress, viz., salinity, water logging, sub soil acidity etc.

- The centre has also been involved in long term investigations on environmental surveillance of Kuttanad ecosystem, by continuous monitoring of water quality, and studies on salinity intrusion and its implications on hydrobiology of the Vembanad wetland systems.
- Apart from this the centre is also involved in Externally Aided Project viz., Innovative Approaches to Climate Resilient Farming :Bio saline Agriculture and Open water fish farming in Munro Island, Kollam, Kerala.
- The crop calendar prepared by this Centre for streamlining rice cultivation in Kuttanad has been approved by the Government.

SMALL FARMER'S AGRI BUSINESS CONSORTIUM, KERALAM (SFAC)

SFAC is currently implementing schemes for promotion of Agribased micro, small and medium Value Addition Projects in the state. SFAC also supports Value Addition Ventures by providing technology support and organizing training programmes and awareness camps.

Karshika Vivara Sanketham - Agricultural Information at Finger Tip : www.krishi.info

A call centre and a digitally empowered and most useful ICT enabled Agricultural Information hub in Kerala is being implemented by SFAC. This is a single window system to get A-Z information on Agriculture, Animal Husbandry and Dairy Sector by integrating social media tools. This is a novel, innovative project implemented on digital platform. This project envisages call centre facility for the farmers giving access through web portal, voice call (through a Toll free number), mobile apps, e-mails and social media platforms like face book, Twitter, Whats app etc.. Three mobile apps namely e - Vipani, Karshika Vivara Sanketham, karshikakeralam in google playstore are also available in this facility. It is a single window solution to the farmers of Kerala and other Stakeholders on Technical issues, Marketing (buying and selling), National and State programmes on agriculture and allied sectors, adding query and content, information about availability of agricultural inputs and skilled labour, weather and knowledge updates etc are features of this system.

KERALA AGRICULTURAL UNIVERSITY

Kerala Agricultural University, established in 1971 by KAU Act (Act 33 of 1971) is the premier and principal institution providing human resources, skills and technology for agricultural development of the State. It began functional from 1st February 1972. Governor of Kerala is the Chancellor and Minister of Agriculture is the Pro-Chancellor of the University. Vice Chancellor is the Principal Executive and Academic Officer of the University. The activities of University are controlled and guided by General Council and Executive Committee.

CENTRE FOR WATER RESOURCES DEVELOPMENT AND MANAGEMENT (CWRDM)

CWRDM is a premier R & D institution in the water sector established by the Government of Kerala. Recognising the need for catering to the R & D needs in the field of water management, the Centre for Water Resources Development and Management (CWRDM) was established as an autonomous research organisation by the Government of Kerala, under its Science and Technology Policy in February 1978. The Centre was amalgamated with the Kerala State Council for Science, Technology and Environment (KSCSTE) in its Silver Jubilee Year-2003.

DIRECTORATE OF CASHEWNUT AND COCOA DEVELOPMENT

The Directorate of Cashewnut Development (DCD) was set up by Government of India on 01.04.1966, as a subordinate office of the Union Ministry of Agriculture and Farmers Welfare with the primary objective of promoting cashew cultivation in the country with a view to increase production and productivity. The Directorate of Cashewnut and Cocoa Development is presently functioning as one of the national level agencies under the Mission for integrated development of Horticulture (MIDH) and responsible for implementing, coordinating and monitoring activities relating to Cashew and Cocoa at national level. The Directorate is also responsible for organizing national level training programmes, seminars and workshops on cashew and cocoa and also the nodal agency for evaluating and accrediting cashew/cocoa nurseries. The Directorate coordinates and monitors the activities for promotion of Cashew and Cocoa between the Central and State institutes with the Ministry of Agriculture and Farmers Welfare.

സമേതി കേരള

(സ്റ്റേറ്റ് അഗ്രിക്കൾച്ചർ മാനേജ്മെന്റ് ആൻഡ് എക്സ്ടൻഷൻ ട്രെയിനിംഗ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്)
കാർഷിക വികസന കർഷക ക്ഷേമ വകുപ്പ്, കേരള സർക്കാർ, വെൺപാലവട്ടം
ആനയറ പി.ഒ, തിരുവനന്തപുരം, കേരള പിൻ - 695029

സംസ്ഥാന തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കാർഷിക പരിശീലന കേന്ദ്രമാണ് സമേതി. കേന്ദ്ര പദ്ധതിയായ ആത്മയോദ്ധ്യ ചേർന്ന് സംസ്ഥാന കൃഷി വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിലാണ് തിരുവനന്തപുരം വെൺപാലവട്ടം- ആനയറയിൽ, കഴക്കട്ടം കോവളം ബൈപാസ് റോഡരികിൽ സമേതിയുടെ ഓഫീസ് പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നത്. പ്രധാനമായും ആത്മ പദ്ധതിയുടെ വിജ്ഞാനവ്യാപന ഉദ്ദേശ്യഗന്ധർക്കാവശ്യമായ പരിശീലനങ്ങൾ സമേതി മുഖാന്തിരം നൽകി വരുന്നു.

സമേതിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- 1) കൃഷി മാനേജ്മെന്റിൽ സംസ്ഥാനതല പരിശീലന കേന്ദ്രമായി പ്രവർത്തിക്കുക
- 2) കാർഷിക മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന വിജ്ഞാനവ്യാപന വിഭാഗത്തിൽ വിഭവശേഷി ശക്തിപ്പെടുത്തുക.
- 3) പദ്ധതി രൂപീകരണം, മൂല്യനിർണ്ണയം, നിർവ്വഹണം എന്നിവയിൽ വിദഗ്ദ്ധോപദേശം നൽകുക.
- 4) അടിസ്ഥാന മധ്യനില വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തകർക്ക് ആവശ്യാനുസരണമുള്ള പരിശീലനം നൽകുക
- 5) മാനേജ്മെന്റ്, ആശയവിനിമയം, പങ്കാളിത്തപ്രവർത്തന രീതികൾ എന്നിവയ്ക്കാവശ്യമായ മോഡ്യൂൾ തയ്യാറാക്കുക.

സമേതിയുടെ സംഘടനാപരമായ സജ്ജീകരണം

സമേതിയുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിനായി സർക്കാർ വിവിധ കമ്മറ്റികൾ ജനറൽ കൗൺസിൽ എക്സിക്യൂട്ടീവ് കൗൺസിൽ, ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ട് ഗ്രൂപ്പ് എന്നിവ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സമേതി ഡയറക്ടർ സമേതിയുടെ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറും, മേല്പറഞ്ഞ കൗൺസിലുകളുടെ മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയുമാണ്. സമേതിയുടെ ജനറൽ കൗൺസിലിൽ കാർഷിക ഉല്പാദന കമ്മീഷണർ ചെയർമാനും അഗ്രിക്കൾച്ചർ സെക്രട്ടറി വൈസ് ചെയർമാനും മറ്റു വകുപ്പുകളിലെ സെക്രട്ടറി, അഡി. ഡയറക്ടർ എന്നിവർ ഉൾപ്പെടെ 15 അംഗങ്ങളാണുള്ളത്. എക്സിക്യൂട്ടീവ് കൗൺസിലിൽ അഗ്രിക്കൾച്ചർ സെക്രട്ടറി ചെയർമാനും കൃഷി ഡയറക്ടർ വൈസ് ചെയർമാനും മറ്റു വകുപ്പുകളിലെ ഡയറക്ടർമാർ , അഡി. ഡയറക്ടർ എന്നീ 13 അംഗങ്ങളാണുള്ളത്.

സമേതിയുടെ പദ്ധതികൾ

1. വിഭവശേഷി വികസനം

കൃഷി, കൃഷി അനുബന്ധമേഖലകളായ മൃഗസംരക്ഷണം, ഡെയറി, ഫിഷറീസ് എന്നീ വകുപ്പുകളിലെ ഓഫീസർമാർക്ക് ആവശ്യമായ പരിശീലനങ്ങൾ നൽകി വരുന്നു

2. PGDPHM

National Institute of Plant Health Management (NIPHM) ഹൈദരാബാദുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് കൃഷി വകുപ്പിലെ കൃഷി ഓഫീസർമാർ, കൃഷി അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർമാർ തുടങ്ങിയ കാർഷിക വിജ്ഞാനവ്യാപന ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ 'കപ്പാസിറ്റി ബിൽഡിംഗ്' ലക്ഷ്യമിട്ട് കൃഷി വകുപ്പും, NIPHM ഉം ചേർന്ന് നടപ്പാക്കുന്ന രണ്ടു വർഷ ദൈർഘ്യമുള്ള ബിരുദാനന്തര ബിരുദ ഡിപ്ലോമ കോഴ്സാണ് PGDPHM.

4 സെമസ്റ്റർകളായി നടത്തപ്പെടുന്ന ഈ പ്രോഗ്രാമിൽ തിയറി, പ്രാക്ടിക്കൽ സെഷനുകൾ, ഫീൽഡ് എക്സ്പോഷർ വിസിറ്റുകൾ, എന്നിവയ്ക്കു പുറമെ പ്രശസ്തമായ ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സെഷനുകളും ക്രമീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'ഹാൻഡ് ഓൺ പ്രാക്ടീസിന്റെ ' ഭാഗമായി ബയോകൺട്രോൾ ഏജൻസിന്റെ ഉല്പാദനം, ഫീൽഡ് റിലീസ്, ഇക്കോളജിക്കൽ എഞ്ചിനീയറിങ്ങ് സാങ്കേതികത, AESA (അഗ്രോ ഇക്കോളജിക്കൽ സിസ്റ്റം അനാലിസിസ്) എന്നിവയിൽ NIPHM -ൽ വച്ചുള്ള പ്രാക്ടിക്കൽ സെഷനുകളും കോഴ്സിന്റെ ഭാഗമാണ്.

PGDPHM കോഴ്സ് പൂർത്തീകരിച്ചു വരുന്ന എല്ലാ ഓഫീസർമാരും 'പ്ലാന്റ് ഹെൽത്ത് ക്ലിനിക്കുകൾ' സ്ഥാപിച്ച് കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഇതിന് കർഷകരുടെ ഇടയിൽ മികച്ച പ്രതികരണമാണ് ലഭിക്കുന്നത്. ഇതിനോടകം 2013 - '15, 2014 - '16, 2015 - '17, എന്നീ ബാച്ചുകൾ കോഴ്സ്

പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാലാം ബാച്ച് (2017 - '19), 2021 ഡിസംബർ മാസത്തോടെ കോൺവോക്കേഷൻ പൂർത്തിയാക്കും. നിലവിലുള്ള അഞ്ചാമത്തെ ബാച്ച് (2019- 2021) ഡിസംബർ മാസത്തോടെ മൂന്നാം സെമസ്റ്ററിലേക്കു കടക്കും.

PGDAEM

PGDAEM എന്ന ചുരുക്കപ്പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഈ ഏക വർഷ ബിരുദാനന്തര ബിരുദ ഡിപ്ലോമ കോഴ്സ് 2013- 14 മുതൽ നടത്തപ്പെടുന്നു. മാനേജ് ഹൈദരാബാദിൽ നിന്നും നടത്തുന്ന ഈ കോഴ്സിന്റെ നോഡൽ ഏജൻസിയായി സമേതി പ്രവർത്തിക്കുന്നു ഈ കോഴ്സിനുള്ള ചുരുങ്ങിയ യോഗ്യത കൃഷി/ അനുബന്ധ മേഖലകളിലെ ബിരുദമാണ്. സെമസ്റ്റർ രീതിയിൽ കോഴ്സ് നടത്തപ്പെടുന്നു. 14 -ാമത്തെ ബാച്ച് (PGDAEM 2020- 21) ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

3. നാഷണൽ ഇൻസിസ്റ്റ് ഓഫ് ഇലക്ട്രോണിക്സ് ആന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി (NIELIT) യുമായി സഹകരിച്ച് കൃഷി വകുപ്പിലെ 60 ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് ICT, സോഷ്യൽ മീഡിയ എന്നിവയിൽ അടിസ്ഥാന പരിശീലനങ്ങൾ നൽകി.

4. DAESI (Diploma in Agricultural Extension Services for Input Dealers)

DAESI എന്ന ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 40 പേരടങ്ങുന്ന ബാച്ചുകൾക്ക് ആഴ്ചയിൽ ഒരു ക്ലാസ് വീതം 40 ക്ലാസ് റൂം സെക്ഷനുകളും 8 എക്സ്പോഷർ വിസിറ്റുകളും നടത്തുന്നു. കോഴ്സ് ഫീസ് ഡിപ്ലോമ 20,000/- 50% കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് സബ്സിഡിയായി നൽകുന്നു. 2021- 22 ൽ എറണാകുളം, ആലപ്പുഴ, കാസറഗോഡ്, കോട്ടയം, തിരുവനന്തപുരം, പാലക്കാട് തുടങ്ങിയ 6 ജില്ലകളിൽ DAESI നടപ്പാക്കി വരുന്നു.

5. STRY(Skill Training For Rural Youth)

തെരഞ്ഞെടുത്ത 5 ജില്ലകളിലെ ഗ്രാമീണ യുവജനങ്ങൾക്കായി 20 ക്ലാസ്സുകൾ വീതം ട്രെയിനിംഗ് സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി നടത്തി വരുന്നു. ഒരു ബാച്ചിൽ 15 പേർ വീതം 42,000/- നിരക്കിൽ ആകെ ചെലവഴിക്കുന്നു. 2021- 22 ൽ STRY 9 ജില്ലകളിൽ നടപ്പാക്കി വരുന്നു.

6. Certificate Course on Insecticide Management (12 days)

MANAGE ഹൈദരാബാദുമായി സഹകരിച്ച് ഒരു ബാച്ചിൽ 40 പേരടങ്ങുന്ന ഇൻപുട്ട് ഡിലേഴ്സിനാണ് ഈ കോഴ്സ് നടത്തുന്നത്. ഈ കോഴ്സിന്റെ പ്രാരംഭ നടപടികൾ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

7. മറ്റു സൗകര്യങ്ങൾ

അഗ്രികൾച്ചറൽ ട്രെഡീഷണൽ മ്യൂസിയം (Agricultural Traditional Museum)

കാർഷിക കരകൗശല വസ്തുക്കൾ, പുരാതന അളവു പാത്രങ്ങൾ, കാർഷിക ഉപകരണങ്ങൾ ധാന്യ സംഭരണികൾ എന്നിവയുടെ ഒരു മ്യൂസിയം ഇവിടെ ഒരുക്കിയിരിക്കുന്നു. അന്താരാഷ്ട്ര നിലവാരത്തിലുള്ള ഈ മ്യൂസിയം പൊതു ജനങ്ങൾക്കായി തുറന്നു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. പരമ്പരാഗത കാർഷിക രീതികളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് പുതുതലമുറയ്ക്ക് പകർന്നു കൊടുക്കാൻ ഇതുവഴി സഹായിക്കുന്നു.

8. ലൈബ്രറി

മാനേജ്മെന്റ്, HRD മേഖലകളിലുള്ള ധാരാളം പുസ്തകങ്ങളുടെ ശേഖരമുള്ള ഒരു ലൈബ്രറിയും ഇവിടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

9. കർഷകഭവനം

വിവിധ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി തലസ്ഥാന നഗരീയിൽ എത്തുന്ന കർഷകർക്കായി സമേതിയിൽ താമസ സൗകര്യം ലഭ്യമാണ്. ഇതിനായി 26 ഡബിൾ ബെഡ്റൂമുകളും സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയിൽ 7 എണ്ണം ശീതീകരിച്ച മുറികളാണ്. ഒരേ സമയം 50 കർഷകർക്ക് താമസിക്കാനുള്ള സൗകര്യവും ഇവിടെ ഉണ്ട്. കൂടാതെ ട്രെയിനിംഗിനെന്നുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുള്ള താമസ സൗകര്യവും ഇവിടെ ലഭ്യമാണ്.

10. പോളിഹൗസ്

400 ചതുരശ്ര അടി വിസ്തീർണ്ണമുള്ള ഒരു പോളിഹൗസ് ഇവിടെ പരിപാലിച്ചു വരുന്നു. ഇവിടെ പയർ, തക്കാളി, വെള്ളരി, കാപ്സിക്വം എന്നീ വിളകൾ മാതൃകാപരമായി കൃഷി ചെയ്തു വരുന്നു.

11. ക്രോപ്പ് മ്യൂസിയം

സ്റ്റേറ്റ് ഹോർട്ടികൾച്ചർ മിഷന്റെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ക്രോപ്പ് മ്യൂസിയത്തിൽ ഏകദേശം 250 ഫലവൃക്ഷങ്ങളും ഔഷധസസ്യങ്ങളും 2 ഏക്കർ സ്ഥലത്ത് പരിപാലിച്ചു വരുന്നു. കഭളി വനം എന്ന പേരിലുള്ള ഈ തോട്ടം വീപുലികരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

12. ഫെയ്സ് ബുക്ക് ലൈവ് പ്രോഗ്രാം

കോവിഡ് -19 ന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സാധാരണ ക്ലാസ് റൂം സെക്ഷൻ നടത്താൻ പറ്റാത്ത സഹായകരമായ റീ-ഇൻസൈറ്റിംഗ് പ്രോഗ്രാമിന് 2021 സെപ്റ്റംബർ മാസം മുതൽ സമഗ്രമായി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 2021 സെപ്റ്റംബർ മാസം മുതൽ സമഗ്രമായി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

കൂടാതെ ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ അന്താരാഷ്ട്ര നിലവാരത്തിൽ ഒരു വെർച്വൽ ക്ലാസ് റൂം സജ്ജീകരിക്കാനുള്ള നടപടി എടുത്തിട്ടുണ്ട്.

അഗ്രികൾച്ചറൽ ടെക്നോളജി മാനേജ്മെന്റ് ഏജൻസി (ATMA)

നൂതന ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക വിദ്യകളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവുകൾ കർഷകർക്ക് നൽകുന്ന വിജ്ഞാനവ്യാപനത്തിനുള്ള പ്രോഗ്രാമാണ് ആത്മ. കൃഷി അനുബന്ധ മേഖലകളിലെ നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യ കർഷകരിൽ പരിചരിക്കുന്നതിന് 2005-06 മുതൽ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ ആത്മ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. വിജ്ഞാന വ്യാപന രംഗത്ത് ജില്ലാ തലത്തിൽ സ്വയംഭരണാവകാശമുള്ള ഏജൻസിയായിട്ടാണ് ആത്മ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ജില്ലാതലത്തിൽ ജില്ലാ കളക്ടർ ചെയർമാനും ആത്മ പ്രൊജക്ട് ഡയറക്ടർ, ജില്ലാ പ്രിൻസിപ്പൽ കൃഷി ഓഫീസർ, കൃഷി അനുബന്ധ മേഖലകളിലെ ക്ഷീരവികസനവകുപ്പുതലവന്മാർ, കൃഷിവിജ്ഞാൻ കേന്ദ്രത്തിലെ (KVK)പ്രതിനിധി, ലീഡ് ബാങ്ക് മാനേജർ, ആറ് കർഷക പ്രതിനിധികൾ തുടങ്ങിയവർ അംഗങ്ങളായ ഗവേർണിംഗ് ബോർഡിയാണ് ആത്മയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. കാർഷിക മേഖലയെയും അനുബന്ധ മേഖലകളെയും (മൃഗസംരക്ഷണം, ഫിഷറീസ്, ക്ഷീരവികസനം) ഏകോപിപ്പിച്ചു കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ കാർഷിക മേഖലയുടെ സുസ്ഥിര വികസനമാണ് ആത്മ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഏകോപനവും സംയോജനവും ആത്മയിൽ കൂടി വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു.

സംസ്ഥാനതലത്തിൽ കാർഷികവികസന കർഷകക്ഷേമ വകുപ്പ് ഡയറക്ടറേറ്റിൽ ആത്മ നോഡൽ സെൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. എല്ലാ ജില്ലകളിലും പ്രൊജക്ട് ഡയറക്ടർ മേധാവിയായി ആത്മയുടെ ഓഫീസുകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ആത്മ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ

1. കർഷക പരിശീലനപരിപാടികൾ
2. മാതൃകാ പ്രദർശന തോട്ടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുക
3. കർഷക പഠനയാത്ര പരിപാടികൾ
4. കർഷക ഗ്രൂപ്പുകളുടെ ശാക്തീകരണം
5. കിസാൻ മേള
6. ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷയ്ക്കായുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്ന വനിതാ ഗ്രൂപ്പുകൾക്കുള്ള ധനസഹായം
7. കിസാൻഘോഷ്ടി (കർഷകസംഗമം)
8. ഫാം സ്കൂൾ
9. ലോ കോസ്റ്റ് പബ്ലിക്കേഷൻ
10. ലീഫ് ലെറ്റ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കൽ
11. കലാജാഥകൾ

SCHEMES AND GUIDELINES 2022-23

കാർഷികവികസന കർഷകക്ഷേമ വകുപ്പ്

1. വിളവ്യാപനം

വിവിധ വിളകളുടെ വിസ്തീർണ്ണം, ഉത്പാദനം, ഉത്പാദനക്ഷമത എന്നിവ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി. വിളവ്യാപന പദ്ധതിയ്ക്കു കീഴിൽ താഴെപറയുന്ന ഉപഘടകങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(a) ഫാറം പ്ലാൻ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള സഹായം

സംസ്ഥാനത്തെ കാർഷികോല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് വ്യക്തിഗത ഫാമുകളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനാണ് ഈ പരിപാടി ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നത്. വിളയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള പദ്ധതികൾക്ക് പകരം ഫാറം പ്ലാൻ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള സമഗ്ര വികസനമാണ് പദ്ധതിയിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാനത്തെ കാർഷിക വികസനത്തിനുള്ള അടിസ്ഥാന യൂണിറ്റായി ഫാറം പ്ലാൻ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഒന്നിലധികം വിള സമ്പ്രദായം വികസിപ്പിക്കുകയാണ് പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. സമുചിതമായ ഭൂവിനിയോഗം കൈവരിക്കുക, സംയോജിത പോഷണ പരിപാലന രീതികൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, ദുരന്ത നിവാരണ തന്ത്രമായി സമ്മിശ്രവിള / കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, വിവിധ വിള സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ വിള വൈവിധ്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുക, വിഭവങ്ങളുടെ സംയോജനത്തിന് ഒരു വേദി സൃഷ്ടിക്കുക എന്നിവയാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ. നിലവിലുള്ള പ്രധാന വിളയ്ക്ക് പുറമേ കുറഞ്ഞത് രണ്ട് അധിക ഘടകങ്ങളെങ്കിലും നിർബന്ധിതമായ ഒരു യൂണിറ്റ് പ്രദേശത്ത് കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഒന്നിലധികം വിളകളുടെ കൃഷി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ഹെക്ടറിന് 75,000/- രൂപ സഹായം നീക്കിവച്ചിരിക്കുന്നു. ചെറുകിട നാമമാത്ര കർഷകർക്ക് സഹായം നൽകും. യൂണിറ്റിന്റെ വലുപ്പം 10 സെന്റ് മുതൽ പരമാവധി 50 സെന്റ് വരയാണ്.

(b) സൂക്ഷ്മ കേരളം

സംസ്ഥാനത്തെ ഭക്ഷ്യസമ്പന്നത പര്യാപ്തതയിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനായി ലക്ഷ്യമിട്ട് നടപ്പിലാക്കുന്ന സംയോജിത ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ പദ്ധതിയാണ് സൂക്ഷ്മകേരളം. കൃഷി വകുപ്പിനൊപ്പം അനുബന്ധ വകുപ്പുകളും ചേർന്ന് സംയുക്തമായാണ് ഈ ബൃഹദ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പദ്ധതിപ്രകാരം തരിശുനിലത്തിലെ നെല്ല്, പച്ചക്കറി, പയറുവർഗ്ഗങ്ങൾ, കിഴങ്ങുവർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നിവയുടെ കൃഷിയ്ക്ക് ഹെക്ടറിന് 40000/ രൂപയും ചെറുധാന്യങ്ങൾ, വാഴ എന്നിവയ്ക്ക് യഥാക്രമം 30000/, 35000/ രൂപയും ധനസഹായമായി നൽകും.

(c) നെൽകൃഷി വികസനം

ഒരുപ്പു കൃഷിയിടങ്ങളെ ഇരുപ്പു ആക്കുന്നതിന് 10,000/ രൂപയും കരനെൽകൃഷിയ്ക്ക് 13600/രൂപയും ഹെക്ടറിന് ധനസഹായമായി നൽകും. സുസ്ഥിര നെൽകൃഷി വികസന പദ്ധതി പ്രകാരം ഇൻപുട്ട് സബ്സിഡിയായി ഹെക്ടറിന് 5500/ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പരമ്പരാഗത നെല്ലിനങ്ങളുടെ പ്രോത്സാഹനത്തിനായി ഹെക്ടറിന് 10000/ രൂപയും നൽകും. ഓരോ പ്രദേശത്തിനും അനുയോജ്യമായ സർട്ടിഫൈഡ് വിത്തുകൾ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി രജിസ്ട്രേഡ് സീഡ് ഗ്രോവേഴ്സ് പ്രോഗ്രാം (RSGP) സീഡ് വില്ലേജ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഊന്നൽ നൽകിക്കൊണ്ട് തുടരുന്നതാണ്. നെൽവയലുകൾ രൂപമാറ്റം വരുത്താതെ സംരക്ഷിക്കുന്ന ഭൂവ്യമകൾക്ക് റോയൽറ്റി ലഭിക്കും.

(d) പച്ചക്കറി വികസന പദ്ധതി

പച്ചക്കറി ഉത്പാദനത്തിൽ സ്വയം പര്യാപ്തത കൈവരിക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ടുള്ള പദ്ധതികളാണ് നടപ്പിലാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. 10 രൂപ വില മതിക്കുന്ന പച്ചക്കറി വിത്തുപാക്കുറ്റം 3/- രൂപ വിലമതിക്കുന്ന പച്ചക്കറി തൈകളും കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും. ഗാർഹിക പച്ചക്കറി ഉത്പാദനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി 4000 രൂപ ധനസഹായത്തോടെ ഫാമിലി ഡ്രിപ്പ് ഇറിഗേഷൻ സിസ്റ്റവും 5000 രൂപ ധനസഹായത്തോടെ വെർട്ടിക്കൽ ഫാമിംഗ്/ഹൈഡ്രോഹോണിക്സ് പദ്ധതികളും ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യാവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പച്ചക്കറി ഉത്പാദനത്തിനായി 3 മുതൽ 5 ഹെക്ടർ വരെയുള്ള ക്ലസ്റ്റർ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പച്ച കൃഷിയ്ക്ക് പ്രത്യേക ധനസഹായം ലഭ്യമാകും. പത്തൽ ഇല്ലാത്ത പച്ചക്കറികൾക്ക് ഹെക്ടറിന് 30000/ രൂപയും പത്തൽ ഇനങ്ങൾക്ക് ഹെക്ടറിന് 40000/ രൂപയുമാണ് ധനസഹായം നിരക്ക്.

(e) കേരകൃഷി വികസനം

സംസ്ഥാനത്തെ നാളികേര വികസന മേഖലയിൽ 2018 മുതൽ 2028 വരെയുള്ള പത്തുവർഷക്കാലയ

ഉവിലെ സമഗ്രവികസനം മുൻനിർത്തി വിളിവിസ്തൃതി, ഉത്പാദനം, ഉത്പാദനക്ഷമത വർദ്ധനവ്, സംയോജിത വിളപരിപാലനം തുടങ്ങിയ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് സർക്കാർ, നാളികേര വികസന കൗൺസിൽ രൂപീകരിച്ച് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നു. ക്ലസ്റ്റർ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള നാളികേര കൃഷിയുടെ വികസനത്തിനായി കേരളാ പദ്ധതിയും നിലവിലാണ്.

(f) സുഗന്ധവിളകൾ, പഴവർഗ്ഗങ്ങൾ, പൂക്കൾ, ഔഷധസസ്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വികസനം

കാർഷിക പാരിസ്ഥിതിക മേഖല അടിസ്ഥാനത്തിൽ സുഗന്ധവിളകൾ, പൂക്കൾ, ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വികസനത്തിന് ധനസഹായം നൽകുന്നതാണ്. വിവിധ ഏജൻസികളുടെ സഹകരണത്തോടെ പഴവർഗ്ഗ വികസനത്തിനായി ഒരു കോടി ഫലവൃക്ഷതൈകളുടെ വിതരണം എന്ന പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

2. കാർഷിക മേഖലയിലെ യന്ത്രവത്കരണം

ഉത്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതിലൂടെ കർഷകവരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും കാർഷിക മേഖലയിൽ യന്ത്രവത്കരണം അനിവാര്യമാണ്. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ SMAM പദ്ധതിയുടെ സഹായവും നടപ്പുവർഷത്തിൽ പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്.

(a) കൃഷിശ്രീ ഗ്രൂപ്പുകളുടെ രൂപീകരണം

പഞ്ചായത്തുതലത്തിൽ കമ്പോസ്റ്റ് നിർമ്മാണം, ഗ്രോബാഗ് നിറക്കൽ, പച്ചക്കറി തൈ ഉത്പാദനം എന്നിവയ്ക്കായി 10 പേർ അടങ്ങുന്ന ചെറു ഗ്രൂപ്പുകൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് പദ്ധതി പ്രകാരം ധനസഹായം നൽകും. അടിസ്ഥാന യന്ത്രോപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനും മറ്റു കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഈ തുക വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

(b) കൃഷിഭവനകളിലും ഫാമുകളിലും ഇന്റേൺസുകളുടെ നിയമം

കാർഷിക മേഖലയിൽ താല്പര്യമുള്ള യുവാക്കൾക്കും യുവതികൾക്കും കർഷകരുമായി അടുത്തു സംവദിക്കുന്നതിനും കൃഷി ഭവൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുമായി ഇന്റേൺസുകൾ എന്ന പേരിൽ പ്രത്യേക അലവൻസ് നൽകി നിയമിക്കുന്നു. കൃഷി ശാസ്ത്രത്തിൽ VHSE/ഡിപ്ലോമ അല്ലെങ്കിൽ ജൈവകൃഷി സർട്ടിഫിക്കേഷൻ കോഴ്സ് പാസ്സായ യുവതി-യുവാക്കൾക്ക് 6 മാസത്തെ ഇന്റേൺഷിപ്പിനായി അപേക്ഷിക്കാം.

(c) സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭം

കാർഷിക സംരംഭങ്ങൾ നടത്തുന്നതിന് യുവാക്കളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി. 10 മുതൽ 25 വരെ അംഗങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് ബ്ലോക്ക് അടിസ്ഥാനത്തിൽ കൃഷി-അനുബന്ധ സംരംഭങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തു നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് പദ്ധതി അധിഷ്ഠിത ധനസഹായം നൽകുന്നു.

3. മാർക്കറ്റിംഗ്

വിപണി ഇടപെടൽ ശക്തമാക്കി വില സ്ഥിരത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾക്ക് കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ നൽകുവാനാണ് വകുപ്പ് തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നത്. 16 ഇനം പഴം-പച്ചക്കറികൾക്ക് അടിസ്ഥാന വില നൽകുന്ന പദ്ധതി രാജ്യത്തിനു തന്നെ മാതൃകയായ ഒരു പദ്ധതിയാണ്. പുതിയ ഗ്രാമചന്തകൾ തുടങ്ങുന്നതിനും നിലവിലെ ഇക്കോഷോപ്പുകൾ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനും 2022-23 വർഷം പദ്ധതിയുണ്ട്.

4. വിളവെടുപ്പാനന്തര പരിചരണവും ഉത്പന്ന സംസ്കരണവും

കാർഷികോത്പന്നങ്ങളുടെ സംസ്കരണത്തിനും മൂല്യവർദ്ധനവിനും ധാരാളം സാധ്യതകളാണ് ഉള്ളത്.

ഇടത്തരം-ചെറുകിട സംരംഭകർക്ക് ഉത്പന്ന സഹകരണയൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി SFAC മുഖാന്തരം ധനസഹായം നൽകുന്നു. തേൻ ഉല്പാദനയുടേയും കാർഷികോത്പന്നങ്ങളുടെ മൂല്യ വർദ്ധിത സംരംഭങ്ങൾക്കായി ഹോർട്ടികൾച്ചർ മിഷൻ പദ്ധതിയുമായി സംയോജിച്ച് പ്രത്യേക ധനസഹായവും നൽകുന്നു. അഗ്രി സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കും ഇൻകുബേഷൻ സെന്ററുകൾക്കുമായി 500 ലക്ഷം രൂപ 2022-23 വർഷം വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കാർഷികോത്പാദക സംഘങ്ങളുടെ (FPOs) ശാക്തീകരണത്തിനായി 400 ലക്ഷം രൂപയും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

5. പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ

ജൈവകൃഷിയും സർട്ടിഫിക്കേഷനും ഒരു പ്രത്യേക മിഷന്റെ കീഴിൽ നടപ്പിലാക്കുവാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുക

നന്ത. ജൈവകൃഷി പദ്ധതിയിലെ വിവിധ ഘടകങ്ങൾക്കായി 540 ലക്ഷം രൂപ 2022-23 വർഷം നീക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ജൈവഉത്പാദനോപാധികളുടെ നിർമ്മാണം, ഇക്കോഷോപ്പുകൾ, ഓർഗാനിക് സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകൾ എന്നിവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും.

കുടനാടിന്റെയും വയനാടിന്റെയും കാർഷിക പാരിസ്ഥിതിക സംരക്ഷണത്തിന് പ്രത്യേക ഫണ്ടും നീക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. തരിശുരഹിത മണ്ഡലം എന്ന ആശയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന അസംബ്ലി മണ്ഡലങ്ങളിലെ സുരക്ഷിതഭക്ഷ്യഉത്പാദനം ലക്ഷ്യമിട്ട് സുസ്ഥിര മണ്ഡല വികസനം എന്ന ഒരു പദ്ധതി കൂടി നടപ്പിലാക്കുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം, കോഴിക്കോട് ജില്ലകളിൽ ഹോർട്ടികൾച്ചർ തെറാപ്പി എന്ന ഒരു പുതിയ പദ്ധതി കൂടി 2022-23 വർഷം നടപ്പിലാക്കുന്നു. സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പച്ചക്കറി കൃഷിക്കുള്ള ധനസഹായമാണ് ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്.

ഫാം ടൂറിസം വികസനത്തിനായി 200 ലക്ഷം രൂപയുടെ പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കുന്നു. തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഫാമുകളുടെ വികസനത്തിനാണ് ഈ ഫണ്ട്.

6. അടിസ്ഥാന വികസനം

ബയോഗ്യാസ്, RIDF പദ്ധതി, പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളുടെ പുനരുദ്ധാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായുള്ള പുനർജ്ജനന പദ്ധതി, നെൽപ്പാടങ്ങളിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം എന്നിവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും.

7. നവീകരണവും വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയും

വകുപ്പിനുകീഴിലുള്ള വിവിധ ലാബുകളുടെ വികസനവും ക്വാളിറ്റി എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് വിംഗിന്റെ ശാക്തീകരണവുമാണ് ഈ പദ്ധതി കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. മണ്ണു പരിശോധനാ ലാബുകൾ, ബയോഫെർട്ടിലൈസർ ലാബുകൾ, അഗ്രാർക്ക് ലാബുകൾ, വിത്തുപരിശോധനാ ലാബ്, ബയോടെക്നോളജി & മോഡൽ ഫ്ളോറികൾച്ചർ സെന്റർ, ജൈവവളഗുണനിലവാര നിയന്ത്രണ ലാബ്, പെസ്റ്റിസൈഡ് ലാബ് എന്നിവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും. വകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള ക്വാളിറ്റി എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് വിംഗിന്റെ ശാക്തീകരണത്തിനായി 80 ലക്ഷം രൂപ നീക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

8. വിജ്ഞാന വ്യാപന സേവനങ്ങൾ

പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ, ATMA സെന്ററുകൾ, FTC എന്നിവയുടെ വികസനമാണ് ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉള്ളത്.

കൃഷിഭവനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനത്തിനായി (സ്മാർട്ട് കൃഷിഭവനങ്ങൾ) 2022-23 വർഷം 10 കോടി രൂപ നീക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

9. ഇൻകുബേഷൻ & റിസക് മിറ്റിഗേഷൻ

സംസ്ഥാന വിള ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയിൽ കാലാനുസൃതമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിന് സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടുതൽ കാർഷിക വിളകളെ ഉൾപ്പെടുത്തിയും നഷ്ടപരിഹാരം നിശ്ചയിക്കുന്ന രീതിയിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയും പദ്ധതി കൂടുതൽ ആകർഷകമാക്കുവാനാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നത്.

കാർഷിക വികസന കർഷകക്ഷേമ വകുപ്പ് മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ

അട്ടപ്പാടി ചെറുധാന്യ ഗ്രാമം

അട്ടപ്പാടിയിലെ ഗോത്ര വിഭാഗക്കാരുടെ പരമ്പരാഗത വിളകളായ റാഗി, ചാമ, തിന, കുതിരവാലി, പനിവരൾ, വരൾ, കമ്പ്, മണിചോളം എന്നീ വിളകൾ കൃഷി ചെയ്യുന്നത് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം വിഷരഹിതമായ പോഷകാഹാരം സ്വയം ഉത്പാദിപ്പിച്ചു ഭക്ഷിക്കുന്നതിനു പ്രാപ്തരാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടു കൂടിയാണ് കാർഷിക വികസന കർഷകക്ഷേമ വകുപ്പും പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പും സായുക്തമായി 2017 ൽ "ചെറുധാന്യ ഗ്രാമം അട്ടപ്പാടി" പദ്ധതി ആരംഭിച്ചത്. കുറമ്പ, ഇരുള, മുധുക എന്നീ ഗോത്ര വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്ന 192 ഉരുതുകളാണ് അട്ടപ്പാടിയിൽ ഉള്ളത്. ഇതിൽ 71 ഉരുതുകളിൽ ചെറുധാന്യ കൃഷി പുനരാരംഭിച്ചു.

നാഷണൽ സീഡ്സ് കോർപ്പറേഷൻ പാലക്കാട്, VFPCCK ആലത്തൂർ, ICAR-KVK കോയമ്പത്തൂർ, ധാർവാഡ് കാർഷിക സർവകലാശാല എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി അട്ടപ്പാടിയിൽ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിന് ആവശ്യമായ ചെറുധാന്യ വിത്തുകൾ ലഭ്യമാക്കി. എല്ലാ കർഷകരും സ്വയം കൃഷി ചെയ്യുന്നതിന് ആവശ്യമായ വിത്തുകൾ സൂക്ഷിച്ചു കൃഷി ചെയ്യുന്നത് കൂടാതെ ദൈനംദിന ആഹാരത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ചെറുധാന്യങ്ങൾ കൂടാതെ അട്ടപ്പാടിയിലെ തുവര, കടുകു, നിലക്കടല, എള്ള, പയർ, മെക്സിക്കൻ വിളയായ ചിയ (Salvia hispanica) തുടങ്ങിയ വിളകളും കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സബ്സിഡി പദ്ധതിയിലൂടെ നൽകുകയും വിള വിസ്തൃതി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. സബ്സിഡിയായി ഒരു ഏക്കറിന് പദ്ധതി ആരംഭിച്ചപ്പോൾ 4000 രൂപ ലഭിച്ചിരുന്നത് ഇപ്പോൾ 4800 രൂപയാണ് നൽകുന്നത്.

റീ-ബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ് അട്ടപ്പാടി സഹായത്തോടെ ചെറുധാന്യ സംസ്കരണ ശാലയുടെ നിർമ്മാണം ചീരക്കടവിൽ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ചെറുധാന്യഗ്രാമം പദ്ധതിയിലൂടെ 5 വർഷംകൊണ്ട് 3457 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് ചെറുധാന്യങ്ങളും 1688 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് പയറുവർഗ്ഗങ്ങൾ, എണ്ണക്കുരുക്കൾ, പച്ചക്കറികൾ എന്നിവ കൃഷി ചെയ്യുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മാതൃക ഊര് വികസനം

ചെറുധാന്യ ഗ്രാമം അട്ടപ്പാടിയുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന മറ്റൊന്നാണ് "മാതൃക ഊരു വികസനം." ഇതിനായി അഞ്ചു ഊരുകൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു മറ്റു ഊരുകളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടാത്ത അധികം പ്രവൃത്തികൾ പദ്ധതിയിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്നു. അഗളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ മേലെപരപ്പന്തറ, കാട്ടേക്കാട്, ഷോളയൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ മേലെ സമ്പർക്കോട്, പുതുർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ കുറുക്കത്തിക്കല്ല, വീട്ടിയൂർ എന്നീ ഊരുകളിലാണ് മാതൃകാ ഊര് വികസന പരിപാടി പ്രകാരം വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നത്. നാണുവിളകൾ, ഫലവൃക്ഷങ്ങൾ, ശീതകാല പച്ചക്കറി എന്നിവയുടെ നടീൽവസ്തുക്കളുടെ വിതരണം, കാർഷിക ഉപകരണങ്ങളുടെ വിതരണം, വനിതകൾക്ക് തേനീച്ച വളർത്തൽ, ധാന്യങ്ങൾ ഉണക്കുന്നതിനുള്ള കളം നിർമ്മാണം എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പദ്ധതിയിൽ ആസൂത്രണം ചെയ്തിരുന്നതിന് അനുസരിച്ച് പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജലസേചന സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു. വൈദ്യുതവേലി, നിലം തട്ടുതിരിക്കൽ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

തേനീച്ചവേലി നിർമ്മാണം

കാട്ടാനയുടെ ആക്രമണം നിരന്തരം നേരിടുന്ന കാട്ടേക്കാട്, വരഗംപാടി, വല്ലുവട്ടി എന്നീ ഊരുകളിൽ തേനീച്ചവേലി നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചു. നീലിക്കുഴി ഊരിൽ തേനീച്ച വേലി നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. റെയ്ഡ്കോ മണ്ണാർക്കാടിന്റെ സഹകരണത്തോടെ നിർമ്മാണവും പരിശീലനവും നടക്കുന്ന തേനീച്ച വേലിയിലൂടെ കർഷകർക്ക് കൃഷി സംരക്ഷിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം തേൻ ശേഖരിച്ച് വിപണനം ചെയ്യുന്നതിലൂടെ വരുമാനവും ലഭിക്കുന്നു.

ഭൗമ സൂചിക നിർണയം

അട്ടപ്പാടി തുവര, ആട്ടുകൊമ്പ് അമര എന്നീ വിളകൾക്ക് ഭൗമ സൂചിക നിർണയം നടത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെറുധാന്യ ഗ്രാമം പദ്ധതിയിലൂടെ പൂർത്തീകരിച്ചു. ഇതോടെ കർഷകർക്ക് മികച്ച വില ലഭിക്കുന്നതിനും അട്ടപ്പാടിയുടെ ഉൽപ്പന്നം അതേ പേരിൽ വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനും സഹായകമാകും. IPR-Cell കേരള കാർഷിക സർവകലാശാലയുടെ നേതൃത്വത്തിലാണ് ഭൗമ സൂചിക നിർണയത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നത്.

ധാന്യ സംഭരണി വിതരണം

അട്ടപ്പാടിയിലെ ഗോത്രവിഭാഗക്കാരുടെ പരമ്പരാഗത രീതിയിൽ ധാന്യങ്ങൾ സംഭരിക്കുന്നതിനു ആവശ്യമായ ധാന്യ സംഭരണികൾ പദ്ധതിയിലൂടെ വിതരണം ചെയ്തു. മുളകൊണ്ട് നിർമ്മിക്കുന്ന സംഭരണികൾക്ക് 200 kg സംഭരണ ശേഷി ഉണ്ട്. മുള കേടുകൂടാതെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിനായി ഉല്പവ അർച്ച് മെഴുകി എടുത്താണ് സംഭരണികൾ കാലാകാലങ്ങളോളം ഉപയോഗിക്കുന്നത്.

കർഷക ഉത്പാദക സംഘം

അട്ടപ്പാടിയിലെ ഗോത്രവിഭാഗക്കാരുടെ കർഷക ഉത്പാദക സംഘം കമ്പനിസ് ആക്ട് പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. ചെറുധാന്യ സംസ്കരണം വിപണനം ലക്ഷ്യമിട്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ കമ്പനിയുടെ പേര് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിരിക്കുന്നത് അട്ടപ്പാടി ടൈബൽ ഫാർമേഴ്സ് അസോസിയേഷൻ ഫോർ മില്ലേഴ്സ് (ATFARM) എന്നാണ്. ഈ കർഷക ഉത്പാദക സംഘം വഴി കർഷകർ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ചെറുധാന്യങ്ങൾ സംഭരിച്ചു മൂല്യ വർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങളാക്കി വിപണനം ചെയ്യുന്നതിന് സംഘം തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. റീ-ബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ് അട്ടപ്പാടി ഗോത്രവർഗ്ഗ സമഗ്ര സുസ്ഥിര കാർഷിക വികസന പദ്ധതി പ്രകാരം നടപ്പിലാക്കുന്ന ചെറുധാന്യ സംസ്കരണ ശാലയിലൂടെ ചെറുധാന്യങ്ങൾ മൂല്യ വർദ്ധിത ഉത്പന്നങ്ങളാക്കി കേരളത്തിലുടനീളം വിപണനം ചെയ്യുന്നതോടൊപ്പം വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് കയറ്റുമതി ചെയ്യുവാനും സാധിക്കും.

ജൈവ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ

ചെറുധാന്യഗ്രാമം പദ്ധതിയിലൂടെ ജൈവകൃഷി രീതി വളർത്തിയെടുക്കുകയും കർഷകരുടെ കൃഷി സ്ഥലത്തിന് ജൈവ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് ജൈവ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ഡൽഹി ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന APEDA എന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ കേരളത്തിലെ ഏജൻസി ആയ ഇൻഡോസർട്ടിന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം അട്ടപ്പാടിയിലെ മൂന്നു പഞ്ചായത്തുകളിലായി മൂന്ന് ICS കൾ (Internal Control System) രൂപീകരിച്ച് ജൈവ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ വേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നു. ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ നാൽപ്പതു ഊരുകളിലാണ് ജൈവ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചത്. കർഷകർക്ക് അതതു ഊരുകളിൽ വച്ചു തന്നെ ജൈവ കൃഷി ബോധവൽക്കരണവും പരിശീലന പരിപാടികളും ചെറുധാന്യഗ്രാമം പദ്ധതിയിലൂടെ നടത്തുന്നു.

ഇടർച്ചയായ മൂന്നു വർഷത്തെ പ്രവർത്തനഫലമായി നാൽപ്പതു ഊരുകളിലെ 926 കർഷകരുടെ 741.97 ഹെക്ടർ കൃഷി സ്ഥലത്തിന് ജൈവ സർട്ടിഫിക്കേഷനും രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ ആരംഭിച്ച 22 ഊരുകളിലെ 392 കർഷകരുടെ 152.6 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തിന് ഒന്നാം വർഷം പരിവർത്തനം (C1 Certificate) സർട്ടിഫിക്കറ്റും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കേരളാ പുനർ നിർമ്മാണ പദ്ധതി (Rebuild Kerala Initiative)

പ്രളയാനന്തര കേരളത്തിന്റെ പുനർനിർമ്മാണം ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് കേരളസർക്കാർ ആസൂത്രണ-സാമ്പത്തികകാര്യ വകുപ്പിന് കീഴിൽ രൂപീകരിച്ചതാണ് റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ്. ഇതിലൂടെ ഇനിയൊരു പ്രകൃതിക്ഷോഭത്തെ നേരിടാൻ വേണ്ട കരുത്ത് നൽകുകയാണ് ഉദ്ദേശ്യം. കാർഷിക മേഖലയുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിന് 18 പദ്ധതികളാണ് രൂപീകരിച്ചത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി കൃഷി വകുപ്പ് 18 പദ്ധതികൾക്ക് 2020-21ന് ആകെ 520.497 കോടി രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കേരളത്തിലെ പ്രധാന കാർഷിക മേഖലയായ കട്ടനാട്ടിൽ പ്രളയം മൂലം കനത്ത കൃഷി നാശം സംഭവിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ പ്രദേശത്തെ സമഗ്ര പുനർ നിർമ്മാണത്തിനായി ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയാണ് "കട്ടനാട് നെൽകൃഷി ആവാസ വ്യവസ്ഥ സുസ്ഥിരവികസനം." കട്ടനാട്ടിലെ സുസ്ഥിര പരിസ്ഥിതിയും കർഷകരുടെ ഉപജീവന മാർഗങ്ങളും ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ട് കാർഷിക ആവാസ വ്യവസ്ഥ സംരക്ഷിക്കുകയും വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നു.

പ്രധാന റാംസർ സൈറ്റായി ലോക പ്രകൃതി വിഭവ ഭൂപടത്തിൽ അടയാളപ്പെടുത്തിയ മേഖലയാണ് കോൾ മേഖല. തൃശൂർ-കോൾ മേഖലയിലെ ഏകദേശം 42 കനാലുകളിൽ വർഷങ്ങളായി അടിഞ്ഞുകൂടിയ എക്കലും മണ്ണും നീക്കം ചെയ്യുക, ആഴം കൂടുക, അധിവർഷം മൂലമുണ്ടാകുന്ന അധിക ജലത്തിന് കടലിലേയ്ക്ക് ഒഴുകാനുള്ള സുഗമമായ വഴി ഒരുക്കുക, അതുവഴി വെള്ളക്കെട്ടും, പ്രളയത്തിനും പരിഹാരം കാണുകയാണ്. "തൃശൂർ-പൊന്നാനി കോൾ പ്രദേശം-പ്രളയം-വരൾച്ച എന്നിവയെ തരണം ചെയ്യുവാനുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം" എന്ന പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. കെ.എൽ.ഡി.സി, അഗ്രികൾച്ചറൽ എഞ്ചിനീയറിംഗ്, കെ.എസ്.ഇ.ബി, കേരള അഗ്രോ ഇൻഡസ്ട്രീസ് കോർപ്പറേഷൻ എന്നീ ഏജൻസികളാണ് ഈ പദ്ധതിയെ

ടെ നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നത്. പാടശേഖരങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയുള്ള ഘടകങ്ങളായ എഞ്ചിൻ തറ, എഞ്ചിൻ ഷെഡ്, ഫാം റോഡ്, റാവ്, ഉൾച്ചാലുകളുടെ ആഴം വർദ്ധിപ്പിക്കൽ, കിട എന്നിവയെല്ലാം ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന ഘടകങ്ങളാണ്.

അട്ടപ്പാടിയിലെ ആദിവാസി മേഖലയുടെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കാൻ തുടങ്ങിയ ചെറുധാന്യ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുക വഴി അട്ടപ്പാടിയിലെ ശിശുരണ നിരക്ക് കുറയ്ക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയാണ് "അട്ടപ്പാടി ആദിവാസി-സമഗ്ര സുസ്ഥിര കാർഷിക വികസന" പദ്ധതി. 856 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കാൻ സാധിച്ചു. ഭക്ഷ്യ സംസ്കരണ യൂണിറ്റ് നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കി. 40 ആദിവാസി ഊരുകളിലേക്കുള്ള ജൈവ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ നടപടികളും പൂർത്തിയാക്കി.

ഒരു കോടി ഫലവൃക്ഷ തൈകളുടെ വിതരണം

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തനത് ഫലവൃക്ഷങ്ങളും വിദേശത്തുനിന്ന് കൊണ്ടുവന്ന് നടപ്പിപ്പിച്ചു വിളയിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഫലവർഗങ്ങളായ പ്ലാവ്, മാവ്, മാതളം, പാഷൻഫ്രൂട്ട് ചാമ്പ ഇനങ്ങൾ, സപ്പോട്ട, ഓറഞ്ച്, പേരക്ക, നാരക ഇനങ്ങൾ, ചതുരപ്പള്ളി, ഡ്രാഗൺ ഫ്രൂട്ട്, ലിച്ചി, പാൽപ്പഴം, മിറക്കിൾ ഫ്രൂട്ട്, മുളാത്ത, വെസ്റ്റ് ഇന്ത്യൻ ചെറി, വുഡ് ആപ്പിൾ, ഇലമ്പൻപള്ളി, സീതപ്പഴം (അനോന), ബറാബ, കസ്റ്റഡ് ആപ്പിൾ (ആത്ത), നെല്ലി തുടങ്ങിയ 30 ഇനം ഫലവൃക്ഷങ്ങളുടെ ഒരു കോടി തൈകൾ ഉല്പാദിപ്പിച്ച് കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനും പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ വച്ച് പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുമായാണ് 'ഒരു കോടി ഫലവൃക്ഷതൈകളുടെ വിതരണം' എന്ന പദ്ധതിയിലൂടെ കൃഷി വകുപ്പ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ 100 ദിന പരിപാടിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 25 ലക്ഷം തൈകൾ ഒന്നാം ഘട്ടത്തിൽ വിതരണത്തിന് ലക്ഷ്യമിട്ടിരുന്നത് പൂർത്തിയായിരിക്കുകയാണ്. മാത്രമല്ല, 100 ദിനത്തിനുള്ളിൽ 29 ലക്ഷം തൈകൾ വിതരണം ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഫലവൃക്ഷതൈകളുടെ വിതരണോദ്ഘാടനം പരിസ്ഥിതി ദിനത്തിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട ബഹു. കേരള ഗവർണ്ണർ ആരിഫ് മുഹമ്മദ് ഖാൻ നിർവഹിച്ചു.

വൃക്ഷതൈകൾ വച്ചുപിടിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ജൈവവൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുകയും അതിലൂടെ പാരിസ്ഥിതിക പുനസ്ഥാപനം സാധ്യമാക്കുകയും, സംസ്ഥാനത്ത് ഫലവർഗ വിളകളുടെ കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഫലവൃക്ഷതൈ വിതരണം പദ്ധതി കൊണ്ട് കാർഷികവികസന കർഷകക്ഷേമ വകുപ്പ് ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നത്.

മെച്ചപ്പെട്ട ഇനം ഗ്രാഫ്റ്റുകൾ, ലെയറുകൾ ബഡ് തൈകൾ, ടിഷ്യൂകൾച്ചർ തൈകൾ എന്നിവയാണ് പദ്ധതിയിലൂടെ വിതരണം ചെയ്യുന്നത്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്, വനം വകുപ്പ് എന്നിവയുമായി സംയോജിച്ചായിരുന്നു പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയത്.

1,83,863 ഗ്രാഫ്റ്റുകൾ, 1,21,980 ലെയറുകൾ, 3,21,368 ടിഷ്യൂ കൾച്ചർ വാഴതൈകൾ, 6,02,439 വാഴക്കന്ന്, 16,70,350 ഫലവൃക്ഷതൈകൾ എന്നിവ ഒന്നാംഘട്ടത്തിൽ വിവിധ ഏജൻസികളായ കാർഷിക വികസന കർഷക ക്ഷേമ വകുപ്പിന്റെ ഫാമുകൾ, കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല, വി.എഫ്.പി.സി. കെ, അഗ്രോ സർവീസ് സെന്റർ, കാർഷിക കർമ്മസേന, കടുംബശ്രീ, എം.ജി.എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ് എന്നിവ വഴി ഉൽപാദിപ്പിച്ച് വിതരണം പൂർത്തിയാക്കി. ഇതിലൂടെ 4,21,097 കുടുംബങ്ങളിലേക്ക് ഫലവൃക്ഷതൈകൾ വിതരണം ചെയ്യും. ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയ വഴി 15000 തൊഴിൽദിനങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷമായും 1,25,000 തൊഴിൽ ദിനങ്ങൾ പരോക്ഷമായും സൃഷ്ടിക്കുവാൻ സാധിച്ചു.

കേരഗ്രാമം പദ്ധതി

കേരകൃഷിയുടെ സമഗ്ര വികസനം ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ട് കൃഷിവകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന പദ്ധതിയാണ് കേരഗ്രാമം. 250 ഹെക്ടർ പ്രദേശത്തെ തെങ്ങുകൃഷിയെ ഒരു യൂണിറ്റ് (കേരഗ്രാമം ആയി തിരഞ്ഞെടുത്ത് തെങ്ങ് കൃഷി വികസനത്തിനായി ഗുണമേന്മയുള്ള തെങ്ങിൻതൈകളുടെ ഉത്പാദനം, നിലവിലുള്ള തോട്ടങ്ങളിൽ കടംതുറക്കൽ വളപ്രയോഗം, ജലസേചനം, കീടരോഗനിയന്ത്രണം, തെങ്ങുകയറ്റ യന്ത്രം, പമ്പ്സെറ്റ്, സ്പ്രേയർ എന്നിവ സബ്സിഡിയോടുകൂടി വിതരണം തുടങ്ങി കേരോത്പന്നങ്ങളുടെ സംസ്കരണം, മൂല്യവർദ്ധനവ് വരെ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു കേരഗ്രാമത്തിന് 3 വർഷമായി ആകെ 76 ലക്ഷം രൂപയാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രവർത്തികൾക്ക് ധനസഹായമായി ലഭിക്കുന്നത്. 2021-22 സാമ്പത്തികവർഷം സംസ്ഥാനത്തൊട്ടാകെ 84 'കേരഗ്രാമം' സജ്ജമാകുന്നത്.

ഓർഗാനിക് മിഷൻ രൂപീകരണം

കേരളം ഇന്ന് അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന അതിരൂക്ഷമായ കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം പരിസ്ഥിതി നാശവും, ജലക്ഷാമത്തിനും, പോഷകാഹാര ദുർലഭ്യത്തിനും, പ്രാഥമിക കാർഷിക വിളകളുടെ ഉല്പാദനക്ഷമത കുറവിനും കാരണമാകുന്നുവെന്നും ഇത് ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ നശീകരണത്തിൽ എത്തുമെന്നും കർഷകർ തിരിച്ചറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ആവാസവ്യവസ്ഥയെ ഏറെ നശിപ്പിക്കാതെയുള്ള പ്രകൃതിസൗഹൃദ പരമ്പരാഗത കൃഷി രീതിയിലേയ്ക്ക് മടങ്ങുകയാണ് ഏക രക്ഷാമാർഗ്ഗമെന്ന് കേരളത്തിലെ കർഷകർക്ക് ബോധ്യമായി തുടങ്ങി. “ജീവിക്കുക, ജീവിക്കാനനുവദിക്കുക” എന്ന അടിസ്ഥാന പ്രമാണത്തിലൂന്നിയ ജൈവകൃഷി രീതി ദേശീയ അന്തർദേശീയ തലങ്ങളിൽ പ്രചരിക്കാനിടയായത് അപ്രകാരമാണ്.

ഐപിസിസി (Intergovernmental Panel on Climate Change) നൽകിയ റിപ്പോർട്ടുകൾ പ്രകാരം ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ പകുതി മുതൽ തന്നെ വർദ്ധിച്ച വനനശീകരണം, ജൈവപരമായി ഭൂമിക്കടിയിൽ രൂപപ്പെടുന്ന പെട്രോൾ, കൽക്കരി മുതലായ ജൈവ ഇന്ധനങ്ങളുടെ അനിയന്ത്രിതമായ ഉപയോഗം എന്നിവ മൂലം ആഗോളതാപം വർദ്ധിക്കുന്നതായി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് അതുപോലെതന്നെ വ്യവസ്ഥാപിതമായതും വ്യവസായിക കാർഷിക പ്രവൃത്തി മൂലവും അനിയന്ത്രിതമായ കീടനാശിനി - രാസവളങ്ങളുടെ ഉപയോഗം മൂലവും വിവിധതരത്തിലുള്ള ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങൾ അന്തരീക്ഷത്തിലേക്ക് വമിക്കപ്പെടുകയും തന്മൂലം ആഗോളതാപം 24 ശതമാനത്തോളം ഉയരുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

കീടനാശിനി പ്രയോഗത്തിന്റെ ദോഷഫലങ്ങളെക്കുറിച്ച് പൊതു സമൂഹവും ഇന്ന് ഏറെക്കുറെ ബോധവാന്മാരാണ്. അതിനാൽ ജൈവഭക്ഷ്യ ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് അനദിനം ആവശ്യക്കാർ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു. അതു കൊണ്ട് തന്നെ ജൈവ കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും വിഷമുക്തമായ ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കൾ താങ്ങാവുന്ന വിലയ്ക്ക് ജനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത് കേരള സർക്കാരിന്റെ ഒരു പ്രധാന ചുമതലയായി മാറിയിരിക്കുന്നു. ആയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 2010 ൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ജൈവ കാർഷിക നയം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ജൈവ കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി 2011 മുതൽ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരികയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിന് പുറമേ സംസ്ഥാന സർക്കാരും കേന്ദ്ര സർക്കാറും സംയുക്ത സഹായത്തോടെ പരമ്പരാഗത കൃഷി വികാസ് യോജന (PKVY), സൂക്ഷ്മ സുരക്ഷിതം പദ്ധതി - ഭാരതീയ പ്രകൃതി കൃഷി പദ്ധതി എന്നീ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

ഉദ്ദേശ ലക്ഷ്യം

- ◆ കൃഷി, ചിലവ് കുറച്ച് കൂടുതൽ ലാഭകരവും സുസ്ഥിരവുമായി മാറ്റുക.
- ◆ മണ്ണൊലിപ്പും ലവണ നഷ്ടവും ഒഴിവാക്കി മണ്ണിന്റെ ഉല്പാദന ക്ഷമത നിലനിർത്തുക.
- ◆ ജല സംരക്ഷണവും ജലത്തിന്റെ പരിമിത ഉപയോഗവും സാധ്യമാക്കുക.
- ◆ സുസ്ഥിരമായ ഉല്പാദനം സാധ്യമാക്കും വിധം കാർഷിക ആവാസ വ്യവസ്ഥയെയും ഭൂമിയുടെ സഹജ ഗുണങ്ങളെയും മെച്ചപ്പെടുത്തുക.
- ◆ സ്വന്തം കൃഷിയിടത്തിലെ പുനരുപയോഗയോഗ്യമായ ജൈവ സമ്പത്തുകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക.
- ◆ മാലിന്യമുക്തമായ വായു, വെള്ളം, മണ്ണ്, പ്രകൃതിയിലെ സഹജമായ ആവാസവ്യവസ്ഥ എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുക.
- ◆ കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നു.
- ◆ വരും തലമുറയ്ക്ക് പ്രയോജനപ്പെടും വിധം കൃഷി, ഭക്ഷ്യസംസ്കരണം, വിത്തു സംരക്ഷണം എന്നിവയിലൂടെ പരമ്പരാഗത അറിവുകളെ സംരക്ഷിക്കുകയും അവയുടെ മേന്മ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
- ◆ പ്രാദേശിക സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുയോജ്യമായ വിഭവങ്ങളും ഉൽപ്പാദന മുറകളും പിന്തുടരുക വഴി ഉല്പാദന ചെലവ് കുറയ്ക്കാൻ സഹായിക്കുക.
- ◆ ആരോഗ്യദായകവും പോഷക സമൃദ്ധവുമായ ഭക്ഷ്യ വസ്തുക്കളുടെ ഉല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക വഴി ആരോഗ്യകരമായ ഒരു ഭക്ഷണ രീതി വളർത്തിയെടുക്കാൻ കഴിയുക.
- ◆ ഭക്ഷ്യകാതങ്ങൾ കൂടി അന്തരീക്ഷത്തിലെ കാർബണിക നിർഗമനം കുറയ്ക്കുക.
- ◆ മണ്ണിന്റെ തനതായ ആവാസവ്യവസ്ഥ നിലനിർത്തുന്നതിലൂടെ സൂക്ഷ്മജീവികളുടെ വളർച്ച ത്വരിതപ്പെടുത്തി കൂടുതൽ പോഷകാംശം ഉല്പാദനത്തിൽ ഉറപ്പാക്കുക.

ജൈവ കൃഷി എന്നത് ഒറ്റപ്പെട്ട ഒരു കൃഷി സമ്പ്രദായമല്ല, മൃഗപരിപാലനം, ക്ഷീരോൽപാദനം, കോഴി വളർത്തൽ, പന്നിവളർത്തൽ, വനവൽക്കരണം, തേനീച്ച വളർത്തൽ എന്നിവയെല്ലാം കൂടിച്ചേർത്തൊരു

സമഗ്രസമീപനമാണിത്. നമുക്ക് ചുറ്റുമുള്ള കാർഷികേതരമായ ജൈവവൈവിധ്യവും കൂടിച്ചേർന്നതാണ് നമ്മുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥ. ഇതെല്ലാം കൂട്ടി ചേർത്ത് കൊണ്ട് നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് ഓർഗാനിക് മിഷൻ. സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ ജില്ലകളിലും 5 മുതൽ 10 ഏക്കർ വരെയുള്ള തരിശ് ഭൂമിയിൽ (നിലം/കര പ്രദേശം) യുവജനങ്ങളെയും സ്ത്രീകളെയും പ്രവാസികളെയും കലാ സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക രംഗത്ത് പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നവരും സർക്കാരിന്റെ അധീനതയിലുള്ള കൃഷിയോഗ്യമായ പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും, തരിശു ഭൂമികളിലും ജൈവ കൃഷി നടപ്പിലാക്കാം. കൂടാതെ വിവിധ കൂട്ടായ്മകളെയും ഉൾപ്പെടുത്തി കൊണ്ട് സമ്പൂർണ്ണമായി ജൈവ കൃഷി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാന തല രൂപ രേഖ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും ജില്ലാതലത്തിൽ ഓർഗാനിക് മിഷന്റെ മേൽ നോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനും സംസ്ഥാന ജില്ലാതലങ്ങളിൽ കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കുവാനുദ്ദേശിക്കുന്നു.

NPOP (National Programme for Organic Production)

എൻപിഒപി സർട്ടിഫിക്കേഷൻ എന്നത് പ്രോസസ് സർട്ടിഫിക്കേഷന്റെ ഒരു സംവിധാനമാണ്. അതിൽ ഒരു സ്വതന്ത്ര ഓർഗനൈസേഷൻ ഓർഗാനിക് മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് മുഴുവൻ ഉൽപാദനം, സംസ്കരണം, കൈകാര്യം ചെയ്യൽ, സംഭരണം, ഗതാഗതം മുതലായവ അവലോകനം ചെയ്യുന്നു. കേന്ദ്ര വാണിജ്യ-വ്യവസായ മന്ത്രാലയത്തിന് കീഴിലുള്ള APEDA എന്ന സ്ഥാപനമാണ് NPOP പദ്ധതിയുടെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നത്.

APEDA

അഗ്രികൾച്ചറൽ ആൻഡ് പ്രോസസ്സ് ഫുഡ് പ്രൊഡക്സ് എക്സ്പോർട്ട് ഡെവലപ്മെന്റ് അതോറിറ്റി (APEDA) കൃഷി ഉല്പന്നങ്ങളുടേയും മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങളുടേയും കയറ്റുമതി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാർ സ്ഥാപനമാണ്.

APEDA പുറത്തിറക്കിയ പൗരാവകാശരേഖ ചാർട്ടർ അനുസരിച്ച്, "ആഗോള വിപണിയിൽ കാർഷിക, മൂല്യവർദ്ധിത ഭക്ഷ്യ ഉൽപന്നങ്ങളുടെ 'തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന വിതരണക്കാരനായി' ഇന്ത്യയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു ലോകോത്തര സംഘടന സൃഷ്ടിക്കുക എന്നതാണ് അതിന്റെ കാഴ്ചപ്പാട്. പച്ചക്കറികളുടെയും പഴങ്ങളുടെയും കയറ്റുമതി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രധാന സ്ഥാപനമാണ് APEDA. കർഷകർ, സ്റ്റോർഹൗസുകൾ, പാക്കറുകൾ, കയറ്റുമതിക്കാർ, ഉപരിതല ഗതാഗതം, തുറമുഖങ്ങൾ, റെയിൽവേ, എയർവേകൾ തുടങ്ങി അന്താരാഷ്ട്ര വിപണിയിലേക്കുള്ള കയറ്റുമതി വ്യാപാരത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മറ്റെല്ലാവർക്കും ഇടയിൽ നിർണായകമായ വേദി ഇത് നൽകുന്നു.

പി.ജി.എസ്. ഇന്ത്യ (Participatory Guarantee System സാക്ഷ്യപത്രങ്ങൾ)

1. പി.ജി.എസ്. ഇന്ത്യ ഗ്രീൻ

1. നാഷണൽ പ്രോഗ്രാം ഫോർ ഓർഗാനിക് പ്രൊഡക്ഷന്റെ (NPOP) എല്ലാ മാനദണ്ഡങ്ങളും പാലിച്ച് ജൈവ കൃഷി ആരംഭിച്ച കർഷകർക്ക് ലഭിക്കുന്ന ആദ്യ അംഗീകാരമാണ് പി.ജി.എസ് ഇന്ത്യ ഗ്രീൻ.
2. ജൈവ കൃഷിയുടെയും ഉൽപന്നങ്ങളുടെയും ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പു വരുത്തുന്ന ഈ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കാൻ പരിശീലിക്കുക കൂടി ചെയ്യുന്ന ഒരു കാലഘട്ടം കൂടിയാണ് പി.ജി.എസ് ഇന്ത്യ ഗ്രീൻ.
3. ആരംഭ ഘട്ടമാണെങ്കിലും , കർഷകരുടെ ഉൽപന്നങ്ങൾക്ക് ജൈവ വിപണിയിൽ പ്രവേശനം ലഭിക്കാൻ "പി.ജി. എസ് ഇന്ത്യ ഗ്രീൻ" സഹായകമാകും.
4. പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഓരോ കർഷകർക്കും സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ലഭിക്കുകയും, സർട്ടിഫിക്കറ്റിൽ ലഭിക്കുന്ന "ലോഗോ" യും കോഡ് നമ്പറും വിപണി ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുവാനുള്ള അവകാശം ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും.
5. മേൽപ്പറഞ്ഞവയുടെ പൂർണ്ണത കൈവരിക്കപ്പെടുന്നത് "പി.ജി.എസ് ഇന്ത്യ ഓർഗാനിക്" എന്ന സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ലഭിക്കുമ്പോഴാണ്. ആയതിനാൽ "പി.ജി.എസ് ഇന്ത്യ ഓർഗാനിക്" ഉൽപന്നങ്ങൾക്ക് "പി. ജി. എസ് ഇന്ത്യ ഗ്രീൻ" ഉൽപന്നങ്ങളേക്കാൾ കൂടുതൽ വില ലഭിക്കും.

2. പി.ജി.എസ്. ഇന്ത്യ ഓർഗാനിക് സർട്ടിഫിക്കറ്റ്

പി.ജി. എസ് ഇന്ത്യ ഓർഗാനിക് ലഭിച്ച കർഷകർക്കും, പി.ജി.എസ്. ഇന്ത്യ ഗ്രീൻ ലഭിച്ച കർഷകർക്കും സർക്കാർ ഒരുക്കിയ ജൈവ ഓൺലൈൻ വിപണിയിൽ ഉൽപന്നങ്ങൾ റെജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് വിൽക്കുവാൻ സാധിക്കും. ജൈവ ഉൽപന്നങ്ങൾ ഹോൾസെയിലായി ആവശ്യമുള്ള കമ്പനിക്കാരിലേയ്ക്ക് കർഷകരെ സഹായിക്കും. കർഷകർക്ക് അവരുടെ ജൈവ ഉൽപന്നങ്ങൾക്ക് വില നിശ്ചയിക്കുവാനുള്ള അവസരം ഈ

ഇ-വിപണിയിലൂടെ സാധ്യമാകുന്നു (www.jaivikkheti.in).

ജൈവ കൃഷി ചെയ്യുന്ന ഭൂമിക്കാണ് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ലഭിക്കുന്നത്. ആയതിനാൽ ആ ഭൂമിയിൽ എത്ര വിളകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും, അതെല്ലാം ജൈവ ഉല്പന്നമായി വിൽക്കുവാൻ സാധിക്കും. ഇതൊരു ഗ്രൂപ്പ് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ആണ്. എങ്കിലും ഓരോ കർഷകർക്കും വെവ്വേറെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭിക്കും. നാളിതുവരെ 3500 PGS സാക്ഷ്യപത്രം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ലഭിക്കാൻ വേണ്ട രേഖകൾ

1. ആധാറിന്റെ പകർപ്പ്.
2. കരം അടച്ച രസീതിന്റെ പകർപ്പ്
3. ബാങ്ക് പാസ്സ് ബുക്കിന്റെ ആദ്യ പേജിന്റെ പകർപ്പ്
4. പാസ്റ്റോർട്ട് സൈസ് ഫോട്ടോ.

പുതു തലമുറയ്ക്ക് വേണ്ടിയുള്ള കാർഷിക പദ്ധതികൾ

കാർഷിക രംഗത്തേക്ക് കടന്നു വരുന്ന പുതിയ തലമുറയെ കൃഷിയിലേക്ക് ആകർഷിക്കാൻ നൂതന കൃഷിരീതികൾ, യന്ത്രവൽക്കരണം, വിപണനത്തിനുള്ള ആധുനിക സൗകര്യങ്ങൾ, മികച്ച വരുമാനം എന്നിവ ആവശ്യമുള്ള ഘടകങ്ങളാണ്. ഇവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയിട്ടുള്ള നിരവധി പദ്ധതികളാണ് കൃഷി വകുപ്പ് ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്.

- കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ സംസ്കരണം, മൂല്യ വർദ്ധനവ് എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കൃഷി വകുപ്പിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ സഹകരണ വകുപ്പിന്റെ സഹായത്തോടെ ആരംഭിക്കുന്ന സംഭരണ സംസ്കരണ യൂണിറ്റുകൾ ഇടങ്ങുവാൻ യുവ സംരംഭകർ അർഹരാണ്. സ്കാൾ ഫാർമേഴ്സ് അഗ്രി ബിസിനസ് കൺസോർഷ്യം മുഖേന കാർഷിക മേഖലയിലെ സൂക്ഷ്മ ചെറുകിട ഇടത്തരം മൂല്യവർദ്ധന സംരംഭങ്ങൾക്കും, ഫാർമർ പ്രൊഡ്യൂസർ ഓർഗനൈസേഷൻ രൂപീകരിക്കൽ എന്നിവയുമായും ബന്ധപ്പെട്ടും യുവ സംരംഭകർക്ക് പങ്കാളികളാകാവുന്നതാണ്.
- മാർക്കറ്റിംഗ് മേഖലയിൽ ഓൺലൈൻ മാർക്കറ്റിംഗ് സംവിധാനങ്ങൾ, സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ, കർഷകകൂട്ടായ്മകൾ എന്നിവ വഴിയും യുവ സംരംഭകർക്ക് കാർഷിക മേഖലയിൽ പങ്കാളികളാവുന്നതാണ്.
- വ്യക്തിഗത ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് കാർഷികയന്ത്രങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനായി 40 മുതൽ 60 ശതമാനം വരെ സബ്സിഡി നൽകുന്നു. ഇതനുസരിച്ചു ചെറുകിട നാമമാത്ര കർഷകർക്കും, പട്ടിക ജാതി പട്ടിക വർഗ്ഗ കർഷകർക്കും വനിതകൾക്കും കാർഷിക യന്ത്രോപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനു 50 ശതമാനം വരെയും മറ്റു കർഷകർക്ക് 40 ശതമാനം വരെയും, വിള സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട യന്ത്രോപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനായി ചെറുകിട നാമമാത്ര കർഷകർക്കും, പട്ടിക ജാതി, പട്ടിക വർഗ്ഗ കർഷകർക്കും വനിതകൾക്കും 50 ശതമാനം മുതൽ 60 ശതമാനം വരെയും മറ്റു കർഷകർക്ക് 40 ശതമാനം മുതൽ 50 ശതമാനം വരെയും സബ്സിഡി ലഭ്യമാക്കുന്നു.
- തെരഞ്ഞെടുത്ത വില്ലേജുകളിൽ കാർഷിക യന്ത്രോപകരണങ്ങളുടെ ബാങ്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കർഷക ഗ്രൂപ്പുകൾ, സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾ, പ്രാഥമിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾ, പഞ്ചായത്തുകൾ, തുടങ്ങിയവക്ക് 10 ലക്ഷം വരെയുള്ള പ്രൊജക്ടുകൾക്കു പരമാവധി 80 ശതമാനം വരെ സബ്സിഡി നൽകുന്നു.
- വിദ്യാഭ്യാസവുമായ പുതിയ തലമുറയിലെ അംഗങ്ങളെ കൃഷിയിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനും അവർക്ക് കൃഷി വകുപ്പിൽ തന്നെ അവസരങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിനുമായി ഇന്റേൺഷിപ്പ് പരിപാടി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കൃഷി വകുപ്പിന്റെ താഴെത്തട്ടിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതും കർഷകരോട് നേരിട്ടിടപെടുന്നതുമായ കൃഷി ഭവനങ്ങളിൽ നിന്നും കൃഷിയെ പറ്റിയും വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ നേരിട്ടിടപെടാനും, പഠിക്കുവാനും, പരിശീലനം ലഭിക്കുവാനുമാണ് യുവജനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ഈ പദ്ധതി ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്.
- വകുപ്പും കർഷകരും ഉപഭോക്താക്കളും തമ്മിലുള്ള കണ്ണിയായി പ്രവർത്തിക്കാൻ 20 മുതൽ 50 വയസ്സു വരെയുള്ള യുവാക്കളെ കർഷകമിത്രങ്ങളായി നിയമിക്കുന്നത് സംസ്ഥാനത്ത് ഉൽപ്പാദന, വിപണന സംവിധാനം ശക്തിപ്പെടുത്താൻ സഹായിക്കും.
- 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷം മുതൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പദ്ധതിയാണ് കൃഷി പാംശാല. പരിശീലനങ്ങളിലൂടെ കർഷകർക്ക് കൃഷിയിലെ നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ കൈമാറുന്നതിനും മികച്ച കൃഷി

ക്കാരുടെ കൃഷിയിടങ്ങളിൽ വെച്ചു തന്നെ നല്ല കൃഷി രീതികൾ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നതിനാണ് ടി പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഓൺലൈൻ മുഖേന നടത്തുന്ന പരിശീലന പരിപാടികൾ എല്ലാ കർഷകർക്കും പ്രത്യേകിച്ച് യുവാക്കൾക്ക് കൃഷിയെ കുറിച്ചും നൂതന കൃഷി രീതികളെക്കുറിച്ചും ഉള്ള അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുവാൻ സഹായകരമാണ്.

- കൃഷി വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള 5 പ്രാദേശിക കാർഷിക പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴിയും (കഴക്കൂട്ടം, കോഴ, വൈറ്റില, പാലക്കാട്, കണ്ണൂർ) 2 കർഷക പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴിയും (പന്തളം, വേങ്ങേരി) കർഷകർക്കും യുവജനങ്ങൾക്കും നൂതന കൃഷിരീതികളിൽ പരിശീലനം നൽകിവരുന്നു.
- കർഷകർക്ക് കൃഷിക്കും മറ്റ് ആവശ്യങ്ങൾക്കും വേണ്ട സമയത്തും അളവിലും ഏകജാലകത്തിലൂടെ ലളിതമായ നടപടികളിലൂടെയും ബാങ്ക് വായ്പ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതിയായ കിസാൻ ക്രഡിറ്റ് കാർഡ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.
- കോവിഡ് മഹാമാരി കാലത്തു തൊഴിരഹിതരായ യുവാക്കൾക്കും പ്രവാസികൾക്കും സഹായകരമായി സുഭിക്ഷ കേരളം പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി. ഇതിലൂടെ തരിശ് ഭൂമിയിൽ നെല്ല്, പച്ചക്കറി, വാഴ, കപ്പ (മരച്ചീനി) തുടങ്ങിയ കൃഷി സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ മേഖലകളിലെയും ജനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പിലാക്കി. കൃഷി-അനുബന്ധ മേഖലകളിലും പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു.

പ്രധാൻമന്ത്രി കിസാൻ സമ്മാൻ നിധി (പി.എം.കിസാൻ)

ചെറുകിട നാമമാത്ര കർഷകരുടെ വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രധാൻമന്ത്രി കിസാൻ സമ്മാൻ നിധി (പി.എം.കിസാൻ) എന്ന കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതി 2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 2018 ഡിസംബർ മാസം ഒന്നാം തീയതി മുതൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഈ പദ്ധതിയിൽ 100% പദ്ധതി വിഹിതവും കേന്ദ്ര വിഹിതമായി നൽകുന്നു. പ്രധാന മന്ത്രി കിസാൻ സമ്മാൻ നിധി (പി.എം.കിസാൻ) പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിലൂടെ കർഷകരുടെ വാങ്ങൽ ശേഷി ഉയർത്തുന്നതിനും മെച്ചപ്പെട്ട കാർഷിക ഉത്പാദന ഉപാധികൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് കർഷകരെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിനും, വായ്പാ കെണികളിൽ നിന്നും കർഷകരെ രക്ഷിക്കുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ലാൻഡ് റിക്കാർഡിൽ 01-02-2019 തീയതിയിൽ കൃഷിഭൂമി കൈവശമുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി അവരുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടി ലേയ്ക്ക് പ്രതിവർഷം 6,000/- രൂപ നാലു മാസത്തിലൊരിക്കൽ മൂന്നു തുല്യ ഗഡുക്കളായി നൽകുന്നു. കൂടാതെ വനാവകാശ നിയമ പ്രകാരം കൈവശാവകാശ രേഖയുള്ള പട്ടിക വർഗ്ഗ കുടുംബത്തിനും പദ്ധതി പ്രകാരം ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്നതാണ്.

സംസ്ഥാനത്ത് കേരള കാർഷിക വികസന കർഷക ക്ഷേമ വകുപ്പാണ് പദ്ധതിയുടെ നോഡൽ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഏകോപനത്തിനായി കൃഷി വകുപ്പ് ഡയറക്ടർ അധ്യക്ഷനായും, കൃഷി അഡീഷണൽ ഡയറക്ടർ (എക്സിറ്റൻഷൻ) നോഡൽ ഓഫീസറായും പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഇതേ പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് തന്നെ സംസ്ഥാന തല പരാതി പരിഹാര കമ്മിറ്റിയായും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ജില്ലാതലത്തിൽ കളക്ടർ ചെയർമാൻ ആയും, പ്രിൻസിപ്പൽ കൃഷി ഓഫീസർ കൺവീനറായും ഉള്ള പരാതി പരിഹാര കമ്മിറ്റിയും പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

പദ്ധതിയുടെ സംസ്ഥാന തല മേൽനോട്ടം/അവലോകനം ഇവക്കായി കാർഷികോത്പാദന കമ്മീഷണർ ചെയർമാനായും, കൃഷി വകുപ്പ് ഡയറക്ടർ കൺവീനർ ആയുമുള്ള റിവ്യൂ ആൻഡ് മോണിറ്ററിങ് കമ്മിറ്റിയും നിലവിലുണ്ട്.

കൃഷി വേനിലെ പ്രാഥമിക പരിശോധനയിൽ അർഹരാണെന്ന് കണ്ടെത്തുന്ന അപേക്ഷകൾ pmkisan.gov.in എന്ന ദേശീയ പോർട്ടലിലേക്ക് നേരിട്ട് എൻട്രി ചെയ്യുന്നു. അർഹരായ കൂടുതൽ കർഷകർക്ക് ആനുകൂല്യം നൽകുന്നതിനായി നവംബർ 2019 മുതൽ കർഷകർക്ക് സ്വന്തമായോ, അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ മുഖേനയോ ഓൺലൈൻ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാനുള്ള സൗകര്യം പോർട്ടലിൽ ലഭ്യമാണ്.

2021 ഡിസംബർ 17-ാം തീയതി വരെ 37.25 ലക്ഷം അപേക്ഷകരുടെ വിവരങ്ങൾ പോർട്ടലിൽ അപ്ലോഡ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയുടെ അവസാന തീയതി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടില്ല. എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും അപേക്ഷ നൽകാവുന്നതാണ്.

അപേക്ഷകൾ NIC, PFMS, ബാങ്ക് എന്നീ തലങ്ങളിൽ പലവിധ പരിശോധനകൾക്ക് വിധേയമാക്കപ്പെടും. പരിശോധനകൾ വിജയകരമായി പൂർത്തിയാവുന്ന മുറക്ക് അപേക്ഷകന് ഓരോ ഗഡു ആനുകൂല്യവും അനുവദിക്കുന്നു.

കേരള കർഷക ക്ഷേമനിധി ബോർഡ്

2019-ലെ കേരള കർഷക ക്ഷേമനിധി ആക്ട് പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തെ കാർഷിക-കാർഷിക അനുബന്ധ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിച്ച് ഉപജീവനം നടത്തുന്ന സർവരുടെയും ക്ഷേമ മെച്ചപ്പെടുത്തിനായും യുവജനങ്ങളെ കാർഷിക മേഖലയിലേയ്ക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിട്ട് സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. അംഗത്വമെടുത്ത് മുടക്കമില്ലാതെ അംശദായം ഒടുക്കുന്ന കർഷകന് പ്രതിമാസ പെൻഷൻ നൽകുന്നതിനും, കുടുംബ പെൻഷൻ, അനാരോഗ്യ അവശതാ പെൻഷൻ, കുട്ടികൾക്കുള്ള വിദ്യാഭ്യാസാനുകൂല്യങ്ങൾ, ചികിത്സാ ധനസഹായം, അംഗങ്ങൾക്കും അവരുടെ പെൺമക്കൾക്കുമുള്ള വിവാഹ, പ്രസവ അനുകൂല്യങ്ങൾ എന്നിവയും നൽകുന്ന ഒരു സമഗ്ര ക്ഷേമ പദ്ധതിയാണിത്. ബോർഡിലേക്കുള്ള അംഗത്വ അപേക്ഷകൾ ഓൺലൈനിലാണ് സ്വീകരിക്കുന്നത്. www.kfwfb.kerala.gov.in എന്ന വെബ്സൈറ്റ് ലിങ്ക് വഴി അംഗമായി ചേരാവുന്നതാണ്.

കർഷക പെൻഷൻ

60 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ചെറുകിട - നാമമാത്ര കർഷകർക്കായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ക്ഷേമ പെൻഷൻ പദ്ധതിയാണ് ഇത്. 60 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ നൽകാൻ കഴിയുന്നതിനായി കിസാൻ അഭിമാൻ എന്ന പേരിൽ ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയാണ് പിന്നീട് 60 വയസ് തികഞ്ഞ എല്ലാ കർഷകരെയും ഉൾപ്പെടുത്തി കർഷക പെൻഷൻ പദ്ധതിയായി പുനരാവിഷ്കരിച്ചത്. നിലവിൽ 1600/- രൂപയാണ് പ്രതിമാസ പെൻഷനായി കർഷകരുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് ഡി.ബി.റ്റി മുഖേന ലഭ്യമാക്കുന്നത്.

കൃഷി ഭവൻ വഴി ലഭിക്കുന്ന സേവനങ്ങൾ

സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ഓരോ വിഭാഗം ജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമം ഉറപ്പാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇപ്രകാരം കൃഷിവകുപ്പ് സംസ്ഥാനത്തെ കർഷകരുടെ ക്ഷേമത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു - തദ്ദേശ കാർഷിക ഉത്പാദനം, അതിനുള്ള ധനസഹായ പദ്ധതികൾ, വിപണി ഉറപ്പാക്കൽ/ഇടപെടൽ, ഉത്പന്നങ്ങളുടെയും ഉത്പാദനോപാധികളുടെയും ഗുണനിലവാരനിയന്ത്രണം എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്നു.

കൃഷിവകുപ്പ് കർഷകർക്കു നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

1. കൃഷിഭവൻ സന്ദർശിക്കുന്നവർക്കും കൃഷിയിട സന്ദർശനത്തിലൂടെയും ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക വിജ്ഞാപനപാലനമുറകൾ കർഷകർക്ക് പകർന്നു നൽകുക.
2. വിവിധ കേന്ദ്ര/സംസ്ഥാന സർക്കാർ പദ്ധതികൾ അനുശാസിക്കുന്ന ധനസഹായം കർഷകർക്കു നൽകുക.
3. ഗുണമേന്മയുള്ള വിത്തുകൾ, തൈകൾ മറ്റു നടയിൽ വസ്തുക്കൾ എന്നിവ ഉത്പാദിപ്പിച്ച് വിതരണം ചെയ്യുക.
4. പരിശീലനപരിപാടികൾ, സെമിനാറുകൾ, മേളകൾ എന്നിവയിലൂടെ വിജ്ഞാനവ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
5. ദൃശ്യ/ശ്രവ്യ/അച്ചടി/സാമൂഹ്യമാദ്ധ്യമങ്ങളിലൂടെ സാങ്കേതിക വിജ്ഞാനം പകർന്നുനൽകുക.
6. സൗജന്യ മണ്ണുപരിശോധന നടത്തുക.
7. കർഷകരുടെ വിള ഇൻഷുറൻസ് ഉറപ്പാക്കുക.
8. വിത്ത്, വളം, കീടനാശിനി തുടങ്ങിയ ഉത്പാദനോപാധികളുടെ ഗുണനിലവാരനിയന്ത്രണം ഉറപ്പാക്കുക.
9. കെ.എസ്.ഇ.ബി, റവന്യൂ, ഗ്രൗണ്ട് വാട്ടർ വകുപ്പുകളുടെ സേവനം ലഭിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകുന്നു.
10. പ്രകൃതിക്ഷോഭ ദുരിതാശ്വാസ ധനസഹായം നൽകുന്നു.
11. കീടരോഗ നിലവാര പരിശോധനയും പരിപാലനവും, വിള പരിപാലനവും.
12. വിപണി ഇടപെടൽ, മൂല്യവർദ്ധനവ് എന്നിവയിലൂടെ മെച്ചപ്പെട്ട വിപണനസൗകര്യം ഉറപ്പാക്കുക.
13. ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും കാർഷിക വായ്പ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള ഇടപെടൽ.
14. കർഷക അവാർഡ്, ആദരിക്കൽ എന്നിവയിലൂടെ കർഷകർക്ക് പ്രോത്സാഹനം നൽകൽ.
15. കർഷകരുടെ പരാതി/പ്രശ്ന പരിഹാരം.
16. കാർഷിക യന്ത്രങ്ങൾ സ്വന്തമാക്കുന്നതിനും/ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും യന്ത്രവൽകൃത കൃഷി നടപ്പാക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുക.

എയിംസ് (AIMS) പോർട്ടൽ

അഗ്രികൾച്ചർ ഇൻഫർമേഷൻ മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം (AIMS) എന്നതാണ് എയിംസിന്റെ പൂർണ്ണ രൂപം. കൃഷിവകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള സേവനങ്ങൾക്ക് അപേക്ഷ നൽകുന്നതിനും ആനുകൂല്യം കർഷകരുടെ അക്കൗണ്ടിലേക്ക് നൽകുന്നതിനും, വിവിധ പദ്ധതികളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിയിപ്പുകൾ ലഭിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾക്ക് ഈ പോർട്ടൽ നിലവിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഭാവിയിൽ കൃഷിവകുപ്പിന്റെ മുഴുവൻ സേവനങ്ങളും ഈ പോർട്ടൽ വഴി കർഷകരിലേക്ക് എത്തിക്കുവാനും കർഷകർക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും സേവനങ്ങൾ വേഗത്തിലും കാര്യക്ഷമമായും സുതാര്യമായും സമയബന്ധിതമായും വിതരണം ചെയ്യുവാനും ഈ പോർട്ടൽ സഹായകരമാണ്.

എയിംസ് (AIMS) എന്ന മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷനും കർഷകർക്കായി ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ നിലവിൽ ഗൂഗിൾ പ്ലേസ്റ്റോറിൽ നിന്നും മൊബൈൽ ഫോണിൽ ഡൗൺലോഡ് ചെയ്ത് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. AIMSൽ പോർട്ടലിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് വെബ് ബ്രൗസറിലെ അഡ്രസ് ബാറിൽ www.aims.kerala.gov.in എന്ന് ടൈപ്പ് ചെയ്യണം. ഇത് ഹോം പേജ് തുറക്കാൻ സഹായിക്കും. ഇതിനു ശേഷം, പോർട്ടലിന്റെ ഹോം പേജിൽ Farmers Login എന്ന മെനുവിൽ ക്ലിക്ക് ചെയ്യണം. തുടർന്ന് രജിസ്ട്രേഷൻ പേജിലെ പുതിയ രജിസ്ട്രേഷൻ എന്ന ബട്ടൺ അമർത്തണം. നേരത്തെ തന്നെ രജിസ്ട്രേഷൻ ഐഡി, പാസ് വേർഡ് എന്നിവ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഉപയോഗിച്ച് ലോഗിൻ ചെയ്യാം.

കർഷകർക്ക് തങ്ങളുടെ സ്ഥല വിവരങ്ങൾ, കൃഷി വിവരങ്ങൾ, വ്യക്തിഗത വിവരങ്ങൾ എന്നിവയിൽ, നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി ആവശ്യാനുസരണം മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുവാനുള്ള സൗകര്യവും ഈ പോർട്ടലിൽ ലഭ്യമാണ്.

രജിസ്ട്രേഷൻ പൂർത്തിയായി കഴിഞ്ഞാൽ, AIMS പോർട്ടലിലെ സേവനങ്ങൾ (services) എന്ന ഭാഗത്തിൽ ലഭ്യമായിട്ടുള്ള പദ്ധതികൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത് കർഷകർക്ക് കൃഷിവേദൻ സന്ദർശിക്കാത്ത തന്നെ ഓൺലൈനായി അപേക്ഷകൾ സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. അപേക്ഷകളുടെ തൽസ്ഥിതി വിവരം അറിയുവാനുള്ള സൗകര്യവും ഉണ്ട്.

നിലിവിൽ AIMS വെബ് പോർട്ടൽ വഴി കർഷകർക്ക് ലഭിക്കുന്ന സേവനങ്ങൾ

- ◆ കർഷകർക്ക് വെബ് പോർട്ടലിൽ നേരിട്ട് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാം.
- ◆ പ്രകൃതിക്ഷോഭം മൂലം കൃഷി നാശം ഉണ്ടായാൽ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനായി അപേക്ഷിക്കാം.
- ◆ വിള ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയിൽ പങ്കാളിയാകാൻ നേരിട്ട് അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കാം.
- ◆ ഇൻഷർ ചെയ്ത വിളകൾക്ക് പ്രകൃതിക്ഷോഭം / വന്യജീവി ആക്രമണം-നെൽ വയലുകളിലെ രോഗ കീട ബാധ എന്നിവ മൂലം കൃഷി നാശം സംഭവിച്ചാൽ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനായി അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കാം

(എയിംസ് പോർട്ടൽ/ മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ വഴി വിള ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയിൽ അംഗമായവർക്ക് മാത്രമേ ഓൺലൈൻ സംവിധാനം വഴി നഷ്ടപരിഹാരത്തിനായി അപേക്ഷിക്കാൻ കഴിയൂ.)

- ◆ നെൽകൃഷിക്കുള്ള റോയൽറ്റി ലഭിക്കുന്നതിന് അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കാം.
- ◆ പച്ചക്കറികൾക്കും പഴങ്ങൾക്കുമുള്ള തറ വില (അടിസ്ഥാന വില) പദ്ധതിയിൽ അംഗമാകുവാൻ അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കാം.
- ◆ പ്രകൃതിക്ഷോഭം നടന്ന വിവരം ഉടൻ കൃഷിവേദനെ അറിയിക്കാം.

സംശയങ്ങൾക്ക്

പോർട്ടൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സംശയങ്ങൾക്ക് aimsagrikerala@gmail.com എന്ന ഇ-മെയിൽ വഴിയോ സമീപത്തെ കൃഷി ഭവനിലോ ബന്ധപ്പെടാം.

CENTRAL SECTOR SCHEME -SUB MISSION ON AGRICULTURE MECHANIZATION (SMAM)

Scheme Sub Mission on Agriculture Mechanization(SMAM) under National Mission on Agricultural Extension and Technology (NAMET) comes under the scheme Krishi Unnathi Yojana. The scheme mainly intends to promote the usage of farm mechanization and increase the ratio of farm power to cultivable unit area.

Mission Objectives

The scheme envisages accomplishing the following objectives.

- Increasing the reach of farm mechanization to small and marginal farmers and to the regions where availability of farm power is low;
- Promoting, Custom Hiring Centres to offset the adverse economies of scale arising due to small landholding and high cost of individual ownership;
- Creating awareness among stakeholders through demonstration and capacity building activities;

Mission Components

- Promotion and Strengthening of Agricultural Mechanization through Training, Testing and Demonstration.
- Demonstration, Training and Distribution of Post-Harvest technology.
- Financial Assistance for Procurement of Agricultural Machinery and Equipment :
- Establish Farm Machinery Banks for Custom Hiring: Provides suitable financial assistance to establish Farm Machinery Banks for Custom Hiring for appropriate locations and crops.
- Promotion of Farm Mechanization in Selected Villages: Provides financial assistance to promote appropriate technologies and to set up Farm Machinery Banks in identified villages in low mechanized states.

SELECTED INDICATORS IN AGRICULTURAL SECTOR KERALA AND INDIA

SI.No.	Item	Unit	Kerala	India
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Geographical Area	'000 Sq.Km.	38.86	3166
2.	Population (2011 Census)	Lakhs.	334	12102
3.	Males (As a % of Total population- 2011 Census)		48	51.54
4.	Females (As a % of Total population- 2011 Census)		52	48.46
5.	Rural Population (As a % of Total population- 2011 Census)		52.28	68.84
6.	Urban Population (As a % of Total population- 2011 Census)		47.72	31.16
7.	2001-2011 Decadal Growth of Population	Per cent	4.86	17.64
8.	Density of Population/Sq. km.(2011)	No.	859	382
9.	Sex Ratio - Female/1000 Male(2011)	"	1084	940
10.	Growth rate of population (2001 - 2011)	%	4.86	17.64
11.	Literacy Rate (2011)	%	93.91	74.04
12.	Gross cropped area (2019-20)	Lakh ha.	25.86	1970.5 (2015-16)
13.	Net area sown (2019-20)	"	20.26	1395.1 (2015-16)
14.	Net area sown as percentage to geographical area (2018-19)	%	52.13	42.43 (2015-16)
15.	Area under rice (2019-20)	Lakh ha.	1.98	437.9 (2018-19)
16.	Food grain production (2019-20)	Million Tonnes	0.587	284.9 (2018-19)
17.	Production of rice (2019-20)	Lakh tonnes	5.87	1164.2 (2018-19)
18.	Productivity of rice (2019-20)	kg/ha.	3058	2658 (2018-19)

19. Net area irrigated (2018-19)	Lakh.ha	4.04	673 (2015-16)
20. Fertilizer consumption (2018-19)	'000 tonnes	181.7	27275
21. Number of cattle (2019 census)	Lakh No.	13.42	192.49 (2012)
22. Production of milk (2019-20)	Lakh tonnes.	25.42	1084 ((2008-09)
23. Production of eggs (2019-20)	Lakh Nos.	21811.86	556378 (2008-09)
24. Production of meat (2019-20)	'000 tonnes	28265	3822 (2008-09)
25. Production of fish (2015-16)	Lakh tonnes	7.27	100.69 (2014-15)

SOILS OF KERALA

Coastal Alluvium

These soils of marine origin are identified along the coastal plains and basin lands as a narrow strip. The soils of the coastal plains are very deep with sandy texture. These soils have high water table, the water holding capacity is poor due to the predominance of sand.

Alluvium

These soils occur 20m below MSL and is mainly noticed close to coastal alluvium, Kuttanad and adjacent area and kole lands of Thrissur district. The soils are frequently flooded and submerged. Sandy clay loam to clay is the predominant texture and medium fertility status is the general trend.

Kari Soils (Acid Sulphate Soils)

The major occurrence is identified at Purakkad, Vaikom, Kaduthuruthy and Thuravur. The area generally lies at or below MSL and is subject to frequent flooding and water stagnation. These soils have relatively high proportion of organic residues and severe soil and environmental limitations, which pose a threat to crop production. The soil is heavy in texture, poorly aerated and ill drained. The texture of the soil ranges from sandy clay to clay with intermediate texture of silty clay loam and clay loam. Even though these soils have medium to high general fertility status, high acidity, salinity, presence of toxic materials and submergence restrict crop selection to paddy.

Red soils

They are localised in occurrence and are found mostly in the southern parts of Thiruvananthapuram district and in pockets in catenary sequence along the foot slopes of laterite hills and mounds. A variety of crops such as coconut, arecanut, banana, yams, pineapple, vegetables, fruit trees etc., can be grown under proper management.

Laterite Soils

These soils mainly occur in the midlands at elevation 20 to 100m above M.S.L. as a strip between the coastal belt and hilly midupland. All these laterite soils are acidic with low water holding capacity, soil erosion and reduced effective soil volume. The laterite soil is generally suitable for most of the dryland crops. It is mainly cultivated with coconut, arecanut, banana, tapioca, vegetables, yams, pepper, pineapple, fruit trees etc.

Hill Soils

The texture of these soils generally ranges from loam to clay loam with average gravel content of 10 to 50%. The area is suitable for all dryland crops like rubber, coconut, arecanut and fruit trees based on the lie of the land. Crops such as banana, pepper, pineapple, vegetables can be grown in foot slopes.

Black Cotton Soils

These soils are identified in alluvial plains, terraces and undulating plains of Chittur taluk in Palakkad district in patches. These soils are very deep, black and calcareous. The texture of the soil ranges from clay loam to clay. The pH of the soil ranges from 6.5 to 8.5. A variety of crops such as coconut, sugarcane, groundnut, cotton, chilly, pulses and vegetables are grown here.

Forest Soil

The texture of the soil ranges from sandy clay loam to clay with reddish brown to very dark brown colour. Infertility status is medium to high. Forest trees, shrubs and grasses etc. are grown here.

SOIL TYPES IN KERALA (DISTRICT-WISE)

District	Type of soil	Details of location
Thiruvananthapuram	Fairly rich brown loam of laterite sandy loam Rich dark brown loam of granite origin	Middle part of the district Western coastal region Eastern hilly parts of the district
Kollam	Sandy loam Laterite soil	Karunagappally and parts of Kollam taluk Kottarakkara, Kunnathur and parts of Kollam and Pathanapuram taluks
Pathanamthitta	Clay soil Laterite soil	Western and Eastern hilly regions Parts of Ranni and Kozhencheri taluks
Alappuzha	Sandy loam Sandy soil Clayey loam with much acidity Laterite soil	Karthikappally and parts of Mavelikkara Cherthala and Ambalapuzha taluks Kuttanad Chengannur and parts of Mavelikara taluks
Kottayam	Laterite soil Aluvial soil	Parts of Changanacherry and Kottayam, Kanjiappally and Mennachal taluks Vaikom taluk and parts of Changanacherry and Kottayam taluks
Idukki	Laterite soil Aluvial soil	Peermade and Thodupuzha taluks Devicolam and Udumbanchola taluks
Ernakulam	Laterite soil Sandy loam Alluvial soil	Muvattupuzha, Kothamangalam and parts of Aluva and Kunnathunad taluks Parur, Kochi and Kanayannur taluks Parts of Aluva and Kunnathunad taluks
Thrissur	Sandy loam Laterite soil Clayey soil Aluvial soil	Parts of Mukundapuram, Thrissur and Chavakkad taluks Eastern part of Thrissur and Western part of Thalappally taluks Back-water area of Chavakkad and Mukundapuram taluk Portions of Chavakkad taluk
Palakkad	Laterite soil Black soil	Major part of the district North-Eastern part of Chittur taluk
Malappuram	Laterite soil Sandy soil	Interior region of the district Along the coastal belt on the district
Kozhikode	Laterite soil Sandy soil	Major part of the district except coastal strip Coastal strip
Wayanad	Laterite soil Loamy soil	Major part of the district Valleys in the middle portion of the district
Kannur	Laterite soil Sandy soil	Major part of the district except coastal strip coastal strip
Kasargod	Laterite soil Sandy soil	Major part of the district except coastal strip Coastal strip

CROPS, MANURES & FERTILIZERS, SPACING, SEED RATE, CONVERSION RATE etc.

CULTIVATED CROPS OF KERALA

Common name	Malayalam name	Botanical name	Family
(1)	(2)	(3)	(4)
Cereals			
Chama (Little millet)	Chama	Panicum sumatrense	Poaceae
Kodo millet	Varagu	Paspalum scrobiculatum	Poaceae
Maize	Cholam	Zea mays	Poaceae
Rice	Nellu	Oryza sativa	Poaceae
Ragi (Finger millet)	Koovaraku	Eleusine coracana	Poaceae
Pulses			
Black gram	Uzhunnu	Vigna mungo	Fabaceae
Cowpea	Perumpayar	Vigna unguiculata	Fabaceae
Green gram	Cherupayar	Vigna radiata	Fabaceae
Horse gram	Muthira	Macrotyloma uniflorum	Fabaceae
Red gram	Thuvareppayar	Cajanus cajan	Fabaceae
Green Pea	Green peas	Pisum sativum	Fabaceae
Soybean	Soyabean	Glycine max	Fabaceae
Tubers			
Arrow root	Koova	Maranta arundinaceae	Marantaceae
Chinese Potato	Koorka	Plectranthes rotundifolius	Labiatae
Taro	Chembu	Colocasia esculenta	Araceae
Elephant Foot Yam	Chena	Amorphophallus paeoniifolius	Araceae
Potato	Urulakizhangu	Solanum tuberosum	Solanaceae
Radish	Mullangi	Raphanus sativus	Brassicaceae
Sweet potato	Cheenikizhangu	Ipomoea batatas	Convolvulaceae
Turnip	Seemamullangi	Brassica rapa	Brassicaceae
Tannia(Xanthosoma)	Palchembu	Xanthosoma sagittifolium	Araceae
Tapioca	Maracheeni	Manihot esculenta	Euphorbiaceae
GreaterYam	Kachil	Dioscorea alata	Dioscoreaceae
Lesser Yam	Cherukizhangu	Dioscorea esculenta	Dioscoreaceae
White Yam	African Kachil	Dioscorea rotundata	Dioscoreaceae
Yam bean	Pachyrrhizus	Pachyrrhizus erosus	Fabaceae
Coleus	Korkka	Solenostemon rotundifolius	Lamiaceae
Vegetables			
Brinjal	Vazhuthana	Solanum melongena	Solanaceae
Tomato	Thakkali	Solanum lycopersicum	Solanaceae
Chilli	Mulaku	Capsicum annum	Solanaceae
Amaranth	Cheera	Amaranthus spp.	Amaranthaceae
Okra	Venda	Abelmoschus esculentus	Malvaceae
Bitter gourd	Paval	Momordica charantia	Cucurbitaceae
Bottle gourd	Churakka	Lagenaria siceraria	Cucurbitaceae
Snake gourd	Padavalam	Trichosanthes cucumerina	Cucurbitaceae
Ridge gourd	Peechanga	Luffa acutangula	Cucurbitaceae
Ash gourd	Kumbalam	Benincasa hispida	Cucurbitaceae
Cucumber	Vellari	Cucumis sativus	Cucurbitaceae
Water Melon	Thannimathan	Citrullus lanatus	Cucurbitaceae

Little gourd	Koval	Coccinia grandis	Cucurbitaceae
Sword bean	Valaringa	Canavalia gladiata	Fabaceae
French bean	Beans	Phaseolus vulgaris	Fabaceae
Beet root	Beet root	Beta vulgaris	Chenopodiaceae
Indian bean	Amara	Lablab purpureus	Fabaceae
Drumstick	Muringa	Moringa oleifera	Moringaceae
Musk melon	Thaikumbalam	Cucumis melo	Cucurbitaceae
Pumpkin	Mathan	Cucurbita moschata	Cucurbitaceae
Red pumpkin	Vellarimathan	Cucurbita maxima	Cucurbitaceae

Cool season vegetables

Cabbage	Muttakose	Brassica oleracea var. capitata	Brassicaceae
Carrot	Carrot	Daucus carota	Apiaceae
Cauliflower	Cauliflower	Brassica oleracea var. botrytis	Brassicaceae
Radish	Mullangi	Raphanus sativus	Brassicaceae
Onion	Ulli	Allium cepa	Liliaceae

Fruits

Banana	Vazha	Musa spp.	Musaceae
Bread fruit	Seemachakka	Artocarpus altilis	Moraceae
Bullock's heart	Malamunthiri	Annona reticulata	Annonaceae
Cashew	Kasuvandi	Anacardium occidentale	Anacardiaceae
Sweet-sop	Seethapazham	Annona squamosa	Annonaceae
Grapes	Munthiringa	Vitis vinifera	Vitaceae
Guava	Perakka	Psidium guajava	Myrtaceae
Indian Gooseberry	Nellikka	Phyllanthus embica	Phyllanthaceae
Jack	Chakka	Artocarpus heterophyllus	Moraceae
Jujube	Elantha	Zizyphus jujuba	Rhamnaceae
Lemon	Naranga	Citrus lemon	Rutaceae
Lime	Cherunaranja	Citrus aurantifolia	Rutaceae
Mandarin	Orange	Citrus reticulata	Rutaceae
Mango	Manga	Mangifera indica	Anacardiaceae
Mangosteen	Mangosteen	Garcinia mangostana	Clusiaceae
Papaya	Pappakka	Carica papaya	Caricaceae
Pineapple	Kaithachakka	Ananas comosus	Bromeliaceae
Pomegranate	Mathalam	Punica granatum	Punicaceae
Pomelo	Bamplimas	Citrus decumana	Rutaceae
Sapota	Sapota	Manilkara zapota	Sapotaceae
West Indian cherry	West Indian cherry	Malpighia punicifolia	Malpighiaceae

Spices & Condiments

Cardamom	Elam	Elettaria cardamomum	Zingiberaceae
Cinnamon	Karuvapatta	Cinnamomum zeylanicum	Lauraceae
Clove	Grampu	Syzygium aromaticum	Myrtaceae
Vanilla	Vanilla	Vanilla planifolia	Orchidaceae
Ginger	Inchi	Zingiber officinale	Zingiberaceae
Mango ginger	Manga inchi	Curcuma amada	Zingiberaceae
Nutmeg	Jathika	Myristica fragrans	Myristicaceae
Pepper	Kurumulaku	Piper nigrum	Piperaceae
Camboje	Kudampuli	Garcinia gummi-gutta var. gummi-gutta	Clusiaceae
Tamarind	Puli	Tamarindus indicus	Leguminosae
Turmeric	Manjal	Curcuma longa	Zingiberaceae

Chilli	Mulaku	Capsicum annum	Solanaceae
Coriander	Kothamalli	Coriandrum sativum	Apiaceae
Indian mustard	Kaduku	Brassica juncea	Brassicaceae
Cumin	Jeerakam	Cuminum cyminum	Apiaceae
Garlic	Veluthulli	Allium sativum	Liliaceae
Long Pepper	Thippali	Piper longum	Piperaceae
Cinchona	Cinchona	Cinchona officinalis	Rubiaceae
Allspice	Allspice	Pimenta dioica	Myrtaceae
Fennel	Perumjeerakam	Foeniculum vulgare	Apiaceae

Oil Seeds

Coconut	Thengu	Cocos nucifera	Arecaceae
Sesamum	Ellu	Sesamum indicum	Pedaliaceae
Groundnut	Nilakkadala	Arachis hypogaea	Fabaceae
Indian Mustard	Kaduku	Brassica juncea spp. juncea	Brassicaceae
Castor	Avanaku	Ricinus communis	Euphorbiaceae
Oil Palm	Ennappana	Elaeis guineensis	Arecaceae

Commercial Groups

Cashew	Kasuvandi	Anacardium occidentale	Anacardiaceae
Cotton	Paruthi	Gossypium sp	Malvaceae
Rubber	Rubber	Hevea Brasiliensis	Euphorbiaceae
Sugarcane	Karimbu	Saccharum officinarum	Poaceae

Beverages

Coffee	Kappi	Coffea spp.	Rubiaceae
Tea	Theyila	Camellia sinensis	Theaceae
Cocoa	Cocoa	Theobroma cacao	Sterculiaceae

Stimulants

Arecanut	Kamuku	Areca catechu	Arecaceae
Betel vine	Vettila	Piper betle	Piperaceae
Tobacco	Pukayila	Nicotiana tabacum	Solanaceae

Green Manure Crops

Gliricidia	Seemakonna	Gliricidia maculata	Fabaceae
Crotalaria(Striped)	Kilukki	Crotalaria mucronata	Fabaceae
Sunn hemp	Kattuchanambu	Crotalaria juncea	Fabaceae
Daincha	Daincha	Sesbania aculeata	Fabaceae
Calapogonium	Calapogonium	Calapogonium muconoides	Fabaceae
Kudzuvine	Kudzu payer	Pueraria javanica	Fabaceae
Wild indigo	Kozhinji	Tephrosia purpurea	Fabaceae
Subabul	Sabubal	Leucaena leucocephala	Fabaceae

Fodder Crops

Bermuda	Karuka	Cynodon dactylon	Poaceae
Napier	Napier	Pennisetum purpureum	Poaceae
Guinea	Kuthirappullu	Panicum maximum	Poaceae
Para	Parapullu	Brachiaria mutica	Poaceae
Tropical kudzu	Kudzu	Pueraria phaseoloides	Fabaceae

Trees

Teak	Thekku	Tectona grandis	Verbenaceae
------	--------	-----------------	-------------

Ebony	Karimaram	Diospyros ebenum	Ebenaceae
Jungle jack	Anjili/Aini	Artocarpus hirsutus	Moraceae
Poon	Kattupunna	Calophyllum polyanthum	Clusiaceae
Tree of Heaven	Perumaram	Ailanthus excelsa	Simaroubaceae
Sain/Laurel	Karimaruthu	Terminalia erenulata	Combretaceae
Kindal	Vellamaruthu	Terminalia paniculata	Combretaceae
Gurjun	Vella Ayani	Dipterocarpus indicus	Dipterocarpaceae
Iron wood tree	Kadamaram	Xylia zylocarpa	Mimosaceae
Venteak	Venthekkku	Lagerstroemia microcarpa	Lythraceae
Siris	Vaka	Albizia lebbeck	Fabaceae
Yellow teak	Manja Kadambu	Haldina cordifolia	Rubiaceae
Dita bark	Eezhilam pala	Alstonia scholaris	Apocynaceae
Ekadania	Mulluvenga	Bridelia squamosa	Euphorbiaceae
Mahagony	Mahagany	Switenia mahogani	Meliaceae
Indian rose wood	Eetty	Dalbergia latifolia	Fabaceae
Jack	Plavu	Artocarpus heterophyllus	Moraceae
Bead tree	Manjadi	Adenantha pavonina	Mimosaceae
Sandal	Chandanam	Santalum album	Santalaceae
Thambakam	Thambakam	Hopea parviflora	Dipterocarpaceae
Irul	Kadamaram	Xylia xylocarpa	Fabaceae
Thembavu	Thembavu	Terminalia tomentosa	Cambretaceae
Thorny bamboo	Mula	Bambusa arundinaceae	Poaceae
Mangium/Black wattle	Mangium	Acacia mangium	Fabaceae
Eucalyptus	Eucalyptus	Eucalyptus spp.	Myrtaceae
Casuarina	Kattadi	Casuarina equisetifolia	Casuarinaceae
Ailanthus	Matti	Ailanthus triphysa	Simaroubaceae
Alexadrian laurel	Punna	Calophyllum ionophyllum	Calophyllaceae
Indian kino tree	Venga	Pterocarpus marsupium	Fabaceae
Chadachi/Dhaman	Chadachi	Grewia tilifolia	Tiliaceae

Medicinal & Aromatic Plants

Black cutch	Karingali	Acacia catachu	Mimosaceae
Asparagus	Sathavari	Asparagus racemosus varjavanicus	Liliaceae
Brahmi	Neerbrahmi	Bacopa monnieri	Scrophulariaceae
Aparjit	Sankupushpam	Clitoria ternatea	Fabaceae
Indian borage	Njavara/Panikoorka	Coleus amboinicus	Lamiaceae
Nut grass	Muthanga	Cyperus rotundus	Cyperaceae
Sadovani	Velipparuthy	Pergularia daemia	Asclepiadaceae
Sarivan	Orila	Desmodium gangeticum	Fabaceae
Indian sarasaparilla	Narunandi	Hemidesmus indicus	Asclepiadaceae
Pennywort	Kudangal	Centella asiatica	Apiaceae
Kachura	Kacholam	Kaempferia galanga	Zingiberaceae
Neem	Veppu	Azadirachta indica	Meliaceae
Holybasil	Thulasi	Ocimum sanctum	Lamiaceae
Jaramala	Keezharnelli	Phyllanthus fraternus	Euphorbiaceae
Long Pepper	Thippali	Piper longum	Piperaceae
Desmodium	Moovila	Pseudarthria viscida	Fabaceae
Rauvolfia	Sarpagandhi	Rauvolfia serpentina	Apocynaceae
Garden Rue	Sathappu/Arutha	Ruta graveolens	Rutaceae
Sida	Kurumthotti	Sida rhombifolia	Malvaceae
Gulanca (Hindi Name)	Chittamruthu	Tinospora cordifolia	Menispermaceae
Antamul (Hindi Name)	Vallippala	Tylophora indica	Asclepiadaceae
Vettiver	Ramacham	Chrysopogon	Poaceae
Nirgandi (Hindi Name)	Karinochi	Vitex negundo	Verbenaceae

Asgand (Hindi Name) Baloon vine	Amukuram Uzhinja	Withania somnifera Cardiospermum halicacabum	Solanaceae Sapindaceae
Eucalyptus Lemon grass Palmarosa	Eucalyptus Inchipul Sambarapuller	Eucalyptus citriodora Cymbopogon flexuosus Cymbopogon martinii var. motia	Myrtaceae Poaceae Poaceae
Plumbago Indigo Sappan wood Resurrection lily Aromatic turmeric Snap ginger Black musli Holostemma Asoka Strychnine tree Chittadalotakam Koovalam Karinochi Kattarvazha Dantappala	Chethi koduveli Neela amari Pathimugham Chengazhinir kizhangu Kasturi manjal Chittaratha Nilappana Adapathiyar Asokam Kanjiram Chittadalotakam Koovalam Karinochi Kattarvazha Dantappala	Plumbago rosea Indigofera tinctoria Caesalpinia sappam Kaempferia rotunda Curcuma aromatica Alpinia calcarata Curculigo orchioides Holostemma adakodien Saraca asoca Strychnos nux-vomica Adathoda beddomei Aegle marmelos Vitex negundo Aloe vera Wrightia tinctoria	Plumbaginaceae Fabaceae Fabaceae Zingiberaceae Zingiberaceae Zingiberaceae Orchidaceae

VARIETIES RELEASED BY KERALA AGRICULTURAL UNIVERSITY / ICAR INSTITUTES (Rice Varieties tolerant to different biotic and abiotic stresses)

Trait	Varieties possessing the trait
Tolerance to BPH	Triveni, Matta triveni, Aruna, Remanika, Revathy, Krishnanjana, Bharathy, Jayathi, Aiswarya, Bhadra, Asha, Pavizham, Kanakam, Renjini, Pavithra, Panjami, Uma, Karishma, Nila.
Tolerance to Gall midge	Pavithra, Kanjana, Uma, Panchami
Tolerance to Leaf folder	Ahalya, Jayathi, Reshmi
Tolerance to Stem borer	Swarnaprabha, Kanchana, Aruna, Dhanu
Tolerance to GLH	Jayathi
Tolerance to Blast	Swarnaprabha, Kanchana, Kanakam, Jayathi, Renjini, Aiswarya, Neeraja
Tolerance to Sheath blight	Kanchana, Karthika, Aiswarya, Dhanu
Tolerance to drought	PTB 28, PTB 29, PTB 30
Tolerance to moisture stress	Harsha, Chingam
Tolerance to flood	Kottarakkara I
Tolerance to salinity	Vytttila 1, Vytttila 2, Vytttila 3, Vytttila 4, Vytttila 5
Tolerance to water logging	Mangala, Mashuri
Tolerance to acidity, iron toxicity and Sulphide injury	Karishma, Krishnanjana
Tolerance to iron toxicity & shallow flooding	Mangala, Mashuri, Karuna
Good grain quality	Ahalya
High protein content	PTB 23

VARIETIES OF OTHER CROPS RELEASED

COCONUT

Hybrid	Nut yield per palm/year(No.)	Copra content/nut gram/nut
Lakshaganga	108.3	194
Anandaganga	95.2	216
Keraganga	100.2	201
Kerasree	130.0	216
Kerasowbhagya	116.0	196

SPICES

a. Pepper

Variety	Special features	Average yield (Kg/ha)
Panniyur 1	Bold berries	1242
Panniyur 2	Tolerate shade	2570
Panniyur 3	Long spike, bold berries, prefers open condition	1953
Panniyur 4	Tolerates adverse climatic condition	1277
Subhakara	Tolerate adverse climatic condition	2352
Panniyur 6	Stable and regular yield, tolerates partial shade	2127
Panniyur 7	Stable and regular yield, tolerates partial shade	1410
Panniyur 9	Tolerant to drought	2520
Panchami	High yielding variety with excellent fruitset	2828
Sreekara	Adaptable to various climatic conditions	2677
Panniyur 5	Tolerant to Nursery diseases	1098

b. Cardamom

Variety	Special features	Average yield (Kg/ha)
PV1	Earliness in bearing, suited to all cardamom growing areas of Kerala, Karnataka and Tamil Nadu	380
PV2	Long bold capsules. Field tolerant to stem borer and relatively tolerant to thrips. More than 80% capsules over 7 mm.	916
PV3, PV5		

c. Turmeric

Variety	Average dry yield(t/ha.)	Curcumin
Kanthi	7.34	7.18
Sobha	5.74	7.39
Sona	4.02	7.11
Varna	4.16	7.87

d. Cinnamon - Sugandhini, Nithyasree, Navasree

CASHEW

Variety	Mean yield (kg/tree/year)
Anakkayam I	12.00
Madakkathara I	13.80
Kanaka	12.8
Dhana	10.66
Dharasree	15.02
Priyanka	16.90
Amrutha	18.35
Anagha	13.73
Akshaya	11.78
Madakkathara 2	17.00
Sulabha	21.90
Damodar	13.36
Raghav	14.65
Poornima	14.08
Sree	23.78

SUGARCANE

: Madhuri, Thirumadhuram, Madhurima, Madhumathi

VEGETABLES

Amaranthus	
Red varieties	: Kannara local, Arun, Krishnasree
Green varieties	: Mohini, Renusree
Okra	
Green varieties	: Kiran, Salkeerthi, Susthira
Red varieties	: Aruna
Bitter gourd	: Priya, Preethi, Priyanka
Snake gourd	: Kaumudi, Baby, Manusree, TA-19, TA-23
Cucumber	: Mudicode, Arunima, Soubhagya
Pumpkin	: Ambili, Suvarna, Saras
Ash gourd	: KAU local, Indu
Brinjal	: Surya, Swetha, Haritha, Neelima
Chilli	: Jwalasakhi, Jwalamukhi, Jwala, Ujwala, Anugraha, Vellayani
Athulya, Samrudhi	
Tomato	: Sakthi, Mukthi, Anagha, Vellayani Vijai
Vegetable cowpea	: KMV-1, Malika, Sharika, Vyjayanthi, Anaswara, Varun, Kairali, Bhagyalakshmi, Lola, Vellayani Jyothika
Winged Bean	: Revathy
Ridge gourd	: Haritham, Deepthi

OTHER CROPS

Cocoa	: CCRP1, CCRP2, CCRP3, CCRP4, CCRP5, CCRP6, CCRP7, CCRP8, CCRP9, CCRP10
Sesamum	: Kayamkulam I, Thilothama, Soma, Surya, Thilak, Thilathara, Thilarani
Ground nut	: Sneha, Snigdha
Cowpea	: Kanakamony, Krishnamony, Pournami, Shubhra, Hridya, Sreya
Black gram	: Syama, Sumanjana
Lemon grass	: OD 19, (Sugandhi)
Palmarosa	: ODP 1, ODP 2
Vetiver	: ODV 3
Thippali	: Viswam
Cinnamon	: ODC 130

Kacholam : Kasthuri, Rajani
 Guinea Grass : Haritha, Marathakom

TUBER CROPS

Tapioca : H97, H165, H226, Kalpaka, Nidhi, Vellayani Hraswa, Sree Jaya, Sree Vijaya, Sree Prakash, Sree Rekha, Sree Prabha, Sree Padmanabha
 Sweet Potato : H41, H42, Kanhangad, Sree Arun, Sree Varun, Sree Kanaka, Sree Bhadra, Sree Rethna, Varsha, Sree Vardhini, Sree Nandini
 Greater Yam : Indu, Sree Keerthi, Sree Roopa, Sree Karthika, Sree Shilpa
 Chinese Potato : Nidhi, Sree Dhara, Suphala
 Taro : Sree Reshmi, Sree Kiron, Sree Pallari
 Elephant Foot Yam : Sree Padma, Sree Athira, Gajendra
 Lesser Yam : Sree Latha, Sree Kala
 White Yam : Sree Priya, Sree Subhra, Sree Dhanya
 Mushroom : Ananthan

Newly released crop varieties from Kerala Agricultural University

Sl No	Category	Name of Crop	Name of Variety	
1	Field Crops (6 varieties)	Rice	KAU Pournami	
2			KAU Manu Ratna	
3			KAU Lavanya	
4			KAU Jyotsna	
5			KAU Supriya	
6			KAU Akshaya	
7	Vegetables (4 varieties)	Sambar Melon	KAU Vishal	
8		Salad Cucumber	K P C H 1	
9		Yard Long Bean	KAU Manjari	
10		Yard Long Bean	KAU Mithra	
11	Tuber crops (1 variety)	Tapioca	KAU Uthama	
12	Spices (11 varieties)	Cardamom	KAU PV3	
13			KAU PV5	
14			Pepper	Panniyur 9
15			Camboge	KAU Nithya
16			Ginger	KAU Chandra
17				KAU Chithra
18			Nutmeg	KAU Pullan
19				KAU Kochukudy
20				KAU Mundathanam
21				KAU Poothara
22				KAU Punnathanam
23	Medicinal plants (1 variety)	Plumbago	KAU Swathi	

MANURES & FERTILIZERS

(i) Nutrients in Organic Manures

	N	P2O5	K2O
Neem cake	5.0	1.0	1.5
Coconut cake	3.0	1.9	1.8
Groundnut cake	7.0	1.5	1.5
Gingelly cake	6.2	2.0	1.2

Castor cake	4.3	2.0	1.3
Mahua cake	2.5	0.8	1.8
Farm yard manure	1	0.5	1
Compost	0.5	0.4	0.8
Cowdung (fresh)	1.5	0.3	0.2
Biogas slurry (cowdung based)	1.6 - 1.8	1.1 - 2.0	0.8 - 1.2
Sheep manure	0.8 - 1.6	0.3 - 0.4	0.3 - 0.4
Poultry manure	1.2 - 1.8	1.4 - 1.8	0.8 - 0.9
Bone meal	3.5	21	--
Fish meal	4.1	3.9	0.3 - 1.5
Meat meal	11	1.5	0.6
Blood (dried)	11.5	--	0.6
Sunhemp	2.6	0.5	2.0
Daincha	3.3	0.7	1.30
Kolinji	3.20	0.3	1.30
Sesbania	2.7	0.5	2.2
Gliricidia	2.90	0.5	2.8
Paddy straw	0.36	0.08	0.71
Household ash	0.5 - 1.9	1.6 - 4.2	2.3 - 12.00
Coirpith Compost	1.26	0.06	1.20

. Composition of organic manures vary widely.

(ii) Nutrients in common fertilizers

Name of Fertilizer	N	P2O5	K2O
Ammonium Sulphate	20.6	--	--
Ammonium Nitrate	33.5	--	--
Diammonium Phosphate	18.0	46.0	--
Ammonium Phosphate Sulphate	16.0	20.0	--
Calcium Ammonium Nitrate	25.0	--	--
Urea	46.0	--	--
Super Phosphate	--	16.0	--
Rock Phosphate	--	28.4	--
Mussuriphos	--	18-20	--
Muriate of Potash	--	--	60

(iii) Quantities of fertilizers required to supply specified doses of nutrients

Rate of application (kg / ha)	Ammonium sulphate (20% N)	Urea (46% N)	Super Phosphate (18% P2O5)	Muriate of Potash (60% K2O)
10	50	22	56	17
20	100	43	111	33
30	150	65	167	50
40	200	87	222	67
50	250	109	278	83
60	300	130	333	100
70	350	152	389	117
80	400	174	444	133
90	450	196	500	150
100	500	217	556	167

FERTILIZER RECOMMENDATION FOR MAJOR CROPS

	N	P	K
1. PADDY (kg/ha)			
Upland (Modan)			
PTB 28, 29 and 30	40	20	30
High-yielding short duration varieties	60	30	30
Wet land (All regions)			
High-yielding short duration varieties	70	35	35
High-yielding medium duration varieties	90	45	45
Local varieties	40	20	20
H4	70	45	45
Mashuri	50	25	25
2. COCONUT (Adult palm) kg/palm/annum			
1. General recommendation			
(a) Average management	0.34	0.17	0.68
(b) Good Management	0.50	0.32	1.20
2. For reclaimed clayey soils (as in Kuttanad)	0.25	0.35	0.90
3. Red Loam Soils (Southern Kerala)	0.68	0.23	0.90
4. Hybrid and high yielding palm			
(a) For irrigated areas	1.00	0.50	2.00
(b) Rainfed	0.50	0.32	1.20
3. RUBBER			
From 1st year to 4th year :- 10:10:4:1.5 NPK Mg mixture at the following rates:			
3rd Month	225g / plant		
9th Month	450g / plant		
15th Month	450g / plant		
21st Month	550g / plant		
27th Month	550g / plant		
33rd Month	450g / plant		
39th Month	450g / plant		
From 5th year till tapping begins			
12:12:12 NPK Mixture @ 125 kg / ha during April - May and September - October (Where mulching was practiced during initial years)			
15:10:6 NPK mixture @ 200 kg / ha during April - May and September - October (Where mulching was not practiced during initial years)			
Mature rubber under tapping			
10:10:10 NPK Mixture @ 300 kg / ha or 900 g / plant during April - May as single dose or in 2 split doses during April - May and Sep - Oct			
or 15:15:15 NPK Mixture @ 200 kg / ha			
or 17:17:17 NPK Mixture @ 175 kg / ha			
or 19:19:19 NPK Mixture @ 160 kg / ha			
4. ARECANUT	N	P	K
Adult palm (gram per year)	100	40	140
5. TAPIOCA (kg per hectare)			
Improved	100	100	100
Local	50	50	50

6.	SWEET POTATO (kg / ha)	75	50	75
7.	SESAMUM (kg / ha.)	30	15	30
8.	GROUNDNUT (kg / ha)	10	75	75
9.	BANANA (g/plant)			
	Nendran (irrigated)	190	115	300
	Palayamkoda (Rainfed)	100	200	400
	Other varieties according to soil fertility	160-200	160-200	320-400
10.	PINEAPPLE -			
	(g/plant/year)	8	4	8
	(kg/ha/year)	320	160	320
11.	MANGO (g/tree/year) for trees over 10 years	500	360	750
12.	SUGARCANE (kg/ha)			
	Pandalam and Thiruvalla area	165	82.5	82.5
	Chittoor area	225	75	75
	Newly-cleared forest area	115	75	90
13.	PEPPER (g/vine/year)	50	50	150
14.	GINGER (kg/ha)	75	50	50
15.	TURMERIC (kg/ha)	30	30	60
16.	NUTMEG (g/tree/year) from 15th year onwards	500	250	1000
17.	CLOVE (g/tree/year) from 15th year onwards	300	250	750
18.	CARDAMOM (kg/ha)	75	75	150
19.	CASHEW (g/tree/year)	750	325	750
20.	COCOA (g/plant/year)			
	For plants yielding less than 50 fruits per year	100	40	140
	For plants yielding more than 50 fruits	200	80	280
21.	COLOCASIA (kg/ha)	80	25	100
22.	AMORPHOPHALLUS (kg/ha)	100	50	150
23.	DIOSCOREA (kg/ha)	80	60	80

Source: Package of Practices Recommendation, 'Crops' - 2007, KAU

VERMI COMPOST

Vermi-technology is a process by which all types of biodegradable wastes such as farm wastes, kitchen wastes, market wastes, bio-wastes of agro-based industries, livestock wastes etc. are converted to nutrient rich vermicompost by using earthworms as biological agents. Vermicompost contains major and minor nutrients in plant-available forms, enzymes, vitamins and plant growth hormones. *Eudrillus eugineae* has been identified as the best species of earthworm for vermi-technology under Kerala conditions.

Vermicomposting of farm wastes: Pits of size 2.5m length, 1m breadth and 0.3m depth are taken in thatched sheds with sides left open. The bottom and sides of the pit are made hard by compacting with a wooden mallet. At the bottom of the pit, a layer of coconut husk is spread with the concave side upward to ensure drainage of excess water and for proper aeration. The husk is moistened and above this, biowaste mixed with cowdung in the ratio of 8:1 is spread up to a height of 30cm above the ground level and water is sprinkled daily. After the partial decomposition of wastes for 7 to 10 days, the worms are introduced @ 500 to 1000 numbers per pit. The pit is covered with coconut fronds. Moisture is maintained at 40 to 50 %. When the compost is ready, it is removed from the pit along with the worms and heaped in shade with ample light. The vermicompost produced has an average nutrient status of 1.5% N, 0.4% P₂O₅ and 1.8% K₂O with pH ranging from 7.0 to 8.0.

COIR PITH COMPOSTING

Select a shaded place of 5m x 3m dimension and level it after removing weeds. First spread 100 kg coirpith uniformly. Spread 300g (one bottle or cover) of *Pleurotus* spawn on this and cover this with a second layer of 100 kg

coirpith. On the surface of the second layer, spread 1 kg urea uniformly. Repeat this sandwiching process of one layer of coirpith with spawn followed by another layer of coirpith with urea up to 1m height. Sprinkle water if necessary to keep the heap moist. Allow the heap to decompose for one month.

The coirpith is converted into good manure after 30-40 days and the lignin content is reduced from 30% to 40%. Another significant change is the lowering down of C:N ratio from 112:1 to 24:1. This coirpith compost contains macronutrients as well as micronutrients. It has the unique property of absorbing and retaining moisture to about 500-600 %. It improves the water infiltration rate and hydraulic conductivity of soil.

BIO-FERTILIZERS

Some of the commonly used bio-fertilizers are

1. Rhizobium (Bradyrhizobium and Azorhizobium)

It induces better root nodulation and stem nodulation in inoculated plants and thereby brings down the requirement of nitrogen fertilizer for the cultivation of pulses, oil seeds and legume green manures. Method of application is seed treatment.

2. Azotobacter

Suitable only for upland crops like vegetables, tapioca, plantation and orchard crops.

3. Azospirillum

It is suitable for both upland and wetland conditions. It induces better root formation in inoculated plants. Recommended for root induction in polybag-raised seedlings of plantation and orchard crops. Method of application is seed treatment, seedling root dip and soil application.

4. Blue green algae (BGA)

Mainly recommended for wetland rice cultivation. Not feasible in acidic soils with pH below 6.0. Applied by direct broadcasting in the rice fields @ 10 kg/ha one week after transplanting.

5. Azolla

It is suitable for wetland rice cultivation. The required quantity of azolla will have to be raised in the farmers field itself. Method of Application : apply @ 10t/ha before transplanting the rice seedlings at the time of ploughing.

6. Phosphate solubilising bacteria and fungi

Recommended mainly for upland crops raised in neutral and slightly alkaline soils.

Enables the efficient utilization of cheaper sources of phosphatic fertilizers such as rock.

phosphate in neutral and alkaline soils. Method of application : Seed treatment and direct application.

7. Vesicular Arbuscular Mycorrhiza (VAM/AM)

Vesicular arbuscular mycorrhiza is mostly recommended for upland especially for raising container and tissue culture plantlets and transplanted crops. Also induces better resistance against certain soil borne plant pathogens. It is given as soil application.

APPLICATION TECHNIQUES OF BIOFERTILIZERS

1. Seed treatment

Five hundred grams of commercially available inoculum will be required for treatment of seeds for one hectare area. For this, thick slurry of the carrier-based inoculum is initially prepared by mixing 500 g of the inoculum in 1.25 litres of water. The stickiness of biofertilizer on the seed surface can be significantly improved by using 10% jaggery solution or 5% sugar solution supplemented with 40% boiled and cooled gum arabic solution or rice-gruel water. The required quantity of seed material is then gently mixed with this slurry without damaging the seed coat. The treated seeds are spread evenly over a gunny bag and dried in shade and sown immediately in moist soil. Under no circumstances, the treated seeds are exposed to direct sunlight for a longer period of time since the UV rays of solar radiation will significantly reduce the population of inoculated bacteria on seed surface.

2. Seedling treatment

This method of application is mainly recommended for transplanted crops. In this procedure, the roots of seedling are dipped in loose water slurry of the biofertilizer (500 g in 2.5 litres of water) for 20 minutes, prior to transplanting.

3. Soil application

Soil application is generally recommended for all types of biofertilizers except Rhizobium, Bradyrhizobium and Azorhizobium. The method is to apply the biofertilizer after mixing with dried FYM, compost or vermicompost @ 1:25. For crops of six months duration, the recommended dose is 1-2 kg/ha. This can be increased to 2-4 kg/ha for crops with more than six months duration. For perennial crops, 10 to 25 g of biofertilizer is to be applied in the root zone during the first year and 25 to 50 g during subsequent years. This can be done at the time of sowing, transplanting or during intercultivation.

Source : Package of practices recommendations ; 'Crops'-2007; KAU.

SPACING RECOMMENDATIONS AND PLANT POPULATION OF IMPORTANT CROPS IN KERALA

Crop		Spacing
1. Rice - Virippu	Medium duration	- 20 x 15 cm
	Short duration	- 15 x 10 cm
Mundakan	Medium duration	- 20 x 10 cm
	Short duration	- 15 x 10 cm
Puncha	Medium duration	- 20 x 10 cm
	Short duration	- 15 x 10 cm
2. Ragi		- 25 x 15 cm
3. Maize		- 60 x 25 cm
4. Sorghum		- 45 x 15 cm
5. Cowpea		
a. for grain & dual purpose		
	i. Dibbling	- 25 x 15 cm
b. for vegetable type		
	i. Bush	- 30 x 15 cm
	ii. Trailing	- 2 x 2 cm
7. French bean		- 30 x 20 cm
8. Green pea		- 15-20 x 10 cm
9. Amorphophallus		- 90 x 90 cm
10. Colocasia		- 60 x 45 cm
11. Greater yam (Kachil)		- 1 m x 1 m
12. Lesser yam (Nanakizhangu)		- 75 x 75 cm
13. Sweet potato	Ridges	- 60 x 15-20 cm
	Mounds	- 75 x 75 cm
14. Tapioca	Branching type	- 90 x 90 cm
	Non branching type	- 75 x 75 cm
15. Cashew	1. Poor soil	- 7.5 x 7.5 m
	2. Rich & deep soil & Sandy coastal area	- 10 x 10 m
16. Sugarcane	Short duration	- 75 x 75 cm
	Medium duration	- 90 x 90 cm
17. Coconut	Triangular method	- 7.6 m
	Square	- 7.6 to 9 m
	Single hedge	- 9 x 5 m
	Double hedge	- 5 x 5 m in rows 9m between pairs of rows.
18. Groundnut		- 15 x 15 cm
19. Oil palm		- 9 m
20. Cardamom		- 1.8 m x 0.60 m
21. Cinnamon		- 2 x 2 m
22. Clove		- 6 x 6 m
23. Vanilla		- 1.8 x 2.7 m
24. Ginger		- 20 x 20 cm to 25 x 25 cm
25. Mango Ginger		- 25 x 30 cm

26. Nutmeg	-	8 x 8
27. Pepper	-	3 x 3 m
28. Turmeric	-	25 x 25 cm
29. Kudampuli		
a. Graft	-	4 x 4 m
b. Seedling	-	7 x 7 m
30. Tamarind	-	10 x 10 m
31. Arecanut	-	2.7 x 2.7 m
32. Coffee		
a. Tall Arabica	-	2.1 x 2.1 m
b. Semi dwarf	-	1.8 x 1.8 m
c. Dwarf	-	1.5 x 1.5 m
d. Hybrid	-	2.5 x 2.5 m
e. Robusta	-	3 x 3 m
33. Tea		
a. Up & down	-	1.2 x 1.2 m
b. Contour planting	Single hedge	- 1.2 x 0.75 m
c. Contour planting	Double hedge	- 1.35 x 0.75 x 0.75 m
34. Tobacco	-	85 x 85 cm
35. Okra (Bindhi)	-	60 x 45 cm
36. Coleus	-	30 x 15 cm
37. Bitter gourd	-	2 x 2 m
38. Snake gourd	-	2 x 2 m
39. Cucumber	-	2 x 1.5 m
40. Water melon	-	3 x 2 m
41. Bottle gourd	-	3 x 3 m
42. Pumpkin	-	4.5 x 2 m
43. Ash gourd	-	4.5 x 2 m
44. Brinjal		
a. Less spreading varieties	-	60 x 60 cm
b. Spreading varieties	-	75 - 90 x 60 cm
45. Chilli		
a. Less spreading varieties	-	45 x 45 cm
b. Spreading varieties	-	75 x 45 - 60 cm
46. Tomato	-	60 x 60 cm
47. Cabbage	-	45 x 45 cm
48. Cauliflower	-	60 x 45 cm
49. Carrot	-	45 x 10 cm
50. Beet root	-	45 x 15-20 cm
51. Radish	-	45 x 10 cm
52. Potato	-	50-60 x 15-20 cm
53. Garlic	-	15 x 8 cm
54. Winged bean	-	1.25 x 0.5 m
55. Dolichos bean		
a. Pole varieties	-	1.25 x 0.75 m
b. Bush varieties	-	60 x 15 cm
56. Cluster bean	-	45-60 x 20-30 cm
57. Sword bean		
a. Pole type varieties	-	4 x 3 m
b. Bush type varieties	-	60 x 60 cm
58. Clove bean	-	100 x 60 cm
59. Little gourd	-	4 x 3 m
60. Smooth gourd	-	2 x 2 m
61. Ridge gourd	-	2 x 2 m
62. Bell pepper	-	60 x 30 cm
63. Drumstick	-	4 x 4 m

64. Indian Spinach	-	1 x 0.6 m
65. Water leaf	-	30 x 10 cm
66. Curry leaf	-	4 x 4 m
67. Banana	-	2 x 2 m
68. Indian Gooseberry	-	8 x 8 m
69. Jack	-	12-15 m
70. Mandarin Orange	-	7 - 8 m
71. Mango	-	9 m
72. Papaya	-	2 x 2 m
73. Pineapple		
a. Kew	-	70 x 30 cm
b. Mauritius	-	45 x 30 cm
74. Sapota	-	7 - 8 m
75. West Indian Cherry	-	6 m

SEED RATE FOR IMPORTANT CROPS OF KERALA

1. Rice	Transplanting	-	60 - 85 kg/ha
	Broad casting	-	80 - 100 kg/ha
	Dibbling	-	80 - 90 kg/ha
2. Maize		-	20 kg/ha
3. Ragi	Direct sown	-	5 kg/ha
	Transplanted crop	-	4-5 kg/ha
4. Sorghum		-	12-15 kg/ha
5. Blackgram -	Pure crop	-	20 kg/ha
	Mixed crop	-	6 kg/ha
6. Cowpea			
1. For vegetable type			
	a. Bush	-	20 - 25 kg/ha
	b. Trailing	-	4 - 5 kg/ha
2. For grain and dual purpose			
	a. Broadcasting	-	60 - 65 kg/ha
	b. Dibbling	-	50 - 60 kg/ha
7. Green gram	Pure crop	-	20 - 25 kg/ha
	Mixed crop	-	6 kg/ha
8. Green pea		-	60 kg/ha
9. Horse gram		-	25 - 30 kg/ha
10. Red gram			
	Pure crop	-	15 - 20 kg/ha
	Mixed crop	-	6 - 7 kg/ha
11. Amorphophallus		-	9 -12 tonnes/ha
12. Colocasia		-	800-1200 kg/ha
13. Greater yam (Kachil)		-	3000-3700 kg/ha
14. Lesser yam (Nanakizhangu)		-	1800 - 2700 kg/ha
15. Sweet potato		-	80 kg tubers/ha
16. Tapioca		-	2000 stems/ha
17. Rubber		-	450 - 500 plants/ha
18. Ground nut			
	Pure crop	-	100 kg kernels/ha
	Inter crop in coconut	-	80 kg kernel/ha
	Inter crop in Tapioca	-	40 - 50 kg kernel/ha
19. Sesame		-	4 - 5 kg/ha
20. Mango ginger		-	1500 kg/ha
21. Ginger		-	1500 kg/ha
22. Turmeric		-	2000 - 2500 kg/ha

23. Betel vine	-	20000 to 25000 cuttings/ha
24. Okra	-	7 - 8.5 kg/ha
25. Bitter gourd	-	5 - 6 kg/ha
26. Coleus	-	75-100 kg tubers/ha
27. Snake gourd	-	3 - 4 kg/ha
28. Cucumber	-	0.5 - 0.75 kg/ha
29. Watermelon	-	1 - 1.5 kg/ha
30. Bottle gourd	-	3 - 4 kg/ha
31. Pumpkin	-	1 - 1.5 kg/ha
32. Ash gourd	-	0.75 - 1 kg/ha
33. Brinjal	-	370 - 500 g/ha
34. Chilli	-	1 kg/ha
35. Tomato	-	400 g/ha
36. Cabbage	-	500 - 750 g/ha
37. Cauliflower	-	600 - 750 g/ha
38. Carrot	-	5 - 6 kg/ha
39. Beet root	-	7 - 8 kg/ha
40. Radish	-	7 - 8 kg/ha
41. Potato	-	1000 - 2000 kg seed tuber/ha
42. Garlic	-	500 kg of cloves/ha
43. Winged bean	-	15 - 20 kg/ha
44. Cluster bean	-	10 -12 kg/ha
45. Clove bean	-	6 - 7 kg/ha
46. Smooth gourd	-	2.5 - 3 kg/ha
47. Ridge gourd	-	2.5 - 3 kg/ha
48. Bell pepper	-	400 - 600 g/ha

CONVERSION RATES BETWEEN RAW MATERIALS AND PROCESSED PRODUCTS

Paddy	Rice	Cleaned 2/3 by weight of paddy
Groundnut	Kernels to nuts in shell	70 percent
	Oil to nuts in shell	28 percent
	Oil to Kernels crushed	40 percent
	Cake to Kernels crushed	60 percent
Sesamum	Oil to seeds crushed	40 percent
	Cake to seeds crushed	60 percent
Coconut	Copra to nuts	6,773 nuts gives one tonne of copra (average), presently it is 7250-7500 nuts due to mite attack
	Cake to copra	38 percent
Pepper	Green to dry	21-39 percent by weight
Sugarcane	Gur from cane	10 percent
	Crystal sugar from gur	62.4 percent
	Crystal sugar from cane	9.9 percent
	Molasses from cane	3.5 percent
Cashew	Cashew Kernel	25 percent of nuts
Arecanut	Husked Champan to unhusked	35 percent by weight
Supari	(Processed tender nut to unhusked champan)	12 percent
	Tapioca	Starch
Turmeric	Cured to raw	
	(Dry 17-25% of the raw stuff)	16-20 percent of the weight
Ginger	Dry Ginger	21-30 percent by weight
Cocoa	Pod to wet beans	40 percent by weight
	Wet beans to dried beans	35-40 percent by weight

Coffee	Robusta-Berries to clean coffee	4.5 to 3.6:1
	Wet beans to dried beans	5.0 to 3.3:1
Cardamom	Green to dry	25-35 percent
Oil Palm	Palm Oil	20% by weight of Bunch
Soyabean seed	Oil to soyabean seed crushed	18 percent
	Meal to soyabean seed crushed	73 percent
	Hull from soyabean seed crushed	8 percent
Neem Seed	Oil to kernel crushed	45-50 percent
Cake to kernel crushed		50-55 percent

Source : Facts & Figures of Agriculture in Kerala (August 2005)

CONVERSION FACTORS FOR COCONUT

A. Number of Coconuts to a tonne of Copra:

Kerala	6,250 to 6,850 (at present it is 7250-7500 nuts due to mite attack)
Andhra Pradesh	8,820
Tamil Nadu	7,000
Laccadives	12,000

B. Copra yield from coconut in different months in Kerala at 6% moisture level/1000 nuts

January	163 kg
February	181 kg
March	178 kg
April	176 kg
May	179 kg
June	165 kg
July	152 kg
August	139 kg
September	147 kg
October	148 kg
November	155 kg
December	158 kg

C. Nuts to shell, Coconut water etc 1000 nuts

114 kg shell
100 litres of coconut water
35 kg of charcoal

D. Coconut Oil from Copra

Chekkus	58-60%
Rotaries	62-63%
Expellers	63-65%

E. Ball copra from coconut (per 1000 nuts)

1.5 tonne (grade 1)
1.3 tonne (average)

F. Dessicated coconut (per 1000 nuts)

1 tonne of DC

G. Cake yield as percentage of copra crushed

Chekkus	38%
Rottaries	36%
Expellers	34%

H. Coconut to Fibre (per 1000 nuts)

Kerala	81.8 kg
Andhrapradesh	68.3 kg
Tamilnadu	90.0 kg
Karnataka	81.9 kg
Others	56.9 kg

I. Composition of Coconut (Husked)

Shell	27.9% (23.5 to 32.8)
Kernel	55.2% (48.2 to 62.0)
Water	17.0% (8.2 to 25.1)

J. Composition of Standard Copra

Moisture	6%
Oil	68 to 71%
Free Fatty Acids	2%

Composition	Kernel%	Copra%	Cake%
Moisture	46.3	5.8	10.7
Protein	4.1	8.9	19.1
Fat	37.3	67.0	11.1
Carbohydrates	7.9	12.4	40.9
Crude Fibre	3.4	4.1	14.1
Ash	1.0	1.8	4.1

K. Fatty Acid Composition of Coconut Oil

Saturated Fatty Acids	Un-Saturated Fatty Acids
Lauric Acid	Palmitoleic Acid
Caprylic Acid	Oleic Acid
Myristic Acid	Linoleic Acid
Straric Acid	Arachidonic Acid
Arachidic Acid	

L. Coir pith per 10000 husk

2 tonnes

M. Charcoal yield from shell (per 3 tonnes of shell)

1 tonne

N. Processed coconut cream/1000 coconut

200 kg cream

O. Coconut Vinegar (per 100 litres coconut water)

110 litre vinegar

AGMARK CERTIFICATION

'Agmark' is a Quality Certification Mark given to products to assure the scientifically laid down quality standards.

Products commonly certified under AGMARK

- Honey
- Ghee, Butter
- Chillies, Turmeric, Curry Powder, Garam Masalas, Cardamom, Cumin, Coriander and other curry powders.
- Vegetable Oils
- Spices
- Wheat, Atta, Maida, Suji, Besan, Pulses and many more items required by customers.

Certificate of Authorisation

It is given to the packers authorising them to grade their commodity under AGMARK. Period of Validity will be 5 years. For granting new certificate of authorisation separate application for each commodity should be produced.

Documents to be given along with application

1. Sketch of the premises:-
2. Declaration regarding
  - i. Memorandum of Association, Address proof, Name of the commodity to be graded, Period for which the applicant had been in business, Sacher's of the product, copy of the test report an authorised laboratory.
  - ii. Proprietorship/Partnership etc,
  - iii. Ownership of the premises
  - iv. Ownership of trade brand label
  - v. Use of good grade quality containers for packing commodities.

All declarations has to given in five rupees stamp label attested by notary public.

3. A copy of licence from Panchayat/Municipality.
4. Bank reference:- Letter from the bank regarding the transaction fo the packer with the bank.
5. List of machineries.
6. Specimen signature of 2 authorised persons attested by the proprietor/managing partner.
7. Medical fitness certificate of employee.
8. Specimen copy and sketch of trade brand label

For more details contact :-

Deputy Agricultural Marketing Advisor, Directorate of Marketing and Inspection, Wellington Island, Kochi - 682 003, or State Agmark Grading Laboratories.

വിള ഇൻഷുർ പദ്ധതി

വിളകളുടെ ഇൻഷുർ ചെയ്യാവുന്ന പ്രായപരിധി, പ്രീമിയം, നഷ്ടപരിഹാര തോത്

നമ്പർ	വിളകൾ	ഇൻഷുർ ചെയ്യാൻ ശേഷം വിളകളുടെ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ എണ്ണം/ വിസ്തീർണ്ണം	വിള ഇൻഷുർ ചെയ്യാൻ വേണ്ട പ്രായം	അടയ്ക്കേണ്ട പ്രീമിയം	നഷ്ടപരിഹാര തോത്
1	തെങ്ങ്	10 എണ്ണം	ഒരാണ്ടിൽ കുറഞ്ഞത് 30 നാളികേരമെങ്കിലും കായ്ഫലം നൽകുന്ന തെങ്ങുകൾ	തെങ്ങൊന്നിന് ₹2 ഒരു വർഷത്തേക്ക് (3 വർഷത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചുചാൽ തെങ്ങൊന്നിന് ₹5)	തെങ്ങൊന്നിന് ₹2000
2	കുമ്പക്	10 മരങ്ങൾ	കായ്ഫലമുള്ളത്	ഒരു മരത്തിന് ഒരു വർഷത്തേക്ക് ₹ 1.50 3 വർഷത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചുചാൽ മരമൊന്നിന് ₹3	1 മരത്തിന് ₹200
3	റബ്ബർ	25 എണ്ണം	കറയെടുക്കുന്ന മരങ്ങൾ	ഒരു മരത്തിന് ഒരു വർഷത്തേക്ക് ₹ 3 3 വർഷത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചുചാൽ ₹7.50	1 മരത്തിന് ₹ 1000
4	കശുമാവ്	5 മരങ്ങൾ	കായ്ഫലമുള്ളത്	ഒരു മരത്തിന് ഒരു വർഷത്തേക്ക് ₹ 3 3 വർഷത്തേക്ക് ₹ 7.50	1 മരത്തിന് ₹ 750
5	വാഴ (എ) ഏത്തൻ, കപ്പ (ബി) ഞാലിപ്പൂവൻ (സി) മറ്റിനങ്ങൾ	10 എണ്ണം	നട്ട് കഴിഞ്ഞ് ഒരു മാസം മുതൽ 5 മാസം വരെ	ഒരു വാഴയ്ക്ക് ₹ 3	(എ) കുലയ്ക്കാത്തതിന് ₹150 (ബി) കുലയ്ക്കാത്തതിന് ₹100 (സി) കുലയ്ക്കാത്തതിന് ₹50 (എ) കുലച്ചതിന് ₹300 (ബി) കുലച്ചതിന് ₹200 (സി) കുലച്ചതിന് ₹ 75
6	മരച്ചീനി	0.02 ഹെക്ടർ	നട്ടുകഴിഞ്ഞ് ഒരു മാസത്തിനുശേഷം അഞ്ചുമാസം വരെ	0.02 ഹെക്ടറിന് ₹3	ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 10000

7	കൈതച്ചക്ര	0.02 ഹെക്ടർ	നട്ടുകഴിഞ്ഞ് ഒരു മാസത്തിനു ശേഷവും ആറ്റുമാസത്തിനകവും	ഒരു താങ്ങു മരത്തിലുള്ളത്	0.02 ഹെക്ടറിന് ₹ 37.50	ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 50000
8	കരുമുളക്	15 താങ്ങു മരങ്ങളിൽ ഉള്ളവ	കായ്ച്ച തുടങ്ങിയവ	ഒരു താങ്ങു മരത്തിലുള്ളതിന് ഒരു വർഷത്തേക്ക് ₹ 1.50 മൂന്നു വർഷത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചടച്ചാൽ ₹ 3	ഒരു താങ്ങു മരത്തിലും ഉള്ളതിന് ₹ 200 വീതം	
9	ഏലം	1 ഹെക്ടർ	കായ്ഫലമുള്ളത്	ഒരു വർഷത്തേക്ക് ഹെക്ടറിന് ₹ 1500 മൂന്നു വർഷത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചടച്ചാൽ ₹ 3750	ഹെക്ടർ ഒന്നിന് ₹ 60000	
10	ഇഞ്ചി	0.02 ഹെക്ടർ	നട്ട് ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞ് 5 മാസം വരെ	0.02 ഹെക്ടറിന് ₹ 15	ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 80000	
11	മഞ്ഞൾ	0.02 ഹെക്ടർ	നട്ട് ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞ് 3 മാസം വരെ	0.02 ഹെക്ടറിന് ₹ 15	ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 60000	
12	കാപ്പി	10 മരങ്ങൾ	കായ്ഫലമുള്ളത്	ഒരു ചെടിക്ക് ഒരു വർഷത്തേക്ക് ₹ 1.50 മൂന്നു വർഷത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചടച്ചാൽ ₹ 3	ഒരു മരത്തിന് ₹ 350	
13	തേയില	1 ഹെക്ടർ	ഇലയെടുത്ത തുടങ്ങിയ ചെടികൾ	ഹെക്ടറൊന്നിന് ഒരു വർഷത്തേക്ക് ₹ 1500 3 വർഷത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചടച്ചാൽ ₹ 3750	ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 70000 ഇൻഷുർ ചെയ്തതിന്റെ 10% മോ, 2 ഹെക്ടറോ ഏതാനോ കറവ് അതിന് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാവുന്നതാണ്	
14	കൊക്കോ	5 എണ്ണം	കായ്ഫലമുള്ളത്	ഒരു വർഷത്തേക്ക് ഒരു മരത്തിന് ₹ 1.50 മൂന്നുവർഷത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചടച്ചാൽ ₹ 3	ഒരു മരത്തിന് ₹ 300	

15	നിലകടല	0.1 ഹെക്ടർ	നട്ടുകഴിഞ്ഞ് ഒരു മാസത്തിനുശേഷം രണ്ടുമാസത്തിനുശേഷം	0.1 ഹെക്ടർ	0.1 ഹെക്ടറിന് ₹ 37.50	ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 12000
16	എള്ളു്	0.1 ഹെക്ടർ	വിതച്ചു് ഒരാഴ്ച കഴിഞ്ഞ് ഒരു മാസം വരെ	0.1 ഹെക്ടർ	0.1 ഹെക്ടറിന് ₹ 37.50	ഹെക്ടർ ഒന്നിന് ₹ 12500
17	പച്ചക്കറി (പന്തലുള്ളവയും, പന്തലില്ലാത്തവയും)	0.04 ഹെക്ടർ	നട്ട് ഒരാഴ്ച കഴിഞ്ഞ് ഒരു മാസം വരെ	0.04 ഹെക്ടർ	10 സെന്റിന് ₹ 10	പന്തലില്ലാത്തവയ്ക്ക് ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 25000 പന്തലുള്ളവയ്ക്ക് ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 40000
18	ജാതി	5 എണ്ണം	കായ്ഫലമുള്ളത്	5 എണ്ണം	ഒരു വർഷത്തേയ്ക്ക് ഒരു മരത്തിന് ₹ 3 3 വർഷത്തേയ്ക്ക് ഒന്നിച്ചടച്ചാൽ ₹ 7.50	₹ 3000 ഒരു മരത്തിന്
19	ഗ്രാമ്പൂ	5 എണ്ണം	കായ്ഫലമുള്ളത്	5 എണ്ണം	ഒരു വർഷത്തേയ്ക്ക് ഒരു മരത്തിന് ₹ 3 3 വർഷത്തേയ്ക്ക് ഒന്നിച്ചടച്ചാൽ ₹ 7.50	₹ 1000 ഒരു മരത്തിന്
20	വെറ്റില	1 സെന്റ്	വീളവെട്ടിച്ച് ആരംഭിച്ചത്	1 സെന്റ്	ഒരു വർഷത്തേയ്ക്ക് സെന്റൊന്നിന് ₹ 7.50	സെന്റൊന്നിന് ₹ 1000
21	പയർ വർഗ്ഗങ്ങൾ	0.10 ഹെക്ടർ	നട്ട് രണ്ടാഴ്ച കഴിഞ്ഞ് 1½ മാസം വരെ	0.10 ഹെക്ടർ	0.10 ഹെക്ടറിന് ₹ 19	ഹെക്ടറിന് ₹ 10000
22	കിഴങ്ങു വർഗ്ഗങ്ങൾ (ചേന, മധുരകിഴങ്ങ്)	0.02 ഹെക്ടർ	നട്ട് ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞ് 3 മാസം വരെ	0.02 ഹെക്ടർ	(എ) ചേനകൃഷിക്ക് 7.50/- (ബി) മധുരകിഴങ്ങ് കൃഷിക്ക് 4.50/-	ചേന ഹെക്ടറിന് ₹ 35000 മധുരകിഴങ്ങ് ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 15,000
23	കുരിമ്പ്	0.10 ഹെക്ടർ	നട്ട് ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞ് 3 മാസം വരെ	0.10 ഹെക്ടർ	0.10 ഹെക്ടറിന് 90/-	ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 50000
24	പുകയില	0.02 ഹെക്ടർ	നട്ട് രണ്ടാഴ്ച കഴിഞ്ഞ് 2 മാസം വരെ	0.02 ഹെക്ടർ	0.02 ഹെക്ടറിന് 3/-	ഹെക്ടറൊന്നിന് ₹ 20000

25	നെല്ല്	0.10 ഹെക്ടർ	നട്ട് അല്ലെങ്കിൽ വിതച്ച് 15 ദിവസം കഴിഞ്ഞ് 45 ദിവസം വരെ	0.10 ഹെക്ടറിന് 25/-	45 ദിവസത്തിനകമുള്ള വിളകൾക്ക് ഹെക്ടറിന് 15000 45 ദിവസത്തിനുശേഷമുള്ള വിളകൾക്ക് ഹെക്ടറിന് 35000 (ക്വീട്രോഗമ്പാഡ കൃഷി ഭവനിൽ അറിയിച്ച് വേണ്ട നടപടികൾ എടുത്തതി നു ശേഷവും നഷ്ടമുണ്ടായാൽ മാത്രമേ നഷ്ടപരിഹാര തുകയ്ക്ക് അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ
26	മാവ്	5 മരങ്ങൾ	കായ്ഫലം ഉള്ളത്	ഒരു മരത്തിന് ഒരു വർഷത്തേക്ക് 10 രൂപ 3 വർഷ തേക്ക് ഒന്നിച്ചപ്പോൾ മരമാണിന് 25 രൂപ	10 വർഷം വരെ പ്രായമുള്ള മരങ്ങൾക്ക് 1 മരത്തിന് 1000 രൂപ 10 വർഷത്തിനുശേഷം പ്രായമുള്ള മരങ്ങൾക്ക് 1 മരത്തിന് 2000 രൂപ
27	ചെറുധാന്യങ്ങൾ	0.1 ഹെക്ടർ	വിതച്ച് 15 ദിവസം കഴിഞ്ഞ് 45 ദിവസത്തിനകം	0.1 ഹെക്ടറിന് 25 രൂപ (സെറ്റിന് 1രൂപ നിരക്കിൽ)	വിതച്ച് 45 ദിവസത്തിനകം ഉള്ള വിളകൾക്ക് ഹെക്ടറോ ന്നിന് 10000 രൂപ 45 ദിവസത്തിനു മുകളിലുള്ള വിളകൾക്ക് ഹെക്ടറോണിന് 25000/- രൂപ

ദീർഘകാലവിളകൾക്ക് നട്ടുന്നതു മുതൽ കായ്ച്ചു തുടങ്ങുന്നതുവരെയുള്ള കാലയളവിൽ നൽകുന്ന പ്രത്യേക ഇൻഷുറൻസ് സംരക്ഷണം

നമ്പർ	വിളകൾ	ഇൻഷുറർ ചെയ്യാൻ വേണ്ട വിളകളുടെ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ എണ്ണം/വിസ്തീർണ്ണം	വിള ഇൻഷുറർ ചെയ്യാൻ വേണ്ട പ്രായം	അടയ്ക്കേണ്ട പ്രീമിയം	നഷ്ടപരിഹാരം തോത്
1	തെങ്ങ്	10 എണ്ണം	നട്ട് ഒരു മാസം മുതൽ 7 വർഷംവരെ	ഒരൊറ്റത്തിന് ഒരു വർഷത്തേയ്ക്ക് ₹1 മുന്നുവർഷത്തേയ്ക്ക് ഒരുമിച്ചടച്ചാൽ ₹2	ആദ്യത്തെ 3 വർഷത്തേയ്ക്ക് ഒരൊറ്റത്തിന് ₹200. 3 വർഷത്തിനുശേഷം 7 വർഷം വരെ ഒരൊറ്റത്തിന് ₹400
2	കുമ്പക്	10 എണ്ണം	നട്ട് ഒരു മാസം മുതൽ 6 വർഷം വരെ	മൂന്നുവർഷത്തേയ്ക്ക് ഒരൊറ്റത്തിന് ₹1.50	മൂന്നുവർഷം വരെ ഒരൊറ്റത്തിന് ₹50 3 വർഷത്തിനുശേഷം 7 വർഷം വരെ ഒരൊറ്റത്തിന് ₹80
3	റബ്ബർ	25 എണ്ണം	നട്ട് ഒരു മാസം മുതൽ 7 വർഷം വരെ	മൂന്നുവർഷത്തേയ്ക്ക് ഒരൊറ്റത്തിന് ₹1.50 വീതം	മൂന്നുവർഷം വരെ 1 എണ്ണത്തിന് ₹200 മൂന്നു വർഷത്തിനുശേഷം 7 വർഷം വരെ ഒരൊറ്റത്തിന് ₹600
4	കശുമാവ്	5 എണ്ണം	നട്ട് ഒരു മാസം മുതൽ 3 വർഷം വരെ	മൂന്നുവർഷത്തേയ്ക്ക് 5 എണ്ണത്തിന് ₹4.50	മൂന്നുവർഷം വരെ ഒരൊറ്റത്തിന് ₹100
5	കരുമുളക്	15 താങ്ങു മരങ്ങളിലുള്ളവ	നട്ട് ഒരു മാസം മുതൽ 4 വർഷം വരെ	15 താങ്ങു മരങ്ങളിലുള്ളത് ഒരു വർഷത്തേയ്ക്ക് ₹7.50 മൂന്നുവർഷം ഒന്നിച്ചടച്ചാൽ ₹15	ആദ്യത്തെ രണ്ടു വർഷം ഒരു താങ്ങു മരത്തിലുള്ളതിന് ₹50 2 വർഷം മുതൽ 4 വർഷം വരെ ₹100
6	മാവ്	5 ഗ്രാഫ്റ്റ്	നട്ട് ഒരു മാസം മുതൽ കായ്ഫലം തുടങ്ങുന്നത് വരെ	ഒരു എണ്ണത്തിന് ഒരു വർഷത്തേക്ക് 2 രൂപ. 3 വർഷത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചടച്ചാൽ 5 രൂപ	ഒരു എണ്ണത്തിന് 200 രൂപ

കാർഷിക വിളകൾക്കുള്ള പ്രകൃതി ക്ഷോഭ ദുരിതാശ്വാസ ധനസഹായ നിരക്കുകൾ

ക്രമ നമ്പർ	വിള	എസ് ഡി ആർ എഫ് (സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണ നിധി) രൂപ	സംസ്ഥാന വിഹിതം (രൂപ)	ആകെ (രൂപ)
1	നെൽകൃഷി (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) (ഹെക്ടർ)	6800.00	6700.00	13500.00
2	നെൽകൃഷി (ജലസേചിതം) (ഹെക്ടർ)	13500.00		13500.00
3	കായ്ഫലമുള്ള തെങ്ങു ഒന്നിന്	102.86	597.14	700.00
4	കായ്ഫലമില്ലാത്ത തെങ്ങു ഒന്നിന്	102.86	247.14	350.00
5	ഒരു വർഷം പ്രായമായ തെങ്ങു ഒന്നിന്	102.86		102.86
6	വാഴ (കലച്ചതു) ഒന്നിന്	5.40	94.60	100.00
7	വാഴ (കലക്കാത്തത്) ഒന്നിന്	5.40	69.60	75.00
8	റബ്ബർ (കറയെടുക്കുന്നത്) ഒന്നിന്	36.00	264.00	300.00
9	റബ്ബർ (കറയെടുക്കാത്തത്) ഒന്നിന്	36.00	164.00	200.00
10	കശുമാവ് (ഫലമുള്ളത്)	102.86	47.14	150.00
11	കശുമാവ് (ഫലമില്ലാത്തത്)	102.86		102.86
12	കമുക് (ഫലമുള്ളത്)	13.33	286.67	300.00
13	കമുക് (ഫലമില്ലാത്തത്)	13.33	186.67	200.00
14	കൊക്കോ (ഫലമുള്ളത്) ഒന്നിന്	36.00	164.00	200.00
15	കാപ്പി (കായ്ഫലമുള്ളത്) ഒന്നിന്	18.00	182.00	200.00
16	കുരുമുളക് (കായ്ഫലമുള്ളത്) ഒന്നിന്	18.00	132.00	150.00
17	ഇഞ്ചി (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) ഹെക്ടർ	6800.00		6800.00
18	ഇഞ്ചി (ജലസേചിതം) ഹെക്ടർ	13500.00		13500.00
19	മരച്ചീനി (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു)	6800.00		6800.00
20	മരച്ചീനി (ജലസേചിതം) ഹെക്ടർ	13500.00		13500.00
21	നിലക്കടല (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു)	6800.00		6800.00
22	നിലക്കടല (ജലസേചിതം) ഹെക്ടർ	13500.00		13500.00
23	എള്ള് (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) ഹെക്ടർ	6800.00		6800.00
24	എള്ള് (ജലസേചിതം) ഹെക്ടർ	13500.00		13500.00
25	പച്ചക്കറി (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) ഹെക്ടർ	6800.00	6538.00	13338.00
26	പച്ചക്കറി (ജലസേചിതം) ഹെക്ടർ	13500.00		13500.00
27	ജാതി (ഫലമുള്ളതു) ഒന്നിന്	120.00	680.00	800.00
28	ജാതി (ഫലമില്ലാത്തതിന്) ഒന്നിന്	120.00	180.00	300.00
29	ഗ്രാമ്പൂ (ഫലമുള്ളതു) ഒന്നിന്	90.00	310.00	400.00
30	ഗ്രാമ്പൂ (ഫലമില്ലാത്തതിന്) ഒന്നിന്	90.00	110.00	200.00

ക്രമ നമ്പർ	വീള	എസ് ഡി ആർ എഫ് (സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണ നിധി) രൂപ	സംസ്ഥാന വിഹിതം (രൂപ)	ആകെ (രൂപ)
31	വെറ്റില (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) ഹെക്ടർ	18000.00	57000.00	75000.00
32	നവധാന്യം (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) ഹെക്ടർ	6800.00		6800.00
33	നവധാന്യം (ജലസേചിതം) ഹെക്ടർ	13500.00		13500.00
34	പയർ വർഗ്ഗം (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) ഹെക്ടർ	6800.00		6800.00
35	പയർ വർഗ്ഗം (ജലസേചിതം)	13500.00		13500.00
36	കിഴങ്ങുവർഗ്ഗം (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) ഹെക്ടർ	6800.00		6800.00
37	കിഴങ്ങുവർഗ്ഗം (ജലസേചിതം) ഹെക്ടർ	13500.00		13500.00
38	കരിമ്പ് (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) ഹെക്ടർ	6800.00		6800.00
39	കരിമ്പ് (ജലസേചിതം) ഹെക്ടർ	13500.00		13500.00
40	പൈൻ ആപ്പിൾ (ഹെക്ടർ)	18000.00	750.00	18750.00
41	പുല്ലു വർഗ്ഗങ്ങൾ (ജലസേചിതം)	13500.00		13500.00
42	പുല്ലു വർഗ്ഗങ്ങൾ (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു)	6800.00		6800.00
43	മൾബെറി (ഹെക്ടർ)	18000.00		18000.00
44	പുകയില (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) ഹെക്ടർ	6800.00	30700.00	37500.00
45	പുകയില (ജലസേചിതം) ഹെക്ടർ	13500.00	24000.00	37500.00
46	പരുത്തി (ഹെക്ടർ)	18000.00		18000.00
47	ഏലം (ഹെക്ടർ)	18000.00	7000.00	25000.00
48	മഞ്ഞൾ (മഴയെ ആശ്രയിച്ചു) ഹെക്ടർ	6800.00		6800.00
49	മഞ്ഞൾ (ജലസേചിതം) ഹെക്ടർ	13500.00		13500.00
50	കൃഷിഭൂമിയുടെ ഗണ്യമായ ഭാഗം നഷ്ടപ്പെടുത്തി ന ഹെക്ടറിന് പരമാവധി രണ്ടു ഹെക്ടറിന്	37500.00		37500.00
51	കൃഷിഭൂമിയിലെ മണ്ണ്/ചെളി നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് ഹെക്ടറിന് പരമാവധി രണ്ടു ഹെക്ടറിന്	12200.00		12200.00
52	ബണ്ട് /മട പുനരുദ്ധാരണം	60000.00/km		60000.00/km
53	ബണ്ട് /മട നിർമ്മാണം	എസ്റ്റിമേറ്റ് തുക		എസ്റ്റിമേറ്റ് തുക

PESTICIDES, FUNGICIDES, HERBICIDES

PESTICIDES

CALCULATIONS OF PESTICIDE FORMULATION

• Foliar spray (WP and EC/AP)

Qty. of Commercial insecticide formulation available = Total quantity of spray solutions required for the treated area $\frac{\text{Strength in \% of the spray solution desired}}{\text{Strength of the chemical available}}$

• Granules :

Qty. of Commercial insecticide formulation (kg) = $\frac{\text{Recommended rate (kg ai/ha)} \times \text{Area to be treated (ha)}}{\% \text{ ai in the commercial formulation}}$

Vide Order No: G.O.M.S.No: 116/2011/Agri dt.7-5-2011 Red labelled insecticides like Carbofuran, Phorate, Methyl parathion, Monocrotophos, Methyl demeton and Yellow labelled insecticides like - Triazophos, Prephenophos and fungicides like - Ediphenphos, Tricylazole, Oxythioquinox and weedicides like Anilophos, Paraquat, Thiobencarb and Atrazin are banned in Kerala.

Vide G.O.(MS) 136/2011/AD dt 23-5-2011 Government have decided to take all efforts to prevent the illegal transfer, storage and use of Endosulfan in all parts of the state.

Source : Directorate of Agriculture, Tvpm.

LIST OF PESTICIDES / PESTICIDE FORMULATIONS BANNED IN INDIA

a. Pesticides banned for manufacture, import and use (46 Nos)

Sl.No	Name of pesticides	Sl.No	Name of pesticides
1.	Aldrin	24.	TCA (Trichloro acetic acid)
2.	Benzene Hexachloride	25.	Metoxuron
3.	Calcium Cyanide	26.	Chlorofenvinphos
4.	Chlordane	27.	Lindane *
5.	Copper Acetoarsenite	28.	Alachlor
6.	Endrin	29.	Benomyl
7.	Ethyl Mercury Chloride	30.	Carbaryl
8.	Ethyl Parathion	31.	Diazinon
9.	Heptachlor	32.	Dichlorvos
10.	Menazone	33.	Dibromo chloropropene
11.	Nitrofen	34.	Endosulfan
12.	Paraquat Dimethyl Sulphate	35.	Fenarimol
13.	Pentachloro Nitrobenzene	36.	Fenthion
14.	Pantachlorophenol	37.	Linuron
15.	Phenyl Mercury Acetate	38.	Methoxy Ethyl Mercury Chloride
16.	Sodium Methane Arsonate	39.	Methyl Parathion
17.	Tetradifon	40.	Phorate
18.	Toxafen	41.	Phosphamidon
19.	Aldicarb	42.	Sodium Cyanide
20.	Chlorobenzilate	43.	Thiometon
21.	Dieldrine	44.	Triazophos
22.	Maleic Hydrazide	45.	Tridemorph
23.	Ethylene Dibromide	46.	Trichlorfon

* Banned vide Gazette Notification No. S.O 637(E) Dated 25/03/2011) - Banned for Manufacture, Import or Formulate w.e.f. 25th March, 2011 and banned for use w.e.f 25th March 2012

b. Pesticides / Pesticide formulations banned for use but their manufacture allowed for export (2 Nos)

Sl.No Name of pesticides

47. Nicotin Sulfate
48. aptafol80 Powder
49. Phorate
50. Triazophos
51. Dichlorvos

c. Pesticide formulations banned for import, manufacture and use (4 Nos)**Sl.NoName of pesticides**

- 1 Methomyl 12.5%L
- 2 Methomyl 24% formulation
- 3 Phosphamidon 85 SL
- 4 Carbofuran 50 SP

d. Pesticides withdrawn (7 Nos)**Sl.NoName of pesticides**

- 1 Dalapon
- 2 Ferbam
- 3 Formothion
- 4 Nickel Chloride
- 5 Paradichlorobenzene (PDCB)
- 6 Simazine
- 7 Warfarin
- 8 Sirmate

e. Pesticides refused registration**Sl.NoName of pesticides**

- 1 Calcium Arsonate
- 2 EPM
- 3 Azinphos Methyl
- 4 Lead Arsonate
- 5 Mevinphos (Phosdrin)
- 6 2,4,5-T
- 7 Carbophenothion
- 8 Vamidothion
- 9 Mephosfolan
- 10 Azinphos Ethyl
- 11 Binapacryl
- 12 Dicrotophos
- 13 Thiodemeton / Disufoton
- 14 Fentin Acetate
- 15 Fentin Hydroxide
- 16 Chinometinonate (Morestan)
- 17 Ammonium Sulphamate
- 18 Leptophos (Phosvel)

f. Pesticides restricted for use in India**Sl.No Name of pesticides****Type of Restriction**

1	Aluminium Phosphide	Allowed for pest control operations by Government.
2.	Captafol	foliar spray is banned
3.	Cypermethrin	Cypermethrin 3% smoke generator to be used only through pest control operators
4	Dazomet	Banned in tea.
5	DDT	Banned in agriculture ; Restricted use allowed only for domestic public health program upto 10,000 MT per year

6	Fenitrothion	Banned in agriculture except for locust control and in public health
7	Methyl Bromide	To be used only by Govt. Under strict supervision of Govt. Expert or pest control operator
8	Monocrotophos	Banned in vegetable
9.	Trifluralin	All uses except in wheat is banned

Government of Kerala
Agriculture Development and Farmers' Welfare Department
Details of Banned Pesticides (Imposed by Government of Kerala)

Sl.	Sub. No.	Chemical Name	Type of Pesticide	Category	Remarks
1	i	Carbofuran	Insecticide	Red	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
2	ii	Methyl Dematon	Insecticide	Red	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
3	iii	Methyl Parathion	Insecticide	Red	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
4	iv	Monocrotophos	Insecticide	Red	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
5	v	Phorate	Insecticide	Red	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
6	vi	Prophenophos	Insecticide	Yellow	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
7	vii	Triazophos	Insecticide	Yellow	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
8	viii	Methomyl	Insecticide	Red	Go(MS) No.128/2015/Agr.Dtd:28/07/2015
9	ix	MEMC (Mercuric Chloride)	Fungicide	Red	Go(MS) No.128/2015/Agr.Dtd:28/07/2015
10	i	Ediphenphos	Fungicide	Yellow	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
11	ii	Tricyclazole	Fungicide	Yellow	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
12	iii	Oxythioquinox	Fungicide	Blue	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
13	i	Anilophos	Weedicide	Yellow	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
14	ii	Paraquat	Weedicide	Yellow	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
15	iii	Thiobencarb	Weedicide	Blue	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
16	iv	Atrazine	Weedicide	Blue	GO(MS) No.116/2011/Agr.Dtd:07/05/2011
17		Benomyl	Fungicide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
18		Carbaryl	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
19		Diazinon	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
20		Fenarimol	Fungicide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
21		Fenthion	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
22		Linuron	Herbicide	GO.S.O. 3951(E)	9-8-2018
23		Methoxy Ethyl Mercuric Chloride	Fungicide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
24		Methyl Parathion	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
25		Sodium cyanide	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
26		Thiometon	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
27		Tridemorph	Fungicide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
28		Trifluralin	Herbicide	GO.S.O. 3951(E)	8-8-2018
29		Alachlor	Herbicide	GO.S.O. 3951(E)	31-12-2020
30		Dichorvos	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	31-12-2020
31		Phorate	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	31-12-2020
32		Phoaphamidon	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	31-12-2020
33		Triazophos	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	31-12-2020
34		Trichlorfon	Insecticide	GO.S.O. 3951(E)	31-12-2020

Details of Restricted Pesticides (Imposed by Government of Kerala)

1	i	Acephate	Insecticide	Blue	Go(MS) No. 128/2015/Agri.Dtd:28.07.2015
2	ii	Carbosulphan	Insecticide	Yellow	Go(MS) No. 128/2015/Agri.Dtd:28.07.2015
3	iii	Chlorphyriphos	Insecticide	Yellow	Go(MS) No. 128/2015/Agri.Dtd:28.07.2015
4	iv	Cypermethrin	Insecticide	Yellow	Go(MS) No. 128/2015/Agri.Dtd:28.07.2015

5	v	Lambda Cyhalothrin	Insecticide	Yellow	Go(MS) No. 128/2015/Agri.Dtd:28.07.2015
6	vi	2, 4 D	Weedicide	Yellow	Go(MS) No. 128/2015/Agri.Dtd:28.07.2015
7	vii	Glyphosphate	Weedicide	Blue	Go(MS) No. 128/2015/Agri.Dtd:28.07.2015

Substitutes for pesticides banned by Govt. of Kerala vide G.O.(MS) No.116/2011/Agri. Dated: 7/5/2011

(Interim Recommendations)

Sl.	Name of Chemical banned	Present Recommendation of the Chemical for Crop/Pest as per KAU Package 2007	Substitute chemicals recommendation against banned chemical	Colour code (Tox. Class) of the chemical	Dosage per hectare of formulated product of substitute chemicals
1	Endosulfan	Not recommended by KAU	1. Quinalphos 25% EC	Yellow	1.5 L/ha.
2	Carbofuran	1. RiceStem Borer, Gall Midge, BPH, GLH, Hispa, Nematodes	1.Carbosulfan 6% G (R) 2.Cartap hydrochloride 4% G 3.Quinalphos 5% G 4.Fipronil 0.3% G 5.Chlorantraniliprole 0.4% G 6.Thiamethoxam 25% WG 7.Flubendiamide 39.35% SC 8.Flubendiamide 20% WG 9.Imidacloprid 17.8% SL 10. Acephate 75 SP (R)	Yellow Yellow Yellow Yellow Green Blue Green Green Yellow Blue	16.7 Kg/ha. 25 kg/ha. 5 kg/ha. 25 kg/ha. 10 kg/ha. 100 g/ha. 50 m/ha. 125 g/ha. 125 m/ha. 1.0 kg/ha.
		2. Banana Aphid (Vector of virus diseases) Nematodes	1. Dimethoate 30 EC 2. Carbosulfan 6% G (R)	Yellow Yellow	1.98 L/ha. 16.7 kg/ha.
The following management practices should be adopted against virus diseases in banana					
1. Field Sanitation through massive campaign					
2. Enforcement of domestic quarantine of planting materials					
3. Production and distribution of disease free virus indexed, tissue culture plantlets					
4. Paring of suckers followed by hot water treatment and application of neem cake					
5. Crop insurance scheme to be streamlined.					
3	Brinjal (Sucking Pets)		1.Azadirachtin 1% EC 2.Azadirachtin 0.03% EC 3.Spinosad 45% SC	Green Green Blue	1-1.5 L/ha. 5 L/ha. 160 ml/ha.
4	Cardamom Nematodes		1. Carbosulfan 6% G (R)	Yellow	16.7 kg/ha.
3	Phorate (Red)	1. RiceStem Borer, Gall Midge, BPH, GLH, Hispa, Nematodes	1.Carbosulfan 6% G (R) 2.Cartap hydrochloride 4% G 3.Quinalphos 5% G 4.Fipronil 0.3% GR 5.Chlorantraniliprole 0.4% G 6.Thiamethoxam 25% WG 7.Flubendiamide 39.35% SC 8.Flubendiamide 20% WG	Yellow Yellow Yellow Yellow Green Blue Green Green	16.7 g/ha. 25 Kg/ha. 5 Kg/ha. 25 Kg/ha. 10 kg/ha. 100 g/ha. 50 ml/ha. 125 g/ha.
4	Methyl Parathion(Red)	Rice BPH, Thrips, Hoppers, bugs, leaf folder	1.Quinalphos 5% G 2.Quinalphos 25% EC 3.Chlorpyrifos 20% EC (R) 4.Fipronil 5% SC 5.Thiamethoxam 25% WG	Yellow Yellow Yellow Yellow Blue	5 kg/ha. 1.5 L/ha. 1.87 L/ha. 1.5 L/ha. 100 g/ha.

		6.Acephate 75 SP (R)	Blue	1.0 kg/ha.
		For Stem borer and leaf folder		
		1.Cartap hydrochloride 4% G	Yellow	25 kg/ha.
		2.Cartap hydrochloride 50% SP	Yellow	1.0 kg/ha.
		3.Fipronil 80% WG	Yellow	62.5 g/ha.
		4.Chlorantraniliprole 18.5% SC	Green	150 m/ha.
		5.Chlorantraniliprole 0.4%G	Green	10.0 kg/ha.
		6.Flubendiamide 39.35% SC	Green	50 ml/ha.
		7.Flubendiamide 20% WG	Green	125 g/ha.
		8.Imidacloprid 17.8% SL	Yellow	125 ml/ha.
		9.Acephate 75 SP (R)	Blue	1.0 kg/ha.
5	Monocrotophos(Red)	1.Quinalphos 5% G	Yellow	5 kg/ha.
	Rice BPH, Stem Borer, Leaf Folder	2.Quinalphos 25% EC	Yellow	1.5 L/ha.
		3.Chlorpyrifos 20% EC (R)	Yellow	1.87 L/ha.
		4.Fipronil 5% SC	Yellow	1.5 L/ha.
		5.Thiamethoxam 25% WG	Blue	100 g/ha.
		6.Acephate 75 SP (R)	Blue	1.0 kg/ha.
		For Stem borer and leaf folder		
		1.Cartap hydrochloride 4% G	Yellow	25.0 Kg/ha.
		2.Cartap hydrochloride 50% SP	Yellow	1.0kg/ha.
		3.Fipronil 80% WG	Yellow	62.5g/ha.
		4.Chlorantraniliprole 18.5% SC	Green	150 ml/ha.
		5.Chlorantraniliprole 0.4% Gr	Green	10 kg/ha.
		6.Flubendiamide 39.35% SC	Green	50 g/ha.
		7.Flubendiamide 20% WG	Green	125 g/ha.
		8.Acephate 75 SP (R)	Blue	1.0 kg/ha.
	Cardamom (Thrips & pod borer)	1.Quinalphos 25% EC	Yellow	1.2 L/ha.
		2.Phenthoate 50%EC	Yellow	500 ml/ha.
		3.Diafenthiuron 50% WP	Blue	800 g/ja.
		4.Dimethoate 30% EC	Yellow	830 ml/ha.
6	Methyl demeton(Red) Sucking Pests (No specific recommendation by KAU)	Not available in Kerala and hence no substitute proposed		
7	Triazophos (Yellow) Rice Leaf Folder	1.Cartap hydrochloride 4% G	Yellow	25.0 kg/ha.
		2.Cartap hydrochloride 50% SP	Yellow	1.0 kg/ha.
		3.Fipronil 80% WG	Yellow	62.5 g/ha.
		4.Chlorantraniliprole 18.5% SC	Green	150/ml/ha.
		5.Chlorantraniliprole 0.4% Gr	Green	10 kg/ha.
		6.Flubendiamide 39.35% SC	Green	50 ml/ha.
		7.Flubendiamide 20% WG	Green	125 g/ha.
		8.Spinosad 45 SC	Blue	160 ml/ha.
8	Profenophos (Yellow) No specific recommendation	Widely used to Kerala without recommendation of KAU or approval by CIB-RC Label claim available for tea only		

Use of carbofuran is permitted for insecticide trials as check/control for research purpose in Kerala Agricultural University. Kerala Agricultural University will be conducting detailed field trials to identify suitable chemicals/pesticides for substituting the branded chemicals. For this purpose a detailed project proposal will be submitted by the Director of Extension, Director of Research, KAU, for funding from RKVY for an approximate amount of Rs.300lakhs.

FUNGICIDES

Sl.	Name of Chemical	Present Recommendation for Crop/Pest as per KAU Package 2007	Substitute chemicals	Colour code (Tox. Class)	Dosage /ha. of No. formulated product
1	Methoxy Ethyl Mercuric Chloride (Red)	Riosewood damping off	Substitute is to be evolved through filed trials. However, in case of exigency Bordeaux mixture 1% may be used		
2	Ediphenphos (Yellow)	Rice blast	1.Carpropamid 27.8% SE 2.Carbendazim 50% WP 3.Isoprothiolane 40% EC 4.Kresoxim Methyl 44.3%SC 5.Tebuconazole 25.9% EC	Green Green Blue Green Blue	500 ml/ha. 500 g/ha. 750 ml/ha. 500 ml/ha. 750 g/ha.
		Rice sheath blight	1.Carbendazim 50% WP 2.Kresoxim Methyl 44.3%SC 3.Tebuconazole 25.9% EC 4.Pencycuron 22.9%SC 5.Flusilazole 40% EC 6.Hexaconazole 5% EC 7. Iprodione 50%WP	Green Green Blue Green Blue Blue Blue	500 g/ha. 500 ml/ha. 750 g/ha. 750 ml/ha. 300 ml/ha. 1.0 L/ha. 2.25 kg/ha.
		Rice Brown Leaf Spot	1.Carbendazim 50% WP 2.Propineb 70% WP	Green Blue	500 g/ha. 2.0 kg/ha.
		Rice Sheath Rot	1.Carbendazim 50% WP 2.Carboxin 75% WP	Green Blue	500 g/ha 500 g/ha
3	Tricyclazole (Yellow)	Rice Blast (Seed Treatment)	1.Carbendazim 50% WP 2.Biocontrol with Pseudomonas fluorescens	Green Green	2g/kg seed 10g/kg seed
4	Oxythioquinox (Blue)	Tobacco and Green peas powdery Mildew	Substitute to be evolved through fields trials. Both the crops are seldom cultivated in Kerala However to case of exigency spray Carbendazim 50% WP @ 500 g/ha.		

HERBICIDES

Sl.	Name of Chemical	Present Recommendation for Crop/Pest as per KAU Package 2007	Substitute chemicals	Colour code (Tox. Class)	Dosage /ha. of No. formulated product
Crop/Pest as per KAU Package 2007					
1	Anilophos (Yellow)	Rice	1. Butachlor 50% EC 2. Pretilachlor 50%EC	Blue Blue	1.25 kg ai/ha. 1.5 kg ai/ha.
2	Atrazin (Blue)	Sugarcane	1. Diuron 80% WP	Blue	1.5 kg ai/ha.
3	Thiobencarb (Bule)	Rice	1. Butachlor 50% EC 2. Pretilachlor 50%EC	Blue Blue	1.25 kg ai/ha. 1.5 kg ai/ha.

(v) READY RECKONER FOR MAKING 100 LITRES OF SPRAY SOLUTION OF DESIRED STRENGTH

% of pesticide /fungicide required in the diluted spray 0.01	Formulation in g or ml required per 100 litres of water Percentage of ai. in the Formulation									
	100	80	75	50	40	35	30	25	20	10
	10	12.50	13.30	20	25.0	28.5	34	40	50	100
0.015	15	18.75	19.95	30	37.5	42.8	51	60	75	150
0.02	20	25.00	26.60	40	50.0	57.1	67	80	100	200
0.025	25	31.25	33.25	50	62.5	71.4	83	100	125	250
0.03	30	37.50	39.90	60	75.0	85.7	100	120	150	300
0.035	35	43.75	46.55	70	87.5	100.0	119	140	175	350
0.04	40	50.00	53.20	80	100.0	114.3	134	160	200	400
0.045	45	56.25	59.80	90	112.5	128.8	153	180	225	450
0.05	50	62.50	66.50	100	125.0	142.9	167	200	250	500
0.075	75	93.75	100.00	150	187.5	214.3	252	300	375	750
0.1	100	125.00	133.00	200	250.0	285.7	334	400	500	1000
0.2	200	250.00	266.00	400	500.0	571.5	668	800	1000	2000
0.25	250	312.50	331.00	500	625.0	714.3	835	1000	1250	2500
0.3	300	375.00	399.90	600	750.0	857.1	1000	1200	1500	3000
0.4	400	500.00	532.00	800	1000.0	1143.0	1340	1600	2000	4000
0.5	500	625.00	665.00	1000	1250.0	1429.0	1670	2000	2500	5000
1.0	1000	1250.00	1330.00	2000	2500.0	2857.0	3340	4000	5000	10000

BOTANICAL PESTICIDES

1. Neem Leaf / Plant Extract

Preparation of 5% extract

Macerate 50g of leaf / plant in a mixer. Soak the macerated product in 1 litre of water for 24-48 hours. Strain the solution and spray.

2. Neem Seed Kernel Extract (NSKE)

Preparation of 5% NSKE

Grind neem kernel to coarse powder. Take 50g of the powder in a cloth bag and dip it in 1/2 litre of water for 24 hours. Squeeze the cloth bag repeatedly till the out flow turns light brown. Dissolve 5g of ordinary bar soap in 0.5 litre of water. Add the soap solution to the kernel extract, stir well and spray.

3. Tobacco decoction

Steep 500 g of tobacco waste in 4.5 litre of water for 24 hours. Dissolve 120g. of ordinary bar soap separately in 0.5 litre of water. Add the soap solution to the tobacco extract and stir vigorously. Add 5 litres of water to this stock solution and spray.

4. Neem oil + garlic 2% emulsion

Preparation of 10 litres

Ingredients : 200 ml neem oil, 200g garlic and 50g ordinary bar soap.

Preparation : Slice the bar soap and dissolve in 500 ml luke warm water. Grind the garlic pearls, mix it with 300 ml water and strain to prepare garlic extract. Pour the 500 ml soap solution into 200ml neem oil slowly and stir vigorously to get a good emulsion. Mix the garlic extract in the neem oil + soap emulsion. Dilute this 1 litre stock solution by adding 9 litres of water to get 10 litres of 2% neem oil + garlic emulsion.

5. Preparation of 5% Cashew Nut Shell Liquid (CNSL) emulsion

To prepare 10 litres of 5% CNSL emulsion, 500 ml of CNSL and 50 g bar soap are required. Slice the bar soap and dissolve in 500 ml of water. Pour 500 ml of CNSL slowly and stir vigorously to get a good emulsion. Dilute this one litre solution by adding 9 litres of water to get 10 litres of 5% CNSL emulsion.

1. Neem / <i>Azadirachta indica</i>		
Preparation	Dose	Pest
Neem Leaf	250 g / plant	Nematodes of bhindi, brinjal
Neem Leaf Extract	2-5%	Leaf feeders of amaranthus like Spodoptera litura & leaf webber, aphids of vegetables
Neem Twig	Planting neem twigs in coconut gardens after receipt of monsoon rains during April - May for controlling root grubs.	
NSKE	3-5%	Aphid of brinjal, Shoot & Fruit borer of okra, brinjal Helicoverpa armigera of tomato and cowpea, Pod fly of cowpea, American Serpentine Leaf miner of Vegetable (ASLM) (Cucurbits, brinjal, cowpea), Ornamentals (Marigold)
Neem oil	2.5-10%	Pea aphid, ASLM, Epilachna Beetle, Mites of vegetables.
Neem oil	4%	GLH, BPH of rice
Neem Cake	250 kg/ha	Shoot & fruit borer of bhindi, brinjal
Neem Cake Extract	10%	Root knot nematode of vegetables
2. Custard apple - <i>Annona squamosa</i>		
Leaf Extract + Cow's urine	10% + 10%	Leaf feeders
Seed Extract	2-5 %	Lepidopteran pests like Epilachna beetle of Brinjal & Bitter gourd, Pea Aphid, Stem Borer, Bugs.
3. Clerodendron - <i>Clerodendron infortunatum</i>		
Plant extract	4-8%	Tobacco caterpillar, Epilachna beetle of brinjal, cucurbits, Leaf roller of okra
Fresh plant or shade dried powdered plant mixed with cow dung	1:10	Rhinoceros beetle of coconut
4. Vilaitulsi - <i>Hyptis suaveolens</i> (Nattapoochedi)		
Plant Extract	10%	Aphid and soft bodied pests of vegetables
5. King of bitters - <i>Andrographis paniculate</i> (Kiriyaath)		
Plant Extract	10%	Jassids of cucurbits, Leaf caterpillars
6. Yellow Oleander - <i>Thevetia nerifolia</i>		
Leaf Extract	4-10%	Leaf Webber of Amaranthus, Aphids of Brinjal and Cowpea. Leaf roller of Bhindi, Epilachna Beetle of brinjal
Seed Extract	2%	Leaf feeders like epilachna beetle of brinjal & bitter gourd
7. Chromolaena <i>Eupatorium odorata</i>		
Leaf	15 t/ha two weeks before planting Mulching @ 3 t/ha at 30 days after planting	Nematodes of Vegetables Sweet potato Weevil

8. Tulsi-<i>Ocimum spp</i>		
Plant	Handful of crushed ocimum + 10g jaggery + 0.5 g Custard apple seed extract 5%	Fruit fly of cucurbits, mango
9. Chinese chaste tree - <i>Vitex negunda</i>		
Leaf Extract	5-10%	Fruit & shoot borer of okra, Leaf caterpillars of cucurbits, H. armigera of chick pea.
Dried powdered leaf	1:100	Stored product pests
10. Lantana - <i>Lantana camara</i>		
Plant extract + Cow's urine	10% + 10%	Soft bodied pests
Mixtures		
1. Tobacco decoction + <i>T. neriifolia</i> leaf extract (4%) Tobacco decoction + <i>C. infortunatum</i> (4%)		

Effective against pests of amaranthus, okra, brinjal, bitter gourd and cow pea.

2. Neem oil (20 ml) + garlic 20g + 5g soap / litre of water - Coconut eriophyid Mite.
3. *A. paniculata* extract (10%) + cow's urine (10%) + 10g bird chilli / litre - caterpillar pest.
4. Neem oil (20ml) + Pongamia oil (10ml) + garlic (20 g) + 5g soap / litre given as 3 sprays - panicle initiation, berry formation & berry maturation controls pollu beetle of pepper.
5. Keeping castor cake soaked in water @ 1 Kg/ 5 litre of water in small mud pots in coconut garden attracts rhinoceros beetles which can be collected and killed.

PREPARATION OF PERMITTED FUNGICIDES FOR ORGANIC FARMING

Bordeaux mixture (1%)

Dissolve 1kg of powdered copper sulphate crystals in 50 litres of water. In another 50 litres of water, prepare milk of lime with 1 kg of quick lime. Pour the copper sulphate solution into the milk of lime slowly stirring the mixture all the while. Test the mixture before use for the presence of free copper, which is harmful to the plants, by dipping a polished knife in it. If the blade shows a reddish colour due to the deposit of copper, add more lime till the blade is not stained on dipping. Always use wooden, earthen or copper vessels for the preparation of Bordeaux mixture. Use the fungicide in the same day of preparation.

In order to confer sticking qualities to Bordeaux mixture, rosin washing soda mixture, may be added. The addition of the sticker is particularly recommended for sprayings conducted during rainy season. For preparing the mixture, 10 litres of water out of 100 litres required for preparing Bordeaux mixture may be kept apart. Boil 10 litres of water, preferably in an earthen pot and add 500 g of good quality washing soda (sodium carbonate). Boil again until the solution becomes slightly dark in colour. Add one kg of powdered rosin (arpoons) in the boiling washing soda solution. Reduce the flame for avoiding frothing, foaming and spilling over. Boil the solution for 5-10 minutes till the black bubbles appear. Cool the solution until the temperature reaches below 45 degree Celsius. The cooled mixture (10 litres) is then added slowly to the prepared Bordeaux mixture (90 litres) under vigorous stirring.

Bordeaux paste

Dissolve 100 g of copper sulphate and 100 g of quick lime each in 500 ml of water separately. Mix together to make one litre of the paste.

Panchagavya

Panchagavya, an organic product has the potential to play the role of promoting growth and providing immunity in plant system. Panchagavya consists of nine products viz. cow dung, cow urine, milk, curd, jaggery, ghee, banana, Tender coconut and water. When suitably mixed and used, these have miraculous effects.

- Cow dung - 7 kg
- Cow ghee - 1 kg

Mix the above two ingredients thoroughly both in morning and evening hours and keep it for 3 days

- Cow Urine - 10 liters
- Water - 10 liters

After 3 days mix cow urine and water are added and keep it for 15 days with regular mixing both in morning and evening hours. After 15 days mix the following and the mixture is kept 4-7 days with regular mixing.

- Cow milk - 3 liters
- Cow curd - 2 liters
- Tender coconut water - 3 liters
- Jaggery - 3 kg
- Well ripened poovan banana - 12 nos.

Preparation

All the above items can be added to a wide mouthed mud pot, concrete tank or plastic can as per the above order. The container should be kept open under shade. The content is to be stirred twice a day both in morning and evening. The Panchagavya stock solution will be ready after 30 days. (Care should be taken not to mix buffalo products. The products of local breeds of cow is said to have potency than exotic breeds). It should be kept in the shade and covered with a wire mesh or plastic mosquito net to prevent houseflies from laying eggs and the formation of maggots in the solution. If sugarcane juice is not available add 500 g of jaggery dissolved in 3 liter of water.

Jeevamrutha

Jeevamrutha is prepared by mixing 10 kg local cow dung with 10 litres cow urine, add 2 kg local jaggery, 2 kg pulse flour and handful of garden soil and the volume made upto 200 litres. Keep the drum in shade covering with wet gunny bag and stir the mixture clockwise thrice a day and incubate.

CROP PROTECTION

MANAGEMENT OF PESTS

RICE

VARIETAL RESISTANCE / TOLERANCE

While selecting the varieties for organic farming, emphasis should be given to multiple resistance /tolerance to major pests of that locality. Use of a variety with some degree of genetic resistance, combined with other non chemical methods can manage the pests effectively.

Rice varieties with multiple tolerance to major pests

Aruna, Aathira, Aiswarya, Nila, Revathy	-	BPH and gall fly
Remanika, Karishma, Krishnanjana	-	Thrips, PH, gall midge, stem borer
Nila (PTB 48)	-	BPH, stem borer and gallfly
Kanakom, Karthika	-	BPH, stem borer, gall fly
Makom, Reshmi	-	BPH, stem borer, gall midge
Aruna	-	BPH, GLH and leaf roller
Jayathi	-	BPH, WBPH
Bhagya	-	Stem borer, gall midge
Kanchana	-	Stem borer, leaf roller
Sagara, Deepthi	-	Leaf folder, whorl maggot and stem borer
Varna (VK1)	-	BPH, Stem borer and leaf roller
Lakshmi	-	Stem borer, gall midge
Dhanya	-	Leaf roller and gall fly
Kairali	-	

CULTURAL CONTROL

Pest incidence can be minimized by adjusting and modifying the cultivation practices. Some of the cultural practices that can be adopted by the farmers are:

1. Field sanitation by incorporation of stubbles immediately after harvest will help to destroy over wintering population of insect pests like stem borer and gall midge. Deep ploughing after harvest is recommended.
2. Optimum seed rate and spacing : High seed rate and closer planting cause thick population which favours the pests like leaf folder, BPH etc.

3. Timely sowing or planting is important to avoid pest incidence. Altering the dates of sowing / transplanting preferably not coinciding the favourable climate for pest outbreak. For example late planting in the first crop season favours the incidence of gall midge. Hence late planting should be avoided.
4. Many of the weeds will serve as alternate and collateral hosts of several pests. Destruction of weeds in the field and bunds will help in reducing the population build up of the pests.
5. Draining the field for two days will help to reduce case worm incidence. The incidence of thrips can be reduced by flooding the field for 24 hours.

MECHANICAL CONTROL

For controlling case worm, pull kerosinised rope across plants to dislodge cases hanging on the plants into water and then drain off the water.

Removal of egg masses of stem borer from the plant will help to reduce the pest population.

Light traps:

Installation of light traps in the field would attract and kill the moths of leaf folder, stem borer, BPH, gall fly and rice bug.

Pheromone traps:

Pheromones have been found effective for the management of yellow stem borer and can be utilized for monitoring as well as for direct control through male annihilation either by mass trapping or by disrupting mating communication. For monitoring stem borer population, three traps should be installed at an inter trap distance of 60 m in a triangular pattern in one acre field. Male moth catch is recorded at three days interval. Sudden increase in the average catch of the trap coincides with the emergence of adults. Weekly catch of 30 males per trap can be taken as the capture threshold which precedes borer damage.

Mass trapping of stem borer by installing pheromone traps @ 20 numbers / ha can effectively reduce the stem borer damage. The pheromone trap is retained throughout the crop stage by replacing 3-4 times the 5 mg lure at 20 day intervals. Pheromone traps can be installed in the nursery also.

BIOLOGICAL CONTROL

Organic farming favours conservation of natural enemies in the rice field, which in turn help to keep the pest population low. The common natural enemies found in the rice ecosystems are:

Dragon flies and Damsel flies, Spiders, Predatory bugs, Predatory beetles, Predatory grasshoppers, Egg parasitoids, Larval parasitoids etc.

Inundative release of Parasitoids

The egg parasitoid *Trichogramma* is a widely used biocontrol agent in rice through out the country for the control of stem borer and leaf folder. *Trichogramma japonicum* is effective against stem borer and *Trichogramma chilonis* is effective against leaf folder. 5 cc egg cards is sufficient for installation in one hectare. Six releases of these parasitoids at weekly intervals is required for a crop season. For the control of stem borer, the egg cards have to be installed in the field starting from the first week after transplanting and for leaf folder, the installation has to be started from 20 days after transplanting or when the moths of these pests are observed in large numbers in the field.

Botanical pesticides

Utilisation of botanical formulations especially neem formulations is an ecofriendly method of pest control in rice. Neem formulations act as feeding deterrents, growth retardants, oviposition deterrents and reproductive inhibitors. Application of 2% neem oil emulsion or 10% neem cake extract can control rice thrips.

Spot application of biopesticides may be adopted in heavily infested areas to control further spread of the pests and to conserve the existing natural enemy population. Careful monitoring of the field is very important to adopt proper pest management practices in a timely manner.

COCONUT

Rhinoceros beetle
beetle

- ◆ Provide field sanitation to prevent breeding of beetles
- ◆ Hook out the beetles from the attacked palms by using beetle hook.
- ◆ The topmost three leaf axils around the spindle may be filled with 250g neem cake or marotti cake mixed with equal volume of sand in the innermost 2-3 leaf axis. This treatment is to be done twice, i.e., during April-May before the onset of South-West monsoon and during September-October after the South-West monsoon.
- ◆ Incorporation of *Clerodendron infortunatum* @10% w/w basis in the cowdung pit/manure pit.

Red palm weevil	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Dust manure pit walls with lime powder and plaster with cow dung. ◆ Boil castor cake and groundnut cake with a little quantity of water. Keep in earthen pots near light source to attract beetles, which can be collected and killed. ◆ Mix sand (250 g) and neem seed powder (100 g) and fill inner leaf sheaths of youngest leaves. ◆ Release Baculovirus oryctes infected adults @ 10-15/ha to bring down the pest population. ◆ Inoculation of breeding sites with entomopathogenic fungus <i>Metarrhizium anisopliae</i> (@ 5x10⁸ spores/mg) gives effective control. ◆ Field sanitation should be given prime importance. ◆ Avoid making steps or any other injury on the tree trunks to reduce the loci of infestation ◆ Leaf axil filling as suggested in the case of rhinoceros beetle will be useful against the red palm weevil also. ◆ When green leaves are cut from the palms, stumps of not less than 120 cm may be left on the trees in order to prevent successful inward movement of the grubs through the cut end. ◆ Clean the crown periodically before and after rain. ◆ Mix sand and nerium seed powder and fill the bore holes. ◆ Coconut log traps with fermenting toddy or pineapple or sugarcane activated with yeast or molasses can be set in coconut plantation to attract and trap the free floating population of red palm weevil.
Leaf eating caterpillar	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Use of pheromone trap for attracting and killing adult weevils @ one trap per 2 ha. ◆ As a prophylactic measure, the first affected leaves may be cut and burnt during the beginning of the summer season. ◆ Arrange for the release of larval/pupal parasitoids, <i>Goniozus nephantidis</i>, <i>Elasmus nephantidis</i> (brown species) and <i>Brachymeria nosatoi</i>. ◆ Mix extract of 2kg neem seed kernal and 200g soap in 200 litres of water and spray followed by release of larval/pupal parasites.
Cockchafer beetle	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Collection and destruction of adults during the monsoon period from adjacent vegetation (in the evening) ◆ Plough or dig the infested soil synchronizing with pre-monsoon showers. ◆ Apply sugar solution in coconut basin near root zone. ◆ Leaf loppings of <i>Anacardium occidentale</i>, <i>Tamarindus indica</i> and <i>Tectona grandis</i> and drenching with cashewnut shell liquid (CNSL) solution (2% v/v) is effective against root grub.
Coconut eriophyid mite	<p data-bbox="429 1038 1141 1064">Note : Wherever possible, light traps may be set up to attract and trap adult beetles.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Collect and destroy all the fallen buttons of the affected palm. ◆ Apply 2% neem oil+garlic emulsion or commercial neem formulation azadirachtin 0.004% (Neemazal T/S 1% @ 4 ml per litre of water) or micronized wettable sulphur 0.4% in the crown on young bunches. ◆ Improving nutrient status by applying organic manure at the rate of 50 kg and neem cake 5 kg per palm per year. Also apply the recommended dose of fertilizers in two split applications. ◆ Growing compatible intercrops/mixed crops. ◆ Providing adequate irrigation.
Mealy bug	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Remove and destroy all dried up inflorescence and unproductive buttons. Neem garlic emulsion 2% applied on infested bunches checks button mealy bugs.
Rodents	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Boil 10kg wheat and two large pieces of glyricidia bark and broadcast in field as bait. ◆ Mix gypsum and sugar and keep in places as bait where rats are frequent. ◆ Take one part nerium seed powder + nine parts rice + one part coconut pulp + a little oil. Mix well and use as a bait. ◆ Mix shrimp powder and cement (dry) and keep as bait. Prebaiting with shrimp powder alone will be more effective. ◆ Use tin barrier around tree trunk to prevent rat damage.

DISEASE MANAGEMENT

RICE

Varietal resistance

Select varieties with built in resistance to major diseases.

Blast : Rohini, Bharati, Mattatriveni, Jayathi, Neeraja, Kairali, Kanchana, Nila, Aathira, Aiswarya, Harsha, Kanakom, Renjini, Remanika, Lakshmi, Onam, Dhanya, Sagara, Deepthi, Ahalya.

Sheath blight : Reshmi, Mattatriveni, Nila, Kairali, Karthika, Aathira, Aiswarya, Pavizham, Karthika, Aruna, Makom, Remya, Kanakom, Gouri, Lakshmi, Bhagya, Onam, Dhanya and Sagara.

Cultural practices

- Deep summer ploughing of the fields
- Use properly dried, disease free seeds.
- Follow optimum time for sowing / planting
- Apply rice hull ash @ 100 g/m² which will help to reduce the incidence of blast in the nursery.
- Destroy / remove disease harbouring weeds from the field.
- Give optimum spacing
- Follow proper water management. Water logging favours diseases like sheath blight. Draining the field for one or two days will help to reduce the spread of the disease.
- Avoid clipping of leaf tips at the time of transplanting in bacterial blight endemic areas.

Note : Incorporation of green manures like *Pterocarpus marsupium*, *Eupatorium odoratum* and *Mangifera indica* (Mango) @ 5 t/ ha or application of leaves of plants such as *Lawsonia inermis*, *Calotropis*, *Azadirachta indica*, *Datura stramonium* and *Glyricidia* @ 2.5 t / ha will also reduce incidence of sheath blight.

Bio-control agents

Application of *Pseudomonas fluorescens* P1 in different ways viz., seed treatment, seedling root dip, soil application or foliar spray will effectively control fungal diseases and bacterial diseases.

Seed treatment : Treat the seeds with talc based formulation @ 20 g per kg of seed. If wet sowing is practiced, treated seeds are soaked in water for 12 hours. Drain the excess water and keep for sprouting.

Seedling root dip : Dip the roots of the seedlings before transplanting in solution of *P. fluorescens* (20g/ litre) for 30 minutes. Seedling root dip can be easily done in the field itself. Water is to be impounded in the field by taking pits or making bunds and mix the talc based formulation in water. The pulled out seedlings are to be kept in such a way so as to immerse the roots in *P. fluorescens* mixed water. After half an hour seedlings are planted in the main field. For dipping the seedlings for one ha, 2.5 kg talc based formulation is required.

Soil Application : Apply talc based formulation of *P. fluorescens* @ 2.5 kg per ha one week after transplanting or 30 – 40 days after sowing for the direct sown crop. Mix 2.5 kg of *P. fluorescens* with 50 kg dried cow dung or sand and broadcast in the field. Dewater the field before the application of the culture.

Foliar spray: *P. fluorescens* can be sprayed on the foliage @ 20 g/ litre of water. Spraying can be repeated depending on the disease severity. The application of *P. fluorescens* for a minimum of three times like seed treatment, seedling root dip and one foliar spray will be very effective in providing protection of rice crop from disease incidence.

PGPR mix II : root dip and foliar application of PGPR mix II give effective protection against fungal and bacterial diseases.

Foliar spray of cow dung slurry is also effective for the management of bacterial blight of rice. Fresh cow dung @ 20 g/ litre is mixed in water and the supernatant is used for spraying. The bacteriophages present in the cow dung act against the pathogenic bacteria present on the plant. 500 litres of cow dung liquid is need for one hectare.

COCONUT

Bud rot

- ◆ In early stages of the disease (when the heart leaf starts withering) cut and remove all affected tissues of the crown. Apply Bordeaux paste and protect it from rain till normal shoot emerges.
- ◆ Burn all disease-affected tissues removed from the palm.

	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Spray 1% Bordeaux mixture on spindle leaves and crown of disease affected as well as neighbouring palms, as a prophylactic measure. ◆ Adopt control measures for rhinoceros beetle. ◆ Provide adequate drainage in gardens. ◆ Adopt proper spacing and avoid over crowding in bud rot prone gardens.
Mahali	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Spray 1% Bordeaux mixture on the crown of palms, once before the monsoon and once or twice later on at intervals of 40 days.
Root (wilt) disease	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rogue out palms that are affected severely by root (wilt) and yield less than 10 nuts/palm/year and those, which have contracted the disease before flowering. Replant with disease tolerant material/high yielding hybrids (Chandrasankara) ◆ Growing green manure crops like sunhemp, sesbania, cowpea and calapagonium in the coconut basin and their incorporation in situ is beneficial as the practice reduces the intensity of the root (wilt) and increases the nut yield. The ideal green manure crops for the sandy and alluvial soils are cowpea and sesbania, respectively. ◆ Apply manures in 10 cm deep circular basins at a radius of 2 m from the base of the palm. ◆ When the crop is grown under the bund and channel system, desilt the channel and strengthen the bunds during summer months. ◆ Ensure proper drainage in the field during rainy season. ◆ Follow strictly all the prescribed prophylactic measures against leaf rot disease, red palm weevil, rhinoceros beetle etc. so as to ensure that the palms are not debilitated. To maintain the productivity of the palms, prophylactic measures are of great importance. Apply Trichoderma + Pseudomonas fluorescence so as to enhance the soil health. Package for severely affected areas : Apply FYM 25kg + coirpith compost 25 kg + wood ash 5kg + kayal silt (if available) per coconut basin. Sow 35 g of cowpea seeds per basin of 1m width and incorporate the biomass in the soil. Bury coconut husks of 25 coconuts in the basins and apply water.
Leaf rot	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Remove the rotten portions from the spear and the two adjacent leaves. ◆ Spray crowns and leaves with 1% Bordeaux mixture in January, April-May and September. While spraying care has to be taken to spray the spindle leaf. ◆ Application of Pseudomonas fluorescence 2% suspension in the leaf at the initial stage of infection.
Stem bleeding	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Chisel out completely the affected tissues and paint the wound with Bordeaux paste apply coal tar after one to two days. ◆ Destroy the chiseled materials by burning. Avoid any mechanical injury to trunk. ◆ Apply neem cake @ 5 kg per palm in the basin along with other organics. ◆ Swabbing the trunk with a paste of Trichoderma Viride talc based formulation 100 gm /100ml per litre along with application of lime or Dolomite at 1kg/ palm and organic manure enriched with Trichoderma Viride (1%)
Grey blight	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Remove severely affected older leaves and burn. Spray the trees with 1% Bordeaux mixture.
Tanjore wilt	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Apply Trichoderma enriched organic manure @ 50 kg/palm. ◆ Apply neem cake @ 5 kg/palm/year. ◆ Drench the basin with 40 litres of 1% Bordeaux mixture to soak soil upto 15 cm depth at quarterly intervals. ◆ Avoid flood irrigation in order to prevent the possible spread of the pathogen through soil. ◆ Isolate the affected palm from the healthy ones by digging a trench of size 1 m deep and 50 cm wide, 1.5 m away from the bole of the infected palm. ◆ Avoid growing leguminous crops in and around the garden.

Source: *Package of Practices Recommendations (Organic) Crops 2017 KAU.*

PEPPER

Pepper requires a warm and humid climate. Though an annual rainfall of 250 cm is ideal for the proper growth of the crop, it can also come up well in low rainfall areas, if the pattern and distribution of rainfall are conducive. About 70 mm of rainfall within a period of 20 days may be sufficient for triggering of flushing and flowering process in the plant, but once the process is set on, there should be continuous, rainfall until fruit development starts. Any dry spell, even for a few days, within this critical period will result in substantial reduction of yield. Very long spells of dry weather are unfavourable for the crop growth.

The plant tolerates a minimum temperature of 10°C and maximum of 40°C, the optimum being 20 - 30°C. It can be grown from sea level upto an altitude of 1200 m.

Pepper prefers a light porous and well-drained soil rich in organic matter. Water stagnation in the soil, even for a very short period, is injurious for the plant. So, heavy textured soils in locations where drainage facilities are inadequate should be avoided.

Varieties

Improved varieties: Panniyur-1, Panniyur-2, Panniyur-3, Panniyur-4, Panniyur-5, Panniyur-6, Panniyur-7, Panniyur-7, Vijay, Subhakara, Sreekara, Panchami, Pournami. IISR Sakthi and IISR Thevam.

Local varieties: Kottanadan, Kuthiravally, Arakulam Munda, Balankotta, Kalluvally, Karimunda, Neelamundi.

Selection of site

Sites with slight to moderate slope are ideal for pepper cultivation, as they promote drainage. Slopes facing south are to be avoided as far as possible. When such slopes are to be used for cultivation, the young plants may be sufficiently protected from the scorching sun during summer.

Field planting

Planting of standards is to be taken up in April-May with the onset of pre-monsoon showers. Karayam or Killingil (*Garuga pinnata*), Matta, Pongalayam, *Ailanthus* sp., subabul (*Leucaena leucocephala*) etc. are suitable standards for growing pepper. Because of prevalence of *Erythrina* gall wasp avoid using *Erythrina* as standard. Only species tolerant to *Erythrina* gall wasp is *Erythrina variegata* (heavily thorny). In high altitude areas, dadap (*E. lithosperma*) and Silver oak (*Grevillea robusta*) can be successfully used as standard for pepper. Seedlings of subabul and silver oak are to be planted 2-3 years before planting pepper. The cuttings of standards are to be planted in narrow holes of 40 to 50 cm depth. The spacing recommended is 3 m x 3 m on plain lands and 2 m between plants in rows across the slope and 4 m between rows on sloppy lands. The soil should be pressed well around the standards to avoid air pockets and keep the standards firm in the soil.

For planting pepper, prepare pits on the northern side of standards, 15 cm away from it. The pit size should be 50 cm x 50 cm x 50 cm. Fill the pits with a mixture of topsoil and compost or well rotten cattle manure @ 5 kg per pit and 50gm *Tricoderma*. With the onset of southwest monsoon in June-July, plant 2 rooted cuttings in the pits at a distance of about 30 cm away from the standards. Press the soil around the cuttings and form a small mound slopping outward and away from the cuttings to prevent water stagnation around the plants. The growing portions of the cuttings are to be trailed and tied to the standards. Provide shade to the plants if the land is exposed and if there is a break in the rainfall. When pepper is trailed on arecanut, plant the cuttings 1.0 m away from palm and 1.5 m when coconut is used as the support. Trail the pepper vines on a temporary stake for 1-2 years. When they attain sufficient length to reach the tree trunk, remove the stake without causing damage to the vines and tie the pepper plants on to the tree trunk and trail them on it.

Management after planting

If the terrain of the land is sloppy or uneven, carry out contour bunding or terracing to prevent soil erosion. Carry out digging around the standards and vines at a radius of about 1 m from the base or in the entire plantation, twice during the year, the first at the onset of southwest monsoon and the second towards the end of northeast monsoon. Weeding around the plants is to be done according to necessity. However, in foot rot affected gardens, digging should be avoided and weeds removed by slashing. In the early stages, tie the vines to the standards, if found necessary.

Where pepper is grown in large areas, growing of cover crops like *Calapagonium muconoides* is recommended. When such cover crops are grown, they are to be cut back regularly from the base of the plants to prevent them from twining along with the pepper vines. Lowering of vines after one year's growth will promote lateral branch production.

Intercropping of pepper gardens with ginger, turmeric, colocasia and elephant foot yam is advantageous.

Banana as an intercrop in yielding gardens reduces pepper yield. Therefore, this is not recommended beyond three to four years after planting of pepper vines. However, in the early years, banana provides shade to the young plants and protects them from drying up during summer months.

When pepper is grown in open places, shading and watering of the young seedlings may be done during summer months for the first 1 to 3 years according to necessity. The young plants may be completely covered with dry arecanut leaves, coconut leaves or twigs of trees until summer months are over. Mulching the basins of pepper vines during summer months is highly advantageous. Saw dust, arecanut husk and dry leaves are suitable mulching materials. Removal of unwanted terminal shoot growths and hanging shoots should be done as and when necessary.

Prune and train the standards in March-April every year to remove excessive overgrowth and to give them a proper shape. The effective height of the standard is to be limited to about 6 m. A second pruning of the standards may be done in July-August, if there is excessive shade in the garden.

Harvesting and processing

Black pepper

Black pepper of commerce is produced from whole, unripe but fully developed berries. The harvested berries are piled up in a heap to initiate browning. Then berries are detached from the stalk by threshing. Then they are spread on suitable drying floor. During sun-drying, berries are raked to ensure uniform drying and to avoid mould development. Drying the berries for 3-5 days reduces the moisture content to 10-12 per cent. The dried berries are cleaned, graded and packed in double lined gunny bags.

Blanching the berries in boiling water for one minute prior to sun drying accelerates browning process as well as the rate of drying. It also gives a uniform lustrous black colour to the finished product and prevents mouldiness of berries. Prolonged blanching should be avoided since it can deactivate the enzymes responsible for browning process.

White pepper

White pepper is prepared from ripe berries or by decorticating black pepper. Bright red berries, after harvest are detached from the stalk and packed in gunny bags. The bags are allowed to soak in slow running water for about one week during which bacterial rotting occurs and pericarp gets loosened. Then the berries are trampled under feet to remove any adhering pericarp, washed in water and then sun dried to reduce the moisture content to 10-12 per cent and to achieve a cream or white colour. White pepper is garbled, sorted and packed in gunny bags. Approximately 25 kg white pepper is obtained from 100 kg ripe berries.

BANANA

Banana prefers tropical humid lowlands and is grown from the sea level to 1000 m above MSL. It can also be grown at elevations up to 1200 m, but at higher elevations growth is poor. Optimum temperature is 27°C. Soils with good fertility and assured supply of moisture are best suited.

Season

Rain fed crop : April-May

Irrigated crop : August-September

Adjust planting season depending upon local conditions. Avoid periods of heavy monsoon and severe summer for planting. Adjust the time of planting so as to avoid high temperature and drought at the time of emergence of bunches (7-8 months after planting).

Varieties

Nendran (Clones): Nedunendran, Zanzibar, Chengalikodan and Big Ebanga.

Table varieties: Monsmarie, Robusta, Giant Governor, Dwarf Cavendish, Chenkadali, Poovan, Palayankodan, Njalipoovan, Amritsagar, Gros michael, Karpooravally, Poomkalli, Koompilla kannan, Chinali, Dudhsagar, BRS-1, BRS-2 and Yangambi.

Culinary varieties: Monthan, Batheesa, Kanchikela, Nendrapadathy

Njalipoovan, Robusta, BRS-1 and BRS-2 are particularly suitable for intercropping in coconut gardens both under rainfed and irrigated conditions. Dudhsagar is highly resistant to major pests and diseases. The variety Bodles Altafort is recommended for high range region (ad hoc).

Preparation of land

Prepare the field by ploughing or digging and dig pits for planting. Size of pits depends upon soil type, water

table and variety. In general, pit size of 50 cm x 50 cm x 50 cm is recommended. In low-lying areas, take mounds for planting suckers.

Selection of suckers

Select 3-4 month old disease free sword suckers from healthy clumps. In the case of Nendran variety, cut back pseudostem to a length of 15-20 cm from corm and remove old roots. The rhizomes are to be smeared with cowdung solution and ash and dried in the sun for about 3-4 days and stored in shade upto 15 days before planting.

Spacing

Spacing may be provided as indicated

below:

Variety	Spacing, m	Suckers/ha
Poovan, Chenkadali, Palayankodan, Monthan	2.1 x 2.1	2260
Nendran	2.0 x 2.0	2500
Grosmichael	2.4 x 2.4	1730
Robusta, Monsmarie, Dwarf Cavandish	2.4 x 1.8	2310

Planting

Plant suckers upright in the centre of pits with 5 cm pseudostem remaining above soil level. Press soil around the sucker to avoid hollow air spaces.

Manuring

1. Apply compost, cattle manure or green leaves @ 10 kg/plant at the time of planting.

For double sucker planting at a spacing of 3 m x 2 m, 133 per cent of recommended dose for single sucker planting in six splits is needed when farm yard manure is used as the organic source. The recommended dose for single sucker itself is sufficient with vermicompost as organic source. This should be accompanied with in situ green manuring @ 15 g cowpea seeds per pit (25 kg ha⁻¹) at the time of planting. Incorporate the cowpea crop into soil 40 days after sowing.

Tissue culture Nendran banana

(Ad hoc recommendation)

Tissue culture offers a rapid method of multiplication of quality, uniform, pest and disease free production of planting materials in large quantities in banana. The productivity of banana can be increased by cultivation of tissue culture plants of selected elite ecotypes of different varieties.

Spacing

Give spacing of 2 m x 2 m (2500 plants/ha). Tissue culture plants can also be used for high density planting in Nendran banana to achieve higher returns. The spacing recommended for high density planting is as follows: (a) 2 m x 3 m with two plants / pit (3332 plants in 1666 pits per ha) (b) 1.75 m x 1.75 m with one plant per pit (3265 plants / ha)

Pit size

50 cm x 50 cm x 50 cm

Method of planting

Prepare pits 15 days in advance of planting. Fill the pits with topsoil and FYM 15-20 kg per plant per pit. Plant the tissue culture plants on the top of the pit at ground level. Remove the polythene cover completely before planting without damaging the roots. Planting may be done preferably during evening hours. Provide partial shade to plants to protect against sun scorching for about two weeks. Irrigate the crop daily during initial days of establishment.

ORGANIC CERTIFICATION

Organic certification means having the farm and the farmer's methods inspected by an organic certifying group to ensure that they comply with the guidelines of organic farming. Organic certification improves the image of organic agriculture and provides transparency in certification. For gaining consumer's confidence, valid organic certification is

an essential pre-requisite for marketing especially in the export market. Generally organic certification involves many standards, inspection and certification.

Certification is a procedure by which a third party gives a written assurance that a product, causes or service is in conformity with certain standards. Organic standards are defined as minimum production practices including storage, transportation, processing, handling, packing and labelling requirements which must be followed for certifying the products as organic.

It is to be recognized that animals are a part of organic farming system since they contribute to nutrient cycles, soil fertility and higher yields. Draught purpose is achieved and the by products are utilized well. Forage crops improve crop rotation and allow for diversification in farming. There are many organic standards on national as well as international levels. Generally standards vary with the country and to sell the products in a particular country, the standards of the importing country are to be followed. Certification is the key to the national organic program. In US since 21st October 2002 it is a federal offence to label any food product as organic unless it has been certified. Certification process focuses on the methods and materials used in production. There are two main requirements:

1. The methods and materials used in production must meet organic standards.
2. There must be clear and ongoing documentation of these methods and materials.

The concept of organic certification is that a third party - an organic certifying agent evaluates producers, processors and handlers to determine whether they conform to an established set of operating guideline called organic standards. Those which confirm are certified by the agent and allowed to use a logo, product statement or certificate to document their product as certified organic. In other words, the certifier vouches for the producer and assures buyers of the organic product's integrity.

ORGANIC CERTIFICATION IN INDIA

The Ministry of Commerce launched NPOP (National Programme for Organic Production) in March 2000, designed to establish national standards for organic products, which could then be sold under the logo "India organic". For the proper implementation of NPOP, NAPP (National Accreditation Policy and Programme) has been formulated with Accreditation Regulations announced in May 2001. These make it mandatory that all certification bodies whether international or foreign operating in the country must be accredited by an Accreditation Agency. There are six accreditation agencies in India:-

1. Agricultural Processed Food Products Export Development Authority (APEDA)
2. Coffee Board
3. Spices Board
4. Coconut Development Board
5. Tea Board
6. Directorate of Cashew and Cocoa Development

APEDA has recognized the following Inspection Certification bodies, all of these are able to certify based on the NPOP:

1. BVQ1 (India) Pvt. Ltd (Mumbai)
2. E cocertsa (Aurangabad)
3. IMO control private limited (Bangalore)
4. Indian Organic Certification Agency (INDOCERT, Aluva)
5. International Resources for farmer trade members
6. Lacon Quality Certification Pvt. Ltd (Theepany, Kerala)
7. National organic certification Association Pvt. Ltd (Pune)
8. One Cert Asia Agri Certification Pvt. Ltd (Jaipur)
9. SGS India Pvt. Ltd (Gurgaon)
10. Skal International (Bangalore)
11. Uttaranchal State Organic Certification Agency (Uttaranchal).

Many of the Indian farmers are small scale, poor farmers who may not be able to afford the cost of certification. Private certification bodies are creating International control systems and participatory guarantee system as alternative means of certification to reduce the cost of certification.

Source: Package of Practices Recommendations (Organic) Crops, KAU 2017.

മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ്

വകുപ്പിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- കേരളത്തിലെ കന്നുകാലി/വളർത്തുപക്ഷി സമ്പത്തിന്റെ ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം.
- കന്നുകാലി വർഗ്ഗോദ്ധാരണ പരിപാടികൾ
- ഭക്ഷ്യ- ഉൽപ്പന്നങ്ങളായ പാൽ, മാംസം, മുട്ട എന്നിവയുടെ ഉൽപാദന വർദ്ധനവ്
- രോഗപ്രതിരോധവും ചികിത്സാ സൗകര്യവും മെച്ചപ്പെടുത്തുക
- വിജ്ഞാനവ്യാപന പരിശീലന സൗകര്യങ്ങളും വിപുലപ്പെടുത്തുകയും ബഹുജനപങ്കാളിത്തത്തിന്റെ അടിത്തറയിൽ ജനകീയാസൂത്രണ പ്രക്രിയയിൽ കൂടി സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് മൃഗപരിപാലനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശാസ്ത്രീയ പരിജ്ഞാനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ഉൽപാദന ക്ഷമത കൈവരിക്കുന്നതിനും, തൊഴിലവസരങ്ങളും സർവ്വോപരി മൃഗസമ്പത്ത് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കുക.
- പൊതു ജനരോഗ്യ സംരക്ഷണം ജന്തുജന്യ രോഗ നിയന്ത്രണത്തിലൂടെ.

മൃഗാശുപത്രി വഴി ലഭിക്കുന്ന സേവനങ്ങൾ

1. പക്ഷി മൃഗാദികളുടെ ചികിത്സയും ആരോഗ്യ സംരക്ഷണവും നൽകുന്നു.
2. പക്ഷി മൃഗാദികൾക്ക് രോഗപ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പുകൾ നൽകുന്നു.
3. പശു, എരുമ എന്നിവയുടെ പ്രജനനത്തിനും വർഗ്ഗഗുണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും കൃത്രിമ ബീജധാന സൗകര്യം ലഭ്യമാക്കുന്നു.
4. ഈ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അധികാര പരിധിയിൽ പകർച്ച വ്യാധികൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന സമയത്ത് രോഗ പ്രതിരോധ നടപടികൾ കാര്യക്ഷമമായി നൽകുന്നു.
5. കന്നുകാലികളെയും പക്ഷികളെയും ഇൻഷുർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം കർഷകന് ലഭ്യമാക്കുന്നു.
6. ഇൻഷുറൻസ് ആനുകൂല്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകൾ കർഷകന് സമയബന്ധിതമായി നൽകുന്നു.
7. ജന്തുജന്യ രോഗങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണം നടപ്പിലാക്കുന്നു.
8. കന്നുകാലികളിലെ വന്ധ്യതാ നിവാരണ ചികിത്സ നൽകുന്നു.
9. വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.
10. സ്വയം തൊഴിൽ രംഗത്ത് കർഷകർക്ക് ആവശ്യമായ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ടുകൾ ഉൾപ്പെടെ സഹായം നൽകുന്നു.
11. ബന്ധപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ മൃഗസംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കൽ.
12. പുൽകൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സഹായം നൽകുന്നു.
13. മൃഗ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കർഷകർ, ദുർബല ജനവിഭാഗങ്ങൾ, വനിതകൾ, സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭകർ എന്നിവർക്കായി വിവിധ മൃഗസംരക്ഷണ വിഷയങ്ങളിൽ ശാസ്ത്രീയ പരിശീലനം നൽകുന്നു.
14. വകുപ്പിന്റെയും ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളുടെയും ഗുണഭോക്തൃ പദ്ധതികളുടെ നിർവ്വഹണങ്ങളും നടപ്പിലാക്കുന്നു.

വകുപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ - പ്രധാന പദ്ധതികൾ

മൃഗചികിത്സ സേവനങ്ങൾ - മൃഗാരോഗ്യസംരക്ഷണം

- സംസ്ഥാനത്ത് മൂന്ന് തലത്തിലുള്ള മൃഗാരോഗ്യ പരിപാലന സംവിധാനമാണുള്ളത്. 215 വെറ്റിനറി ആശുപത്രികളും 885 വെറ്റിനറി ഡിസ്പെൻസറികളും താലൂക്ക് തലത്തിൽ 50 വെറ്റിനറി പോളിക്ലിനിക്കുകളും, ജില്ലാതലത്തിൽ 14 ജില്ലാ വെറ്റിനറി കേന്ദ്രങ്ങളും പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. ഇവ കൂടാതെ സഞ്ചരിക്കുന്ന മൃഗാശുപത്രികൾ/ ജില്ലാതല ക്ലിനിക്കൽ ലാബുകൾ, സംസ്ഥാനതല മുഖ്യരോഗനിർണ്ണയ കേന്ദ്രം , 4 പ്രാദേശിക രോഗനിർണ്ണയ ലബോറട്ടറികൾ, സംസ്ഥാനതല വന്ധ്യതാ നിവാരണ ഓഫീസ്, സാംക്രമിക രോഗ വിശകലന യൂണിറ്റ്, കന്നുകാലി ഉൽപ്പന്ന പരിശോധനാലബോറട്ടറി, അതിർത്തി ചെക്ക് പോസ്റ്റുകൾ എന്നിവയും ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ കടപ്പനക്കുന്നിൽ ആധുനിക സജ്ജീകരണങ്ങളുള്ള മൾട്ടിസ്പെഷ്യാലിറ്റി ഹോസ്പിറ്റലും പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നുണ്ട്.
- മൃഗചികിത്സയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള മരുന്നുകൾ മൃഗാശുപത്രികൾ വഴി സൗജന്യമായി കർഷകർക്ക് ലഭ്യമാക്കി

വരണം.

- മൃഗചികിത്സ കർഷകരുടെ കൈയെത്തും ദൂരത്ത് എത്തിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ വ്യാപകമായി മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പുകളും കന്നുകാലി ക്ലിനിക്കുകളും വന്ധ്യതാനിവാരണ ക്ലിനിക്കുകളും നടത്തുന്നതിന് പദ്ധതിയുണ്ട്.
- അകിട്ടുവീക്ക രോഗം നിയന്ത്രണ വിധേയമാക്കുന്നതിനുള്ള സമഗ്ര പരിപാടി ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
- പാലോട് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ആനിമൽ ഹെൽത്ത് ആന്റ് വെറ്ററിനറി ബയോളജിക്കൽ വഴി സംസ്ഥാനത്തിനാവശ്യമായ വാക്സിനുകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ച്, മൃഗശുപത്രികൾ വഴി കർഷകർക്ക് ലഭ്യമാക്കി വരുന്നു. നിലവിൽ പത്തിനും വാക്സിനുകളാണ് ഇവിടെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നത്.
- കർഷകരുടെ വീടുപടിക്കൽ രാത്രികാല അടിയന്തിര മൃഗചികിത്സാ സേവനം നൽകുന്ന പദ്ധതി. വെറ്ററിനറി സർജൻമാരെ കരാറടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമിച്ചാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. വൈകിട്ട് 6 മണി മുതൽ പിറ്റേന്ന് രാവിലെ 6 മണി വരെയാണ് സേവനം നൽകുന്നത്. പദ്ധതിയുടെ പ്രയോജനം ബോധ്യപ്പെട്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പദ്ധതി വ്യാപിപ്പിച്ച് എല്ലാ ബ്ലോക്കുകളിലുമാക്കി.

പ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പ് തീവ്രവയജ്ഞങ്ങൾ

- മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന് കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന അനിമൽ ഡിസീസ് കൺട്രോൾ പ്രോജക്ട് (ADCP) ആണ് രോഗപ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ചുക്കാൻ പിടിക്കുന്നത്. വർഷം തോറും സംഘടിപ്പിക്കുന്ന ഭവന സന്ദർശനം വഴി സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ കന്നുകാലികൾക്കും കളമ്പുരോഗത്തിനെതിരെ പ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പ് നൽകുന്ന ഗോരക്ഷാ പദ്ധതിയാണ് ഇതിൽ പ്രധാനം. കൂടാതെ ആട് വസന്ത, കോഴി - താരാവ് രോഗങ്ങൾ, പന്നി പനി, ബ്രൂസെല്ലോസിസ് എന്നിവയ്ക്കെതിരെയുള്ള പ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പുകളും എ. ഡി. സി. പി സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.

മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള രോഗ നിർണ്ണയ സംവിധാനങ്ങൾ

- വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രധാന റഫറൽ ലബോറട്ടറിയാണ് തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ പാലോട് സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ അനിമൽ ഡിസീസ് (SIAD). ബയോ സേഫ്റ്റി ലെവൽ -2 ഗ്രേഡിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇന്ത്യയിലെ തന്നെ എണ്ണപ്പെട്ട ലാബുകളിൽ ഒന്നാണ് ഇത് .
- ഇതിന് പുറമെ 3 മേഖല രോഗനിർണ്ണയ ലബോറട്ടറികൾ, 14 ജില്ലാ ലാബുകൾ, 50 താലൂക്ക്തല ലാബുകൾ തുടങ്ങിയവ SIAD ന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.
- പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ തിരുവല്ലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മേഖല ലാബായ ഏവിയൻ ഡിസീസ് ഡയോഗ്നോസ്റ്റിക് ലാബിൽ (ADDL) പക്ഷിരോഗ നിർണ്ണയ സംവിധാനങ്ങൾ ഉണ്ട് .
- SIAD ൽ പുതുതായി വന്യജീവി പഠന കേന്ദ്രവും, മൃഗങ്ങളിലെ കാൻസർ നിർണ്ണയത്തിനുള്ള ഓങ്കോളജി വിഭാഗവും പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. കൂടാതെ പ്രസ്തുത ലാബിന് NABL അക്രഡിറ്റേഷനും ലഭ്യമാക്കി .
- എറണാകുളം ജില്ലയിലെ മടയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്റ്റേറ്റ് ലബോറട്ടറി ഫോർ ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് മറൈൻ ആന്റ് അഗ്രി പ്രോഡക്ട്സ് (SLMAP), തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ പാലോട് സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ അനിമൽ ഡിസീസ് (SIAD), ഏവിയൻ ഡിസീസ് ഡയഗ്നോസ്റ്റിക് ലാബ്, പാലക്കാട് മേഖല രോഗ നിർണ്ണയ ലബോറട്ടറി എന്നിവയ്ക്ക് NABL അക്രഡിറ്റേഷനും ലഭ്യമാക്കി .
- സ്റ്റേറ്റ് ലബോറട്ടറി ഫോർ ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് മറൈൻ ആന്റി അഗ്രി പ്രോഡക്ട്സ് (SLMAP) ലാബിൽ പാലിലും മാംസത്തിലുമുള്ള ആന്റിബയോട്ടിക്കിന്റെ സാന്നിധ്യം, മാംസം ഏത് ജന്തുവിന്റെതാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നതിനുള്ള പരിശോധന എന്നിവയ്ക്കുള്ള സൗകര്യങ്ങളും ഉണ്ട് .

കന്നുകാലി ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി (ഗോസമൃദ്ധി)

കന്നുകാലികൾക്കും ക്ഷീര കർഷകർക്കും മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് മുഖേന സമഗ്ര കന്നുകാലി ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയിലൂടെ പരിരക്ഷ ഉറപ്പാക്കുന്നു. ഇന്ന് സംസ്ഥാനത്ത് ലഭ്യമായ കന്നുകാലി ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതികളിൽ വച്ച് ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ പ്രീമിയം നിരക്ക് എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ആകർഷണം .

- ഉരക്കുകളുടെ മരണത്തിനും (death) ഉത്പാദന പ്രത്യുത്പാദനക്ഷമതാ നഷ്ടത്തിനുമുള്ള (PTD) പരിരക്ഷയാണ് പ്രസ്തുത പദ്ധതി മുഖേന നൽകുന്നത്.
- ഒരു വർഷം, മൂന്ന് വർഷം എന്നീ കാലയളവുകളിലേയ്ക്ക് പദ്ധതി പ്രകാരം ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ ലഭ്യമാണ്.
- സമയബന്ധിതമായി നഷ്ടപരിഹാര തുക (claim amount) കർഷകന്റെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് നേരിട്ട് നൽകുന്നു.
- ജനറൽ വിഭാഗത്തിന് പ്രീമിയം തുകയുടെ 50% വും എസ്. സി/ എസ്. ടി വിഭാഗത്തിന് 70% വും പദ്ധതി

പ്രകാരം സബ്സിഡി നൽകും.

- ജനറൽ വിഭാഗത്തിന് 65000 രൂപ വിലയിലുള്ള പശുവിനെ ഒരു വർഷത്തേക്ക് ഇൻഷുർ ചെയ്യുവാൻ 635 രൂപയും മൂന്നു വർഷത്തേക്ക് 1577 രൂപയും പ്രീമിയമായി നൽകിയാൽ മതിയാകും .
- എസ്. സി/ എസ്. ടി വിഭാഗത്തിന് 65000 രൂപ വിലയിലുള്ള പശുവിനെ ഒരു വർഷത്തേക്ക് ഇൻഷുർ ചെയ്യുവാൻ 381 രൂപയും മൂന്ന് വർഷത്തേക്ക് 947 രൂപയും പ്രീമിയമായി നൽകിയാൽ മതിയാകും .

65000 രൂപ വിലയുള്ള പശുവിന്				കർഷകന് 5 ലക്ഷം രൂപയുടെ അപകട മരണ ഇൻഷുറൻസ്
	കർഷകൻ നൽകേണ്ട പ്രീമിയം നിരക്ക്	ജനറൽ വിഭാഗം (രൂപ)	എസ്. സി/ എസ്. ടി വിഭാഗം (രൂപ)	ജനറൽ/എസ്. സി/ എസ്. ടി വിഭാഗം (രൂപ)
1 വർഷം	1.95%	635	381	50
3 വർഷം	4.85 %	1577	947	150

കർഷകർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം

- വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണം, ഇടിമിന്നൽ, മുങ്ങിമരണം, വൈദ്യുതാഘാതം, സൂര്യതാപം, മറ്റ് അപകടങ്ങൾ, പ്രകൃതിദുരന്തം, ആന്റാക്സ്, പേവിഷ ബാധ, ആട് വസന്ത, താരാവ് വസന്ത, പക്ഷിപ്പനി തുടങ്ങിയവ മൂലം ഉരുക്കൾ/ കോഴി-താരാവ് എന്നിവ നഷ്ടപ്പെടുന്ന കർഷകർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നു. മറ്റ് സ്ത്രോതസ്സുകളിൽ നിന്ന് നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കാത്തതും ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ ഇല്ലാത്തതുമായ കർഷകർക്ക് ആനുകൂല്യം ലഭിക്കും.

പ്രത്യേക കന്നുകാലി വികസന - ഗോവർദ്ധിനി പദ്ധതികൾ

- സംസ്ഥാനത്ത് ശരാശരി 4 ലക്ഷത്തോളം കന്നുകൂട്ടികൾ ജനിക്കുന്നതായാണ് കണക്കാക്കുന്നത് . ഇതിൽ 2 ലക്ഷത്തോളം പശുക്കൂട്ടികളാണ് . ഇപ്രകാരം ജനിക്കുന്ന മുഴുവൻ പശുക്കൂട്ടികൾക്കും ശാസ്ത്രീയ പരിചരണം ലഭിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ പശുക്കൂട്ടികളെ ദത്തെടുത്ത് മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുന്ന കന്നുകൂട്ടി പരിപാലന-ഗോവർദ്ധിനി പദ്ധതികളുടെ കീഴിൽ കൊണ്ടു വരുന്നു. കന്നുകൂട്ടിയുടെ വളർച്ച ലക്ഷ്യമാക്കി ശാസ്ത്രീയമായ തീറ്റയുടെ ആവശ്യകത കണക്കാക്കി സബ്സിഡി നിരക്കിൽ തീറ്റയും, ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷയും ശാസ്ത്രീയ പരിപാലനവും ഉറപ്പാക്കുന്നു. കന്നുകാലികളുടെ ആദ്യപ്രസവത്തിന്റെ കാലദൈർഘ്യം കുറയ്ക്കുന്നതിനും, പ്രസവങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ഇടവേള കുറയ്ക്കുന്നതിനും, മികച്ച ഉൽപ്പാദനശേഷിയുള്ള കന്നുകാലികളുടെ തല-മുറയെ ഉരുത്തിരിച്ചെടുക്കുന്നതിനും ഈ പദ്ധതി സഹായകമാണ്. ഒരു പശുക്കൂട്ടിക്ക് 12500/- രൂപ സബ്സിഡി ലഭിക്കുന്നു.

മറ്റ് പ്രധാനപ്പെട്ട ഗുണഭോക്തൃ പദ്ധതികൾ

സൂൾ പൗൾടി ക്ലബ് പദ്ധതി

സംസ്ഥാനത്തെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സർക്കാർ/എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളിലെ 5 മുതൽ 9-ാം ക്ലാസ് വരെയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് 5 കോഴികുഞ്ഞുങ്ങളും തീറ്റയും നൽകുന്ന പദ്ധതിയാണിത്. ഒരു വിദ്യാലയത്തിലെ 50 വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് വീതം പദ്ധതി ആനുകൂല്യം ലഭിക്കും.

മാതൃക മൃഗസംരക്ഷണ ഗ്രാമം

സംസ്ഥാനത്തെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 20 പഞ്ചായത്തുകളിൽ മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിലുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി മാതൃക മൃഗസംരക്ഷണ ഗ്രാമമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതിയാണിത്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹകരണത്തോടെയാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. അതാത് മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിൽ രൂപം കൊള്ളുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെയും സഹായമായി ഒരു പഞ്ചായത്തിന് 5 ലക്ഷം രൂപ ധനസഹായം നൽകി വരുന്നു.

കൂടുകളിൽ കോഴി വളർത്തൽ (നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ)

കോർപ്പറേഷൻ, മുൻസിപ്പാലിറ്റി പ്രദേശങ്ങളിൽ കൂടുകളിൽ കോഴിവളർത്തൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതി. കൂട്, മുട്ടക്കോഴി (5 എണ്ണം) എന്നിവയുൾപ്പടെ 5000/- രൂപയുടെ സഹായം ഗുണഭോക്താവിന് ലഭിക്കും .

ഗോട്ട്സാറ്റലൈറ്റ് പദ്ധതി

ഒരു ഗുണഭോക്താവിന് 25000/- രൂപ ധനസഹായം . 5 പെണ്ണാടും, 1 മുട്ടനാടും നൽകുന്ന പദ്ധതി.

വ്യാവസായികാടിസ്ഥാനത്തിൽ ആട് വളർത്തൽ യൂണിറ്റുകൾ

20 ആടുകളടങ്ങുന്ന (19 പെണ്ണാടും, 1 മുട്ടനാടും) യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കാൻ സഹായം . ഒരു ഗുണഭോക്താവിന് ഒരു ലക്ഷം രൂപ ധനസഹായം .

മാംസാവശ്യത്തിനായി മുരിക്കട്ടി വളർത്തൽ പദ്ധതി

1 മുരിക്കട്ടി അടങ്ങുന്ന ഒരു യൂണിറ്റിന് 10000 രൂപ ധനസഹായം നൽകും.

കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ

കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഉടച്ച് വാർത്തിട്ടുണ്ട് . ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നാഷണൽ ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് മിഷന്റെ കീഴിലും , ലൈവ് സ്റ്റോക്ക് ഹെൽത്ത് ആന്റ് ഡിസീസ് കൺട്രോൾ എന്ന രണ്ട് മുഖ്യപദ്ധതികളുടെ കീഴിൽ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളെ അണിനിരത്തിയിട്ടുണ്ട്. കളമ്പുരോഗ പ്രതിരോധകത്തിവയ്പ്പ് പരിപാടി (NADCP- National Animal Disease Control Program) ലൈവ് സ്റ്റോക്ക് ഹെൽത്ത് ആന്റ് ഡിസീസ് കൺട്രോൾ എന്ന മുഖ്യപദ്ധതിയുടെ കീഴിലുള്ള 100% കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണ് വഴിയാണ് കന്നുകാലികൾക്ക് പ്രതിരോധകത്തിവയ്പ്പ് നൽകി കളമ്പ് രോഗത്തെ പ്രതിരോധിക്കുന്നത്.

കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ നാഷണൽ ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് മിഷന്റെ സഹായത്തോടെ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ പാറശ്ശാലയിൽ ഉള്ള ആട്ട വളർത്തൽ കേന്ദ്രത്തിനെ മികവിന്റെ കേന്ദ്രമായി ഉയർത്തുന്ന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇതിനായി അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനും ആടുകളെ (700) വാങ്ങുന്നതിനുമായി 3.2 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട് .

ഉടാതെ മൃഗസംരക്ഷണ സ്ഥിതി വിവരക്കണക്കും സാമ്പിൾ സർവ്വേയും (വിവിധ തരം കന്നുകാലി ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനം തിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനായി നടത്തിവരുന്ന സംയോജിത സാമ്പിൾ സർവ്വേകൾ), കന്നുകാലി സെൻസസ് (100% കേന്ദ്ര സഹായം എന്നീ പദ്ധതികളും ഉണ്ട് .

പ്രധാനപ്പെട്ട മറ്റ് പദ്ധതികൾ

റിബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ് പദ്ധതികൾ (RKI)

- **സഞ്ചരിക്കുന്ന 2 ടെലി വെറ്റിനറി യൂണിറ്റുകൾ :** കർഷകരുടെ വീട്ടുപടിഞ്ഞാൽ ആധുനിക ചികിത്സാ സംവിധാനങ്ങൾ നൽകുന്നതിനായി ടെലി മെഡിസിൻ സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ സഞ്ചരിക്കുന്ന മൃഗചികിത്സ യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പദ്ധതിക്ക് അനുമതി ആയിട്ടുണ്ട് . കൊല്ലം ജില്ലയിൽ നിലവിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന യൂണിറ്റിന്റെ മാതൃകയിൽ മേഖലാ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രണ്ട് പുതിയ യൂണിറ്റുകൾ (എറണാകുളം കണ്ണൂർ ജില്ലകളിൽ) കൂടി സ്ഥാപിക്കും. 2.2 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതിയാണിത്. പദ്ധതി ഉടൻ യാഥാർത്ഥ്യമാകും.
- **മൃഗസംരക്ഷണമേഖലയിൽ ജീവനോപാധി സഹായ പാക്കേജ് :** മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയെ പുനരുദ്ധരിക്കുന്നതിനായി 77 കോടി രൂപയുടെ ജീവനോപാധി സഹായ പാക്കേജിന് റിബിൽഡ് കേരള പദ്ധതിയിലൂടെ മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന് അനുമതി ലഭിച്ചു. പശുവളർത്തൽ, കിടാരി വളർത്തൽ ശാസ്ത്രീയമായ കന്നുകാലി തൊഴുത്ത് നിർമ്മാണം, സബ്സിഡി നിരക്കിൽ കാലിത്തീറ്റ, യന്ത്ര വൽക്കരണത്തിന് സഹായം, തീറ്റപ്പുൽ ഉത്പാദനത്തിനുള്ള സഹായം, പന്നി, ആട്, കോഴി, താറാവ് വളർത്തൽ പദ്ധതികൾ, കന്നുകുട്ടി പരിപാലനത്തിനുള്ള ധനസഹായം തുടങ്ങി വിവിധങ്ങളായ കർഷകക്ഷേമ പദ്ധതികളാണ് പ്രസ്തുത പാക്കേജിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്നത്.
- **കേരള ചിക്കൻ പദ്ധതി :** മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് നോഡൽ ഏജൻസിയായി ഇറച്ചിക്കോഴി ഉത്പാദനത്തിൽ വിപുലമായ രീതിയിൽ സർക്കാർ ഇടപെടുന്ന പദ്ധതിയാണ് കേരള ചിക്കൻ പദ്ധതി. മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ്, പൗൾട്രി വികസന കോർപ്പറേഷൻ (കെ.എസ്.പി.ഡി.സി കടുംബശ്രീ, ബ്രഹ്മഗിരി ഡെവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റി, മീറ്റ് പ്രോഡക്ട്സ് ഓഫ് ഇന്ത്യ എന്നിവരുമായി സഹകരിച്ചാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുക. 63.11 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതിയാണ് റിബിൽഡ് കേരളയിലൂടെ അനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പും

മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ ഭൂരിഭാഗം സ്ഥാപനങ്ങളും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറിയിട്ടുള്ളതാണ്. മൃഗശുപത്രിയ്ക്ക് മരുന്ന് വാങ്ങൽ, അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം, കോഴി, ആട്, കന്നുകാലി വളർത്തൽ പദ്ധതികൾ തുടങ്ങിയവയാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖാന്തിരം നടപ്പിലാക്കുന്ന

ത്. കൂടാതെ, തെരുവനായ നിയന്ത്രണത്തിനുള്ള തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതികൾക്കുള്ള സാങ്കേതിക സഹായം മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് ആണ് നൽകുന്നത്. മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ പഞ്ചായത്തും സംയുക്തമായി ചെറുച്ചൽ ഫാമിൽ നിന്ന് നഗരപ്രദേശത്തിലേക്ക് ശുദ്ധമായ ഫാം ഫ്രഷ് പാൽ എത്തിക്കുന്ന "ഗ്രീൻ മിൽക്ക്" പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

മൊബൈൽ വെറ്ററിനറി ക്ലിനിക്ക്

കർഷകരുടെ വീടുപടിഞ്ഞാൽ മൃഗചികിത്സ സേവനം എത്തിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ രാഷ്ട്രീയ കൃഷി വികാസ് യോജന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി മൃഗസംരക്ഷണവകുപ്പ് മൂന്നു മൊബൈൽ വെറ്ററിനറി യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിച്ചു. നവംബർ മാസം ഒന്നാം തീയതി രാവിലെ 11 മണിക്ക് തിരുവനന്തപുരം വികാസ് ഭവനിൽ വെച്ച് നടന്ന ചടങ്ങിൽ ബഹു : മൃഗസംരക്ഷണ ക്ഷീരവികസന മന്ത്രി ശ്രീമതി. ജെ ചിഞ്ചുറാണി അവർകൾ ഈ വാഹനങ്ങളുടെ ഫ്ലാഗ് ഓഫ് കർമ്മം നിർവ്വഹിക്കുകയും അവ ജില്ലകൾക്ക് കൈമാറുകയും ചെയ്തു. പത്തനംതിട്ട, പാലക്കാട്, വയനാട് ജില്ലകൾക്കാണ് ഈ വാഹനങ്ങൾ കൈമാറിയിട്ടുള്ളത്. ഈ ജില്ലകളിലെ കന്നുകാലികളുടെ എണ്ണം, കർഷക ഭവനങ്ങളിൽ മൃഗചികിത്സ എത്തിക്കുവാനുള്ള പരിമിതി, ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ പ്രത്യേകത എന്നിവ കണക്കിലെടുത്താണ് വാഹനങ്ങൾ ഈ ജില്ലകൾക്ക് നൽകിയത്. 83.46 ലക്ഷം രൂപയുടെ ഈ പദ്ധതി സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെടുത്തിയുടെ കർഷകർക്ക് ഉന്നതനിലവാരമുള്ള മൃഗചികിത്സ സേവനം വീടുപടിഞ്ഞാൽ ലഭ്യമാക്കുന്നു. ഈ വാഹനത്തിൽ ഒരു വെറ്ററിനറി ഡോക്ടറേയും ഒരു ഡ്രൈവർ കും അറ്റൻഡന്റേയും സേവനം ക്രമീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ഈ വാഹനങ്ങളിൽ ആനിമൽ ലിഫ്റ്റിങ് ഡിവൈസ്, രോഗനിർണ്ണയ സംവിധാനങ്ങൾ, ശസ്ത്രക്രിയ സൗകര്യം എന്നിവ സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വാഹനങ്ങളുടെ സേവനം മേൽപറഞ്ഞ ജില്ലകളിൽ കർഷകർക്കു ലഭ്യമാക്കുവാൻ താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നമ്പരുകളിൽ ദയവായി ബന്ധപ്പെടുക

പത്തനംതിട്ട, ജില്ലാ വെറ്ററിനറി കേന്ദ്രം, പത്തനംതിട്ട	0468 2270908
പാലക്കാട്, ജില്ലാ വെറ്ററിനറി കേന്ദ്രം, പാലക്കാട്	0491 2534220
വയനാട്, ജില്ലാ വെറ്ററിനറി കേന്ദ്രം, കൽപറ്റ	04936 202729

രാത്രികാല അടിയന്തിര മൃഗചികിത്സാ സേവനം

കർഷകരുടെ വീടുപടിഞ്ഞാൽ അടിയന്തിര മൃഗചികിത്സാ സേവനം നൽകുന്ന പദ്ധതിയാണ്. സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ ബ്ലോക്കുകളിലും (152 ബ്ലോക്കുകൾ, 3 കോർപ്പറേഷനുകൾ, 1 മുൻസിപ്പാലിറ്റി) പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നു. വൈകിട്ട് 6 മണി മുതൽ അടുത്ത ദിവസം രാവിലെ 6 മണി വരെയാണ് സേവനം നൽകുന്നത്. വെറ്ററിനറി സർജൻമാരെ കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമിച്ചാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

വിളക്ക് അണയാത്ത മൃഗശുപത്രികൾ

സംസ്ഥാനത്തെ 31 മൃഗശുപത്രികളിൽ 24 മണിക്കൂർ പ്രവർത്തനം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

നാഷണൽ ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് മിഷന്റെ കീഴിൽ ആടുവളർത്തൽ പദ്ധതി

ജീവനോപാധി പദ്ധതികൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകി നാഷണൽ ലൈവ് സ്റ്റോക്ക് മിഷന്റെ കീഴിൽ പുതിയ ആട് വളർത്തൽ പദ്ധതിയാണ്. പ്രളയക്കെടുതിയുടെ

പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് 9+1 ആട് യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കേന്ദ്ര സഹായത്തോടെയാണ് പദ്ധതി. ഒരു ഗുണഭോക്താവിന് 59,400/- രൂപയുടെ സഹായം.

90% സബ്സിഡി.

മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള ചെക്ക് പോസ്റ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം

വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ സംസ്ഥാനത്ത് 18 അതിർത്തി ചെക്ക് പോസ്റ്റുകൾ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. നിലവിൽ പാറശാല, വാളയാർ എന്നീ ചെക്ക് പോസ്റ്റുകൾ ഒഴികെ ബാക്കിയുള്ള 16 ചെക്ക് പോസ്റ്റുകളിലും വെറ്ററിനറി സർജന്റെ തസ്തിക നിലവിലില്ല.

നൂതന പദ്ധതികൾ

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ പാറശാലയിൽ ആട് വളർത്തൽ മികവിന്റെ കേന്ദ്രം.

കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ നാഷണൽ ലൈവ് സ്റ്റോക്ക് മിഷന്റെ സഹായത്തോടെ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ പാറശാലയിൽ ഉള്ള ആട് വളർത്തൽ കേന്ദ്രത്തിനെ മികവിന്റെ കേന്ദ്രമായി ഉയർത്തുന്ന പദ്ധതിയ്ക്ക് അനുമതിയായിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി അടിസ്ഥാന

സൗകര്യ വികസനത്തിനും ആടുകളെ വാങ്ങുന്നതിനുമായി 302 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കേരള കന്നുകാലി വികസന ബോർഡ് ലിമിറ്റഡ് (KLDB)

1963 ൽ ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ മാട്ടുപ്പെട്ടിയിൽ ആരംഭിച്ച ഇൻഡോസ്ട്രിസ് പ്രോജക്ടിന്റെ തുടർച്ചയാണ് ഇന്നത്തെ കെ.എൽ.ഡി ബോർഡ്. കേരളത്തിൽ കന്നുകാലി വികസനത്തിന് വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പൊതുമേഖല സ്ഥാപനമാണ് കേരള ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് ഡവലപ്പ്മെന്റ് ബോർഡ്. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കന്നുകാലി പ്രജനന നയമനുസരിച്ച്, ആടുകളുടെയും, കന്നുകാലികളുടെയും ഗാഢ ശിതീകരിച്ച ബീജം സംസ്ഥാനത്തിലെ എല്ലാ കൃത്രിമ ബീജാധാന കേന്ദ്രങ്ങളിലും യഥാസമയം ലഭ്യമാക്കുകയാണ് ബോർഡിന്റെ മുഖ്യധർമ്മം. കൂടാതെ സംസ്ഥാനത്തിനനുയോജ്യമായ തീറ്റപ്പുൽ ഇനങ്ങളുടെ വിത്തുകളും കടകളും ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ച് കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുവാനും, ഇതിനു പുറമെ ബോർഡിന്റെ വിവിധ പരിശീല കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ക്ഷീര കർഷകർക്കും മറ്റ് സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധർക്കും പശുപരിപാലനത്തിന്റെ വിവിധ വിഷയങ്ങളിലും തീറ്റപ്പുൽ കൃഷിയെക്കുറിച്ചുള്ള സാങ്കേതിക പരിശീലനം നൽകി വരുന്നു. ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമിലും കോലാഹലമേട് ഫാമിലും പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ യോണി ഫാമിലും കൊല്ലം ജില്ലയിലെ കള്ളത്തുപ്പഴ ഫാമിലും ആണ് ഈ പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നത്. ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമിലും, പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ യോണി ഫാമിലും, കൊല്ലം ജില്ലയിലെ കള്ളത്തുപ്പഴ ഫാമിലുള്ള 3 സെമൻ്റ് സ്റ്റേഷനുകളിൽ നിന്നുമാണ് സംസ്ഥാനത്ത് വിതരണം ചെയ്യുവാനുള്ള ഗാഢ ശിതീകരിച്ച ബീജമാത്രകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചു വരുന്നത്. മാട്ടുപ്പെട്ടി, കള്ളത്തുപ്പഴ, കോലാഹലമേട് എന്നീ ഹൈടെക്ക് ബുൾ മദർഫാമുകളിൽ നിന്നും നല്ല ഇനം പശുക്കുട്ടികളെ കർഷകർക്കായി വിതരണം ചെയ്യു വരുന്നു.

കേരള വെറ്ററിനറി & ആനിമൽ സയൻസസ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി

കേരള വെറ്ററിനറി ആന്റ് അനിമൽ സയൻസ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി 2010 ഡിസംബറിൽ സ്ഥാപിതമായി. യൂണിവേഴ്സിറ്റിയുടെ കീഴിൽ മൂന്നു ഫാക്കൽറ്റികളിലായി ഏഴ് കോളേജുകൾ, അഞ്ച് സ്കൂളുകൾ, ഏഴു സെന്ററുകൾ, പതിനഞ്ച് ഫാമുകൾ, മറ്റു അനുബന്ധ ഗവേഷണസ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. യങ്ങ് എമർജിംഗ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി അവാർഡ് തുടർച്ചയായി മൂന്നു തവണ ലഭിച്ച യൂണിവേഴ്സിറ്റിയുടെ കീഴിൽ പഠനം, ഗവേഷണം, സംരംഭകത്വവികസനം എന്നീ മേഖലകളിലായി നിരവധി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു.

കോഴ്സുകൾ

ഫാക്കൽറ്റി ഓഫ് വെറ്ററിനറി ആന്റ് ആനിമൽ സയൻസസ്

1. ബി.വി.എസ്.സി. ആന്റ് എ.എച്ച്.
2. എം.വി.എസ്.സി.
3. പി.എച്ച്.ഡി.
4. എം.എസ്.സി.
ബയോസ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്, ക്ലോളിറ്റി കൺട്രോൾ ഇൻ ഡയറി ഇൻഡസ്ട്രി, ബയോകെമിസ്ട്രി ആന്റ് മോളിക്കുലർ ബയോളജി, അപ്പയിഡ് മൈക്രോബയോളജി, അനിമൽ ബയോടെക്നോളജി, അനിമൽ സയൻസ്
5. എം.എസ്. - വൈൽഡ് ലൈഫ് സ്റ്റഡീസ്
6. പോസ്റ്റ് ഗ്രാജുവേറ്റ് ഡിപ്ലോമ - ക്ലൈമറ്റ് സർവീസസ് ഇൻ അനിമൽ അഗ്രിക്കൾച്ചർ, ക്ലൈമറ്റ് സർവീസസ്, വെറ്ററിനറി കാരഡിയോളജി, വെറ്ററിനറി അനസ്തേഷ്യോളജി
7. ഡിപ്ലോമ - ലബോറട്ടറി ടെക്നീക്സ്, പൗൾട്രി പ്രൊഡക്ഷൻ, ഡയറി സയൻസ്, ഫീഡ് ടെക്നോളജി

ഫാക്കൽറ്റി ഓഫ് ഡയറി സയൻസ് ആന്റ് ടെക്നോളജി

1. ബി.ടെക്. - ഡയറി ടെക്നോളജി, ഫുഡ് ടെക്നോളജി
2. എം.ടെക്.

ഫാക്കൽറ്റി ഓഫ് പൗൾട്രി സയൻസ്

1. ബി.എസ്.സി. പൗൾട്രി പ്രൊഡക്ഷൻ ആന്റ് ബിസിനസ് മാനേജ്മെന്റ്

ടെക്നോളജി എനേബിൾഡ് ഡിസ്റ്റൻസ് ലേണിംഗ് പ്രോഗ്രാം
 പി.ജി. ഡിപ്ലോമ പ്രോഗ്രാം, ഡിപ്ലോമ പ്രോഗ്രാം, പി.ജി. സർട്ടിഫിക്കറ്റ് പ്രോഗ്രാം, സർട്ടിഫിക്കറ്റ്
 കോഴ്സസ്

ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് ഓൺപ്രെന്റീഷ്യൽ
 ഫോൺ: 04936-209280. E-mail: de@kvasu.ac.in

1. ട്രെയിനിംഗ് വിഭാഗം
2. ഓൺപ്രെന്റീഷ്യൽ വിഭാഗം
3. ടെക്നോളജി ബിസിനസ് ഇൻകുബേഷൻ സെന്റർ
4. അക്കാദമിക് സ്റ്റാഫ് കോളേജ്
5. ഡി.എസ്.ഡബ്ല്യു.
6. ബയോടെക്നോളജി ട്രെയിനിംഗ് ആന്റ് റിസർച്ച് സെന്റർ
7. ഡിസ്റ്റൻസ് ലേണിംഗ് സെന്റർ
8. സെന്റർ ഫോർ ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് ഡവലപ്മെന്റ് പോളിസി ആന്റ് റിസർച്ച്
9. റീജിയണൽ റിസർച്ച് ആന്റ് ട്രെയിനിംഗ് സെന്റർ
10. പബ്ലിക് റിവിഷൻ ഡിവിഷൻ
11. സെയിൽസ് കൗണ്ടർ
12. മീഡിയ ആന്റ് കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ സെന്റർ

ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് ഫാറംസ്

ഫോൺ: 0487-2374535. E-mail: dfarm@kvasu.ac.in

1. ഇൻസുക്ഷണൽ ഫാറം, പൂക്കോട്
2. യൂണിവേഴ്സിറ്റി ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് ഫാറം, മണ്ണുത്തി
3. സെന്റർ ഫോർ പിഗ് പ്രൊഡക്ഷൻ ആന്റ് റിസർച്ച്, മണ്ണുത്തി
4. ഷീപ്പ് ആന്റ് ഗോട്ട് ഫാറം, മണ്ണുത്തി
5. യൂണിവേഴ്സിറ്റി പൗൾട്രി ആന്റ് ഡക്ക് ഫാറം, മണ്ണുത്തി
6. ബേസ് ഫാറം, കോലാഹലമേട്
7. കാറ്റിൽ ബ്രീഡിംഗ് ഫാറം, തുമ്പൂർമൊഴി
8. ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് റിസർച്ച് സ്റ്റേഷൻ, തിരുവാഴാങ്കുന്ന

വിവിധയിനം കോഴികൾ, പന്നി, ആട് എന്നിവയുടെ വിപണനം, തീറ്റപ്പുൽ നടീൽ വസ്തുക്കൾ, ഉപോൽ
 പന്നങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വിപണനം, വിവിധ ഫാമുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപദേശങ്ങൾ, പ്രൊജക്ട്
 തയ്യാറാക്കൽ തുടങ്ങിയ സേവനങ്ങൾ ഇവിടെ നിന്നും ലഭ്യമാണ്.

ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് ക്ലിനിക്കസ്

ഫോൺ: 04936-256999. E-mail: directorclinic@kvasu.ac.in

ടീച്ചിംഗ് വെറ്ററിനറി ക്ലിനിക്കൽ കോംപ്ലക്സ്, പൂക്കോട്

ടീച്ചിംഗ് വെറ്ററിനറി ക്ലിനിക്കൽ കോംപ്ലക്സ്, മണ്ണുത്തി

യൂണിവേഴ്സിറ്റി വെറ്ററിനറി ഹോസ്പിറ്റൽ, കൊക്കാല, തൃശൂർ

1. സർജറി യൂണിറ്റ്, ഒഫ്താൽമോളജി, ഓർതോപീഡിയക്സ് യൂണിറ്റ്, സോഫ്റ്റ് ടിഷ്യൂ സർജറി യൂണിറ്റ്,
 ലാർജ്ജ് അനിമൽ സർജറി യൂണിറ്റ്, അനസതേഷ്യോളജി യൂണിറ്റ്, റേഡിയോളജി ആന്റ് ഇമേജിംഗ്
 യൂണിറ്റ്
2. ഗൈനക്കോളജി സൈറ്റോളജി ലാബ്, നിയോനാറ്റൽ ഇൻകുബേറ്റർ, ഓപ്പറേഷൻ തീയ്യൂർ-ജനിറ്റൽ
 സർജറി, ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇൻസെമിനേഷൻ സെന്റർ, എൻടോക്രൈനോളജി ആന്റ് മോളിക്യൂലാർ
 ബയോളജി ലാബ്, എംബ്രിയോ ട്രാൻസ്ഫർ ലാബ്

3. ക്ലിനിക്കൽ മെഡിസിൻ കാർഡിയോളജി യൂണിറ്റ്, ഡർമറ്റോളജി യൂണിറ്റ്, ഹീമോ ഡയാലിസിസ് യൂണിറ്റ്, ട്രാൻസ്ഫ്യൂഷൻ മെഡിസിൻ യൂണിറ്റ്
4. പ്രിവന്റിവ് മെഡിസിൻ, എപ്പിഡമിയോളജി ലാബ്, വാക്സിനേഷൻ യൂണിറ്റ്, ഐസൊലേഷൻ യൂണിറ്റ്, ഇൻഫെക്ഷ്യസ് വാർഡ്

ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് സ്റ്റുഡൻസ് വെൽഫെയർ

ഫോൺ: 9496684130. E-mail: dsw@kvasu.ac.in

1. എൻ.എസ്.എസ്.
2. എൻ.സി.സി.
3. സർവ്വകലാശാല വിദ്യാർത്ഥി യൂണിയൻ, മറ്റു സന്നദ്ധ സേവനങ്ങളുടെ ഏകോപനം
4. സെന്റർ ഫോർ സ്റ്റുഡൻസ് കൗൺസിലിംഗ് ആന്റ് പ്ലേസ്മെന്റ്, പൂക്കോട്
5. സെന്റർ ഫോർ സ്റ്റുഡൻസ് കൗൺസിലിംഗ് ആന്റ് പ്ലേസ്മെന്റ്, മണ്ണുത്തി
6. അന്തർ സർവ്വകലാശാല സ്പോർട്സ് ബോർഡ് സർവ്വകലാശാല പ്രതിനിധി

ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചറൽ ഡവലപ്മെന്റ് വിംഗ്

ഫോൺ: 0493-6209290. E-mail: ee@kvasu.ac.in

OBJECTIVES OF THE DEPARTMENT

- To evolve Schemes to retain the traditional livestock farmers in AH Sector.
- Transfer of Technology from labs to field.
- To exploit the production potential of Livestock & Poultry.
- Effective implementation of breeding policy.
- Capacity building of technical and administrative staff.
- IT applications for better office management.
- To conduct Research and Development and survey on problems faced by the farmers, consumers and public.
- To continue supply of good quality germ plasm to farmers.
- To conserve local breeds pertaining to livestock and poultry of our state.
- To implement innovative Schemes like rearing of Malabari Goats, Quail husbandry, Rabbit husbandry, Bull calf rearing, Azolla cultivation etc.
- To implement Hygienic Meat Production by proper Meat Inspection & Modernisation of Slaughter Houses.
- Effective Control of Zoonotic diseases through treatment, Screening of Animals, Vaccination, Creating public awareness through Farm Information Bureau.

BREEDING POLICY OF KERALA

The Breeding Policy approved by the Government of Kerala is summarized below.

Only Foreign breeds of Jersey and Holstein friesian shall be continued to be used as exotic donor. ❖ The level of exotic inheritance shall be limited to around 50% in the small holding population. If required, the farmers with good resources and those involved in commercial / semi commercial dairying could be provided with semen from bulls with exotic inheritance upto 75%. In all the cases germ plasm provided by Kerala Livestock Development Board alone may be used in the state and it should be under the supervision of the Director of Animal Husbandry. ❖ The present Progeny testing programmes shall continue and more parameters like milk constituents and type characters (Udder, legs, body type traits) are to be included in the bull selection process. ❖ For next generation bull calf production, Embryo Transfer Technology, In-vitro fertilisation and sex sorted semen technology shall also be used. ❖ Female sex sorted semen shall be provided for the production of female calves as per the need of the farmers, without subsidy. ❖ Semen of proven bulls shall be used in Premium Bull Scheme the the Maximum. ❖ Awareness programmes to personnel. ❖ Conservation programme for indigenous breeds of the state (Vechur Cow, Malabari goat, Attappady goat) ❖ All technicians of the state shall register with the concerned licensing authority. ❖ State Government should formulate a 'Feed and Fodder policy'. ❖ Legislation shall be done for the testing and controlling the quality of compounded cattle feed distributed in the state. ❖ For the protection of Livestock health, an insurance policy may be started in 'Medi-claim' model. ❖ For mastitis control, AHD shall formulate a 'Mission Mode Project'. ❖ A minimum of 50% calves born

in the state shall covered compulsorily under SLBP programme. ❖ AHD shall initiate vaccination programme against Brucellosis. ❖ Molecular Biotechnology shall also be used in the selection of breeding bulls. ❖ With the cooperation of Kerala Veterinary and Animal Sciences University the field level applied research activities shall be formulated and implemented with respect to cattle breeding, breeding bull selection etc.

INSTITUTIONS UNDER DEPARTMENT OF ANIMAL HUSBANDRY

Directorate (1), DAHO Office (14), Multi Speciality Hospital Kudappanakkunnu (1), District Veterinary Centre (14), Veterinary Poly Clinics (48), Veterinary Hospitals (210), Veterinary Dispensaries (896), Mobile Veterinary Hospitals/Dispensaries (9), Motor Boat Veterinary Hospital (1), Mobile Farm Aid Units (10), Intensive Cattle Development Projects (9), Regional Artificial Insemination Centres (38), ICDP Sub Centres (1359), SLBP Head Quarters (1), SLBP Deputy Director's Office (3), Calf Feed Subsidy Scheme Office (5), Institute of Animal Health and Veterinary Biologicals (1), State Institute of Animal Disease, Palode (1), Cattle Sterility Office (1), Avian Disease Diagnostic Lab (1), State Laboratory for Livestock Marine & Agri. Products (1), Livestock Management Training Centres (11), Central Veterinary Stores (3), Livestock Farms (4), Goat Farms (3), Pig breeding farms (1), Pig breeding units (5), Central Hatchery (1), Regional Poultry Farms (7), District Poultry farms (1), Duck Farm (1), Turkey farm (1), Rinderpest Eradication Scheme (1), RP Check posts (18), RP Mobile Units (2), RP Vigilance Units (6), Poultry Training Centre (1), Chick Sexing School (2)

INSTITUTE OF ANIMAL HEALTH AND VETERINARY BIOLOGICALS, PALODE

Name of Vaccines available		Other Products
1. Ranikhet disease vaccine (F1)	7.PPR	1. California mastitis reagent
2. Ranikhet disease vaccine (K) antigen	8. Duck plague vaccine	2. Salmonella pullorum coloured
3. R2B	9. BQ	3. Mastitis Kit
4. Fowl pox vaccine	10.H S (OA)	4. Antibiotic sensitivity Kit
5. Anthrax spore vaccine	11.Duck Pasteurella Vaccine	5. 50% Glycerol Saline
6. Swine fever vaccine	12. Entero toxemia Vaccine	6. Rose Bengal plate test antigen

ANIMAL WELFARE DIVISION

The prevention of cruelty to Animals Act 1960 (59 to 60) and subsequent amendment rules are in force to prevent the infliction of unnecessary pain or suffering on animals. In 1904, the first SPCA was established at Thiruvananthapuram, followed by another at Kannur. as of now SPCAs have been registered under Societies registration Act in all 14 districts. Government of India has enacted an amendment to the PCA Act 1960-Establishment and Regulation of SPCAs Rules 2001. Every district has to have an SPCA as per the provision in the rule. A separate cell will be constituted at the Directorate of Animal Husbandry by redesignation to provide nodal function and to strengthen the animal welfare activities, for its effective monitoring and reporting of the schemes both by Government of India & Government of Kerala.

LIVESTOCK & POULTRY DEVELOPMENT PROGRAMMES

Animal Husbandry sector plays an important role in the strengthening the economy of the state, especially rural economy. Besides, AH sector is providing employment opportunities to unemployed and underemployed rural poor.

- Cattle Development Schemes
- Goat Rearing Schemes
- Pig Breeding Schemes
- Rabbit Rearing Schemes
- Poultry Development Schemes

For strengthening programmes, department farms play important role.

CATTLE DEVELOPMENT PROGRAMMES

The cattle development programmes have been imparted in the state with the aim of increasing milk & meat production. Among them the most important is crossbreeding activities. The Intensive Cattle Development Programmes have been established in the state aiming at this.

Livestock Farms

Cattle farms have been established for rearing high yielding varieties of cows and buffaloes. These farms are functioning as demonstration cum training centres with a view to providing necessary information and technical know-how to the public on improvement of milk production, cattle management, feeding practices etc. These farms impart farm training to livestock inspectors and vocational higher secondary certificate holders. Milk production and fodder production are other fields of activity.

There are five Livestock farms in Kerala under Animal Husbandry Department.

1. Jersey Farm, Vithura
2. District Livestock Farm, Kudappanakunnu
3. Jersey Farm Extension Unit, Chettachal
4. Hightech Dairy Farm, Kuriottumala
5. Cattle Farm Badiyadukka Kasargod

Jersey Farm, Vithura

This farm was established for producing high yielding cows by cross breeding indigenous breeds with exotic breeds. A goat-rearing unit was also established here on 2003. This farm is under the supervision of a Deputy Director.

District Livestock Farm, Kudappanakunnu

Established in 1953 at Kudappanakunnu, this farm now functions as a multi species multi breed, demonstration farm of the department rearing cattle of Jersey, Holstein Friesian and Brown Swiss cross-breeds; Goats of Malabari breed, Pigs of large white Yorkshire breed, Rabbits of soviet chinchilla, angora, white giant, gey giant breeds and an emu rearing unit are also functioning in the farm.

Jersey Farm Extension Unit, Chettachal

Initially started as an extension unit of the Jersey Farm, Vithura. This farm has a total area of 39.2 hectares, out of which fodder is cultivated in 14 hectares.

Hightech Dairy Farm, Kuriottumala

This farm was established in 1981.

A high-tech Cattle rearing unit, a goat-rearing unit and a hatchery are also functioning here.

Cattle Farm, Badiyadukka Kasargod

A new farm was established at Bediaddukka in Kasargode district in 2015 under Animal Husbandry Department for conservation of indigenous breeds of cattle especially varieties like Kasargode dwarf cattle. The farm has a capacity of housing 110 numbers of cattle

GOAT REARING FARMS

Goat rearing has a major role in creating self-employment opportunities in rural sector, which will foster the rural economy. The primary objective is to facilitate the conservation of local germplasm. The three Goat Breeding Farms and three goat rearing units under the Animal Husbandry Department are rearing local breeds like Malabari and Attapadi Black etc.

The Agali Goat Farm is maintaining a stock of Attapadi Black. The remaining five farms are engaged in the conservation and propagation of the Malabari breed.

- Goat Breeding Farm, Parassala , Thiruvananthapuram
- Goat Breeding Farm, Attapadi, Palakkad
- Goat Breeding Farm, Kommeri, Kannur
- Goat Rearing Unit at District Livestock Farm, Thiruvananthapuram
- Goat Rearing Unit at Jersey Farm Vithura, Thiruvananthapuram
- Goat Rearing Unit at Buffalo Breeding Farm, Kuriottumala, Kollam

Goat Farm, Attappadi, Palakkad

Government Goat Farm at Attappadi has been established with a view to help the tribal families of Attappadi to rear goats and sheep as a subsidiary occupation. This Goat Farm is maintaining a stock of Attapadi Black.

Goat Farm, Kommeri, Kannur

The farms were established with a view to produce and propagate Malabari goats, the best suited breed to the agro-climatic conditions prevailing in the state.

Goat Farm, Parasuvackal, Parassala, Thiruvananthapuram

The objectives of the farm are to preserve rear and propagate Malabari Goats and thus stimulate farmers to take up goat rearing as a source of income for livelihood and also to supply good quality fodder to farmers on nominal rate.

PIG BREEDING FARMS / BREEDING UNIT

Piggery development activities aim to popularize rearing of improved varieties of pigs among the farmers and to ensure the availability of adequate number of piglings for distribution under various schemes, production and supply of good quality pork etc. These activities are conducted under the guidance and co-ordination of the Swine Husbandry office functioning at Aluva.

The pig-breeding farm at Kappad, Kottayam and six pig breeding units in the state functions as demonstration centers and impart scientific training on pig rearing to farmers.

- Pig Farm, Kappad, Kottayam
- Pig Breeding Unit, Parassala, Thiruvananthapuram
- Pig Breeding Unit, Thalayolaparampu, Kottayam
- Pig Breeding Unit, Kolani, Idukki
- Pig Breeding Unit, Angamaly, Ernakulam
- Pig Breeding Unit, Kunnamkulam, Trissur
- Pig Breeding Unit, Mundayad, Kannur

RABBIT REARING UNITS

These units were established to popularize rabbit rearing , to improve the quality of rabbits reared for meat purpose and to preserve different varieties and breeds of rabbits and Exotic broiler rabbit breeds like Soviet Chinchilla, White Giant, Grey Giant, Newzeland white, Angora(wool type) and Silver Fox are reared in the 3 rabbit rearing units of department.

- Rabbit Rearing Unit at District Livestock Farm, Kudappanakunnu.
- Rabbit Rearing Unit at Buffalo Breeding Farm, Kuriottumala
- Rabbit Rearing Unit at Regional Poultry Farm, Chathamangalam.

POULTRY FARMS

The Poultry Development Schemes in the state aims at increasing the egg production;

and distribution of chicks and good quality poultry meat; imparting training on scientific poultry rearing and management; encouraging unemployed youth and members of weaker sections of society to take up poultry rearing and gain self employment; assisting women to start backyard poultry unit etc. There are seven regional poultry farms, two district poultry farms, one duck farm, one turkey farm, one central hatchery, one quail rearing unit and an intensive poultry development block under the department to carry out the development activities.

1. Central Hatchery, Chengannur.
2. Regional Poultry Farm, Kudappanakunnu, Thiruvananthapuram
3. Regional Poultry Farm, Kureppuzha, Kollam (Turkey Farm)
4. Regional Poultry Farm, Manarcadu, Kottayam.
5. Regional Poultry Farm, Koovappady, Ernakulam.
6. Regional Poultry Farm, Malampuzha, Palakkad.
7. Regional Poultry Farm, Chathamangalam, Kozhikode.
8. Regional Poultry Farm, Mundayad, Kannur.
9. District Poultry Farm, Athavanad, Malappuram
10. District Poultry Farm, Kolani, Idukki.
11. Duck Farm, Niranam.

1. Central Hatchery, Chengannur

The Central Hatchery has been established at Chengannur in Alappuzha District during

1961-62 for organizing the Poultry sector and for providing better facilities for the poultry farmers. This institution supplies commercial layer chicks, table eggs, poultry, poultry equipments etc. according to the needs of the public.

Units functioning at Central Hatchery are:

• **Hatchery** - Established to provide to meet the demand for good quality chicks and eggs in the sector. Production Manager in the cadre of Deputy Director is the head of the office complex. The hatchery has a setter capacity of 100000 -egg and Hatcher capacity of 37000 eggs.

• **Poultry Farm for parent stock** - Rearing parent stock for production of commercial chicks, and eggs. Gramapriya, Graamasree, Vanaraja, Athulya are some of the Parent stocks. Australorps males are also maintained here for production of Gramalakshmi chicks by crossing them with Athulya females. About 7.5 lakhs commercial chicks and 8.2 lakhs eggs were produced during the year 2011-12. The female chicks are being supplied to approved egger nurseries and from there to the farmers at the age after 45 days.

• **Feed Compounding Factory** - The feed compounding factory was established at Central hatchery in the year 1963 in order to manufacture 'ready to feed' balanced poultry feed for the Central Hatchery farm as well as for other government poultry farms in the state.

• **Training Institute** - To impart scientific training in livestock and poultry rearing and breeding to farmers, para-veterinary officers and unemployed youths. Training for livestock inspectors are also conducted here. Short term training programmes in backyard poultry rearing, broiler farming, quail farming, rabbit rearing, cattle rearing, goat rearing etc. are also conducted here. A demonstration unit for Indian and Exotic breeds of poultry started functioning in the year 2011.

• **Feed Testing Laboratory** - To analyze the feed ingredients and various types of feed manufactured by the departmental institutions and there by to ensure the quality of feed with reference to nutritive value. This laboratory also conducts analysis of proximate principles on any feed samples from the field.

• **Chick Sexing School** - to impart scientific training in chick sexing to selected persons. There is a six months course of Chick sexing and Hatchery management.

• **Mobile Veterinary Hospital** - for the prevention and treatment of diseases among the birds of the hatchery. Moreover, this hospital provides treatment for other livestock and birds of farmers. Artificial Insemination facility for cattle and buffalo is also available here.

• **Quail unit** - started functioning in 1984 with an aim to promote quail rearing for egg and meat. Day-old chicks and quails at the age of 22-35 days are supplied for the Department schemes and to the public. At present 2500 parent stock are there.

• **Workshop for poultry equipments** - This unit manufactures various types of poultry equipments such as cages, brooders, feeders, waterers etc.

2. Turkey Farm, Kureepuzha, Kollam

The Turkey Farm at Kureepuzha, Kollam is the only such farm under the department.

It functions as a demonstration and propagation unit and sells poults and eggs for hatching and table purposes.

3. Duck Farm

The one and only duck farm under the department for the conservation and propagation of indigenous breeds. Indigenous breeds like "Chara" and "Chempally" are given due consideration. Exotic duck breeds like Vigova Super and Khaki Campbell are also maintained in this farm. The farm is poised for large-scale development into a centre of excellence in duck farming.

4. Quail Production Units

The three Quail Production Units under the department rear quail parent stock for supplying good quality hatching and table eggs. They also impart scientific training to farmers in quail rearing.

The units under the Department are

- Quail Production Unit at Central Hatchery, Chengannur
- Quail Production Unit at Regional Poultry Farm, Chathamangalam
- Quail Production Unit at District Livestock Farm, Kudappanakkunnu

AVAILABILITY OF POULTRY LAYERS, BROILERS, HATCHING EGGS

THIRUVANANTHAPURAM

04712730804

RPF Kudappanakkunnu
KSPDC Kudappanakkunnu,
Pettah

Day old layer chicks

Eggs, chicks.

KOLLAM	Turkey Farm, Kollam KSPDC Kottiyam	Turkey poults and eggs. Eggs, chicks, ducklings.
ALAPPUZHA 0479 2452277	Central Hatchery, Chengannur	Day-old layer chick, hatching and table eggs, poultry equipments. Quails & Quail eggs.
PATHANAMTHITTA 0469 2711898	Duck Farm, Niranam Duck Hatchery, Manjady	Ducklings, hatching duck eggs. Ducklings
KOTTAYAM	Regional Poultry Farm, Manarcaud	Layer, Day old chicks hatching and table eggs.
IDUKKI	District Poultry Farm, Kolani, Thodupuzha	Layer & Quail (for meat purpose)
ERNAKULAM 0484 -2523559	District Poultry Farm, Koovapady	Day-old layer chicks and hatching eggs.
PALAKKAD 0491 2815206	Regional Poultry farm, Malampuzha	Day-old layer chicks, table and hatching eggs.
MALAPPURAM 0494 2615103	District Poultry Farm, Athavanad	Layer pullets.
KOZHIKODE	Regional Poultry Farm, Chathamangalam	Layer chicks, table eggs, hatching eggs Quails, Broiler Chicks and rabbits
KANNUR 0497 2721169	Regional Poultry Farm, Mundayad	Day-old layer chicks, hatching and table eggs.

Rabbits

Thiruvananthapuram 0471 2732962 White,	District Livestock Farm, Kudappandakkunnu,.	Breeds available: Angora, White Giant, New Zealand Soviet Chinchilla, Grey Giant
---	--	--

FODDER DEVELOPMENT

Agricultural sections of all farms are engaged in fodder production to meet the requirement of the farms and function as demonstration units for farmers, trainees and entrepreneurs and also retail selling outlets of fodder slips to farmers. The department intends to act as a facilitator to grow fodder in all available land owned by the government/local bodies so as to reduce the production cost of the farm produce. As non-availability of good quality fodder in required quantity is the major constraint in dairy production in the state, fodder production schemes are being given top priority in large and small holdings.

IT DEVELOPMENT

The Department of Animal Husbandry was one among the first Government Departments to have started computerization in the state. The website of the Animal husbandry Department is www.ahd.kerala.gov.in hosted by CDIT in the content management frame work. This website provides more Government to Citizen and Government to Government facilities as per the Kerala State IT policies. Apart from the details of the department, this website also boasts updated version of all orders, circulars, transfer and postings etc in the Department of Animal Husbandry.

The web server of the department has been shifted and hosted at State Data Centre of

Government of Kerala. The department will be linked to the Kerala State Wide Area Net work (KSWAN) connectivity providing free internet facility to the connected offices.

Due to the fast technical advancement in recent years, AHEAD software became obsolete and is unable to cater to all the requirements of the department. the IT Division of the department designed and developed following software systems for monitoring the activities of the department in real time.

1. Farmers Registration software
2. Plan Scheme Monitoring software
3. Artificial Insemination Monitoring software
4. Communication Portal software
5. Disaster Compensation Management software
6. Stock and Stores Management software
7. Training Management software

8. Vehicle Management software
9. Insurance Management software
10. GIS Based Disease Mapping software with IIITM-K
11. Vaccination Monitoring software for ADCP

ANIMAL DISEASE CONTROL PROJECT(GORAKSHA)

The State was facing great economic loss due to reduction in milk yield and often death of valuable dairy animals, mainly due to Foot and Mouth Disease. Export of animal products also was restricted as Kerala is endemic for FMD. Under these circumstances Government of Kerala decided to have a disease control project. As such a joint venture was established between NDDDB and the Government of Kerala to implement the Animal Disease Control Project "GORAKSHA", in 2004. A Project Management Committee was constituted with the Agricultural Production Commissioner as its chairman for the periodical review of the Project. State and district level offices function to execute the programmes. Doorstep service for preventive vaccination against FMD to all susceptible Animal population is carried out once in a year under the National Animal Disease Control Project and could control the disease to a great extent.

Animal Disease Control Project is currently implementing the ASCAD (Assistance to State for Control of Animal Diseases) Project of the Government of India, under which vaccinations are conducted against various diseases like Anthrax, Haemorrhagic Septicaemia, Ranikhet Disease, Duck Plague, Duck Pasteurella, PPR in goats, Swine Fever for Pigs, Black Quarter, Brucellosis etc throughout the state. RFK-VC is also implemented through this unit. A 24 hour unit, SADEC (State Animal Disease Emergency Control) unit for receiving reports about occurrence of any disease in the state for immediate action is also established.

FARMERS' REGISTRATION

This programme envisages to make a database of all farmers in this sector. The data will be useful for formulating future programmes, to ascertain the assistance required for the farmers and statistical analysis of data for various purposes. As the state is moving to limit the various subsidies through Direct Benefit Transfer, Farmers' registration is going to be essential for the implementation of various state and central schemes. So far about 534656 farmers are registered through the local veterinary institution. Mobile numbers of farmers thus collected shall be used for all types of Information and Communication Technology delivery. Farmers can register their name in the nearest Veterinary Dispensary/Hospital.

SPECIAL LIVESTOCK BREEDING PROGRAMME(SLBP)

SLBP is a beneficiary oriented scheme, implemented by the Department of Animal Husbandry from 1976 onwards, to increase the productivity in dairy sector. From 1997 onwards the "Rearing of Calves" programme is being implemented through local self government institutions in all the 14 districts, with the active participation of Milk producers co-operative societies. Selected beneficiaries will be eligible for a total subsidy of 50% on all items of expenditure.

Basic Outline of the Scheme:-

- Female crossbred calves/ Buffalo calves of 4-6 months of age are selected.
- Selected calves will be given feed at 50% subsidised rate for 30 months or till subsidy expires, whichever is earlier.
- Insurance coverage to the calves till 32 months of age at 50% premium rate.
- Beneficiaries will be given training in scientific calf rearing.
- Dewormers, vitamins and mineral mixtures will be supplied.
- Breeding status will be assessed at 15-18 months of age.

Various Schemes Under Rearing of Calves.

- Calf Adoption Programme(CAP): 25 % subsidy from grama panchayat, 25% from state fund
- Surabhi Raksha: 50% subsidy from Central
- Govardhini: 50% subsidy from State fund
- RKVY : 50% subsidy from Central fund

Total subsidy amount: 12500/-

AVIAN INFLUENZA (Bird flu) CONTROL STRATEGIES

Avian Influenza or Bird Flu is a highly contagious disease of domestic poultry caused by the Influenza Type A virus. Depending on the virulence of the virus the disease may be Low Pathogenic Avian Influenza (LPAI) causing low mortality only in poultry or Highly Pathogenic Avian Influenza (HPAI) with 100% mortality and capable of infecting humans also. Wild birds and migratory water fowls are the natural reservoirs of the virus. H5 and H7 subtypes of the virus are highly pathogenic. The disease is usually manifested with odema of head and neck, cyanosis of comb and wattles, nervous symptoms, greenish diarrhoea, corneal opacity, respiratory distress and finally death. The highly pathogenic variant has caused outbreaks in 2014 November in Kuttanad region in ducks and in 2015 February in Turkeys at Kollam and again in ducks in 2016 October in Kuttanad.

In the event of an outbreak of HPAI, stringent control and containment measures like culling and disposal of entire birds within 1km radius of the epicentre either by burning/burial, thorough disinfection and sanitization of the area along with restriction of bird movement within 10 km radius and post operation surveillance in affected areas are essential. Fresh stock can be introduced in the area only after 3 months of rigorous and periodical post operation surveillance. Since HPAI V is capable of mutation which may lead to a pandemic in human being, constant routine surveillance in domestic and migratory birds is carried out by Animal Husbandry Department in collaboration with Forest Department during migratory season- September to March.

CALVING INDEX FOR COWS

Date of Service											
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	May.	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Oct.	Nov.	Dec.
Date of delivery											
7	7	5	5	4	4	6	7	7	7	7	6
Oct.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	May	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.

Note: The number of days added to both dates will give the expected delivery date. eg. Date of service if 10th Jan. expected delivery date would be 17th of October.

FEEDING, VACCINATION AND DEWORMING SCHEDULE

FEEDING SCHEDULE OF ANIMALS

I. COWS

(i) Milking cows : (Approximate body weight - 250 kg.)

	When grass is available in plenty When paddy straw is the major		roughage		
	Concentrate Mixture (kg.)	Green grass (kg.)	Concentrate Mixture (kg.)	Green grass (kg.)	Straw (kg.)
Dry Cows Milking Animals	1-1.5kg for every 2.5 to 3 kg. Milk	25-30 30	1.25 1.25 + 1kg for every 2.5 to 3 kg. of Milk	5.0 5.0	5-6 5-6
Pregnant animals	Production allowance 1 kg to 1.5kg from 6th month of pregnancy	25-30	Maintenance(5.0kg)+ Production allowance 1kg to 1.5kg. from 6th month of pregnancy	5.0	5-6

For every additional 50 Kg. body weight 250 g of concentrate mixture and 0.5 to 1 kg straw may be fed extra, or 3 to 5 kg green grass (green fodder) should be offered 3 to 4 times a day.

(ii) CALVES (upto 6 months)

	Body weight (kg)	Qty. of milk (kg)	Qty. of calf starter (g)	Green grass (kg)
4 days to 4 weeks	25	2.5	Small qty.	Small qty.
4-6 weeks	30	3.0	50 to 100	-do-
6-8 weeks	35	2.5	100 to 250	-do-
8-10 weeks	40	2.0	250 to 350	-do-
10-12 weeks	45	1.5	350 to 500	1.00
12-16 weeks	55		500 to 750	1-2
16-20 weeks	65		750 to 1000	2-3
20-24 weeks	75		1000 to 1250	3-5

Calf starter is a concentrate mixture containing all nutrients in proper proportions, used as substitute for whole milk in calf ration.

The quantities of feed shown above have been calculated for animals gaining weight on an average of 300-400 g per day.

(iii) FOR GROWING ANIMALS (from 6 months onwards)

Age (Months)	Appro.body weight (kg)	Concentrate mixture (kg)	Grass (kg)
6 to 9 months	70 to 100	1.25 - 1.75	5 - 10
9 to 15 months	100 to 150	1.75 - 2.25	10 - 15
15 to 20 months	150 to 200	2.25 to 2.50	15 - 20
above 20 months	200 to 300	2.50 - 2.75	15 - 20

II. BUFFALOES

General principles of feeding buffaloes are almost similar to those recommended for dairy cattle. Buffaloes have the capacity to consume more roughage which they can digest better than dairy cattle. The fat percentage of buffalo milk is higher and hence buffaloes must be given more feed per unit of milk production. Milking animals must be given production allowance of one kg concentrate mixture (0.14 to 0.16 kg DCP and 0.7 kg TDN) for every 2 kg of milk produced over and above the maintenance allowances.

III. GOATS

(i) Growing Animals (from 6 months onwards)

Category of goat	Approximate body weight (kg)	Quantity to be fed per day	
		Concentrate (g)	Green fodder (kg)
Growing (6-12 months)	15-20	300-400	1-2
Adult goats	25-30	200-300	2-3
Breeding bucks	30-40	400-500	3-5

(ii) kids of different age

Age of the kid	Approximate body weight (kg)	Quantity of milk to be given (g)	Quantity of kid starter to be given (g)	Quantity of green fodder to be given (g)
Birth to 4 days	1.5-2.0	Colostrum	-	-
5-30 days	2-3	300-500	Small quantity	Small Qty.
30-60 days	3.0-5.0	400-500	50-100	Small Qty.
60-90 days	5.0-7.5	350-400	100-150	250-500

90-120 days	7.5-10.0	-	200-250	500-750
5th & 6th months	10.0-15.0	-	250-300	750-1000

IV. DOGS

Pups are weaned from the dam at 6-8 weeks of age. After weaning, a combination of cow's milk (250 ml), egg yolk (one) and glucose (half teaspoon) fed at regular intervals would be a good substitute for the dam's milk. Goat's milk is good for pups.

For two to three days after weaning, the pups will be crying, may be because of the separation from its dam. This crying should not be misunderstood for hunger and fed with milk and biscuits as often done resulting in indigestion.

Feeding schedule

1-2 months	-	6 times
2-3 months	-	5 times
3-4 months	-	4 times
4-5 months	-	3 times
5-7 months	-	2 times

V. CATS

Cats are carnivorous in nature. Feed should be rich in protein of animal or fish origin. Either raw or cooked meat can be fed. Sometimes there may be digestive trouble. Also provide vegetables, green grass etc. to avoid digestive trouble. Green grass helps to expel fur balls from the stomach. Grass will be having vitamins and minerals especially trace minerals and so grass feeding is advantageous. Cat should be given plenty of drinking water.

Feeding frequency :

2-3 months	-	4 meals/day
3-5 months	-	3 meals/day
6-8 months	-	2 meals/day
Adult	-	2 meals/day

Feeding Schedule of Poultry

Age in Weeks	Feed qty. (gm/ day)
1	8-10
2	15-18
3	22-23
4	30-35
5	38-41
6	45-50
7	50-53
8	53-55
9	58-61
10	65-69
11	69-72
12	72-75
13	75-80
14	78-80
15	80-82
16	82-85
17	85-90
18	90-95
19	95-100
20	100-105
21	105-110
22	110-115
Above 22	115-130

Feeding Schedule of Ducks- Vigova

Age in Weeks	Feed	gm/duck/day
1	Duckling	20
2	"	40

3	"	60
4	"	105
5	"	130
6	"	150
7	"	185
8	"	189
9-20	Grower	200 gm/day
21 and above	Layer	210-240 gm/day

VI. BROILER RATION

Ingredient	Percentage inclusion	
	Starter (0-5 weeks)	Finisher (6-7 weeks)
Yellow Maize	47	54.5
Rice polish	8	10
Soyabean meal	17.5	14
Groundnut cake (expeller)	15	11
Unsalted dried fish	10	8
Mineral mixture	2.0	2.0
Salt	0.5	0.5
	100.00	100.00
For 100 kg of feed add:		
Vitamin A	6,00,000 IU	6,00,000 IU
Vitamin B2	600 mg	600 mg
Vitamin D3	60,000 ICU	60,000 ICU
Coccidiostat	50 g	50 g
Lysine	50 g	50 g

Alternatively commercial broiler starter and finisher rations prepared by reputed feed manufacturers can be given.

VII. DUCK LAYER RATION

Sl.No.	Ingredients	Per cent
1	Yellow maize	42
2	Ricepolish	20
3	Gingelly oil cake	7
4	Soyabean meal	14
5	Dried fish	10
6	Oyester shell	5
7	Mineral Mixture	1.75
8	Salt	0.25
		100.00

For every 100kg add vitamin mixture (Vit.A 600,000 IU, Vit.B2600mg and Vit.D3 60,000 ICU and nicotinic acid 5g.)

VIII. RABBITS

Item	Approximate body weight	Quantity to be fed per day	
		Concentrates	Green grass
Bucks	4-5 kg	150 g	600 g
Does	4-5 kg	150 g	600 g
Lactating does	-	200 g	700 g
Weaner (6 weeks)	600-700 g	50 g	200 g

VACCINATION SCHEDULE FOR ANIMALS

I. LIVESTOCK

Disease	Type of Vaccine	Dose and Route	Remarks
Anthrax	Anthrax Spore Vaccine I.A.H & V.B., Palode	Cattle 2 ml S/C, Sheep & Goat 1 ml S/C	Annual revaccination in endemic areas
Black Quarter	BQ Vaccine, I.A.H & V. B., Palode	Cattle 5-10 ml S/C, Sheep & Goat 2-3 ml S/C	Annual revaccination in endemic areas
Haemorrhagic septicaemia	HS Broth Vaccine, I.A.H & V.B., Palode HS Oil adjuvant Vaccine, IAH & VB, Palode	Cattle 5-10 ml S/C 2 ml I/M for animals upto 140 kg body wt., 3 ml for animals above 140 kg body wt.	Immunity is only for 2-3 months Immunity for 1 year, annual revaccination in endemic areas.
Foot and Mouth Disease		Young Animals Primary dose Booster dose Annual Vaccination Adult animals First dose	Schedule Between 3&4 months. After 3 months of primary dose 0 days followed by twice in a year

II. DOGS

Disease	Primary vaccination	Booster	Repeat
Canine Parvo viral infection	6 week	11 week	Annual
Canine Distemper	8 week	11 week	Annual
Infectious Canine Hepatitis	8 week	11 week	Annual
Canine Leptospirosis	8 week	11 week	Annual
Rabies	3 months	One year	Annual
Canine Corona viral infection	9 week	---	Annual

Rabies Control Programmes

Rabies eradication is taken up as one of the activities of the Animal Husbandry Department from the very early stage. Recently considering the huge menace of the disease in view of its economic and public health importance, the department has intensified the Rabies Eradication Programmes by setting up a special cell in the Directorate. Various programmes are arranged to enlighten the public on the importance of the control of rabies. Vaccination camps are arranged throughout the state seeking assistance of local bodies and the non-governmental agencies like Rotary Club, Lions Club etc.

Animal Birth Control Programme (ABC)

ABC programme is aimed at controlling stray dog populations and for protection against Rabies. It is carried out by the local self governments with the help and involvement of animal husbandary department and NGOs'.

POULTRY- LAYER

	Age	Disease	Vaccine	Route
1.	1 day	Marek's	HVT vaccine	I/M
2.	5-7 days	RD	Lasota/F	Occulonasal
3.	10-14 days	IBD	IBD Live	Drinking water
4.	24-28 days	IBD	IBD Live	Drinking water
5.	8th week	RD	R2B/RDVK	S/C
6.	16-18 week	RD	Killed/Live	S/C

- i. It is advisable to administer Fowl pox vaccine at 6 weeks of age in endemic areas.
- ii. EDS vaccine is advised at 16-18 weeks of age

Source of Vaccine

1. Institute of Animal Health and Veterinary Biologicals, Palode, Thiruvananthapuram.
2. I.V.P.M, Ranipet, Tamil Nadu.
3. I.V.R.I Izatnagar, Bareilly, U.P.

Poultry vaccines are also manufactured by private sector companies.

Give anti-stress medicaments to combat vaccination stress in consultation with a veterinarian.

DEWORMING SCHEDULE

I. BIRDS

Birds should be dewormed starting from one week prior to R2B/RDVK vaccination and repeated at 3 week intervals so as to give a total of 4 dewormings before housing at 18 weeks of age. Piperazine compounds, Albendazole, Mebendazole etc. can be used against round worms. Niclosamide, Praziquintel, Albendazole can be used against tape worms.

II. CATTLE

First dose is given at 2-4 weeks with Piperazine @ 150 mg/kg bwt. Repeat at 6th week. From 10 weeks upto 6 months of age, any broad spectrum anthelmintic can be used at monthly intervals. After 6 months of age, on examination of the dung sample, the animal shall be dewormed according to necessity.

Note: 1. If the animals are suffering from cestodes/trematodes drugs concerned have to be given after proper diagnosis.

2. During pregnancy, dosing with any broad spectrum anthelmintic helps in reducing parasitic infestation in young calves as

well as increasing the milk production in that lactation.

Nutritive value of different types of meat

Species	Water %	Protein %	Fat %	Ash %	Cal/100 g	Cholesterol mg/100g
Beef	66.6	20.2	12.3	0.8	197	60-80
Pork	56.5	15.9	26.6	1.2	308	60-80
Mutton	64.8	17.8	16.2	1.2	222	60-80
Chicken	67.7	20.0	6-15	0.9	202	60-80
Rabbit	72.9	20.8	1-2	0.9	199	50

Incubation period, age at maturity and average egg production in birds

Type of bird	Incubation period (days)	Age at maturity (months)	No.of Eggs (Annually)
Fowl	21	6	150-200
Duck	28	7	200-300
Turkey	28	10-11	25-70
Guinea fowl	28	9	50
Goose	30	10-11	24-50
Pea Fowl	18	12	15
Pigeon	18	9	2 in a brood (2-3 broods annually)

GOSAMRUDHI CATTLE INSURANCE SCHEME OF ANIMAL HUSBANDRY DEPARTMENT

Farmers need protection against such sudden and unexpected loss or damage to their major assets and investments, i.e. the livestock. To meet this exigency the Department of Animal Husbandry is implementing livestock insurance schemes from 2016 onwards, as a security for cattle owners, by providing indemnity in the event of death or permanent total disability of the insured animal. The scheme also offers a Personal Accident Coverage option to the farmers having a sum insured value of rupees 5 lakhs.

The livestock insurance scheme has been recognized as one of the prestigious schemes of Animal Husbandry Department and is monitored under CMO portal as a high-impactful project of the State.

The comprehensive livestock insurance scheme comprises of State livestock insurance scheme-Gosamrudhi and Central sector insurance scheme under NLM. This scheme is unique with its lowest premium rates for 1 year and 3 year coverages and transparent online implementation.

Salient features of the scheme:

- Lowest premium rate available in the State.
- Provide insurance cover against death and permanent total disability (PTD) of cattle
- Provide Personal Accident Cover (PAC) to livestock farmers.
- Provide insurance cover for 1 or 3 year period. The premium rate for 1 year insurance cover is 1.95 % and for 3 year insurance cover is 4.85% of the animal's cost.
- 50 % Government subsidy on premium amount is provided for general category and 70% for SC/ST category of farmers
- Premium subsidy is given for maximum insured value of Rs.65000/-.
- The premium for excess coverage value above Rs. 65000 up to Rs. 1 lakh will be 4.1 % for 1 year and 12.3 % for 3 years which has to be borne by the beneficiary.
- Milch cows/buffaloes between 2 to 8 years of age and heifers/buffalo heifers above seven months of pregnancy can also be insured under this scheme.
- Insurance premium is collecting from the farmers through online platform of SBI known as 'SB collect'.
- After ascertaining the health status of the animals, the Veterinary Officer will give a unique identification number to the animal as a 12 digit polyurethane ear tag or RFID tag.
- In case of loss of ear tag, the concerned Veterinary Officer shall retag the animal and the information shall be communicated to the insurance company.
- The farmer can easily transfer their premium share through digital online platform 'SB Collect' by various modes of remittance viz. Debit cards/ Credit card/ Online transfer/ Direct remittance etc.
- In case of cattle death claims, the post-mortem certificate and the claim form duly filled by the Veterinary Officer of AHD should be submitted to the insurance company within a period of 2 weeks.
- In case of PAC claims, insurance cover up to Rs.5 lakh is admissible for complete/partial disability or for death due to accident.
- The claim amount will be transfer credited to the bank account of the farmer directly.
- The scheme is being implemented through all Government Veterinary Hospitals of the State.
- The scheme has the twin objective of providing insurance cover to the livestock farmers and their cattle.

Livestock - For Rs.65,000/ Sum Insured				Rs. 5 lakh to farmer for PAC cover
Term	Rate of premium (%)	General Category (Rs.) (50%)	SC/ST Category (Rs.) (30%)	General/SC/ST category (Rs.)
1 Year	1.95%	635	381	50
3 Year	4.85%	1577	947	150

The project is implemented through all veterinary institutions of Animal Husbandry Department in Kerala. Since the premium rates are lowest in the country, this comprehensive Livestock Insurance scheme is highly popular with the farmer community and the total fund allocation is nowhere sufficient to meet the demand.

LIVESTOCK CENSUS KERALA 2019

Total Livestock (In thousands)

Category		Poultry	27165606
Cattle	2019	Ducks	1776503
		Turkey and other Poultry	829796
Exotic/Crossbred		Total Poultry	29771905
Male	110078	Sheep	
Female	1149226	Exotic/Crossbred	
	1259304	Male	179
Indigenous		Female	318
Male	3130		497
Female	16502	Indigenous	
	19632	Male	277
Non-Descript Cattle		Female	708
Male	10010		985
Female	53050	Total Sheep	1482
	63060	Goat	
Total Cattle	1341996	Male	253904
Non-Descript Buffalo		Female	1105257
Male	57416	Total Goat	1359161
Female	10877	Horses&Ponies	
	68293	Male	322
Indigenous Buffalo		Female	238
Male	26477	Total Horses&Ponies	560
Female	6734	Donkey	
	33211	Male	51
Total Buffalo	101504	Female	14
Bovine		Total Donkey	65
Male	207111	Camel	
Female	1236389	Male	14
Total Bovine	1443500	Female	12
Dog		Total Camel	26
Male	624046	Pig	
Female	212229	Exotic/Crossbred	
Total Dog	836275	Male	37665
Rabbits		Female	66198
Male	29734	Total Pig	103863
Female	62959		
Total Rabbit	92693		

ക്ഷീര വികസന വകുപ്പ്

1. മുഖവുര

ഇന്ത്യയുടെ സാമ്പത്തിക സാമൂഹിക മേഖലകളിൽ ക്ഷീരവികസനം നിർണ്ണായകമായ സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നുണ്ട്. ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ തൊഴിലും വരുമാനവും കണ്ടെത്തുന്നതിൽ ക്ഷീരമേഖല നിസ്തുലമായ സംഭാവന നൽകി വരുന്നു. കർഷക തൊഴിലാളികൾ, ചെറുകിട പരിമിത കർഷകർ, ദുർബല വിഭാഗങ്ങൾ, വനിതകൾ തുടങ്ങിയവരാണ് പ്രധാനമായും ക്ഷീരമേഖലയെ ജീവസന്ധാരണത്തിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്. മുൻ വർഷങ്ങളിൽ തുടർച്ചയായി ക്ഷീരോൽപാദനത്തിൽ 4% വാർഷിക വർദ്ധന രേഖപ്പെടുത്തിവരുന്നു. ചെറുകിട കർഷകരുടെ 16% വരുമാനവും ക്ഷീരമേഖലയിൽ നിന്നാണ് ലഭ്യമാവുന്നത്. ദേശീയതലത്തിൽ ജന സംഖ്യയുടെ 8.8 ശതമാനം തൊഴിൽ ക്ഷീരമേഖലയിൽ നിന്നാണ്. കാർഷിക മേഖലയിലെ മൊത്തം ആഭ്യന്തര ഉല്പാദനത്തിന്റെ 25.6% ക്ഷീരവികസന - മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിൽ നിന്നാണ്.

കേരളത്തിൽ മൃഗസംരക്ഷണ - ക്ഷീരവികസന മേഖല ഗ്രാമീണ സമ്പദ് ഘടനയിൽ അതിലേറെ വളർച്ച കൈവരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ മേഖലയുടെ മൊത്തം സംസ്ഥാന മൂല്യം ചേർക്കപ്പെടുന്നത് (ജി.എസ്. വി.എ) കാർഷിക മേഖലയുടെ 27.1% എന്ന് ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ അൽപ്പം ഉയർന്ന നിരക്കാണ്. 2019 ലെ കണക്കെടുപ്പ് പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്ത് കന്നുകാലി സമ്പത്ത് 13.42 ലക്ഷം ആണ്. 2019 - 2020 ലെ സംസ്ഥാനത്തെ മൊത്തം പാൽ ഉൽപാദനം 25.42 ലക്ഷം ലിറ്ററാണ്. ഇതിൽ 7.12 ലക്ഷം ലിറ്റർ 28% സഹകരണ മേഖലയിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു. കേരളത്തിൽ ഏകദേശം 14% കുടുംബങ്ങളും ക്ഷീരവികസന മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിലൂടെ പ്രധാന വരുമാനമോ ഉപവരുമാനമോ കണ്ടെത്തുന്നവരാണ്. പശുവളർത്തലിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ള 55% കുടുംബങ്ങളും 2 - 3 പശുക്കളെയും 32% കുടുംബങ്ങളും ഒരു പശുവിനെ വളർത്തുന്നവരും ആണ്. 2019 - 20 ലെ കണക്കുകൾ പ്രകാരം സഹകരണ ക്ഷീര മേഖലയുടെ കടകീഴിൽ 3.79 ലക്ഷം പേർ അണി നിരന്നിട്ടുള്ളതിൽ 1.36 ലക്ഷം (36%) പേർ വനിതകളാണ്. പ്രതിവർഷം 9682 കോടി രൂപ ഗ്രാമീണ സമ്പദ് ഘടനയിൽ പ്രദാനം ചെയ്യുമ്പോൾ സഹകരണ മേഖലയുടെ സംഭാവനം 2634.4 കോടി രൂപയാണ്. മേൽപറഞ്ഞ വിറ്റുവരവിന്റെ 82% വും ഉൽപാദകർക്ക് കൈമാറപ്പെടുന്ന വെന്നുള്ളതും വിപണിയിൽ സഹകരണമേഖലയുടെ ശക്തമായ സാന്നിദ്ധ്യവും ക്ഷീരമേഖലയുടെ മാത്രം പ്രത്യേകതയാണ്.

2. കാഴ്ചപ്പാട്

സമഗ്രവും സുസ്ഥിരവുമായ ക്ഷീരവികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ക്ഷീരകർഷകരുടെ ക്ഷേമം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും, ഉപഭോക്താക്കൾക്കും മറ്റ് സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡർമാർക്കും ഭാഗ്യരമായ ഭാവി വാഗ്ദാനം നൽകുകയും ചെയ്യുക.

3. ദൗത്യം

ശ്രേയസ്കരമായ ക്ഷീരമേഖലയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏവരേയും സഹകരണ മേഖലയുടെ കടകീഴിൽ അണി നിരത്തുക. മെച്ചപ്പെട്ട ആരോഗ്യത്തിനായി ഗുണനിലവാരവും പുതുമയും നവീനത്വവും നല്ല വിപണന സമ്പ്രദായത്തിലൂടെ വിജയകരമായ കാർഷിക സമൂഹത്തിനായി നൈപുണ്യമേറിയ സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെ സുസ്ഥിരമായ സമ്പ്രദായം ഒരുക്കുക.

സാങ്കേതികവും സാമ്പത്തികവുമായ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ പാലുല്പാദനത്തിൽ സ്വയം പര്യാപ്ത കൈവരിക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യം മുൻനിർത്തിയാണ് വകുപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ക്ഷീരോല്പാദന ചെലവ് കുറച്ചുകൊണ്ട് പാലുല്പാദനം പരമാവധി ലാഭകരമാക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടികളാണ് വകുപ്പ് മുഖ്യമായും ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളത്. സുരക്ഷിതവും നൈർമ്മല്യമുള്ളതും മായം കലരാത്തതുമായ പാൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുകയും ഗുണനിലവാര ശോഷണ മില്ലാതെ സംഭരിക്കുകയും സംസ്കരിക്കുകയും മൂല്യവർദ്ധന നടത്തുകയും ചെയ്യുകൊണ്ട് പരമാവധി ഇടത്തട്ടു ലാഭമില്ലാതെ ഉപഭോക്താക്കളിലെത്തിക്കുക, സഹകരണ മേഖലയെ പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും ഭരണനിയന്ത്രണം ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക തുടങ്ങിയവയാണ് വകുപ്പ് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള മറ്റ് പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ.

മേൽപ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാനതല ഡയറക്ടറേറ്റ്, 14 ജില്ലാ ഓഫീസുകൾ, 14 ഗുണനിയന്ത്രണ യൂണിറ്റുകൾ, 5 ക്ഷീരപരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ, ഒരു എൻ.എ.ബി.എൽ അംഗീകാരമുള്ള സ്റ്റേറ്റ് ഡയറി ലാബ്, 3 മേഖല ലാബുകൾ (കോട്ടയം, ആലത്തൂർ, കാസർഗോഡ്), സംസ്ഥാന ഫോഡർ ഫാം കം പരിശീലന കേന്ദ്രം (വലിയതുര, തിരുവനന്തപുരം) 14 ജില്ലാ ഗുണനിയന്ത്രണ ലബോറട്ടറികൾ, 24 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന മീനാക്ഷിപുരം, ആര്യകാവ്, പാറശ്ശാല എന്നീ 3 അതിർത്തി ചെക്ക് പോ

സ്കൂളും, 162 ബ്ലോക്ക്തല ക്ഷീരവികസന യൂണിറ്റുകൾ എന്നിവയും പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. ഇതോടൊപ്പം സംസ്ഥാനത്തുടനീളം വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്ന 3342 ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ വകുപ്പിന്റെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സഹായിക്കുന്നു.

4. ലക്ഷ്യങ്ങൾ

കാലാകാലങ്ങളിൽ ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്ന അളവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ക്ഷീരോല്പാദനത്തിൽ സ്വയം പര്യാപ്തത കൈവരിക്കുകയും സുരക്ഷിതമായ പാലിന്റെയും പാലുൽപാദനത്തിന്റെയും ഉപഭോഗം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുക.

- ◆ ക്ഷീരമേഖലയിൽ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ ഗുണനിലവാരനിയമം അനുശാസിക്കും വിധം സമസ്ത മേഖലകളിലും ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- ◆ സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളിലൂടെ ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- ◆ ക്ഷീരമേഖലയുടെ സമഗ്രതയും സുസ്ഥിരതയും ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- ◆ സഹകരണമേഖലയിൽ പരമാവധി ഉല്പാദനം ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ട് സംഘടിത മേഖല ശക്തിപ്പെടുത്തുക.
- ◆ മൂല്യ വർദ്ധനവിലൂടെയും മെച്ചപ്പെട്ട വിപണനത്തിലൂടെയും കൂടുതൽ വില കർഷകർക്ക് നൽകുക.
- ◆ നൂതന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും ഗവേഷണ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും ചിലവ് കുറഞ്ഞ പാലുൽപാദനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
- ◆ വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ആവശ്യാധിഷ്ഠിതമായ സാങ്കേതിക വിദ്യ ഫലപ്രദമായി താഴെതട്ടിൽ എത്തിക്കുക.
- ◆ സ്വയം നിയന്ത്രിതവും വില നിലവാര നിർണ്ണയസംവിധാനത്തോടടുത്തുമായ പാൽ സംഭരണ പ്രക്രിയ ക്ഷീരസംഘങ്ങളിൽ ഉറപ്പ് വരുത്തുക.
- ◆ ക്ഷീര സംഘങ്ങളിൽ ഏകീകൃതവും സ്വതന്ത്ര സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഉപയോഗിച്ചുള്ളതുമായ സമ്പൂർണ്ണ കണക്കെഴുത്ത് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക.
- ◆ ഗുണ നിയന്ത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ - ഡയറി ഫാം തലം മുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും, ഗുണനിലവാര ശോഷണമില്ലാതെയും നൈർമ്മല്യം നഷ്ടപ്പെടാതെയും സംഭരിച്ചും, സംസ്കരിച്ചും മൂല്യവർദ്ധന നടത്തിയും ഉപഭോക്താക്കളിൽ എത്തിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ◆ സഹകരണ ക്ഷീരമേഖല ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മറ്റ് സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡർമാർ എന്നിവർക്കിടയിൽ ഏകോപനം സാധ്യമാക്കുക.
- ◆ ഡയറി സോണുകൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത് സമഗ്രക്ഷീരവികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ സാധ്യമാക്കുക.
- ◆ പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ, മഹാമാരികൾ തുടങ്ങിയവയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ അതിജീവന പ്രവർത്തനങ്ങൾ സാധ്യമാക്കുക.
- ◆ വനിതകൾ ദുർബല വിഭാഗക്കാർ, പട്ടികവിഭാഗങ്ങൾ, ഭിന്നലിംഗക്കാർ തുടങ്ങിയ സമൂഹത്തിൽ അവശത അനുഭവിക്കുന്നവർക്ക് തൊഴിലും വരുമാനവും ആത്മവിശ്വാസവും നൽകുക. മനുഷ്യ വിഭവശേഷി ക്ഷീരമേഖലയുടെ ഉന്നതിക്ക് ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കുക.
- ◆ യുവ തലമുറയെ ക്ഷീരമേഖലയിലേയ്ക്ക് ആകർഷിക്കുക
- ◆ ക്ഷീരമേഖലയുടെ മുൻപിൻ ബന്ധങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുക.
- ◆ ക്ഷീരകർഷക കുടുംബങ്ങളുടെ സാമൂഹിക സുരക്ഷയും സാമൂഹിക പദവിയും ഉറപ്പാക്കുക.
- ◆ വിവിധ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നും വിഭവ സമാഹരണം നടത്തി ക്ഷീരമേഖലയുടെ പുരോഗതിക്കായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക.
- ◆ ക്ഷീരമേഖലയിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും മത്സരാധിഷ്ഠിതമായ വിപണി ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ◆ വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉൾപ്പെടെയുള്ള നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യ ക്ഷീരവികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക.

5. 13-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ നയസമീപനം

- ◆ വാർഷിക പാലുൽപാദനം 35 ലക്ഷം ടണ്ണായി ഉയർത്തുക.
- ◆ പാലിന്റെയും പാലുൽപ്പന്നങ്ങളുടെയും ഗുണനിലവാരം ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ ഗുണനിലവാരത്തിനനുസൃതമായി ഉയർത്തുക.

- ◆ 3 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങൾക്ക് അധികമായി തൊഴിൽ നൽകുക.
- ◆ ക്ഷീരസംഘങ്ങളിൽ കർഷകരുടെ പ്രാതിനിധ്യം 5 ലക്ഷം ആയി ഉയർത്തുക.
- ◆ തീറ്റപ്പുൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഗുരുത്വാഹരങ്ങളുടെ കുറവ് 15% പരിഹരിക്കുക.
- ◆ പാലുൽപാദന ചിലവ് 20% കുറയ്ക്കുകയും ഉയർന്ന് ഗുണനിലവാരത്തിലൂടെ ലിറ്ററിന് 0.40 രൂപ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് അധികമായി ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ◆ പ്രതിശീർഷ പാലിന്റെ ഉപഭോഗം പ്രതിദിനം 25 ഗ്രാം വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- ◆ അത്യുൽപ്പാദന ശേഷിയുള്ള നാടൻ പശുക്കളുടെ വളർത്തൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും പശുക്കളുടെ ജൈവ വൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ◆ 10% കർഷക ഭവനങ്ങളിൽ അധികമായി കന്നുകാലി തൊഴുത്ത്, ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ, യന്ത്രവൽക്കരണം തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.
- ◆ ക്ഷീരമേഖലയിൽ ആയിരം കോടി രൂപയുടെ സമയബന്ധിത പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- ◆ മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പോലുള്ളവയുടെ സംയോജിത പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ വകുപ്പിന് ലഭ്യമാക്കുന്ന സംസ്ഥാന ആവിഷ്കൃത പദ്ധതിക്ക് പുറമേ 2000 കോടി രൂപയുടെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തുക.

6. വികസന പദ്ധതികൾ

ക്രമ നമ്പർ	പദ്ധതിയുടെ പേര്	രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ്	ലഭിക്കുന്ന ധനസഹായം
I	മിിൽക്ക് ഷെഡ് വികസന പദ്ധതി		
1.	ഗോധനം (സങ്കര ഇനം)	170	35000
2.	ഗോധനം (തനത് ഇനം)	170	36500
3.	2 പശു യൂണിറ്റ്	200	69000
4.	5 പശു യൂണിറ്റ്	250	184000
5.	10 പശു യൂണിറ്റ്	500	383000
6.	സമ്മിശ്ര ഡയറി യൂണിറ്റ് (1 പശു + 1 കിടാരി)	200	53000
7.	സമ്മിശ്ര ഡയറി യൂണിറ്റ് (3 പശു + 2 കിടാരി)	250	150000
8.	സമ്മിശ്ര ഡയറി യൂണിറ്റ് (6 പശു + 4 കിടാരി)	400	292000
9.	കാലിത്തൊഴുത്ത് നിർമ്മാണം	200	50000
10.	കുറവ യന്ത്രം	170	30000
11.	അവശ്യാധിഷ്ഠിത ധനസഹായം	170	ആകെ ചെലവഴിക്കുന്ന തുകയുടെ 50% സബ്സിഡി പരമാവധി 50000/- രൂപ
12.	എലിവേറ്റഡ് ക്യാറ്റിൽ ഷെഡ്		600 ലക്ഷം
13.	സ്റ്റോ കളക്ഷൻ & ബെയിലിങ് യൂണിറ്റ്		60 ലക്ഷം
14.	ക്ഷീര സംഘങ്ങളിൽ നിന്ന് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കർഷകർക്ക് കുറവ പരിശീലനം		20 ലക്ഷം
II	തീറ്റപ്പുൽകൃഷി വ്യാപനം		
1.	20 സെന്റിൽ കൂടുതൽ തീറ്റപ്പുൽ കൃഷി	സെന്റിന് 11/- രൂപ നിരക്കിൽ	21500/- രൂപ/ഹെക്ടർ (സെന്റിന് 50/- രൂപ)

2.	വ്യാവസായികാടിസ്ഥാനത്തിൽ തരിശു ഭൂമിയിൽ തീറ്റപ്പുൽ കൃഷി	180	93007 രൂപ/ഹെക്ടർ
3.	ചോളം/വൻപയർ/മണിച്ചോളം കൃഷി		വിത്ത് സൗജന്യമായി നൽകുന്നു.
4.	ചാഫ് കട്ടർ (പുൽവെട്ട് യന്ത്രം)	170	10000
5.	തീറ്റപ്പുൽകൃഷിത്തോട്ടത്തിന് ജലസേചന സൗകര്യം	170	10000
6.	തീറ്റപ്പുൽകൃഷിത്തോട്ടത്തിന് യന്ത്രവൽക്കരണം	170	10000
7.	ഒരേക്കർ തീറ്റപ്പുൽകൃഷിത്തോട്ടത്തിന് ജലസേചന സൗകര്യം	170	25000
8.	തീറ്റപ്പുൽ കൃഷിയും വിതരണവും (SHG/DCS വനിതാ ഗ്രൂപ്പ്)	170	75000
III	ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കുള്ള ധനസഹായ പദ്ധതി		
1.	FSSAI 2006 നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ധനസഹായ പദ്ധതി	170	45000
2.	പുതുതായി ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള ധനസഹായം	170	61500
3.	പ്രവർത്തന രഹിതമായ ക്ഷീര സംഘങ്ങളുടെ പുനരുദ്ധാരണ പദ്ധതി	170	61500
4.	ക്ഷീര സംഘങ്ങൾക്കുള്ള അവശ്യമായി ക്ഷീത ധനസഹായ പദ്ധതി	170	120000
5.	ഫാർമർ ഫെസിലിറ്റേഷൻ കം ഇൻഫർമേഷൻ സെന്റർ	750	525000
6.	മിൽക്ക് റൂട്ട് ഇല്ലാത്ത ക്ഷീര സംഘങ്ങൾക്കുള്ള ധനസഹായം		35000
7.	ക്ഷീരസംഘങ്ങൾക്ക് മാനേജീരിയൽ ധനസഹായ പദ്ധതി	170	35000
8.	ക്ഷീര സംഘങ്ങൾ മുഖേന പച്ചപ്പുൽ/വൈക്കോൽ വിതരണം	170	100000
9.	മികച്ച ആപ്കോസ്/പരമ്പരാഗത ക്ഷീരസംഘങ്ങൾക്ക് അവാർഡ്		100000
10.	ഹൈജിനിക് മിൽക്ക് കളക്ഷൻ റൂം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ധനസഹായം	500	375000
11.	ഓട്ടോമാറ്റിക് മിൽക്ക് കളക്ഷൻ യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി.	170	110000
12.	ക്ഷീര സംഘങ്ങളിൽ സൗരോർജ്ജ സംരക്ഷണ പദ്ധതിക്കുള്ള ധനസഹായം	350	ചെലവഴിക്കുന്ന തുകയുടെ 75% ധനസഹായം പരമാവധി 8 ലക്ഷം രൂപ
13.	ക്ഷീര സംഘങ്ങളിൽ മഴവെള്ള സംഭരണി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ധനസഹായം	350	ചെലവഴിക്കുന്ന തുകയുടെ 75% ധനസഹായം പരമാവധി 2 ലക്ഷം രൂപ
14.	ക്ഷീര സംഘങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞ ചെലവിലുള്ള മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള ധനസഹായം.	350	ചെലവഴിക്കുന്ന തുകയുടെ 75% ധനസഹായം പരമാവധി 3 ലക്ഷം രൂപ

15.	ക്ഷീരസംരക്ഷണങ്ങൾക്ക് സ്ഥലം വാങ്ങുന്നതിനുള്ള ധനസഹായം	350	ചെലവഴിക്കുന്ന തുകയുടെ 75% ധന സഹായം പരമാവധി 3 ലക്ഷം രൂപ
16.	ക്ഷീര സംഘങ്ങളിലൂടെ പാരമ്പര്യേതര കന്നുകാലിത്തീറ്റയുടെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ധനസഹായം	750	ചെലവഴിക്കുന്ന തുകയുടെ 75% ധനസഹായം
IV ഗ്രാമീണ വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ			
1.	കണ്ടിജൻസി ഫണ്ട്		15000
2.	ക്ഷീര സഹകാരി അവാർഡ് (സംസ്ഥാന തലം)		100000
3.	മേഖല തലത്തിലുള്ള ക്ഷീര സഹകാരി അവാർഡ്		50000
4.	സ്കൂൾ ഡെയറി ക്ലബ്ബുകൾ		25000
V പാസ്റ്റർമിക് റിലീഫ് കാലിത്തീറ്റ ധനസഹായ പദ്ധതി			
1.	കാലിത്തീറ്റ ധനസഹായ പദ്ധതി		ക്ഷീര സംഘത്തിൽ അളക്കുന്ന പാലിന്റെ അളവ് അനുസരിച്ച് ഒരു ചാക്ക് കാലിത്തീറ്റയ്ക്ക് 400/- രൂപ ധനസഹായം

7. പ്രധാനനേട്ടങ്ങൾ

ക്ഷീര സഹകരണ മേഖലയിലെ പാൽസംഭരണം പ്രതിദിനം ശരാശരി 3.23 ലക്ഷം ലിറ്റർ വർദ്ധിപ്പിച്ച്, കേരളം സ്വയം പര്യാപ്തതയിൽ എത്തിനിൽക്കുന്നു 2090 ഹെക്ടർ തീറ്റപ്പുൽ കൃഷി വ്യാപിപ്പിച്ചു ഇതിലൂടെ പ്രതിവർഷം 334 മെട്രിക് ടൺ പച്ചപ്പുല്ല് അധികമായി ഉൽപാദിപ്പിച്ചു. മീനാക്ഷിപുരം (പാലക്കാട്), ആര്യൻ കാവ് (കൊല്ലം), പാറശ്ശാല (തിരുവനന്തപുരം) എന്നിവിടങ്ങളിൽ 24 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന അതിർത്തി ചെക്ക് പോസ്റ്റുകൾ ആരംഭിച്ചു. കോട്ടയം, കാസർഗോഡ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ മേഖല പാൽ ഗുണനിയന്ത്രണ ലബോറട്ടറികൾ ആരംഭിച്ചു.

സമഗ്ര ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയിൽ (ക്ഷീര സാന്ത്വനം) ഉൾപ്പെടുത്തി 27,000/- ക്ഷീരകർഷക കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ നൽകി. ക്ഷീര കർഷക കുടുംബങ്ങൾക്ക് 134.2 കോടി രൂപ പെൻഷൻ കുടുംബപെൻഷൻ എന്നീ ഇനങ്ങളിൽ പ്രതിവർഷം നൽകി വരുന്നു.

- ◆ സംസ്ഥാനത്ത് 4 കിടാരി പാർക്കുകൾ ആരംഭിച്ചു.
- ◆ വർഗ്ഗ ഗുണങ്ങളുള്ള 28,829 കുറവമാടുകളെയും 9178 കിടാരികളെയും അന്യസംസ്ഥാനത്തുനിന്നും കൊണ്ട് വന്ന് കാലി സമ്പത്ത് സമ്മേളിതമാക്കി.
- ◆ 135.16 കോടി രൂപയുടെ വിവിധ പദ്ധതികൾ ക്ഷീരവികസന വകുപ്പിന്റെയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പ്ലാൻ ഫണ്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കർഷകരുടെ അക്കൗണ്ടിലേക്ക് നേരിട്ട് വിതരണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നു.
- ◆ 60000 ക്ഷീരകർഷകർക്ക് കിസാൻ ക്രഡിറ്റ് കാർഡിലൂടെ 330 കോടി രൂപ കുറഞ്ഞ പലിശക്ക് വായ്പയായി അനുവദിച്ചു.
- ◆ മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലൂടെ 40,000 കാലിതൊഴുത്തുകൾ നിർമ്മിച്ചു.
- ◆ ക്ഷീര വികസന വകുപ്പിന്റെ പ്ലാൻ ഫണ്ടിൽ നിന്നും 15 കോടി രൂപ പാൽപ്പൊടി ഫാക്ടറിയുടെനിർമ്മാണത്തിനായി കേരളാ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് മിൽക്ക് മാർക്കറ്റിംഗ് ഫെഡറേഷന് അനുവദിച്ചു.
- ◆ 103.71 കോടി രൂപയുടെ പ്ലാൻ ഫണ്ട് ക്ഷീര കർഷകർക്കായി വിവിധ പദ്ധതിയിനത്തിൽ വകുപ്പ് ചെലവഴിച്ചു.

തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ധനസഹായ മാർഗ്ഗരേഖ

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	കാറ്റഗറി	സബ്സിഡി നിരക്കിന്റെ ഉയർന്ന പരിധി	മാനദണ്ഡങ്ങൾ/ വ്യവസ്ഥകൾ (ജനറൽ, പട്ടിക ജാതി വിഭാഗ കുടുംബ വാർഷിക വരുമാന പരിധി അഞ്ച് ലക്ഷം രൂപയായിരിക്കും) പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിന് വരുമാന പരിധി ബാധകമല്ല
1	കറവയുള്ള പശു/കറവയുള്ള എരുമ	പൊതുവിഭാഗം (വ്യക്തിഗതം)	50% (പരമാവധി 27,500/- രൂപ)	<ul style="list-style-type: none"> പരമ്പരാഗതമായി കന്നുകാലികളെ വളർത്തുന്ന വർക്ക് മുൻഗണന നൽകണം ഉരുക്കളെ കുറഞ്ഞത് 3 വർഷമെങ്കിലും വളർത്തുമെന്ന് കരാർ വയ്ക്കണം. പർച്ചേഴ്സ് നടപടി ക്രമങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് ഗുണഭോക്താക്കളിൽ നിന്നുള്ള 5 പേർ കൂടി ഉൾപ്പെടുന്ന സമിതിയായിരിക്കണം വാങ്ങൽ നടത്തേണ്ടത്. (ഈ സമിതിയിൽ ചെയർമാനായി ഒരു ജനപ്രതിനിധി ഉണ്ടായിരിക്കണം. നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ കൺവീനർ ആയിരിക്കണം) തൊഴുത്ത് പുനരുദ്ധാരണം, കൂട് നിർമ്മാണം തീറ്റയുടെ ചെലവ്, കടത്തു കൂലി, ഇൻഷുറൻസ് തുക എന്നിവ പ്രോജക്ടിന്റെ ഭാഗമാക്കാൻ പാടില്ല. യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതലത്തിൽ നിശ്ചയിക്കണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രോജക്ട് എടുക്കാം.
		പട്ടികജാതി/	75% (പരമാവധി 35000 രൂപ)	
		പട്ടികവർഗം (വ്യക്തിഗതം)	100%	
		പട്ടികജാതി/	75% (പരമാവധി 15000 രൂപ)	
2	ഗർഭിണി കിടാരി	പൊതുവിഭാഗം (വ്യക്തിഗതം)	50% (പരമാവധി 14,000/- രൂപ)	<ul style="list-style-type: none"> 18-24 മാസം പ്രായവും കുറഞ്ഞത് മൂന്നുമാസം ഗർഭാവസ്ഥയിലുള്ളതുമായിരിക്കണം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രോജക്ട് എടുക്കാം യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതലത്തിൽ നിശ്ചയിക്കണം.
		പട്ടികജാതി/	75% (പരമാവധി 18000 രൂപ)	
		പട്ടികവർഗം (വ്യക്തിഗതം)	100%	
3	കന്നുകുട്ടി, കാളക്കുട്ടി, പോത്തുകുട്ടി	പൊതുവിഭാഗം (വ്യക്തിഗതം)	50% (പരമാവധി 8,000/- രൂപ)	<ul style="list-style-type: none"> 6-8 മാസമെങ്കിലും പ്രായമുള്ളവയായിരിക്കണം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രോജക്ട് എടുക്കാം യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതലത്തിൽ നിശ്ചയിക്കണം
		പട്ടികജാതി/	75% (പരമാവധി 10,000 രൂപ)	
		പട്ടികവർഗം (വ്യക്തിഗതം)	100%	
4	കറവയന്ത്രം	പൊതുവിഭാഗം (വ്യക്തിഗതം)	50% (പരമാവധി 25,000/- രൂപ)	<ul style="list-style-type: none"> കാലി വളർത്തൽ മുഖ്യതൊഴിലായിട്ടുള്ള ക്ഷീരകർഷകരായിരിക്കണം 5 ഉരുക്കളെയെങ്കിലും വളർത്തുന്നുണ്ടായിരിക്കണം. അതിൽ 3 എണ്ണമെങ്കിലും കറവയുള്ള പശു/ എരുമ ആയിരിക്കണം
		പട്ടികജാതി/	75% (പരമാവധി 30,000 രൂപ)	
		പട്ടികവർഗം (വ്യക്തിഗതം)	100%	

5	പ്രത്യേക കന്നുകുട്ടി പരിപാലന പദ്ധതി (Special Livestock Breeding Programme)	പൊതുവിഭാഗം / പട്ടികജാതി	(പരമാവധി ഒരു കന്നുകുട്ടിക്ക് / കാളക്കുട്ടിക്ക് 6250/- രൂപ)	<ul style="list-style-type: none"> • സംസ്ഥാന വിഹിതം 6250/- രൂപ തദ്ദേശസ്ഥാപന വിഹിതം 6250/- രൂപ, • ഒരു ഗുണഭോക്താവിന് രണ്ട് കന്നുകുട്ടി/ കാളക്കുട്ടിയെ വരെ ഉൾപ്പെടുത്താം. • മൃഗാശുപത്രിയിൽ നിലവിലുള്ള കന്നുകുട്ടി ജനനരജിസ്റ്ററിൽ പേര് ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള കന്നുകുട്ടികളെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഗ്രാമസഭ / വാർഡ് സഭ അംഗീകരിക്കണം.
		പട്ടികവർഗ്ഗം	100%	<ul style="list-style-type: none"> • പ്രത്യേക കന്നുകുട്ടി പരിപാലന പരിപാടിയുടെ നിബന്ധനകൾ പാലിക്കണം
		പട്ടികജാതി	75%	
		പട്ടികവർഗ്ഗം	100%	<ul style="list-style-type: none"> • സംസ്ഥാന വിഹിതം ലഭ്യമല്ലെങ്കിൽ അതും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം നൽകണം • ഗ്രാമ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രോജക്ട് ഏറ്റെടുക്കാം. • യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതലത്തിൽ നിശ്ചയിക്കണം
6	പാലിന് സബ്സിഡി	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടിക വർഗ്ഗം	ഒരു കർഷകന് ഒരു വർഷത്തിൽ നൽകാവുന്ന പരമാവധി സബ്സിഡി 40,000/- രൂപ	<ul style="list-style-type: none"> • ക്ഷീര സംഘത്തിൽ ഒരു ലിറ്റർ പാലിന് 4 രൂപ തോതിൽ കണക്കാക്കി അത്രയും തുക കർഷകന്റെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേക്ക് നൽകണം (ക്ഷീര വികസന വകുപ്പ് നൽകുന്ന ഒരു രൂപ ഉൾപ്പെടെ) • സംയുക്തമായോ ഓരോ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുമായോ നടപ്പാക്കാം • ഇൻഷുർ ചെയ്ത പശുക്കളുള്ള മറ്റ് ക്ഷീരകർഷകർക്ക് പാൽ ഉല്പാദനത്തിന് ആനുപാതികമായി വെറ്റിനറി സർജന്റെ സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു വർഷം 15,000/- രൂപ വരെ നൽകാവുന്നതാണ്
7	പാലിന് സബ്സിഡി	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടിക വർഗ്ഗം	100% (ഉരുങ്ങിന് പ്രതി വർഷം പരമാവധി 1000/- രൂപ)	<ul style="list-style-type: none"> • കാലികളെ വളർത്തുന്ന എല്ലാ കർഷകർക്കും • ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രോജക്ട് എടുക്കാം • ധാതുലവണങ്ങളും മരുന്നും സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് വാങ്ങണം
8	തീറ്റപ്പുൽകൃഷിയുള്ള വിത്ത് / നടീൽ വസ്തു	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടിക വർഗ്ഗം	100% (ഒരു ഏക്കറിൽ പരമാവധി 8000/- രൂപ)	<ul style="list-style-type: none"> • 20 സെന്റ് യൂണിറ്റുകളായി 100 സെന്റ് വരെ സ്ഥലത്ത് സ്വന്തം / പാട്ടഭൂമിയിലോ കൃഷി ചെയ്യാം. ചെറുകിട/നാമമാത്രകർഷകർക്കു മാത്രം • സ്ഥലവിസ്തൃതിക്കു ആനുപാതികമായി ആനുകൂല്യം വിതരണം ചെയ്യാം
		പട്ടിക ജാതി	75% (പരമാവധി 10,000 രൂപ)	<ul style="list-style-type: none"> • വിത്തിന്റെ/നടീൽ വസ്തുവിന്റെ വില ജില്ലാതലത്തിൽ നിശ്ചയിക്കണം
		പട്ടികവർഗ്ഗം	100%	<ul style="list-style-type: none"> • സംയോജിത കൃഷി രീതിയിൽ ഏർപ്പെടുന്ന കുടുംബശ്രീ സംഘകൃഷി ഗ്രൂപ്പുകളെയും പ്രവാസി ഗ്രൂപ്പുകളെയും ഈ വിഭാഗത്തിൽ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ് • ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രോജക്ട് എടുക്കാം

9	സമഗ്ര കന്നുകാലി ഇൻഷുറൻസ്	ജനറൽ വിഭാഗം / പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗം	കറവപശുക്കളുള്ള എല്ലാ ക്ഷീരകർഷകർക്കും ആനുകൂല്യം നൽകാവുന്നതാണ്	<ul style="list-style-type: none"> പ്രീമിയം തുക സംസ്ഥാനതലത്തിൽ വകുപ്പ് അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളതായിരിക്കണം <table border="1" data-bbox="681 184 1081 345"> <thead> <tr> <th></th> <th>എസ്.റ്റി</th> <th>ജനറൽ</th> <th>എസ്.സി</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം</td> <td>50%</td> <td>65%</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം</td> <td>50%</td> <td>35%</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> പോളിസി സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, വെറ്ററിനറി സർജന്റെ സാക്ഷ്യപത്രത്തിന്റേയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് റീ-ഇംബോഴ്സ് ചെയ്യേണ്ടതാണ് എല്ലാ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ഏറ്റെടുക്കാം ഇരട്ടിപ്പ് പാടില്ല 		എസ്.റ്റി	ജനറൽ	എസ്.സി	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം	50%	65%	100%	ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം	50%	35%	-
	എസ്.റ്റി	ജനറൽ	എസ്.സി													
തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം	50%	65%	100%													
ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം	50%	35%	-													
10	ചാണകം ഉണക്കിപ്പൊടിച്ച് ജൈവ വളമാക്കുന്ന യൂണിറ്റ്	എല്ലാ വിഭാഗങ്ങൾക്കും	ജനറൽ 50% (പരമാവധി 10,000/- രൂപ) എസ്.സി. 75% എസ്.റ്റി 100% (പരമാവധി 15,000/- രൂപ)	<ul style="list-style-type: none"> ക്ഷീര കർഷകർ ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങൾ/ കുടുംബശ്രീ ഗ്രൂപ്പുകൾ മുഖേന വിതരണം ചെയ്യണം ഒന്നിലധികം കന്നുകാലികളുള്ള ക്ഷീരകർഷകർക്കു മുൻഗണന ചാണകം ഉണക്കിപ്പൊടിച്ച് പാക്കറ്റുകളിലാക്കി ഇക്കോഷോപ്പ്/ ക്ഷീരസംഘം /കാർഷിക കർമ്മ സേനകൾ വഴി വില്പന നടത്തണം എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ഏറ്റെടുക്കാം. ഇരട്ടിപ്പ് പാടില്ല 												
11	കാലിത്തൊഴുത്ത് നവീകരണം വളക്കുഴിയും മൂത്രത്തൊട്ടി നിർമ്മാണവും	ജനറൽ എസ്.സി/ എസ്.റ്റി	25,000/- 30,000/-	<ul style="list-style-type: none"> കഴിഞ്ഞ 2 വർഷമായി കന്നുകാലികളെ വളർത്തുന്നവരായിരിക്കണം ചാണകവും മൂത്രവും സുരക്ഷിതമായി സംസ്കരിക്കാൻ നിലവിൽ സംവിധാനങ്ങളില്ലാത്ത കർഷകർക്ക് മുൻഗണന നൽകണം ചാണകം മഴ നനയാതെ സൂക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്ന വളക്കുഴിയും തൊഴുത്തിൽ നിന്നു വീഴുന്ന ഗോമൂത്രം ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള സിമെന്റ് തൊട്ടിയും നിർമ്മിക്കണം വീടും പരിസരവും ശുചിത്വമുള്ള ഹരിത ഭവനമായി സൂക്ഷിക്കണം ദുർഗന്ധവും കൊതുകും ഉണ്ടാകില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും മാത്രം 												

12	കമ്മ്യൂണിറ്റി ക്യാറ്റിൽ ഷെഡ് എന്റർ പ്രൈസസ് കം മിനി ഡയറിഫാമ (സാമൂഹിക കന്നുകാലി വളർത്തൽ സംരംഭവും മിനി ഡയറി ഫാമും)	പ്രവാസി ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭകത്വം	5,00,000 (ഓരോ യൂണിറ്റിനും)	<ul style="list-style-type: none"> • വർഗ്ഗ ഗുണമേന്മയുള്ളതും ഉത്പാദനക്ഷമത കൂടിയതുമായ (ജേഴ്സി/ എച്ച്.എഫ്) ഇനം പശുക്കളെ ഇതര സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവന്ന് വളർത്താവുന്നതാണ് • പ്രവാസി സംരംഭകരിലൂടെ കേരളത്തിലെ എല്ലാ ബ്ലോക്ക്/ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രോജക്ട് പ്രകാരം ഡയറിഫാമ ആരംഭിക്കുക • കന്നുകാലികളെ പരിപാലന വ്യവസ്ഥയിൽ സ്വീകരിക്കാം • വെള്ളം, വൈദ്യുതി ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കി അനുയോജ്യമായ സ്ഥലത്ത് ആരംഭിക്കണം • ചാണകവും ഗോമൂത്രവും ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിച്ച് മൂല്യവർദ്ധിത ജൈവവളമാക്കുന്ന ഒരു ഉപയൂണിറ്റ് പ്ലാന്റ് ചെയ്യണം • കാലിതിറ്റയുടെ സ്റ്റോർ റൂമും മറ്റ് സംവിധാനങ്ങളും തയ്യാറാക്കണം • പാൽ വില്പന കേന്ദ്രവും വിതരണവും മറ്റൊരു ഉപയൂണിറ്റായി പ്ലാന്റ് ചെയ്യണം • തീറ്റപ്പുൽ കൃഷിക്കു /എം.കെ.എസ്.പി വനിതാ ഗ്രൂപ്പുകളെ ചുമതല ഏല്പിക്കണം റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് നൽകി കൃഷി നടത്തി തിരികെ വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുകയും വേണം • ഫാമിന്റെ അക്കൗണ്ടിംഗിന് ഡയറി ഫാമുമാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഉപയോഗിക്കണം • പെൻഷൻ പറ്റിയ മൂഗഡോക്ടറെ ഫാമുമാനേജരായി നിയമിക്കണം • ഫാമുമാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ് വെയർ ഉപയോഗിക്കാൻ അക്കൗണ്ടന്റിനെ നിയമിക്കണം • സ്വദേശികളും വിദേശികളും പ്രവാസികളുമായ നിക്ഷേപകരിൽ നിന്നും കറവ പശുക്കളെയോ / തുകയോ നിക്ഷേപമായി വാങ്ങാനും നിക്ഷേപത്തിന് ബാങ്ക് പലിശ നൽകാനും എഗ്രിമെന്റിൽ ഏർപ്പെടണം • കന്നുകാലികൾ ഉൾപ്പെടെ ഫാമു പൂർണ്ണമായി ഇൻഷുർ ചെയ്യണം • കന്നുകാലി പരിപാലനം വൃത്തിപരമായ ചുമതലയാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്ന ഒരു ഫാമുമാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരണക്കണം. ഇതിൽ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് കമ്മിറ്റി പ്രതിനിധിയും നിക്ഷേപകരുടേയും കന്നുകാലികളെ നൽകിയവരുടെ പ്രതിനിധികളും ഉണ്ടാകണം
----	---	-----------------------------	----------------------------	--

13	(Fertigation Van) ഗോമൂത്രം കാർഷിക ഉത്പാദനത്തിന് ക്ഷീരസംഘം പദ്ധതി		2,50,000/- രൂപ ആകെ അടങ്കൽ	<ul style="list-style-type: none"> • സഹകരണ സംഘങ്ങൾ, ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങൾ, ഡയറി ഫാമുകൾ, പാടശേഖര സമ്മിതികൾ, കർഷക ഗ്രൂപ്പുകൾ, പ്രവാസി ഗ്രൂപ്പുകൾ, പുരുഷ സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾ എന്നിവർക്ക് ഏറ്റെടുക്കാം. • മുചക്ര പിക് അപ്വാൻ 2,10,000/- രൂപ സിന്റക്സ് ടാങ്ക് (1000 ലിറ്റർ) 10,000 രൂപ സ്റ്റാമ്പ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ 30,000/- രൂപ ആകെ 2,50,000/- രൂപ • ശേഖരിക്കുന്ന ഗോമൂത്രത്തിന്റെ അളവനുസരിച്ച് ഗുണഭോക്താവിൽ നിന്നും യൂസർ ഫീയും കൃഷിയിടത്തിൽ ആവശ്യമായ അളവിൽ നേർപ്പിച്ച് ഫെർട്ടിലൈസർ നടത്തുന്നതിന് ഫീസും ഇടാക്കാവുന്നതാണ്. • എല്ലാ ക്ഷീര കർഷകർക്കും പ്രയോജനപ്പെടുന്ന രീതിയിൽ ഒരു ഡ്രൈവർ കം ഓപ്പറേറ്ററെ നിയോഗിച്ച് പ്രവർത്തന പരിപാടി തയ്യാറാക്കി നടപ്പാക്കണം • ധനസഹായം നൽകുന്ന തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന പ്രതിനിധികളും ഗുണഭോക്തൃസംഘവുമായി കരാറിലേർപ്പെട്ട് നടപടി സ്വീകരിക്കണം • ഡ്രൈവർ കം ഓപ്പറേറ്ററുടെ ശമ്പളം, വാഹനത്തിന്റെ അറ്റകുറ്റപ്പണി, പ്രവർത്തനചെലവ് എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്ന തരത്തിൽ യൂസർ ഫീയും ഫെർട്ടിലൈസർ ചാർജ്ജും ഇടാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനവും ഗുണഭോക്തൃ സംഘവുമായി ധാരണയിലെത്തണം. • വാഹനം മറ്റ് ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഓടുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കണം • ബ്ലോക്ക് / ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രോജക്ട് ഏറ്റെടുക്കാം എന്നതും രേഖപ്പെടുത്തി രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കണം • ഈ പദ്ധതി തുടരേണ്ടതില്ലെന്ന് തീരുമാനിക്കുമ്പോൾ ഇപ്പോൾ മുടക്കുന്നതും അധികമായി ഈ കണക്കിൽ ഉള്ളതുമായ തുക അഡീഷണൽ അലോട്ട്മെന്റായി ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ വികസന ഫണ്ടിലേയ്ക്ക് ഉൾപ്പെടുത്തണം • ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് പ്രോജക്ട് ഏറ്റെടുക്കാം
----	---	--	------------------------------	--

കുറിപ്പ് :-

1. കറവപ്പശു, കറവയുള്ള എരുമ, ആട്, കാളക്കട്ടി, കന്നുകുട്ടി, കിടാരി, പോത്തുക്കട്ടി, ഗർഭിണി കിടാരി, മുട്ടക്കോഴി, കാട, താറാവ്, മുയൽ, പന്നി മുതലായവയുടെ വില ജില്ലാതലത്തിൽ നിശ്ചയിക്കണം. വില കണക്കാക്കുമ്പോൾ ഇൻഷുറൻസ്, കടത്തുകൂലി എന്നിവ ഉൾപ്പെടുത്താൻ പാടില്ല. അവ ഗുണഭോക്താക്കൾ വഹിക്കണം.
2. കോഴി, മുയൽ എന്നിവ വളർത്തുന്നതിനുള്ള കൂടിന്റെ വാല്യവേഷൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ എഞ്ചിനീയർ/ ഓവർസിയർ എടുക്കണം.
3. വികസന സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർപേഴ്സൺ ചെയർമാനായും, വെറ്ററിനറി ഡോക്ടർ കൺവീനറായും

ഗുണഭോക്താക്കളിൽ നിന്ന് 5 പേർ അംഗങ്ങളായിട്ടുള്ള കമ്മിറ്റിയായിരിക്കണം മൃഗങ്ങളെ - പക്ഷികളെ വാങ്ങേണ്ടത്. പഞ്ചായത്ത് പ്രോക്യൂർമെന്റ് കമ്മിറ്റിയുടെ അംഗീകാരത്തോടെ ഈ സമിതിക്ക് നേരിട്ട് വാങ്ങാം. പ്രായം, ഗുണനിലവാരം എന്നിവ നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉറപ്പാക്കണം.

4. പ്രോജക്ടിന്റെ ഭാഗമായി വാങ്ങുന്ന ഉരക്കളുടെ ഗുണമേന്മ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉറപ്പാക്കണം
5. ഉരക്കളെ ആരുടെ പക്കൽ നിന്നാണോ വാങ്ങിക്കുന്നത് അവരുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേക്ക് തുക നൽകണം.
6. ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ എന്നുള്ളത് കേരളസഹകരണസംഘം ആക്ട് 1969 പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ക്ഷീരസംഘങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.
7. പ്രത്യേക കന്നുകുട്ടി പരിപാലന പരിപാടിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളെ മൃഗാശുപത്രിയുടെ കന്നുകുട്ടി ജന നരജിസ്റ്ററിൽ നിന്നും രേഖപ്പെടുത്തി ഗ്രാമസഭ/ വാർഡ് സഭയിൽ അവതരിപ്പിച്ച് ഗ്രാമസഭ/ വാർഡ് സഭ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകൾ കൂടി വരുത്തി അംഗീകരിച്ച് നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.
8. ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ നിയമപ്രകാരമുള്ള മൊബൈൽ ലാബുകൾ (ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്) ക്ഷീരമേഖലയിൽ ദേശീയ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ നിയമം (FSSAI) പ്രകാരമുള്ള ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന തിനായി ജില്ലാകാർട്ടിറി കൺട്രോൾ വിഭാഗത്തിന് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, മൊബൈൽ ലാബുകൾ എന്നിവ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന് സജ്ജീകരിക്കാവുന്നതാണ്. സംസ്ഥാന തലത്തിലുള്ള വകുപ്പ് തല നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസരണമായി നടപ്പാക്കണം.
9. **ഗുണമേന്മയുള്ള മാംസോൽപാദത്തിന് പ്രോത്സാഹനം**
ഗുണമേന്മയുള്ള മാംസം ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വയനാട് ജില്ലയിലെ ബ്രഗ്മഗിരി മാതൃ കയിലുള്ള മാംസ വിപണന കേന്ദ്രത്തിൽ കന്നുകാലി കർഷകർ വിൽക്കുന്ന കാള, മൂരി, പോത്ത് എന്നിവയുടെ വിലയുടെ പത്തുശതമാനം തുകയോ പരമാവധി 5,000/- രൂപയോ ഏതാണോ കൂടുതൽ ആ തുക അധികസഹായമായി കർഷകന് നൽകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി. സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നുള്ള ലിസ്റ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ബന്ധപ്പെട്ട കർഷകന്റെ അപേക്ഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും, കർഷകന്റെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേക്ക് തുക നൽകേണ്ടതാണ്. ഈ രീതിയിൽ മാതൃകാപരമായി കർഷകന്റെ അപേക്ഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും, കർഷകന്റെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേക്ക് തുക നൽകേണ്ടതാണ്. ഈ രീതിയിൽ മാതൃകാപരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന വിപണന കേന്ദ്രങ്ങൾ ഉള്ള എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും ബന്ധപ്പെട്ട ബ്ലോക്ക്/ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് മേൽപ്പറഞ്ഞ ധനസഹായ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.
10. **പേവിഷ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനും തെരുവ് നായ്ക്കളുടെ പ്രജനനനിയന്ത്രണത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതികൾ**
  1. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും പേവിഷ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനും തെരുവ് നായ്ക്കളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ പൊതുവിഭാഗത്തിൽ സേവന മേഖലയിൽ ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. അതിന്റെ നടത്തിപ്പ് സംബന്ധിച്ച് വിവരങ്ങൾ ചുവടെ നൽകുന്നു.
    - (എ) പേവിഷനിർമ്മാർജ്ജന ബോധവൽക്കരണ ക്യാമ്പയിൽ സംഘടിപ്പിക്കുക.
    - (ബി) ആവശ്യമുള്ള വാക്സിൻ ഒരുമിച്ച് ഓർഡർ നൽകി വാങ്ങുക
    - (സി) ഓരോ സ്ഥാപനത്തിലും പേവിഷ നിർമ്മാർജ്ജന ക്യാമ്പയിൽ സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ സന്നദ്ധതയുള്ള സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകരെ കണ്ടെത്തി അവർക്ക് കുടുംബശ്രീയുടെയോ കേരള സമ്പൂർണ്ണ ശുചിത്വ ആരോഗ്യമിഷന്റെയോ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ പരിശീലനം നൽകുക. പരിശീലനം ലഭിച്ചവരെ പരിപാടി നടപ്പാക്കുന്നതിന് ചുമതലപ്പെട്ട കൺസൾട്ടന്റുമായി (Authorised consultants) നിയോഗിക്കുക.
    - (ഡി) നായ്ക്കളെ കുത്തവെയ്ക്കുവാൻ ആവശ്യമുള്ള വാക്സിന്റെ യഥാർത്ഥ വില നൽകാൻ വികസന ഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.
    - (ഇ) വോളന്റിയർമാരുടെ പരിശീലനം, ക്യാമ്പയിൽ പ്രവർത്തനം മുതലായവയ്ക്ക് വികസന ഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.
    - (എഫ്) മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് നിശ്ചയിച്ചറിയിക്കുന്ന സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്ന് അതേ നിരക്കിൽ ആവശ്യമായ വാക്സിൻ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾ/നഗരസഭകൾക്ക് നേരിട്ട് വാങ്ങാവുന്നതാണ്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ/ നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കാവശ്യമായ വാക്സിന്റെ അളവ് മുൻകൂട്ടി മൃഗസംരക്ഷണവകുപ്പിനെ അറിയിക്കണം.

11. എ.ബി.സി പദ്ധതി സംബന്ധിച്ച് നിർദ്ദേശങ്ങൾ

എ.ബി.സി പദ്ധതി രണ്ട് രീതിയിൽ നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.

1. കുടുംബശ്രീ - എ.ബി.സി മൈക്രോ സംരംഭ യൂണിറ്റുകൾ മുഖാന്തിരം തെരുവനായ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുന്നതിന് രൂപീകരിക്കുന്ന എ.ബി.സി മൈക്രോ സംരംഭ യൂണിറ്റുകളെ അംഗീകൃത ഏജൻസിയായി അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ കോ ഓർഡിനേറ്ററെ നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥനായി അംഗീകരിച്ച് ഒരു തെരുവനായയെ വന്ധികരിക്കുന്നതിന് തീറ്റ, ട്രാൻസ്പോർട്ടേഷൻ ചാർജ്ജ് തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ചെലവുകൾക്കായ 2100/- രൂപ മുൻകൂറായി കുടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷൻ കൈമാറാവുന്നതാണ്.
2. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപങ്ങൾ നേരിട്ട്
  - ◆ കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന വെറ്റിനറി സർജനുള്ള മാസവേതനം - 39,500/- രൂപ
  - ◆ കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന മൃഗപരിപാലകർക്കുള്ള മാസവേതനം (നായ പിടിത്തം, പരിപാലനം മുതലായവ) - 20,000/- രൂപ
  - ◆ ഓപ്പറേഷൻ തിയേറ്ററിലെ സഹായി (കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ) ശാസ്ത്രീയ വൈദഗ്ദ്ധ്യം ആവശ്യമായ ജോലികൾ പ്രതിമാസം 25,000/- രൂപ
  - ◆ ശുചീകരണ പ്രവർത്തകർ ചെയ്യുന്നതിന് പ്രതിമാസം പരമാവധി - 6000/- രൂപ
  - ◆ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് ആവശ്യമായ മരന്ന്, മറ്റ് സാധനങ്ങൾ (നായ ഒന്നിന്) - 600/- രൂപ
  - ◆ നായ്ക്കളുടെ തീറ്റ, ട്രാൻസ്പോർട്ടേഷൻ ചാർജ്ജ് മുതലായവ (നായ ഒന്നിന്) - 200/- രൂപ
  - ◆ എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ചേർന്ന് സംയുക്തമായി പദ്ധതി ഏറ്റെടുക്കണം. ഗ്രാമ/നഗര തലത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കി ഫണ്ട് വകയിരുത്തി സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കണം.

12. വെറ്റിനറി മരുന്നുകൾ

വെറ്റിനറി ആശുപത്രികളിലേയ്ക്ക് ആവശ്യമായ മരുന്നുകളും അനുബന്ധ സാമഗ്രികളും വകുപ്പിൽ നിന്നും ലഭ്യമല്ലാതെ വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ നോൺ അവയബിലിറ്റി സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വെറ്റിനറി ഡോക്ടറെ ചുമതലപ്പെടുത്തി മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിലെ മരന്ന് വാങ്ങാൻ നടപടി ക്രമങ്ങൾ പ്രകാരം മരുന്നുകൾ വാങ്ങിക്കാവുന്നതും അതിനാവശ്യമായ തുക ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നോൺറോഡ് മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റിൽ നിന്നും നൽകാവുന്നതാണ്.

13. വെറ്റിനറി പോളിക്ലിനിക്കുകൾ - ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈമാറിയിട്ടുള്ളതിനാൽ വെറ്റിനറി പോളിക്ലിനിക്കുകളിലെ സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ പ്രോജക്ടുകൾ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്.

14. മൃഗസംരക്ഷണ - ക്ഷീര വികസന വകുപ്പ് നൽകുന്ന പരിശീലനം - വളർത്ത് പക്ഷികളെയും മൃഗങ്ങളെയും വളർത്താനായി ഉണഭോക്തൃ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന എല്ലാവരും നിർബന്ധമായും മൃഗസംരക്ഷണ - ക്ഷീര വികസന വകുപ്പ് ഇതിനായി നൽകുന്ന പരിശീലനങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്ത് വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കിയിരിക്കണം. ഇതിനായി എല്ലാ ഉണഭോക്താക്കൾക്കും പരിശീലനം നൽകണം.

6.11 ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	സബ്സിഡി ശതമാനം	പരമാവധി സബ്സിഡി തുക	യോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ	അർഹത മുൻഗണനകൾ
1	സംഘങ്ങളിൽ പാസ്ചറൈസേഷൻ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കൽ	ചെലവിന്റെ 50%	12 ലക്ഷം രൂപ	1) പൊതുയോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ	1) പൊതു അർഹത മുൻഗണനയിലെ 1 മുതൽ 6 വരെ 2) തൻവർഷം നാളിതുവരെ പ്രതിദിനം ശരാശരി 3000 ലിറ്റർ പാൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന സംഘങ്ങൾ
2	പാൽ ഗീനികരണികൾ വാങ്ങുന്നതിന്	വിലയുടെ 50%	3 ലക്ഷം രൂപ	1) പൊതുയോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ 1 മുതൽ 4 വരെ	1) പൊതു അർഹത മുൻഗണനകളിലെ 1 മുതൽ 6 വരെ 2) തൻവർഷം നാളിതുവരെയുള്ള പ്രതിദിനം ശരാശരി 300 ലിറ്റർ പാൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന സംഘങ്ങൾ
3	ഓട്ടോമാറ്റിക് മിൽക്ക് പാസ്റ്റീംഗ് മെഷീൻ	വിലയുടെ 50%	3 ലക്ഷം രൂപ	1) പൊതുയോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ 1 മുതൽ 4 വരെ	1) പൊതു അർഹത മുൻഗണനകളിലെ 1 മുതൽ 6 വരെ 2) തൻവർഷം നാളിതുവരെയുള്ള പ്രതിദിനം ശരാശരി 300 ലിറ്റർ പാൽ ശേഖരിക്കുന്നതും 300 ലിറ്റർ ശേഷിയുള്ള മിൽക്ക് കൂളർ ഉള്ളതുമായ സംഘങ്ങൾ
4	പാൽ ശേഖരിക്കുന്ന മുറികൾ	ചെലവിന്റെ 50%	1 ലക്ഷം രൂപ	1) പൊതുയോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ 1 മുതൽ 4 വരെ 2) സ്വന്തം സ്ഥലം ഉണ്ടായിരിക്കണം	1) പൊതു അർഹത മുൻഗണനകളിലെ 1 മുതൽ 6 വരെ 2) പ്രതിദിനം 300 ലിറ്റർ പാൽ ശേഖരിക്കുന്ന സംഘങ്ങൾ
5	ഓട്ടോമാറ്റിക് മിൽക്ക് കളക്ഷൻ യൂണിറ്റ്	ചെലവിന്റെ 50%	75000 രൂപ	1) പൊതുയോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ 1 മുതൽ 4 വരെ	1) പൊതു അർഹത മുൻഗണനകളിലെ 1 മുതൽ 6 വരെ 2) പ്രതിദിനം 300 ലിറ്റർ പാൽ സാങ്കേതികന സംഘങ്ങൾ
6	പാലിന്റെ ഗണനീയവാരം പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപകരണം	വിലയുടെ 50%	25,000 രൂപ	1) പൊതുയോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ 1 മുതൽ 4 വരെ	1) പൊതു അർഹത മുൻഗണനകളിലെ 1 മുതൽ 6 വരെ 2) പ്രതിദിനം 200 ലിറ്റർ പാൽ സാങ്കേതികന സംഘങ്ങൾ
7	സ്റ്റേയിൻലസ്റ്റിൽ അലോയ് - 304 ഗ്രേഡ് 40 ലിറ്റർ സംഭരണി	വിലയുടെ 33 1/3%	ഒരു സംഭരണിക്ക് പരമാവധി 1000 രൂപ	1) പൊതുയോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ 1 മുതൽ 4 വരെ	1) പൊതു അർഹത മുൻഗണനകളിലെ 1 മുതൽ 6 വരെ 2) ഒരു സംഘത്തിന് പരമാവധി 10 സംഭരണികൾ
8	മിൽക്ക് റൂട്ട് ഇല്ലാത്ത ക്ഷീര സംഘങ്ങൾക്കുള്ള മിൽക്ക് ട്രാൻസ്പോർട്ടേഷൻ അസിസ്റ്റൻസ്	ക്ഷീര വികസന വകുപ്പിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പ്രവർത്തിക്കുന്ന ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങൾ	ആകെ ചെലവിന്റെ 100% (പരമാവധി ഒരു മാസം 5000/- രൂപ വീതം 10 മാസത്തേക്ക്)		1) പൊതു അർഹത മുൻഗണനകളിലെ 1 മുതൽ 6 വരെ 2) മിൽക്ക് റൂട്ട് ഇല്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിൽ പാൽ ഏറ്റെടുക്കാനുള്ള പാൽ സംഭരണകേന്ദ്രത്തിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിന് 3) പുതുതായി ആരംഭിച്ച ക്ഷീരസംഘങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണ്

9	ക്ഷീര സംഘങ്ങൾക്ക് കീഴിൽ മൊബൈൽ മിൽക്കിംഗ് യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുക	ക്ഷീര വികസന വകുപ്പിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ക്ഷീര സംഘങ്ങൾ	75% സബ്സിഡി (പരമാവധി 1,00,000)	കുറഞ്ഞ അർഹത മുൻഗണനകളിലെ 1 മുതൽ 6 വരെ ഒറ്റപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങൾ സംഭരണ മേഖലകളായ ക്ഷീര സംഘങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകാവുന്നതാണ്. പട്ടികജാതി / പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾ / വനിതകൾ എന്നീ അംഗങ്ങൾക്ക് ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണ്	1) പൊതു അർഹത മുൻഗണനകളിലെ 1 മുതൽ 6 വരെ 2) ഒറ്റപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങൾ സംഭരണ മേഖലകളായ ക്ഷീര സംഘങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകാവുന്നതാണ്. 3) പട്ടികജാതി / പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾ / വനിതകൾ എന്നീ അംഗങ്ങൾക്ക് ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണ്
കുറിപ്പ്: ക്രമനമ്പർ 1,2,3,5,6 എന്നിവ ക്ഷീരവികസന വകുപ്പിന്റെ സ്പെസിഫിക്കേഷൻ പ്രകാരമാ യിരിക്കേണ്ടത്	ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് റിവേയർ വിംഗ് ഫണ്ട്	ക്ഷീര വികസന വകുപ്പിന്റെ സ്പെസിഫിക്കേഷൻ പ്രകാരമാ	ഒരു സംഘത്തിന് 2,00,000 രൂപ ഒരു വർഷം എത്ര സംഘത്തിന് കൊടുക്കണമെന്ന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം തീരുമാനിക്കണം	1) ഒരു ഗുണഭോക്താവിന് കറവ പശുവിനെ വാങ്ങാൻ 40,000 രൂപ ക്രമത്തിൽ ധനസഹായം ചെയ്യുന്നതാണ് പദ്ധതി 2) നിർദ്ദിഷ്ട തുക നൽകുന്ന തീയതി മുതൽ ഗുണഭോക്താവിൽ നിന്നും ഓരോ മാസവും നിശ്ചിത തുക വച്ച് പാൽ വിലയിൽ കുറവ് ചെയ്യുകയോ / ക്യൂഷ് അടയ്ക്കുകയോ വേണം 3) തിരിച്ചടവ് തുകയും തവണയും എല്ലാവർക്കും ഒന്നായിരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. ഒരു ഗുണഭോക്താവിന് പ്രതിമാസം 8000/- രൂപ വീതമാണ് തിരിച്ചടവെങ്കിൽ 5 പേരിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന തുക ഉപയോഗിച്ച് ഓരോ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് വീതം തുടർന്നുള്ള ഓരോ മാസവും നൽകാവുന്നതാണ്. 4) ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷവും ഇപ്രകാരം നൽകാവുന്ന എണ്ണം കണക്കാക്കി ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് നൽകണം. ഇത് ഭൗതിക നേട്ടമായി കണക്കാക്കണം. 5) തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിലുള്ള എല്ലാ ക്ഷീരസഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കും പദ്ധതി വിശദാംശങ്ങൾ കാണിച്ച് അറിയിപ്പ് നൽകി അപേക്ഷ സ്വീകരിച്ച് നടപടി സ്വീകരിക്കണം 6) തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഓരോ സഹകരണ സംഘങ്ങളും അവരുടെ കമ്മിറ്റി തീരുമാന പ്രകാരം യോഗ്യത മുൻഗണനാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചും/ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ച് സംഘത്തിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും അറിയിപ്പ് നൽകി നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് അപേക്ഷ ക്ഷണിക്കണം 7) യോഗ്യരായ അപേക്ഷകരിൽ നിന്നും നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി യോഗ്യതാ മുൻഗണനാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം ഗുണഭോക്തൃ പട്ടിക തയ്യാറാക്കി ധനസഹായം അനുവദിക്കണം 8) വർഗ്ഗ ഗുണമേന്മ ഉല്പാദനശേഷി കൂടിയതുമായ ഇനം പശുക്കളെ സംസ്ഥാനത്തിന് പുറത്ത് നിന്ന് വാങ്ങുന്നവർക്ക് മുൻഗണന നൽകണം 9) ജില്ലാ / പഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രോജക്ട് ഏറ്റെടുക്കാം	

സംരംഭകത്വ പ്രോത്സാഹനത്തിന് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടും പലിശ സബ്സിഡിയും

പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിലവിൽ സബ്സിഡി നൽകുന്ന സമീപനമാണ് സ്വീകരിച്ചുവരുന്നത്. ഇത് സുസ്ഥിരമായ വികസനത്തിന് കാര്യക്ഷമമായ പിന്തുണ നൽകുന്നതായി കാണുന്നില്ല. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ പ്രവാസികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള യുവസംരംഭകരുടെ കൂട്ടായ പ്രവർത്തനത്തെ പ്രോത്സാഹിക്കുന്നതിന് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടും ധനകാര്യ സ്ഥാപന വായ്പയ്ക്കുള്ള പലിശ സബ്സിഡിയും അനുയോജ്യമായ നിലയിൽ നൽകുന്നത് അഭികാമ്യമാണെന്ന് കാണുന്നു. ആയതിനാൽ സംരംഭകത്വ പ്രോത്സാഹനത്തിന് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടും 2018-19 മുതൽ ഇവർക്ക് ഇതിനായി എടുത്തിട്ടുള്ള ധനകാര്യ സ്ഥാപന (സ്വകാര്യമല്ല) വായ്പയ്ക്ക് പലിശ സബ്സിഡിയും നൽകുന്നതിന് ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം പ്രോജക്ടുകൾ രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

1. വ്യവസ്ഥകൾ

- 1) സംരംഭകത്വ ഗ്രൂപ്പുകളിൽ കുറഞ്ഞത് അഞ്ചുപേർ ഉണ്ടായിരിക്കണം (common, interest Group)
- 2) 18-60 വയസ്സിനിടയിൽ പ്രായമുള്ളവരായിരിക്കണം
- 3) പൊതു ധനകാര്യ /സഹകരണ സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നുള്ള വായ്പ കൂടി ഉപയോഗപ്പെടുത്തി സംരംഭം തുടങ്ങാൻ താല്പര്യമുള്ളവരായിരിക്കണം
- 4) ക്ഷീരമേഖലയിൽ സംരംഭം തുടങ്ങാൻ താല്പര്യമുള്ളവരായിരിക്കണം
- 5) തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനം അപേക്ഷ ക്ഷണിക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് സംരംഭകർ വ്യക്തിഗത വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ആരംഭിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സംരംഭം സംബന്ധിച്ച ഒരു വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി നൽകി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യണം
- 6) എല്ലാ അപേക്ഷകളും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് / നഗരസഭകളിലാണ് നൽകേണ്ടത്. 5 ലക്ഷം രൂപ വരെ അടങ്ങലുള്ളവ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തും 10 ലക്ഷത്തിന് മുകളിലുള്ളവ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുമാണ് നടപ്പാക്കേണ്ടത്. നഗരസഭ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പരിധിയില്ല. എല്ലാ സംരംഭകരുടേയും ലിസ്റ്റ് ബന്ധപ്പെട്ട ഗ്രാമസഭ/ വാർഡ് സഭകളിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം. പ്രൊപ്പോസലുകളുടെ സാമ്പത്തിക പരിധിക്കനുസരിച്ച് ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈമാറും.
- 7) പ്രോജക്ട് ക്ലിനിക്ക് - പ്രൊപ്പോസലുകളുടെ സാമ്പത്തിക ക്ഷമതയും പ്രായോഗിക ക്ഷമതയും പരിശോധിക്കാനും വിശദാംശങ്ങളിൽ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തി വായ്പ സാധ്യതയുള്ള പ്രൊപ്പോസലുകളാക്കി രൂപപ്പെടുത്തും. ഇതിനായി വ്യവസായ വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, ബാങ്ക് പ്രതിനിധി, നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ എന്നിവരുടേതായ ഉപസമിതി രൂപീകരിക്കണം.
- 8) നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ശുപാർശയോടുകൂടി പ്രൊപ്പോസലിന്റെ പകർപ്പ് സംരംഭകർക്ക് താല്പര്യമുള്ള ധനകാര്യ സ്ഥാപനത്തിന് നൽകും. സംരംഭകർക്ക് നിർദ്ദിഷ്ട പ്രവർത്തനത്തിനുള്ള പരിശീലനവും നൽകും. പരിശീലനത്തിന് PMKVY ഉൾപ്പെടെയുള്ള സാധ്യതകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം.
- 9) പ്രോജക്ടിന് ബാങ്ക് വായ്പ തരപ്പെടുത്തുന്നത് സംരംഭകരുടെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. ആവശ്യമായ സഹായം ബിൽബിസി യും ഡി.എൽ.ബി.സിയും വഴി തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനവും ചെയ്യും.
- 10) ബാങ്ക് വായ്പ അനുമതി ലഭിച്ചാലുടൻ സംരംഭകർക്ക് പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കാം. അതിനാവശ്യമായ തദ്ദേശഭരണ അനുമതികൾ ഏകജാലക സംവിധാനത്തിലൂടെ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപന സെക്രട്ടറി ഉറപ്പാക്കും. അറ്റ് ലൈസൻസുകൾ സംരംഭകർ നേടിയിരിക്കണം.
- 11) സംരംഭത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ സജ്ജമാക്കി പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചാൽ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പരിശോധിച്ച് ബോധ്യപ്പെട്ട് ഗുണഭോക്താക്കളുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ട് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് നൽകാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കും.
- 12) സംരംഭകർക്ക് സബ്സിഡി നൽകുന്നതല്ല.

2. റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് രൂപീകരണവും വിനിയോഗവും

1. സംരംഭകത്വ വികസനത്തിനായി തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനം നിശ്ചയിക്കുന്ന തുക പ്രോജക്ടിലൂടെ റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടിലേയ്ക്ക് വകയിരുത്തും. അത് സംരംഭകർക്ക് ചുവടെ ചേർക്കുന്ന പ്രകാരം വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്.

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം	വ്യക്തികൾ (പരമാവധി തുക)			5 പേരുള്ള ഗ്രൂപ്പ് (പരമാവധി തുക)
	ജനറൽ	SC/ST	WCP	
ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	50,000/-	60,000/-	60,000/-	2,50,000/-
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്	50,000/-	60,000/-	60,000/-	3,00,000/-
ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്	50,000/-	60,000/-	60,000/-	5,00,000/-
മുൻസിപ്പാലിറ്റി	50,000/-	60,000/-	60,000/-	3,00,000/-
കോർപ്പറേഷൻ	50,000/-	60,000/-	60,000/-	5,00,000/-

2. പലിശ സബ്സിഡി

1. സംരംഭകത്വ രജിസ്റ്റർ പ്രകാരം വാർഷികമായി കണക്കാക്കുന്ന പലിശയ്ക്ക് ആവശ്യമായി വരുന്ന തുക തുടർനുള്ള ഓരോ വാർഷിക പദ്ധതിയിലും പ്രോജക്ട് അംഗീകരിച്ചാണ് പലിശ സബ്സിഡി നൽകുന്നത്.
2. സംരംഭം ആരംഭിച്ച് ഒരു വർഷം കഴിയുന്ന മുറയ്ക്ക് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് തവണ തുകയും ബാങ്ക് വായ്പ തവണ തുകയും കുടിശ്ശികയില്ലാതെ ക്രമമായി തിരിച്ചടച്ചവർക്ക് കണക്ക് പ്രകാരം സംരംഭകർ ധനകാര്യ സ്ഥാപനത്തിൽ ഒടുക്കിയ എല്ലാ പലിശ തുകയും സംരംഭകരുടെ വായ്പ അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം അടയ്ക്കുന്നതാണ്.
3. ഓരോ വർഷവും പലിശ സബ്സിഡിക്ക് അപേക്ഷിക്കുന്നതുവരെയുള്ള ബാങ്ക് സ്റ്റാമ്പുകൾ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ച് ഹാജരാക്കി
  1. ബാങ്കുവായ്പ തവണയും റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് തവണയും നാളിതുവരെ ക്രമമായി അടച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തണം
  2. സംരംഭത്തിലൂടെ ഉദ്ദിഷ്ട പ്രവർത്തനവും ഫലവും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്ന് രേഖകളുടെയും നേരിട്ടുള്ള പരിശോധനയിലൂടെയും ബോധ്യപ്പെട്ട് നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ശുപാർശ നൽകി ഭരണസമിതി അംഗീകരിച്ചാണ് ഓരോ വർഷവും പലിശ സബ്സിഡി നൽകുന്നത്.
  3. ബാങ്ക് വായ്പ തവണയും റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് തവണയും മുടക്കം വരുത്തുന്ന വർക്ക് പലിശ സബ്സിഡി നഷ്ടമാകും.
  4. നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ സ്ഥാനം ഒഴിയുമ്പോൾ മേൽ പറഞ്ഞ രജിസ്റ്ററും അക്കൗണ്ടുകളും സംരംഭകരുടെ കണക്കും ബാങ്ക് പാസ് ബുക്കുമായി അനുരഞ്ജനം നടത്തി റീക്യൂപ്മെന്റ് കണക്കും രജിസ്റ്ററും പാസ് ബുക്കും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപന സെക്രട്ടറിയെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി ഭരണസമിതിക്ക് നൽകണം. അല്ലാത്ത പക്ഷം അത് അവരുടെ സർവീസ് വീഴ്ചയായി കണക്കാക്കുന്നതാണ്.
  5. ബാങ്ക് വായ്പ കണക്ക് അവസാനിക്കുന്നതുവരെ സംരംഭകർ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുകയാണെങ്കിൽ പലിശ സബ്സിഡി ലഭിക്കുന്നതാണ്.

ക്ഷീര സാന്ത്വനം സമഗ്രക്ഷീര കർഷക ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി

ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി ആനുകൂല്യങ്ങൾ

ആരോഗ്യ സുരക്ഷാ പോളിസി	80 വയസ്സ് വരെയുള്ള കർഷകന്റെ കുടുംബത്തിന് 1 ലക്ഷം രൂപ വരെ (with pre existing coverage upto 50,000/-) കർഷകന്റെ മാതാപിതാക്കൾക്ക് പ്രായപരിധി ബാധകമല്ല
അപകട സുരക്ഷാ പോളിസി	7 ലക്ഷം (education grand upto 50,000/-)
ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ് പോളിസി	18 വയസ്സ് മുതൽ 60 വയസ്സ് വരെ 1 ലക്ഷം ഒരു വർഷത്തേയ്ക്ക്
ഗോ സുരക്ഷാ പോളിസി	50,000/-, 60,000/-, 70,000/-

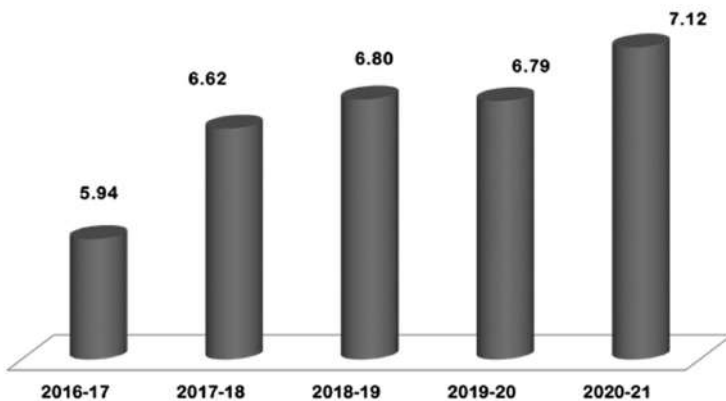
പ്രീമിയം നിരക്കുകൾ (ഇക രൂപയിൽ)

ക്രമ നമ്പർ	ഗുണഭോക്താക്കൾ	ആരോഗ്യ സുരക്ഷാ പോളിസി	അപകട സുരക്ഷാ പോളിസി	ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ് പോളിസി	ഗോ സുരക്ഷാ പോളിസി	ആകെ പ്രീമിയം	ധന സഹായം	ഗുണഭോക്താ വിഹിതം
കർഷകൻ 18 വയസ്സ് മുതൽ 60 വയസ്സ് വരെ								
1	കർഷകൻ	3000	189	416		3605	1500	2105
2	കർഷകനും ജീവിത പങ്കാളിയും	4296	189	416		4901	2100	2801
3	കർഷകനും ജീവിത പങ്കാളിയും 1 or 2 കുട്ടികളും (25 വയസ്സ് വരെ)	5161	189	416		5766	2500	3266
4	കർഷകനും 1 or 2 കുട്ടികളും (25 വയസ്സ് വരെ)	3865	189	416		4470	1900	2570
കർഷകൻ 60 വയസ്സ് മുതൽ 80 വയസ്സ് വരെ								
1	കർഷകൻ	3000	189			3189	1500	1689
2	കർഷകനും ജീവിത പങ്കാളിയും	4296	189			4485	2100	2385
3	കർഷകനും ജീവിത പങ്കാളിയും 1 or 2 കുട്ടികളും (25 വയസ്സ് വരെ)	5161	189			5350	2500	2850
4	കർഷകനും 1 or 2 കുട്ടികളും (25 വയസ്സ് വരെ)	3865	189			4054	1900	2154
	പദ്ധതിയിൽ അംഗമായ എല്ലാ കർഷകരുടെയും മാതാപിതാക്കൾക്കും ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് (പ്രായപരിധി ഇല്ല) കർഷകന്റെ പ്രീമിയത്തോടൊപ്പം ഇക അടയ്ക്കണം	2751						2751
	25 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള രണ്ടിൽ കൂടുതൽ കുട്ടികളെ ഇൻഷുറൻസ് ചെയ്യുന്നവർക്ക് (ഒരു കുട്ടിയുടെ പ്രീമിയം)	590						590
കന്നുകാലികൾ								
	ഇൻഷുറൻസ് കവരേജ് 50,000/-				1350	1350	500	850
	ഇൻഷുറൻസ് കവരേജ് 60,000/-				1620	1620	500	1120
	ഇൻഷുറൻസ് കവരേജ് 70,000/-				1890	1890	500	1390

ക്ഷീരസംഘങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ

ക്രമ നം	ജില്ല	ആകെ പാൽ സംഭരണം (ലക്ഷത്തിൽ)	ക്ഷീരസംഘങ്ങളുടെ എണ്ണം (ആപ്കോസ്)	പരമ്പരാഗത ക്ഷീരസംഘങ്ങളുടെ എണ്ണം	ബി.എം.സി കളുടെ എണ്ണം
1	തിരുവനന്തപുരം	741.16	332	31	32
2	കൊല്ലം	552.57	264	50	20
3	പത്തനംതിട്ട	198.03	159	14	14
4	ആലപ്പുഴ	375.89	229	15	22
5	കോട്ടയം	319.26	224	21	23
6	ഇടുക്കി	637.30	308	9	61
7	എറണാകുളം	458.78	185	8	45
8	തൃശൂർ	365.19	194	48	33
9	പാലക്കാട്	1,114.30	310	20	64
10	മലപ്പുറം	280.97	241	10	24
11	വയനാട്	420.02	55	1	39
12	കോഴിക്കോട്	902.52	238	13	32
13	കണ്ണൂർ	501.93	165	53	39
14	കാസർഗോഡ്	251.08	140	5	17
	ആകെ	7,118.99	3044	298	465

ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ മുഖേന സംഭരിച്ച പാലിന്റെ കണക്ക്

സംഭരണം - ലക്ഷം മെട്രിക് ടൺ

ക്ഷീരവികസനവകുപ്പ് വഴി ലഭിക്കുന്ന സേവനങ്ങൾ

I. ക്ഷീരപരിശീലന കേന്ദ്രം

1. ക്ഷീരമേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉല്പാദനം മുതൽ വിപണനം വരെയുള്ള മേഖലകളിൽ പരിശീലനങ്ങൾ, വിജ്ഞാനവ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുതലായവ ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായി സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.
2. മറ്റ് വികസന ഏജൻസികളുടെ പരിശീലന പരിപാടികൾ കാര്യക്ഷമമായി നിർവ്വഹിക്കുക.
3. പരിശീലനത്തിന് ശേഷമുള്ള തുടർപ്രവർത്തനങ്ങളും ഫീൽഡ് തല പ്രവർത്തനങ്ങളും നിർവ്വഹിക്കുന്നു.
4. പ്രവർത്തന പരിധിയിൽപ്പെടുന്ന പൊതുജനങ്ങൾക്ക് യുക്തമായ സാങ്കേതിക വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നു.
5. ക്ഷീരമേഖലയിൽ സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ കണ്ടെത്തുവാൻ സഹായിക്കുന്നു.
6. ക്ഷീരസഹകരണ സംഘങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിയമപരവും ലാഭകരവുമാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ പരിശീലനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പാക്കുന്നു.
7. ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ വൈദഗ്ദ്ധ്യം, കാര്യക്ഷമത, സാമൂഹ്യബോധം, തുടങ്ങിയവ സംബന്ധിച്ച പരിശീലനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.
8. ക്ഷീരമേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവര ശേഖരണവും വിശകലനവും നടത്തുന്നു.
9. ക്ഷീരവികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ് സംബന്ധിച്ച വിലയിരുത്തൽ- പഠനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നു.
10. വിജ്ഞാനവ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി വിവര സാങ്കേതികവിദ്യ ഫലപ്രദമായി വിനിയോഗിക്കുന്നു.
11. ക്ഷീരകർഷകർ, സംരംഭകർ, ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ, വിദ്യാർത്ഥികൾ തുടങ്ങിയവർക്ക് ഗുണനിലവാരമുള്ള പരിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.
12. ഫീൽഡ് തല പഠനങ്ങൾ, ഫീൽഡ് തല സാങ്കേതിക സഹായങ്ങൾ, പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കൽ, വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിന് സഹായിക്കൽ, എന്നിവയ്ക്ക് സാങ്കേതിക സഹായം എന്നിവ നൽകുന്നു.
13. പഠനയാത്രകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും സാങ്കേതിക വിവരങ്ങൾ, വിജയഗാഥകൾ എന്നിവ കാലകാലങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

II. ഗുണനിയന്ത്രണ ഓഫീസ്

1. പാലിന്റെയും പാലുല്പന്നങ്ങളുടേയും ഗുണനിലവാരം ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ ഗുണനിലവാര നിയമം അനുസരിക്കാൻ ഉയർത്തുകയും ആയതിനാവശ്യമായ ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
2. പൊതുവിപണിയിൽ ലഭ്യമായ പാലിന്റെയും പാലുല്പന്നങ്ങളുടേയും ഗുണനിലവാരം പരിശോധിച്ച് തുടർനടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നു.
3. ചെക്ക്പോസ്റ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സുഗമമായി നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക.
4. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളും മറ്റ് പദ്ധതികളും സമയബന്ധിതമായും കാര്യക്ഷമമായും ലക്ഷ്യബോധത്തോടെയും നടപ്പിലാക്കുന്നു.
5. മൊബൈൽ ക്യാളിറ്റി കൺട്രോൾ ലാബുകളുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമായി നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നു.
6. ബൾക്ക് മിൽക്ക് തൂറുകൾ, പാൽ സംസ്കരണം - മൂല്യവർദ്ധനാ കേന്ദ്രങ്ങൾ, പാൽ സംഭരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ, ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പരിശോധിച്ച് തുടർ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നു.
7. ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധി ബോർഡിന്റെ ജില്ലാ നോഡൽ ഓഫീസറുടെ ചുമതലകൾ കാര്യക്ഷമമായും സമയബന്ധിതമായും നിർവ്വഹിക്കുന്നു.
8. ക്ഷീരകർഷക ഭവനങ്ങൾ, പാൽ സംഭരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ സന്ദർശിച്ച് ആവശ്യമായ ഉപദേശ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു.
9. ക്ഷീരസംഘങ്ങളിലെ ലബോറട്ടറികൾ കാര്യക്ഷമമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുകയും അനുഗുണനിലവാരം ഉൾപ്പെടെയുള്ള പരിശോധനകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
10. ഗുണനിയന്ത്രണം സംബന്ധിച്ച വിവരശേഖരണം നടത്തുന്നു.
11. പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്ന് ശേഖരിക്കുകയോ പൊതുജനങ്ങൾ ഏല്പിക്കുന്നതോ ആയ പാൽ സാമ്പിളുകൾ പരിശോധിച്ച് റിസൾട്ട് ലഭ്യമാക്കുക.
12. തങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ചെക്ക്പോസ്റ്റുകൾ സന്ദർശിച്ച് തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നു.

13. കേരള ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധി ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജില്ലാതലത്തിൽ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നു.
14. വിശദ പരിശോധന ആവശ്യമായി വരുന്നപക്ഷം സ്റ്റേറ്റ് ഡയറി ലാബ്, മേഖല ലബോറട്ടറികൾ എന്നിവിടങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള സാമ്പിളുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നു.

III. ചെക്ക് പോസ്റ്റുകൾ

1. ചെക്ക്പോസ്റ്റുകളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന പാൽ, പാലുല്പന്നങ്ങൾ എന്നിവ കൃത്യവും സമയബന്ധിതവുമായി പരിശോധിക്കുന്നു.
2. നിശ്ചിത ഗുണനിലവാരമില്ലാത്ത പാൽ, പാലുല്പന്നങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ വകുപ്പിനെ അറിയിക്കുന്നു.
3. ആവശ്യമെങ്കിൽ നിശ്ചിത ഗുണനിലവാരമില്ലാത്ത പാലും പാലുല്പന്നങ്ങളും ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ വകുപ്പിന് കൈമാറുന്നു.
4. പാലും പാലുല്പന്നങ്ങളും സുരക്ഷിതമായിരിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ഉപദേശ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു.
5. ചെക്ക് പോസ്റ്റുകൾ 24 മണിക്കൂറോ ജാഗ്രതയോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു

III. സ്റ്റേറ്റ് ഡയറി ലാബ്

1. പാൽ, പാലുല്പന്നങ്ങൾ, കാലിത്തീറ്റ, ജലം തുടങ്ങിയവ NABL അക്രഡിറ്റേഷൻ പ്രകാരമുള്ള പരിശോധന നടത്തുന്നു.
2. മേഖല ലബോറട്ടറികളുടെ സാങ്കേതിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നു.
3. ഗുണനിലവാര പരിശോധന, അക്രഡിറ്റേഷനുകൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച പരിശീലനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.
4. സുരക്ഷിതമായ പാൽ, പാലുല്പന്നങ്ങൾ, ജലം തുടങ്ങിയവയുടെ ഗുണനിലവാരം സംബന്ധിച്ച സാങ്കേതിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു.
5. സംസ്ഥാന ഡയറി ലാബിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ആസ്ഥിതികളുടെ പരമാവധി ഉപയോഗം വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.
6. അക്രഡിറ്റേഷനുകൾ സ്വായത്തമാക്കുകയും നിലനിറുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.
7. ലാബിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അന്താരാഷ്ട്ര ഗുണനിലവാരമനുസരിച്ചുള്ളതാണെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നു.
8. ലാബുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ആവശ്യമായ പ്രോട്ടോക്കോൾ തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
9. മേഖല ലാബുകൾ, ജില്ലാ ലാബുകൾ, ചെക്ക് പോസ്റ്റ് ലാബുകൾ തുടങ്ങിയവയുടെ കൺഫർമേഷൻ ടെസ്റ്റുകൾ നടത്തുന്നു
10. പൊതുജനങ്ങൾ, ഏജൻസികൾ തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കുന്ന സാമ്പിളുകൾ പരിശോധിക്കുന്നു.

IV. മേഖല ലബോറട്ടറികൾ

1. ജില്ലാ ലബോറട്ടറികളുടെ സാങ്കേതിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നു.
2. പരിശോധന സംബന്ധിച്ച പരിശീലനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.
3. മേഖല ലാബിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ആസ്ഥിതിയുടെ പരമാവധി ഉപയോഗം ഉറപ്പു വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.
4. ബി.എം.സി.കൾ, സംസ്കരണ മൂല്യവർദ്ധിത കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവ സന്ദർശിച്ച് ആവശ്യമായ ഉപദേശ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു
5. ഫീൽഡ് തല ഗുണനിലവാര പരിശോധനകളും പഠനങ്ങളും സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.
6. ക്ഷീരസംഘങ്ങളുടെ ലബോറട്ടറികളുടെ ഡിസൈനിംഗ് നടത്തുന്നു
7. ജീവനക്കാർക്കുള്ള പരിശീലനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു
8. പൊതുജനങ്ങൾ, ഏജൻസികൾ, ഗുണനിയന്ത്രണ ഓഫീസ്, ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ, മൂല്യവർദ്ധനാകേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കുന്ന സാമ്പിളുകളുടെ യഥാവിധി പരിശോധിക്കുന്നു
9. ജില്ലാ ലാബുകൾ, ക്ഷീരസംഘം /മൂല്യവർദ്ധനാ ലാബുകൾ എന്നിവയുടെ കൺഫർമേഷൻ ടെസ്റ്റ് നടത്തുന്നു

V. സംസ്ഥാന ഫോഡർ ഫാം

1. ക്ഷീരോല്പാദനം ലാഭകരമാക്കുവാൻ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് ഗുണമേന്മയുള്ള തീറ്റപ്പുല്ല് ലഭ്യമാക്കുന്നു.

2. ക്ഷീരകർഷകർക്കും സംരംഭകർക്കും മികച്ചയിനം തീറ്റപ്പുൽ നടീൽ വസ്തുക്കൾ ലഭ്യമാക്കുന്നു.
3. തീറ്റപ്പുൽകൃഷി സംബന്ധിച്ച പരിശീലനങ്ങൾ, വിജ്ഞാനവ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുതലായവ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.
4. വാണിജ്യ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീറ്റപ്പുൽകൃഷിയും വ്യാപരവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു
5. ഫോഡർ മൃഗസിയം സ്ഥാപിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നു
6. തീറ്റപ്പുൽകൃഷി സംബന്ധിച്ച ഫീൽഡ്തല ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നു
7. വിവിധയിനം തീറ്റപ്പുൽകൃഷി ശാസ്ത്രീയമായി കൃഷി ചെയ്യുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും യഥാസമയം പുൽകൃഷി നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു
8. ക്ഷീരകർഷകരെ തീറ്റപ്പുൽകൃഷി ചെയ്യുന്നതിനും തീറ്റപ്പുൽനടീൽ വസ്തുക്കൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു
9. ഫീൽഡ്തല പഠനങ്ങൾ, ഫീൽഡ്തല സാങ്കേതിക സഹായങ്ങൾ, പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കൽ, പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റിന് സഹായിക്കുന്നു.
10. പഠനവിഷയങ്ങൾ കാലാകാലങ്ങളിൽ പരിശീലനാർത്ഥികൾക്ക് അനുഗുണമാംവിധം പരിഷ്കരിക്കുന്നു
11. തീറ്റപ്പുൽകൃഷി പ്രദർശനത്തോട്ടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും വിപുലീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

കേരള ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധി ബോർഡ് (KDFWFB)

കേരളത്തിലെ ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ മുഖേന പാൽ നൽകുന്ന ക്ഷീരകർഷകർക്ക് വിവിധങ്ങളായ ധനസഹായങ്ങളും പെൻഷനും അനുവദിക്കുന്നതിലേക്കായാണ് ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധി ബോർഡ് രൂപീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ക്ഷീരകർഷകർക്ക് ധനസഹായം നൽകുന്ന ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു സംവിധാനം ഇന്ത്യയിൽ തന്നെ ആദ്യത്തേതാണ്. കേരളത്തിലെ ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രാഥമിക ക്ഷീരസംഘത്തിൽ ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷം കുറഞ്ഞത് 500 ലിറ്റർ പാൽ വിപണനം നടത്തിയിട്ടുള്ള 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ഏതൊരു ക്ഷീരകർഷകനും ക്ഷേമനിധി അംഗത്വം നേടാവുന്നതാണ്. നിലവിൽ 3.46 ലക്ഷം ക്ഷീരകർഷകർ ക്ഷേമനിധി ബോർഡിൽ അംഗങ്ങളായുണ്ട്. ക്ഷേമനിധി നൽകിവരുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട ധനസഹായം ക്ഷീരകർഷക പെൻഷനാണ്. പ്രാഥമിക ക്ഷീരസംഘം മുഖേന 500 ലിറ്ററിൽ കുറയാതെ കുറഞ്ഞത് 5 വർഷം പാൽ അളന്ന 60 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് പെൻഷന് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. പെൻഷൻ പുറമെ അനന്തരാവകാശികൾക്ക് കുടുംബ പെൻഷൻ, ക്ഷേമനിധി അംഗങ്ങളുടെ മക്കൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസ ധനസഹായം, ക്ഷേമനിധി അംഗങ്ങളുടെ പെൺമക്കൾക്ക് വിവാഹ ധനസഹായം, ക്ഷേമനിധി അംഗങ്ങൾക്ക് ചികിത്സാ ധനസഹായം, കോവിഡ് ധനസഹായം, മരണാനന്തര ധനസഹായം, മികച്ച ക്ഷീരകർഷകർക്കുള്ള അവാർഡ് തുടങ്ങി നിരവധി ധനസഹായങ്ങൾ ക്ഷേമനിധിയിൽ നിന്നും അനുവദിച്ചു വരുന്നു. വിവിധ ധനസഹായങ്ങൾക്കുള്ള അപേക്ഷകൾ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് ക്ഷേമനിധിയുടെ വെബ്സൈറ്റിലൂടെ ഓൺലൈനായി സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ക്ഷീരകർഷകർ ഓൺലൈനായി സമർപ്പിക്കുന്ന അപേക്ഷകൾ ബ്ലോക്ക് ജില്ലാ ഓഫീസുകളിലെ പരിശോധനകൾക്ക് ശേഷം ക്ഷേമനിധി ഹെഡ് ഓഫീസിലേക്ക് സമർപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. തുടർന്ന് സാധ്യത പരിശോധനയ്ക്ക് ശേഷം ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്നു. ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്കും ഓൺലൈനായി അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്നതിനും www.kdfwf.org എന്ന വെബ്സൈറ്റ് പ്രയോജനപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ക്രമ നം.	ധനസഹായം	യോഗ്യത	തുക
1	അംഗത്വം	പ്രാഥമിക ക്ഷീരസംഘങ്ങളിൽ ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷം കുറഞ്ഞത് 500 ലിറ്റർ പാൽ അളക്കുന്ന 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ക്ഷീരകർഷകർക്ക്.	മെമ്പർഷിപ്പ് ഫീസ് 100/- രൂപ
2	പെൻഷൻ	കുറഞ്ഞത് 500 ലിറ്റർ പാൽ വീതം ഏതെങ്കിലും ക്ഷീരസംഘങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞത് 5 വർഷം അളക്കുകയും 60 വയസ്സ് തികയുകയും ചെയ്ത അംഗത്തിന്	1400/- രൂപ

3	കുടുംബ പെൻഷൻ	പെൻഷൻ വാങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കെ മരണമടയുന്ന ക്ഷീര കർഷകന്റെ നിയമാനുസൃത നോമിനീക്ക്	550/- രൂപ
4	അവശതാ പെൻഷൻ	40% ലധികം അംഗവൈകല്യം മൂലം ക്ഷീരവൃത്തിയിൽ തുടരാൻ സാധിക്കാത്ത ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധി അംഗത്തിന്	1400/- രൂപ
5	വിവാഹ ധനസഹായം	ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധി അംഗത്തിന്റെ പെൺമക്കളുടെ വിവാഹത്തിന്	5000/- രൂപ
6	മരണാനന്തര ധനസഹായം	എല്ലാ ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധി അംഗങ്ങൾക്കും.	3000/- രൂപ
7	ക്ഷീരസുരക്ഷ പദ്ധതി	എല്ലാ ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധി അംഗങ്ങൾക്കും.	അപകടമരണം സംഭവിച്ചവരുടെ കുടുംബത്തിന് - ₹50,000/- അപകടമൂലം സ്ഥായിയായ അവശത സംഭവിച്ചവർക്ക് - ₹10,000/- മാരകരോഗങ്ങളുടെ ചികിത്സക്ക് - ₹15,000/- പകർച്ചവ്യാധിയുടെ ചികിത്സയ്ക്ക് - ₹2,000/-
8	വിദ്യാഭ്യാസ ധനസഹായം	എല്ലാ ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധി അംഗങ്ങളുടെ മക്കൾക്കും	എസ്.എസ്.എൽ.സി തലം 1000/- പ്ലസ് 2 - ₹1500/- ഡിഗ്രി - ₹2000/- പ്രൊഫഷണൽ ഡിഗ്രി -2500/-
9	മികച്ച ക്ഷീര കർഷകർക്കുള്ള അവാർഡ്	സംസ്ഥാന തലം ജില്ലാ തലം	₹10000/- ₹5000/-

കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക് അടുത്തുള്ള പ്രാഥമിക ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ/ക്ഷീരവികസന ഓഫീസ്/ജില്ലാ ഗുണനിയന്ത്രണ ഓഫീസ്/ജില്ലാ ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ ഓഫീസ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെടാവുന്നതാണ്.

കേരള കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് മിൽക്ക് മാർക്കറ്റിംഗ് ഫെഡറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (മിൽമ)

കേരള സഹകരണ ക്ഷീര വിപണന ഫെഡറേഷൻ ഗ്രാമതലത്തിൽ സഹകരണ സംഘങ്ങളും ഇടത്തട്ടിൽ മൂന്നു മേഖല യൂണിയനുകളും സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ഫെഡറേഷനും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സ്ഥാപനമാകുന്നു. 2020 മാർച്ച് മാസത്തെ കണക്കനുസരിച്ച് 3328 പ്രാഥമിക സഹകരണ സംഘങ്ങളിലായി 98.69 ലക്ഷം അംഗങ്ങളുണ്ട്. 2019-20 വർഷത്തെ ഒരു ദിവസത്തെ ശരാശരി പാൽ സംഭരണം 12.39 ലക്ഷം ലിറ്ററാണ്. അതുപോലെ 2019-20 വർഷത്തെ ഒരു ദിവസത്തെ ശരാശരി പാൽ വിൽപന 13.29 ലക്ഷം ലിറ്ററാണ്.

കേരള സഹകരണ ക്ഷീര വിപണന ഫെഡറേഷൻ പൂർണ്ണമായും ജനാധിപത്യ രീതിയിൽ 'കർഷകർ, കർഷകരാൽ, കർഷകർക്കു വേണ്ടി' എന്ന തത്വത്തെ ആസ്പദമാക്കി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഭരണസമിതി ഭരിക്കുന്ന ഒരു ത്രിതല സംവിധാനത്തിലുള്ള സ്ഥാപനമാണ്. മിൽമയ്ക്ക് കേരളത്തിലൊട്ടാകെ 14 ഡയറികളിലുമായി 18.7 ലക്ഷം ലിറ്റർ പാൽ സംസ്കരിക്കാനുള്ള സംവിധാനമുണ്ട്. മിൽമ വൈവിധ്യമാർന്ന പാസ്ചറൈസ് ചെയ്ത പാൽ, ശുദ്ധമായ നെയ്യ്, ക്രീമി ബട്ടർ, പോഷക സമ്പുഷ്ടമായ സ്റ്റേറിലൈസ് ചെയ്ത ഫ്ളേവേർഡ് മിൽക്ക്, ഐസ്ക്രീം തുടങ്ങി അനവധി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ച് വിപണനം നടത്തുന്നുണ്ട്. മിൽമയ്ക്ക് മിൽമയുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ എല്ലാവരിലും എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള വിപുലമായ വിപണന ശൃംഖലയുണ്ട്. കർഷകരിൽ നിന്നും സംഭരിക്കുന്ന പാൽ ഉപഭോക്താവിലെത്തിക്കുന്നതുവരെ പാലിന്റേയും പാലുൽപ്പന്നങ്ങളുടെയും ഗുണനിലവാരം നില നിർത്തുന്നതിന് മിൽമ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. മിൽമ എന്ന പേരും 'കേരളം കണി കണ്ടുണരുന്ന നന്മ' എന്ന ഗുണത്തെ എടുത്തു പറയുന്ന മുദ്രാവാക്യവും ഉപഭോക്താക്കൾ സ്വീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞു.

LAW AT YOUR FINGER TIPS

Act, Rules & Bye - laws open to inspection. S.97.	Classification of Societies. S. 80(1), R15&R182.&Appendix III at page 663
Age limit R. 183 & Circular 20/87 at page 1121.	Casual vacancies in committee Sec 28(1j)
Amendment of Bye - laws Ss. 10,11,12 & 13. Rr.9 & 10. Circular No. 18/93 Fee to be paid for Registration of amendment Circular 58/14 at pages 1300. Refusal to register amendment is appealable under Ss. 83 (1) (b), 83 (1) (i), 83 (2) (a) 87.Rr.124,124A &125.	Coption to committee Section 28(1G) Co-operative Union - Removal of Chairman R.144A C.P.C. Made applicable S.98. Deduction from Salary for Societies Claim. S. 37 & R.52.
Annual General Body and its Powers. S.29.	Delivery of possession. R.84.
Appeals to Registrar & Government. S. 83. Rr. 124, 124A&125. Above Appeals to file within 60 days S. 82 (1) (f).	Disciplinary Action. R. 198. And Circular 83/93 & 34/2010 at P 1123 & 1124. Disposal of Net Profit. Reserve Fund. Sec. 50 Rr. 60 & 61. Disputes. Ss.2(i),69,70. Rr.67,68 & Model forms at Page 1056.
Appointment of New Committee or Admini-strators. Ss. 28 Proviso 1 & 2, 28 (1AA) & S. 32(d) & 33.	Disqualification of Committee Members & President. Ss.28 (2) (a), 28 (2) (b), Rr.44,45 & S. 28 (3) Proviso.
Appointments of Employees. Ss. 80(2),80(3A),80(4),80B Rr. 182A, 187, 188, 188A & Circular Nos. 79/11 A on page 1093 Security to be furnished on Page 1116 Co-operative Service Exam: Board S.80B, R.182B. Suspension of Officers Sec.66B.	Duties & Responsibilities of Paid Secretary. Rr.33(2), 38(1), 43(2) R.47(a) & e Duties & Responsibilites of Employees. Rr.193&196. Duties of Committee. Ss. 28A, 29, 30, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64(7), 69, 80 (4) & 97. Rr. 29, 31, 33, 35 (1), 35 (3) (b), 35 (3) (c) (i), 35 (hh) (i), 36, 39, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 63, 64 (7), 177, 178, 180, 185, 186, 188, 188A, 189, 190, 191, 196, 197, 198 & 200.
Attachment of Property before Award. S. 78 & R.93. Appealable under S. 83(1)(i). Rr. 124, 124A&125.	Jurisdiction of Civil Court. S. 100.
Assisted societies Sec.2(aa)	
Audit. Ss. 63,64, Rr. 64,64A,64B & 65. Circular No. 12/97 dated 17.3.97 on page 1240.	
Branch Opening R.178A	
Bye-laws Ss.2(b), 96 & 97. Rr.5, 6 & 11.	Leave Rules. R.190. Circulars on Pages 1143 to 1146 Relevant part of KSR on page 1433
Classification of Societies under S. 80. R. 182	Management of Societies. Ss.2(e), 28,31,33 &34. Rr.29,31,33,35(1),35 (2),35(3) (b), 35e (i), 35(4), 36,37,38,39,42,43,47,48 & 49.
Co-operative Election Commission S. 28B, R.35B, R.35C. and Circulars on pages 1153 to 1172	
Election of the President /Vice President/Officers. S. 25AB(1) (3) Proviso, Rr.38&43.	Maximum Borrowing Power of Societies S.58 & R.55.
Election Fee Rule 35E	Medical Aid R. 191

Eligibility to become Member. Ss.16&18.Rr.16,20&27. Refusal to admit a Member is appealable under Ss.83(i)© & 83 (2) (b). Rr.124,124A&125.	Member Ss.2e,2(m),16,16A,18,19,25 & 26., Rr.16, 18A, 20&23. Ensuring participation Sec 16A Right of members to get information Section 19B member participation Sec 19A. Ensuring participation of members R. 18A
Employment Assistance in Dying in Harness. R.188A & Circular No. 26/89 on page 1113	Member Relief Fund Rule 53A
Enquiry by Registrar. Ss. 65,66,67&R.66	Name of society Section 9A
Establishment Matters. S.80&Rr.182to182B	No. Confidence Motion Sec 28AB(2), R 43A
Execution of Orders S.76&Rr.72 to 81.Appealable under S.83(1) (h),83(2),Rr.124,124A&125.	Offences, Penalties & Prohibitions. Ss. 94 & 95. R.50.
Expulsion & Removal of Members. Sec:17 and R16(3) and 16(14).	Offences and Penalties & Secretaries. R 33(2) 47 and R 64 (6) proviso
Final Authority of a Society Ss. 27 & 29.	Ombudsman Sec 69A Circular 37/2011 on page 860
Funds of Society. Ss. 55,57. Rr. 53,54,60&61.	Pension S. 80A. & Pension Scheme from Page 779 to 852
Gahan S.36A & R 51A, Notn. On Page 1064 to 1066	Power of the Registrar to issue directions 66A
General Body meeting Sec.29&Rule 8A	Power of Rescind Resolution. R. 176.
Gratuity. S.62.R.59. Clarification of Govt. No. 367/CC3/86/Co-op. (C) Dept. Dt. 14-5-86 & Circular No. 5/2016 at page 1486.	Power of the the Government to exempt societies. S.101.&R.181.
Identity Cards. Rr. 16A, 16B, 16C & 16D. and Rule 35A(4)	Probation, R.184.
Interlocutory Orders by Tribunal S.86	Prohibition on Admission of Members. Rr. 26 & 28.
Provident Fund S. 61 & R. 58	Prohibition of Employees. Rr. 194 & 195.
Qualifications Ss. 80 (3). R. 186. & Circular No. 54/82 on page 1128	Promotions. Rr.185,200,201 & Circulars from page 1125 to 1140
Quorum of Committee Meeting s. 28 (5).	Service Book R.197.
Registrar Ss.2(p),3&Motifications regarding Delegation of powers from pag 9496 to 955 Power of registrar to give direc- tions S. 66A	Service of Notice S. 104
Registrar to be a Civil Court S.77 Remuneration payable to administrators R. 40 Circular 20/2001 on page 1083	Special Gen: Body, Representative Gen: Body etc S.30.R.36.S.27(2),R.34.&R.8.
	Staff Pattern S.80.(2).R.188 & Appendix III on Page 663
	Subsistence Allowances. R.198(6)
	See details from Page 1421 to 1432
	Supersession of Committee. S.32
	Supervision & Inspection Ss.66,67,R.66
	Surcharge Ss.68,67 & R.74 Appealable under S. 83 (1)(e),Rr,124,124A&125.

Responsibilities of president & Committee. Rr.38 (2), 38 (4), 38 (6), 47 (b), 47(c) & 47 (d).	T.A., D.A., Sitting Fees & Remuneration of the Committee Members. S.28(4), Rr. 48&49. Circular 39/14 & 49/14 at page 1067 & 1070
Restrictions of Grant of Loan. S.59 R.56 & Notifications in previous 11 th edition	T.A. & Other Allowances. R.199 Orders at page 1081
Restrictions of Members. Ss.18(2),19,22, 23, 24,55,100 & 107. Rr.22, 26, 27, 28, 35(3) (0) & 45.	Term of the Committee S.28(1). Rr 39 & 46.
Review by Tribunal S.85. Details of fee R123(1)B Review to file within 90 days S.85(2).	To set aside sale on deposit R.82. To set aside sale on the ground of irregularly R.83.
Right f Members Ss.18 (3), 20, 27, 28, 29, 39 (1), 65 (2) (b), 97 &102. Rr.16A, 16B, 16C, 16D, 19, 24, 25, 35 (3) (c) (i) & 35 (3) (m).	To take possession Records etc. S.34 Transaction with Non-Members S.60&R.57 Tribunal sittings on page 969
Rights & Privileges of Societies. Ss. 37,39,40,41,53,103,105,110 Rr. 32,52,65(3) & Notifications in previous 11 th edition Publication of name Sec 9A partnership Sec. 14B	Tribunal & Registrar have certain powers of Civil Court. Ss.7&98 Type of Societies R.15
Savings Clause. R.200	Vote of Members Ss.20&21. Rr.19,26(2),28,35(3)(m)&35(3)(0).
Security to be furnished by Employees. R.192.orders on page 1116	Writing off Bad Debts R62

DETAILS OF THE CO-OPERATIVE ARBITRATION COURT, APPELLATE AUTHORITIES AND FEE TO BE PAID WITH HEAD OF ACCOUNTS FOR FILING ARBITRATION CASE, APPEAL, REVISION AND REVIEW ETC

1. Arbitration cases under Section 69 of the Act

According to Section 69 (1) h Arbitration disputes are divided into monetary and non-monetary.

A. NON-MONETARY DISPUTE

Before the Co-operative Arbitration Court as per Section 70 A and Rule 67 (3) of Kerala Co-operative Societies Act of 1969 (Amendment)

B. MONETARY DISOUTES

1. Period of limitation : One month from the date of election in the case of election disputes under S. 69(3) and, in all monetary disputes period of limitation is three years as prescribed in schedule III of the Act.
2. Monetary disputes Fee to be paid : Rule 67 (10) (1):- Monetary disputes 50 paise for every claim of Rs.10 or part thereof: subject to a minimum of Rs 200 and maximum of Rs. 2000 up to rupees one lakh and Rs. 5000 for value above rupees one lakh.
3. Non-monetary disputes Fee to be paid : Rule 67 (10) (II)
For petitions by employees - Rs.1000/-
For filling election petition- Rs. 5000/-
Other petition - Rs. 3000/-
4. Head of account for : 0425-800-98
Remittances of fees
5. Stay petition under Section 70(6) : Court fees Rs. 2/-

6. Period of limitation for Execution of award : Under Section 76 (b) (ii) - 12 yrs
7. Address of Co-operative : (1) Assistant Registrar/Secretary,
Co-operative Arbitration Court Arbitration Court, (Southern) TC NO. 28/995
(3) Near BSNL Exchange, Kaithamukku, Fort P.O, Thiruvananthapuram - 23,
Phone: 0471 - 2469195.
(2) Assistant Registrar/Secretary, Co-operative Arbitration Court (North),
Housefed Complex, Eranjipalam. P.O. Kozhikode - Pin 673 006.
Phone: 0495 2770135.
- 2. Appeal under Section 82 before the Co-operative Tribunal**
1. Period of limitation for filing : 60 days from the date of receipt of lower court award - Section 82 (e)
2. Fee to be paid under Rule 123 (1) (a) (b)
1. : Monetary disputes 5% of the amount involved subject to a minimum of Rs.200 and maximum of Rs.2000/- (Rule 123)
  2. : Non-monetary disputes Election disputes Rs. 2000 and other disputes Rs.500/-
3. Head of account for remittance of fee for appeal : 0425-800-93.
4. Legal benefit fund fee SRO 226/02. Dated 5/4/2002 : Each appeal or revision has to remit fee at the rate of 0.5% of the amount involved in the dispute. In cases where it is capable of valuation and in other cases at the rate of Rs.50/- in each such cases.
5. Head of account for remittance Of fee for legal benefits fund. : 0030-01-800-99
6. Address of the Co-operative Tribunal for communication : Deputy Registrar/Secretary, Kerala
Co-operative Tribunal, Nandanam
TC 14/2057, Vandros Jn., Sanskrit College Lane, University P.O,
Thiruvananthapuram - 34, Ph: 0471 - 2328365
- 3. Revision under Section 84 of the Act before Co-operative Tribunal.**
1. Period of limitation : 5 months by Judgment report in
2005 (3) KLT 655 and delay can be condoned as held in the decision reported in 2004 (1) KLT 909.
See also the decision reported in 2016 (2) KLT SN 81 (Case No.93)
2. Fee to be paid : Rs.250/- (Rule 123 (1) b)
- Head of account for remittance of fee : 0425-800-93.
3. Legal benefit fund : As per SRO 226/02 dt. 5/4/02 Each revision at the rate of 0.5% of the amount involved in the dispute, in cases where it is capable of valuation and in other cases at the rate of Rs. 50/- in each such cases.
4. Head of account : 0030-01-800-99
5. Address of Co-operative Tribunal for communication : Same as above in item No.2
- 4. Review under Section 85 before the Co-operative Tribunal**
1. Period of limitation : 90 days from the date of communication of the order of the Tribunal.
2. Fee to be paid : Rs.250 (Rule 123 (1) (B))
3. Head of account : 0425-800-93.
4. Address of Co-operative Tribunal for communication : Same as above in item No.2
- 5. Appeal under Section 83(1) before the Government or the Registrar**
1. Period of limitation : 90 days from the date of order or decision under section 83 (2)
2. Fee to be paid : Rs. 1000/- if applicant is an employee and Rs. 5000/- if the applicant is a member of the committee of society or others under Section 124 A (a)

3. Head of account : 0425-800-95
4. Address for filling before Government or Registrar
  1. The Principal Secretary, Co-operative Department, Secretariat, Thiruvananthapuram. Phone: 0471-2518607
  2. The Registrar of Co-operative Societies, Officer of the Registrar of Co-operative Societies, Jawahar Sahakarana Bhavan, DPI Junction, Thycaud P.O, Thiruvananthapuram - 14, Ph:0471-2330726

6. Revision before the Government or Registrar under Section 87 of the Act

1. Period of limitation : 3 months from the date of communication of the order under Section 87 (1)
2. Fee to be paid : Rs. 500 if the applicant is an employees and Rs. 5000/- of the applicant is a member of the committee of society or others (Rule 124 A(b))
3. Head of account : 0425-800-95
4. Address for filling appeal before Government or Registrar of Co-operative Societies : Same as above

7. Co-operative Ombudsman

- Period of Limitation : 5 years
 Fee to be paid : Rs. 50 by chalan in Government Treasur
 Head of account : 0425-Co-operation 00-800 other receipts 93 other items
 Execution : As provided under S. 76.
 Address : Deputy Registrar/Secretary,
 Kerala Co-operative Ombudsman Office, 1st floor TC 28/995(2),
 Kaithamukku, Thiruvananthapuram.

8. Fee for various Services of Execution of decisions, awards, decess or order circular No. 42/2003 dated 1/8/2003.

1. Execution petitions fee:
  - a) If the value of subject matter is less than Rs.500/- Rs.20/-
  - b) If the value Rs.500/- and above Rs.50/-
2. Fee for notice of summon
  - a) When sent by Registered post – actual cost.
  - b) When served by an officer of the Dept. for the first person – Rs. 6
  - c) For every additional person in the same village if the Process be applied at the same time – Rs.4
3. Attachments fee per case – Rs.50
4. Sale fee – Rs. 50
5. Objection fee – Rs.50
6. Attachment before judgment – Rs.100

General Conditions:

1. Fee to be paid by way of chalan in nearest Government Treasury.
2. The plaint/appeal should invariably contain court fee stamp worth Rs.10 as provided in court fee and suit valuation Act.1959.
3. All petitions and applications, if any, presented shall contain court fee stamp worth Rs. 5/- as required in court fee and suit valuation Act 1959.
4. While filling appeal under Sec. 82 or Revision under Sec. 84 or Review under Sec.85 or appeal under Sec 83 or Revision under 87 original or certified copy to the order under challenge has to be produced affixing a court fee stamp of Rs. 5/-
5. Stay or other interlocutory application filed should contain a court fee stamp Rs.5/-
6. Along with the original plint such number of additional copies are to be procedure depending the number of respondents/defendants and the addressed cover affixing postal stamps to sent notice to the respondents/defendants by registered post.
7. If the above appeal/revision/review is being filed through an Advocate necessary court fee stamps to be affixed in the vakalath along with welfare fund stamp.
8. Fee for filling appeal under Sec. 82 and Review under Sec. 85, need not require, if it is being filed by Registrar of Co-operative Societies.
 For delegation of powers of the Registrar of Co-op. Societies see notification under Sec.3(2) under the heading of notification.

STANDARDS FOR DIFFERENT CLASSES AND DESIGNATIONS OF MILK AND MILK PRODUCTS UNDER FOOD SAFETY AND STANDARD ACT 2006

Class of Milk	Designation	Locality	Minimum %	
			FAT	SNF
A. MILK				
Standardised Milk	Raw, Pasteurised, Boiled	All India	4.5	8.5
Recombined Milk	-do-	All India	3.0	8.5
Toned Milk	-do-	All India	3.0	8.5
Double toned Milk	-do-	All India	1.5	9.0
Skimmed Milk	-do-	All India	0.5*	8.7
Cow Milk	-do-	Kerala	3.2	8.3
Buffalo Milk	-do-	Kerala	5.0	9.0
Goat Milk	-do-	Kerala	3.5	9.0

* not more than

B. PRODUCTS

Cream	Milk fat 25% minimum
Curd	Fat & S.N.F as the milk from which it is prepared.
Channa	Moisture 70% max. Fat 50% of dry matter minimum
Skim milk channa	Moisture 70% max. Fat 1.3% of dry matter minimum
Cheese (Hard)	Moisture 43% max. Fat 42% of D.M. Stabiliser/emulsifier/Nisin 0.1%
Processed Cheese	Moisture 47% max. Fat 40% of D.M mini. Salt 3% max. Stabiliser/Emulsifier 4% Sorbic Acid 0.1 or Nisin 0.1%
Ice Cream	Milk Fat 10% min. (8% min. If contains fruit & nuts) Protein 3.5% min T.S 36% min. Stabiliser/emlsi T.S 36% min Emulsifier/Stabiliser 0.5% max
Milk ices/Lollies	Milk Fat 2% max. Protein 3.5% min. T.S. 20% min. Stabiliser/emulsifier 0.5% max.
Condensed Milk	Fat 8% min.
Unsweetened	
Evaporated Milk	Total Milk Solids 26% min.
Condensed Milk	Fat 9% min.
Sweetened	Total Milk Solids 31% min. Cane Sugar 40% min.
Condensed Skimmed Milk	Total Milk Solids 20% min.
Unsweetened	
Evaporated Skimmed Milk	Milk Fat not more than 0.5% by weight.
Condensed Skimmed Milk	Total milk solids 26% min. cane sugar 40% min.
Sweetened	Milk fat not more than 0.5% by weight
Whole Milk Powder	Fat 26%, acidity 1.2%, L.A. Max., solubility 98.5%(Spray) 85%(Roller), S.Index 2.0ml(Spray)&15.0ml(roller). Moisture 5% max.BHA 0.01%. Coliform 90/gm. S.P.C. 50000g Sod. Citrate 0.3%
Skimmed Milk Powder	Milk Fat 1.5% max.Moisture 5% max.Acidity 1.5% max.Sod. Citrate 0.3% S.P.C 50000/gm Coliform 90/gm
Solubility percent	Roller dried : 85 Spray Dried : 98.5
Solubility Index	-do- : 15.0ml -do- : 2.0ml
Partially Skimmed	
Milk Powder	Moisture 5% max.Fat between 1.6 and 24%.Acidity 1.5% L.A. max. Sod. Citrate 0.3% B.H.A 0.01%
Solubility percent	Roller dried : 85 Spray Dried 98.5
Solubility Index	-do- 15.0ml -do- 2.0ml
Khoa	Moisture 28% max.Fat 20% min.
Table Butter	Milk Fat 80% min. Salt 3% max. Curd 1.5% min. Diacetyl 4 ppm max.

Deshi Butter (cooking) Ghee	Fat 76% min. Butyro-refractometer 40 to 43 reading at 40oC. Minimum reichert value 28.0% of free fatty acids as 3.0 oleic acid (max. limit). % of moisture(max. limit) 0.5.
Infant Milk Food	Moisture 5% max. Fat 18%(min). 28%(max). Total Carbohydrates 35%(min) Milk Protiens20%(min). Ash 8.5%(max) S.P.C 50000/gm. S.l. 2.0ml (Spray).
Soy-whey Food	Fat 12%.Protein 23%, Carbohydrate 50.5%, Ash 5.0%, Moisture 1.5% fortification with vitamins & iron.
Coffee Complete	Instant coffee 7.2% S.N.F. 20.0%, Sugar 39.0%, Water 25.0%, Total solids 75.0%. Milk fat 8.5%.
Tea Complete	Fat 13%. S.N.F 31.5%, Sugar 39.5%, Tea solids 14.0% Moisture 2.0%

MICROBIOLOGICAL STANDARDS FOR MILK

	Bacteriological Quality/Grade				
	Very Good	Good	Fair	Poor	Very Poor
Direct microscopic Count(DMC) Count per ml.	–	<500000 4000000	500001- 20000000	4000001 -	>20000000
Standard Plate Count (SPC) Count per ml.	<2,00,000	2,00,001- 1,000,000	1,000,001- 5,000,000	>5,000,000	–
Methylene Blue Reduction Time	5 and above	3 and 4	1 and 2	½ and below	

DEPARTMENT OF SOIL SURVEY & SOIL CONSERVATION

The Department of Soil Survey & Soil Conservation functions for the cause of conservation and management of the soil and water resources of the state. The mandate of the Department is to preserve /restore /revitalize the soil health through the conservation of the two natural resources, Soil and Water for sustainable agricultural production and eco-restoration. The major thrust areas include undertaking comprehensive soil survey to generate a sound soil resource database for land use planning & execution of various developmental programmes consistent with soil and land characters of the locality, planning and implementing various soil and water conservation and management programmes in the State for ground water recharge, enhancement of agricultural production and safer environment. The Department is implementing various State/Central Sector schemes on Soil Survey & Soil and Water Conservation in all the districts

Vision

Adoption of suitable land and water management practices for ensuring improvement in soil quality by arresting progressive deterioration of soil health; And evolving credible land use patterns for sustainable development.

Mission

- Conservation of precious natural resources such as Soil & Water for improving the overall quality of life
- Periodic assessment of soil quality and recommendation of measures for course correction and sustainable development
- Use of scientific tools such as GIS & Remote Sensing technology for the proper analysis of soil health and evolving crop suitability patterns
- Evolving People's partnership and their active involvement in Soil & Water Conservation
- Adoption of suitable interventions for the restoration of distress affected areas
- Creating awareness through extension activities for Natural Resource Management

Functions

- Providing information support on the soil and land resources to all the stakeholders including local bodies for the formulation of local level, watershed level and regional level plans for the implementation of development programs for the optimum use of land resources.
- Technical support to watershed based development programmes by identifying, delineating and prioritizing the watersheds for implementation of development programmes
- Analysis of soil samples which is essential to support the field observations and supplement data for sound interpretation and recommendation for soil resource management.
- To provide consultancy in all matters relating to soil and land development
- Conservation of fertile topsoil for enhanced agriculture production and productivity.
- In-situ conservation of rain water to mitigate droughts and moderate flood.
- Bring in improved and sustainable agricultural productivity in identified watershed areas by adopting scientific soil and water conservation activities.
- Stabilisation of landslide prone areas of the state by adopting suitable vegetative and mechanical soil conservation interventions.
- Eco-restoration of the fragile ecosystem across the state
- Capacity building activities to sensitise the community to involve more creatively in the conservation and development of natural resources.
- Prevention of soil erosion and run off from the catchment with a view to prevent premature siltation of multipurpose reservoirs and also to reduce flood peaks and volume of runoff.
- Developing suitable strategies for rainfed farming through people's participation for potential development of watersheds and promotion of a farming system approach for augmenting the income of farming communities.

These activities are carried out through the district level, sub-district level and regional level offices of Soil Survey & Soil Conservation.

Major Schemes Implemented by the Department

a) Soil and Water Conservation on Watershed Basis-RIDF

The Department has been implementing infrastructure development projects under NABARD assisted RIDF with a view to create required infrastructure backup for land development for augmenting agricultural production. Watershed

based projects and Projects for Drainage Protection and Flood Control are also taken up under this scheme. It is also proposed to carry out soil and water conservation activities in Taliparamba constituency of Kannur district availing NIDA assistance of NABARD.

b) Stabilisation of Landslide Areas

Department has been implementing scientific soil and water conservation/management projects for the reclamation of the land slide prone/landslide ecosystems with a view to stabilize the area and restore the degraded ecosystem.

c) Protection of Catchment of Reservoir of Water Supply Scheme

With a view of preventing soil erosion and protecting the reservoirs from siltation, the department is undertaking projects to protect the catchment of reservoirs of drinking water supply schemes in Aruvikkara, Sasthamkotta and Peruvannamoozhi in Thiruvananthapuram, Kollam and Kozhikode districts respectively.

d) Revival of traditional water bodies

The Department is implementing a scheme for the revival and development of the traditional water bodies, springs and various drainage courses for augmentation of ground water potential and mitigating the severity of drought faced by the agricultural sector. Under this project, activities for revival of traditional water bodies, thalakulams, springs etc with the objective of harvesting maximum rain water for agricultural and domestic purposes are being taken up. The treatment of various drainage courses, tributaries/ rivulets of major rivers, areas requiring special treatments like critical/ semi critical blocks with respect to status of ground water potential etc is also carried out by adopting scientific soil and water conservation methods.

e) Development of micro watersheds

In the post flood/post landslide scenario in most of the districts the conservation of soil and moisture has assumed great importance. The state needs to work towards mitigating and containing the ill-effects of soil erosion and work in a coordinated manner towards conservation of soil and water resources. At the same time, we need to work towards building productive and sustainable enterprises through micro watershed development. Hence a new scheme viz. Development of Micro watersheds was sanctioned to the Department for undertaking microwatershed based development through soil and water conservation activities in Taliparamba constituency of Kannur district and Kattakada constituency of Thiruvananthapuram district.

f) Detailed Soil Survey

The Department is engaged in conducting soil and land resource inventory of the whole state at district, panchayat and watershed level through Detailed Soil Survey and generation of soil information system aiming at developing a sound soil resource database for evolving developmental programmes and recommendations for sustainable agriculture development.

g) Central Soil Health Card scheme

The Central Sector scheme "Soil Health Card" in Kerala State was being jointly implemented by the Dept. of Agriculture and Dept. of Soil Survey & Soil Conservation, with Dept. of Agriculture being the nodal agency. Under the scheme till date 5.33 lakh soil health cards were distributed.

h) Microlevel Information System on Soils of Kerala (MISSK)

Keeping in view of the importance of soil resource data at cadastral scale for the formulation of micro level plans under decentralized support system, the department has launched the Microlevel Information System on Soils of Kerala (MISSK). This involves generation of soil resource data at cadastral level on panchayat basis on a GIS based spatial model for delineating suitable sites for agriculture development along with a land resource action plan for the future development. It will provide plot wise comprehensive information about soil and land resources of an area for planners and best management practices to be adopted on agricultural lands by the farmers at their fingertips. The data so generated has been uploaded to the departmental website www.keralasoils.gov.in.

i) Laboratories

i. Analysis of Soil Samples

The seven Soil Analytical Laboratories and one Mobile soil testing lab under the Department are functioning with the mandate of undertaking detailed chemical analysis of soil samples collected during the course of Soil Survey for soil classification, soil survey interpretation, soil fertility analysis and soil and crop management.

ii. Consultancy Services

The department is providing services to the stakeholders by way of supplying information on the soil and land

resources of an area as per requirement of the agencies, undertaking soil analysis for the various parameters as per the request of the user and supplying maps of the area of interest of the user agency on realizing nominal user fee.

iii. Mobile Application on Mannu (MAM)

Mobile application on Mannu (MAM) is a unique e-Governance initiative developed by the department of Soil Survey and Soil Conservation in association with IIITM-K, Thiruvananthapuram through which the farmer can get the soil nutrient information about his plot in Malayalam without entering his location details like name of state, district, village, survey number. The app will automatically pinpoint the location using GPS and supply data on soil nutrients like organic carbon, phosphorus, potassium, manganese, boron, copper, iron, sulphur, zinc and the pH of the soil. Analytical values are given along with an easily understandable colour coding to know the rating of the nutrient. It promises the farmer customised recommendations regarding fertilizer use from Kerala Agricultural University Package of Practices depending on the nutrient status of the land, crop, variety and area under cultivation. Separate recommendations are given for pure organic cultivation. This mobile app can support the farmer by giving timely customized fertiliser recommendation at his fingertips enabling judicious use of fertilisers and manures.

j) State Soil Museum

The state soil museum inaugurated and opened to the public on 01.01.2014 is a state-of-the-art venture which is first of its kind in the whole country, situated in the first and second floor of the Central Soil Analytical Laboratory Building at Parottukonam near Thiruvananthapuram. The museum showcases the diversity and uniqueness of the precious non-renewable resource, namely, soil of the state of Kerala and acts as a repository of comprehensive information about soils and agricultural activities of the State.

k) Creation of data bank for classification of land

The project on 'Creation of data bank for classification of land' envisages categorization of land based on the 22 fold classification of land use evolved by the National Remote Sensing Agency (NRSA) with the intention to develop a database with special emphasis on soils for the whole state using GIS and Remote Sensing technology.

l) IIRS course

The Department of Soil Survey & Soil Conservation in association with the Indian Institute of Remote Sensing, Dehradun and Indian Space Research Organisation, Department of Space, Government of India is conducting EDUSAT based courses, on use of geospatial technology, on Distant Education mode, free of cost. The Department had conducted 35 courses so far on Basics of Remote Sensing, Geographic Information System & Global Positioning System" and "Advances in GIS".

m) Project for Conservation of 3 Ramsar sites of Kerala viz Vembanad-Kol, Sasthamkotta Freshwater lake & Ashtamudi estuary through State Wetland Authority Kerala (SWAK)

The Department has been designated as the nodal implementing agency for the conservation of catchments of three Ramsar sites of Kerala viz Vembanad-Kol, Sasthamkotta Freshwater lake & Ashtamudi estuary and has signed MOU with the State Wetland Authority -Kerala (SWAK) for an amount of Rs.110.5 lakh for the Constitution of Catchment Conservation Committee, Preparation of Catchment Management Plan, Stake holder Consultation & Implementation of Vegetative measures in the three Ramsar sites.

n) Rebuild Kerala Initiative (RKI) Schemes

The Department of Soil Survey & Soil Conservation had proposed a project for Eco-restoration of 58000 hectare of worst affected by floods of 2018 in the State through eco-friendly conservation measures under Rebuild Kerala Initiative (RKI). As the first phase of this, Administrative Sanction has been received for the implementation of the project viz. "Eco-restoration of Flood/Landslide Affected Areas in the State through Soil and Water Conservation Measures" at an estimated cost of Rs. 60.94 crore by sourcing requisite funds from the Development Policy Loan, with a three-year phasing.

o) Irrigation Infrastructure Development Programme to augment Cool Season Vegetable and Temperate fruit Production in Kanthalloor and Vattavada gramapanchayats of Idukki district

The Department in collaboration with State Horticulture Mission is implementing schemes to improve the irrigation infrastructure facilities in Kanthalloor and Vattavada gramapanchayats of Idukki district to augment cool season fruit and vegetable production.

p) Projects under Rashtriya Krishi Vikas Yojana (RKVY)

The Department is implementing projects under RKVY aimed at Drainage and Flood protection scheme in Kapalli Nedumkandi padasekharam of Kozhikode district.

q) Comprehensive project for drought/flood mitigation in Wayanad District

Under the flagship programme of the Haritha Keralam Mission, the Department is implementing a Comprehensive project for drought/flood mitigation in Mullankolly, Pulpally & Poothadi Panchayats of Wayanad District with the integration of agriculture and allied departments. The project aims to mitigate the water scarcity and flood experienced in the Mullankolly, Pulpally and Poothadi panchayats.

r) Training to officers through Departmental training centre IWDMK, Chadayamangalam

The training and extension centre of the Department viz. Institute for Watershed Development and Management, Kerala (IWDM-K) at Chadayamangalam imparts the required know-how in the field of Integrated Watershed Management and the principles & practices of integrated scientific soil and water conservation treatments to various target groups including selected people's representatives of the local self government institutions. Besides, Centre been designated as the Programme Study Centre (PSC) of IGNOU.

s) Spill Over Activities of Western Ghats Cell

Vide. G.O.(MS) No.26/2019/Plg. dated 15/10/2019, the Western Ghats cell functioning under the Planning & Economic Affairs Department has been wound up and the spillover activities under the cell have been handed over to the Soil Survey and Soil Conservation Department. Consequent to the transferring the activities of the cell, action was initiated for completing the spillover works of HADA & watershed projects under WGDP.

Apart from the regular schemes, the department has also been extending its full technical support for implementing various LSGD programmes, TRDM projects, SCP schemes and WGDP projects in the state. All the activities carried out by the Department are in line with the objectives of Haritha Keralam Mission.

INSTITUTIONS UNDER THE DEPARTMENT OF SOIL SURVEY & SOIL CONSERVATION

1. Institute of Watershed Development and Management Kerala Chadayamangalam, (IWDM-K)

IWDM-K started functioning during 2011 with the prime objective of enhancing watershed literacy to LSGD elected representatives, farmers, development department officials and school and college students and stakeholder of Harithakeralam Mission. This Institute has a full-fledged residential training campus with its own building located at Chadayamangalam in Kollam district. The Institute has been recognized as a Programme Study Centre (PSC) for the conduct of the One year Diploma in Watershed Management (DWM) offered by IGNOU in collaboration with DoLR and six months certificate course on Water harvesting and Management of IGNOU.

2. Geomatics Lab, Headquarters

A well-equipped Geomatics Lab, with all sophisticated equipments and modern up-to-date GIS softwares, providing the paraphernalia for the generation of an accurate and efficient digital soil information system is functioning at the Headquarters. The lab also imparts training in GIS to development department officials on request and is the study centre for the EDUSAT courses on GIS & Remote Sensing of IIRS, Dehradun.

3. State Soil Museum

State Soil Museum, a documentation and reference centre on the Soils of Kerala aimed to provide an overview on the heterogenous soils of the state is functioning at Parottukonam, Thiruvananthapuram. The museum displays a cross section of all the Benchmark Soils identified in the state along with the description on its occurrence, distribution, identifying characteristics, unique features etc., rock and mineral samples, watershed model, and models of Soil and water Conservation measures practiced in the state. The museum also include a Soil Information centre, a repository of information on soils and a Mini theatre for screening short films on soils and soil and water conservation

4. Soil Analytical Laboratories of the Department

The following Seven Soil Analytical laboratories are functioning under the Department.

TABLE - 2

CLASSIFICATION OF AREA ON THE BASIS OF LAND UTILISATION 2019-20

Sl. No	District	Area in Hectares																
		Total Geographical area	Forest	Land put to non agricultural use	Barren & uncultivable land	Permanent pastures & other grazing land	Land under misc. tree crops	Cultivable waste	Fallow other than current fallow	Current fallow	Marshy Land	Still Water	Water Logged Area	Social Forestry	Net area sown	Area sown more than once	Total cropped Area	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	Thiruvananthapuram	218781	49861	33491	291	0	50	618	917	3093	1	2696	15	22	127726	30183	157909	
2	Kollam	248788	81438	29023	77	0	48	2841	1308	2681	5	6939	939	95	123394	17262	140656	
3	Pathanamthitta	265277	155214	19027	163	0	88	2567	2381	2431	0	2279	145	74	80908	26854	107762	
4	Alappuzha	141011	0	25230	8	0	82	14052	1729	2571	0	12625	190	39	84485	27233	111718	
5	Kottayam	220442	8141	31040	920	0	114	6503	2001	4291	0	6360	159	112	160801	45972	206773	
6	Idukki	436328	198413	14417	1338	0	105	1701	956	1931	0	10560	0	1250	205657	60728	266385	
7	Eranakulam	305826	70617	47785	369	0	141	15956	6753	7624	0	11965	287	106	144223	20241	164464	
8	Thrissur	302919	103619	41153	50	0	171	9146	4774	7622	0	5034	318	147	130885	35597	166482	
9	Palakkad	447584	136257	47068	1286	0	597	20911	13255	10733	0	15292	0	402	201783	74571	276354	
10	Malappuram	355446	103417	53589	680	0	130	4996	4675	5901	0	6229	63	191	175575	63204	238779	
11	Kozhikode	234641	41386	35574	513	0	90	2668	1554	1988	3	5314	551	37	144963	48939	193902	
12	Wayanad	212966	78787	11859	59	0	50	1066	1067	2322	0	4047	19	68	113622	58084	171706	
13	Kannur	297112	48734	40133	1169	0	173	6424	3443	2504	2	6484	372	73	187601	39680	227281	
14	Kasaragod	199166	5625	26508	3696	0	304	10361	2118	1695	0	4336	19	63	144441	11840	156281	
	State	3886287	1081509	455897	10619	0	2143	99810	46931	57387	11	100160	3077	2679	2026064	560388	2586452	

The estimates are based on survey conducted in the Revenue land (as per Village Records). Therefore the area under cultivation in forest land is not included

TABLE-3

AREA UNDER CROPS 2019-20

Sl. No.	District	Paddy										Grains							Pulses				Total Food Grains (Col.19+23)	
		Wet Paddy					Dry Paddy					Grand total	Cham/lower (Including cattle feed)	Ragi/Finger Millet (Koovaraku)	Maize	Small Millet (Thina/Chama)	Wheat	Other grains	Total Cereals/ Millets (Col.11+18)	Tur/Redgram	gram	Other Pulses		Total Pulses
		Autumn	Winter	Summer	Total	Autumn	Winter	Summer	Total															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	Thiruvananthapuram	888	779	143	1810	51	3	0	54	1864							0	1864	51	0	51	0	1915	
2	Kollam	391	1370	336	2097	93	13	0	106	2203							0	2203	3	20	23	2226		
3	Pathanamthitta	54	513	2935	3502	1	1	0	2	3504							0	3504	2	0	2	3506		
4	Alappuzha	9580	3570	22504	35654	24	1	4659	4684	40338							0	40338	22		22	40360		
5	Kottayam	1851	5131	10643	17625	0	1080	35	1115	18740							0	18740	0		0	18740		
6	Idukki	53	524	26	603	1	8	4	13	616		76	16		1		93	709	0	79	79	788		
7	Ernakulam	984	2766	894	4644	2	0	0	2	4646							0	4646	0	35	35	4681		
8	Thrissur	1833	9203	11597	22633	87	26	0	113	22746							0	22746	0		0	22746		
9	Palakkad	34523	38999	3261	76783	94	84	0	178	76961	285	137	97	57			576	77337	311	67	248	626	78163	
10	Malappuram	243	5679	2703	8625	171	7	0	178	8803							0	8803	0	2	29	31	8834	
11	Kozhikode	26	1445	657	2128	273	3	0	276	2404							0	2404	0	4	4	4	2408	
12	Wayanad	0	6901	425	7326	0	0	0	0	7326							0	7326	0	806	806	806	8132	
13	Kannur	2985	2361	6	5352	361	2	0	363	5715							0	5715	441	105	546	6261		
14	Kasaragod	1283	808	178	2269	43	2	0	45	2314							0	2314	14	21	35	2349		
State Total		54694	80049	56308	191051	1201	1230	4698	7129	198180	285	213	113	57	1	0	669	198849	313	600	1347	2260	201109	

(Table - 3 Contd....)

TABLE-3

AREA UNDER CROPS 2019-20

Sl. No.	District	Sugar Crops			Spices and Condiments											Grand Total (Col.5+18)		
		Sugar Cane	Palmyrah	Total	Pepper	Ginger	Turmeric	Cardamum *	Arcanaut	Tamarind	Vanilla	Cloves	Nutmeg	Cinnamon	Garlic		* Others	Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Thiruvananthapuram	0.00	28.00	28.00	1942.00	62.00	61.00	0.00	859.00	623.00	1.00	19.00	87.00	0.00		8.00	3662.00	3690.00
2	Kollam	0.30	11.00	11.30	2846.00	305.00	299.00	0.00	1570.00	383.00	0.00	11.00	85.00	0.00		50.00	5549.00	5560.00
3	Pathanamthitta	11.63	82.00	93.63	1617.00	271.00	110.00	1328.00	1032.00	206.00	0.00	9.00	586.00	2.00		108.00	5269.00	5363.00
4	Alappuzha	36.01	11.00	47.01	690.00	75.00	47.00	0.00	1586.00	522.00	0.00	1.00	345.00	5.00		477.00	3748.00	3795.00
5	Kottayam	15.71	161.00	176.71	3023.00	113.00	108.00	86.00	1350.00	391.00	13.00	79.00	2448.00	5.00		140.00	7756.00	7933.00
6	Idukki	849.00	144.00	993.00	42822.00	481.00	191.00	31166.00	1696.00	303.00	13.00	650.00	4142.00	21.00	191.00	96.00	81772.00	82765.00
7	Ernakulam	4.00	113.00	117.00	1895.00	81.00	189.00	0.00	4033.00	580.00	2.00	6.00	6637.00	5.00		161.00	13589.00	13706.00
8	Thrissur	0.00	100.00	100.00	1741.00	36.00	66.00	0.00	5479.00	1135.00	0.00	4.00	6777.00	21.00		184.00	15443.00	15543.00
9	Palakkad	30.82	800.00	830.82	2674.00	160.00	391.00	2754.00	7619.00	3302.00	0.00	3.00	413.00	1.00		25.00	17342.00	18173.00
10	Malappuram	0.12	239.00	239.12	2674.00	26.00	264.00	65.00	19018.00	1197.00	0.00	2.00	479.00	6.00		36.00	23767.00	24006.00
11	Kozhikode	0.01	104.00	104.01	3432.00	37.00	251.00	195.00	9735.00	615.00	4.00	30.00	782.00	16.00		33.00	15130.00	15234.00
12	Wayanad	0.00	37.00	37.00	10307.00	1111.00	108.00	4103.00	12258.00	68.00	2.00	16.00	87.00	3.00		32.00	28095.00	28132.00
13	Kannur	2.44	17.00	19.44	4742.00	43.00	155.00	0.00	9612.00	433.00	17.00	17.00	302.00	7.00		50.00	15378.00	15397.00
14	Kasaragode	0.00	26.00	26.00	3560.00	18.00	37.00	0.00	21074.00	204.00	1.00	7.00	159.00	0.00		13.00	24873.00	24899.00
State Total		950	1873	2823	83765	2819.00	2277.00	39697.00	96921.00	9962.00	53.00	854.00	2329.00	92.00	191.00	1413.00	261373.00	264196.00

(Table--3 Contd.....)

TABLE-3

AREA UNDER CROPS 2019-20

Sl. No.	District	Fresh Fruits										Dry Fruit		Total Fruits
		Jack	Mango	Banana	Plantain	Pineapple	Pappaya	Orange	Lemon(Big)	Lemon (Small)	Other Fresh Fruits	Total	Cashew	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Thiruvananthapuram	6520	4781	3507	7720	102	1760	0	22	24	536	24972	814	25786
2	Kollam	5876	5153	3465	5633	79	1393	0	21	24	481	22125	1795	23920
3	Pathanamthitta	3238	2153	2246	2308	198	847	0	20	21	942	11973	391	12364
4	Alappuzha	2714	4366	377	2250	53	1125	0	20	26	648	11579	1576	13155
5	Kottayam	4042	2979	3316	2719	1947	1236	1	32	47	832	17151	328	17479
6	Idukki	17028	5316	3391	3701	1233	895	206	86	138	1206	33200	891	34091
7	Ernakulam	3787	4304	5520	4666	5390	1253	0	25	36	1181	26162	398	26560
8	Thrissur	4980	6961	2196	4895	76	1309	0	24	23	1344	21808	1166	22974
9	Palakkad	6708	10062	12710	8022	123	1416	0	70	70	1362	40543	1354	41897
10	Malappuram	9510	7734	5591	4207	50	2296	0	42	67	1413	30910	1503	32413
11	Kozhikode	9151	8656	1737	3496	152	1887	0	23	30	945	26077	1485	27562
12	Wayanad	7086	4586	13734	1219	23	352	33	28	38	269	27368	512	27880
13	Kannur	9487	8745	2249	3268	140	1924	0	88	53	1027	26981	20658	47639
14	Kasaragode	3082	2758	639	2095	59	857	0	25	27	741	10283	7027	17310
State Total		93209	78554	60678	56199	9625	18550	240	526	624	12927	331132	39898	371030

(Table - 3 Contd.....)

TABLE-3

AREA UNDER CROPS 2019-20

		(Area in Ha)											
Sl. No.	District	Tapioca				Tubers						Total	
		Autumn	Winter	Summer	Total	Elephant Foot Yam	Colocasia	Yam (Kachil)	Sweet Potato	Koorka	Nanakizhangun		Other Tubers
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Thiruvananthapuram	2911.38	3399.46	6193.08	12504	297	428	42	11	2	14	102	896
2	Kollam	2865.22	4373.61	5943.77	13183	973	1270	422	2	1	52	56	2776
3	Pathanamthitta	746.17	1428.06	2591.31	4766	983	1117	391	0	2	60	1	2554
4	Alappuzha	294.42	786.13	1131.93	2212	560	700	164	7	7	37	0	1475
5	Kottayam	917.11	2182.56	3060.25	6160	407	383	69	0	0	5	0	864
6	Idukki	1115.26	2026.28	2522.84	5664	520	557	161	6	16	2	8	1270
7	Ernakulam	918.09	1091.92	3302.71	5313	204	172	19	3	51	1	2	452
8	Thrissur	194.34	187.93	574.63	957	43	121	6	3	112	0	21	306
9	Palakkad	426.04	530.76	1314.17	2271	424	317	22	36	762	7	135	1703
10	Malappuram	861.64	859.71	2744.13	4465	634	373	42	47	27	4	64	1191
11	Kozhikode	201.58	426.15	697.21	1325	178	398	26	10	7	3	48	670
12	Wayanad	177.35	208.3	816.21	1202	686	119	33	3	1	0	0	842
13	Kannur	258.29	517.08	832.60	1608	107	305	17	21	4	2	40	496
14	Kasaragode	53.99	201.55	184.04	440	33	76	5	45	1	0	1	161
State Total		11941	18220	31909	62070	6049	6336	1419	194	993	187	478	15656

(Table - 3 Contd.....)

TABLE-3

AREA UNDER CROPS 2019-20

		(Area in Ha)												
Sl. No.	District	Vegetables												
		Drumstick	Amaranthus	Bitter Gourd	Snake Gourd	Ladies Finger	Brinjal	Green Chillies	Bottle Gourd	Little Gourd (Koval)	Ash Gourd (Kumbalam)	Pumpkin	Cucumber	Payar (Achinga)
1	2	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	Thiruvananthapuram	2056	271	87	87	81	86	162	1	52	4	14	99	223
2	Kollam	1507	199	117	47	95	135	211	6	179	37	62	18	223
3	Pathanamthitta	525	87	95	73	70	90	55	1	144	58	49	32	195
4	Alappuzha	621	309	206	213	131	167	115	2	196	62	73	97	415
5	Kottayam	618	113	172	148	105	140	114	1	325	48	51	34	389
6	Idukki	558	87	479	28	62	96	106	1	114	42	74	17	560
7	Ernakulam	643	138	68	119	85	71	58	20	136	75	69	94	787
8	Thrissur	1152	96	77	36	88	72	136	4	65	58	52	30	360
9	Palakkad	2086	149	263	106	422	208	250	24	100	284	207	91	672
10	Malappuram	2556	104	75	73	102	40	54	148	66	197	353	187	687
11	Kozhikode	1641	102	60	23	48	23	126	5	43	41	47	68	124
12	Wayanad	414	60	137	5	12	32	64	3	35	51	96	8	210
13	Kannur	1906	182	58	18	86	64	106	1	106	80	74	180	194
14	Kasaragode	694	59	42	18	75	46	64	7	101	30	37	69	89
State Total		16977	1956	1936	994	1462	1270	1621	224	1662	1067	1258	1024	5128

(Table - 3 Contd.....)

TABLE-3

AREA UNDER CROPS 2019-20

(Area in Ha)

Sl. No.	District	Vegetables										Total	Total Food Crops
		Potato	carrot	Beetroot	cabbage	Tomato	cauliflower	Beans	Onion	Other Vegetables			
1	2	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	
1	Thiruvananthapuram	0	0	0	0	6	0	0	0	15	3244	48035	
2	Kollam	0	0	0	1	8	1	0	0	7	2853	50518	
3	Pathanamthitta	0	0	0	1	3	0	0	0	99	1577	30130	
4	Alappuzha	0	1	0	1	32	1	0	0	125	2767	63764	
5	Kottayam	0	0	0	3	9	2	0	0	129	2401	53577	
6	Idukki	490	952	3	122	43	3	1094	1	88	5020	129598	
7	Ernakulam	0	0	0	0	8	0	0	0	140	2511	53223	
8	Thrissur	0	0	0	1	8	1	0	0	19	2255	64781	
9	Palakkad	0	0	0	2	299	1	52	10	154	5380	147587	
10	Malappuram	0	0	0	0	3	0	0	0	71	4716	75625	
11	Kozhikode	0	0	0	0	5	0	0	0	25	2381	49580	
12	Wayanad	0	0	0	17	21	11	8	0	37	1221	67409	
13	Kannur	0	0	0	2	14	3	0	0	176	3250	74651	
14	Kasaragode	0	0	0	0	5	1	0	0	140	1477	46636	
State Total		490	953	3	150	464	24	1154	11	1225	41053	955114	

(Table - 3 Contd.....)

TABLE-3

AREA UNDER CROPS 2019-20

		(Area in Ha)																
Sl. No.	District	Non Food Crops														Total	Grand Total	
		Oil Seeds						Fibre Drugs and Narcotics				Plantation Crops						
		Groundnut	Sesamum	Coconut	Sun flower	Others	Total	Cotton	Betel Leaves	Tobacco	Lemon Grass	Total	Tea *	Coffee **	Rubber #			Cocoa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Thiruvananthapuram		0.06	70373		41	70414.06		12		0	12	913		32330	54	33297	103723.00
2	Kollam		54.35	45348		72	45474.35		30		0	30	574		37350	11	37935	83439.00
3	Pathanamthitta		1.4	16056		101	16158.4		29		0	29	0		50890	309	51199	67386.00
4	Alappuzha		80.46	34205		114	34399.46		25		0	25	0		4580	63	4643	39068.00
5	Kottayam		0.3	25221		94	25315.3		9		0	9	0		114340	889	115229	140553.00
6	Idukki		0	13613		62	13675		0		95	95	25508		40570	9610	88928	102698.00
7	Ernakulam		2.07	40580		100	40682.07		2		1	3	0		60140	1092	61232	101917.00
8	Thrissur		12.47	77785		238	78035.47		3		0	3	530		15620	32	16182	94221.00
9	Palakkad	117	6.47	57428	1	1058	58610.47	54	1		0	55	788	4935	37870	205	43798	102464.00
10	Malappuram		50.24	105381		113	105544.24		123		0	123	0		42765	74	42839	148506.00
11	Kozhikode		0	114865		61	114926		5		0	5	0		21930	847	22777	137708.00
12	Wayanad		0.12	9741		25	9766.12		1		5	6	7558	67705	10770	348	86381	96153.00
13	Kannur		0	86877		95	86972		5		0	5	0		48050	475	48525	135502.00
14	Kasaragode		0	63303		67	63370		14	8	0	22	0		33995	267	34262	97654.00
	State Total	117	207.94	760776	1	2241	763342.94	54	259	8	101	422	35871	85880	551200	14276	687227.00	1450992.00

(Table - 3 Contd.....)

TABLE-3

AREA UNDER CROPS 2019-20

Sl. No.	District	Non Food Crops								Total Non Food Crops	Total Cropped Area
		Non Food Crops						Total			
		Fodder Grass	Green Manure Crops	Other Crops & Trees	Teak	Medicinal Plants	Total				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	Thiruvananthapuram	126	488	4667	815	55	6151	109874	157909		
2	Kollam	182	908	3980	1572	57	6699	90138	140656		
3	Pathanamthitta	173	978	6382	2626	87	10246	77632	107762		
4	Alappuzha	165	771	6715	1167	68	8886	47954	111718		
5	Kottayam	323	577	8421	3224	98	12643	153196	206773		
6	Idukki	1431	1496	29637	1276	249	34089	136787	266385		
7	Ernakulam	532	553	6331	1824	84	9324	111241	164464		
8	Thrissur	97	1668	4160	1427	128	7480	101701	166482		
9	Palakkad	1875	3074	16038	5217	99	26303	128767	276354		
10	Malappuram	146	3761	7550	3133	58	14648	163154	238779		
11	Kozhikode	94	1370	4264	812	74	6614	144322	193902		
12	Wayanad	824	635	6328	260	97	8144	104297	171706		
13	Kannur	201	1299	12769	2757	102	17128	152630	227281		
14	Kasaragode	138	2134	8971	676	72	11991	109645	156281		
State Total		6307	19712	126213	26786	1328	180346	1631338	2586452		

TABLE - 4

PRODUCTION OF IMPORTANT CROPS 2019-20

Sl. No.	Name of district	Rice				Cholam /Jowar (Including cattle)	Ragi/Finger Millet (Koovaraku)	Maize	Small Millet (Thina/Chama)	Wheat	Tur/ Redgram	Gram	Pulses other than Tur and other pulses
		Autumn	Winter	Summer	Total								
		3	4	5	6								
1	2				7	7	8	10	11	12	13	14	
1	Thiruvananthapuram	2249	1945	346	4540						58	0	
2	Kollam	784	2748	651	4183						1	11	
3	Pathanamthitta	45	1286	10052	11383					2	0		
4	Alappuzha	19304	10742	82546	112592						11		
5	Kottayam	3457	14475	32119	50051								
6	Idukki	101	1304	62	1467		140	42	2			293	
7	Eranakulam	1566	6862	2432	10860							12	
8	Thrissur	3200	26553	46803	76556								
9	Palakkad	102140	135229	10830	248199	235	121	98	43	520	56	218	
10	Malappuram	445	16972	10797	28214						1	42	
11	Kozhikode	28	1724	1115	2867							1	
12	Wayanad		18357	1156	19513							531	
13	Kannur	6779	5014	11	11804						308	71	
14	Kasaragod	2848	1583	418	4849						19	28	
State Total		142946	244794	199338	587078	235	261	140	43	2	522	454	1207

TABLE - 4

PRODUCTION OF IMPORTANT CROPS 2019-20

		Production in Tonnes													
Name of district	Cane Gur	Pepper	Cured Ginger	Turmeric	Processed * Cardamum	Areca nut	Cowpea	Cloves(Dry)	Nutmeg	Garlic	Mango	Pappaya	Tamarind	Bitter Gourd	
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	2														
1	Thiruvananthapuram	0	604	178	129	342	1800	1	38		32755	15300	2517	623.608	
2	Kollam	3.312	849	797	584	818	1819	1	37		46944	6801	987	1247.216	
3	Pathanamthitta	135.89	520	1333	396	571	917	1	209		11424	7436	593	502.735	
4	Alappuzha	270.47	133	283	98	433	3500	1	113		25366	9287	1255	957.815	
5	Kottayam	124.93	1009	367	290	641	2011	7	1444		24714	6056	1467	521.917	
6	Idukki	11283	20560	2710	758	9785	3070	41	3558	990	49635	5759	1395	2035.328	
7	Ernakulam	0	426	208	481	2919	4271	2	5214		32116	8391	1436	266.719	
8	Thrissur	0	462	93	149	4157	1943	1	3448		42796	4636	3456	519.787	
9	Palakkad	247.71	1002	708	1225	5706	5271	1	150		55089	7452	14654	2247.68	
10	Malappuram	1.045	550	66	724	1	3882	0.4	172		31810	10849	2921	212.931	
11	Kozhikode	0.087	880	120	769	1	6170	2	350		45236	7499	1194	343.058	
12	Wayanad	0	3694	4794	257	198	2170	1	31		19724	3024	204	923.005	
13	Kannur	16.862	2140	188	684	7699	1499	2	140		58259	12494	1516	444.979	
14	Kasaragod	0	1716	72	109	44814	924	1	106		12199	5844	811	340.036	
State Total		12084	34545	11917	6653	10076	33706	62.4	15010	990	488067	110828	34406	11186.81	

TABLE - 4

PRODUCTION OF IMPORTANT CROPS 2019-20

Sl.No.	Name of District	Production in Tonnes																			
		Jack(Million nuts)	Banana	Plantain	Pineapple	Raw Cashew	Tapioca	Drumstic	Green Chillies	Potato	Ground nut	Sesamum	Coconut(Million nuts)	Cotton(No. of bales of 170 Kg. each)	Betel Leaves	Tobacco	Tea *	Coffee **	Rubber #	Cocoa	Sweet Potato
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Thiruvananthapuram	26	3203.1076	73583	749	173	450923	2504	144			0.05	424		443		50		30480	38	121
2	Kollam	19	23678.09	42546	590	424	499352.5	1548	191			50.73	291		1093		100		37300	9	20
3	Pathanamthitta	11	18086.22	22143	932	84	235264.6	359	53			1.03	76		740		0		49610	446	
4	Alappuzha	6	2343.855	15088	258	207	92015.25	419	105			54.14	200		1612				3500	76	74
5	Kottayam	14	32500.15	21509	16434	57	292209.2	431	100			0.22	102		207				96400	872	
6	Idukki	57	33622.165	31538	10941	253	264562.3	540	96	6569		0	56		0		43310	8223	32800	13448	130
7	Eranakulam	15	47861.372	37364	54633	119	281988.7	704	51			0.27	159		88				50150	827	31
8	Thrissur	16	17786.239	34563	551	335	44709.11	1303	124			1.29	525		47		1770		13800	19	19
9	Palakkad	21	114043.826	58176	651	195	108325.5	3776	253		147	2.05	454	481	17		2170	2560	33800	200	545
10	Malappuram	24	48924.412	25748	259	229	150841.3	1508	49			19.51	778		2912				39975	41	567
11	Kozhikode	24	13652.335	15797	798	305	46644.61	630	126			0	741		219				22300	595	151
12	Wayanad	15	133596.792	8006	112	177	50893.35	160	64			0.09	53		24		11860	54676	6200	295	46
13	Kannur	26	23238.938	11836	782	13341	61046.37	1494	105			0	412		169				44820	303	231
14	Kasaragod	12	7059.831	9005	343	3545	13856.74	739	61			0	543		845	14.4			31365	156	847
	State Total	286	548425.301	406902	88033	19444	2592633	16115	1522	6569	147	129.4	4814	481	8416	14	59260	65459	492500	17325	2782

TABLE - 5

ESTIMATED AREA AND PRODUCTION OF RICE - AUTUMN- 2019-20

Area in hectare & Production in tonnes

Sl. No.	District	High Yielding						Local Varieties						Total	
		Irrigated		Unirrigated		Total		Irrigated		Unirrigated		Total		Area	Production
		Area	Production	Area	Production	Area	Production	Area	Production	Area	Production	Area	Production		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Thiruvananthapuram	884.3	2241.918			884.3	2241.918	3.16	6.791			3.16	6.791	887.46	2248.709
2	Kollam	32.23	77.806	358.72	706.153	390.95	783.959			0.31	0.3	0.31	0.3	391.26	784.259
3	Pathanamthitta	53.62	43.715			53.62	43.715	0.78	0.935			0.78	0.935	54.4	44.65
4	Alappuzha	9102.64	18760.995	221.03	156.775	9323.67	18917.77	3.24		253.01	386.726	256.25	386.726	9579.92	19304.496
5	Kottayam	1850.95	3457			1850.95	3457					0	0	1850.95	3457
6	Idukki	52.01	98.515			52.01	98.515	1.37	1.986			1.37	1.986	53.38	100.501
7	Eranakulam	555.8	1132.684	259.19	383.863	814.99	1516.547	34.08	2.02	135	46.981	169.08	49.001	984.07	1565.548
8	Thrissur	24.78	55.826	1807.54	3144.39	1832.32	3200.216			0.37	0.006	0.37	0.006	1832.69	3200.222
9	Palakkad	4485.16	12967.115	29994.63	89121.059	34479.79	102088.17			42.83	51.684	42.83	51.684	34522.62	102139.858
10	Malappuram	13.7	33.438	227.98	410.165	241.68	443.603			1.55	1.455	1.55	1.455	243.23	445.058
11	Kozhikode			18.56	24.053	18.56	24.053			7.36	4.074	7.36	4.074	25.92	28.127
12	Wayanad					0	0					0	0	0	0
13	Kannur			2856.29	6609.377	2856.29	6609.377			128.95	170.077	128.95	170.077	2985.24	6779.454
14	Kasaragod			1199.21	2728.533	1199.21	2728.533			83.47	119.593	83.47	119.593	1282.68	2848.126
	Slate	17055.19	38869.012	36943.15	103284.368	53998.34	142153.38	42.63	11.732	652.85	780.896	695.48	792.628	54693.82	142946.008

TABLE - 6

ESTIMATED AREA AND PRODUCTION OF RICE - WINTER 2019-20

Sl. No.	District	Area in hectare & Production in tonnes														
		High Yielding						Local Varieties						Total		
		Irrigated	Unirrigated	Total	Area	Production	Total	Irrigated	Unirrigated	Total	Area	Production	Total	Area	Production	Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	Thiruvananthapuram	774.74	1935.424			774.74	1935.424	4.25	10.168			4.25	10.168	778.99	1945.592	
2	Kollam	520.41	1175.29	457.47	914.951	977.88	2090.241	230.42	382.393	162.17	275.457	392.59	657.85	1370.47	2748.091	
3	Pathanamthitta	512.82	1285.343			512.82	1285.343	0.4	0.769			0.4	0.769	513.22	1286.112	
4	Alappuzha	3396.15	10570.155	17.53	37.654	3413.68	10607.809	1	1.559	154.87	133.13	155.87	134.689	3569.55	10742.498	
5	Kottayam	5127.74	14468.492			5127.74	14468.492	3.06	6.274			3.06	6.274	5130.8	14474.766	
6	Idukki	412.72	1019.308	10	28.093	422.72	1047.401	100.94	256.767			100.94	256.767	523.66	1304.168	
7	Eranakulam	2684.12	6688.583	74.7	163.282	2758.82	6851.865	6.81	9.765	0.09	0.005	6.9	9.777	2765.72	6861.635	
8	Thrissur	9043.86	26275.231	83.24	195.871	9127.1	26471.102	65.99	81.474	9.64	0.384	75.63	81.858	9202.73	26552.96	
9	Palakkad	38558.4	134482.474	17.72	44.12	38576.12	134526.594	416.61	701.455	6.28	0.794	422.89	702.249	38999.01	135228.843	
10	Malappuram	4115.14	13928.144	716.71	1692.19	4831.85	15620.334	685.88	1057.485	161.83	294.091	847.71	1351.58	5679.56	16971.91	
11	Kozhikode	71.88	116.938	132.29	266.542	204.17	383.48	33.44		1207.91	1340.241	1241.35	1340.24	1445.52	1723.721	
12	Wayanad	6557.39	17616.323		65.218	6557.39	17681.541	343.11	740.55			343.11	740.55	6900.5	18422.091	
13	Kannur	1621.76	4165.294	29.36		1651.12	4165.294	679.86	760.697	30.15	22.651	710.01	783.348	2361.13	4948.642	
14	Kasaragod	272.86	603.326			272.86	603.326	529.75	968.82	5.25	10.641	535	979.461	807.86	1582.787	
	State	73669.99	234330.325	1539.02	3407.921	75209.01	237738.246	3101.52	4978.176	1738.19	2077.394	4839.71	7055.57	80048.72	244793.816	

TABLE -7

ESTIMATED AREA AND PRODUCTION OF RICE - SUMMER 2019-20

Area in hectare & Production in tonnes

Sl. No.	District	High Yielding						Local Varieties						Total	
		Irrigated		Unirrigated		Total		Irrigated		Unirrigated		Total		Area	Production
		Area	Production	Area	Production	Area	Production	Area	Production	Area	Production	Area	Production		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Thiruvananthapuram	142.55	345.966	0	0	142.55	345.966	0.16	0.351	0	0	0.16	0.351	142.71	346.317
2	Kollam	257.63	485.442	77.91	165.641	335.54	651.083	0	0	0.17	0.085	0.17	0.085	335.71	651.168
3	Pathanamthitta	2931.17	10050.765	0	0	2931.17	10050.765	4.21	1.618	0	0	4.21	1.618	2935.38	10052.383
4	Alappuzha	22488.43	82484.794	14.77	61.367	22503.2	82546.161	0	0	0.45	0.173	0.45	0.173	22503.65	82546.334
5	Kottayam	10643.26	32118.517	0	0	10643.26	32118.517	0	0	0	0	0	0	10643.26	32118.517
6	Idukki	23.32	60.253	0	0	23.32	60.253	2.49	1.81	0	0	2.49	1.81	25.81	62.063
7	Ernakulam	894.29	2432.042	0	0	894.29	2432.042	0	0	0	0	0	0	894.29	2432.042
8	Thrissur	11596.67	46801.789	0	0	11596.67	46801.789	0.35	0.835	0	0	0.35	0.835	11597.02	46802.624
8	Palakkad	3260.61	10828.835	0	0	3260.61	10828.835	0.5	1.15	0	0	0.5	1.15	3261.11	10829.985
10	Malappuram	2702.52	10794.746	0	0	2702.52	10794.746	0.73	1.679	0	0	0.73	1.679	2703.25	10796.425
11	Kozhikode	643.65	1101.529	0.03	0.046	643.68	1101.575	12.94	13.601	0	0	12.94	13.601	656.62	1115.176
12	Wayanad	3.17	7.191	0	0	3.17	7.191	2.7	4.275	0	0	2.7	4.275	5.87	11.466
13	Kannur	424.53	1155.327	0	0	424.53	1155.327	0.87	1.007	0	0	0.87	1.007	425.4	1156.334
14	Kasaragod	167.31	396.335	0	0	167.31	396.335	10.28	20.793	0	0	10.28	20.793	177.59	417.128
	State	56179.11	199063.531	92.71	227.054	56271.82	199290.585	35.23	47.119	0.62	0.258	35.85	47.377	56307.67	199337.962

TABLE - 8

ESTIMATED PRODUCTIVITY 2019-20

Sl. No.	Name of district	Productivity in Kg/Ha																
		Rice				Total	Cholam /Jowar	Ragi	Maize	Small millet	Wheat	Tur	Pulses	Sugarcane	Black Pepper	Cured Ginger	Cured Turmeric	Processed Cardamom #
		Autumn	Winter	Summer														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	Thiruvananthapuram	2534	2498	2427	2510							0		311	2871	2115		
2	Kollam	2004	2005	1940	1995							550	110400	298	2613	1953		
3	Pathanamthitta	821	2506	3425	3250						1000	0	116845	322	4919	3600	19	
4	Alappuzha	2015	3009	3668	3158							0	75108	193	3773	2085		
5	Kottayam	1868	2821	3018	2840							0	79524	334	3248	2685	12	
6	Idukki	1883	2490	2405	2433		1842	2625		2000		3709	132900	480	5634	3969	314	
7	Eranakulam	1591	2481	2720	2338							343	0	225	2568	2545		
8	Thrissur	1746	2885	4036	3383							0	0	265	2583	2258		
9	Palakkad	2959	3467	3321	3232	825	883	1010	778		1672	879	80372	375	4425	3133	24	
10	Malappuram	1830	2988	3994	3271							1448	87083	206	2538	2742	15	
11	Kozhikode	1085	1192	1698	1347							250	87000	256	3243	3064	5	
12	Wayanad		2670	1953	2669							659		358	4315	2380	48	
13	Kannur	2271	2096	2718	2232							676	69107	451	4372	4413		
14	Kasaragod	2220	1959	2349	2137							1333		511	4000	2946		
	State Average	2614	3058	3540	3073	825	1225	1239	778	2000	1668	896	127189	412	4227	2922	254	

#Spices Board

TABLE - 8

ESTIMATED PRODUCTIVITY 2019-20

		Productivity in Kg/Ha														
Sl. No.	Name of district	Arcanaut	cowpea	Clove (dry)	Nutmeg	Garlic	Jack (Nos.in million nuts	Bittergourd	Banana	Plantain	Pineapple	Pappaya	Raw cashew nuts	Tapioca	Sesamum	Tamarind
1	2	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
1	Thiruvananthapuram	398	8072	53	437		3988	7168	9134	9531	7343	8693	213	36062	833	4040
2	Kollam	521	8157	91	435		3233	10660	6834	7553	7468	4882	236	37879	933	2577
3	Pathanamthitta	553	4703	111	357		3397	5292	8053	9594	4707	8779	214	49363	737	2879
4	Alappuzha	273	8434	1000	328		2211	4650	6209	6706	4868	8252	131	41598	673	2404
5	Kottayam	475	5170	89	590		3464	3034	9800	7911	8441	4900	174	47437	737	3752
6	Idukki	349	5482	63	859	5183	3347	4249	9917	8521	8873	6435	284	46709		4604
7	Eranakulam	724	5427	333	786		3961	3922	8671	8006	10136	6697	299	53075	132	2476
8	Thrissur	759	5397	250	509		3213	6750	8101	7061	7250	3542	287	46718	103	3045
9	Palakkad	749	7844	333	363		3131	8546	8973	7252	5293	5263	144	47700	316	4438
10	Malappuram	661	5651	200	359		2524	2839	8750	6120	5180	4725	152	33783	388	2440
11	Kozhikode	634	5073	67	448		2623	5718	7862	4517	5250	3974	205	35204		1941
12	Wayanad	435	10333	63	356		2117	6737	9727	6568	4870	8591	346	42340	733	3000
13	Kannur	801	7727	118	464		2741	7672	10331	3622	5586	6494	646	37964		3501
14	Kasaragod	2127	10382	143	667		3894	8096	11048	4298	5814	6819	504	31493		3975
	State Total	957	6573	73	643	5183	3068	5778	9038	7240	9146	5975	487	41770	622	3454

TABLE - 8

ESTIMATED PRODUCTIVITY 2019-20

Sl. No.	Name of district	Productivity in Kg/Ha														
		Sweet potato	Drumstick	Green chillies	Potato	Groundnut	Coconut (million nuts)	Soyabean	Cotton (Kg/Ha)	Betel leaves	Mango	Tobacco	Tea *	Coffee**	Rubber ##	Cocoa
1	2	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
1	Thiruvananthapuram	11000	1218	889			6025			36917	6851		55		943	704
2	Kollam	10000	1027	905			6417			36433	9110		174		999	818
3	Pathanamthitta		684	964			4733			25517	5306				975	1443
4	Alappuzha	10571	675	913			5847			64480	5810				764	1206
5	Kottayam		697	877			4044			23000	8296				843	981
6	Idukki	21667	968	906	13406		4114				9337		1698	621	808	1399
7	Eranakulam	10333	1095	879			3918			44000	7462				834	757
8	Thrissur	6333	1131	912			6749			15667	6148		3340		883	594
9	Palakkad	15139	1810	1012		1256	7906		1514	17000	5475		2754	519	893	976
10	Malappuram	12064	590	907			7383			23675	4113				935	554
11	Kozhikode	15100	384	1000			6451			43800	5226				1017	702
12	Wayanad	15333	386	1000			5441			24000	4301		1569	808	576	848
13	Kannur	11000	784	991			4742			33800	6662				933	638
14	Kasaragod	18822	1065	953			8578			60357	4423	1800			923	584
	State Total	14340	949	939	13406	1256	6328		1514	32494	6213	1800	1652	762	894	1214

*Tea Board, **Coffee Board, ##Rubber Board

Table 9

NET AREA IRRIGATED (SOURCEWISE) 2019-20

Unit-Hectare

Districts	Small stream (Thodu/Canal)		Pond		Well		Borewell/ Tubewell	Lift & Minor Irrigation	From River & Lake				Other sources	Grand Total	
	Govt.	Private	Govt.	Private	Total	Govt.			Private	Pump	Wheel	Other methods			Total
							Govt.	Private					Govt.	Private	
Thiruvananthapuram	3942	0	83	60	143	2	3196	88	0	0	0	0	0	471	7842
Kollam	1780	0	0	139	139	1	2548	0	0	0	0	65	0	1194	5727
Pathanamthitta	3920	0	22	3	25	0	2229	1	88	128	0	12	140	7	6410
Alapuzha	3286	0	12	504	516	0	861	7430	0	7134	0	16608	23742	6	35841
Kottayam	156	0	123	240	363	0	2427	23	30	187	0	14782	14969	481	18449
Idukki	1806	0	10	19905	19915	0	8503	6249	0	147	0	596	743	7432	44648
Ernakulam	8390	174	208	1362	1570	3	7646	383	3790	860	0	244	1104	291	23351
Thrissur	18149	0	51	3072	3123	0	30926	1165	798	288	0	5252	5540	2526	62227
Palakkad	39184	51	147	3822	3969	2	9859	13665	314	8096	0	1541	9637	9345	86026
Malappuram	3267	0	232	3190	3422	81	15446	1701	459	1569	0	2772	4341	811	29528
Kozhikkode	902	12	4	296	300	22	2685	6	0	98	0	34	132	481	4540
Wayanad	0	0	0	75	75	0	66	0	117	189	0	0	189	11739	12186
Kannur	266	158	8	888	896	1	7512	573	12	216	0	480	696	2232	12346
Kasaragod	310	240	19	12304	12323	0	23859	16177	0	1374	0	19	1393	679	54981
STATE	85358	635	919	45860	46779	112	117763	47461	5608	20351	0	42340	62691	37695	404102

TABLE - 10

GROSS AREA UNDER IRRIGATION (CROP-WISE) 2019-20

Area in Hectares

Sl. No.	Districts	Paddy				Vegetables	Coconut	Arecanut	Cloves	Nutmeg	Banana	Betel leaves	Sugar cane	Other Crops	Total
		Autumn	Winter	Summer	Total										
1	2	3			5	6	7	8	9	11	12	13	14		
1	Thiruvananthapuram	887	779	143.00	1809	1992	3073	7	1	3507	12	0	2446	12848.00	
2	Kollam	22	692	258.00	972	2331	290	1	2	2886	29	0.3	286	6858.30	
3	Pathanamthitta	55	513	2935.00	3503	1287	730	4	0	1693	29	11.63	1407	9250.63	
4	Alappuzha	9106	3396	22488.00	34990	2484	7324	23	0	378	25	36.01	1432	47015.01	
5	Kottayam	1851	5131	10643.00	17625	1670	125	4	75	1103	4	15.71	104	22800.71	
6	Idukki	53	525	25.00	603	4465	743	120	4	1849	0	849	34185	44843.00	
7	Eranakulam	592	2691	894.00	4177	2536	9414	952	3	4778	2	4	3276	31662.00	
8	Thrissur	25	9160	11597.00	20782	1144	38862	3519	4	2193	3	0	3190	76466.00	
9	Palakkad	4485	38975	3261.00	46721	4024	24095	3646	2	12566	0	30.82	11579	103050.82	
10	Malappuram	4	4746	2703.00	7453	5361	16455	4211	0	3631	123	0.12	1918	39486.12	
11	Kozhikode	0	104	657.00	761	877	2320	245	12	1676	5	0.01	371	6753.01	
12	Wayanad	0	6900	425.00	7325	689	14	18	0	12910	0	0	4915	25871.00	
13	Kannur	0	2302	6.00	2308	1755	11187	1544	0	2242	5	2.44	1275	20453.44	
14	Kasaragod	0	803	177.00	980	642	43952	18799	6	632	14	0	5100	70284.00	
	State	17080	76717	56212	150009	31257	158584	33093	109	19861	52044	950.04	71484	517642.04	

TABLE-11

RAINFALL DISTRIBUTION OF KERALA FOR THE YEAR 2019-20

Sl. No.	Districts	2019												2020			Rainfall in mm.		
		Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Actual	Normal	Departure %			
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14						
1	Thiruvananthapuram	148.7	325.4	302.8	344.4	135.4	52.8	47.5	3.6	30.8	129.3	432.1	366.4	2319.2	1891.7	23			
2	Kollam	271.1	565.7	371.6	459.9	127.1	20.0	5.6	12.0	78.4	90.2	346.7	355.2	2703.5	2695.7	0			
3	Pathanamthitta	357.7	717.7	370.0	547.9	165.2	36.3	11.4	0.0	172.8	191.7	491.5	487.5	3459.7	2983.1	19			
4	Alappuzha	397.6	677.8	326.6	469.3	179.7	72.1	4.9	8.8	49.7	84.2	383.8	493.7	3148.2	2853.1	10			
5	Kottayam	545.7	750.9	431.4	591.8	153.2	32.1	5.1	5.6	84.5	201.5	366.0	617.9	3785.7	2968.5	28			
6	Idukki	532.8	976.7	480.0	373.5	106.1	33.2	2.9	1.6	61.9	131.7	255.6	400.3	3356.3	3345.4	0			
7	Eranakulam	558.8	956.6	478.4	597.1	162.4	51.1	15.6	21.3	53.7	140.7	237.2	505.0	3777.9	3013.6	25			
8	Thrissur	560.2	1062.0	500.5	524.6	117.1	19.8	0.0	0.0	36.0	80.8	149.6	477.4	3528.0	3043.6	16			
9	Palakkad	441.6	1030.6	403.8	377.9	105.1	9.2	0.0	0.0	21.7	85.3	67.7	309.4	2852.3	2303.3	24			
10	Malappuram	580.8	1084.3	369.1	553.8	96.6	22.5	0.0	0.3	11.2	111.0	120.5	463.4	3413.5	2849.4	20			
11	Kozhikode	959.0	1407.9	468.9	568.5	100.3	28.3	0.0	0.0	1.9	96.0	241.8	1166.8	5039.4	3363.2	50			
12	Wayanad	529.7	1190.8	409.6	343.3	74.2	45.9	2.3	0.0	17.2	145.4	124.3	293.1	3175.8	3236.4	-2			
13	Kannur	1021.6	1107.2	489.9	416.7	127.6	65.8	0.0	1.0	4.3	56.4	154.2	987.8	4432.5	3300.9	34			
14	Kasaragod	1235.3	1195.3	502.0	518.3	48.4	64.0	0.0	2.1	1.6	2.6	122.5	878.6	4570.7	3617.6	26			
State (Average)		574.5	951.6	427.0	471.7	119.2	36.1	5.9	3.6	44.2	110.9	232.3	535.9	3512.9	2948.6	19			

TABLE - 12

Farm Wholesale Price of Agricultural Commodities For the year 2019-20

Sl. No	Name of Commodity	Unit	Jul-19	Aug-19	Sep-19	Oct-19	Nov-19	Dec-19	Jan-20	Feb-20	Mar-20	Apr-20	May-20	Jun-17
1	Paddy Local - Nandan	Quintal	1991.25	1833.33	1937.50	2102.00	2086.67	2081.25	2074.64	2122.05	2111.59	2038.33	2152.22	2157.14
2	Paddy Local - High Yielding	Quintal	2005.00	1800.00	1883.33	2203.40	2221.20	2145.28	2202.62	2238.45	2284.00	2254.06	2310.63	2240.56
3	Coconut (Medium) With Husk - Ripe (With Husk)	100 Nos	1458.46	1561.62	1592.97	1607.03	1639.56	1660.79	1714.77	1757.03	1769.84	1800.00	1749.40	1706.54
4	Areacanut - Ripe	100 Nos	157.16	156.74	154.38	145.38	140.54	146.25	147.46	152.06	157.39	168.44	173.15	206.33
5	Cashewnut - Ripe (With Husk)	Quintal	-	-	-	-	-	-	10600.00	10435.19	8894.55	7885.19	7203.03	6941.67
6	Pepper - Dry (Local)	Quintal	31750.00	31625.00	30872.83	29708.70	30876.14	31487.21	30207.84	29622.50	28679.84	29375.00	29554.68	30022.92
7	Ginger	Quintal	12454.17	14460.87	13895.45	10119.57	10009.62	8345.00	6841.28	6878.72	7152.44	8340.74	9412.10	10089.00
8	Ginger (Dry)	Quintal	18062.50	18375.00	17500.00	18500.00	18666.67	20500.00	19500.00	19616.67	20016.67	18500.00	20458.33	20000.00
9	Sesamam - Dry	Kg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120.00
10	Cloves	Kg	595.00	596.25	590.00	573.75	594.17	566.67	558.13	544.29	530.71	543.75	586.00	543.33
11	Nutmeg	Kg	210.13	209.43	204.70	198.86	193.30	195.00	205.60	206.76	205.52	190.68	190.83	189.81
12	Tapioca - Raw	Quintal	1890.79	1881.33	1903.67	1917.00	1930.74	1924.66	1876.23	1862.16	1855.14	1839.06	1875.00	1818.57
13	Turneri - Dry	Quintal	7625.00	7433.33	7850.00	7850.00	7850.00	7000.00	8700.00	10456.67	10400.00	8600.00	8729.17	8571.43
14	Banana - Local	Quintal	4207.53	4198.00	4543.09	4270.72	3724.32	3507.43	3289.00	2674.34	2764.00	2997.54	3435.27	3602.08
15	Plantain - Palayanthodan	Quintal	2227.27	2483.12	2514.94	2247.08	1893.18	1745.78	1725.65	1712.01	1734.09	1788.73	1845.07	1823.05
16	Plantain - Njaalipoovan	Quintal	3872.08	4450.00	4553.67	4104.33	3509.46	3296.28	3213.51	3141.89	3147.97	3077.21	3171.48	3295.21
17	Plantain - Poovan	Quintal	3724.61	4069.14	4110.16	3882.31	3525.39	3343.75	3237.89	3144.92	3107.03	3030.00	3095.49	3224.19

**INSTITUTIONS UNDER DEPARTMENT OF AGRICULTURE
DEPARTMENTAL FARMS**

Name of Farm	Planting materials available
THIRUVANANTHAPURAM	
District Agricultural Farm, Peringamala 0472-2846488, 9383470306	Cashew graft, Arecanut, Guava Layer, Sapota Layer, Mango graft, Jack graft, Clove seedlings, Cinnamon seedlings, Minor fruit plants, Tuber crops, Ornamental plants, Pepper cuttings, Vegetable seeds.
Banana Nursery, Peringamala 9495206424	Banana suckers, Arecanut seedlings, Guava layer, Mango graft, Minor fruit plants, Ornamental plants, Pepper cuttings, Cashew grafts, Sapota.
State Seed Farm, Ulloor. 0471-2530035, 9383470298	Paddy seeds, Vegetable seeds
State Seed Farm, Chirayinkil 0470-2644291, 9383470299	Paddy seeds, Vegetable seeds
Coconut Nursery, Valiyathura 0471-2508222, 9383470301	Coconut seedlings, Vegetable seeds
Coconut Nursery, Kazhakkuttam 0471-2413195, 9383470302	Coconut seedlings, Vegetable seeds
KOLLAM	
District Agricultural Farm, Anjal 0474-2270447, 9383470361	Anchal Pepper cuttings, Cashew grafts, Sapota graft, Mango graft, Jack graft, Banana suckers, Citrus, Pineapple suckers, Cherry layers, Papaya seedlings, Medicinal plants,
Cashew Farm, Kottarakkara 0474-2450602, 9383470366	Cashew graft
State Seed Farm, Kottarakkara 0474-2450602, 9383470366	Paddy seeds, Vegetables seeds, Tuber Crops, Banana Suckers
State Seed Farm, Karunagapally 0476-2620290, 9383470336	Vegetable Seeds.
State Seed Farm, Kadakkal 0474-2426666, 9383470334	Paddy seeds, Vegetable seeds, Banana suckers.
PATHANAMTHITTA	
State Seed Farm, Adoor 0473-4291869, 9383470516	Paddy seeds, Pepper cuttings, Banana suckers, Vegetable seeds, Tubers.
State Seed Farm, Pulladu 0469 2661917, 9383471416	Paddy seeds, Pepper cuttings, Banana suckers, Tuber crops.
Sugarcane Seed Farm, Pandalam 04734-293955, 9383470517	Sugarcane setts, Banana suckers, Arecanut seedlings, Pepper cuttings.
ALAPPUZHA	
District Agricultural Farm, Mavelikkara 769-2357690, 9383470692	Coconut seedlings, Pepper cuttings, Cashew graft, Guava layer, Sapota graft, Jack graft, Clove seedlings, Nutmeg graft, Ginger & Turmeric Rhizomes, Mango graft, Banana suckers, Pineapple suckers.
State Seed Farm, Arunoottimangalam 0479-2358700, 9383470690	Paddy seeds, Pepper cuttings, Vegetable seeds, Banana suckers.
State Seed Farm, Veeyapuram 0479-2318490, 9383470689	Paddy seeds, Banana suckers, Vegetable seeds.
KOTTAYAM	
District Agricultural Farm, Kozha 0482-2232684, 9383470721	Pepper cuttings, Guava layer, Sapota graft, Mango graft, Jack graft, Clove seedlings, Cinnamon, Ginger (Rhizome), Turmeric (Rhizome), Banana suckers, Minor fruit plants, Cocoa graft, Mangosteen, Tubers, Vegetable seeds.
State Seed Farm, Kozha 0482-229504, 9383470719	Paddy seeds, Vegetable seeds
State Seed Farm, Valachira 0482-9299306, 9388470720	Paddy seeds, Pepper cuttings

IDUKKI	
District Agricultural Farm, Arikuzha 04862-278599, 9383470832	Coconut seedlings, Pepper cuttings, Vegetable seeds, Cashew graft, Jack grafts, Banana sucker, Ginger, Turmeric, nutmeg graft, minor fruits, cocoa seedlings.
State Seed Farm, Karimannoor 04862-263560, 9383470831	Paddy seeds, Pepper cuttings
State Vegetable Farm, Vandiperiyar 04869-253543, 9383470834	Pepper cuttings, Cool season Vegetable seeds, Ornamental plants, Banana sucker, Ginger & turmeric rhizomes, Coffee seedlings.
ERNAKULAM	
District Agri. Farm, Neriya Mangalam 0485-2445516, 9383471195	Coconut seedlings, Pepper cuttings, Cashew graft, Arecanut seedlings, Guava layer, Sapota graft, Jack graft, Mango graft, Clove seedlings, Nutmeg graft, Ginger & Turmeric, rhizomes, Cinnamon, Banana suckers
State Seed Farm, Aluva 9383471192	Paddy seeds, Vegetable seeds
State Seed Farm, Okkal 0484-2464941, 9383471193	Paddy seeds, Banana suckers, Vegetable seeds
Coconut Nursery, Vyttila 0484-2700779, 9383471194	Coconut seedlings
THRISSUR	
District Agricultural Farm, Chelakkara 04884-252636, 2526636, 9383471433	Coconut seedlings, Pepper cuttings, Cashew graft, Banana suckers, Tapioca setts, Minor fruit plants, Vegetable seeds
State Seed Farm, Mannuthy 0487-2371678, 9383471430	Paddy seeds, Coconut seedlings, Pepper cuttings, Guava layer, Sapota graft, Mango graft, Jack graft, Cinnamon graft, Minor fruit plants, Vegetable seeds
State Seed Farm, Kodassery 0480-2743834, 9383471427	Paddy seeds, Mango graft, Vegetable seeds, Pepper cuttings.
State Seed Farm, Nadavarambu 0480-2822027, 9383471429	Paddy seeds, Tubers, Pepper cuttings
State Seed Farm, Edathuruthy 0480-2870221, 9383471431	Paddy seeds
State Seed Farm, Pazhayannor 0488-4226260, 9383471428	Coconut seedlings, Vegetable seeds, Paddy seeds, Pepper cuttings
State Seed Farm, Pananchery 0487-2283345, 228336, 9383471426	Paddy seeds, Pepper cuttings, Sapota graft, Mango graft, Minor fruit plants, Vegetable, seeds, Tubers
Coconut Nursery, Irinjalakuda 9383471416, 04802822052	Coconut seedlings, Pepper cuttings, Banana suckers, Vegetable seeds. Model Horticultural Farm, Kannara
PALAKKAD	
Horticulture Development Farm, Malampuzha. 0491-2815331, 9383471486	Pepper cuttings, Vegetable seeds, Ornamental plants, Guava layer, Sapota graft, Mango graft, Jack graft, Clove seedlings, Banana suckers, Minor fruit plants, Tubers, Coconut seedlings, Cinnamon.
Orange & Vegetable Farm, Nelliyampathy 0492-3246225, 9383471482	Coffee, Acid lime, Vegetable seeds, Ornamentals, Fruit products
Integrated Seed Development Farm, Eruthiampathy. 0492-3292043, 9383471482	Cashew graft, Guava layer, Sapota graft, Mango graft, Vegetable and pulses seeds, Tubers, Pepper cuttings.
Central Orchard, Pattambi 0466-2212009, 9383471487	Sapota graft, Mango graft, Tubers, Minor fruit plants, Anthurium, Vegetable seeds
State Seed Farm, Alathur 0492-2223313, 9383471492	Paddy seeds, Vegetable seeds
State Seed Farm, Kunnanoor 0491-2572224, 9383471490	Paddy seeds, Pepper cuttings, Banana suckers, Ornamental plants

State Seed Farm, Kongadu 0491-2930990, 2102121, 9383471488	Paddy seeds, Vegetable seeds
State Seed Farm, Ananganadi 0466-2963171, 9383471489	Paddy seeds
State Seed Farm, Muthalamada 3212125, 938347142	Paddy seeds, Vegetable seeds, Cinnamon, Ginger
MALAPPURAM	
Seed Garden Complex, Munderi 0431-209044, 04931-209890, 9383471631	Pepper cuttings, Guava layer, Ginger & Turmeric (Rhizome), Banana suckers, Minor fruit plants, Tapioca setts, Ornaments, Vegetable seeds
District Agricultural Farm, Chungathara 04931-230104, 295104, 9383471637	Pepper cuttings, Cashew grafts, Guava layer, Sapota graft, Jack graft, Turmeric & Ginger (Rhizome), Banana suckers, Vegetable seeds, Minor fruit plants.
State Seed Farm, Chokkad 04931-212144, 9383471641	Paddy seeds, Banana suckers, Vegetable seeds, Pepper cuttings.
State Seed Farm, Thavannoor 9383471640	Paddy seeds, Banana suckers, Arecanut seedlings.
State Seed Farm, Anakkayam 0483-2848126, 9383471642	Paddy seeds, Pepper cuttings, Banana suckers, Vegetable seeds
Coconut Nursery, Parappanangadi 0494-2413314, 9383471639	Coconut seedlings, Vegetable seeds, Pepper cuttings, Cashew grafts, Ginger & Turmeric (rhizomes), Banana suckers
KOZHIKODE	
District Agricultural Farm, Koothali 0496-2662264, 9383472389	Pepper cuttings, Cashew grafts, Arecanut seedlings, Guava layer, Sapota graft, Mango graft, Jack graft, Clove seedlings, Nutmeg graft, Banana suckers, Pineapple suckers, Vegetable seeds, Ginger & Turmeric rhizomes, Tubers, Medicinal plants.
State Seed Farm, Perambra 0490-2345766, 0496 2614221, 9383471808	Paddy seeds, Vegetable seeds, Pepper cuttings
State Seed Farm, Pudupadi 0496-2512340, 04952220175, 9383471809	Paddy seeds, Vegetable seeds, Banana suckers, Pepper cuttings.
Coconut Nursery, Thikkodi 0496-2606788, 9383471810	Coconut seedlings, Pepper cuttings, Vegetable seeds, Banana suckers, Tubers, Ornamental plants.
KANNUR	
District Agricultural Farm, Taliparamba 0460-2206979, 2203154, 9383472042	Pepper cuttings, Cashew graft, Arecanut, Guava layer, Sapota graft, Mango graft, Jack graft, Clove seedlings, Nutmeg graft, Cinnamon, Ginger & Turmeric rhizomes, Banana suckers, Other fruit plants, Vegetable seeds
State Seed Farm, Vengad 0490-2308047, 04892308047, 9383472047	Paddy seeds, Vegetable seeds, Pepper cuttings, Cashew grafts
State Seed Farm, Kankole 0498 5280050, 9383472046	Paddy seeds, Pepper cuttings
Coconut Nursery, Palayad 0490-2345766 T x D Farm, Chalod, Kannur	Coconut seedlings, Pepper cuttings, Vegetable seeds.
KASARAGOD	
State Seed Farm, Kasaragod 04994-230510	Paddy seeds, Pepper cuttings, Arecanut seedlings, Banana suckers, Ornaments, Vegetable seeds
State Seed Farm, Pullor 0467-2268808	Paddy seeds, Pepper cuttings, Ornamental Plants, Vegetable Seeds, Banana suckers
Cashew Development Office 04994-262272	Cashew graft, Mango graft, Vegetable seeds.
Cashew Progeny Orchard, Aadoor, Gwalimugha, Kasaragod 04994-262272	

LIVESTOCK POPULATION 2019

Sl.No	District	Cattle Population	Buffalo Population	Sheep Population	Goat Population	Pig Population
1	Thiruvananthapuram	98822	5041	106	156882	5443
2	Kollam	110542	8658	12	124326	1582
3	Pathanamthitta	61157	3260	27	52106	894
4	Alappuzha	79370	5726	18	55109	424
5	Kottayam	81074	6163	19	94968	9200
6	Idukki	97395	5067	9	102432	14670
7	Eranakulam	108061	10029	7	126599	9142
8	Thrissur	111932	20520	21	129579	13041
9	Palakkad	166952	9743	914	144095	9258
10	Malappuram	87035	15077	28	169892	2925
11	Kozhikkode	94248	3915	25	55215	11159
12	Wayanad	79753	4353	238	45365	9147
13	Kannur	91687	2446	8	65166	12312
14	Kasargod	73968	1506	50	37427	4666
	Total	1341996	101504	1482	1359161	103863

PRODUCTION OF MILK & EGG

Year	Milk (000 MT)	Egg (lakh nos.)
2011-12	2716.84	17048.65
2012-13	2791.61	22375.57
2013-14	2655.00	24768.77
2014-15	2710.00	25038.00
2015-16	2649.72	24424.82
2016-17	2520.29	23443.83
2017-18	2575.98	23480.66
2018-19	2548.68	22905.99
2019-20	2544.35	21845.10
2020-21	2533.86	21767.86

PER CAPITA PER DAY AVAILABILITY OF MILK (ESTIMATED)

Year	Cow Milk(g)	Buffalo Milk(g)	Goat Milk(g)	Total Milk(g)	Projected human Population(lakhs)
2011-12	212	2	9	223	334 (actual)
2012-13	216	3	9	228	336
2013-14	213	5	9	227	337
2014-15	205	5	9	219	338
2015-16	202	1	10	219	340
2016-17	191	1	10	202	342
2017-18	186	1	9	196	360.6
2018-19	183	1	9	193	362.4
2019-20	180	1	10	191	364.1*
2020-21	180	1	9	190	365.69*

PER CAPITA AVAILABILITY & CONSUMPTION OF EGG PER YEAR (ESTIMATED)

Year	Projected human population (lakhs)	Total Egg Production (Lakh nos.)	Per Capita Availability per year (Nos.)	Import (Lakh nos.)	Export (Lakh nos.)	Total availability (Lakh nos.)	Per Capita consumption per year
2011-12	334(actual)	17048.65	51	9019.47	9.17	26058.95	78
2012-13	336	22375.57	66	9042.32	5.21	31412.68	93
2013-14	337	24768.77	73	14319.45	5.41	39082.81	116
2014-15	338	25038.00	74	13731.00	7.62	38760.00	114.49
2015-16	340	24424.82	72	14566.00	5.39	38986.00	114.6
2016-17	342	23443.83	69	20797.55	5.28	44246.66	129.4
2017-18	366.85	23480.66	65	19671.82	NIL	43152.48	119.66
2018-19	362.4	22905.99	63	23584.47	NIL	46490.46	128.28
2019-20	364.1*	21845.10	60	25483.75	0.0126	47328.86	129.99
2020-21	365.69*	21767.86	60	23346.58	0	45114.44	123.37

PER CAPITA PER DAY AVAILABILITY OF MEAT (ESTIMATED)

Year	Projected human population (lakhs)	Production of Meat (Authorised Sector only) (MT)		Per capita availability per day (g) #		
		Animal	Poultry	Animal	Poultry	Total
2011-12	334 (actual)	241.596	183.611	20	15	35
2012-13	336	272.15	128.842	22	11	33
2013-14	337	264.231	151.398	21	12	33
2014-15	338	282.23	163.6	22	13	35
2015-16	340	291.02	175.02	23	14	37
2016-17	342	280.083	188.758	22	15	37
2017-18	350.6	286.96	181.97	22	14	36
2018-19	362.4	279.37	178.024	21	13	34
2019-20	364.1*	282.66	170.05	21	13	34
2020-21	365.69*	296.83	151.56	22	11	33

The production figure 2011-12 onwards include unauthorized sectors also.

* RGI Projected Population

**DETAILS OF DAIRY CO-OPERTIVES REGISTERED UNDER
DAIRY DEVELOPMENT DEPARTMENT - AS ON 01.06.2021**

DAIRY DEVELOPMENT DEPARTMENT DCS REGISTERED - AS ON 31.05.2020				
Region	District	APCOS	NON APCOS	TOTAL DCS
SOUTHERN	THIRUVANATHAPURAM	364	57	421
	KOLLAM	285	57	342
	PATHANAMTHITTA	190	15	205
	ALAPPUZHA	246	17	263
CENTRAL	KOTTAYAM	246	24	270
	ERNAKULAM	323	10	333
	IDUKKI	199	11	210
	THRISSUR	230	54	284
NORTHERN	PALAKKAD	316	23	339
	MALAPPURAM	268	17	285
	WAYANAD	55	1	56
	KOZHIKODE	240	13	253
	KANNUR	169	54	223
	KASARGOD	144	7	151
GRAND TOTAL		3275	360	3635

MILK PROCUREMENT THROUGH DAIRY CO-OPERATIVES - ABSTRACT

TOTAL MILK PROCUREMENT THROUGH DAIRY CO-OPERATIVES					
DISTRICT	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
THIRUVANATHAPURAM	58178060	69448711	72281911	69048326	74115824
KOLLAM	41620849	51093918	53502230	51826285	55256639
PATHANAMTHITTA	15147293	17618211	18025737	17694829	19802887
ALAPPUZHA	31809608	38375154	36050865	35502984	37589307
KOTTAYAM	29197957	32399760	32401960	31166158	31925789
IDUKKI	58531054	64140917	65196455	64422466	63729839
ERNAKULAM	41032391	44425290	43703787	44363000	45878129
THRISSUR	29851208	33767791	32788159	33547529	36518613
PALAKKAD	88969474	98056256	102407109	104595530	111430142
MALAPPURAM	21211024	24116109	26031257	26771333	28097121
KOZHIKODE	35907282	38274280	40476951	40920983	42002454
WAYANAD	74417711	79671314	82933421	85453658	90251532
KANNUR	47385432	48263037	49580450	48827532	50192660
KASARGOD	20775545	22591145	24866586	24805334	25108234
TOTAL ANNUAL PROCUREMENT (LTR)	594034887	662241892	680246877	678945946	711899170
TOTAL ANNUAL PROCUREMENT (LAKH METRIC TONNE PER ANNUM)	5.94	6.62	6.80	6.79	7.12
DAILY PROCUREMENT (LLPD)	16.27	18.14	18.64	18.60	19.50

FODDER CROPS AND CULTIVATION PRACTICES

	Activity	Hybrid Napier	Guinea Grass	Congo Signal	Fodder maize	Fodder Cowpea	Stylosanthes
	1	2	3	4	5	6	7
1	Suitable Location	Low Altitude Regions	Low Altitude Regions	Low up to an altitude of 2000m	Low up to an altitude of 2000m	Low Altitude Regions	Low Altitude Regions
2	Season	June - Sept	June - Sept	June - Sept	May - June	Throughout the year	May - Sept
3	Soil	Lateritic to Alluvium soil with good drainage	Same	Same	Same	Same	Same
4	Planting Material required / ha	40,000 seedlings	69000 to 100000 rooted cuttings OR seeds 10 Kg	2.5 lakhs rooted cutting OR 8 Kg seeds	25-30 Kg seeds	40 Kg seeds	6 Kg seeds
5	Spacing	50x50cm	40x40 cm	20x20 cm	70x15 cm	30x 30 cm	30x30 cm
6	Organic manure (tons/ha)	50-20	1.5-20	1.5-20	15	10	10
7	Basal dose of P2O5/ha	40 Kg	60 Kg	60 KG	40 Kg	30 Kg	40 Kg
8	Top dressing	Apply 30 Kg N/ha or cowdung slurry after 2nd harvest. Repeat atleast 3 times in a year.	Same	Same	Apply 65 Kg N 30 DAS and at 60 DAS	...	...
9	Harvest	60-70 days after planting and then at 45 days interval	50-60 days After planting and then at 40 days interval	60-70 days After planting and then at 45-50 days interval	90-100 days after sowing	At following and pod formation stage	60-80 DAS and then at 45-50 days interval
10	Average yield (tons/ha/year)	100-300	70-75	40-50	40-50 (per crop)	15-20(per crop)	30-40
11	Weeding and interculture	2-3 times	2-3 times	Once	2-3 times and earthing up growing stage	Once	Once

AIRPORTS / SELECTED RAILWAY STATIONS / K.S.R.T.C. STATIONS IN KERALA

AIRPORT	Telephone Number			
THIRUVANANTHAPURAM				
Indian Airlines	STD No.	OFFICE	PER	RESI
Airport Enquiry & Reservation	0471	2310310	--	--
Enquiries		2501537		
Duty Officer		2501237		
Flight Enquiry		2502323		
Office		2316940		
AIR INDIA				
Duty Officer		2501281		2451894
Enquiry	2501426			
City Officer/Reservation	2310310			
KOCHI				
Airport Enquiry & Reservation	0484	2610115/2610116		
Airport Director		2610006		2534773
Air India		2610050		2351295
Indian Airlines		2610041		2371141
KOZHIKODE				
Airport	0483	2711325		
Director		2710517		
Offier-in-charge		2711325		
Indian Airlines		2270190		
Enquiry		2766056		
Manager		2710100		

RAILWAY STATIONS

	STD		Office	Per.	Resi
1. Thiruvananthapuram Central	0471	Enquiry & Reservation	131, 132		
		Station Superintendent	2326037		
		Public Relations Officer	2326037		
2. Kollam	0474	Enq.& Reservation	2746194		
3. Kottayam	0481	Enquiry	131		
		Enquiry & Reservation	2563535		
		Station Supdt.	2562933		
4. Alappuzha	0477	Enq.& Reservation	2253965		
		Station Supdt.	2253965		
5. Ernakulam	0484	Enq.& Reservation	131	132	2390920
North 2393413		Station Supdt.	2369419		
Ernakulam South		Enquiry (Computer)	2375131		
6. Thrissur	0487	Enq.& Reservation	2423150		
			2440251		
7. Palakkad	0491	Enquiry	2555231		
8. Nilambur	0493		2220237		
9. Kozhikode	0495	Enq.& Reservation	2703822		
		Station Supdt.	2701499		
10. Kasaragod	0499		2430200		
11. Kannur	0497	Enquiry	2705555		
12. Chengannur	0479	Enq.& Reservation	2452340		
			2454240		
13. Cherthala		Station Master	2812500		
14. Thiruvalla	0469		2601314		
15. Pathanamthitta	0468	Reservation Agency	2325676		

“വിളയഭേദ കൃഷി
മണ്ണിലും
മനസ്സിലും”

പി. പ്രസാദ്
കൃഷി വകുപ്പ് മന്ത്രി

Agriculture Development and
Farmers' Welfare Department

Farm Information Bureau